

ספר

אֲשֶׁר בִּנְחָל

חלק ק"א

והוא קבץ מסתבים ושאלות ותשובות אשר בנחל הנכבד
מקור חכמה וסדרתם, ענינים נוראים ונפלאים, עצות יקרות,
התחזקות והתעוררות להתקרב אל משם והפכה בכל דעה
ונדעה מכל מקום שהוא, וזהו מי שיהיה.

כגו ונאמר על פי דברי רבנו חקדוש ומוקרא, אור חננו ותפנו
בוניא קרישא עלאה, ארוגנו, מורנו ורבנו

רבי נתן מברסלב

זכותו יגן עלינו

נעל פי דברי תלמידו, מורנו הנאון חקדוש, אור נפלא, אשר
כל דו לא אנים ליה

רבי נתן מברסלב

זכותו יגן עלינו

ומשלב בסופו תורה, נביאים, כתובים ומאמרי חכמינו
הקדושים מנארא ומדרשים וזהו חקדוש

הכא לתוס' על דברי
סמ"י ברסלב
ע"מ"ק ירושלים תובב"א

פֶּתַח דְּבָר

הַנְּהַח חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", נִדְפְּסוּ כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵחִים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֵלֶּה, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְּמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׁאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹא-חָסִים מִסְּפָרִים אֵלֶּה, כִּי הַסְּפָרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַנְּהַח סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרוֹן מְעַרְבִים מִכְּתָבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הִרְבֵּה מִכְּתָבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", מִהַמְּכַתָּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפַּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּם בְּיוֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלֶף מִכְּתָבִים, וְסִדְרְנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְּתָבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכְּתָב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סִדְרְנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהַיָּפֵי, וְהַכְּנָסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ו"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מְכַתֵּב וּמְכַתֵּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׂמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמְכַתֵּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֵתָה אֶת כְּרֵף ק"א,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כְּרֵף אַחַר כְּרֵף, וּבְלִבְנוֹ תְקוּהָ, שְׁפַל מִי שִׁיקְרָא בְּזוּהָ,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מְכַתְּבִים אֵלָיו הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֻמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דְרֵף חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מְאֲרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבְזוּהָר
הַקְּדוּשׁ וְכוּי, וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבְּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַיְרֹוד
וְהַנְמֹךְ בִּיּוֹתָר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ בְּאִפְסוֹ נִפְלְאָ וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשַׁכָּל
תַּחְתּוֹן, מַעֲיָלָא לְעָלוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמְכַתְּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם
יִתְבַרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מְעַמֵּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פְרִטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזוּהָ הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוּל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בָּהֶם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בָּלִים נִפְלוּ לִיגו
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עִיֵן ל'א ר'אֲתָה
אֵלֵקִים ז'וֹלְתִיךָ י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מְבאָר בַּלְקוּוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן ס"א: עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵינוּ לְאוֹר.

הֵינּוּ מִכָּל הַלְמוּדִים שְׂאָדָם לוֹמֵד, צְרִיף שְׂיֻקְבַּל וְיוֹצִיא מֵהֶם מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, שְׂיֻקְבַּל וְיִלְמַד מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁלוֹמֵד מִשְׁפָּטֵי הַנְּהֻגוֹת, שְׂיִדַּע אֵיךְ לְהַתְנַהֵג — הֵן לְעִצְמוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים, שְׂמִתְנַהֲגִים לְפִי דַעְתּוֹ כֹּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִי בְּחִינָתוֹ, וּכְפִי הַמְּשַׁלֵּה וְהַרְבֵּנוֹת שֵׁישׁ לוֹ, הֵן לְרַב אוֹ לְמַעֲט, וְכֹל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים וְכוּ'.

וְהִנֵּה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת אַמוּנַת חֲכָמִים הוּא, בְּשִׂיזְכָּה לְסַלֵּק אֶת דַּעַת עִצְמוֹ לְגַמְרֵי, וְיִידַע וְיִבִּין בְּאֱמֶת בְּאִיזָה מַעֲמַד וּמַצָּב אֲנִי נִמְצָא, וְעַל-כֵּן עָלִי לְסַלֵּק אֶת דַּעְתִּי לְגַמְרֵי, וְכֹל מֵה שְׂאוֹמֵר לִי הַחֲכָם הָרַב הָאֱמֶת, אֲנִי צְרִיף לְקַבֵּל עָלַי כֹּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה — דְּבַר קָטָן וְדְבַר גְּדוֹל, וְלִבְלִי לְנִטּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, מְדַבְּרֵיו יִמִּין וּשְׂמֵאל, וּכְמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (סְפָרִי, שׁוֹפְטִים יא): אֲפֹלוֹ אוֹמֵר לָךְ עַל יְמִין שֶׁהוּא שְׂמֵאל וְכוּ'; וְלִהְשַׁלֵּיף מֵאֵתוֹ כֹּל הַחֲכָמוֹת, וּלְסַלֵּק דַּעְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ שׁוֹם שְׂכָל בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר יֻקְבַּל מֵהַצְדִּיק וְהָרַב שְׂבִדוֹר. וְכֹל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֲצִלוֹ שְׂכָל עִצְמוֹ, הוּא אֵינוֹ בְּשְׁלֵמוֹת וְאֵינוֹ מְקַשֵּׁר וּמְקַרֵּב לְצַדִּיק, אֲבָל כְּשִׁזְכָּה לְבַטֵּל אֶת עִצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵל

הַצַּדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אֲזוּ יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַ בְּקוֹלוֹ (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְצֵאת מִשְׁגָּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִייתוֹ, שְׂנֵדְבָקוֹ בּוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עַיֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן סז), כִּי הַצַּדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחִדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדֹל וְעַד קֶטֶן, דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצַּדִּיק כַּפְּשׁוּטִים וּלְהַלְבִּישׁם בְּכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים לְכָל הַשְׂוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וּלְכֵלֵי לִזְמַר וּלְהִמְצִיא סְבָרוֹת כְּרַסִּיּוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֱלוֹ הַחֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מִמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשֵּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מַעְקָל, וְלֹא דִי שְׂאִינָם יָכוֹלִים אֶפְלוּ לְהִנְהִיג אֶת עַצְמוֹ, מִכָּל שְׂכָן שְׂאִינָם יָכוֹלִים לְהִנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוֹב עַל פָּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אִיזָה דְּבָר אוֹ אִיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל-יְדֵי שְׂוֵה מִקְשָׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרְץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שֶׁכָּל הַכוֹלָל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבְּנוּ יו"ל: יֵשׁ בְּמָה סְפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד בְּמָה סְפָרִים, וְכֵלָם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֶסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חַס וְשְׁלוֹם (עַיֵן לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה א), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם מִמִּטְחָיו קִשְׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוּר חֲמֵץ וְשֶׁאוֹר וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ', וְרֵאווִי לְגִזֹר שְׂלֵא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נְשִׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּיִדְאֵי מִצְוֵה גְדוּלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים בְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְךְ פְּשֻט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רַמְזוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ

פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם היות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר חי על פני האדמה לעיין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחמר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכִּמָּה ספרים לאֲלָפִים ולרִבּוֹת מחברים בשביל עסקי העולם הַזֶּה, קל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפִי אֲלָפִים וְרַב רַבִּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' ספרים עד אין קץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַפֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהִכִּין לְעֲצֻמְנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הֶרְחֹקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בַּתְּאֻוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבָלָיו וּבְטֻעֵיֹתָיו וְכוּ', וְכִמָּה ספרים וְתחבולות אין מספר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתחבולה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וּנְפֹשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִזֵּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצִחִיִּים, לְקַרְבֵּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נְמַצָּא, שְׁכַל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכָּבַר נְמַצָּאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רָאָה וְהִבֵּן כִּמָּה ספרים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מְכַל שֶׁבֶן וְכָל שֶׁבֶן לְבוֹא לְחַדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁחָבְרוּ עַד הַנֵּה, עַדִּין אֵינָם חֹלְקִים אֶחָד מֵאֶלֶף מַעֲמֵק רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרֵזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבַזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהָר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקּוֹמוֹת אֵלּוּ מִתְּפַשְׁטִים אֵלּוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֲצֻמְנוּ בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אַחֵרִים מְחִיִּין אֶת עֲצֻמְנוּ בְּסִפְרֵים אַחֵרִים דִּיקָא וְכוּ'.

וְהִנֵּה תַּמְצִית הַסֵּפֶר הַזֶּה הִיא מִכְתָּבִים, אֲשֶׁר נִכְתְּבוּ לְמִקְרָבִים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר, תְּהִלָּה לְאֵל, בָּאִים וּמִתְקַרְבִּים אֶל הָאוֹר הַגָּנוּז וְהַנֶּעְלָם, אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ וַ"ל, וּמְרִיצִים מִכְתָּבֵיהֶם לְהוֹרוֹתָם הַדְּרָה, לְרֵאוֹת אוֹר וּלְצֵאת מִהַחֹשֶׁךְ וְהָרַע שֶׁנִּלְכְּדוּ בוֹ וְכוּ', וְהַמְּכַתְּבִים הָאֵלּוּ נִכְתְּבוּ תְּשׁוּבוֹת עַל מִכְתָּבֵיהֶם.

וּבִאֲמַת לֹא נִתְחַדַּשׁ בוֹ שׁוּם דְּבַר, כַּאֲשֶׁר יִרְאֶה הַרוֹאֶה, רַק נִלְקַט מִכָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ וַ"ל בְּכֻלָּם מִכְּלִים שׁוֹנִים, וּבְדְרָה הַרוֹפֵא אֲשֶׁר מְעַרֵב כַּמָּה סְמִים יַחַד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ו, חֲלֵק א', סִימָן נו), כִּי כָּל הַרְפּוּאוֹת הֵן הַרְפָּבוֹת, דְּהֵינּוּ שְׁלוֹקָחִים סָם פְּלוּנִי וְעֵשֶׁב פְּלוּנִי בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקַל כָּהּ וְכָהּ, וְכֵן עֵשֶׁב אַחַר, שְׁמִשְׁקָלוֹ כָּהּ וְכָהּ, וְכֵן שׁוֹקְלִים מִכַּמָּה מִיָּנִים, וְכָל עֵשֶׁב וְעֵשֶׁב יֵשׁ לוֹ כַּח אַחַר, וּמְעַרְבִין אֵלּוּ הַמִּיָּנִים בְּיַחַד, וְעוֹשִׂין מֵהֶם הַהֲרַפְּכָה, וְזֹאת הַהֲרַפְּכָה יֵשׁ לָהּ כַּח לְרֵפָא הַחֹלְאָת, כִּי עֵקֶר הַרְפּוּאָה הוּא עַל-יְדֵי הַרְפְּכָה דִּיקָא, שְׁנַעֲשֶׂה לָהּ כַּח אַחַר חֲדָשׁ, עַל-יְדֵי הַכַּח שֶׁקְּבָלָה מִכָּל אֵלּוּ הָעֵשֶׁבִים שְׁנַתְעַרְבוּ, וּבִזְהַ הַכַּח הַחֲדָשׁ שֶׁל הַהֲרַפְּכָה דִּיקָא מְרַפְּאִין כָּל מִיָּנֵי חוֹלְאוֹת וְכוּ', עֵין שָׁם; וְדָבָר זֶה יְכוּל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמְחִיב לַעֲשׂוֹתוֹ — לְגַלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַצְּדִיק הָאֲמַת בְּעוֹלָם, וּלְהַצִּיל גַּפְשׁוֹת מְרֻדָּת שַׁחַת, וּבִפְרֵט אִם בָּא אֶחָד וְשׂוֹאֵל אוֹתוֹ, מִטָּל עָלָיו חַיִּיב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הַרְבֵּה דוֹרוֹת תְּלוּיִים בְּנַפְשׁ זוֹ, וְאִם תִּרְחַקְהוּ בַּעֲנֻה שֶׁל שֶׁקֶר, אַתָּה הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכָל הַתְּלוּיִים בוֹ וְכוּ', וְזֶהוּ הַחֲסֵד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם, וְאִין עוֹד חֲסֵד גָּדוֹל מִזֶּה — כְּשׂוֹזְכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת הָאֲמַת בְּחִבְרִיו, וּבִפְרֵט בְּעֵתִים הֵלְלוּ אֲשֶׁר הַחֹשֶׁךְ וְהָאֲפֵלָה נִתְפָּשְׁטוּ בְּעוֹלָם, וְנִתְקַיֵּם בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים (אֵיכָה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֵנָה אֲבָנֵי קֶדֶשׁ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת", דְּהֵינּוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְּגַלְגְּלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרֵטִיּוֹת נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, באשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתובתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צגורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנסקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אשר בנחל כרך קא

כג קמט.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר תזריע, כ"ז אדר-ב' ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... נרו ואיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

גא ונא ראה למסר את כל בלך אליו ותברך, ואז תראה איה
שיתפרדו כל פועלי און, ולא יוכלו לעשות לך שום דבר.

ובאמת בפעם שאדם מוסר עצמו וכל כלו להקדוש-ברוך-הוא,
זה נקרא עלית מלכות הקדשה אל שרשה, מאחר שאדם יודע שאין
שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל זה אלקותו ותברך,
ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל
העליון, אזי זהו שלמות קבלת על מלכותו ותברך, וההפוך מוכן
ממילא, מה זה מלכות דסטרא אחרא, שליטת הקלפות וכו' וכו',
אקנה שתבוא אלי בקרוב, ונדבר פנים אל פנים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כג קנ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם חַמִּישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, כ"ח אֲדָר־ב' ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גָּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! הִנֵּה עוֹבֵר שְׁבוּעַ אַחַר שְׁבוּעַ,
וּמִתְקַרְבִּים אֶל מָה? אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אָדָם אֵינוֹ שֵׁם עַל לֵב,
שְׁהֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה, וְהַכֹּל פּוֹרֵחַ. בְּשִׁבִיל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל
מָאד מָאד לְהַחֲשִׁיב אֶת כָּל יוֹם וְיוֹם. וְכָךְ אָמַר רַבְּנוּ ו"ל
(לְקוּטֵי-מוֹתֵר, חֶלֶק א', סִימָן ערב): הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ — אִם
אָדָם רוֹצֵה לְשִׁמְעַע קוֹל שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִרְאֶה הָעֵקֶר לְהַסְתַּכֵּל
עַל הַיּוֹם. יִחֲשִׁיב מָאד מָאד אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, כִּי בְּדַרְךְ כָּלֵל אֲנַחְנוּ
רוֹאִים, שְׁכָל אָדָם מִתְחַרֵּט עַל מָה שֶׁעָשָׂה אֶתְמוֹל, וְלִכְל אֶחָד יֵשׁ
תְּכֵנִיּוֹת מָה יִהְיֶה מָחָר, אֲבָל אֶת הַיּוֹם הַזֶּה שׁוֹכַח, וְכֵן הוֹלֵךְ יוֹם
אַחַר יוֹם, שְׁבוּעַ אַחַר שְׁבוּעַ, חֹדֶשׁ אַחַר חֹדֶשׁ, שָׁנָה אַחַר שָׁנָה וְכו',
מִתְחַרֵּט עַל הָעֵבֶר, וּמִצְפָּה עַל הָעִתִּיד, אֲבָל אֶת הַיּוֹם הַזֶּה הוּא
שׁוֹכַח, אֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה הוּא גַם-כֵּן יוֹם. וְלִכֵּן סוֹכְלִים בְּגִי-אָדָם סָבֵל
רַב כָּל-כָּךְ; אָדָם מְסֻתּוֹכָב בְּעוֹלָם הַדְּמִיוֹן, עוֹלָם הַתְּהוֹ, מְקַלֵּל אֶת
כָּל אֶחָד וְכו', וְכָךְ אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת קָלָלָה, חֶלֶק ב', סִימָן
א'): אָדָם הַרְגִיל בְּקָלְלוֹת — הוּא מְעוֹלָם הַתְּהוֹ, וְכֵן לְהַפֵּךְ הַרְגִיל
בְּבִרְכָה הוּא מְעוֹלָם הַתְּקוּן; מָה זֶה עוֹלָם הַתְּהוֹ? אָמַר רַש"י: תְּהוֹ
וְבָהוּ — תוֹהָה עַל הַבָּהוּ שְׂבָה; הִינּוּ אֵין מְרַגְּשִׁים אֶת הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, חָשִׁים רִיגָנִיִּים; כִּי אִם אָדָם הֵיךְ יוֹדֵעַ, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא נִמְצָא פֶּה, לֹא הֵיךְ מְקַלֵּל, לֹא הֵיךְ מְזַלְזֵל בְּזוּלָתוֹ. אַךְ אֲצִלוּ,
רַחֲמָנָא לְצִלְוֹן, הַכֹּל חֲשֵׁף, אֲצִלוּ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, חֶסֶר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, עַל-כֵּן מְקַלֵּל, מְדַבֵּר עַל זוּלָתוֹ. זֶה עוֹלָם הַתְּהוֹ — תְּהוֹ וְבָהוּ.
מָה שְׂאִין כֵּן, מִי שֶׁמְרַגֵּשׁ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתּוֹ, עֲמוּ
וְאֲצִלוּ, וְהַכֹּל זֶה אֱלָקוֹת, הוּא תְּמִיד מְבָרֵךְ בְּגִי-אָדָם. נִמְצָא — שְׂמִי
שְׁמִבְרָךְ בְּכָל פֶּעַם בְּגִי-אָדָם, סִימָן שְׂבָא מְעוֹלָם הַתְּקוּן, כִּי אֲצִלוּ הַכֹּל

מתקן כָּבֵד; הִינּוּ שְׂרוּאָה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה בְּצוּרָה מִתְקַנֶּת, שְׁמֵרָגִישׁ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה. וְאִם-כֵּן לָמָּה לִי לַחֲשֹׁב מִהֶעֱבָר, וְלָמָּה לִי לַחֲשֹׁב מִהֶעֱתִיד?! הֲלֹא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא הַיּוֹם פֹּה אִתִּי! מִדּוּעַ, אִם-כֵּן, עָלִי לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה?! וְלָמָּה לִי לְהִצְטַעַר עַל מַה שֶּׁהָיָה?! הֲבֵינָה וְאֶחָיָה אֶת הַיּוֹם! לָכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּנִיחוּמָא שְׁמִינִי): לֹא כָּל מִי שֶׁשָּׂמַח הַיּוֹם — שְׂמַח לְמַחֵר; אָסוּר לְדַחֹת אֶת הַשְּׂמִיחָה לְיוֹם הַמַּחֵר, וְלוֹמַר: "מַחֵר יִהְיֶה לִי מִצֵּין וְטוֹב מְאֹד, מַחֵר כָּבֵד אֶהְיֶה שְׂמַח בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, הַיּוֹם אֲנִי שָׂבוּר, עוֹבְרִים עָלַי מִשְׁבָּרִים בַּחַיִּים, אֲיִנְנִי יָכוֹל הַיּוֹם לִהְיוֹת שְׂמִיחַ". זֶה עֵקֶר טַעֲנַת הַסֵּמ"וּ-מ"ם, שְׂרוּצָה לְתַפְס לְאָדָם אֶת הַיּוֹם, הוּא מִפְּחַד מִהַיּוֹם הַזֶּה; כִּי אִם אָדָם הֵיךָ מִתְבוֹנֵן רַק עַל הַיּוֹם הַזֶּה, וְיודֵעַ שְׂאִין לוֹ כְּלוּם בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק זֶה הַיּוֹם, וְזֶהוּ הַיּוֹם הַאֲחֵרוֹן שְׁלוֹ, אִזְ הֵיךָ לוֹ יוֹם מִצֵּין, יוֹם טוֹב; כִּי אִין יוֹם טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה שְׂאָדָם יודֵעַ, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא מִתְנַה מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּמְהָ בְּנֵי-אָדָם הִלְכוּ לִישֵׁן וְלֹא קָמוּ?! כִּמְהָ בְּנֵי-אָדָם לֹא חָשׂוּ טוֹב, וְהִלְכוּ לְרוּפֵא, וְאָמַר לָהֶם: יֵשׁ לָכֶם מַחְלָה מִמְּאָרְת, רַחֲמָנָא לְצַלְן; עַד שֶׁנִּכְנְסוּ בְּדַכְאוֹן, וְרוּעֲדִים וּמְפַחְדִים. אָבָל אִם אָדָם חֵי רַק עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיודֵעַ שְׂאִין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, הוּא כָּל-כֶּף שְׂמִיחַ, וְיודֵעַ שְׂאִין לוֹ מַה לְהַפְסִיד, אֲלֵא אֲדַרְבָּה — יִשְׁתַּדֵּל שֶׁבַיּוֹם הַזֶּה יַעֲשֶׂה הַמוֹן מְצוּוֹת, כִּמְמַאֲמָרֵס ז'ל, שְׁפָל יְהוּדִי וְיִהוּדִי יֵשׁ לוֹ בְּכָל יוֹם מְאֵה מְצוּוֹת. כִּי בְּכָל יוֹם אֲנַחְנוּ מְחַיְבִים לְבָרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֵה בְּרָכוֹת (מִנְחוֹת מג:). וְהִירוּשְׁלָמִי קוֹרָא לְזֶה מְאֵה מְצוּוֹת. עַל-כֵּן עַל כָּל בְּרָכָה וּבְרָכָה שְׂאֵנוּ מְבָרְכִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עָלֵינוּ לִהְיוֹת מְאֹד שְׂמִיחִים. וְאִם הֵייתָ יודֵעַ מַהִי בְּרָכָה, וּמַה מְשֻׁלְמִים עָלֶיהָ שֶׁם לְמַעֲלָה בְּשָׂמִים, הֵייתָ עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּכוֹנֵה גְדוּלָה מְאֹד. אָבָל מֵאֲחֵר שְׂאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהַכָּל טָבֵעַ וּמְקָרָה וּמְזָל, וְרוּאָה עֵתִיד שְׁחוֹר מְאֹד בְּשִׁבְלֵו, אוֹ עֵתִיד וְרָד בְּשִׁבְלֵו, הִינּוּ שְׂתַמִּיד חֵי עִם הָעֵתִיד, אוֹ לְחַלּוּפִין — חֵי עִם הָעֶבֶר הָרַע שְׁלוֹ, וְהוּא בְּמִרְיוֹת וּבְדַכְדוּף עַל שְׂרָמוֹ אוֹתוֹ, וְאִינוּ יָכוֹל לְמַחַל לְעַצְמוֹ עַל טְעוּיֹת הָעֶבֶר, וְאִינוּ יָכוֹל לְמַחַל לְזוּלָתוֹ שֶׁעָשָׂה לוֹ עוֹלוֹת, וְהוּא בְּכַעַס עַל כָּל הָעוֹלָם וְעַל עַצְמוֹ, כִּי הוּא חֵי רַק עִם הָעֶבֶר, אוֹ שְׁחֵי עִם הָעֶבֶר הַטּוֹב שֶׁהָיָה לוֹ, עִם הַשְּׂמִיחָה

שְׁהִיְתָה, שְׁעַבְרָה, וְאִינוּ שׁוֹכַח כְּרָגַע מֶה הָיָה וְאִיךָ וְכוּ', וּמִתְעַנֵּג עַל עֲבָרוֹ, מִדְמִינֵן אֶת אַרְוְעֵי הָעֶבֶר, בְּהֵם הַצְּלִיחַ וְשִׁגְשֵׁג וּפְרַח. אָבֵל מֵאֲחָד יָחִיד וּמֵיָחָד שׁוֹכַח, וּמֵהוּ? הַיּוֹם הַזֶּה! הַיּוֹם, הַיּוֹם — נִמְצָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; הַיּוֹם הַזֶּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֹה, תִּשְׁפַּח מִהָעֶבֶר, תִּשְׁפַּח מִהֶעֱתִיד, הַתְּבוּנָן רַק עַל הַיּוֹם, עֲכָשׁוּ, הַהֵנָּה. אִם אָדָם הֵיךְ חַי בְּצִוְרָה כְּזוֹ, הֵיךְ חוֹטֵף תְּמִיד מְצוּוֹת לְאֵין סֹפֵר. רֵאשִׁית, כָּל בְּרָכָה וּבְרָכָה הֵיךְ מְבָרֵךְ בְּכֹנֶנָה עֲצוּמָה, לֹא חוֹטֵף אֶת הַמַּלְאִים, לֹקַח כּוֹס מִים לְשִׁתוֹת, וְאוֹמֵר: "בְּרוּךְ אַתָּה הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם — שֶׁהִכַּל נִהְיָה בְּדָבָרוֹ"; וּמִתְבוּנָן מֵה שֶׁאוֹמֵר — "שֶׁהִכַּל נִהְיָה בְּדָבָרוֹ יִתְבָּרַךְ"; וְכֵן מְסַפְּרִים חֲסִידִים, שֶׁהָיוּ צַדִּיקִים, שֶׁשְׁפִּיּוּהוּדֵי נִכְנַס אֲלֵיהֶם, וְשִׁפְףָה לְפָנֵיהֶם אֶת מַר לְבוֹ, וְכָל אֲשֶׁר מַעֲיֵק וּמְצַעַר אוֹתוֹ, הַצַּדִּיק לֹא דָבַר אִתּוֹ, אֶלֶּא בִקְשׁ מִהַשָּׁמַיִם: תָּן לִי קֶצֶת מִשְׁקָה לְשִׁתוֹת. הַשָּׁמַיִם הֵבִיא, וְהַצַּדִּיק עָשָׂה בְּרָכָה לְאִט וּבְדַבְּקוֹת: "שֶׁהִכַּל נִהְיָה בְּדָבָרוֹ!" מִי שֶׁשָּׁמַע אֶת זֹאת, כְּבָר הוֹרִיד מִעֲצָמוֹ אֶת כָּל הַצָּרוֹת, וְכָל הַחֲבִילָה הַמְרָה שֶׁהֵבִיא לְצַדִּיק נִתְבַּטְּלָה וְנִגְעַלְמָה; כִּי בְּרָגַע שֶׁשָּׁמַע "שֶׁהִכַּל נִהְיָה בְּדָבָרוֹ" — זָהוּ זֶה, נִמְצָא, שֶׁהִכַּל בְּהַשְׁגָּחָה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַכֹּל מְכֻנֵּן מִלְמַעְלָה, אִז לְמָה לִי לְהַצְטַעַר בְּעוֹלָם שֶׁאִינוּ שְׁלִי?! מָה עָלַי לְהַפְסִיד בְּזֶה הָעוֹלָם?! עָרִם יֵצְאֵתִי מִבְּטָן אִמִּי וְעָרִם אֲשׁוּב לְבֶטֶן הָאֲדָמָה; וּמֵה הַפְסַדְתִּי, כָּל יוֹם וְיוֹם זָהוּ רַחַח נָקִי! כָּל בְּרָכָה שֶׁאוֹמְרִים לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זוֹ הַבְּרָכָה הַעֲלִינָה שֶׁשָּׁמַע מִמְּשִׁיכִים אוֹר זֵיו וּדְבָקוֹת וְחִיוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

אָדָם הוֹלֵךְ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וּמִתְפַּלֵּל שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם: שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עֶרְבִית, אִיזוֹ זְכוֹת הֵיא זוֹ — כָּל שְׁמוּנָה-עֲשָׂרָה וּשְׁמוּנָה-עֲשָׂרָה שְׁמִתְפַּלֵּל; שְׁמוּנָה-עֲשָׂרָה בְּרָכוֹת אוֹמֵר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל בְּרָכָה וּבְרָכָה יְכוֹל לְפַעַל אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מֵה שֶׁצָּרִיךְ. חֶסֶר לִי דַעַת — "אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמִלְמַד לְאֶנּוּשׁ בִּינָה, וְחֲנֻנוּ מֵאֲתָךְ חֲכָמָה, בִּינָה וְדַעַת". אֲנִי רוֹצֵה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה — "הַשִּׁיבֵנוּ אֲבִינוּ אֵלֶיךָ, וְקָרְבָנוּ מִלְפָּנֶיךָ לְעַבֹדְךָ" — עוֹד בְּרָכָה. חֲטָאֵתִי לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עֲשִׂיתִי דְבָרִים מְגִנִּים — "סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי

חֲטָאנוּ, מַחֵל לָנוּ מִלְכָּנוּ כִּי פִשְׁעֵנוּ" — עוֹד בְּרָכָה. צָרִים וּמְרִים לִי הַחַיִּים, עוֹבְרוֹת עָלֵינוּ צְרוּת — "רְאֵה נָא בְּעֵינַיִנוּ וְרִיבָה רִיבָנוּ". אָנִי חוֹלָה, אֵינְנִי חָשׁ בְּטוֹב, אוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, אַחַד מִבְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה אֵינְנוּ בְּקוּ הַבְּרִיאוֹת — "רְפָאֵינוּ ה' וְנִרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוְשָׁעָה" — עוֹד בְּרָכָה. אֵין גֶּשֶׁם, נְעַדְרַת הַפְּרֻנְסָה — "בְּרַךְ עָלֵינוּ הַיְיָ" אֲלֵקִינוּ אֵת הַשְּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה"; וְכֵן הִלָּאָה וְכֵן הִלָּאָה. וְכֹף יֵשׁ לָנוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּרָכוֹת רְבוּת, וְאֵינְנוּ שָׁמַיִם לֵב לְאֲשֶׁר אָנוּ אוֹמְרִים. וְאַחַר־כֵּן יֵשׁ לָנוּ טְעֻנוֹת, שֶׁחֲסַר לָנוּ דַעַת, שֶׁכָּל, חֲכָמָה, בִּינָה! הֲלֹא לֹא בִקְשָׁנוּ, וּמִדּוּעַ אִם־כֵּן, נְבוֹא בְּטְרוּנִיּוֹת וְכוּ'?! אִמָּנָם מִלְמַלְנוּ בְּפִינוּ אֵת הַמַּלְאִים, אֲף לֹא כּוֹנְנוּ פְרוּשׁ הַמַּלּוֹת. רְצִינוּ כָּל־כֵּן לַחֲזוֹר בְּתֻשׁוֹבָה וְלִהְתַּפְּלֵל בְּכּוֹנְנָה וְכוּ', הֲלֹא אָנוּ אוֹמְרִים שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם: "הִשְׁכִּינּוּ אֲבִינוּ אֵלֶיךָ וְקִרְבָּנוּ לְעַבּוֹדְתֶךָ" וְכוּ', מִדּוּעַ אֵינְנוּ מְכּוֹנְנִים לְאֲשֶׁר פִּינוּ מְדַבֵּר? חֲפָצְנוּ לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מֵאֵתוֹ יְתַבְּרָךְ; הֲלֹא אָנוּ אוֹמְרִים: "סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חֲטָאנוּ", אֵיךְ הֵיכֵן הַכּוֹנְנָה בְּתַפְלָה? יֵשׁ לָנוּ כָּל־כֵּן הַרְבֵּה צְרוּת, אֲשֶׁר מְכַסּוֹת רֵאשִׁינוּ, וְאֵינְנוּ יוֹכְלִים לְהַסְבִּיר גְּדֻלַּן וְקִשְׁיָן; הֲלֹא הִנֵּה אָנוּ אוֹמְרִים: "רְאֵה נָא בְּעֵינַיִנוּ" וְכוּ', מִדּוּעַ אֵינְנוּ שָׁמַיִם עַל לֵב לְכּוֹנְנַת מַלּוֹת הַתַּפְּלָה?! הִנֵּה אָנוּ חוֹלִים, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, אֵינְנוּ חֲשִׁים בְּטוֹב; הֲלֹא אָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם: "רְפָאֵינוּ הַיְיָ" וְנִרְפָּא" וְכוּ', מִדּוּעַ אֵינְנוּ מְכּוֹנְנִים פְרוּשׁ הַמַּלְאִים?! אִם אָדָם הִיָּה מְקַשֵּׁיב וּמְכּוֹן בְּכָל הַשְּׂמוּנָה־עֲשָׂרָה בְּרָכוֹת שְׂאוֹמֵר, הִיָּה מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ חַי בְּרַכָּאן דְּלַעֲיָלָא מֵעוֹלָמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים. בְּשִׁבִיל זֶה אָמַר ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן בְּשֵׁם מוֹהֲרָנֵי ת"ו"ל, שֶׁמְשִׁיחַ תְּהִיָּה לוֹ עֲבוֹדָה קָשָׁה מְאֹד, לְהַכְנִיס בְּבִגְי־אָדָם שְׂמוּנָה־עֲשָׂרָה בְּרָכוֹת נְקִיּוֹת. כָּלֵנוּ מִתְּפַלְלִים בְּכָל יוֹם שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים שְׂמוּנָה־עֲשָׂרָה, אָבֵל נִכְנָסִים לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, אוֹ נִעְמָדִים בְּקֶרֶן נְוִיָת, אוֹ בְּרַחוּב, אוֹ בְּבֵית, וּבְלֵי מַעִיל, בְּלֵי כּוֹבַע עֲלִיּוֹן, מִמְּלָמְלִים אֵת הַבְּרָכוֹת, וּבְקָמְצַע חוֹדְרוֹת הַמַּחְשְׁבוֹת: "אָנִי צָרִיף לְלַכֵּת לְבִנְיָן", "אָנִי צָרִיף הַלְוָאָה", "עָלִי לְתַקֵּן אֵת הַרְכָּב, אֵת מְכֻשִׁירֵי הַחֲשָׁמַל" וְכוּ'; אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מִוֵּהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), שֶׁכָּל הַמַּחְשְׁבוֹת הַזֹּרוֹת בָּאוֹת בְּאִמְצַע הַתַּפְּלָה; בְּבִגְי־אָדָם אֵינָם שָׁמַיִם לֵב, שֶׁכָּל הַשְּׂמוּנָה־עֲשָׂרָה עוֹבֵר לָהֶם בְּלֹא כּוֹנְנָה, מִמְּלָמְלִים בְּפִיהֶם, וְלָבָם לֹא עִמָּהֶם, בְּשַׁעַת שֶׁשְׁעָרֵי

שְׁמַיִם פְּתוּחִים! אָבֵל אִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ, שְׁיֵשׁ לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְנִתְּנוּ לוֹ מִתְּנֵה לְהַתְּפִלֵּל בַּיּוֹם הַזֶּה שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים: שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עֶרְבִית, וְאַחַר־כֵּן חוֹזֵר לְעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן וְכוּ', אֵיזָה שְׂמוּנָה־עֲשָׂרָה בְּרֻכּוֹת הִיָּה אוֹמֵר? ! הִיָּה נוֹטֵל אֶת הַסְּדוּר, וּמְכוּוֵן בְּכָל בְּרֻכָּה וּבְרֻכָּה, וְכֵן כָּל הַבְּרֻכּוֹת בְּכֻלָּל — בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר, וּשְׁתֵּי הַבְּרֻכּוֹת לְפָנֵי קְרִיאַת שְׁמַע, וּבְרֻכָּה אַחַת אַחַר קְרִיאַת שְׁמַע — בְּבִקְרָה, וּבְעֶרְב — שְׁתֵּי בְּרֻכּוֹת אַחַר קְרִיאַת שְׁמַע; הִיָּה אוֹמֵר אֶת זֹאת בְּכֻנְיָה גְדוֹלָה מְאֹד. כְּמֵאמָרָם ו'ל (בְּרֻכּוֹת טו:): מִי שֶׁמְדַקְדֵּק בְּאוֹתֵיּוֹת קְרִיאַת שְׁמַע, מְצַנְנִים לוֹ גֵּיהֵנוֹם; אִם אָדָם אוֹמֵר קְרִיאַת שְׁמַע מִתּוֹךְ הַסְּדוּר לֹאט לֹאט, אֵף שְׁיֵשׁ לוֹ עֵתָה גֵּיהֵנוֹם בַּחַיִּים, כְּכֹר מְקַרְרִים לוֹ אֶת זֹאת, מְכַנְיָסִים 'מִזּוּג' לְתוֹךְ הַחֵם; כִּי אִם מְכַנְיָס אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּתוֹךְ צְרוּתוֹ — אֲשֶׁר קְרִיאַת־שְׁמַע זֶהוּ הָאֻמוּנָה — קִבְּלַת עַל מְלַכּוֹת שְׁמַיִם, כְּכֹר טוֹב לוֹ יוֹתֵר. וְכֵן בְּכָל דְּבָר; הֵן בְּבִרְכַּת־הַמְּזוֹן, מוּבָא בַּזְהַר, אִם בְּגִי־אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מֵה מְשַׁלְּמִים לְמַעַלָּה, בְּשִׁבִיל בְּרַכַּת־הַמְּזוֹן אַחַת, הָיוּ אוֹכְלִים כָּל מִינֵי מַעֲדָנִים, כְּדִי לְבַרֵּךְ בְּרַכַּת־הַמְּזוֹן בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. הִנֵּה אָנוּ רוֹאִים, שְׁאָדָם אוֹכֵל סְעֻדַת מְלָכִים, אֵינוֹ נוֹטֵל מִיָּם אַחֲרוֹנִים, אֵינוֹ חוֹבֵשׁ כּוֹבֵעַ עֲלִיּוֹן, וּמְמַלְמֵל אֶת מְלוֹת הַבְּרֻכָּה בְּלִי בְּרֻכּוֹן, וְכֵן עוֹבְרֵת לוֹ בְּרַכַּת־הַמְּזוֹן; וְכֵן לְגַבֵּי שְׂאֵר בְּרֻכּוֹת. אָבֵל אִם הִיָּה אָדָם יוֹדֵעַ, שְׁיֵשׁ לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וַיְכוּל לְקַיֵּם בּוֹ מִצְוֹת רַבּוֹת. מִצְוֹת מְזוּנָה; כָּל פֶּעַם בְּפֶעַם כְּשֶׁנִּכְנְסִים מִחֲדָר לְחֲדָר הַיָּד צְרִיכָה לְהִיּוֹת רְגִילָה לְהַגְבִּיחָה וּלְנַשֵּׁק אֶת הַמְּזוּנָה, וְזֶה מְרָאֵה שֶׁחֲשׂוּבָה בְּעֵינֵינוּ מִצְוֹת מְזוּנָה, וְאָנוּ חֹשִׁים שְׁיֵשׁ לָנוּ שׁוֹמֵר עַל הַדְּלֵת. הֵאֵם אָנוּ עוֹשִׂים אֶת זֹאת? לֹא! סִימֵן שְׂאִין זֶה חֲשׂוֹב אֲצִלְנוּ. אוֹ אָנוּ לוֹבְשִׁים צִיצִית בְּכָל יוֹם, הֵאֵם אָנוּ רוֹקְדִים עִם זֶה, שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֵינָנוּ סִינִים, יַפְּנִים, עֲרָבִים, מְצָרִים, תְּאִילַנְדִים, פִּילִפִּינִים? ! בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ צִיצִית, הַנְּחַנּוּ תְּפִלִּין. כְּמוּבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימֵן י'). שְׁעַם שֶׁמֶחַת הַמִּצְוֹת נִתְרַחֶכֶת הַדְּעַת; לָמָּה יֵשׁ לָנוּ דְּעַת קְטָנָה וּמְצַמְצָמָת? ! לָמָּה אָנוּ בַּחֲלִישׁוֹת הַדְּעַת, וְחוֹשְׁבִים — "הַלּוֹאֵי הֵיִתִּי מֵת", וְכַדּוּמָה, כָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת שְׁטוּת, שְׁנִכְנְסוֹת בְּמַח הָאָדָם וּבְמַח־שִׁבְתּוֹ, וּכְכֹר מוֹצִיאֵן מִפִּיּוֹ? ! יֵשׁ בְּגִי־אָדָם הַמִּתְבַּיֵּשִׁים לוֹמֵר שְׁטוּת כְּאֵלוֹ, וַיֵּשׁ

שְׂאִינָם מִתְבַּיְשִׁים, מְדוּעַ? אֵלָּא בְּשַׁעַה שֵׁישׁ לְאָדָם לֵב מְלֵא שְׂמֵחָה —
 — מֵה הַשְּׂקִיעַ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמֵה הַפְּסִיד? ! בְּשַׁעַה שְׂכָלוֹ רוּחַ —
 מִצּוֹת מְזוּזָה, צִיצִית וּתְפִלִּין יֵשׁ לוֹ, וְאוֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחֹת מַג): מִי שֵׁישׁ לוֹ שְׁלֹשׁ מִצּוֹת אֵלוֹ, עָלָיו נֶאֱמַר:
 "וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנְתַּק"; חֲזָקָה עָלָיו שְׁלֹא יִחְטֵא. וְאִנּוּ
 רוֹאִים, שְׂבָנֵי־אָדָם יֵשׁ לָהֶם שְׁלֹשׁ מִצּוֹת אֵלוֹ, וְאִינָם שְׂמֵחִים בָּהֶן,
 כְּשֶׁרָבְנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עב): בְּשַׁעַה שְׂאָדָם בָּא
 לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, צְרִיכָה לִפְל עָלָיו בּוֹשֶׁה גְדוּלָּה, שֶׁהֲלֹא מִנִּיחַ כְּתוּר
 שֶׁל מְלֶךְ! מְלֶאכִים וְשֶׁרָפִים, אוֹפְנִים וְחַיּוֹת הַקְּדוֹשׁ, הֵיוּ מְשֻׁלְמִים כָּל
 אֲשֶׁר בִּיכְלֻתָם, לְהַנִּיחַ פַּעַם אַחַת כְּתוּר הַמְּלֶךְ. וְהִנֵּה אֲנִי זוֹכִים לְהַנִּיחַ
 תְּפִלִּין וְאִינּוּ שְׂמֵחִים, וְעוֹד מְדַבְּרִים בְּשַׁעַת הַנְּחֻתָן?! וְכֵן לְגַבִּי
 צִיצִית — אֲנִי זוֹכִים לְלִבֵּשׁ בְּגַד הַמְּלֶךְ. גּוֹי מְלַכְלֶךְ, נָשִׂיא בְּשׂוֹר וְדָם,
 שׂוֹטֵה וְכִסִּיל, אִם הֵיוּ נוֹתְנִים לָנוּ לְלִבֵּשׁ לְדָקָה אֶת מְעִילוֹ, אוֹ לְחַבֵּשׁ
 לְשֹׁנֵיהָ אֶת כְּתוּר, הֵינּוּ הַכִּי מְאֹשְׁרִים: "לְבִשְׁתִּי כַּמָּה דְקוֹת מְלִבוֹשֵׁי
 הַמְּלֶךְ!" וְזֶה רַק מְלֶךְ בְּשׂוֹר וְדָם — הַיּוֹם כָּאֵן וּמְחַר בְּקָבֵר, מְחַר
 יְכוּלִים לְגַנֵּב לוֹ אֶת הַבְּגָדִים, תִּהְיֶה שְׂרָפָה — וְיִשְׂרָפוּ הַמְּלִבוֹשִׁים,
 הֲלֹא זֶהוּ רַק מְלֶךְ שׂוֹטֵה, נָשִׂיא טָפֵשׁ, רֹאשׁ מְמַשְׁלָה כְּסִיל, וּמֵהִי
 הַמַּעֲלָה בְּזֶה?! אֲבָל זוֹ דְרֹךְ בְּנֵי־אָדָם, שֶׁמִּתְפָּאֲרִים — הֵיטָה לִי
 הַזְּכוּת לְנִסְעַ עִם נָשִׂיא הַמְּדִינָה, לְדַבֵּר עִם רֹאשׁ הַמְּמַשְׁלָה! וּמֵה הוּא
 בְּסוֹף הַכֵּל?! הַיּוֹם הוּא רֹאשׁ הַמְּמַשְׁלָה, וּמְחַר לָאוּ. בְּשׂוֹר וְדָם, טָפֵה
 סְרוּחָה, בְּמָה יֵשׁ לָכֶם לְהִתְפָּאֵר?! הָאֵין כְּדָאֵי לְשִׂמְחָה עִם הַתְּפִלִּין
 שְׁלָנוּ, שֶׁזֶּהוּ כְּתוּר הַמְּלֶךְ מְלַכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא
 נִצְחִי, שְׂאֵנְחָנוּ חוֹזְרִים אֵלָיו! וְהַמְצָוָה הַזֶּה תִּלְךָ לְפָנֵינוּ. הָאֵין כְּדָאֵי
 לְשִׂמְחָה עִם הַצִּיצִית שְׂעֻלֵינוּ, שֶׁזֶּה לְבוּשׁ שֶׁל הַמְּלֶךְ?!

מְסַפְרִים עַל הַגֵּר"א, שְׂקָדָם הִסְתַּלְקוּתוֹ תַּפְסֵ אֶת הַצִּיצִית, וְהַחֵל
 לְנִשְׁקָה וּבְכָה מְאֹד. נִבְהָלוּ תִלְמִידָיו וְשְׂאָלוּ: רַבִּי, מָה אַתָּם בּוֹכִים?
 עֲנֵה וְאָמַר: בְּכַמָּה רַבָּל זְכִיתִי לְלִבֵּשׁ כָּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם צִיצִית. וְשֵׁם
 לְמַעֲלָה בְּשׂוֹם הוּן אֵי אֶפְשֶׁר לְקַנּוֹת אֶת הַצִּיצִית. הַגֵּר"א, שְׂלָמֵד בְּכָל
 יוֹם פ"ד דְּפִים גְּמָרָא, וְהֵיךָ בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הַתַּנְיָ"ךְ
 הֵיךָ שְׂגוּר עַל לְשׁוֹנוֹ, וְכֵן שֵׁשׁ סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמֵי

ותוספתא, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, ועל הכל יש לו הגהות, וכן
בזהר ובתקונים, וכל המדרשים כלם, וכל כתבי האר"ל; ואף פעם
לא דבר עם שום ברירה, אלא בדברי תורה בלבד, ולבסוף ברגעים
האחרונים בזה העולם הוא מחזיק את הציציות בידי ובוכה,
ואמר, שלמעלה לא יוכל לקנות בשום כסף שבעולם מצנה יקרה
זו. והנה צורך הקדוש-ברוך-הוא, ידידי היקר! שיש לך את היום
הזה, אזי כיצד אינך שמח בו, ועוד מקלל אותו, רחמנא לצלן?!
ממה זה בא, מהיכן זה נובע? אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
סימן פד), ששאלו התלמידים את רבי נחוניא בן הקנה: במה הארכת
ימים? שאל את התלמידים: אתם מואסים בימי, אתם קצים בחיי,
שאתם שואלים אותי שאלה זו?! אמרו: לא, רבי! תורה היא,
ולמוד היא צריכה. ענה: ותרן הייתי במקמוני. מסביר רבנו ז"ל, מה
היתה שאלת התלמידים? אלא ראו שרבי נחוניא שמח כל-כף, אשר
היה רגיל בחכמת הקבלה, כי "אנא בכח" — זו תפלתו, וזהו שם
מ"ב, המקשר את העולמות, וזכה וגלה כל-כף רוחניות אלקות,
שכל יום היה לו ארף מאד. שאלוהו: רבי! במה הארכת ימים, הינו
איך זכית שכל יום ויום? הנה לך כל-כף ארף, וזכית בו לטוב בנגלה
ובנסתר? ענה: ותרן הייתי במקמוני, תמיד ותתתי; ומסביר רבנו ז"ל
את הזהר (נשא קכג), שכל יום ויום יש לו פרצוף בפני עצמו, עולם
בפני עצמו, מתגלה לאדם האור הגנוז, מסביר רבנו ז"ל, אבל באים
נחשים ועקרבים ומבלבלים מחשבתו במחשבות זרות, עד שאינו
זוכה לראות רוחניות אלקות. ואז היום הזה סגור. וכן אומר רבנו
ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שבכל יום ויום כשאדם קם בקשי
ממטתו, עד שפוקח עיניו ומתעורר, בקשי יוצא מהמטה, וחושב
לעצמו: עוד יום, חבל שנתעוררתי; כל יום מתחיל אצלו צר, אבל
עליו להרחיב את ימיו, שיהיו ארפים. וכיצד זוכים להאריך אותם?
אומר רבנו ז"ל: על-ידי שאדם מחזיק במדת האהבה, אהבת
הבריות, שאוהב את כלם, הוא ותרן לבני-אדם, אזי זוכה להאריך
ימיו. אבל מדה זו הכי קשה להחזיר בבני-אדם. וכמו שאומר רבנו
ז"ל, שזו היתה מדרגת אברהם אבינו, עליו השלום, שנאמר עליו

(בראשית כד, א): "וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים" — עם כָּל יוֹם וַיּוֹם בָּא לְשָׂמִים.

נָא וְנָא, יְדִידֵי הַיָּקָר! הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּקַּח עִצְמָךְ בְּיַדֶּיךָ, וְכָל יוֹם יוֹם יִהְיֶה אֲצִלְךָ חָשׁוּב מְאֹד. וְכִיצַד תִּזְכֶּה לָזֶה? עַל-יְדֵי אֲהַבַת יִשְׂרָאֵל, שְׂתֵאֵהֵב אֶת כָּל יְהוּדֵי. וְכִיצַד אוֹהֵבִים אֶת כָּל יְהוּדֵי? בְּמָה מִתְבַּטֵּא שְׂאוֹהֲבִים כָּל יְהוּדֵי? שֶׁמְקַרְבִים אוֹתוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא לְקַרְבוֹ לְעִצְמָנוּ, אֲשֶׁר זֶה הַטְּעוֹת הַחֲמוּרָה הַיּוֹם בַּחֲזָרָה בַּתְּשׁוּבָה, שֵׁשׁ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה דַעוֹת, שִׁטוֹת, מַפְלְגוֹת, חֲבוּרוֹת, וּכְשֶׁאֶחָד חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה, הוּא מִתְבַּלְבֵּל לְגַמְרֵי, אֵינָנו יוֹדֵעַ לְאִיזוֹ דְרָךְ לְלַכֵּת, לְאִיזָה מְקוֹם לְפָנוֹת. הֵיכֵן הָאֲמֶת?! כָּל אֶחָד צוֹעֵק, שָׂרָק אֲצִלוֹ הָאֲמֶת, וְאַחֲרַיִם שְׂרוּיִים בְּשִׂקָר וְכוּ', עַל-כֵּן בְּגִי-אָדָם מִתְרַחֲקִים, אוֹ אֶפְלוֹ אִם מִתְקַרְבִים, וְשֹׂכֵים בַּתְּשׁוּבָה, לְבִסּוֹף גִּשְׁבָּרִים. אָבָל אִם מְקַרְבִים אוֹתָם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — אִזּוֹ הַכֹּל אֲמֶת נוֹטֵב. וְכִמוֹ שְׂאוֹמֵר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע: מִי שְׂאוֹהֵב אֶת הָאֲבָא — אוֹהֵב אֶת הַבָּנִים; מִי שְׂאוֹהֵב אֶת הַבָּנִים — אוֹהֵב אֶת הָאֲבָא. כֶּף צְרִיכָה לְהִיּוֹת אֲהַבַת יִשְׂרָאֵל — אִם מִקְדִּימִים אֲהַבַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תַּחֲלָה, וּמוֹכְנִים לְעִשׂוֹת בַּעֲבוּרוֹ יִתְבָּרַךְ הַכֹּל, וּמוֹסְרִים נַפְשָׁנוּ, וְהוֹלְכִים עִם מַחֲשָׁבָה זֹה, שֶׁהִנֵּה אָנוּ מוֹכְנִים לְמִסֵּר נַפְשָׁנוּ בַּעֲבוּרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַלּוֹאִי נִזְכָּה לְהַשְׂרִף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. וְאָמַר הַצַּדִּיק הַקְדוּשׁ הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיז'עֵנְסְק זי"ע, שְׂאָדָם צְרִיף לְצִיֵּר לְעִצְמוֹ, שֶׁהִנֵּה בּוֹעֶרֶת אֵשׁ גְּדוֹלָה עַד לֵב הַשָּׁמַיִם, וְהִנֵּה הוּא זוֹרֵק עִצְמוֹ לְתוֹךְ הָאֵשׁ וְנִשְׂרָף בַּעֲבוּרוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁר זֶה מְדַרְגַת הַצַּדִּיקִים, שֶׁכָּל רִגַע וְרִגַע מוֹכְנִים לְהַשְׂרִף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם. הָאִם אָנוּ מִחְזִיקִים בָּזֶה? לֹא! כִּי אִם-כֵּן, הֵינּוּ עוֹשִׂים הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּמִמִּילָא אֵין לָנוּ גַם אֲהַבַת יִשְׂרָאֵל; וְעַל-כֵּן רָאֵה לְעַבַד הַרְבֵּה עַל אֲהַבַת הַשֵּׁם, וְאִזּוֹ תִזְכֶּה לְאֲהַבַת יִשְׂרָאֵל. וְלַפְעָמִים צְרִיכִים לְעַבַד הַרְבֵּה קָדָם עַל אֲהַבַת יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוֹ זוֹכִים לְאֲהַבַת הַשֵּׁם, כִּי זֶה תְּלוּי בָּזֶה. לְכֵן מִצְנָה גְּדוֹלָה לְאֵהֵב אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְאַהֲבַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כָּל לְבָבְךָ וְכָל נַפְשְׁךָ וְכָל מְאֹדְךָ". כָּל לְבָבְךָ — בְּשֵׁנֵי יְצִרְיָךְ — יְצֵר טוֹב וְיִצֵר הָרַע; הֵן שֶׁהוֹלֵךְ לָךְ בְּטוֹב וְהֵן לְרַע, חַס וְשְׁלוֹם,

עליך לאהבו יתברך. בכל נפשך — אפלו נוטל נפשך, ובכל מאדך — אפלו נוטל כל כסףך. וזאת אומרים פעמים בכל יום — ערב ובקר. ואם תהיה לך אהבת השם יתברך באמת, ממילא תהיה לך אהבת ישראל, שתאהב את כל יהודי. וכיצד מתבטאת אהבה לכל בר ישראל? בזה שתקורבו אל הקדוש-ברוך-הוא. וזה היסוד בחזרה בתשובה — לקרב יהודי אל הבורא יתברך שמו, ולא אליך. אם אתה מקרבו אליך, יש לך פגנה עצמית; אתה צריך פבוד, פרסום, שם וכיו', בשעה שאמה שוכח, שעוד מעט תשכב תחת ערמת עפר, אז היכן יהיה פבודך, שמך וכיו', תחת האדמה קבור שמך וכבודך, אז מי צריך את זאת?! על-כן צריך רק את 'כבודו' מלא עולם — לגלות לכלם, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה. וזה יכולים לזכות בכל יום ויום. אומר רבנו ז"ל — איך זוכים, שכל יום ויום יהיה היום שלנו? על-ידי אהבה, לילך בדרך אהבה. להתחיל לאהב זה את זה, לחדל מהשנאה, הקנאה, הלשון-הרע זה על זה, מספיק מריבות וקטטות, מספיק לשמע בכל יום מחלוקות, וכל אחד מצדיק את עצמו ומאשים את הזולת וכיו'. נלמד מאחי יוסף, כשהחלו לראות שעובדות עליהם צרות צרורות, מה אמרו? (בראשית מב, כא) "אבל אשמים אנחנו" — פלנו אשמים!

בכן, ידידי היקר! מאחר שזכית להתקרב אל רבי אמת כזה, רבי גדול כזה, רבי שמחה ומחזק את כל העולם פלו, איזו זכות יש לנו שיש לנו רבי כזה. הבה ותחזיק עצמך ביחד עם כל אנשי שלומנו, ואיש את רעהו יאמר חזק.

הרבי ר' משה ליב מפאטוב זי"ע אמר, שהוא למד אהבת ישראל משכור, איך? פעם עבר בקרוב, וראה שני שכורים מתגולגלים על הארץ, מתבוססים בקיא וכיו', ומעוררים שאט נפש, וממלאים פיהם בצחוק; האחד לוגם מבקבוק משקה, ונותנו לזולתו, והזולת לוגם, ומחזירו לחברו וכיו', וכך צותקים צחוק גדול, ומקיאים וכיו'. והנה אחד אומר לזולתו: אני אוהב אותך כל-כף. עונה זולתו: אמה אוהבני? אז אמר לי היכן פואב לי?

עָנָהּ זולתו: איני יודע. השיבו: אֲזִי סִימָן שְׂאִינָךְ אוֹהֲבֵנִי וכו'.
וְהֵיכָא מִכָּר, שָׂאם אֵין מְרַגִּישִׁים אֶת הַזּוּלַת, בְּסִימָן שְׂאִין אוֹהֲבִים
אוֹתוֹ. הַשְׂמָת לֵב, שְׂאֶחָד מֵהַחֲבוּרָה חוֹלָה?! הָאֵם הִלְכַתְּ לְבַקְרוּ?!
אֶחָד מִבְּנֵי הַחֲבוּרָה נְעָדַר הַיּוֹם מִבֵּית-הַכְּנֶסֶת, הָאֵם בְּרַחֲמֶיךָ לָמָּה
וּמְדוּעָ? ! חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרִכוֹת ו:): הַרְגִיל לְבּוֹא
לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וְלֹא בָּא יוֹם אֶחָד, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשָׂאֵל בּוֹ; אִם
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׂוֹאֵל הֵיכָן הוּא, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה אֲנַחְנוּ
צָרִיכִים לְשָׂאֵל מְדוּעַ פְּלוּנֵי נְעָדַר הַיּוֹם. הִנֵּה הַגַּבְּאֵי צְדָקָה, גַּבְּאֵי
נְאֻמָּן, חוֹלָה כְּבָר פְּמָה זְמִים, וְאֵינוּ יְכוּל לְזוּז, וּבְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ,
הוּא מְמַשִּׁיךְ לְבָנוֹת אֶת אוֹלָם הַשְּׂמֻחֹת, וְאֵינְנוּ עוֹזֵב אֶת הַפּוֹעֲלִים,
הַעֲקָר שֵׁיִסִּימוּ מְלֹאכְתָּם, וּמְנַהֵל אֶת כָּל הַעֲנִינִים מֵהַמַּטָּה, וּמְנַסֶּה
לְהַשִּׁיג הַלְוָאוֹת וְכו', כְּדֵי לְעֲזֹרְנִי וְלְהוֹצִיאֵנִי מֵהַבוֹץ שֶׁנִּפְלְתִי שָׁם;
אִף אֶחָד אֵינוּ שָׂם לֵב, שְׂשְׁבוּעַ הוּא כְּבָר נְעָדַר מִבֵּית-הַכְּנֶסֶת —
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלָמָה; הִנֵּה הַיּוֹם הִנֵּה הַמְשַׁפֵּט
בְּעַפּוּלָּה עִם הָעֶרְבִי, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, אֲשֶׁר גָּזַל מִמֶּנִּי אֶת הַכֶּסֶף
וּבְרַח, וְנִעְשִׂיתִי בַעַל חוֹב גָּדוֹל; אֲנִי מְצַדִּיק עָלֶיךָ אֶת הַדִּין, יְכוּל
לְהִיּוֹת שְׂלֵא הַתְּפִלָּתִי בְּכוֹנֶה אֶת הַתְּפִלָּה בְּבִרְכוֹת הַשַּׁחַר, "שְׂתַצְלִינִי
הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם מֵאֲדָם רַע וּמֵיֵצֵר רַע וְכו', מִמְקָרִים רָעִים, מִדִּין קָשָׁה
וּמִבַּעַל דִּין קָשָׁה" וְכו'; מִן הַסֵּתֶם לֹא אִמְרַתִּי אֶת זֹאת בְּכוֹנֶה
מִסְפָּקָת, אַחֲרֵת לֹא הִיְתִי מְגִיעַ לְזֶה, שְׂבַעַל דִּין קָשָׁה שְׂאֵינְנוּ מִבְּנֵי
בְּרִית יְעָרִים עָלֶיךָ. וַיֵּשׁ לִי מְשַׁפְּטִים עִמּוֹ, וְנִפְלְתִי בְּבוֹר עֵמֶק. וְהִנֵּה
אֶחָד מוֹסֵר נֶפְשׁוֹ לְהוֹצִיאֵנִי מֵהַפַּח הַזֶּה, אֲזִי צָרִיךְ לְשַׁמַּע בְּזִיוּנוֹת
הַשָּׂמַם וְהָעֶרֶב, וְאֵילוֹ עֲלִבּוֹנוֹת סוּבַל! וְהַכֵּל בְּגִלְלִי; כִּי אִם הִנֵּה יוֹשֵׁב
בְּבֵיתוֹ, וּבָא כְּאַחֲרִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, מֵתַפְּלֵל וְשָׁב לְבֵיתוֹ וְכו', לֹא הִנֵּה
מְקַבֵּל עֲלִבּוֹנוֹת וְכו'.

וּמִפָּאת טְרוֹדוֹתֵי הָרַבּוֹת — אֶקְצֹר.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קנא.

בַּעֲזַנַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר וַיִּקְרָא עַרְב־רֵאש־חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תַּלְמִידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" דֵּי בְּכַל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נִגְעָה וּמִחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! יְדוּעַ, שֶׁהַלִּילָה הַזֶּה הוּא יוֹם הַהִלָּדָת שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הוּא הַמַּתְנַה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁלַח לָעַם יִשְׂרָאֵל בְּדוֹר הַזֶּה, וְדָבָר זֶה יִתְדוּעַ רַק בַּעַת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, אֲשֶׁר הוּא יִפְרֹסֵם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּגְלֶה דְבוּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל וַעֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. אָבֵל עֲכָשׁוּ מִי שְׁלוֹמֵד סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, יְכוּל כָּבֵר עֲכָשׁוּ בַּעֲדוֹ אָנוּ בְּגִלּוֹת גְּדוּלָה, וְהַחֲשֵׁף מַכְסֵה אֶת כָּל הָאָרֶץ וְאֶת כָּל הָעוֹלָם, הוּא יְכוּל לְהַעֲרִיד עַל מַעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ו"ל.

רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר עַל הַסִּפְרָ שֶׁלוֹ, שֶׁהוּא אֶתְחַלְתָּא דְגַאֲלָה, וְלִבְנֵי רְצָה מְאֹד, שֶׁנִּלְמַד אֶת סִפְרוֹ, כִּי הוּא עֲמַק מְאֹד, עֲמַק עֲמַק מִי יִמְצְאוּנוּ. וְאָמַר פַּעַם, שֶׁבְּתוֹף סִפְרָיו כְּלוּלִים כָּל סִפְרֵי הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים וְכָל כְּתָבֵי הָאֶרֶץ ו"ל, וְכָל הַקְּבֵלָה מִהֶרָאשׁוּנִים וְהָאֲחֵרוּנִים, הַכָּל מְצַמֵּץ בְּסִפְרוֹ. מִכָּל זֶה אָנוּ יְכוּלִים לְהִבִּין עֲמַק הַסִּפְרָ הַקְּדוּשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן". וְרְצָה מְאֹד שֶׁנִּלְמַד בּוֹ. גַּם אָמַר, שֶׁעַל-יְדֵי סִפְרוֹ יְכוּלִים לְהַעֲשׂוֹת בַּעַל תְּשׁוּבָה גְּדוּל, וּבַעַל מַח גְּדוּל, יַעַן שֶׁהַסִּפְרָ עֲמַק עֲמַק מִי יִמְצְאוּנוּ. לְזֹאת מוֹהֲרֵ"ת ו"ל חֲבֵר עַל-פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל אֶת סִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁמְפָרֵשׁ בָּהֶם ד' חֻלְקֵי שְׁלִחָן עָרוּף כְּפִי הַתּוֹרוֹת שֶׁב־"לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן". מוֹהֲרֵ"ת ו"ל הוּא הִבִּין רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל יוֹתֵר מִכָּל הַתְּלִמִּידִים, וְדִיקָא עַל-יְדֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", יְכוּלִים לְהִבִּין בְּיוֹתֵר אֶת הַסִּפְרָ "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן".

אִף מִחֲמַת שְׁאֲנַחְנוּ שְׂבוּרִים וְרְצוּצִים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד

מאתנו יודע מה עבר עליו כבר בחיים, ומה עובר עליו בחיים, על-כן גם הספר "לקוטי-הלכות" קשה לנו לפתח ולהבין, אלא פה ושם קטעים. והנה הקדוש-ברוך-הוא ופה אותי לפני שלשים ושמונה שנים, בתחלת תשט"ז להתקרב אל רבנו ז"ל, ותהלה לאל, זכיתי להתמיד מאד ב"לקוטי-מוהר"ן" וב"לקוטי-הלכות", וכשהתחנפתי, החלו לבוא אלי אברכים ובחורים, וכן החלו להריץ אלי מכתבים מכל חלקי העולם, וכן זפני הקדוש-ברוך-הוא, שהחילותי להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל במרץ גדול בשנת תשכ"ה, ולהפיצם בכל תפוצות ישראל, והסמך-ד"מ"ם קם עלי ורצה לבלעני, אף עם כל זאת לא נשברתי והמשכתי, ואזי התחלתי לראות ולהבין ולהשפיל, שספרי רבנו ז"ל מאד קשה לעולם לקלט, על-כן אמרתי ויהי מה, אקח את ה"לקוטי-מוהר"ן" וה"לקוטי-הלכות" ושיחות רבנו ז"ל, ואצמצם אותם בשפה עממית לכלל נשמות ישראל, שהם הקונטרסים והחוברות. ותהלה לאל, מאז — כמעט חמש-עשרה שנה, שאני מדפיס את הקונטרסים והחוברות, וזה עושה מהפכה בכל הארץ ובכל העולם כלו, ומקרב מאות ואלפי נשמות קדושות אל דעת רבנו ז"ל. ויען שרבנו ז"ל אמר, שהספר שלו הוא 'אתחלתא דגאולה', נמצא, שהגאולה תלויה בידינו — אם אנו נדפיס ונפיץ ספרי רבנו ז"ל, אנו עוזרים שיתגלה כבר האור של הקדוש-ברוך-הוא, וכך תהיה הגאולה.

לזאת, אני רוצה עתה לבקש את כל אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, מאחר שהיום הקדוש זה של ראש-חודש ניסן, יום ההלדת של רבנו ז"ל, באו נתחזק בהדפסת ספרי רבנו ז"ל. הקדוש-ברוך-הוא הוא נתן לי שליח טוב לממש את רצוני, והוא ר' ... גרו יאיר, שעוזר לי להדפיס את ספרי רבנו ז"ל. לזאת, אבקש את כל אחד מאנשי שלומנו, היות שהלילה יום ההלדת של רבנו ז"ל, ונשמת רבנו ז"ל היא מתנה לכלל נשמות ישראל, אזי כל אחד ואחד יצטרף לעזר שידפס על ידו איזה קונטרס, אשר בשביל פמה מאות שקלים אתם יכולים לזכות להדפיס קונטרס, ורובבות יהודים לוקחים אותו ומתחזקים, ויהיה בו שמכם ושם ההורים והילדים, ויהיה לזכותכם,

או לזכות הוריתכם או לזכות שאר בני המשפחה החיים, ויבדלו גם אלו הנשמות שכבר עזבו את העולם וצריכים תקוה. והתקוה הזו גדולה — להצטרף להדפיס איזה ספר מספרי רבנו ז"ל, והתמצית מספרי רבנו ז"ל, אלו הם הקונטרסים, שבאים ומגיעים לכל חלקי העולם פלו. יש לנו קונטרסים המתרגמים כבר לשתי-עשרה שפות, ואתמול הביאו לי קונטרס חדש "יהיה טוב", מתרגם לשפה הונגרית, שזו השפה השלש-עשרה. ובאמת הרצון שלי למלא את כל העולם פלו עם האור של הקדוש-ברוך-הוא. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), שבתוף שם הצדיק, שם שם הקדוש-ברוך-הוא; כי מה הצדיק מגלה? רק את הקדוש-ברוך-הוא! לגלות לכלם את הבורא יתברך שמו. הנה קבלנו מכתב מיפן מזוג גוים, שמצאו את הדבורים שלנו, ועכשו רוצים להתגיר, והם לומדים לשון-הקדש ואידיש, הם כל-כף התענינו בספרים שלנו באנגלית, אשר מדברים שם כל-כף פתוח מהקדוש-ברוך-הוא, שהסכימו בדעתם להתגיר. למדים מכאן מה הקונטרסים פועלים בעולם.

לזאת, אבקש את כל אנשי שלומנו, תעשו כל מיני מאמצים להדפיס עוד ועוד קונטרסים, ואיני יכול להסביר את גדל הזכות הזו, כי על-ידי קונטרס אחד, יתקרבו אלפי אנשים אל הקדוש-ברוך-הוא ואל רבנו ז"ל, וממילא ירכשו "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", "חיי-מוהר"ן", ו"שיחות-הר"ן" וכו', שאגב הדפסנו את הכל בהדור רב במהדורה נפלאה שלא הייתה מעולם. וכן אנו מדפיסים כרוך אחר כרוך "לקוטי-הזכות", וכן "לקוטי-תפלות", וכן עומדים להדפיס שאר ספרי רבנו ז"ל. וכן יש לי פרוש על כל ה"לקוטי-מוהר"ן" ונקרא: "שפת הנחל", ומכמה סבות לא הדפסתיו, אבל עוד ידפס, בעזרתו יתברך, והוא ספר נפלא מאד, אשר כל תורה ותורה ומאמר ומאמר יש עליהם פרוש בספר זה, והכל בשפה עממית, מלאה מאמרי חז"ל. ומלבד זאת יש לנו עוד המון ספרים: פרוש על "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", וכן פרוש על תורה ומועדים ואגדות חז"ל, על תרי"ג מצוות, על אבות,

ואף שהדפסנו ספר אחד "חסדי אבות", עתה יש לנו ספר שני בשם "זכות אבות", וכן על תהלים, על זהר ותקונים וכתבי האר"י ו"ל, באפן שיִדפס הכל. אבל לזה צריכים את העזרה של אנשי שלומנו, שכל אחד ואחד מכם ישתדל להדפיס קונטרס אחד על שמו, על שם אשתו והילדים, שזו זכות גדולה מאד, וזה יביא שנדפיס גם את יתר הספרים.

הקדוש-ברוך-הוא עזרנו, שיצא מהדפוס קונטרס חדש "אות בספר תורה". בודאי שמעתם את הגזרה הרעה שנגזרה על יהודי חף מפשע, שמסר נפשו לעזר לנשמות ישראל, והכל רק מפני סבה אחת, שהגביה את ראשם של הספרדים, זו כל הסבה שמעלילים עליו כל מיני עלילות ושקרים. והוא הזמין אצלנו חמשים אלף קונטרסים: "אות בספר תורה". רצייתי מאד, שכל אחד מאנשי שלומנו היקרים באשר הוא שם, יקח כמות גדולה. הקונטרס הזה מסבסד, ועולה למפיץ סף הכל: עשר אגורות. על-כן כל אחד ואחד בכל חלקי הארץ, ישתדל להפיץ את הקונטרס הזה, ובזה ימתיק את כל הדינים מאחינו בני ישראל הספרדים מעדות המזרח. כי האמת אגיד לכם, רב השנאה שיש עלי, כי אני הורדתי עצמי להמון עם. ואמרו לי, מה פתאום תלך להמון-עם הספרדים ותקרב אותם?! לכן הכרזתי ברבים, שאני רוצה להביא מליון יהודים מעדות המזרח לציון רבנו ו"ל, ואני חזק בזה, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שאזכה להוציא מהכח אל הפעל רצוני, וזה עשוי להיות בנקל, אם רק תסיעו בידי.

לא נאריך בזה עכשו, עלינו להיות עתה אנשי מעש! עלינו נפלה חובת היום! מזהרנ"ת ו"ל, כשהוליכו אותו לביית-הסתר עם ידים קשורות באזיקים, והמתנגדים רקדו סביבו וסביב המשטרה שהוליקה אותו, ואנשי שלומנו בכו, כשראו שלוקחים את רבם לביית-הסתר, צעק אחד מאנשי שלומנו מבין ההמון: ר' נתן, מה אנו יכולים לעשות בשבילכם?! והיו כמה מאנשי שלומנו שתכננו לילך למשטרה לפעל לשחררו וכו' וכו'. הגביה מזהרנ"ת ו"ל את ידיו, שהיו קשורות באזיקים כלפי השמים, ואמר בוז הלשון: מה

אתם יכולים לעשות בשבילי? תשתדלו שיהיה "יפוצו מעינותיך חוצה". תתארו לעצמכם, הלא מוליכים אותו לבית-הסהר, אזי היה יכול לומר: תאספו בשבילי כסף, תשתדלו בשבילי, תקחו עורך-דין, תדאגו לשחרוני וכו', אף לא ולא! אלא אמר: העבדה שלכם יהיה — "יפוצו מעינותיך חוצה".

הנה אנו ביום ההלדת של רבנו ז"ל, נסעו הרבה אנשים לציון רבנו ז"ל. פי שלש פעמים בשנה היו אנשי שלומנו נוהגים לנסע לציון רבנו ז"ל: בערב ראש חודש תמוז, בערב ראש חודש שבט, בערב ראש חודש ניסן, מלבד שרבנו ז"ל הזהירנו להיות בראש השנה על ציונו הקדוש, אשר אז אין תרוץ, צריכים להיות אצל רבנו ז"ל! ואין שום מניעות, שום מונע ומעכב לא יעכב בעדכם! בראש השנה צריכים להיות תמיד אצל רבנו ז"ל. וישנם הנוסעים גם בשבת חנכה ובשבועות. ועל-כן עתה בערב-ראש חודש ניסן, נסעה קבוצה גדולה מאנשי שלומנו לציון רבנו ז"ל, אשר זו זכות גדולה. אבל אנחנו יודעים את הדבור של רבנו ז"ל: אף שאני מגלה לכם תורות עמקות כאלו שלא נשמעו עוד, אצלי לא נוגע כל התורות שלי, כל העבודות שלי, כל היגיעות והטרחות שלי בעבודת השם? תברך, כל התורה והתפלה שלי, כמו דבור אחד שלי שנכנס להמון-עם. השמעתם?! כל היגיעות והטרחות של רבנו ז"ל, שאין לנו משג מה זה, תורת השם ותפלת השם, כמו שאומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), שהתורה והתפלה של הצדיק זה תורת השם ותפלת השם. אף-על-פי-כן זה לא משתנה לדבור אחד שנכנס להמון-עם. ואנו עדים, שעתה הדבורים מתפשטים בין המון העם. מה היינו עושים בלעדי רבנו ז"ל?! אילו פנים היו לנו?! לזאת מה אנו יכולים לעשות בשביל רבנו ז"ל?! לאחר שעשה לנו כל-כף הרבה טובות; מסר נפשו בשבילנו! אבד את אשתו וילדיו בשבילנו! אזי בראש השנה כלנו נוסעים במסירות נפש הכי גדולה לרבנו ז"ל; וכך זמן שגוחה בזה העולם, נהיה בציון רבנו ז"ל בראש השנה, עד תחית המתים. אבל מה אנו יכולים לעשות עוד בשביל רבנו ז"ל?! נשב ונדרש דרשות מגדלת רבנו ז"ל? לאו!

אֲשֶׁר בְּמִילָא אֵין לָנוּ מִשְׁג מִי הָיָה רַבְּנוּ ז"ל. אַף דְּבַר אֶחָד יֵשׁ לָנוּ מִשְׁג — מִי אֲנַחְנוּ! יֵשׁ מֵאַתָּנוּ אַנְשִׁים שְׁעֵבְרוּ עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, יֵשׁ מֵאַתָּנוּ שְׁעֵבְרוּ עַל שְׁמִירַת שְׁבֵת, שְׁנָה בְּסִקִּילָה, יֵשׁ מֵאַתָּנוּ שְׁעֵבְרוּ עַל אֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת, עַד שִׁישׁ אַנְשִׁים שְׁנוֹלְדוּ שְׁלֵא בְּקִדְשָׁה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן רַבְּנוּ ז"ל מוֹסֵר נַפְשׁוֹ לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ מִהַלְכְּלוּף הַזֶּה, מִהַזְּבֵל הַזֶּה, לְהַחְזִירָנוּ אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְבִיא אוֹתָנוּ לְמַצֵּב כְּזֶה שְׁאַנְחָנוּ נִפְתַּח אֶת הַפֶּה, וּנְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. אֵיזוֹ זְכוּת זוֹ?! הֲלֹא מָה אָנוּ? טִפְּה סְרוּחָה, שְׁהִיּוּם פֶּה וּמְחַר בְּקִבְר, וְעוֹד זֹכִים לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?! אַתֶּם יוֹדְעִים אֵיזוֹ זְכוּת זוֹ שְׁיִהְיֶה מְדַבֵּר אֶל קוֹנֵנוּ?! וּמִי פִתַּח לָנוּ אֶת הַפֶּה? רַבְּנוּ ז"ל! אֵיזוֹ מַתְּנָה זוֹ! הַפֶּה — שְׁנַתְּנָנוּ הַבוֹרָא לְדַבֵּר אֵלָיו. וּמָה אָנוּ יְכוּלִים לְהַחְזִיר לְרַבְּנוּ ז"ל? אֶלָּא כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִקְבַּל עַל עַצְמוֹ לְהַדְפִּיס קוֹנֵטְרַס, שְׁיִהְיֶה בּוֹ שְׁמוֹ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ וְהִילָדִים, וְאִם יֹאמֵר: כְּבֹר הַדְּפִסְתִּי קוֹנֵטְרַסִים, יִדְפִּיס עוֹד קוֹנֵטְרַס. וּכְן שְׁיִהְיֶה לְכָל אֶחָד חֵלֶק בְּהַפְצָתָם. צְרִיכִים לְקַחַת אֶת הַחוֹבְרוֹת וְהַקוֹנֵטְרַסִים וּלְהַפִּיץ אוֹתָם בְּכָל חֻלְקֵי הָאָרֶץ, עַכְשָׁו הַזְּמַן שְׁיִשְׁנָה הַתְּעוֹרְרוֹת מְאֹד גְּדוֹלָה בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל וּבֵין עֲדוֹת הַמְּזוּרַח אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִים בְּפִרְטִיּוֹת. וּבִפְרֵט אֶת הַקוֹנֵטְרַס: "אוֹת בְּסֵפֶר תּוֹרָה", רְצִיתִי מְאֹד שְׁיִוָּפֵץ בְּכָל חֻלְקֵי הָאָרֶץ, וּלְקַרֵּב עוֹד וְעוֹד יְהוּדִים אֶל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל. וּבְאַמַּת לְאַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲדוֹת הַמְּזוּרַח, יֵשׁ שְׂיָכוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל יוֹתֵר מֵהָאֲשַׁפְּנִזִים, כִּי לְמוֹד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל זֶה לְמוֹד שֶׁל תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וּמִי עוֹד אַנְשִׁים תְּמִימִים יוֹתֵר מֵאַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִים? כִּי כָּל הָעִנְיָן שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת זֶה תְּמִימוֹת לְלֹא חֻכְמוֹת, כְּגוֹן: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם תַּעֲזֹר לִי, אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה! רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְקַיֵּם אֶת הַמְּצוּוֹת! רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְלַמֵּד תּוֹרָה, לְדַבֵּק עַצְמִי בָךְ, לְהַפְלִל לְגַמְרִי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לְמַסֵּר נַפְשִׁי רַק אֵלֶיךָ! רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵינִי רוֹצֵה כְּלוּם, אֲנִי פּוֹחֵד רַק מִמָּוֶה!" לְהִגִּיעַ לְדְבוּרִים אֵלּוּ אֵי אֶפְשֶׁר רַק עַל-יְדֵי תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וְזֶה יֵשׁ אֶצְלֵ אַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲדוֹת הַמְּזוּרַח הַרְּבִיָּה יוֹתֵר מֵאַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲשַׁפְּנִזִים. לְזוֹאת עַכְשָׁו אָנוּ מְקַבְּלִים עַל עַצְמָנוּ בְּיוֹם

ההִלְדָּת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, בַּחֲתֻנָּה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. אִיזו שְׂמֵחָה יֵשׁ לָנוּ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָנוּ, וְשָׁלַח לָנוּ נִשְׁמָה קְדוֹשָׁה כְּזוֹ, לְהַחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּתִשְׁבָּה. עֲלֵינוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ, כְּלָנוּ גִרְתֵּם נַחוּשִׁים לְהַפְיֵץ אֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב. וּמִי שֶׁמַּעֲכָב אֶת זֹאת הוּא שְׁלִיחַ הַסֵּמ"ך-מ"ם, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם שׁוֹנֵא מְאֹד אֶת רַבְּנוּ ז"ל. וְיִדוּעַ הַסְּפוּר שֶׁסְּפוּר רַבְּנוּ ז"ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ז', מִהֲזָבִיב וְהַעֲכָבִישׁ), שֶׁקִּדְּם שֶׁיִּרְדֶּה נִשְׁמָתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם, עָשָׂה הַסֵּמ"ך-מ"ם רַעַשׁ בַּשָּׁמַיִם, וְאָמַר: אִם הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת תִּרְדֶּה, אֵינִי לִי מֵה לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר בְּזֶה הָעוֹלָם. אָמְרוּ לוֹ: הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת צָרִיכָה לְרַדָּת, וְאִתָּה לָךְ וּמִצָּא לָךְ עֲצָה. וְחָזַר עִם אֵינָה זְקֵן וְצָחֵק, וְאָמַר: "מִצָּאתִי עֲצָה". וְאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ אוֹמְרִים, שֶׁהָעֲצָה שֶׁמִּצָּאוּ — שִׁיעֵשׂוּ אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל לְלַעֵג וּלְקַלֵּס, וַיַּעֲשׂוּ צָחוּק מִרַבְּנוּ ז"ל. וּבִקְאֻמַּת יִשְׁנֵם כַּמָּה מְשַׁנְעִים הַעוֹשִׂים צָחוּק, אוֹ כַּמָּה מְטַרְפִּים, שֶׁמְכַפִּישִׁים אֶת שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל לֹא אֶלְמָן יִשְׂרָאֵל, הַטּוֹב הַרְבֵּה יוֹתֵר מִהֲרַע.

וְהָיָה אֶחָד מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשֵׁם: ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרֻדוֹנֶעֶר ז"ל, וְאָמַר: מֵאַחַר שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הָיָה בְּעוֹלָם, וְהִכְרִיז לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ: "אֵינִי שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כְּלָל", עָכְשׁוּ הַסֵּמ"ך-מ"ם זְכוּל לְקַפֵּץ מִהָאֲרֶץ לְשָׁמַיִם וּמִהַשָּׁמַיִם לְאֶרֶץ, וְלֹא יוֹעִיל לוֹ לְהַשְׁתִּיק אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל. וְאֵנִי אוֹמֵר אוֹתוֹ דְּבַר: מֵאַחַר שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתָנוּ, וְזָכִינוּ בְּזִכּוּת חֲנֻם לְקוֹנְטְרָסִים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁפְהַ קִלְהָ, בְּשִׁתִּים-עֲשָׂרָה שְׁפוֹת, וְהַשִּׁפְהָ הַשְּׁלִשׁ-עֲשָׂרָה בְּדִרְךָ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזָרֵנוּ, שֶׁנִּדְפָּס בְּשִׁבְעִים שְׁפוֹת, וְכָךְ נִפְיֵץ אֶת אֹר הָאֲמוּנָה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, אֵינָנוּ חוֹשְׁשִׁים מִהַסֵּמ"ך-מ"ם, נִגְלָה אֶת אֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל תְּפִוצוֹת הָעוֹלָם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה. לְזֹאת הַלִּילָה בְּיוֹם הַהִלְדָּת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, עֲלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵנוּ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרֵנוּ, שֶׁהִנֵּה אֲנַחְנוּ בּוֹנִים עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל. הֵגַם שָׁזָה הָיָה חָלוּם, אֲבָל לִפְנֵי מֵאֲתִים שָׁנָה, בְּשַׁנַּת תַּקנ"ט, רַבְּנוּ ז"ל הִסְתַּוְּבַב בְּטַבְרִיָּה, וְהִרְאָה עַל הַהַרִים שְׁמוּל טַבְרִיָּה, שָׁזוּ יִבְנָאֵל, וְאָמַר: כָּאֵן טוֹב לְגוֹר. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ

לְנוּ קְרוֹב לְמֵאָה מִשְׁפָּחוֹת פֹּה בְּיַבְנָאֵל, שֶׁהִקְמֵנוּ בְּיַזַּע וּבְדָם, בְּמִסִּירוֹת גִּפְשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וּמִצָּאֵנוּ פֹּה אֶת הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם בְּכַבּוּדוֹ וּבְעִצְמוֹ. מִסְפָּרִים עַל הַרְבֵּי ר' מְנַדֵּל מוֹיטְבֶּסֶק זי"ע, [שֶׁהֲצִיּוֹן הַקְדוֹשׁ שָׁלוֹ בַּטְבָּרְיָה, וְהִיא מִתְלַמֵּידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ זי"ע וְתְלַמֵּידֵי הַמַּגִּיד זי"ע], שָׁאֵמַר: כְּשֶׁהֵייתִי בַּחוּץ-לְאָרֶץ, חֲשַׁבְתִּי שֵׁשׁ נִמְצָא הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם בְּעִצְמוֹ. הִגַּעְתִּי לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, נוֹכַחְתִּי שְׂאֲנִי בְּטַעוֹת גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי בַּחוּץ-לְאָרֶץ רֵאִיתִי אֶת שְׁלִיחֵי הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם, וּבְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל רֵאִיתִי אֶת הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם בְּעִצְמוֹ. וְזֹאת אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם עַתָּה, לְהוֹסִיף עַל דְּבָרָיו הַקְדוֹשִׁים: חֲשַׁבְתִּי שֶׁבְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל נִמְצָא הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם, עַתָּה אֲנִי רוֹאֶה, שֶׁהַשְּׁלִיחִים שָׁלוֹ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּפֹה בְּיַבְנָאֵל נִמְצָא הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם בְּכַבּוּדוֹ וּבְעִצְמוֹ; כָּל זֵיו, כָּל דְּבַר שֶׁבִקְדָּשָׁה בְּיַבְנָאֵל, בָּא לְנוּ בְּמִסִּירוֹת גִּפְשׁ וּבְמִסִּירוֹת שְׂמוֹסְרָנוּ אוֹתוֹ רָשַׁע מְרָשָׁע.

גַּתְחִיל מִהַתְחֵלָה: א. טְהַרָה — אֲשֶׁר זֶה הַתְחֵלַת הַיְהוּדוּת, שְׁנוֹלְדוֹת גִּשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת. הַצָּרְכָנוּ לְבָנוֹת מְקוּנָה בְּמַחְתָּרַת, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, כִּי מִסַּר אוֹתָנוּ הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׂמוֹ, לְרִשׁוֹת, אֲבָל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַמְקַנְהָ הֵנָּה שְׂרִיר וְקָיָם. וְהַשְּׁלִיחַ הַטוֹב שְׁלֵי בִּזְהָ הוּא ר' ... גְרוֹ יֵאִיר. אֲזַ עֲלִינוּ לְרֵאוֹת שֶׁהַמְקַנְהָ יְהִיָה הַיְפָה בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם, עִם כָּל הַשְּׁכָלוּלִים. לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: תַּעֲזְרוּ וְתַטּוּ שְׁכֶם, שֶׁהַמְקַנְהָ יְהִיָה פְתוּחַ תְּמִיד לְרוּחַת הַתּוֹשָׁבִים וּלְכָל מִי שֶׁבָּא. וְהַמְקַנְהָ הֵנָּה מְסַגֵּל לְהַפְקֵד בְּזַרְעֵי שֶׁל קַיְמָא — אִם טוֹבָלִים לְשֵׁם שְׁמַיִם, כִּי הוּא נִבְנָה בְּמִסִּירוֹת גִּפְשׁ, וְאַצֵּל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד חֲשׁוּבָה מִסִּירוֹת גִּפְשׁ, עַל-כֵּן הִבָּה גַּעֲזוֹר שְׁלַמְקַנְהָ יְהִיָה קַיּוֹם!

ב. כְּשִׁירוֹת הַמַּאֲכָלִים. נוֹלְדוֹת גִּשְׁמוֹת, צָרִיכִים לְתֵן לָהֶם אֲכָל. הַבֵּאתִי שׁוֹחַט לְיַבְנָאֵל, ר' ... גְרוֹ יֵאִיר, שֶׁמִּכָּר לְכָלֶם בְּמַעֲלוֹתָיו וּבְאִישׁוּיָתוֹ, זֶהוּ הַשׁוֹחַט שְׁלָנוּ, אִישׁ כְּשֶׁר, שׁוֹחַט כְּשֶׁר. הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם מִסַּר אוֹתוֹ, שֶׁבַר אוֹתוֹ, הֶעֱקַר שְׁלֵא יְהִיָה לְנוּ בְּשֶׁר כְּשֶׁר. כִּי הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׂמוֹ, מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד מְשׁוֹחַט כְּשֶׁר וִירָא שְׁמַיִם. וְדַעוּ לָכֶם, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! מִי שֶׁבָקִי מִה קוֹרָה הַיּוֹם בְּעַנְף הַשְּׁחִיטָה, שְׂמוֹ שְׁמַיִם! יֵשׁ שׁוֹחֲטִים קָלִים וְרִיקִים, מְחַלְלֵי שְׁבָחוֹת,

נוֹאֲפִים כְּכֻלָּבִים, הַגֵּם שֶׁהֵם בְּעֲלֵי זָקֵן אָרֶף, אָבָל לְצִים וּפּוֹחֲזִים, וְאִיף יְכוּלִים לְסַמֵּךְ עַל שְׁחִיטָה זוּ? ! לְזֹאת מִי שְׁרוּצָה לְאָכֵל בְּשֶׁר, אָסוּר לוֹ לְאָכֵל בְּשֶׁר אֲלָא אִם הוּא מְכִיר אִישִׁית אֶת הַשׁוֹחֵט. לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, מִי שְׁרוּצָה לְרַחֵם עַל נַפְשׁוֹ וּנְפֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְיִלְדָיו, יִשְׁמַר עֲצָמוֹ לְאָכֵל רַק מִבְּשֶׁר שֶׁל שׁוֹחֵט שְׁמֵכִיר. וּבִיבְנֵאֵל יִשְׁנוּ הַשׁוֹחֵט ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא יְרֵא שָׁמַיִם, זְהִיר בְּמַצּוֹת, קוֹבֵעַ עֵתִים לַתּוֹרָה. הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שֶׁכָּרוּ כְּתָרֵס הַנְּשֻׁבֵר, וְעָבַר הָאֵיטְלִיז כְּמָה וְכְמָה יָדִים, וַיֵּשׁ לִי מִזֶּה צַעַר גְּדוֹל מְאֹד. לְזֹאת אֲנִי מְכַרִּיז לְכֻלְכֶם: אִם רְצוֹנְכֶם לְקַבֵּל דְּבָרֵי — טוֹב, וְאִם לֹא — גַּם-כֵּן טוֹב, אֲנִי אִישִׁית אֲיַנְנִי אוֹכֵל, אֲלָא מִשׁוֹחֵט שְׁאֲנִי מְכִירוֹ אִישִׁית וְכו', וְאֲנִי מְשַׁלֵּם פֶּה בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית פִּי שְׁלֵשָׁה, הַעֲקָר לְאָכֵל מִשׁוֹחֵט יְרֵא שָׁמַיִם וְכו', וְאִם אֲיַנְנִי מְכִיר אֶת הַשׁוֹחֵט, אֲעֲדִיף לְאָכֵל לֶחֶם וְתַפּוּחֵי אֲדָמָה, כִּי בְּאֲכִילַת בְּשֶׁר יֵשׁ לְהַקְפִּיד בְּיֹתֵר. אֲיַנְנִי יוֹדֵעַ כְּרַגַע, מִי יִקַּח אֶת הָאֵיטְלִיז, אֶף הַשׁוֹחֵט שְׁלֵנוּ הוּא ר' ... גְּרוֹ יְאִיר. וְאַבְקֵשׁ שְׁמִי שִׁיקַח אֶת הָאֵיטְלִיז, יִקַּח מִשְׁגִּיחַ תְּמִידִי עַל הַכְּשָׁרוֹת, וְאֲנִי מְצִיעַ לְמִשְׁגִּיחַ אֶת ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא יְהֵא הַמְּכַשִּׁיר יִפְתַּח וְיִמְלַח וְכו', וְכֵן הַמִּשְׁגִּיחַ עַל הַכְּשָׁרוֹת, וְהוּא יֵשִׁים חוֹתֶמֶת שְׁלוֹ, שִׁיְכוּלִים לְאָכֵל אֶת הַבְּשֶׁר. זֶה עֲצָתִי. אָבָל הַזְּהָרֵי מְאֹד לֹא לְאָכֵל טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת, כִּי זֶה מְסַכֵּן מְאֹד וּמְזִיק לְנַפְשׁ.

ג. חֲנוּף לְבָנֵינוּ וְלְבָנוֹתֵינוּ. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹר, שֶׁהַקְּמֵנוּ רְשַׁת חֲנוּף: פְּעוּטוֹן, גִּנָּים, תְּלֵמוּד-תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר. מֵה שֶׁעָשָׂה לָנוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם — לֹא נִשְׁפַּח כָּל-כֶּף מֵהָר; וּבַפֶּרֶט כַּאֲשֶׁר דָּאָג שִׁיכְנִיסוּ אֶת כָּל הַמּוֹרוֹת לְנִידַת מִשְׁטָרָה, וַיּוֹבִילוּ אוֹתָן לְמִשְׁטָרָה. וְרַק עֲתָה נִתְגַּלָּה בְּרַבִּים, שֶׁאֶחָד מִחֲבָרֵי הַמוֹעֲצָה צָעַק כַּאֲשֶׁר לֹא קִבֵּל אֶת הַתְּקִיב בְּעָבוּר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְאָמַר לוֹ: מָה אַתָּה חוֹשֵׁב, אֲנַחְנוּ נִהְיָה כְּלָבִי שְׁמִירָה שְׁלֶךְ, שֶׁהַבְּרֶסֶלְבַּאִים לֹא יִהְיָה לָהֶם בֵּית-סֵפֶר? ! אֲזִי נִתְגַּלָּה עֲתָה, מֵה שְׁאֲמַרְתִּי כָּל הַזְּמַן — שְׁמִי עוֹמֵד תַּחַת זֹאת, שְׁלֹא יִהְיוּ לָנוּ מוֹסְדוֹת חֲנוּף? מִי חוֹתֵר תַּחְתָּנוּ? הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֲצָמוֹ, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ!

אֲנִי מְנִיתִי אֶת ר' ... גְּרוֹ יְאִיר וְאִשְׁתּוֹ, שֶׁהֵם יְהִיוּ הַמְּנַהֵל

והמנהלת, והם שליחי. לזאת אני בא לחזק את ידיהם; תחזקנה ידיהם לנהל את התלמוד-תורה ובית-הספר. בודאי על איש צבור ישנן טענות, אבל אני בטוח שעל-ידי הבנה ורצון טוב, יכולים לישוב את כל חלוקי הדעות, ולגשרם ולתקנם. העקר שיהיה לנו חנוף טוב לילדים, חנוף של יראת שמים, חנוף של אמונה, של דרך ארץ ומדות טובות, שהילדים שלנו ידעו בעל-פה "ספר-המדות", שהילדים שלנו יגדלו בגיל צעיר, ולא ידעו טעם חטא. על זה גם אנו צריכים להתפלל הרבה להקדוש-ברוך-הוא, שלא יפנסו טפוסים מוזרים פה ליבנאל, לגור בינינו. ואבקש את כל אחד ואחד, אם יש לכם ספק ספקא, איזה חשש פלשהו, שישנו טפוס מוזר, תזקרו שלא יגור בינינו. יבנאל אינה עיר מקלט לכל מיני משחתים וכו', עלינו לרחם על עינינו, שאלו ילדינו. באו נתחזק יחד, ונחזיק עצמנו יחד, שזה רצון רבנו ז"ל, שאמר קדם הסתלקותו: אם תחזיקו עצמכם יחד, תמשיכו אותי אליכם. באו נשליך את הקנאה והשנאה, ונשלים בינינו. כל אדם יכול לטעות, כי טעות לעולם חוזרת, אז אל נא נזכר להולת חטאיו שפגע בנו וכו', אלא נמחל ונשלים עם כלם.

ד. אנו בונים אוּלם שמחות, והקדוש-ברוך-הוא שלח לי שליח טוב, שליח נפלא ר' ... נרו יאיר, שעושה את העבודה באפן נפלא, ורואים יש מאין ממש, אך עדין לא גמור, ישנה עבודה רבה, וממתינים לבנות מעל האולם בית-הכנסת ענק, אבקשכם מאד — באו עזרו לי! לא אנוח ולא אשקט, עד שיבנה בית-הכנסת, הגם שזה נראה פחלום, אבל עזרו לי! כל פרוטה מצטרפת לחשבון גדול. הנה אוּלם יפה, אבל יהיה עוד יפה בהרבה, וברחבות ידים. לזאת אבקש מאד, בודאי ישנן טענות מזה על זה וכו', אבל על-ידי טענות אין יכולים לבנות. הבה תטו שכם, שכל אחד ימכר הגרלות ויהיה לו חלק בבנין הנפלא הזה, בבנין בית-המדרש, שהוא חדוש בכל העולם כלו, שמתפללים יחד אשכנזים וספרדים עם כל מיני נסחאות: תימנים, פרסים, עירקים, הונגרים, פולנים, דבר חדוש כזה שאין בכל העולם, ואנו פן מראים דבר כזה שיש אחדות בין נשמות

יִשְׂרָאֵל, וּבַכְּרֵט עֲתָה שֵׁישׁ גִּזְעָנוֹת נוֹרְאָה; הֲלֹא כָל הַגּוֹר דִּין שְׁגֹזְרוּ הַיּוֹם זֶה גִּזְעָנוֹת, כִּי יֵשׁ אָדָם שֶׁרְצָה לִּהְגַּבִּיחַ וּלְהֵרִים אֶת הַסְּפָרַדִּים, וְעַל-כֵּן רָצוּ לְהוֹרִידוֹ. אֲזַי בָּאוּ נִתְרָם לְבֵית-הַכְּנָסֶת הַזֶּה, שֶׁהוּא כְּעֵין בֵּית-הַמֶּקְדָּשׁ, שֶׁגַּם שָׁם לֹא תְהִיֶה גִזְעָנוֹת, וְיִבְאוּ לְהַתְפַּלֵּל שָׁם כְּלָם מִכָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מִכָּל הַשְּׁבֹטִים. אִם תַּעֲזָרוּ לְבִנְיָן בֵּית-הַמֶּדְרָשׁ וְיִבְנֶה כְּבָר, בְּזֶה יִתְגַּדֵּל וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִתְפָּרָס שָׁם הַצַּדִּיק כְּכֹל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. בָּאוּ נִתְאַחַד יַחַד וְנִאֱהָב וְנַעֲזֹר זֶה לְזֶה, אָנוּ כְּלָנוּ חֲסִידֵי בְרִסְלָב מְשֻׁפְּחָה אַחַת, יֵשׁ לָנוּ אָבָא אֶחָד — רַבְנּוּ ז"ל, שֶׁהֲלִילָה הוּא יוֹם הַהֲלָדָת שְׁלוֹ. בָּאוּ נִתְאַחַד! וְאָמַר רַבְנּוּ ז"ל (חֵי-מֵהַר"ן, סִימָן רצב): הָעוֹלָם רְאוּי שְׂוִיתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֱהָבָה שִׁיהִיָּה בֵּינֵינוּ. בָּאוּ נִרְאֶה לְרַבְנּוּ ז"ל, שֵׁישׁ לוֹ תִלְמִידִים שְׂאוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וּבְזָכוֹת זֶה שֶׁנְּשָׁלִים זֶה עִם זֶה, נַעֲשֶׂה נַחֲת-רוּחַ לְרַבְנּוּ ז"ל בְּשֻׁמִּים. הֵבָה נְחֹדֵל מֵהַשְּׁנֵאָה וְהַקֶּנְאָה, כַּמָּה זָמָן נִחַיָּה כִּאֵן? נְתַבֵּינֵן כִּרְאִי, וְנִרְאֶה שֶׁנֶּרְקָה בְּזַקְנֵנוּ שִׂיבָה. נְחֹדֵל כְּבָר מִתְּכִלִּים אֱלוּ! עוֹד מַעֲט אָנוּ יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, וְצִרִיכִים לְהַכְּנֵס לְהִיכַל רַבְנּוּ ז"ל, וְמִי יוֹדֵעַ אִם נִגִיעַ לְהִיכַל רַבְנּוּ ז"ל.

פַּעַם כָּא יְהוּדֵי אֶחָד אֵל ה'בְּעַל הַתְּנִיָּא זי"ע, וּבְכָה לְפָנָיו. שֶׁאֵלֹ: מַדוּעַ? עָנָה: אָנִי רוּצָה שֶׁהַרְבֵּי יְבֻטִיחַ לִי, שְׂאֵהִיָּה בְּהִיכְלוֹ בְּגִין-עָרְוֹ. וְהַחֵל ה'בְּעַל הַתְּנִיָּא לִשְׁחֹק וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אַחַר שֶׁתִּצָּא מִזֶּה הָעוֹלָם (וְהָיָה מְדַבֵּר עִם נִגּוּן), לֹא תִדַע הֵיכָן הַשְּׁבִיל וְהַדְרָךְ שְׂמוֹבִיל אֵל הַשְּׁבִיל וְאֵל הַדְרָךְ שְׂמוֹבִיל אֵל הַשְּׁבִיל וְאֵל הַדְרָךְ, וְכִּי חָזַר פְּעַמִּים אֵינִן מְסֻפֵּר שְׂמוֹבִיל אֵל הַשְּׁבִיל וְהַדְרָךְ, עַד שֶׁמַּגִּיעַ אֶל הַהִיכָל שְׁלִי; הֵשְׁמַעְתָּם, מָה אָמַר ה'בְּעַל הַתְּנִיָּא!?! וְכִיצַד אָנוּ בְּטוּחִים שְׂוִהִיָּה בְּהִיכַל רַבְנּוּ ז"ל, לְמָה, מַדוּעַ?! כִּי הִתְלוּצְצֵנוּ, אוֹ עֲשִׂינוּ מַעֲשִׂים מְגַנְוִים אַחֲרֵים!?

יָדוּעַ כְּשִׁמוּהַרְנַת ז"ל נִסְתַּלַּק מִזֶּה הָעוֹלָם, וְהָיָה זֶה סְמוּךְ לְכַנִּיסַת שְׂבָת, וְהָיָה זָמָן לְקַבְּרוֹ קֹדֶם הַשְּׂבָת, אֲבָל רָצָה עוֹד לְלִילָה לְהִיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן הוֹתִירוּהוּ בְּשֶׁבֶת בְּבֵיתוֹ. וּמִבְּרִסְלָב לְאוּמָן זֶה יוֹתֵר מִמָּאָה קִילּוּמֶטֶר, וְאָז לֹא הָיוּ טְלֹפוּנִים וְטְלֹגְרָמוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן לֹא יָכֵלוּ לְהוֹדִיעַ לְאוּמָן וְכוּ'. וּבְבִקְרָא בָּא ר' נְפֹתְלִי,

ואמר לאנשי שלומנו בקלוזיז: "איי איי, ר' נתן נספלק סמוך לשבת". ושאלוהו: "מהיכן אתה יודע?" ואמר: "יש לי הרגשה" וכו'. וכל אנשי שלומנו שאלו: "על מה ולמה ישנה ההרגשה" וכו', ואמר: "ראיתי בחלום את ר' נתן, אמרתי לו: חבר, לאן אתה רץ? וענה: אני — ישר אל רבנו!" למה מוהרנ"ת ז"ל יכול היה לומר: "אני ישר אל רבנו"? אלא ידוע שבין תלמידי מוהרנ"ת ז"ל היה יהודי בשם ר' עוזר, אשר בתחלה היה מהמתנגדים. מוהרנ"ת ז"ל הלך להפיץ, והיתה לו מזודה עם ספרי רבנו ז"ל, ונכנס מבית-הכנסת לבית-הכנסת, ושם את הספרים על השלחן והפיץ. פעם נכנס לבית-הכנסת של חסידי רחמסטריווקא, והיו שם כמה ליצנים ובתוכם האברך ר' עוזר, ועשו ליצנות ממנו. ור' עוזר הוציא לשון למוהרנ"ת ז"ל. ומוהרנ"ת ז"ל תכף-ומיד נטל את הספרים ויצא. וכנראה שנכנס לר' עוזר הרהור תשובה — למה הצרכתי לעשות דבר כזה וכו'?! ורץ אחריו לבקשו סליחה, ואמר לו: אם אדם פוגע בכבוד הצדיק, מה צריך לעשות? והבין מוהרנ"ת ז"ל, ואמר לו: פתוב בשלחן ערוף: אם מבזים נשמת אדם שיצא מזה העולם, צריכים לקחת מנגן, ולבוא לקברו, ולהסיר הנעלים ולבקש סליחה. אותי לא בישת, אלא את רבנו ז"ל בזית, לך לציון עם מנגן, ותבקש שם סליחה, ורבנו רחמן, ובוודאי ימחל לך. ור' עוזר קים את זאת, ונעשה אחר-כך עובד ה' גדול בין אנשי שלומנו. מספרים עליו עבודות גדולות מאד, ההתבודדות שלו, החצות שלו, הלמוד שלו. וקרה מקרה, שר' עוזר גרם מחלקת בין ר' נפתלי לר' נתן, יצא ר' נתן לבחוץ והחל לכפות: רבנו של עולם, כל תלמידי רבנו ז"ל חולקים עלי, רק חבר אחד טוב נשאר לי — ר' נפתלי, וגם אותו רוצים לקחת, אין לי כח. ורבנו של עולם, תקח אותו. ולא חלפה שנה ור' עוזר נפטר. ומוהרנ"ת ז"ל התישב — מספן ר' עוזר, הניח בן בשם נחמן, אשר נותר יתום; וקבל על עצמו לגדלו, יען שעל ידו נפטר אביו וכו'. והוא היה נקרא: נחמן בן עוזר. והיה בן-בית אצל מוהרנ"ת ז"ל, ובעת ההסתלקות של מוהרנ"ת ז"ל, קראו: נחמן, תביא לי כל טוב, שזהו התנ"ך וכו'. וכן ר' נחמן היה מספר תמיד, שרצה לראות את עבודת מוהרנ"ת ז"ל בלילה, ועל-כן בכל

לִילָה עֲשֵׂה עֲצָמוּ כְּאֵלוֹ יִשָּׁן, וּמוֹהֲרֵנִי הֲיֵה מְכֻסָּהוּ עִם הַשְּׂמִיכָה
וְשׂוֹאֵל: לָמָּה אֵינְךָ יִשָּׁן? ! עַד שֶׁנִּפְּל בְּשָׁנָה עַד הַבֶּקֶר.

עַל-כֹּל-פָּנִים, כְּשֶׁנִּפְטַר ר' עוֹזֵר, אָמְרוּ לְמוֹהֲרֵנִי ו"ל: בְּוֹדָאֵי
ר' עוֹזֵר הִגִּיעַ לְהִיכַל רַבְּנֵנוּ ו"ל. עָנָה וְאָמַר: מִהֲיָרִיד, מִהַשּׁוּק שָׁל
קוֹבְלִיטְשׁ מִגִּיעִים יִשָּׁר לְרַבְּנֵנוּ ו"ל? ! צָרִיךְ לַעֲבֹר הַרְבֵּה זְכוּכִים עַד
שֶׁיָּבֹאוּ לְהִיכַל רַבְּנֵנוּ ו"ל. וְעַל מִי אָמַר כֶּךָ מוֹהֲרֵנִי ו"ל? עַל יְהוּדֵי
שֶׁהֵיָה יָרָא שָׁמַיִם, שְׁלֹמֹד תּוֹרָה, שֶׁהַתְּבוּדָד וְכוּ', אֲזִי מָה נֹאמַר
אָנּוּ? ! אֲשֶׁר מִגִּשְׁמַיִם הִגְנוּ, מְדַבְּרִים לְשׁוֹן-הֶרֶע כֹּל הַיּוֹם, מְסַתְּפָלִים
בְּכָל מִינֵי תוֹעֵבוֹת, לֹא פוֹתְחִים סֶפֶר, אֵת מִי נִטְעָה? ! אֵת מִי נִרְמָה? !
וְאַחֲרֵי-כֵן גִּלְךָ עִם כָּרֵס תְּפוּחָה וְכוּ', וְנֹאמַר: "אֲנַחְנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב,
וְנִכְנָסִים לְהִיכַל רַבְּנֵנוּ תַּכְּף!" לֹא וְלֹא! כִּי הַרְבֵּה זְכוּכִים נַעֲבֹר וְכוּ'.

נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה, לָמָּה אָמַר מוֹהֲרֵנִי ו"ל: "אֲנִי — יִשָּׁר אֶל
רַבְּנֵנוּ ו"ל", וּבִמָּה זָכָה לָזֶה? אֶלֶּא תִדְעוּ לָכֶם, שְׂמוֹהֲרֵנִי ו"ל לֹא
הִסִּיחַ דַּעַת מִרַבְּנֵנוּ ו"ל כְּרָגַע, שֶׁמֶשׁ אֵת רַבְּנֵנוּ ו"ל כֹּל חֲדָיו, וְאִם כֶּךָ
יְכוֹל כֶּכֶר לֹדֹמַר: "אֲנִי יִשָּׁר אֶל רַבְּנֵנוּ ו"ל". וְזֹאת גַּם אָנּוּ יְכוֹלִים
לְהִרְאוֹת — אִם נִקְבַּל עַל עֲצָמֵנוּ מִהִלְיָה הִזָּה עַד שֶׁנִּצָּא מִהָעוֹלָם,
לֹא לְהִסִּיחַ דַּעַת מִרַבְּנֵנוּ ו"ל, וְנִשְׁמָשׁוּ כֹל רָגַע וְרָגַע, וְנִחְשָׁב אֵיךְ נוּכַל
לַעֲזֹר, שְׂאוֹר רַבְּנֵנוּ ו"ל יוֹפֵץ בְּעוֹלָם, אֲזִי גַם-כֵּן נוּכַל לֹדֹמַר: "אֲנַחְנוּ
יִשָּׁר אֶל רַבְּנֵנוּ". וְזֹאת תִּדְעוּ בְּוֹדָאוֹת, אִם נִסִּיעַ וְנִמְסַר נַפְשֵׁנוּ, שְׂאוֹרוֹ
ו"ל יוֹפֵץ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, בְּוֹדָאֵי נִזְכָּה לְהַכְּנִס
לְהִיכְלוֹ תַּכְּף-וּמִידָה. אֲבָל רַבְּנֵנוּ ו"ל רוֹצֵה שְׂנֵהִיָּה מֵאַחַדִּים, כְּמִשְׁפָּחָה
אֶחָת גְּדוּלָה.

מֵאֲזֵ שֶׁנִּכְנָסְתִּי לְבְּרֶסֶלֶב שְׁלֵשִׁים וּשְׂמוֹנֶה שָׁנִים, רְאִיתִי חֲמוּלוֹת
חֲמוּלוֹת בְּבְּרֶסֶלֶב, וְאַחַד שְׂוִנָא אֵת זוּלְתוֹ, אֲבָל הָיִוֹת שְׁלֹא הַתְּקַרְבָּתִי
עַל-יָדֵי אֶף אֶחָד, רַק עַל-יָדֵי סֶפֶר אֶחָד שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְלִמְדָתִי הַרְבֵּה
הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל. וְזֹאת אֲנִי יְכוֹל לְהַעֲיֵד לְפָנֶיכֶם, שְׁלִמְדָתִי
הַרְבֵּה הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּהַתְּמָדָה גְּדוּלָה מֵאֲד מֵאֲד, עַד שֶׁכְּרוּךְ
הוּא וּכְרוּךְ שְׁמוֹ, שְׂגוּרִים אֶצְלֵי סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל. וְלִכֵּן זֶה לֹא עֲשֵׂה
אֶצְלֵי רִשְׁם, אֶלֶּא הַסְּתַפְּלִתִי בְּעֵינֵי שֶׁל רַחֲמָנוּת, וְחִשְׁבָּתִי: אֵתָה אוֹמַר

שְׁאַתָּה חֲסִיד בְּרִסְלָב, בְּמָה? תֹּאמֶר מֵה כְּתוּב בְּתוֹרָה זוֹ וּבְאַחֲרֵת, וְאִם אֵינְךָ יוֹדֵעַ, בְּמָה אַתָּה מִתְפָּאֵר שְׁאַתָּה חֲסִיד בְּרִסְלָב? בְּזֶה שְׁאַתָּה הוֹלֵךְ בְּכַפֵּה לְבָנָה, אוֹ פְּאוֹת מְפוֹרוֹת, וְנִרְאָה כְּמִשְׁנֵעַ וְכוּ'?! הֲלֹא רַבְּנֵי ו"ל אוֹמְרֵי (לְקוֹשֵׁי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), שְׁפָּנִיו, שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ טְמוּנִים בְּסִפְרָיו, וְעַל-כֵּן כָּכָל שְׁלוֹמֵדִים יוֹתֵר אֶת סִפְרָיו ו"ל, מְקַרְבִּים אֵלָיו יוֹתֵר. עַל-כֵּן בָּאוּ נִתְחִיל לְלַמֵּד יוֹתֵר סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, נֹאֱהָב זֶה אֶת זֶה, נִפְסִיק עִם הַשְּׁטִיּוֹת, דֵּי לְמַרְיבוֹת! הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לְנוּ ד' אֲמוֹת מִשְׁלָנוּ, מִסְפִּיק לְנוּ, שְׁהַסְמֵךְ-מ"ם יֵצֵא מֵאַתָּנוּ, וְיִתְקַיֵּם בּוֹ מֵה שְׁכָּתוּב אֶצֶל הַמֶּן הַרְשָׁע (אֲסֵתֵר ו'): "אָשׁוּר הַחֲלוֹת לְנַפֵּל לְפָנָיו, לֹא תוּכַל לוֹ, כִּי נָפוּל תִּפֹּל לְפָנָיו", מִתִּי? אִם נִחְיָה יַחַד בְּאַהֲבָה, וְנִקְבַּל עַל עֲצֻמְנוֹ לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צְעִיר, וְנִדְאָג לָהֶם, אֲזִי נִחְיָה בְטוֹחִים, שְׁבָרְגַע שְׁנִשְׁמַתְנוּ תֵּצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, נוּכַל לוֹמַר אוֹתָם מְלִים שְׁאֹמֵר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: "אֲנִי יִשְׂרָאֵל רַבְּנֵי ו"ל".

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי, שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּלְכֶם, שְׁתִּהְיוּ בְּרִיאִים בְּנַפְשְׁכֶם וּבְגוּפְכֶם, וְיִהְיֶה לְכֶם נַחַת מִהַיְלָדִים, וְכַשֵּׁם שְׁאַתָּם עוֹשִׂים עֲכָשׁוּ סַעֲדָה לְיוֹם הַהִלָּדָת שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, תִּקְבְּלוּ מִתְּנוּת מִרַבְּנֵי ו"ל, וּמֵהִי הַמִּתְּנָה הַגְּדוּלָה בְּיוֹתֵר? שְׁתִּזְכּוּ בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁזוֹ הַמִּתְּנָה הַכִּי יָפָה שָׁרֵק יְכוּלִים לְקַבֵּל. יֵשׁ לְנוּ פֶּה, אֲזִי בְּמִקוֹם לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, בָּאוּ וְנִדְבַר רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִתְבוֹדַד בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נַעֲלֶה עַל הַהָר לְכָל הַפְּחוֹת פֶּעַם בְּיוֹם וְנִטִּיל שָׁם בְּאֵוִיר הַצֵּחַ, נִסְתַּפֵּל לְשָׁמַיִם וְנִגְבִּיֵה דִּינֵנוּ וְנִדְבַר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזֶה נִבְלָה יְמֵינוּ וְשְׁנוֹתֵינוּ בְּטוֹב וּבְנַעֲמִים, וְנִזְכֶּה לְשִׁמְעַ קוֹל שׁוֹפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. חֲדָשׁ מִבְּרַךְ, וְשְׁנוּזְכָה לְהַתְּבַשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר טְהָרָה, ג' נִיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת הַמוֹדְעָה שֶׁל הָרַב ... וְעוֹד שְׁתֵּי מוֹדְעוֹת, וְלֹא רַק שְׁאֲנִי נוֹתֵן אֶת הַסִּכְמַתִּי אֲלֵא אֲנִי מְבָרֵךְ אֶת מַעֲשֵׂי יְדִיו, וְתִבּוֹא עָלָיו בְּרָכָה, וַיִּזְכֶּה לְשָׁנָה מְלֵאָה עֲשִׂירוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּפְרָסְמָם בְּרַבִּים, וְאִם יְכוּלִים לְשַׁלַּח אֶת זֶה הַדָּרָךְ הַדָּאָר לְכָל תּוֹשְׁבֵי יִבְנָאֵל (כִּי יֵשׁ חֶשֶׁשׁ שְׂיֹרִידוֹ אֶת זֶה), אֲנִי מוֹכֵן לְשָׁלֵם אֶת דְּמֵי הַדָּאָר. נָא לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה בְּהַקְדָּם הָאֲפָשְׁרִי, וַיִּזְכֶּה לְקַיֵּם הַשָּׁנָה בַּעֲוִיר חֲמִיץ וְיַבְעֻרַת הָרַע מִקְרָבָךְ'.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

רְאוּ לְהַמְשִׁיךְ בַּעֲבוּדַת הַקִּדְּשׁ הַזֶּה, עַדִּי נִזְכֶּה לְהַפְטִיר מִהַנִּגְעַע צָרַעַת הַזֶּה, שְׁקוֹרִינַן בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ הַזֶּה פִּרְשַׁת מְצוּרָע.

כג קנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר טְהָרָה, ג' נִיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַיְיִ"ה עָלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיָּקָרִים! הִנֵּה עֲכָשׁוּ כְּשֶׁנִּסְגַּר הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר לְקִרְאָת חֲפֵשֶׁת הַחֲגִים, מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁמְרוּ עַל הַיְלָדִים, שְׁלֹא יִסְתַּבְּבוּ בֵּין יְלָדֵי הַחֲלוּנִיִּים, וְצָרִיכִים שְׂמִירָה גְדוּלָה, וְרֵאוּי וְנִכּוֹן לְסֵדֶר אִם אֲפָשֶׁר כִּמְהָ אֲבָרְכִים אוֹ כִּמְהָ בַּחוּרִים שְׂיִלְמְדוּ

עֲמָהֶם בְּכָל יוֹם, וַיִּשְׁחָקוּ עִמָּהֶם, וַאֲפֹלוּ לְתַת לָהֶם שְׂכָר עַל זֶה, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהַזְהֵר עַל הַיְלָדִים שְׁלָנוּ, שְׁלֹא יִסְתּוּכְבוּ בְּרַחוּבוֹת סֵתֶם הַפֶּקֶר וְכוּ' וְכוּ', כִּי אִם עֲזֵרוֹת גְּדוּלוֹת צְרִיכִים שְׁמִירָה, וּמְמַנִּים שׁוֹמְרִים, אַזִּי גַם כְּאֵן צְרִיכִים שְׁמִירָה וּלְמַנּוֹת שׁוֹמְרִים.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׂמְחָה בְּכָל יוֹם, וְתִזְכְּרוּ מַה שֶּׁנִּדְבַּר בֵּינֵינוּ בְּמִשְׁךָ כָּל הַשְּׁבֵת־קִנְשׁ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וַיְהִי־לָכֶם שְׂפַע גְּדוֹל עַל הַחֵג.

מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְקַבֵּעַ לְעַצְמְכֶם לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַלְכוֹת הַחֵג, אֲשֶׁר הֵן הַלְכוֹת מְרֻבּוֹת.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קנד.

בְּעֵזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ד' גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיְרִדְפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׁאַתָּה מְחִיָּה אֶת עַצְמְךָ עִם סִפְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל.

מַה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַעֲקֵר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא הַתְּחִזְקוֹת, כִּי גַם רַבֵּנוּ וְ"ל, שְׂזָכָה לְמַה שְׂזָכָה, וְעָלָה לְמָקוֹם שְׁעָלָה וְכוּ' וְכוּ', אָמַר בְּפִרוּשׁ: אִם לֹא הָיָה לוֹ מִי שְׂיִחְזַק אוֹתוֹ, לֹא הָיָה מְחִזֵּיק מִעֲמֵד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל מֵינֵי צְרוֹת וְיִסּוּרִים, כָּל מֵינֵי יְרִידוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְנִשְׁלַךְ בְּעַמְקֵי דִתְהוּמָא רַבָּא וְכוּ' וְכוּ'. וְעַקֵּר עֲבוּדַת בַּר יִשְׂרָאֵל הִיא — לְעֵלוֹת וּלְהִגִיעַ אֶל תְּכֵלִית

המכונן, והוא הדבקות בו יתברך, שתמיד יחשב אשר הקדוש-ברוך הוא מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכל זה זוכים על-ידי עצות רבנו ז"ל. ועל-פן ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, וזה יתן לך חזק גדול.

אתה צריך לתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שזכה אותך עם אשה וילדים, אשר זה החסד הכי גדול שרק יכול להיות, פי בעוונותינו הרבים, מסתובבים רגלים ורוקות וכו' וכו', והם ערירים לגמרי, אין להם כלום, ולך זכה הקדוש-ברוך-הוא עם אשה כשרה, ואתה צריך להשתדל מאד מאד לאהב אותה, לחזקה ולאמצה ולעודדה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר האשה היא בחינת השכינה, כי על-פי קבלה האשה היא בחינת המלכות של הספירות, ועל-פן צריכים לכבד וללקר מאד מאד את אשתו (שיחות-הר"ן, סימן רסג ורסד); ונחמנו הקדושים אמרו (בבא מציעא נט.): אוקירו לנשיכו פי היכי דתתערתו, תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתתעשרו. ועל-פן ראה לכבד וללקר מאד מאד את אשתך, ועל-ידי-זה תנצל מהרהורים רעים וממחשבות זרות.

מה טוב ומה נעים, אם תשתדל ללכת בכל יום למקנה טהרה, כי המקנה מטהרת את המח-מחשבה, וכן תתפלל במנין ערב ובקר וצהרים, כל השלש תפלות: שחרית, מנחה, מעריב, וזה יביא לך פרנסה בשפע, וכל עולם אם אתה יכול לדבר הרבה עמו יתברך במקום שאין שם בני-אדם, זה יועיל לך להגיע למה שאתה צריך להגיע.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מתפלל בעדך, וקבלתי את הכסף לפדיון, ואני עושה פדיון נפש בעבורך, ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים, שימתקו כל הדינים ממך, על-ידי פלא עליון.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג קנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ד' נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁתַּרְשֵׁם לִי כַּמָּה קִילוֹ מִצוֹת צְרִיכִים בְּכִלְיֹת, כִּי אֲנִי צָרִיךְ כָּבֵד לְמַסֵּר אֶת הַהִזְמָנָה. וּבְאַמַּת קִבְלַתִּי מִמְךָ אֶת הַרְשִׁימָה, אֲבָל אֵינִי יוֹדֵעַ כַּמָּה זֶה בִּיחֵד. וְלִכֵּן תּוֹדִיעַ לִי, וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת הַחֲלוּקָה, כִּי תֵאֱמִין לִי, שְׂרָק זֶה מֵה שְׂיִשְׂאָר לָנוּ, שְׂנַעֲשֶׂה צְדָקָה וְחֶסֶד עִם זולָתָנוּ, כִּי בֹא יְבוֹא הַיּוֹם, שְׂנִצְטָרֵךְ לְשׁוֹב חוֹזְרָה אֶל הַמָּקוֹם שְׂמִשֵּׁם בָּאֲנוּ, וְלֹא יוֹעִיל שׁוֹם תְּרוּץ. וְלַעֲת עֵתָה עֲלִינוּ לְחֵיווֹת וְלִתְקַן אֶת הַעֶבֶר הַגָּרוּעַ שְׁלָנוּ. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן רֵא): מִצַּת רְאִשֵׁי תְבוֹת: צְדָקָה תִּצְיֵל מ'מֹוֹת; יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנִזְכֶּה לְהַפְטֵר מִהַחֲמִיץ הָאֲמָתִי, שֶׁהוּא הַסַּמ"ךְ-מ"ם, הַיֵּצֵר הַרַע, הַמַּחְטִיא אֶת גְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָן.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ד' נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיֵּקָר לִי מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רָאָה לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוּלָם, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, וְאַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי מְכוֹנַת פֶּקֶס כְּזוֹ עוֹלָה גַם כָּאֵן סֶךְ שֶׁל שְׂבַע-מֵאוֹת דוּלָר, וְעַל-כֵּן הַמְחִיר זֶה לֹא כָּל-כֶּף גְבוּהָ כִּמוֹ שְׂאֵתָם חוֹשְׁבִים. וְדַבֵּר שְׂצָרִיכִים עַל זֶה, לֹא חוֹשְׁבִים הַרְבֵּה,

ובכפרט שׁיִצְאוּ מִזֶּה הַרְבֵּה טוֹבוֹת לְזִכּוֹת הַרְבִּים, וְעַל־כֵּן אֵין לָךְ מֵה לְהַתְחַרֵּט כָּלֵל.

רֵאָה לְחֹזֵק אֵת עֲצֻמָּךְ בְּנִקְדָּתְךָ שְׁאַתָּה זֹכָה עֲכָשׁוּ לְהַדְפִּיס עוֹד פְּעַם אֵת הַ"לְקוּטֵי־מִוֶּהֶר"ן, הַ"סְפֹרֵי־מַעֲשִׂיֹת", הַ"סְפֵר־הַמְדוּת", "שִׁיחוֹת־הֶר"ן" וְ"חֵי־מִוֶּהֶר"ן" בְּפוֹרְמַט קָטָן, שֶׁזֶה יֵצֵא מִמֶּשׁ לְהַפְלִיא, וְכֵן כָּל הַסֵּט "אֲשֶׁר בְּנַחַל" בְּפוֹרְמַט קָטָן, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הוּא זְכוֹת הַרְבִּים לְדוּרֵי דוֹרוֹת, וּמֵהַיּוֹם וְהַלְאָה אֵל תִּדְפִּיס לְאַף אֶחָד, רַק עִם הַסְּמָל שֶׁל "קֶרֶן הַדְּפָסָה הַיְכָל הַקֹּדֶשׁ", וּמִי שֶׁלֹּא יִרְצֶה שְׁלֹא יִקְנֶה, תִּאֲמִין לִי, שֶׁלֹּא חֶסֶר קוֹנִים, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִזְמִין לָךְ מְפִיצִים, וְיַפִּיצוּ אֵת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה. הַעֲקֵר צְרִיכִים עֲקֻשְׁנוֹת גְּדוּלָּה, כִּי בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל אֵי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לְשׁוּם דָּבָר, אֶלָּא עַל־יְדֵי עֲקֻשְׁנוֹת יוֹצֵאת מִן הַכָּלֵל.

אֲנִי, רְצִיתִי שְׁתִּדְפִּיס אֵת "סְפֵר־הַמְדוּת" עִם הַנְּהַגוֹת בְּסוּף הַסְּפֵר כְּמוֹ שֶׁנִּדְפַס, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחָד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וּמִי שְׁאִינוּ רוֹצֶה אֵת זֶה שֶׁלֹּא יִקַּח... אֲנִי מְכִין לָךְ עֲכָשׁוּ הַמּוֹן קוֹנְטְרַסִּים, וְאֶקְוֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁבִקְרוּב מְאֹד נִגְמַר כְּבָר עִם הַפְּרוּשׁ "חֲסִדֵי אֲבוֹת" עַל מַסְכַּת אֲבוֹת.

הַכָּפַל הַדָּבָר, אֵל תְּבַלְבֵּל אֵת עֲצֻמָּךְ מִשׁוּם דָּבָר, אֲדַרְבֶּה רֵאָה לְשַׁמַּח עִם נִקְדָּתְךָ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֵר, שְׁנִזְכֶּה לְהַאִיר אֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם אֹר רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קנז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ד' נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדֵיךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֵת מַכְתְּבְּךָ הָאֶרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה מְתַלַּוֵּן וְכוּ' עַל

השפּיכות דמים ששופכים לך וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר! כבר אמרתי לך, ברגע שאדם עוסק בעסק הרבים, תמיד תהיה עליו בקרת. ועכשו תבין מה שהמנהלת של בית-הספר סובלת, ששופכים את דמה על לא דבר, ומעלילים עליה כל מיני לשון-הרע ורכילות ושקרים וכו' וכו', ולבסוף היא היא מוסרת את נפשה על כל פרט ופרט, כי הנה עומדים לסגר לנו, חס ושלום, את הפעוטון, שאף ורק פתחנו, והיא אשר מוסרת את נפשה לרוץ ולהתרוצץ ממשרד למשרד שיהיה פתוח, וכן היה בענין התלמוד תורה, וכן היה בענין הבית-ספר, שהיא רצה ממשרד למשרד, והיא ספגה בזיונות ועלבונות וכו', וכבר היתה פעמים נידת משטרה לפני ביתה, ואני מכרח להגיד לך, שבעלה הוא צדיק גמור, שהוא סובל את הסבל הזה, אשר אף בעל בעולם לא היה סובל, שאשתו תעבר עלבונות והשפלות ואיומים כאלו וכו'. ולכן ראה להתחזק, ולחזק גם את המנהלת, וכן את המלמדים, ואל תשים לב למה שכל אחד אומר, אדרבה, ראה לעורר ולחזק ולאמץ את אנשי שלומנו היקרים, ובזכות זה גם אתה תהיה מחזק; כי בזה שמחזקים את אחרים, נעשה אור ישר ואור חוזר, ויש לך גם-כן התחזקות.

מאד מאד רציתי, שתקח את הענינים בידי, שהילדים לא יסתובבו על הרחובות, כי חבל מאד מאד שלא יאבדו את היצאת שמים שקבלו בתלמוד-תורה כל השנה, ועכשו ב'בין הזמנים' שיאבדו את זה.

אודות המודעות של דרשות שבת הגדול, טוב מאד עשית, ותראה שהילדים ידביקו את זה פעם אחר פעם, כי אני יודע, שהסמ"ך-מ"ם וגונדא דליה יורידו את זה, אתה אל תתפעל, אלא תדביק את זה עוד פעם ועוד פעם, כי הגיע הזמן שנקח את עצמנו בידינו, ולא נעזב את הטמאה הזו שהתפשטה עלינו.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנפטר כבר מהחמץ והרע הזה, ונשרף את זה בערב פסח, אשר מוכא בתקונים, שאז נשרף הסמ"ך-מ"ם.

נא ונא אל תתפעל משום בריה שבעולם, רק תלמד עם כלם
הלכות חג הפסח, וכן תלמד עם הנשים הלכות החג, והקדוש-
ברוך הוא יתן לך פחות הנפש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג קנח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר טהרה, ה' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך, וראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

תעשה כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה שלום בינך לבין
אשתך, כי צרכים לשמר מאד מאד על כבוד האשה. ורבנו ו'ל
הקפיד על זה מאד מאד, ותדע, שכל העשירות של האדם באה
בזכות האשה. ועל-כן ראה להיות סבלן עם אשתך, ואל תתקיף
אותה ואל תשפילה, ואל תשבר אותה, ועל-ידי-זה תצליח דרךך
תמיד.

העקר ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ותשמח את אשתך
ואת ילדיך ואת חבריך ושכניך וקרוביך, כי אין עוד מצוה יותר
גדולה מזו — לשמח את עצמו ואת אחרים, וזו הצדקה הכי גדולה
שיכולים לעשות עם אחרים — לשמח אותם ולעודדם לחזקם
ולאמצם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שיהיה לך רק כל טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג קנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה, ה' גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶקְוֶה שְׁמִסְרָתְךָ ל... מֵה שְׁשִׁלַּחְתִּי אֵלָיו.

רְאֵה לְחִזְק עֲצָמְךָ, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבָעוּלָם, זֶה לֹא עֲגִין לְהִשְׁבֵּר מִכָּל דְּבַר קִטָּן, אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה, שֶׁתְּהִיָּה חִזְק בְּדַעְתְּךָ, אִף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוֹ צְמִצּוֹם גְּדוֹל בְּכִסְפִּים, עִם כָּל זֹאת עוֹד חִזוֹן לְמוֹעֵד, וּבְקִרְוֹב תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא יִחַסֵּר לְךָ שׁוֹם דְּבַר, וְנוֹכַל לְהִדְפִּיס מְלִיוֹנִים מִסְפָּרֵי רַבָּנוּ וְ"ל.

הַמְחַכֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִיָּרָה...

רְצִיתִי מְאֹד לְדַעַת אֵיפֹה ... כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְדַבֵּר עִמוֹ דְּחוּף מְאֹד.

כג קס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה, ה' גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמֵּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּבִיתְךָ.

לְדַעַתִּי, הִיָּה טוֹב לְכַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁל הַבֶּן שְׁלֶךָ, וּלְחִזְקוֹ וּלְאִמְצוֹ וּלְעוֹדְדוֹ, זֶה קוֹרָה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שְׂיֵשׁ רְאִשֵׁי יְשִׁיבוֹת

וּמְשַׁגְיִיחִים שְׁאֵינָם מְבִינִים בַּחֲוָרִים וּמְדַכְּאִים אוֹתָם וְכוּ' וְכוּ', עַל-כֵּן צְרִיכִים לְעוֹדֵד אוֹתָם וּלְחַזֵּק אוֹתָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּל הַמְשַׁפְּחָה שְׁלָכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לַעֲשׂוֹת בְּקִרְוֹב שְׂדוּכִים יָפִים, וּתְחַתְּנוּ אוֹתָם, וַיְהִי לָכֶם רַב נַחַת מֵהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ נְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׁאַתָּה זוֹכָה לְהַדְפִּיס עוֹד פַּעַם אֶת ה"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סְפִירֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סְפִיר-הַמְדוּת", "שִׁיחוֹת-הַרְ"ן", וְ"חֵי-מוֹהַר"ן", וְכָל חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", יוֹסִיף הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לָךְ כְּהִנֵּה וְכַהֲנָה שְׁפַע גְּדוֹל, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס גַּם אֶת "אוֹצֵר-הַקּוֹנְטְרָסִים", כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד מְבַקְּשִׁים בְּעוֹלָם, וְאֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מֵהַסְּפָרִים הָאֵלוּ עוֹשִׂים בְּעוֹלָם, מִמֶּשׁ מֵהַפְּכָה לְטוֹבָה, וְעַל-כֵּן חֲזַק וְאַמֵץ אַתָּה וְאַשְׁתָּף, וְאַל תִּתְפַּעֵלוּ מִשׁוּם בְּרָכָה שְׁבַע-עוֹלָם, וְתִרְאוּ אִיךָ שְׂיִכְנַס לָכֶם שְׁפַע גְּדוֹל עַד מְאֹד.

פֶּה תִקְבַּל רְצוּף מִכְתָּב ל... וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַעֲבִיר אֶת זֶה לָהֶם מֵהַשְׁיֹתֵר מֵהַר, וְכֵן מִכְתָּב ל... וְל...

אַתְמוֹל נִתְחַבֵּר אֶצְלֵי קוֹנְטְרָס נִפְלָא עַד מְאֹד "בֵּין הַזְּמַנִּים", וְהוּא בְּשִׁבְלֵי הַבַּחֲוָרִים יַעֲצוֹת יְקָרוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת מֵהַלְעֲשׂוֹת ב'בֵּין הַזְּמַנִּים' הָאֵלוּ יָמֵי נִסָּן וְיָמֵי תִשְׁרֵי, וְהַדְּבֻרִים הֵם מִמֶּשׁ בְּטוֹל הַבְּחִירָה, וְהוּא חֲסֵד מִן הַשָּׁמַיִם, שְׂיִזְכֶּה אוֹתִי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ לְקוֹנְטְרָס

אֲשֶׁר כג קסב בנחל מה

בְּזֶה, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה אֶת זֶה תִּכְףּ-וּמִיד עַל הַפְּקֵס תַּעֲנֶה לִי, אוֹ טוֹב שְׂאֲשַׁלַּח אֶת זֶה דְרָךְ דָּאָר מְהִיר עִם סִיּוּם הַ"אֲשֶׁר בְּנַחַל".

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דְרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קְבִלְתִּי אֶת כָּל הַחֲמֵר שֶׁל הַעוֹרֵף-דִּין, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיעֲבֹר הַבַּג"צ, וְנִזְכֶּה לְהַפִּיל אֶת הַרְשַׁע הַזֶּה, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא שׁוֹתֵה אֶת דְּמֵנוּ בַּחֲנָם, וְרוֹדֵף אוֹתָנוּ עַל לֹא דָבָר, וְאֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּקְבֹּל עֲכָשׁוּ מִכָּה כְּזוֹ, שְׁלֹא יֵדַע יוֹתֵר.

וְכֵן אֲנִי מִקְנָה, שֶׁהַמַּעוֹת חֲמַשְׁתׁ אֲלֵפִים שְׁקָלִים, שְׁלֹא יִלֶּךְ לִי לְאִבּוֹד, כִּי מִצְבִּי הַכֶּסֶפִּי עֲכָשׁוּ גְרוּעַ מֵאֵד, וְאֲנִי נִלְחָם עַל כָּל שְׁקָל מִמֶּשׁ, וְאֲנִי לֹא יָכוֹל לְהַסְבִּיר לְךָ דְבָר זֶה.

אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מִקְנָה, שְׁנוֹכַח לְאַרְגָּן לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲבִילוֹת עַל חַג הַפֶּסַח, וְצָרִיכִים קֶדֶם לְדַאֵג שִׁיחֶיָּה לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, וְאִם נִשְׁאָר אֶז אַתָּה יָכוֹל לְחַלֵּק לְעוֹד אֲנָשִׁים, אֲבָל הַעֲקָר צָרִיכִים לְדַאֵג קֶדֶם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׁעוֹבֵר, עֲנִיּוֹת וְקִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ' וְכוּ', וְצָרִיכִים לְהֵבִיא לָהֶם שְׁפַע גָּדוֹל.

בְּקִי חֹזֵק וְאַמֵּץ, אֲנִי מִקְנָה שֶׁהַמּוֹדְעוֹת שֶׁהִדְפִּיס... יַעֲשׂוּ אֶת פְּעֻלָּתָם, כִּי הִגִּיעַ כְּבֹר הַזְּמַן, שֶׁנִּקְחָה אֶת עֲצָמְנוּ בְּיַדֵּינוּ, וְיַעֲזֹר

הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה להסמך-מ"ם הרשע, ימח שמו, מפלה גדולה, ותבנה פה "עיר ברסלב", במלא מובן המלה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל, שתהיה חזק ואמין, ושום דבר שפעולם לא יוכל לשבר אותך, ואם אפה תהיה חזק, גם אני אהיה חזק, כי אנחנו תלויים אחד בשני, ושנינו תלויים ועומדים בידו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג קסג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ראה להמשיך עם המודעות, ואפה עושה לי חסד גדול, כי האדם הזה שפך את דמי זה שבע שנים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתבטל טמאתו לגמרי, פי מרשעים פאלו עם ישראל סובלים, אבל אפה צריך לעשות בחכמה, הינו שלא תזכיר את שמך, וכן לא את שם אנשי שלומנו היקרים.

קבלתי את המכתב וכו', אבל רציתי לשמע את התגובה של שאר אנשים וכו'.

אודות שדברת לארגן ילדים שילוו אותו, איני יודע אם זו עצה פל-כף טובה, יותר טוב רק עם מכתבים, וכן להוציא בכל שבוע או שבועים חוברת ולגלות את השחיתות שלו, וזה ישבר אותו לגמרי.

נא ונא ראה ללכת להפיץ את הקונטרסים, ותציל את נשמות ישראל, כי אין עוד מצנה יותר גדולה מזו — מלהפיץ את הקונטרסים האלו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצא פכר

מחובותיך, ועל-כל-פנים אל תעשה חובות חדשים, ותשמר את עצמך מאד מאד מחובות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג קסד.

בעזרת השם: תברך, יום חמישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, ומאד מאד שמחתי לשמע ממך, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתמשיכי לכתב, פי תהלה לאל, יש לך אצלי און קשבת, ואני מוכן לשמע את כל מה שמעיק לך.

עליך לדעת, פי את לא לבד, הקדוש-ברוך-הוא נמצא אפך, עמך ואצלך, פי בו ברגע כשאחד נשאר, לא עלינו, יתום או יתומה, הקדוש-ברוך-הוא נמצא אתו, והוא אינו לבד כלל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה ל'): למה אהב אלקים יתומים ואלמנות? אלא שאין עיניהם תלויות אלא בו, שנאמר 'אבי יתומים', לך כל הגזולין, כאלו גזול הקדוש-ברוך-הוא, שהוא אביהם שבשמים, וכל שכן אל תרגישי את עצמך אמללה וכו', וכן אל תרגישי את עצמך עזובה, אדרבה, עליך לדעת, פי הקדוש-ברוך-הוא נמצא אפך יותר מאשר נמצא עם אחר, פי הקדוש-ברוך-הוא הוא אבי יתומים.

הדבר הראשון שאף צריכה לשכח את העבר מה שעבר בינך לבין האמא, עליה השלום, וכן מה שעבר בינך לבין אביך, גרו יאיר, את צריכה לשכח את כל זה, ולהתחיל דף חדש, ואף שאני יודע שזה דבר מאד מאד קשה, פי כואב לך בפנימיות לבבך כל מה שעבר לך מהם וכו' וכו', עם כל זאת אי אפשר לחיות עם רגשות אשמה, אדרבה, צריכים לשכח את העבר, ולהמשיך את

החיים קדימה, ובפרט את, שאף עדין צעירה, וכל העולם לפניך, ולכן נא ונא תקחי את עצמך בידך, ואז תראי נסים נגלים, שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

בענין התפלה והתבודדות, זה שיך לכלם — בין לגברים ובין לנשים, כי המאמין האמתי, שמאמין אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אז הוא מדבר עמו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ולכן הרגילי את עצמך הרבה לדבר אליו יתברך, ותלכי למקום שאין שם בני אדם, ותשיחי ותדברי להקדוש-ברוך-הוא כל מה שמעיק לך, ותאמיני לי, שאם תרגילי את עצמך בדבר זה, אז אף פעם לא תהיי בודדה, אלא תמיד תרגישי שישי לך אבא בשמים. ועליך לדעת, כי הבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, נתינתם מאמו, תכף-ומיד בשעה שנולד, וכשהגיע לגיל חמש קראו אביו ר' אליעזר ז"ל, ואמר לו: בני היקר, תדע שאני הולך בדרך כל הארץ, ואתה אל תירא ואל תפחד משום בריה שבעולם, אלא תציר לפניך, שמלא כל הארץ כבודו, ואיפה שאתה הולך הקדוש-ברוך-הוא נמצא אתך, עמך ואצלך, ותדבר ותבקש ממנו כל מה שאתה צריך, ובמלים אלו נסתלק, ומאז שהיה בגיל חמש, ושמע דבורים אלו מאביו, נחקק בלבו דבורים אלו היטב היטב, ואז נתרגל ללכת בדרך זו, עד שעלה ונתעלה ונעשה הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע. ורבונו ז"ל כשהיה ילד קטן, שמע את הספור הזה, וזה מה שעוררו לעבודת השם יתברך. ומאז שהיה ילד קטן גם הוא התנהג ככה, ועד שעלה ונתעלה ונעשה מה שנעשה עמו, שתהלה לאל, לאורו אנו הולכים ולאורו ילכו כל עם ישראל וכל הגוים, ויבוא היום, ויתגלה אורו הגנוז לכל העולם כלו, כי רבונו ז"ל גלה בפרוש, ואמר: לא מבעיא, אתכם אני יכול להחזיר למוטב, אלא את כל אמות העולם אני יכול להחזיר למוטב, ולהביא את כלם להקדוש-ברוך-הוא.

ועל-כן ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה

עצומה, וכן להרגיל את עצמך לדבר אליו ותברך, ואז תראי נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג קסה.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויציילם מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר עכשו בימי ניסן להיות בשמחה, פי הימים האלו הם ימי תשובה מאהבה, ואנו חוזרים אליו ותברך בתשוקה עצומה, ומכינים את עצמנו לחג החרות, חג האמונה הקדושה, פי בזה שאוכלים מצה, ממשיכים על עצמנו אמונה ברוחה ומזככת בו ותברך, פי אכילת מצה נקראת בלשון הזהר מיכלא דמהימנותא, מאכל האמונה הקדושה, פי הקדוש-ברוך-הוא צננו לאכל מצה, ובזה שאנו אוכלים מצה, נמשכים עלינו מחין עליונים בהפרת הבוֹרָא ותברך שמו, ובזה שאנו נוהרים מאכילת חמץ, על-ידי-זה נסתלק ונתבטל מאתנו היצר הרע של הפעם והעצבות והמרירות והדפאון, ונמשכת עלינו שמחה אמיתית בדבקות הבוֹרָא ותברך שמו.

ולכן אבקש אתכם מאד מאד, אחי ורעי היקרים! תשמרו את עצמכם בימים אלו ממריבות ומחלקות, לבל יהיה לכם שום חלק בפרודים או וכוותים אשר קורה היום, אין לנו אלא את אבינו שבשמים, ואנחנו בכלל לא צריכים להתבלבל מפל מה שעובר סביב סביב, פי לב מלכים ושרים בנד הוי"ה (משלי כא, א), ואנו צריכים רק למסר את עצמנו אליו ותברך, ולבקש ולהתחנן על

עצמנו ועל כלל נשמות ישראל, שפבר נזכה שתמשך שכינת עזו
יתברך פאן למטה, וכל אחד ואחד יזכה להנות מזיו השכינה, כי
מיום שברא הקדוש-ברוך-הוא את עולמו, נתאנה שתהיה לו דירה
בתחתונים, אשרי המחפה ויגיע.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג קסו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום רב אָל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! ראי לחזק את עצמך ביותר באמונה פשוטה בו
יתברך, ואל תתפטרי מהעבודה, אדרבה, את יכולה שמה לדבר
הרבה דבורי אמונה והשגחה פרטית, כי אדם צריך לדעת, שהיכן
שהוא נמצא, יש לו משימה קדושה ממנו יתברך, כדי להוציא מכח
אל הפעל את נקדתו, כי כל בר ישראל, יש לו שליחות מיוחדת
להוציא מכח אל הפעל בנה העולם, ועל-כן אם את נמצאת
בבית-חולים, ועובדת שם בתור אחות וכו', את צריכה להוציא
מהכח אל הפעל את נקדתך, ואף פעם לא תדעי את מי את מחזקת,
ואת מי מאמצת, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה בהצלחה מרבה
עד מאוד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

את כל התרומות את יכולה להעביר לחשבון הבנק המובא
למטה, וזה הולך אף ורק לצנייים מרודים, שאין להם על שבת.

כג קסז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אף מרב טרדותי לא היה לי הפנאי
להשיבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין מלים בפני להודות לך על כל
החסד הגדול שאתה עושה עמנו, שאתה מנדב מדי פעם להדפסת
ספרי רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה אנחנו יכולים להדפיס את ספרי רבנו
ז"ל "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", "חיי-
מוהר"ן" ו"שיחות-הר"ן", וספרינו היקרים "אשר בנחל" ו"אוצר
הקונטרסים" וכו', וכן מתי שיש לך צדקה, ראה למסור את
זה לידידינו ר' ... גרו יאיר, וזה ממש כמו שאתה נוהג את זה לי,
כי אנחנו מדפיסים ביחד, והוא עושה את שליחותי.

נא ונא ראה להרגיל את עצמך במדת הסבלנות, כי על כל אחד
בזה העולם עובר מה שעובר וכו' וכו', ואי אפשר להחזיק מעמד
אלא על-ידי מדת הסבלנות, להיות סבלן על כל מה שעובר עליו,
ואי אפשר לזכות לזה, אלא על-ידי אמונה פשוטה, כשאדם מכניס
בעצמו אמתת מציאותו יתברך, על-ידי-זה מצליח דרכו תמיד.

ראה לחזק את עצמך ביותר, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא
יעזב אותך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג קסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי טְהָרָה, ז' נִיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִיד נַפְשֵׁי הָרַב ... נָרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

לְדַעֲמִי, הַנֶּסֶח "מָרָא דְאַתְרָא" זֶהוּ הַכִּי טוֹב, כִּי כָּף אֵין שׁוֹם טְעֻנוֹת וּמַעֲנוֹת לְבֵית־דִּין, וּמִשְׁגָּעִים אֶת כָּלָם... פֶּה מְקַבְּלִים פִּתְקַ כְּזֶה, וּפֶה פִּתְקַ כְּזֶה.... מָה אָמַר לָךְ, הַצַּעַר שֶׁל הַיְלָדִים שְׁלָנוּ, זֶה נוֹגֵעַ לִי בְּצַפּוֹר נַפְשִׁי, כִּי הֵם הָעֵתִיד שְׁלָנוּ, וְעַל־כֵּן אֵינִי יְכוּל לְמַחֵל לְהַרְשֵׁעַ טָמֵא הָאָרוּר הַזֶּה.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִרְחִיב לָנוּ, שְׂיִהְיֶה לָנוּ תִלְמוּד־תּוֹרָה וּבֵית־סֵפֶר בְּרַחֲבוּת גְּדוֹלָה כְּלִי שׁוֹם צְמֻצוּמִים, כִּי הַחֲנוּף הוּא הַיְסוּד בִּיְהוּדוּת.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה שְׁבוּר מְכַל מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ וְכוּ' כִּי כָל אֱלוֹ הַבְּזִיוֹנוֹת הַהִכָּרַח לְסַבֵּל, וּכְדַאי לְסַבֵּל אֶת זֶה, כִּי כָל זֶה הוּא כְּפִרְתַּ עֲוֹנוֹת.

הַעֲקָר רָאָה לְהַחְדִּיר בְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּבְנִשׁוּתֵיהֶם עֲנִין אָמוּנַת חֲקָמִים, שְׂהִיא אֶחָד מֵהַמַּ"ח דְּבָרִים שֶׁהַתּוֹרָה נִקְנִית בָּהֶם. רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד.

וְאוֹדוֹת מְכִירַת חֲמִץ, תִּכְתַּב "מָרָא דְאַתְרָא", כָּף שְׂאִין לָךְ עֶסֶק עִם הַפּוֹחַז הַזֶּה. וּבְכֻלָּל אֵין לָךְ בְּכֻלָּל לְלַכֵּת אֶל דִּין תּוֹרָה עִם הַמוֹסֵר הַזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כג קסט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְר־טְהָרָה, ז' גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אַקוּהָ שְׁקִבְלַת אֶתְמוּל אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים, וּבִפְרֻט הַקּוֹנִטְרָס הַנִּפְלָא מִמֶּשׁ: "בְּטוּל הַבְּחִירָה", "בֵּין הַזְּמָנִים", שֶׁהִרְצָאתִי אֶת זֶה לִפְנֵי הַבְּחוּרִים בִּישִׁיבְתִי, מִי יִתֵּן שְׂדֵפֶס עוֹד קֹדֶם חַג הַפֶּסַח, בְּאִפְּן שְׁנוּכַל לְהַצִּיל אֶת גְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאֲנִי מְרַגֵּישׁ אֶת כְּאֲבָךְ וְכוּ', וְאֲנִי יוֹדֵעַ וּמְאֱמִין, שְׁבָקְרוּב יִכְנֹס לְנוּ שְׁפַע שֶׁל מְלִיוֹנִים, וְנוּכַל לְהִרְחִיב אֶת עֶסְק הַהַדְפָּסָה פִּי כְּמָה, כִּי כָּל הָעוֹלָם כָּלוֹ יִתְפָּסוּ אֶת הַסְּפָרִים הַנִּפְלָאִים הָאֵלֶּה, סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּמַדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ שֶׁתִּתְחַזֵּק, וּכְמוֹ שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ־הוּא גַם בְּעֶנְיַן הַדִּירָה בִּירוּשָׁלַיִם, כֵּן תִּרְאֶה לְעוֹד נְסִים.

מִי יִתֵּן שֶׁתְּמִיד תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה.

הִזָּה טוֹב, שֶׁתְּמַסֵּר אֶת הַמְּכַתְּבִים עוֹד קֹדֶם שַׁבַּת ל'...

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כג קע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְר־טְהָרָה, ז' גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אַקוּהָ שְׁקִבְלַת אֶתְמוּל אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים, וּמְסַרְתָּ אוֹתָם לִיעוֹדָם, וּבִפְרֻט הַמְּכַתְּבִים הַכְּלָלִי, תְּלִית עַל לוּחַ הַמּוֹדְעוֹת.

מָה אִמַּר לָךְ! צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם,

וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ עַל נַעַם חֻלְקָנוּ,
שְׂזָכִינוּ לְהַתְּוֹדַע מִרְבְּנוּ וְ"ל, וְאִף שֶׁהַשָּׁקֵר וְהַטְּמָאָה וְכוּ' מִתְּגַבְּרִים
וּמִתְּפַשְׁטִים בֵּיתֵךְ בְּעוֹלָם, וְאֶפְלוּ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְעָשָׂה הַחֲלוּק
בֵּין בֶּן הַמֶּלֶךְ לְבֵין בֶּן הָעַבְדִּי, וּבֶן הָעַבְדִּי יֵשׁ לוֹ גְּדֻלָּה, וּבֶן הַמֶּלֶךְ
מְבֻזֵּן וּמְחֻרְפֵּן אוֹתוֹ, אֲבָל אֶת סִיּוֹם הַסְּפּוּר, תְּהִלָּה לְאֵל, אָנוּ
יודְעִים, בְּזֶה רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה עַד מְאֹד.

הַמְּאַחַל לְךָ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

אֶת הַמְּצוֹת רְצִיתִי שְׂאֵתָה תְּחַלֵּק.

כג קעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קָדָם הַחַג ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְתַכַּל שְׂעֵדִין לֹא בִשְׂרָתִי לִי עַל
הַתְּבַטְלוֹת הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁבְּקָרוֹב יִתְפָּרֵס בְּכָל
הָעוֹלָם וְכוּ'.

רְצִיתִי מְאֹד לְדַעַת אִיךָ עֲבָרָה הַשְּׁבֵת, אִם הִרְשַׁע לֹא הִשְׁתּוֹלַל
וְכוּ', יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁכָּבֵר נִזְכָּה לְהַפְטֵר מִמֶּנּוּ מִה שִׁוִּיתָ
מֵהָר.

הַמְּצַפֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִיָּרָה.

כג קעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קָדָם חַג הַפֶּסַח ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יֵאִיר.

אֲשֶׁר כג קעג — כג קעד בַּנְחָל נה

מֵאֵד מֵאֵד הַצְטֵעֲרֵתִי לְשִׁמְעַ, שְׁאִינְךָ בְּקוֹ הַבְּרִיאוֹת. הַנְּנִי מִתְפַּלֵּל
לְשִׁלּוּמְךָ וּלְבְרִיאוֹתֶיךָ, וְשִׁתְהִיָּה לְךָ תְּחִלָּמָה מִהִירָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קֳדָם הַתּוֹ, ט' גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת שֶׁשָּׂאֵלְתָּ אִם לְהַפְגִּס לְכַפֵּר עֲרֵבִי וְכוּ', לְדַעֲתִי, חֲמִירָא
סַבְנָתָא מְאִיסוּרָא. וּבְכֻלָּל לֹא כְּדָאִי לְהַסְתּוּבָב בִּינֵיהֶם, כִּי הֵם
רוֹצְחִים, וְהִלְכָה שְׁעֵשׂוֹ שׁוֹנָא לִיעֲקֹב, וְעַל-כֵּן אִם הוּא רוֹצֵחַ לְהַרְוִיחַ
כְּסָף, הוּא יְבוֹא אֵלֶיךָ בְּכָל מַחִיר (רַק תִּתְחַמֵּק עִם אֵיזָה תְּרוּץ).

אוֹדוֹת ... גַּם אֲנַחְנוּ נִפְלְנוּ בַּפֶּחַ עִמוֹ, וְלֹא כְּדָאִי לְהַמְשִׁיךְ עִמוֹ,
כִּי הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע, וְיַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי תְּרַגְלִים, שְׂוָה לֹא יַעֲבֹר,
וְעַל-כֵּן בְּכֻלָּל לֹא כְּדָאִי לְהַמְשִׁיךְ עִמוֹ, גַּם אֲנַחְנוּ לֹא מִמְשִׁיכִים עִמוֹ.

יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּקִים תָּמִיד בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה הָאֲשֶׁר הָכִי גְדוֹל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קֳדָם חַג הַפֶּסַח, ט' גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי, שְׁלֹא תִלְכֵת אֲצִל

הַעֲרָבִים, יַמַּח שְׁמֵם וְזָכָרָם, כִּי זֶה פָּשׁוּט סִכָּנַת נַפְשׁוֹת, וְהוּא צָרִיף
אוֹתָךְ יוֹתֵר מִמָּה שְׁאַתָּה צָרִיף אוֹתוֹ, כִּי כָּל שֶׁהִכְסֵּף בְּיָדוֹ, וַיִּדוּ עַל
הַעֲלִינָה...

מָאָד מָאָד רְצִיתִי שֶׁתַּחֲלַק אֶת הַמִּצְוֹת לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכֵן תִּדְאָג
שֶׁתִּהְיֶה נִקְיָה הַדִּינָה אֲצִלִּי, וְאַנִּי עוֹשֶׂה אוֹתָךְ שְׁלִיחַ לְמַכֵּר אֶת הַחֲמִץ
שְׁלִי, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַזְכָּה לְהַפְטֹר מִהַחֲמִץ שְׁלִי לְגַמְרִי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׁאַנִּי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

פֹּה תִקְבַּל רְצוֹנָךְ כַּמָּה מִכְּתָבִים לְמַסֵּר אֶת זֶה לְיַעֲדֶם.

כג קעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קָדָם הַחַג ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאָד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ כַּמָּה פְּעָמִים, אִף מְרֵב טְרִדוֹתֵי קָדָם
הַחַג בְּצָרְכֵי הַרְבִּים, לֹא הָיָה לִי פְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ.

רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

בְּעֵינַי מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', רְאוּי לְךָ לְלַמֵּד עִכְשָׁו מַה שֶׁכַּתְּבָה
רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיז): לְפַעְמִים יֵשׁ בְּאָדָם טְמֵאָה
טְמוּנָה, שְׁאִין יוֹדְעִים לָהּ שׁוּם תְּקוּן, מִחֲמַת שֶׁהִיא טְמוּנָה וְנִסְתָּרַת
בוֹ, וְעַל-כֵּן זֶה טוֹבָה מַה שְׁאַרְעֵ לּוֹ כְּשֶׁמִּתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשָׁה, כִּי יוֹצֵאת
מִמֶּנּוּ הַטְּמֵאָה הַטְּמוּנָה, וְאַזִּי כְּשִׁיוֹצֵאת יְכוּלִים לְמַצֵּא הַתְּקוּן, מַה
שְׁאִין כֵּן מִקְדָּם כְּשֶׁהִיָּתָה טְמוּנָה וְכוּ', עֵינַי שָׁם; עַל-כֵּן אֲסוּר לְבַלְבֵּל
אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל.

הַעֲקָר לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לֹאמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר כָּל
הַשָּׁנָה עֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תַהֲלִים שְׁנִקְרָאִים 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', כִּי בְּאֵמֶת
צְרִיכִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִיּוֹת רְגִילִים לֹאמַר בְּכָל יוֹם
עֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרִים אֵלֶּה, אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן נִפְלָא לְכָל הַחַטָּאִים, וּמְסַגֵּל
לְכָל הַיְשׁוּעוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכָל יוֹם!

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּצָרְכֵי הַרְבִּים, וּבִפְרֵט שְׂאֵתָה
מְכִיֵּן מְקוֹה לְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — זֶה תְּקוּן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְנַשְׂמָה.
וְהִיָּה בֵּין אֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלֵן אֶחָד, שְׂתַמִּיד כְּשַׁעֲשֵׂה מְקוֹה חֲדָשָׁה,
הִיָּה מִתְּפַלֵּל וּמִתְּבוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ הַמְּקוֹה, וְאָמַר: "רְבוּנוּ שֶׁל
עוֹלָם, מִי שְׂיֵטְבֵל בְּמְקוֹה זֶה, שְׂיֵהִיָּה לוֹ הַרְהוּר תְּשׁוּבָה" וְכוּ' וְכוּ',
וְהַרְבֵּה בְּדַבְרִים כְּאֵלֶּה, כִּי בְּאֵמֶת לְזַכּוֹת אֶת הַרְבִּים הוּא עֲנִיָּן נוֹרָא
וְנִפְלָא מְאֹד, וּבִפְרֵט בְּעִנְיַן מְקוֹה, שְׂמְזוּכִים אֶת אַחֲרִים בְּמְקוֹה, אֵין
לְתֵאָר וּלְשַׁעַר אֶת הַזְּכוֹת הַזֹּה.

וְתַאמִּין לִי, שְׂגַם אֲנִי הַכְּנַתִּי מְקוֹה לְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כַּמָּה שָׁנִים,
וְתַהֲלֶה לְאֵל אֵינִי מִתְחַרֵּט עַל זֶה. וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזוּכָה
לְהִיּוֹת מְמוּזְכֵי הַרְבִּים כָּל יְמֵי חַיֵּי.

פֶּה תְּקַבֵּל רְצוּף מְכַתְּבִים שְׂתַמְסֹר לְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עוֹד קֶדָם
הַחֵג, כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד צְרִיף חַזוּק.

הַמֵּאחַל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

כג קעו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לַפְּנֵי הַחֵג, יי נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי ... גְּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׂ אוֹתְךָ, אִם תּוּכַל לְעֹזֵר לְהַבִּיא לְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
אֶת כָּל הַשְּׂפַע מִירוּשָׁלַיִם וּמִבְּנֵי בְּרַק וְכוּ'.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִכְתֵר עוֹ,

ותראה נסים וגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, כי אם תלך במסירות נפש, תראה איך שיקנס לך שפע גדול. העקר אל תתבייש משום ברך שבעולם, ותלך בכל תפוצות ארץ ישראל, כי הקונטרסים האלו עושים פעולות גדולות, ואין עוד תקון יותר גדול מזה לתקן את העבר של האדם, כי בזה שמחזירים אחרים בתשובה, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על הכל, כי על-ידי שמקריבים אחרים אליו יתברך, ומדביקים בו את אלקותו יתברך, על-ידי-זה הוא גם-כן נתבטל אל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

כג קעז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לפני חג הפסח, י' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" די בכל אתר ואתר, הונ"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה ומפל צוקה, מפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! מנהג אנשי שלומנו היה, שבכל פעם בפעם שהתקבצו יחד, דברו מעצות רבנו ז"ל. כי כך אומר רבנו ז"ל (לקיט"י-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שאצל כל אחד יש נקדה אשר אין בשני; כל יהודי יש לו נקדה טובה שאין בזולתו. ומביא רבנו ז"ל את הגמרא: אבא אומנא היה רופא, אב"י ורבא היו תנאים הנמצאים בכל הש"ס. מספרים חכמינו הקדושים, אבא אומנא שמע בכל יום 'שלום' מן השמים, אב"י שמע כל ערב-שבת, רבא שמע פעם בשנה — בערב יום כפור. אב"י ורבא היתה להם חלישות הדעת, איך רופא פשוט, רופא נשים, שיזכה לשמע קול מן השמים בכל יום, האומר 'שלום', הינו שמספיקים אתו בשמים, שזהו הפשט שלום. ואלו אב"י שומע רק בערב שבת, ורבא רק בערב יום כפור. וענו

לְשִׁינֵיהֶם: אֵינְכֶם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כְּאָבָא אוֹמְנָא, הוּא רוֹפֵא נְשִׁים וַיֵּשׁ לוֹ גְסִינּוֹת קָשִׁים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן מִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ בְּגֵד מִיַּחַד, שְׂמֵלָבִישׁ עֲצָמוֹ בְּשַׁעַה שְׂמֵקָבֵל, וְכֵן אֵינוֹ לוֹקֵחַ כֶּסֶף מֵעַנְיִים, וְתִכְף-וּמִיד כְּשִׂמְקִיז דָּם, מִכֵּין סַעֲדָה שְׁלֵמָה שְׂיֵהִיָּה לַחֹלִים לְאָכֵל. וְעַל-כֵּן אֵינְכֶם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה. אַבְיֵי שְׂמַע פֶּל עָרֵב שֶׁבֶת, אָזִי לְרַבָּא הֵיִתָּה חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, לָמָּה הוּא שׂוֹמֵעַ רַק פַּעַם בְּשָׁנָה, וְעַנּוּ לוֹ: אֵתָּה מִגֵּן עַל כָּל הָעִיר; לְמַדִּים מִכָּאן, אֲשֶׁר לְכָל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה, שְׂאִין בְּזוּלְתוֹ. מִכָּאן אוֹמֵר רַבְנּוּ וַיֵּל, שְׂצָרִיכִים לַדַּעַת, אֲשֶׁר לְכָל יְהוּדִי וְיְהוּדִי יֵשׁ לוֹ נִקְדָּה שְׂאִין בְּחִבְרוֹ, מִמִּילָא לֹא שִׁיף לְקַנָּא זֶה בְּזֵה; הֵינּוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם יֵשׁ לוֹ הַשְּׁלִיחוֹת שְׁלוֹ, אָזִי מַה שִׁיף לְקַנָּא בְּזוּלְתוֹ? הֲלֹא כָּל שְׁלִיחַ מוֹצִיא שְׁלִיחוֹתוֹ.

לְכֵן זֶה שְׂטוּת וְאַוְלָת גְּדוּלָּה לְקַנָּא בְּזוּלְתוֹ. כִּי הַקְּנָאָה הִיא כָּל הַצָּרָה שְׂעוֹבֶרֶת עַל עַם יִשְׂרָאֵל, שְׂאֶחָד חוֹלֵק עַל הַשְּׂנִי, רַב עַם הַשְּׂנִי, שׂוֹנֵא אֶת הַשְּׂנִי, מֵהֵיכֵן זֶה נוֹבֵעַ? מִקְּנָאָה. שְׂאֶחָד מִקַּנָּא בְּזוּלְתוֹ, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שְׁלִשְׁנֵי יֵשׁ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁהַשְּׂנִי גְּדוֹל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וְקַנָּאָה מְבִיאָה שְׂנָאָה, שְׂאֶחָד שׂוֹנֵא אֶת הַשְּׂנִי, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְעוֹבְרִים עַל לָאו שֶׁל "לֹא תִשְׂנֵא אֶת אַחִיד בְּלִבְכֶךָ" (ויקרא יט, יז); פֶּה מִפְּגִינִים כְּשֶׁהַעֲרֵב-רַב מְבִיאִים גּוֹיִים וְגוֹיּוֹת לְאַרְץ, וּמְבוֹלְלִים אוֹתָם בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְהֵם פּוֹתְחִים תְּנִיּוֹת שֶׁל דְּבַר אַחֵר, וְנִכְשְׁלִים בְּאַכִּילַת טְרַפּוֹת וּנְבִלּוֹת, וּפֶה יְהוּדִי שׂוֹנֵא יְהוּדִי שְׂנִי, וְלֹא סֵתֵם יְהוּדִי, אֲלֵא יְהוּדִי תַלְמִיד חֲכָם, שְׁלוּמֵד תּוֹרָה וּמִקְּנִים מִצְוֹת, וְאִם לֹא דֵי בְּזֵה, יְכוּל לְהֵיּוֹת בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבְנּוּ וַיֵּל חֲסִיד בְּרַסְלָב, וְשׂוֹנֵא אֶת זוּלְתוֹ, הֲלֹא זֶה לָאו בְּתוֹרָה: "לֹא תִשְׂנֵא אֶת אַחִיד בְּלִבְכֶךָ". לְאָכֵל חֲזִיר, רַחֲמָנָא לְצַלְן, זֶה רַק כְּשֶׁאָכֵל כְּפוֹת וְעָבַר דְּרוֹךְ בֵּית הַבְּלִיעָה, בְּאוֹתוֹ רָגַע עָבַר עַל לָאו, שְׁלֹא גִדַּע מִכָּף, אָבֵל לָאו שֶׁל "לֹא תִשְׂנֵא" — זֶה כָּל רָגַע וְשִׁנְיָה שְׂאֵדָם שׂוֹנֵא אֶת הַשְּׂנִי, עוֹבֵר עַל לָאו. וְכִיצַד יִתְכֵן שְׂיִשְׂנֵא פְלוֹנִי אֶת אֶלְמוֹנִי? ! נִשְׂאֵל יְהוּדִי: הַתֵּאכֵל חֲזִיר? וַיַּעֲנֵה: חֲלִילָה וְחַס. וְנִשְׂאֵלוֹ: וְכִיצַד תִּשְׂנֵא אֶת חֲבֶרֶךָ? וַיֹּאמֶר כָּל מִינֵי תְרוּצִים וְכוּ'. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים

(סנהדרין כו.): מה נקרא שונא? כל שלא דבר עמו שלשה ימים באיבה, בזה עובר על לאו של שנאת חנם. ואמרו לו, אשר לא נחשדו ישראל על כך, אף אחד אינו חשוד על כך. אף לצערנו הרב, יכולים להיות בתדרו של רבנו ז"ל, ולקרא עצמו חסיד ברסלב, ולא לדבר עם זולתו מחמת שנאה. וזה סימן שאינך מקבל מרבנו ז"ל כלום, ואין לך שיכות לרבנו ז"ל — אם אתה שונא יהודי שני המקרב לרבנו ז"ל, בסימן שאינך מקבל מרבנו ז"ל, אשר אמר (חיי מוהר"ן, סימן רצב): העולם ראוי שיתמהו על גדל האהבה שיהיה בינינו. מהיכן נובעת שנאה? מקנאה. שכל אחד חושב שהשני גדול יותר ממנו.

מדוע אינך חושב, שהצדיק מוציא שליחותו, על-ידי כל אחד ואחד מתלמידיו, וכבכול הקדוש-ברוך-הוא מוציא שליחותו על-ידי כל יהודי ויהודי. כל יהודי יש לו חשבון למה הוא נמצא פה, ומה צריך להוציא מהכח אל הפעל. ולזאת אומרים חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה יח, סימן א'): כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו; כל צדיק וצדיק יש לו היכל בפני עצמו, ועל-כן אין שיכת שנאה. ומשנאה נובע אחר-כך ריב ורשעות, וכן מצטרפות האותיות: ש'ק'ר. או רואים מחלקת, מריבות, רשעות, רע לב, תדעו לכם, שהכל מתחיל מקנאה, ואחר-כך עובר לשנאה, ומזה נובעת רציחה, שפך מתירים דם השני להרגו, ודורש את זאת ברבים. ובכן ש'ק'ר ראשי תבות: ק'נאה, ש'נאה ר'שעות או ר'ציחה. ולכן אמר לנו רבנו ז"ל, שכל אחד ואחד יש לו נקדה שאין בתברו, ועלינו לראות לקבל נקדת הזולת. לכן היה אצל אנשי שלומנו ענין גדול להתקבץ יחד, ולדבר מרצונו של רבנו ז"ל, פי אז יכולים להתחזק מאד.

רבנו ז"ל אומר על הפסוק (תהלים סט, כא): "חרפה שברה לבי"; החרפות והבזיונות שזכרים לבו של אדם. מי מאתנו אין לו חרפות?! כלנו פגומים, כלנו צריכים לחזור בתשובה, בפרט בפגם הברית, אשר על זה נאמר (בראשית לד, יד): "פי חרפה היא לנו", אדם יש לו ערלת לב, הלב שלו מטמטם, מלא קשיות, אשר מאין

זֶה בָּא? פִּי פֶגֶם בְּבִרְיָת, עַל-כֵּן יֵשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, עֵקֶמוּמִיּוֹת שְׂפָלִיב. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂזֵה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הַחֲרָפוֹת שֶׁשׁוֹבְרוֹת אֶת לֵב הָאָדָם, אִם אָדָם פּוֹגֵם בְּבִרְיָת, זֶה נִקְרָא עֲרַלְת לֵב, כְּדֹכְתִיב: "לֹא נוֹכַל לְתַת אַחֲוֹתָנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר לֹא עֲרַלְהָ, כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ"; וְלִכֵּן אָנוּ עוֹבְרִים כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוֹת וְיִסּוּרִים.

וְכִיצַד שׁוֹבְרִים אֶת הַחֲרָפָה? צְרִיף לְקַשֵּׁר לְבוֹ אֶל הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכָּה בַּעַת הַזֹּאת. וּמַה? הַנִּקְדָּה שְׂיֵשׁ בְּכָל אֶחָד, וּמִי מוֹצֵא אוֹתָהּ? הַצְּדִיק. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ), שֶׁהַצְּדִיק יְכוֹל לְמַצֵּא אֶת הַנִּקְדָּה טוֹבָה שֶׁל כָּל יְהוּדִי. וְלִכֵּן הַצְּדִיק הוּא יְחִיד שֶׁבְּדוֹר (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ע'): הַצְּדִיק יֵשׁ לוֹ כַּח הַמּוֹשֵׁף הַיְכוֹל לְמִשֵּׁף אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ אֵלָיו, יֵשׁ לוֹ כַּח מַגְנֵטִי. וְלָמָּה בְּאַמַּת אֵינוּ מוֹשֵׁף אֶת כָּלָם? כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר עַל-יַדֵּי דְבוּרֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם גּוֹרְמִים שְׂיִהְיֶה כַּח הַמְּכַרֵּיח מִן הַצְּדִיק. וּמִיָּהֶם הָאֲנָשִׁים הַלְלוּ? דִּיקָא הָאֲנָשִׁים שְׁלוּ. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן קמט): הַהֲתַנַּגְדוֹת עַל הַצְּדִיקִים, זֶה בָּא מֵהַתַּנַּגְדוֹת שֶׁבֵּין הַצְּדִיקִים בַּעֲצָמָן; כִּי הָרִי הַצְּדִיק מְגַלֶּה לְכָל יְהוּדִי, שֶׁהוּא גַם-כֵּן בְּחִינַת צְדִיק, כְּדֹכְתִיב (יִשְׁעִיָּה ס, כא): "וְעַמֶּךָ כָּלָם צְדִיקִים"; כִּי הַצְּדִיק מוֹצֵא אֶת הַנִּקְדָּה טוֹבָה שְׂיֵשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְכָף מַעֲלָה אוֹתוֹ. וְלִכֵּן אֲצֵל כָּל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה טוֹבָה, כִּי אֲפֵלוּ רִיקְנִין שְׂבָף מְלֵאִים מְצוֹת כְּרֵמוֹן (בְּרִכּוֹת נו); אֲבָל דָּא עֲקָא, שְׁלֵא דִי לִי הַמְצוֹת שְׁלִי, אָנִי רוֹצֶה עוֹד לְתַקֵּן אֶת אַחֲרִים, וּפְהָ הַפֶּגֶם שְׁלִי. כְּתוּב בְּמִקְבָּלִים, שְׂרֵמוֹן יֵשׁ לוֹ תַרְנִי"ג גְּרַעֲיָנִים, הֵינּוּ כָּל יְהוּדִי יֵשׁ לוֹ רַמ"ח מְצוֹת עֲשֵׂה כְּנֶגֶד רַמ"ח אֵיבָרִים, וְשִׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, כְּנֶגֶד שִׁס"ה גִּידִים, אֲשֶׁר אֵלוֹ הַתַּרְנִי"ג מְצוֹת שְׂיִשְׁנָן לְכָל יְהוּדִי, וְיֵשׁ עוֹד ז' מְצוֹת דְּרַבְּנָן, אֲשֶׁר זֶה כְּמִנְיַן כְּת"ר. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ר), שְׂפָל יְהוּדִי הוּא אָבֶן טוֹבָה בְּכַתֵּר הַמְּלָךְ, וְהוּא כְּלוּל מִתַּרְנִי"ג מְצוֹת וְז' מְצוֹת, הוּא יְהִלּוּם בְּכַתֵּר הַמְּלָךְ, לִכֵּן צְרִיכִים לְמַצֵּא אֶת הַטוֹב אֲצֵל כָּל אֶחָד. וּמַה עוֹשֶׂה הַסֵּמ"ך-מ"ם? הוּא שׁוֹנֵא אֶת הַצְּדִיק, אֲשֶׁר הַצְּדִיק מְגַלֶּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן צ'), שֶׁהַצְּדִיק פּוֹתֵחַ אֶת הָעֵינַיִם

לְהַסְתַּכַּל הָעֵקֶר עַל עֲצָמוֹ, וְאָדָם בְּמָקוֹם לְהַסְתַּכַּל עַל עֲצָמוֹ, מִסְתַּכַּל עַל אַחֲרִים. וּמִזֶּה בָּאָה קִנְיָאָה וְשִׁנְיָאָה, רִיב וּרְצִיחָה, אָזִי אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: כְּדֵי לְבַטֵּל אֶת הַחֲרָפוֹת הַשּׁוֹרֹת עַל הַלֵּב, צְרִיכִים לְמַצֵּא אֶת הַנִּקְדָּה הַשְּׂיֵכָה לָלֶבֶט בְּעֵת הַזֹּאת, הֵינּוּ צְרִיכִים לְחַיּוֹת עִם מַה שְּׂיֵשׁ לִי עַכְשָׁו; עַכְשָׁו בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, יֵשׁ לִי זֶקֶן וּפְאוֹת, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, אֲנִי מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יֵשׁ לִי מְזוּזָה עַל פֶּתַחִי, יֵשׁ לִי צִיצִית בְּבִגְדִי, כֵּן צְרִיךְ אָדָם לְשַׂמַּח עִם הַנִּקְדָּה שְׂיֵשׁ לוֹ בְּעֵת הַזֹּאת, וְלַעֲזוֹב אֶת אַחֲרִים. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה שְׁלוֹ, וְיִשְׂמַח עִם הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ.

אָבֵל, מִסְבִּיר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת הַמְּזוּז, הַלְכָה ג), שְׂקָדָם כָּל צְרִיכִים לְקַבֵּל מֵהַצְדִּיק אֶת הַנִּקְדָּה הַכְּלָלִית, מֵהַצְדִּיק מִקְבָּלִים אֶת הַהֲתַעֲוִרוֹת, שְׂיַדַע הָאָדָם שְׂשׂוּה לְמַשְׁהוֹ, שְׂגַם בּוֹ יֵשׁ נִקְדָּה טוֹבָה, אַחֲר־כֵּן צְרִיכִים חֵבֵר טוֹב לְדַבֵּר עִמּוֹ; כִּי כָּל אֶחָד מִבֵּין אַחֲרֵת בְּהַצְדִּיק, וְצְרִיכִים לְהַתְחַלֵּק עִם הַנִּקְדָּה טוֹבוֹת שְׂיֵשׁ לָהֶם, כָּל אֶחָד מִסְבִּיר מַה שֶּׁהוּא מִבֵּין אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', וּמְקִימִים יוֹמְקִבְלִין דִּין מִן דִּין. וְאַחֲר־כֵּן יֵשׁ נִקְדָּה עֲצָמוֹ, שְׂמַדְבְּרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵינּוּ אֵי אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרַךְ, אֲלֵא קָדָם לְקַבֵּל נִקְדָּה הַצְדִּיק, וְאַחֲר־כֵּן נִקְדָּה הַחֵבֵר, וְאִזּוֹ יֵשׁ כָּבֵר נִקְדָּה עֲצָמוֹ, וּיְכוּלִים לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְזֹאת אִם אֵין לְאָדָם הַנִּקְדָּה הַטוֹבָה הַזֹּה, לֹא יְכוּל לְזַמֵּר שִׁירוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה מַה שְּׂאוֹמֵר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קד, לג): "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי"; עַל-יְדֵי עוֹד מַעֲט טוֹב שְׂיֵשׁ בִּי, אֲנִי יְכוּל לְשִׁיר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּמַהוּ הָעוֹד מַעֲט טוֹב? הַנִּקְדָּה כְּלוּלָה מְשַׁלֵּשׁ נִקְדָּה: נִקְדָּה הַצְדִּיק, נִקְדָּה הַחֵבֵר וְנִקְדָּה עֲצָמוֹ.

וְצְרִיכִים תְּחִלָּה לְקַבֵּל אֶת נִקְדָּה רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵיךְ? עַל-יְדֵי שְׂלוֹמְדִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. הַהֲתַקְרְבוֹת אֵלָיו ז"ל תְּלוּיָה כְּפִי שְׂלוֹמְדִים סִפְרוֹ. לְכֵן בְּקֶשׁ רַבְּנוּ ז"ל (תִּי-מוֹהֲרַ"ן, סִימָן שמו), שְׂנִלְמַד סִפְרוֹ פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, עַד שְׂנַדְעוּ בְּעַל-פִּיהוּ, וְכֵן נִבְחַן עֲצָמָנוּ אִם אָנוּ מִקְרָבִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל — אִם אָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַלְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן בְּעַל-פִּיהוּ יִשָּׁר וְהַפּוּף הַפּוּף וְיִשָּׁר, וְאִם לֹא, אֵיךְ

אָדָם קוֹרָא עֲצָמוֹ עַל שֵׁם רַבְּנוֹ ז"ל? ! וְאִיךָ יֵשׁ לוֹ פְּנְאֵי לְדַבֵּר לִיִּצְנוֹת וּרְכִילוֹת, וְאִיךָ מְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוֹ ז"ל? ! עַל-כֵּן קִדְּם פֶּל יֵשׁ לְלַמֵּד "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", עַד שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר עַל לְבָבְכֶם וּלְשׁוֹנְכֶם, שְׂיַעֲיֵרוּ אֶתְכֶם בְּאֲמִצֵּעַ הַשְּׁנָה, וַיִּשְׁאַלוּ אֶתְכֶם: "יִצְחָק, מָה אוֹמֵר רַבְּנוֹ ז"ל בְּחֵלֶק ב', סִימָן פֶּט?" אוֹ "מִיכָאֵל, מָה אוֹמֵר רַבְּנוֹ ז"ל בְּחֵלֶק א', סִימָן סא?" וּבְאֲמִצֵּעַ הַשְּׁנָה, אִם תּוּכְלוּ לַעֲנוֹת, סִימָן שֶׁהַ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן חֲקוּק עַל לְבָבְכֶם, פְּדַכְתִּיב (מִשְׁלֵי ג. ג.): "פְּתַבְּכֶם עַל לוּחַ לְבָבְךָ". וְזֶה סִימָן שְׂאֵתֶם מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, אִף אִם אֵינְכֶם יוֹדְעִים אֶת הַפְּתוּב בְּסִפְרוֹ ז"ל, אֲזִי כְמוֹ שֶׁבְּאַתֶּם, אַתֶּם יְכוּלִים לְלַכֵּת. אַבְּל אִם אָדָם לוֹמֵד סִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, אִי אֶפְשֶׁר לְרַחֵקוֹ, כִּי הֲלֹא סִפְרוֹ ז"ל חֲקוּק עַל לְבוֹ. וְאוֹמֵר רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), שְׂפָנָיו, שְׂכָלוֹ וְחֲכָמְתוֹ טְמוּנִים בְּתוֹךְ הַסֶּפֶר. וְאִם רוֹצִים לְרְאוֹת אֶת הַצְּדִיק, הַסֵּתְכָלוֹ בְּסִפְרוֹ.

לְזַאת, אֵל תִּהְיוּ בְּטָלְנִים! זְכִינוּ וּנְתַדַּע לָנוּ הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה, הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, בְּאוֹר נִתְחִיל לְלַמֵּד הַמוֹן הַמוֹן "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", עַד שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר עַל פִּינוּ, וְכֵן לְלַמֵּד הַמוֹן "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוֹד הָאָדָם. וּרַבְּנוֹ ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד שֶׁתִּמִּיד נִלְמַד "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", לְכֵן אָמַר לְהַדְפִּיטוֹ בְּפוֹרְמֵט קָטָן, מִהַדוּרֵת כִּיס, שֶׁתִּמִּיד יִהְיֶה בְּכִיס, וְנוֹכַח לְהוֹצִיא אֶת הַסֶּפֶר וּלְלַמֵּד בוֹ וּלְעֵיץ בוֹ. אֲצַלְנוּ בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וּבְכִיבֵית-סֶפֶר לומְדִים הֵן עִם הַבָּנִים וְהֵן עִם הַבָּנוֹת "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", עַד שֶׁשְׂגוּר עַל פִּיהֶם. וְזֶה חֵלֶק מִהַלְמוּד בִּיבְנָאֵל, וְתִבּוֹא עֲלֵיהֶם בְּרַכָּה. וְכֵן הַשִּׁיחוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל "שִׁיחוֹת-הַר"ן" וְ"חֲמִי מוֹהַר"ן", צְרִיף שֶׁתִּהְיֶינָה שְׂגוּרוֹת. וְכֵן אָמַר מוֹהַר"ת ז"ל, שֶׁהַעֲקָר מִה שְׂחִזְקוֹ — אֵלּוֹ שִׁיחוֹת חֲלִין שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, עֲצוֹת קְדוּשׁוֹת כְּאֵלוֹ, אֲזוֹ עֲלֵינוּ לְדַבֵּר עִם זּוּלְתָנוּ בְּכָל יוֹם מִרַבְּנוֹ ז"ל. וְזוֹ הִיְתָה דְרָכּוֹ שֶׁל מוֹהַר"ת ז"ל, שֶׁבְּכָל יוֹם נִגְנְסוּ אֵלָיו אֲנָשִׁים לְקַבֵּל הַתְּחִזְקוֹת, וְדַבֵּר עִמָּהֶם מִרַבְּנוֹ ז"ל. וּבִיּוֹם אֶחָד שְׁלֹא נִגְנְסוּ מֵאֵן דָּהוּ לְחִזְקוֹ, הִלָּךְ בַּחוּץ לְחַפְשׁ, וּמִצָּא אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהַחֵל לְחִזְקוֹ. וּמֵאֵז מוֹהַר"ת ז"ל וְעַד דּוֹרְנוּ

אלו, הדור הזה, כִּף נוהגים אנשי שלומנו האמתיים, המקרבים לרבנו ו"ל, שבכל יום מתקבצים יחד ומדברים מהעצות של רבנו ו"ל.

לזאת, אנשי שלומנו הקרים! מאחר שבכר התישבנו יחד הלילה, ואנו מדברים מרבנו ו"ל, באו נתחלק קצת עם הירשה. הלא רבנו ו"ל השאיר לנו ירשה גדולה מאד, ובנהג שבעולם מתחלקים בירשה, לא רק בן אחד בלבד נוטל את כל הירשה, יש דין ירשה, וכל אחד ואחד מגיע לו חלק ונחלה. כמו־כן פִּלְנו בְּנֵי רַבְנוּ ו"ל, רבנו ו"ל האבא שלנו, ומקרבונו אל הקדוש־ברוך־הוא אבינו שבשמים, והותיר לנו ירשה גדולה, דבורים נוראים ונפלאים כאלו. באו נתחלק עם הדבורים. ובפרט שהנה אנחנו מכינים עצמנו לחג קדוש ונורא מאד — חג הפסח, חג החרות, מהי גלות מצרים? אומר רבנו ו"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כִּשְׁאָדָם רַחֲמָנָא לְצַלְן, הולך ממרמר, שבור ורצוף, וחושב כאלו הקדוש־ברוך־הוא אין לו מה לעשות, ונטל עצמו רק עליו, ויש לו קשיות עליו יתברך, וחושב: רק לי מר וצר, וכל הצרות שבעולם יש רק לי וכו', זו גלות מצרים, שהמחין שלו במצרים, אבל כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא; וזו גאלת מצרים, שיוצאים מן הגלות.

וזה היה "אנכי הו"ה אלקיך, אשר הוצאתיך מארץ מצרים". אנכי — אומר רבנו ו"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קעג), שבתוף הכתב — שם הוא הנפש ופנימיות הנפש, כמאמרם ו"ל (שבת קה): אנכי — ראשי תבות: אֵינָא נ'פְּשֵׁי כ'תבית י'הבית, בתוף הכתב שם הנפש. כביכול הקדוש־ברוך־הוא הכניס עצמו בתוף התורה, אם אדם רוצה להפיר את הקדוש־ברוך־הוא, אי אפשר לו להפירו יתברך — רק על־ידי התורה. בשביל זה התורה הקדושה מתחילה: "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני", וכתוב בירושלמי, שבתוף עשרת הדברות, שם יש הפרני"ג מצוות; יש פרני"ג אותיות בעשרת הדברות, וזה

כָּלֵל הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר הָיָה חֲרוּת עַל הַלּוּחֹת. אִם אָדָם רוֹצֵה לְהַפְּיֵר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עָלָיו לְלַמַּד הַרְבֵּה תּוֹרָה.

וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן יט): אֲפֹלוּ בְּנֵי-אָדָם שְׂעוּבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׂעוּבֵר, וְעֵבֶר עֲלֵיהֶם מֵה שְׂעֵבֶר, אֲפֹלוּ שִׁחְטָאוּ בַּחֲטָאִים הַכִּי חֲמוּרִים, אָבֵל אִם יִקְחוּ לְעֶצְמָם חֵק וְלֹא יַעֲבֵר, שִׁילְמָדוּ בְּכָל יוֹם כֶּף וְכָף, כַּח הַתּוֹרָה יוֹצִיא אוֹתָם מֵהַכֹּל. וְיִדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ז"ל כָּל-כֶּף רָצָה שְׁנַלְמַד תּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא חֻכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַעֲקָר לְעִבְדָּה וְלִמְעֻשָׂה, לְלַמַּד הַרְבֵּה. וְאוֹמֵר, שְׂעֵד שְׂבַנֵּי-אָדָם מִתְכוּוֹנִים לְהַתְפַּלֵּל, הוּא לֹא מְדַרְבֵּעַ דְּפִים שְׁלִחַן עֲרוּף, כִּי עַד שֶׁהֵם מִתְקַבְּצִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וּמְבִיאִים אֶת הַטְּלִית וְהַתְּפִלִּין, מוֹצִיאִים אֶת הַטְּלִית, מִסְתּוֹבְבִים וּמִפְטָפְטִים וְכוּ', עַד שֶׁמְכַיְנִים עֶצְמָם, מוֹצֵאִים סִדוּר וְעוֹמְדִים עַל מְקוֹמָם, חוֹלְף זְמַן מֵה. וְרַבְּנוּ ז"ל חוֹטֵף בֵּין כֶּף אַרְבָּעָה דְּפִים שְׁלִחַן עֲרוּף. כָּל-כֶּף נֶצַל רַבְּנוּ ז"ל אֶת הַזְּמַן. הַשְּׂמִים אָנוּ עַל לֵב, כַּמָּה שְׂעוֹת אָנוּ מְבַטְלִים? ! וְאַחַר-כֵּן יֵשׁ לָנוּ קִשְׁיוֹת, לָמָּה עוֹבֵר עָלֵינוּ מֵה שְׂעוּבֵר וּמֵה לָנוּ מָאֵד? כִּי לֹא קִבְּלָנוּ עַדִּין אֶת הַתּוֹרָה, לְכֵן אָנוּ צוֹעֲקִים: לָנוּ חֲשָׁךְ וְכוּ', וְעוֹבְרוֹת עָלֵינוּ תְּלָאוֹת וְכוּ', אָבֵל אִם הֵינּוּ מְצִיִּתִים אֶת הַצְּדִיק, וְלוֹמְדִים תּוֹרָה, הֵינּוּ יוֹצֵאִים מִמְצָרִים, אֲשֶׁר תְּכַלִּית הַיְצִיאָה — לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, לְהַזְכִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעָלֵינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה וּלְלַמְדָּה.

לְזַאת, אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים! הֲלֹא אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אבות ו, ב): אֵין לָךְ בֶּן חוֹרִין, אֲלֹא מִי שְׂעוֹסֵק בַּתּוֹרָה; מֵה אָנוּ רֹאִים? בְּנֵי-אָדָם רָצִים, מִתְרוֹצְצִים, מְחַפְּשִׁים, וְאֵינָם יוֹדְעִים מֵה וְלָמָּה רָצִים, וְעַל מִי וְכוּ' וְכוּ', לְהִיכֵן אַתָּה רָץ? ! פַּעַם אָמַר הַצְּדִיק הַקְּדוּשׁ הַרְבִּי מִבְּרִדֵּיטְשׁוֹב זי"ע, כְּשֶׁרָאָה דֶּרֶךְ חֲלוֹנוֹ יְהוּדֵי רָץ, נִקְּשׁ עַל הַחֲלוֹן וְרָמַז לוֹ שִׁכְנָס אֵלָיו, שְׂאֵלוֹ הַרְבִּי: לְהִיכֵן אַתָּה רָץ? וְעָנָה: לְפָרְנֶסְתִּי. שְׂאֵלוֹ הַרְבִּי: אוֹלֵי אַתָּה בּוֹרַח מִפְּרִנְסְתָךְ? ! וְהַמְצִיאוֹת טוֹפַחַת עַל פְּנֵינוּ, אֲשֶׁר בְּנֵי-אָדָם רָצִים וּמִתְרוֹצְצִים, וְאֵינָם יוֹדְעִים שְׂרָצִים אַחַר עוֹנוֹת. כְּמוֹ שֶׁמֶסְפֵּר רַבְּנוּ ז"ל (ספּוּרֵי-מְעֻשׂוֹת, מְעֻשָׂה יא), מִהֵבֵן מְלֶךְ וְהַשְּׂפָחָה שְׁנֹחֵלְפוּ, הֵבֵן מְלֶךְ רָץ אַחַר בְּהֵמוֹת,

וְכֵּן אִישׁ הֵיעֵר וְאָמַר: תַּפְסִיק לְרוּץ אַחַר עֲוֹנוֹתֶיךָ! אִם הִיָּה לְאָדָם
 שְׂכָל, וְהִיָּה מִצִּית אֶת רַבְּנוּ וְ"ל בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, כִּי כָּל שִׂיחָה
 וְשִׂיחָה שְׂמַקְבִּילִים מִרַבְּנוּ וְ"ל, צְרִיכִים לְקַיֵּם בְּלִי חֲכָמוֹת עַד הַסּוּף,
 אֲזַי אָדָם הִיָּה בְּאֵמֶת יוֹצֵא מִמְצָרִים, וְצוּחֵק מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. כְּמוֹ
 שְׂמִסְפֵּר רַבְּנוּ וְ"ל סִפּוֹר, שְׁלָנוּ בְּלִילָה, וּפְתָאֵם שְׂמַעוּ: חָא, חָא, חָא,
 צְחוּק כְּזֶה שְׂצוּחֵק מִכָּל הָעוֹלָם, עַד שְׂכָל עֲצֵי הֵיעֵר הָיוּ מִזְדַּעְזְעִים.
 אָמַר אַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ בְּשֵׁם ר' אֶפְרַיִמֶל, מַה הִלְשׁוֹן: חָא, חָא,
 חָא, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים? אֲלָא רְאֵשִׁי תְבוּת: חֲיֵי אַמּוּנָה, חֲיֵי אַמּוּנָה, חֲיֵי
 אַמּוּנָה. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ וְ"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לג): מִי שְׂיֵשׁ לוֹ אַמּוּנָה
 — חֲיֵיו חֲיִים; הֵבֵן מְלֶךְ הַגִּיעַ לְאָדָם הֵיעֵר, שְׂנֵה הַצְדִּיק שְׂנִתְגַּדֵּל
 בַּיַּעַר, שְׂאִין לוֹ שׁוּם שְׂכָנוֹת לְזֶה הָעוֹלָם, וְהוּא זָכָה לְהַכְלִיל בְּאִין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וְאוֹמֵר לְבֵן מְלֶךְ: מַה אַתָּה רִץ אַחַר הַפְּרוֹת? הֲלֹא אֵלוֹ
 עֲוֹנוֹתֶיךָ! בֵּא אַחֲרַי וְאַרְאֶךָ אֵיךְ יְכוּלִים לְחַיּוֹת חֲיִים טוֹבִים
 וְנֹעֲמִים; כְּשֶׁאָדָם מִקְרָב לְצְדִיק, אֲזַי מִתְחִיל לְחַיּוֹת חֲיִים אֲמִתִּיִּם,
 חֲיִים עֲרָבִים וּמְתָקִים, וּבְמִקּוֹם לְרוּץ אַחַר בְּנֵי-אָדָם, שְׂאִינָם יְכוּלִים
 לְעֹזֵר לָךְ כְּלָל, אֲלָא רַק יְכוּלִים לְהַרְעֵ לָךְ וּלְשַׁבְּרָךְ, בְּרַח לָךְ אֶל
 הַצְדִּיק, כִּי הַצְדִּיק מְכַנֵּס בְּאָדָם תְּשׁוּקָה כְּזוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 , שְׂמַהֲעֲוֹנוֹת שְׁלוֹ שְׁהֵן הַפְּרוֹת שְׂרַץ אַחֲרֵיהֶם, הוּא מוֹצִיא אוֹתוֹ,
 וְהוּא מְהַפֵּךְ אֶת הַפְּרוֹת וְעוֹשֶׂה מֵהֶם תְּרַפּוֹ אֲרוּת, שְׂאָדָם מִתְחִיל
 לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזַי מְשִׁיג אֶת הָאוֹר שֶׁל מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ.

הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע הִיָּה בְּמִקּוֹם שְׂהִיָּה, וְנִכְנָס בְּהִכָּל
 שֶׁל מְשִׁיחַ, שְׂאֵל אוֹתוֹ: מַתִּי אַתָּה בָּא? וְעָנָה: כְּשִׂיפּוּצוֹ מְעִינּוֹתֶיךָ
 חוֹצָה, וְיוֹכְלוֹ לְעֲשׂוֹת יְחוּדִים כְּמוֹךָ, אֲזַי יִתְבַּעְרוּ כָּל הַקְּלָפוֹת מִן
 הָעוֹלָם, וְאֲזַי אֲנִי בָּא. שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אָמַר: א. פּוּצוֹ מְעִינּוֹתֶיךָ, וְיוֹכְלוֹ
 לְעֲשׂוֹת יְחוּדִים, וְאֲזַי יִתְבַּעְרוּ הַקְּלָפוֹת. וְזֶה מְרַמֵּז בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ וְ"ל
 שְׂאוֹמֵר, שְׂהַכְלִי זַיִן שֶׁל מְשִׁיחַ הוּא תְּפִלָּה. אֵיךְ נִתְגַּלְתָּה הַתּוֹרָה הַזֹּאת?
 לְרַבְּנוּ וְ"ל הִיָּה תְּלִמִּיד בְּשֵׁם ר' שְׂמוּאֵל אֵיזִיק, שְׂהִיָּה דְבוּק
 בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעִבּוֹדַת הַתְּפִלָּה שְׁלוֹ הִיָּתָה לְשֵׁם דְבָר. הַתְּחִיל
 לְהִתְפַּלֵּל וְתִקֵּין, הַתְּפַלֵּל זְמַן רַב, תְּכַף כְּשֶׁגָּמַר שְׂחֲרִית, הַגִּיעַ זְמַן
 מְנַחָה, וְהַתְּפַלֵּל מְנַחָה בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה, תְּכַף כְּשֶׁגָּמַר מְנַחָה, הַגִּיעַ

זמן ערבית והתפלל ערבית, תכף כְּשֵׁסִים ערבית, הגיע זמן חצות. התארו לעצמכם! אדם עסוק כל היום בתפלה, ורק אחר-כך הלך לאכל, והתנהג כִּף לא יום אחד, לא יומים, לא שבוע ולא חדש, אלא שנים על גבי שנים. התארו לעצמכם לאיזו מדרגה הגיע יהודי זה! והנה הוא חולם שהוא נמצא בתוך יער, ותעה בדרך ואין לו דרך לצאת, ונצטער מאד, כי נסתבך עוד ועוד בחפשו מוצא. בכך, נכנס לעבי היער. לפתע ראה מרחוק איזה בית, שנתנוצץ שם אור, ושמח: הגעתי לתכלית, אני יודע להיכן ללכת. והחל לילך לכיוון האור. תכף כְּשֵׁנִישׁ לְשֵׁם, ראה על הדלת שְׁלֹט: "היכל משיח". והתפלא מאד, פתח את הדלת, וראה לפניו אברך, ובחדרו חרבות הרבה, ולקח האברך חרב, והחרב נעשה אבנט, ועטף עצמו כל כולו עם חרב, ואחר-כך נטל עוד חרב, ונעשה אבנט (גרטל), והיה מעטף עצמו וכן עשה כמה פעמים, וההוא עומד ומשתומם. שאלו מה זה? ענהו: לך אל הרבי שלך, ויאמר לך פרוש על זה. ונתעורר מלא פחד וזיע, ורץ אל רבנו ו"ל. ואז גלה רבנו ו"ל את התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב', שמשפר שם, שעקר כלי וזן של משיח — זה תפלה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), והיה הפרוש של התורה הזו. ור' שמואל אייזיק נוכח, שהאברך הזה איננו אחר מאשר רבנו ו"ל בעצמו. מאריך רבנו ו"ל שם, שעל-ידי שאדם מרגיל עצמו להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה זוכה לתקון הברית, תקון המחשבה. מה זה פגם הברית? פגם המחשבה; הינו מח האדם זה כל האדם. אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא): היכן שהמח חושב — שם כל האדם, אם אדם חושב רק מהקדוש-ברוך-הוא, הוא נמצא אצל הקדוש-ברוך-הוא, אם אדם חושב בשטיות — נמצא שם. לכן אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מט): מחשבות טובות — מהיצר טוב, מחשבות רעות — מהיצר רע.

לכן הקפיד רבנו ו"ל ואמר, שצריכים לשמר מאד מאד על המחשבה, וצריכה להיות בקדשה, אם אדם מכניס בתוך מחו מחשבות רעות והרהורים רעים, השם ישמר, על-ידי-זה בא, רחמנא

לְצִלָּן, לַפָּגֶם הַבְּרִית וְכוּ', אֲבָל אִם מִחַ הָאָדָם חֲזַק וּמֵאֲמִין רַק
 בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי נִפְתָּחִים לוֹ הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם, וְרוֹאֶה
 צְרוּפִים וַיְחוּדִים עֲלִיּוֹנִים. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂזוּכָה לְרֹאוֹת אֱלוֹ
 הַשָּׁמַיִם שֶׁל אֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, עִם הַכְּתָרִים
 שֶׁלָּהֶם: קס"א, קנ"א, קמ"ג, וּבִיחַד זֶה תִּרְפִּי אֲוֹרוֹת, שְׂזוּהוּ אוֹתִיּוֹת
 פְּרוּ"ת, שְׂזוּהַ מַה שֶׁרָאָה פֶּרְעָה עַל הַיָּאֹר: "וְהִנֵּה מִן הַיָּאֹר עוֹלוֹת
 שְׂבַע פְּרוֹת" (בְּרֵאשִׁית מֵא, ב), אֱלוֹ שְׂבַע עוֹלָמוֹת שֶׁאָדָם מֵאֲבָד עַל-יְדֵי
 פֶּה-רַע, כְּמוֹ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר, שֵׁשׁ לְאָדָם מִחֲשָׁבוֹת רַעוֹת, אֲשֶׁר
 הֵם עֲנִינֵי מְכַסִּין עַל עֵינָיו, מְכַסִּין אֶת עֵינֵי הַשָּׂכָל שְׁלוֹ, מִחֲשִׁיכִים
 אֶת מַחוֹ, וּבְמִקְוֶם לְרֹאוֹת שְׁמוֹת וַיְחוּדִים, רוֹאֶה שְׁטִיּוֹת, מִחֲפֶשֶׁת רַע
 אֲצֵל הַשָּׁנִי. אִם אָדָם הֵיךְ יוֹדֵעַ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֶה, הֵיךְ
 מִיחַד יְחוּדִים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תַּעֲנוּג גְּדוֹל מִזֶּה. אָדָם יוֹשֵׁב בְּחִדְרוֹ
 וּמִיחַד יְחוּדִים, עוֹצֵם עֵינָיו, אֵילוֹ אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת הֵיוּ יוֹרְדִים עֲלָיו.
 אֲבָל אָנוּ טַפְּשִׁים, בְּמִקְוֶם לְקַחַת תִּרְפִּי אוֹרוֹת, אָנוּ רְצִים אַחַר
 פְּרוּ"ת. עַד שֶׁבָא יוֹסֵף וּפּוֹתֵ"ר אֶת הַחֲלוֹם. וְאוֹמֵר: מָה אֲתֻכֶם?! מָה
 אֲתֻם חוֹלְמִים חֲלוֹמוֹת?! מָה אֲתֻם מְדַמְּינִים דְּמִיּוֹנוֹת?! יֵשׁ לְכֶם פֶּה
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲתֻם יְכוּלִים לְהִיּוֹת הַכִּי מְאֹשְׁרִים בְּעוֹלָם! וְדִיקָא
 עַל יְדוֹ זְכוּ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁמִיר לֹא לַפָּגֶם בְּבְרִית; כִּי אֲלֵמְלָא יוֹסֵף הֵיךְ
 שָׁם, לֹא הֵינּוּ יְכוּלִים אִף פַּעַם לְצַאֵת מִשָּׁם, עַל-יְדֵי פָגֶם הַבְּרִית
 שֶׁהֵיךְ בְּעֵרוֹת הָאֶרֶץ. וְאַחַר-כֵּן בְּקִרְיַעַת יֵם סוּף נֶאֱמַר (תְּהִלִּים קי"ד, ג):
 "הֵיךְ רָאָה וַיִּנְס" — רָאָה אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף (מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים), אוֹמֵר רַבְּנוּ
 ז"ל, שֶׁהַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹסֵף, הוּא הִפְיִי וְהַפְּאָר שֶׁל כָּל הַדּוֹר,
 וְאִם הַצְּדִיק הֵיךְ מִתְּפָרֵס בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, כָּל הָעוֹלָם הֵיךְ מִתְּקַרֵּב
 אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וַיֵּשׁ לָנוּ פְרוּשׁ עַל מַה שֶׁאֲמַר הַמְּשִׁיחַ לְבַעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ,
 שֶׁשְׂאֵלוֹ: אֵימְתִי קֵאֲתִי מַר? וְאוֹמֵר: כְּשִׁפְּנִיצוּ מַעֲיִנוֹתֶיךָ חוּצָה, וַיּוּכְלוּ
 לַעֲשׂוֹת יְחוּדִים כְּמוֹךָ, וַיִּתְּבַעְרוּ הַקְלָפוֹת. וְאָנוּ יְכוּלִים לְקַיֵּם שְׁלִשָּׁה
 דְּבָרִים אֱלוֹ עַל-יְדֵי עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל; הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן: פְּנִיצוּ מַעֲיִנוֹתֶיךָ
 חוּצָה — רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁנַחֲזֵק בְּגִי-אָדָם, נְעוּדָדָם וּנְקַרְבָּם אֱלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ. רַבְּנוּ ז"ל תִּפְסַס פַּעַם אֶת שְׁתֵּי יְדֵיוֹת כְּסָאוֹ, וְהַחֲלִל לְהַתְנוּעֵעַ,

וְאָמַר (שיחות-ה'ר"ן, סימן רט), שְׁכַל הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁלוֹ אֵינָם בְּשִׁבְלֵינוּ לְחוּד, כִּי אִם "אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֹה וְאֲשֶׁר אֵינָנוּ פֹה" (דְּבָרִים כט, יד), (וְעַיֵן בְּרִש"י שְׁפָרַשׁ, וְאֲשֶׁר אֵינָנוּ פֹה, וְאָף עִם דּוֹרוֹת הַעֲתִידִים לְבוֹא, וְהֵבִין). וְכַמָּה פְּעָמִים דִּבְרָנוּ עִמּוֹ מֵעַנְיָן זֶה, וְרָמַז לָנוּ בְּדִבְרָיו לְהוֹדִיעַ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים אֵת כָּל מַעֲשֵׂי ה' הַגְּדוֹל שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וּפְעַם אַחַת אָמַר בְּפִרוּשׁ: "גַּם לְבָנֵיכֶם תּוֹדִיעוּ אֵת כָּל הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת הַנִּפְלְאוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת וְהַמַּעֲשִׂיּוֹת וְכִיּוֹצֵא בָהֶם, אֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ, וְאָמַר אִזּוֹ זֶה הַפְּסוּק בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹלָה בַּנְּחַלִּי אֵשׁ." וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלְבָנֵי בְנֶיךָ" (דְּבָרִים ד, ט); (וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אֵייעָרַע קִינְדָּעַר וְאַלְט אִיר מוֹדִיעַ זַיִן וְוַאס דָּא הָאט זײַךְ גִּיטְאָן). וְאָמַר בְּרַתָּת וּבְזִיעַ בְּהַתְּלַהֲבוֹת נוֹרָאָה: "וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלְבָנֵי בְנֶיךָ". רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁנַלְמַד עִם יַלְדֵינוּ מֶה הָעַנְיָן שֶׁלוֹ.

רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁנַהֲיֶה כָּלֵנוּ שְׂמֵחִים, וְכָף אָמַר, אֲשֶׁר יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁהוֹלְכִים כָּל-כָּף שְׂבוּרִים וְרִצּוּצִים, עַד שֶׁבָּא אֲלֵיהֶם יְהוּדִי עִם פָּנִים שְׂמֵחוֹת, וְיָכוֹל לְהַחֲיוֹתָם מִמֶּשׁ. לְכֵן רָצָה רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֲנַחְנוּ גַלְף וּנְחַזֵּק וּנְעוֹדֵד יְהוּדִים. לְדַאֲבֹנְנוּ הַרְבֵּ, הַיּוֹם יְהוּדִים סוֹבְלִים סְבָל גְּדוֹל, כִּי נַעֲלָם מֵהֶם הָאוֹר שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרִט הָעֶרְב־רַב, יִמַּח שְׂמֵם וְזָכָרְם, וְהַמְסִיּוֹן, מִתְּפֹשְׁטִים בְּכָל הָאָרֶץ, מִמְּלָאִים אֵת כָּל הָאָרֶץ עִם כְּפִירוֹת וְאִפְּיִקוֹרְסוֹת, עִם גֵּאוּף, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, וְנִכְשְׁלִים בְּפָנֵם הַבְּרִית וְכוּ', אַזִּי מַצּוּה עַל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִהְיֶה שְׂמַח, וְיִשְׂמַח אַחֲרֵים וְיִקְרָבֵם. מוֹהֲרַנ"ת ז"ל קָדָם הַסֵּתִלְקוֹתוֹ אָמַר צְנָאָה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִהְיֶה יְפוּצוֹ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה. תְּפִיצוּ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם!

לְזַאת, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! אִם זָכִינוּ לְהַתְקַרֵּב לְרַבֵּי פְּזָה, הַמְּגַלָּה לָנוּ אֵת הַנִּקְדָּה הַטּוֹבָה שֶׁלָּנוּ, עֲצוֹת נוֹרְאוֹת כְּאֵלוֹ, עֲלִינוּ לֹא לְהַשְׂאִירָן לְעַצְמֵנוּ, אֲלָא לְפָרְסֵם לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. וְלְכֵן הַחֹב מִנְּחָ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים לְקַיֵּם — יְפוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה' — לְהַפִּיץ אֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתִי בְּזָכוֹת חֲנֻם לְהַתְּוֹדַע מִרַבְּנוּ ז"ל כְּבָר שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים, וְזָכִיתִי לְהַדְפִּיס כְּפָה וְכַמָּה פְּעָמִים אֵת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל:

"לקוטי-מוהר"ן", "ספר-המדות", "ספורי-מעשיות", "שיחות-הר"ן", "חיי-מוהר"ן", "לקוטי-עצות" וכו', וכן ספרי מוהר"ן ו"ל "לקוטי-הלכות", "לקוטי-תפלות", והפצתים בכל העולם כלו, והקמתי תלמידים שגם הם מדפיסים, והם הקימו תלמידים שגם מדפיסים, וכך, ברוך השם, מתמלא העולם עם ספרי רבנו ז"ל. אבל ראיתי את הירידות והנפילות שהערב-רב גורמים בנשמות ישראל, בפגם הברית, בכפירות ואפיקורסות, ובגני-אדם כל-כך שבורים, שקשה להם מאד להבין ב"לקוטי-מוהר"ן", ואצלם זה ספר החתום. ומחמת שזכני הקדוש-ברוך-הוא להתמיד כל-כך בספרי רבנו ז"ל, נתן לי הקדוש-ברוך-הוא מתנה — את אלו הקונטרסים והחוברות, שהם תמצית ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", שיחותיו הקדושות, ובפרט מה"לקוטי-הלכות", וזה שובה את לב האדם, ומי שרק מסתפל באיזו חוברת וקונטרס, זה משפיע על לבו, ומקרבו אל רבנו ז"ל, ורבנו ז"ל מקרבו אל הקדוש-ברוך-הוא. באו ראו איזו הצלחה יש לנו! התבוננו בראש השנה כמה אנשים בלי עין הרע באים, בן ירבו. והכל בא הודות החוברות שמפיצים.

לזאת אבקש את כל אנשי שלומנו הקרים! באו גרתם עתה בחדש הגאולה, בחדש ניסן, חדש שהישועות בו, נתחיל להפיץ ביתר שאת וביתר עז, אל תסתכלו על כבוד, כלנו פגומים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד), ששם מדבר רבנו ז"ל, שצריכים לקים (משלי ה, טז): 'ופוצו מעינותיהך חוצה', צריכים לצאת החוצה ולקרב אנשים, שהם בחוץ, כדכתיב (ירמיה טו, יט): "אם תוציא יקר מזולל", יקר אותיות קר"; אם אדם נפגם בברית, תקונו — לקרב בגני-אדם. וכל מי שיודע שפגם יותר, עליו לקחת חבילה חוברות וקונטרסים, ולהפיצם בלי בושה. ממי צריכים להתבייש? מאיזה חסר דעה, מאיזה אפיקורס, מאיזה ערב-רב?! עלינו למסור נפשנו שיהיה 'יפוצו מעינותיהך חוצה', וכל חוברת וחוברת עושה פעולתה. כל קונטרס יש לו הכתבת, כל מי שקורא איזה קונטרס, כבר נפתח לבו, ומדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וכשמדבר אליו יתברך, במשך

הַזְמַן נִפְתַּח מִחוּ, וְזוֹכָה לְיַחַד יְהוּדִים, וְשֵׁם הַיְּהוּדִי לְפָנַי עֵינָיו תָּמִיד. אִם אָדָם תָּמִיד חוֹשֵׁב מִשֵּׁם הַיְּהוּדִי בְּכָל מִינֵי צְרוּפִים, מִמִּילָא מִתְּבַעְרוֹת הַקְּלָפוֹת, כִּי אֵין לוֹ שׁוֹם קְלָפָה, רוֹאֶה רַק אֲלָקוֹת מִכָּל דְּבָר, וּמִמִּילָא זֹה תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה. וְזֹאת עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת עִתָּה.

אֲנִי בַּתְּחִלָּה צָרִיף לְשַׁרר בֵּינֵיכֶם הַשְּׁלוֹם וְהַאֲהָבָה, וּבִפְרָט אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְּקָרִים, צָרִיכִים לְמַסֵּר נִפְשָׁם עַל שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת. וְאִם נִמְצָא אֶחָד מֵאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁמִּסִּית אֶת זִוְלָתוֹ נֶגְדַּ רַעְהוּ, סִימָן שֶׁמִּשְׁהוּ אֲצִלוֹ אֵינוֹ כְּשׁוֹרָה, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ הַתְּבוּדָּה בְּכָל יוֹם, וְיִוָּדַע שֶׁעוֹד מַעֲט יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, הוּא אוֹהֵב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְכַמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא), שֶׁמִּשִּׁיחַ יִגְלֶה אוֹר כְּוָה, שֶׁנִּתְּוָדַע שֶׁאֵין שׁוֹם זְמַן, כִּי כָּל הַזְּמַן זֶה שְׁבַעִים שָׁנָה, וְשְׁבַעִים שָׁנָה הָרִי כְּרַבַּע שָׁעָה הֵם, וּבְשִׁבִיל רַבַּע שָׁעָה כְּדָאֵי לְאַבְדַּ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא? ! הַפְּדָאֵי לוֹ לְאָדָם בְּשִׁבִיל שְׁטוֹת שֶׁל רַבַּע שָׁעָה, לְאַבְדַּ אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת? ! בְּשִׁבִיל רַבַּע שָׁעָה כְּדָאֵי לַעֲשׂוֹת מַחְלָקָת? ! כָּל אֶחָד צוֹעֵק שֶׁאֲצִלוֹ נִמְצָאת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, עֲלֵיכֶם לְחַדֵּל מִהַשְׁטִיּוֹת, כִּי כָּל מִי שֶׁלּוֹמֵד יוֹתֵר סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲצִלוֹ יֵשׁ דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל; פְּלוּנֵי לוֹמֵד יוֹתֵר, אֲצִלוֹ יֵשׁ דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל יוֹתֵר, וְכֵן כָּל אֶחָד כְּכָל שְׁלוֹמֵד יוֹתֵר אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל — אֲצִלוֹ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל מֵאִיר בְּיוֹתֵר. וְכֵן אָמַר מוֹהַר"ן ז"ל לְר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר תְּלִמִּידוֹ: הֵיכָן נִמְצָא יְהוּדֵי כָּשֶׁר — אֵינִי יוֹדַע, אֲבָל אִם אַתָּה יְהוּדֵי כָּשֶׁר — אֲנִי מִקְנָא בְּךָ! וְהִנֵּה רַגִּיל בְּנוֹ ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן לוֹמֵר: אִם אַתָּה יְהוּדֵי כָּשֶׁר, אֲנִי מִקְנָא בְּךָ! כֵּן אֲנִי יְכוֹלִים לוֹמֵר: אִם יֵשׁ יְהוּדֵי שֶׁשָּׁגוּר עַל פִּיו "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וּמִדְּבַר מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תָּמִיד, זֶה אִישׁ כָּשֶׁר, וְצָרִיכִים לְקַנָּא בּוֹ. וְהֵלֵא כְּתוּר תּוֹרָה מִנַּח וְכָל אֶחָד יְכוֹל לְזַכּוֹת בּוֹ, הַתּוֹרָה הַפְּקָר, וְכִלְנוּ יְכוֹלִים לְלַמֵּד סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלַהֲגִיעַ לְמַעְלוֹת עֲלִיוֹנוֹת מְאֹד. עַל-כֵּן נִדְּבִיק עֲצֵמֵנוּ בְּרַבְּנוּ ז"ל. וּבִפְרָט עִתָּה, שֶׁנִּכְנַס חַג הַחֲרוּת, יְמֵי הַפְּסַח הַקְּדוּשִׁים, 'פְּסַח' בְּגִימַטְרִיָּה הַשֵּׁם שֶׁל רַבְּנוּ נַחֲמָן' — קמ"ח; לְרַמּוֹ שֶׁכָּל עַנְיָן רַבְּנוּ ז"ל זֶה 'פְּהֵ-סַח' — לְפַתַּח אֶת הַפֶּה, וּלְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּמִקּוֹם לְדַבֵּר שְׁטִיּוֹת זֶה עַל זֶה, בָּאוּ נִתְחִיל לְחַזֵּק זֶה אֶת זֶה, וּלְדַבֵּר

אַל הקדוש-ברוך-הוא, ובנה נגדם לרבנו ז"ל נחת-רוח גדול מאד.
די לְכַל הַשְּׁטִיּוֹת!

מאז שנתקרבתי לברסלב שלשים ושמונה שנים, אני רק שומע קבוצות קבוצות, וכל אחד מדבר על זולתו, ובכל פעם אחד מתעורר לבטל את זולתו, ואני שוחק מן הצד. הלא יש לנו רבי כל-כף גדול, שהבטיח, שמי שיבוא לצינו ויביא פרוטה לצדקה, ויאמר שם העשרה מזמורי תהלים הנקראים "תקון הכללי", אפלו אם עצמו וגבהו פשעיו ועוונותיו, בפאות יוציאו מהשאל תחתיו ומתחתיו. אזי היכן יש לנו זמן לשטיות?! היום אנו כאן ומחר בקבר, אל מי אנו מקרבים? אל רבי מעולם הבא, ולא מהעולם הזה כלל, ושם אין קנאה ולא שנאה, לא תחרות ולא כבוד, שם נהנים מזיו השכינה. אם הנה לנו שכל, היינו יכולים להנות מזיו השכינה בזה העולם. לזאת, כל מגמתנו — לפרסם ציון רבנו ז"ל, וכמה שיותר נפשות יבאו לשם, ובפרט על ראש השנה, כמובא (לקוטי-מוה"ר, חלק ב', סימן ח'), שעל-ידי רבוי הנפשות שבאים אל הציון בראש השנה, אל הצדיק, על-ידי-זה הצדיק בונה בתים, עד שיוצאים מליוני בתים. לי יש חשק להביא מליון יהודים מאחינו בני ישראל מעדות המזרח אל ציון רבנו ז"ל, זה הרצון שלי, זו התאנה שלי, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להוציא את זאת מהפח אל הפעל. ואבקש את כלכם, תעזרו לי, אינני מתערב, שיעשו 'ועד' וכו', מה שרוצים יעשו, אף כל חפצי להביא מה שיותר יהודים מעדות המזרח אל רבנו ז"ל. ומדוע? כי הם תמימים מאד, בלי שום חכמות, אשר זה היסוד אצל רבנו ז"ל — תמימות, לכן הם מקבלים את אור רבנו ז"ל בשלמות, ואינם יודעים שום חכמות של הבל, אלא באים ומדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, ולא כמו אלו שמתחילים עם חכמות — מי אומר שצריכים גם להתבודד?! מספיק התפלות שמתפללים שחרית, מנחה, מעריב וכו', אומרים לו להיות שמח, הוא אומר: כיצד אני יכול להיות שמח, יש לי כל-כף הרבה צרות וכו'?! וספרדי תקף-ומיד מתחיל לשמח, וזה רצה רבנו ז"ל: תמימות בלי שום חכמות, עד פדי כף, שמוה"ר"ת

ו"ל קדם הסתלקותו אמר כף: לומר שלא התפללתי מספיק — אינני יכול, לומר, שלא למדתי מספיק — אינני יכול לומר, כי שמרתי על הזמן, אבל — והחל להתאנח ואמר: מי יודע אם יצאתי ידי חובת התמימות של רבנו ו"ל, שזה צמק צמק מי ימצאנו.

לזאת, אנשי שלומנו היקרים! אנו עומדים לפני החג הקדוש חג הפסח, חג החרות, שאוכלים בו מצה, איזו שמחה צריכה להיות לנו? ! ואומר רבנו ו"ל: מצה זה קדשת המח. פעם תפס רבנו ו"ל חתיכת מצה ואמר: אני מחזיק מצה ביד, אני מחזיק את הקדוש-ברוך-הוא, כביכול, ביד. כי מצה זו המצוה של הקדוש-ברוך-הוא, ואם מחזיקים מצה, מחזיקים את הקדוש-ברוך-הוא ביד. אוכלים מצה, אוכלים את הקדוש-ברוך-הוא, כביכול. לכן אומר הזהר הקדוש (חלק ב' קפג): מצה זה מאכל של רפואה ומאכל של אמונה; אדם אוכל מצה, הוא אוכל אלקות. מצה זה מחשבות קדושות. איך עלינו לשמח שהולכים לאכל מצה, שטעמו בה טעם מן.

כמו־כן אנו מנקים את החמץ, עובדים קשה מאד, מה זה חמץ? הרהורים רעים, מחשבות זרות, מחלקת, זה מה שאנו צריכים להוציא מן הבית שלנו, את השנאה והקנאה והרציחה, שזה השקר. הגיע הזמן, שאנשי שלומנו, חסידי ברסלב, תחזיקו עצמכם ביחד, חדלו מהבלים, הפסיקו לחטט חסרונות אצל זולתכם! וכאשר תחזיקו עצמכם ביחד, תהיה טובה לכל העולם כלו. אשר כף אמר רבנו ו"ל: הבה ונחסל מאתנו את אלו הליצנים שהשאיר בנו המלך האכזר, כמו שמספר רבנו ו"ל (ספורי-מעשיות, מעשה יג, מהשבעה קבצנים, מיום ב'): זה החרש, שלא שמע כלום, הוא היה חי חיים טובים; היינו יכולים לחיות חיים טובים, אבל נאבד הגנני, כלנו לחיות חיים מצלחים, אבל המלך האכזר השאיר ליצנים שמקלקלים את המראה, הטעם והריח. מי הגנן? רבנו ו"ל (לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן סה), שיש שדה, והשדה צריך בעל השדה, שזהו הגנני, שמטפל בנשמות ישראל. אבל המלך האכזר זה הסמ"ך-מ"ם ששונא את רבנו ו"ל, לא רוצה שדבר רבנו ו"ל

יִתְפָּרְסֶם בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂמֹסֶפֶר רַבְּנוּ ז"ל (מַעֲשֵׂה ז', מִהַזְּכוּב וְעַכְבִּישׁ), שְׂקָדִים שִׁירְדָה נִשְׁמָתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לֹא רָצָה שֶׁהַנְּשָׁמָה הִזּו תֵּרֵד, וְאָמַר שְׂאֵם תֵּרֵד, אֵינן לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, אָמְרוּ לוֹ: הַנְּשָׁמָה הִזּו מְכַרְחָה לְרֵדָת, פִּי קָץ בָּא תֵּקֵץ וְכוּ', וְחֹזֵר עִם אֵיזָה זִקֵּן וְצַחְקוֹ. וְהַיּוֹם לֹא יָכוֹל לְהוֹעִיל צַחֲוֹק הַזִּקֵּן, אָבָל עֲלֵינוּ לְהוֹצִיא אֶת הַחֲצִים הַלִּיצָנִים שֶׁהֵנִיחַ בְּנוֹ הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹזֵר. בָּאוּ נִחְיָה חַיִּים טוֹבִים, עַל-יְדֵי שְׂנֵמָצָא אֶת הַגִּנְנִי, וְנִתְחִיל לְבַחֵר מַצָּה — מִיְכָלָא דְמֵהֵימְנוּתָא, מִיְכָלָא דְרַפּוּאָה, וְנִתְחִיל לְרַקֵּד: "בְּךָ רַבְּנוּ נִגְיָלָה, בְּךָ רַבְּנוּ נִשְׁמָחָה". אֵיזוֹ שְׂמָחָה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי בְּזֶה, שֶׁהַבְּטִיחַ, שְׂאֵפְלוֹ עֲצָמוֹ וְנִבְּהוּ פִּשְׁעֵיו יוֹצִיאוּ מֵהַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית. וְכִלְנוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, זָכִינוּ לְהִיּוֹת אֲצֵלוֹ ז"ל פֶּעַם בַּשָּׁנָה, וּמִכָּל שָׁבִין פֶּעַם בַּשָּׁנָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂרָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה כָּל הַשָּׁנָה, שְׂזָכִינוּ לְהִיּוֹת אֲצֵלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, לְכֵן בָּאוּ נִצָּא מֵהַקְּטָנוּת שְׁלָנוּ, מֵהַשְּׂנֵאָה שְׁלָנוּ, שֶׁבָּאָה מִקְּנָאָה, נִתְחִיל לְאָהֵב זֶה אֶת זֶה, וְאוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): אֲחִ"ד בְּגִימְטְרִיָּה אֲהַב"ה; אִם אָדָם מִחֲזִיק עֲצָמוֹ בְּאַחְדוּתוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּאַחַד יְחִיד וּמִיְחִיד, יֵשׁ לוֹ אֲהַבָּה, וְאוֹהֵב אֶת כָּל יְהוּדֵי. בָּאוּ נִתְחִיל לְאָהֵב אֶת עַם יִשְׂרָאֵל! אֵינְכֶם רוֹאִים, שֶׁהָעַרְב־רַב מְסִיתִים וּמְדִיחִים בְּכָל יוֹם נֶגֶד כָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, נֶגֶד הַתּוֹרָה, כָּל יוֹם שׂוֹמְעִים בְּכָלִי הַתַּקְשָׁרֶת שְׁלֵהֶם: "הַחֲרָדִים עֲשׂוּ כֶּה, הַחֲרָדִים עֲשׂוּ אַחֲרָת", כָּל יוֹם יֵשׁ לָהֶם עֶסֶק עִם הַחֲרָדִים, אֲף לֹא יוֹעִיל לָהֶם שׂוֹם דְּבָר, אֲנַחְנוּ נִמְסוּר נִפְשָׁנוּ, וְנִמְלָא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל! נִמְלָא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל!

אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד מְאֹד, שֶׁתַּעֲזְרוּ לִי. וְכֶּה אָמַר מוֹהַר"ן ז"ל לְנֶגֶד רַבְּנוּ ז"ל — ר' אַבְרָהָם, שֶׁהֵיךְ עֲשִׂיר גְּדוֹל, וְכֹא לְבַקְשׁוֹ שִׁיעֲזָרְהוּ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהַחֵל לְהַתְחַמֵּק כְּדֶרֶךְ עֲשִׂירִים, עָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהַר"ן ז"ל: דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל יֵצֵא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל גַּם בְּלִעְדֵּיךָ, אָבָל יוֹתֵר יָפָה יִהְיֶה שְׂתַּתֵּן שְׂכֶם וְיָד לְעֹזֵר. בֵּן עֲלֵינוּ לְדַעַת, דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל יִתְגַּלֶּה וְיִתְפָּשֵׁט מִמִּילָא בְּעוֹלָם, אָבָל יוֹתֵר יָפָה, אִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעֲצָמָם יַעֲזְרוּ. לְזֹאת, אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ

בְּאֲשֶׁר הֵם שָׁם, שְׁפָל אֶחָד וְאֶחָד שְׁשׁוּמַע אוֹתִי עִתָּהּ, יִקְבַּל עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא מְדַפֵּיס קוֹנְטְרָס אֶחָד, וַיִּקְדִּישׁוּ לְזִכּוֹת שְׁמוֹ, שֵׁם אֲשֶׁתּוֹ, שֵׁם יִלְדָיו, לְזִכּוֹת הָאָבָא וְהָאָמָא וְחֲמִיו וְחֲמוֹתוֹ וְכָל הַמְשֻׁפָּחָה. וְאִם יֵשׁ נִשְׁמוֹת בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן, לְזִכּוֹת אֵלֹה הַנְּשָׁמוֹת יַדְפִּיס גַּם-כֵּן וַיִּכְתְּבֵם. וּגְדֹל הַזִּכּוֹת הַזֶּה — אֵינֶנִּי יָכוֹל לְהַסְבִּירְכֶם, כֹּל אֶחָד יוֹדֵעַ מָה אֵלֹה הַקּוֹנְטְרָסִים וְהַחֻבְרוֹת עָשׂוּ לָנוּ! לְמָה לֹא נַעֲשֶׂה כָּךְ לְאַחֲרִים! לְזוֹאת, אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, לְצֵאת לְהַפְצֶה מְרֻכְנֹת, וּלְהַפְיץ בְּיַתֵּר מְרָץ, כִּי זֶה לְעֲמַת זֶה יוֹצֵא בְּכָל יוֹם וַיּוֹם טְרִיף פְּסוּל, מְלֵאֵי כְפִירוֹת וְאִפְיִקוֹרְסוֹת, מְלֵאֵי נֶאֱוָף, וּמִתְלוֹצְצִים מְכַל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן זֶה לְעֲמַת זֶה נִפְרָסֵם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶת הַיְפִי שֶׁל הַיְהוּדוּת.

וְאִם מְדַבְּרִים כְּבָר מִיְהוּדוּת, אֲנִי מְכַרַח לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דְבַר אֶחָד, שֶׁתּוֹזְכְּרוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, רַבְּנוּ ז"ל לֹא הִחְזִיק מִלְּהִיּוֹת שׁוֹחֵט, לְמָה? רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁשׁוֹחֵט זֶה אַחֲרֵיּוֹת גְּדוּלָּה, כִּי בְּנֶקֶל יְכוּלִים לְהַפְשֵׁל בְּטִרְפוֹת וּבְנִבְלוֹת, כִּי אִם הַשׁוֹחֵט אֵינוֹ הַגּוֹן, הוּא שׁוֹחֵט נִשְׁמוֹת, כִּי יֵשׁ גְּלוּגְלֵי נִשְׁמוֹת בְּעוֹפוֹת וּבְבִהֵמוֹת, וּבְכַפְרָט שְׁעוּלוֹ לְהַכְשִׁיל בְּנִבְלוֹת וּטְרִפוֹת, וְצָרִיכִים עַל זֶה רַחֲמִים רַבִּים, לְקַנּוֹת בְּשׂוֹר מִשׁוֹחֵט יָרָא שְׁמַיִם וְכוּ', וְאֲנִי אֵינִי אוֹכֵל בְּשׂוֹר, רַק אִם אֲנִי מִכִּיר אֶת הַשׁוֹחֵט אִישִׁית, וְאֶף שְׁעוּלָה לִי כִּי שְׁלֹשָׁה מִהֶמְחִיר הַמְּקַבֵּל. וְאָמַר פַּעַם רַבְּנוּ ז"ל: לָחֵם עִם מְלַפְפוֹן זֶה גַּם-כֵּן מְאֹכֵל טוֹב (וּבְשִׁבִיל זֶה אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תָּמִיד הָיוּ אוֹכְלִים מְלַפְפוֹן). עַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְאָכֵל בְּשׂוֹר, עֲלִיו לִידַע מִי הַשׁוֹחֵט, כִּי הַיּוֹם יֵשׁ שׁוֹחֵטִים קָלִים, רִיקִים וּפְחוּזִים, נוֹאֲפִים כְּכִלְבִּים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָפְנוּ, שְׁיֵשׁ לָנוּ שׁוֹחֵט הַגּוֹן — ר' ... שְׁאֲנִי רוֹאֶה שְׁהַסְמָ"ךְ-מ"ם בְּעֲצָמוֹ הַתְּלַבֵּשׁ עָלָיו, הַעֲקָר שְׁלֹא יִהְיֶה שׁוֹחֵט. וְשִׁמְתִי עַכְשָׁו מְשֻׁגָּיחַ אַבְרָךְ יָרָא שְׁמַיִם, שְׁיִשְׁגִּיחַ עַל הַהֶכְשֵׁר, עַל הַהֲדָחָה וְהַמְּלִיחָה, וְעַל כָּל הַבְּדִיקָה, לְזוֹאת אֲנִי מְעוֹרֵר אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִי שְׂרוּצָה לְאָכֵל בְּשׂוֹר לְכַבּוֹד הַחֵג, וַיְהִי עִם רֹאשׁ שְׁקָט, שְׁיֵשׁ לוֹ בְּשׂוֹר מִהֲדָר, וּבְכַפְרָט שְׁיֵשׁ לָנוּ הַיּוֹם שׁוֹחֵט

יֵרָא שָׁמַיִם צְמוּד עִם מְשֻׁגָּיִחַ תְּמִידִי, אֲנִי רוֹצֵה שְׁלֹכְלֶכֶם יֵהָא חֶלֶק
בְּזָה.

וְהִנֵּה אָנוּ עוֹמְדִים לְסִיִּים אֶת אוֹלָם הַשְּׂמָחוֹת, וְעֵדִין אָנוּ חֲיִבִים
חוֹבוֹת רַבִּים, וְאֲנִי רוֹאֶה אֶת גְּדֹל הָעֲנִין הַזֶּה, כִּי עֵדִין הַסֵּם "יֵמ"ם
מְסַרְנוּ עִם עוֹד מְסִירוֹת, וְרוֹצִים לְסַגֵּר לָנוּ אֶת הָאוֹלָם — הִיָּה לֹא
תִּהְיֶה, וְאָנוּ חֲיִבִים חוֹבוֹת רַבִּים. לְזֹאת, אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
מִי שָׂרָק יְכוֹל לְעוֹר בְּעֵבוֹר בְּנֵן הָאוֹלָם שְׂמָחוֹת, כִּי עֵדִין לֹא גְמוּר,
וְלֹא סִימָתִי עִם הַחוֹבוֹת, אֲנִי חֲיִב לְהַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חוֹבוֹת
גְּדוֹלִים לְאִין שְׁעוֹר, וְעֲלִי לְהַשִּׁיבֵם. תַּעֲשׂוּ לִי חֶסֶד, מִי שָׂרָק יְכוֹל
לְתַרֵם לְבִנְיָן — כְּדֵי שְׂאֶסְלַק אֶת כָּל הַחוֹבוֹת, תָּבֵא עֲלָיו בְּרָכָה.
וְהַחֲדָשׁ הַזֶּה הוּא זְמַן שֶׁל צְדָקָה, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַצְּדָקָה
שְׁלָנוּ תִּהְיֶה בּוֹקֵעַת רְקִיעִים. וְכֵן מוֹבָא (לְקוּטִי-מוֹהָרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ד'):
"פְּתוּחַ תִּפְתָּח" (דְּבָרִים טו, ח), עַל-יְדֵי שְׂפּוֹתָחִים פֶּתַח לְצְדָקָה פֶּה
לְמִטָּה, עַל-יְדֵי-זֶה פּוֹתָחִים פֶּתַח בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וּבְזִכּוֹת זֶה
יִפְתָּח לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת, וְנִקְבַּל אֶת הַפֶּסַח בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

וְאֲבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהַשְׁמֵר מְמַרְיבוֹת. אֵלֹה הָאֲבָרְכִים
הַצְּעִירִים צְרִיכִים לְלֶכֶת אֶל חֲמִיָּהֶם וְחֲמוֹתֶם בְּפֶסַח, כִּי דָרְכוּ שֶׁל
עוֹלָם, שֶׁהוֹלְכִים לְהוֹרֵי הָאֵשׁ. הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁצְרִיכִים לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם
בְּבֵית. פֶּסַח הוּא זְמַן שֶׁל שְׁלוֹם, וְאִף שֵׁישׁ לָךְ טְעֵנוֹת אֶל חֲמִיד
וְחֲמוֹתָ, וְכֵן לְאֵשׁ יֵשׁ טְעֵנוֹת, אֲבָל אָנוּ רוֹצִים לְהַגָּאֵל, וְהַגָּאֵלָה
תִּהְיֶה רַק עַל-יְדֵי שְׁלוֹם, וְאִם נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם בְּבֵית, מִמִּילָא יִהְיֶה שְׁלוֹם
בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. לְזֹאת עֲתָה בְּפֶסַח, רְאוּ לְבִטֵּל עֲצֻמְכֶם וְלִרְאוֹת,
כְּשֶׁם שֶׁהִיָּה בְּכָל פֶּסַח, שְׁנִתְקַבְּצוּ כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה, כֵּן בְּלִיל-הַסֵּדֶר כְּדָאֵי
שְׂכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּל אֶחָד יִלָּךְ אֶל מְשֻׁפָּחָתוֹ, אוּ זְמִין אֶת
הַמְּשֻׁפָּחָה אֵלָיו, וְיִסְדֵּר אֶת הַסֵּדֶר כְּדָבְעֵי; כִּי לִיל-הַסֵּדֶר — אֵז הוּא
עַת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם, וְאִין בּוֹ שׁוּם פֶּשֶׁט; הִיָּנוּ כָּל פְּסוּקֵי יֵשׁ בּוֹ
אַרְבַּעַה דְּבָרִים: פֶּשֶׁט, רְמִז׳ דְּרִשׁ, סִוּד, כָּל מִימְרָא וּמִימְרָא
בְּחוּ"ל, כָּל דְּבַר שְׁקוּרָה בְּזֵה הָעוֹלָם, אִיזָה סְפוּר, אִיזָה מְאוּרְעָה, יֵשׁ
בְּזֵה פֶשֶׁט, רְמִז׳ דְּרִשׁ וְסוּד, יֵשׁ בְּזֵה פְרִד"ס, וְלֹא קוּרָה סֵתֵם. אִף

בְּלִיל־הַסֶּדֶר אֵין שׁוּם פֶּשֶׁט, וְאֵלוּ הֵן הַקְּשִׁיּוֹת שֶׁהַיֶּלֶד שׁוֹאֵל: "מַה נִּשְׁתַּנָּה הַלִּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלִּילוֹת, שְׁבַמְשָׁף יְמוֹת הַשָּׁנָה אוֹכְלִים שְׂאֵר יִרְקוֹת, וְהַלִּילָה הַזֶּה מְרוּר" וְכֵן הִלְאָה, שׁוֹאֲלִים שְׂאֵלוֹת, פִּי אֵין שׁוּם פֶּשֶׁט, וְלָכֵן נִקְרָא סֶדֶר: ס'וֹד, ד'רֶשׁ, ר'מֹז, וְחֶסֶר הַפֶּשֶׁט. זֶהוּ לִילָה קְדוֹשׁ מְאֹד, צְרִיכִים לִרְאוֹת שְׂמֵה־סֶדֶר הַזֶּה יִהְיֶה סֶדֶר לְכָל הַחַיִּים לְכָל הַשָּׁנָה. וַיַּעַן שְׁנֵי־קַרְא בְּעוֹלָם 'בֵּין הַזְּמַנִּים' תִּשְׁמְרוּ מְאֹד עַל יְלָדֵיכֶם, תִּלְמְדוּ עִמָּהֶם אֶת הַהִגָּדָה, וְלֹא בְּלִיל הַסֶּדֶר לְהִתְחִיל לְלַמֵּד עִמָּהֶם, פִּי אִזּוּ יִהְיֶה מְאֹחֵר. תִּקְחוּ יְלָדֵיכֶם לְמֵאֲפִיָּה לְהִרְאוֹתֵם אִיךְ אוֹפִים מִצּוֹת, אֵל תִּתְעַצְלוּ בְּזֶה. תִּקְחוּ יְלָדֵיכֶם לְהַפְצָה, שִׁירָאוּ מַה זֶה הַפְּצָה. תִּקְחוּ יְלָדֵיכֶם לִרְאוֹת אִיךְ מְנַקִּים אֶת הַבַּיִת, תִּשְׁתַּפּוּ עִמָּהֶם פְּעֵלָה, אֵל תִּרְגְּזוּ עֲלֵיהֶם, תִּשְׁמְרוּ עֲלֵיהֶם, אֲשֶׁר הֵם הַעֵינַיִם שְׁלָכֶם. וְזֶה חֵלֶק מִחֲנוּנֶךָ, תִּשְׁמְרוּ עֲלֵיהֶם הֵיכֵן מִסְתּוֹבְבִים, וְעַם מִי מִתְחַבְּרִים, אֲצַלְנוּ אֵין 'בֵּין הַזְּמַנִּים' אֲלֵא פַעַם אַחַת — בֵּין מִיתָה לְקַבּוּרָה, כְּשֶׁאָדָם נִפְטָר, מֵאִזּוּ שְׁמוֹרִידִים אוֹתוֹ מֵהַמְּטָה, וְעַד שְׁלוֹקְחִים אוֹתוֹ לְבַיִת הַלְּוִיּוֹת וּמְלַבִּישִׁים לוֹ תְּכָרִיכִים וְכוּ', זֶה 'בֵּין הַזְּמַנִּים'; כִּי אֲצַלְנוּ אֵין מִשְׁגַּ כְּזֶה, כִּי תִמִּיד אָדָם צְרִיף לְלַמֵּד, וְאֵינוּ פֶטוּר מִלְמוּד כְּרַגְע. לְזֹאת עֲתָה יֵשׁ לְיְלָדִים חִפְּשָׁה, אֲזִי כָּל אָבָא וְאָבָא צְרִיף לְבַדֵּק הֵיכֵן בְּגִיּוֹ וּבְנֹתָיו מִסְתּוֹבְבִים, וְעַם מִי מִתְחַבְּרִים, כִּי בְּנִקֵּל יְכוּלִים לְהִתְקַלְקֵל בְּשִׁבוּעִים אֵלוּ, וְלִרְדֹת עַד הַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו. לָכֵן רְאוּ לְשִׁמֹר עֲלֵיהֶם, תִּסְפְּרוּ לָהֶם מְרַבְּנוּ ז"ל, תִּשְׁמְחוּ וּתְעוֹדְדוּ אוֹתָם, אִזּוּ תִרְאוּ אֵילּוּ יְלָדִים חֲמוּדִים יִהְיוּ לָכֶם. וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֹזְכָה לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ בְּנֵעֲרִינוּ וּבְזַקְנֵינוּ גַלְף לְבָנִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקַשׁ וּמִתַּחֲנוּן בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתִהְיֶה הַבְּרָכָה שְׂרוּיָה אֲצַלְכֶם, וְתִרְוּ נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג קעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לַפְּנֵי חַג הַפֶּסַח, י" גִּסְוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵוִיֹּת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיְבִנְאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר עכשו קדם הפסח, אשר הטרדות מאד גדולים, וצריכין מאד מאד לשמר לא לפל בפעם ובמחלקת ובמריבות בבית וכו' וכו', ובפרט על הילדים וכו', ולכן צריכין להתאזר ביותר בימים האלו במדת הסבלנות, ודיקא על-ידי-זה תצליחו, שימשך עליכם שפע גדול על צרכי החג, כי בפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן סח), אשר הפעם והקפדות מסלקים את השפע מן האדם, ואפילו אם כבר נגזר עליו שיהיה לו שפע, על-ידי הפעם והקפדות, הוא מרחיק את זה ממנו. ולכן צריכין בימים אלו מאד מאד להזהר מפעם וקפדות, שהוא חמץ גמור, כדי לא למנע מעצמו את השפע והאורות שיורדים בחג הפסח, ותשתדלו מאד מאד לעזר אחד את השני, ומי שרק יודע מאיזה מקור של שפע על צרכי החג — שיעזר לזולתו. וביותר אבקש את אנשי שלומנו היקרים, שמי שיש לו רכב, שינדב כמה שעות כדי להביא את השפע מירושלים ומבני ברק ומשאר מקומות וכו' וכו', שדאגתי שביאו לכם, אף צריכים שתוף פעולה, שכל אלו שיש להם רכב, שיהיו מוכנים לנסע לקבלם.

מה אמר לכם! אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל התשוקה והרצונות והכסופין שיש לי להיות עמכם בחג הקדוש והנורא הזה, אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד אזכה להיות עמכם רבות בשנים, רק זאת תפלתי ובקשתי, שתבקשו ותתפללו בעדי, שפבר גם-כן אזכה לצאת מהגלות המר הזה, ואזכה לעלות

וְלִרְאוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְאַהֲיָה לְכֶם אֲסִיר תּוֹדָה מְאֹד עַל כָּל זֶה, כִּי אֵינִי צָרִיךְ רַק תְּפִלָּה, וּמְאֹד שְׁנֵתְקַרְבְּתִי אֶל רַבְּנוּ וְ"ל אֵין בְּיַדִּי רַק הַחֶרֶב הַזֹּאת, עִם כָּל זֹאת הַפְּלִיגוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים בְּשִׁבְחַת תְּפִלָּה בְּצַבּוּר, שְׂבִשְׁעָה הַצַּבּוּר מִתְּפַלְּלִין, אֲזוּ הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשִׂמְיָם, וּבְכַרְט כְּשֶׁרַבִּים מִתְּפַלְּלִין עַל אֶחָד, הַתְּפִלָּה נִשְׁמַעַת בְּיִתְרָה. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שְׁתִּזְכְּרוּ אוֹתִי בְּעַת תְּפִלוֹתֵיכֶם, שְׂכַבְרֵי אֲזִכָּרָה לְבוֹא לְגוּר עִמָּכֶם בְּיַחַד, וְנִשְׁמַח בְּלִנּוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

כג קעט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לַפְּנֵי חַג הַפֶּסַח, י"א נִיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּבִנְיָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְהוּדִים הַעֲלִיָּה שְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיִתְרָה בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְבוֹא עֲלֵיכֶם שְׂפַע גְּדוֹל בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל אַמוּנַת חֲכָמִים (לְקִיטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"א), אֲשֶׁר עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶת מִשְׁפָּטֵינוּ לְאוֹר גְּדוֹל, וְכָל הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׂעוּבָרִים עַל הָאָדָם, הֵן רַק מִחֲמַת שְׂאִין לוֹ אַמוּנַת חֲכָמִים, שְׂאֲזוּ יוֹצֵא לוֹ מִשְׁפָּט מְעַקֵּל וְכוּ', שְׂנִתְעַקֵּם מִחוּ וְנִדְעָתוּ, וְאֵינוּ יוֹדְעֵי מַה לַעֲשׂוֹת, וְאֵיךְ לְהִתְנַהֵג וְכוּ', וְכִי, אֲבָל עִם אַמוּנַת חֲכָמִים בָּא לוֹ שְׂפַע גְּדוֹל, וְלִכֵּן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׂבַעוּלָם בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְבוֹא עֲלֵיכֶם שְׂפַע גְּדוֹל בְּרוּחַנִיּוֹת וְשְׂפַע גְּדוֹל בְּגִשְׁמִיּוֹת, הַעֲקוּר רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׂבַעוּלָם, וְלְהִתְחַזֵּק אֶת עִצְמָכֶם בְּיַחַד, אֲשֶׁר זֶה גַם-כֵּן אַמוּנַת חֲכָמִים, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל הִזְהִירָנוּ בְּיִתְרָה עַל אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה, וּבְכַרְט עֲכָשׁוּ קִדְּם הַפֶּסַח, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ

הַיְקָרִים, שֶׁתְּחִזְקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֲזַק, וּמֵה שְׂאֵתֶם רַק יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּינֵינוּ, תִּשְׁתַּדְּלוּ לַעֲשׂוֹת, וְתִרְאוּ אִיךָ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם עַל צְרֻכֵי הַחֵג, שֶׁלֹּא יִחְסַר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר. תִּאֱמִינוּ לִי, יְדִידֵי הַיְקָרִים! שְׂאֵנִי לֹא מִפְּסִיק לְהִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שְׂיָבֹא לָכֶם שְׁפַע גְּדוֹל, וְאַבְקַשׁ אֶתְכֶם חֲטִיבָה מִלְּחִיבָה, שְׂאֵתֶם תִּבְקְשׁוּ בְּעַדִי, שְׂכַבְרֵ אֲזָכָה לַצֵּאת מִהַגְלוֹת הַמֵּר הַזֶּה, וְאַזְכָּה לָבוֹא לְגוֹר אֶתְכֶם יַחַד, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשְׁכֶם.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ, שֶׁהֵרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר, יִלְמַד שְׁעוּרִים בְּהִלְכָה וְר' ... גֵּרוּ יְאִיר, יִלְמַד שְׁעוּר בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְכֵן הֵרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר, יִלְמַד שְׁעוּר בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְתִדְבְּרוּ הֵרֵבָה יַחַד מַעֲצוּתֵי שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֻף אֵלֶיהָ, וְהַעוֹלָה עַל הַפֶּל, רְאוּי לָכֶם לְסַפֵּר אִישׁ לְרֵעֵהוּ סְפּוּרֵי הַפְּצָה, אֲשֶׁר הֵן הֵן סְפּוּרֵי צְדִיקִים, כִּי שׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם סְפּוּרִים כָּאֵלוּ, שֶׁמִּמֶּשׁ מְכַנְיָסִים הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּלֵב לְהַפְּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם מִמְּשִׁיכִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְסַפֵּר אֶחָד לְחֵבְרוּ סְפּוּרֵי הַפְּצָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִכְנֹס בְּכָל אֶחָד תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם לְהַפְּיץ הַקּוֹנְטְרָסִים הָאֵלֶּה.

עוֹד יָבוֹא הַיּוֹם, שֶׁתִּרְאוּ כָּאֵן נְסִים נִגְלִים, שֶׁיִּכְנָסוּ פֶה לְגוֹר מְאוֹת מְשֻׁפְּחוֹת חֲדָשׁוֹת מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ עֲנָקֵי עַל אַפֶּם וְחִמְתֶּם שֶׁל שׁוֹנְאֵינוּ וּמְתַנַּגְדֵינוּ, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ, וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

כג קפ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לַפְּגִי חַג הַפֶּסַח, י"א נִסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַה הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רֵאָה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּיִוְתֵר לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּבִפְרֵט עֲכָשׁוּ בְּחַג הַחֲרוּת, צְרִיכִים לְהִתְגַּבֵּר מָאד מָאד לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְשִׂמְחָה, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבִּי הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה אוֹתָנוּ בְּכָל עֵת וְרִגְעַ, זֹאת אוֹמְרֵת שֶׁהוּא מַחְדִּיר בְּנוֹ שִׂמְחָה חֲזָקָה, שְׂנַגְּשִׁי אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מְלַבְדוֹ, וְזֶה אֲשֶׁר נוֹתֵן לָנוּ אֶת הַחַיּוֹת, וְזֶה הַפְּרוּשׁ בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן ח', שְׁעַקֵר הַחַיּוֹת מִקְּבֵלִין מֵהַצְּדִיק, וְלִכְאוּרָה הַחַיּוֹת מִקְּבֵלִין מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא מֵהַצְּדִיק, אֲלֵא הַפְּרוּשׁ הוּא, שֶׁהַצְּדִיק מַחְדִּיר בְּאֶדָם שִׂמְחָה כְּזֶה, אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, עַד שְׂאִינוּ מְסִיחַ דַּעַת מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּרִגְעַ.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׂבַע עוֹלָם לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּכְשִׂתְהִיָּה בְּשִׂמְחָה, תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתְהִיָּה לְכֶם הַשְּׁנָה שְׂפַע גְּדוּל בְּגַשְׂמִיּוֹת וְשְׂפַע גְּדוּל בְּרוּחַנִיּוֹת, רֵאָה לְבַקֵּשׁ אֶת הַתְּלַמִּידִים, שְׂיִתְפַּלְלוּ בְּעַדִּי, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת.

הַמֵּאֲחַל לְךָ חַג בְּשֵׁר וְשִׂמְחָה...

כג קפא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְפָנֵי חַג הַפֶּסַח, י"א נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דְּבַרְתִּי הַיּוֹם שׁוֹב פְּעַם עַם ... גֵּרוּ יְאִיר, וְאָמַר לִי שֶׁהֵשִׁיג לְעוֹד
חֲמֻשִׁים מִשְׁפָּחוֹת, כִּף שִׁיחָה כְּפוּל לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו שִׁפַּע
גָּדוֹל, וְאָמַרְתִּי לוֹ, שְׂאֵתָה תִּהְיֶה אַחֲרָי לְזֶה, וְאֵתָה תִּחְלֶקוּ, מִתּוֹ
הוּא שׁוֹלַח מִשְׂאִית, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנִזְנֹףָה לְעֲשׂוֹת מְצוּוֹת
וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, כִּי מֵה יִשְׁאָר לָנוּ — רַק זֶה.

רְאֵה לְבָדֵק אֵת הַחֲמִץ בְּבֵיתִי, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר, שְׁנִזְנֹףָה
לְבַעַר הַחֲמִץ הָרוּחָנִי מֵאֵתָנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כָּשָׁר וְשִׂמְחָה...

כג קפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לַפְּנֵי חַג הַפֶּסַח, י"א נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הָרַב ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי בְּזֶה שְׂאֵתָה
עוֹסֵק לְקַבֵּץ אֵת הַיְלָדִים בְּיָמִים אֵלֹו, שְׂאִין לָהֶם חֶדֶר, שִׁיחָיו עֲסוּקִים
וְיִשְׁמְעוּ דְבָרֵי תוֹרָה, וְיֵאמְרוּ תִּהְיֶים וְכוּ' וְכוּ', אִין לְמַעְלָה מִהַעֲבוּדָה
קְדוֹשָׁה הַזֶּה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ, וְיִשְׁפַּע עֲלֶיךָ שִׁפַּע בְּגִשְׁמִיּוֹת
וְשִׁפַּע בְּרוּחֵינִיּוֹת, וְשִׁלָּא יִחְסַר לָךְ שׁוֹם דְּבָר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כָּשָׁר וְשִׂמְחָה...

כג קפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לַפְּנֵי חַג הַפֶּסַח, י"א נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲנִיָּה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לצית את ההורים, כי מצות כבוד אב ואם היא מהחמורה שבחמורות, וכשזוכים לכבוד וליקר את ההורים, אני הקדוש-ברוך-הוא עוזר, שנפתחת לאדם דבקות עצומה בו יתברך, והוא תמיד שמח, ואינו מפחד משום דבר שבעולם.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

כג קפד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לפני חג הפסח, י"א ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

בכל יום אני רוצה לכתב לך, אבל גדל טרדותי, זה אשר מעכב אותי, כי באמת אני צריך לכתב לך באריכות גדולה כמו שבקשת, אבל הזמן אינו בדי, ולכן איעצך, שתלמד עם הילדים בכל יום איזו שיחה בספר השיחות, ובכל יום תדבר מגושא אחר.

אין לי מלים לפרש לך את גדל הזכות הזו, שאתה זוכה לקבץ את נערי ישראל, וללמד עמם תורה בכל יום, ותחדיר בהם אמונה הקדושה, כי באמת אין לנו רק את התורה הקדושה, שהיא חקמתו יתברך, וחבל על כל רגע שהולך לאבוד, ולכן אשריך ואשרי חלקך, שאתה זוכה לקבץ את הילדים, וללמד עמם תורה הקדושה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

כג קפה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לפני חג הפסח, י"א ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

הנה דברתי עם ... ובקשתי ממנו הרבה, והשיג כבר לחמשים משפחות לכל אחד מצות ונין וביצים ואגוזים, ועוד מצרכים. ולכן אין אתה צריך לדאג. ואקנה שנקבל גם ירקות. ואמרתי ל... שזה יעבר אליך, ואתה תחלקם.

מה אמר לך! אין עוד דבר גדול מלעזר לכל בר ישראל, וזו צריכה להיות עבודתנו. ולהפוך רואים את רשעות הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, שכל ענינו רק לעשות רשעות לזולתו, וכל מח מחשבתו הטמאה הוא רק איך לסדר אנשים, ולעשות עמהם רשעות, יסבל הקדוש-ברוך-הוא את עצתו הרעה, ותהיה לו מפלה מה שיותר מהר.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעכשו יהיה שפע לכל אנשי שלומנו.

המאחל לך חג פשר ושמח...

כג קפו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי קדם חג הפסח, י"א ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ר' ... גרו יאיר, מנהל ארגון חסד ...

לנכון קבלתי דווח, שעזרת לענני אנשי שלומנו, "חסיד ברכלב" ביבנאל, שהם באמת עניים מרודים, שאין להם מי שיעזר, ואתה מסרת את נפשך, פשוטו כמשמעו, לעזר להם, ובזכות המצוה הזו, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתצא מכל צרותיך ומכל

חובותיך, ויתרחב לך בגשמיות וברוחניות, ותרצה רב נחת מפל יוצאי חלציה.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותמשיך לעסק בצדקה וחסד, ואף שאני יודע שאמה נמצא עכשו במצב מאד קשה של חובות וצרות וכו' וכו', עם כל זאת מי שעושה חסד עם ישראל, הקדוש-ברוך-הוא משלם לו חננה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרך תמיד, ותבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך חג פשר ושמח...

כג קפז.

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי קדם חג הפסח, י"א ניסן ה'תשנ"ה.

שלום רב אל מרת ... תחיה מנהלת ארגון ...

אין מלים בפיי להודות לך על גדל החסד שעשית עם ענני אנשי שלומנו היקרים, "חסיד ברסלב", הגרים ביבנאל, הם ממש עניינים מרודים, שאין להם פלום, ואין מי שידאג להם, ועל-כן תודה רבה מאד על החסד שעשית ודאגת שיהיה להם על צרכי החג.

יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בזכות זה, שיהיה לך נחת מהילדים, ותגדלי אותם בנקל, ושהיו לך בנים תלמידי חכמים וחתנים תלמידי חכמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיי בריאה ותצליחי בחייה.

המאחל לך חג פשר ושמח...

כּג קפּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי קֳדָם חג הַפֶּסַח, י"א נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֶף מְרֵב טְרִדוֹתֵי לֹא הִיָּה לִי הַפְּנֹאֵי
לְהַשִּׁיבְךָ תִּכְף־וּמִיד כְּרִצוֹנְךָ.

אוֹדוֹת הַנְּצַחַת הַשָּׁמוֹת, אֶתָּה יְכוֹל לְהַכְנִיס אֶת זֶה בְּאֵיזָה סִפָּר
שְׂאֶתָּה רוֹצֶה.

רַק חֹזֵק וְאַמֵּץ בְּכֹל מִיָּגִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְשׁוֹם דְּבָר לֹא יוֹכֵל
לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, כִּי אֵין אֶתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת שֵׁיִשׁ
לְךָ בְּזְכוֹת הַרְבִּים, שְׂאֲלָפִים וְרַבְּכוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִתְחַזְּקִים עַל־יְדֵי
הַסִּפְרִים הָאֵלוּ.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁגַם הַשָּׁנָה אֶתָּם נוֹסְעִים לְחַג
הַפֶּסַח לְמִקּוֹם נֶפֶשׁ, כִּי לְדַעֲתִי, מִגִּיעַ לְאֲשַׁתְּךָ יָמֵי חַפְּשׁ וְנֶפֶשׁ, כִּי
הִיא מִמֶּשׁ מוֹסְרֵת נִפְשָׁה, וּבְנֻדָּאֵי בְּזְכוֹת זֶה תִּזְכּוּ לְרֹאוֹת בְּנִים וּבְנֵי
בְּנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת, יִרְאִי הַשֵּׁם מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנֵי ז"ל.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד, וְיִהְיֶה לְכֶם חַג
כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

כּג קפּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי קֳדָם חג הַפֶּסַח, י"א נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל מְרֵן מְלֶכָא הַגָּאוּן
הַמְּפָרְסֵם ... שְׁלִיט"א.

בְּאֵתִי לְבָרוּךְ אֶתְכֶם בְּבִרְפֵת חַג כְּשֶׁר וְשִׁמְחָה, יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂיֵאִיר לְכֶם תְּמִיד אֹר תּוֹרַתְכֶם, וְתִתְפַּשֵּׁט תּוֹרַתְכֶם בְּכָל
תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל.

חֲזָקוּ וְאִמְצוּ לַחֲזֹק וּלְעוֹדֵד וּלְאִמֵץ אֶת אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַסְּפָרְדִים, וְתַחֲדִירוּ בָהֶם תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם, וְאֵל תְּשִׁימוּ
לֵב לְכָל הַכְּלָבִים הַנוֹבְחִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי כֵן הָיָה בְּכָל הַדּוֹרוֹת, שֶׁעַל
גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ מִתְנַגְּדִים. וּמוֹכָא בְּסִפְר הַנִּפְלָא "נְתִיב מְצוּוֹתֶיךָ"
לְהַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ מְקַאמְרָנָא זי"ע, שְׁאָם הָיִיתִי בִימֵי הַרְבֵּי ר' יְהוֹנָתָן
אֵיבִישׁוּץ, הָיִיתִי אוֹמֵר לוֹ: אַחִי, אַחִי! שְׁתַּק לְכָל מִתְנַגְּדֶיךָ וּמְחַרְפֶּיךָ,
עֵינֵי שָׁם. לְזוֹאת אִמְר גַּם אֲנִי לְכַבּוֹד הַדְּרַת מְעַלְת כְּבוֹדוֹ הַרְמָה, לֹא
כְּדַאי בְּכָלֵל לְעֲנוּת לְכָל אֵלֹהֵי הָעוֹלָם הַמְּחַרְפִּים וּמְבַזִּים וְכוּ' וְכוּ',
אַתָּם תִּמְשִׁיכוּ לְהַחֲדִיר תּוֹרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, כִּי לְדַעְתִּי, אַתָּם ה'בֵּן אִישׁ
חַי' שֶׁל הַדּוֹר הַזֶּה, וַיַּעֲזוּר לְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכַרְיָאוֹת הַשְּׁלֵמָה,
וַיִּשְׁמַח אֶת נַפְשְׁכֶם תְּמִיד, וַיִּתְפַּרְסְמוּ דְבָרֵי תּוֹרַתְכֶם בְּכָל תְּפוּצוֹת
יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחַל לְכֶם חַג כְּשֶׁר וְשִׁמְחָה...

כג קצ.

בְּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי קֳדָם חַג הַסֻּפָּח, י"א נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הַאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
מְאֹד, ר' ... נְרוּ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל גְּדֹל הַצְּדָקָה וְהַחֲסֵד שֶׁעָשִׂיתָ עִם
עַנְיֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל, אֲשֶׁר
בְּאֵמַת הֵם עַנְיִים מְרוּדִים מְאֹד, וְאֵין לָהֶם מִי שְׂיַעֲזוּר לָהֶם, וְאַתָּה
עָשִׂיתָ לָהֶם חֲסֵד כָּל-כָּף גְּדוֹל, יִלְךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָה תְּמִיד.

מְאֹד מְאֹד נִצְטַעְרְתִּי לְשִׁמְעַע בְּאֵיזָה מִצְבָּ אַתָּה נִמְצָא וְכוּ', אֲבָל

עָלִי לוֹמַר לָךְ, רְאֵה לְהִתְחַזֵּק עֲכָשׁוּ בִּיטֵר שְׂאֵת וּבִיטֵר עַז בְּאִמּוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִחַיָּה וּמְהִינָה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְפִי שְׁתַּחֲדִיר בְּעֲצָמָךְ יַדִּיעוֹת אֱלוֹ, כְּמוֹ-כֵן יִתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

נָא וְנָא בְּיָמִים אֱלוֹ, יָמִים גּוֹרְלִיִּים, אֲסוּר לָךְ לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפֶּן, אֲלֵא לְהִרְבּוֹת בִּיטֵר שְׂאֵת וּבִיטֵר עַז לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד עִם אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים כְּשֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמָךְ עֲכָשׁוּ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ, כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְעַל-כֵּן תִּנְצַל אֶת הַיָּמִים הָאֵלֶּה, וְתִדְבֹר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהִמְשָׁכַת הַשְּׂכִינָה, וְאִם תִּהְיֶה חֹזֵק בְּזֶה, אֲזַ תִּרְאֶה גְּסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּכְּלֵל בְּשִׂכְנֵית עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאִמַּת עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן שֶׁלָּךְ, שְׁתַּחֲדִיר הֵיטֵב הֵיטֵב בְּמַחֲךָ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְכֹל שְׁתַּדְּבֹר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, כְּמוֹ-כֵן תִּהְיֶה דְבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

כג קצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי קֳדָם חַג הַפֶּסַח, י"א נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֲשֶׁר כג קצב — כג קצג בנחל פט
אָקנה שְׁקִבְלָתָ אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים אֶתְמוּל וְ... לְקַח מִמֶּךָ, כִּי הֵם
מְאֹד מְאֹד נְחוּצִים.

אם אַתָּה יָכוֹל לְבַדֵּק בְּמָה כֶּסֶף יֵשׁ לִי בַחֲשׁבוֹן שְׁלִי, אֲהִיָּה לְךָ
אָסִיר תּוֹדָה.

וְכֵן תִּשְׁלַח לִי אֶת חֲשׁבוֹן הַמִּצּוֹת עִם הַהוֹצָאוֹת שֶׁל הַמִּשְׁאִית.
רַק חוּק וְאֶמֶץ מְאֹד מְאֹד, כִּי עוֹד מְעַט כְּבָר נִהְיָה לְמַעֲלָה וְכוּ',
וְאֵז אִיזוֹ חַיִּית וְאִיזָה תַעֲנוּג יִהְיֶה לָנוּ, שְׁתִּהְיֶלָה לְאֵל, לֹא עֲסָקְנוּ
בְּשׁוּם עֶסֶק אַחֵר, רַק בַּהֲפָצַת אוֹר וּבְנוֹן וְ"ל בְּעוֹלָם.

נָא לְהוֹדִיעַ לִי בְעֶרְךָ מְתִי צְרִיכָה לְהִגִּיעַ הַסְפִּינָה עִם הַסְּפָרִים.
הַמְּצַפָּה לְתִשׁוּבָה מְהִירָה...

כג קצב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי קָדָם חַג הַפֶּסַח, י"ב נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְצוּנִי פֹה בְּחֹר שֶׁהוּא צְרִיף טִישׁ בְּעַקִּיטְשֵׁע, וְעוֹד בְּחֹר אֶחָד
צְרִיף, וְיַעַן שְׂאִין מִי שְׂיַעֲזֹר לָהֶם, רְצִיתִי לְזַכּוֹת אֶתְכֶם בְּמִצְוֹת
'מְלִבִישׁ עֲרָמִים', וְתִהְיֶה מִשְׁפְּרָתְכֶם שְׁלָמָה לְכַבוֹד הַחַג.

הַמֵּאחַל לָכֶם חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

כג קצג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי קָדָם חַג הַפֶּסַח, י"ב נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

מאד מאד שמתתי לשמע, שאתה הולך עם כל המשפחה אל
ההורים שלך על חג הפסח, זה הנחת הכי גדול שרק יכולים לעשות
להורים, ובפרט אחרי שעשו מאמצים כל-כף גדולים לקנות לכם
דירה.

אם אפשר להתקשר אל ... אולי יוכל לסדר בשדה התעופה,
שאחד יקח קפסה קוניטרסים בין הזמנים להביא לכאן.

רק חזק ואמץ מאד מאד, אני מקווה ששמעתם את השעור,
ותקתקתם את זה, ותשלחו אחר-כך העתק ליבנאל, ולבקש מ...
שיחלה על לוח המודעות, שיהיה שם על חג הפסח.

המצפה לשמע הטוב ממך...

כג קצד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי קדם החג, י"ג ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

עכשו דברתי עם הרב ... והוא אומר שלא קבל שום הודעה
מארץ ישראל, ועל-כן עלי לשלם את ההוצאות של המשלוח וכי,
ולכן ראה תכף-ומיד להתקשר אל הסוכן, שישלח פקס להסוכן
כאן, כי הוא מחכה על הודעה ממנו, וזה מאד מאד דחוף, כי מחו
זה ערב חג.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שנוזכה להפיצם בין כל תפוצות
ישראל, ויתגלה אורו של רבנו ז"ל בכל העולם כלו.

המאחל לך חג שמח...

תסדר את זה מה שיותר מהר, כי חבל על העפוב ועל הכסף.

כג קצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי קֹדֶם חַג הַפֶּסַח, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲנִי מְקַנְהָה שְׁאֵתָהּ כְּבָר מְרַגֵּשׁ יוֹתֵר טוֹב, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לְךָ הַחֲלֻמָּה מְהִירָה.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ חַג כְּפֶשֶׁר וְשִׂמְחָה...

כג קצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי קֹדֶם חַג הַפֶּסַח, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ דִבְרָתַי עִם ... וְאָמַר: כְּמוֹ שְׁאֲמַרְתָּ אֵתָהּ, שְׁמִסְתַּמָּא יְכִיאוּ אֶת זֶה בְּחַל הַמוֹעֵד, כִּי לוֹקַח זְמַן, עַד שְׁמִשְׁחָרְרִים אֶת זֶה מִהַנְּמַל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר, שְׁנוֹנָכָה לְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְלִמְלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם אֱלֹקֵינוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטְּלוּ הַקְּלָפוֹת וְהַטְּמָאָה מִהָעוֹלָם, כִּי כְּפִי שְׁמִתְגַּבְּרַת וּמִתְפַּשְׁטֵת הַקְּרִשָּׁה וְהָאוֹר, כֵּן נִתְרַחַק וְנִתְגַּרֵּשׁ הַחֹשֶׁךְ וְהַטְּמָאָה.

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלֻקְךָ, שְׁאֵתָהּ זוֹכָה וּמוֹכָה אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל עִם אוֹרוֹת צִחְצֻחוֹת כְּאֵלוֹ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ חַג שִׂמְחָה...

כג קצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי קֹדֶם חַג הַפֶּסַח, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

צב אָשֶׁר כג קצח — כג קצט בְּנַחֵל

הִנֵּה בְּעֵינַי הַבָּשָׂר שֶׁל הָרֵב לְנֹדָא, אָמַרְתִּי לְחַלְקוֹ לְ...
וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ, שֶׁהוּא מָאד מָאד עֲזוּר לִי בְּעֵינַי יִבְנֹאֵל, וְהוּא הִיָּה הַיְחִידִי
שֶׁמָּחָה נִגְדָּה כָּל הַמִּתְנַגְדִּים שְׁלִי בִּיבְנֵאֵל, וְאַף שֵׁישׁ לוֹ שְׂיָכוֹת אָל
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הוּא הִיָּה מִמֶּשׁ יְחִיד שֶׁצָּעַק וְהִשְׁתּוֹלֵל
בְּמוֹעֵצָה בִּישִׁיבוֹת שְׁהִיָּה שָׁם. וְעַל-כֵּן בְּדִין שֶׁיִּקְבֹּל שְׁכָרוֹ, וְאִם
יְכוּלִים לָתֵת לְעוֹד פְּמָה שֶׁבְּחָרוּ בְּנוֹ, וְנִרְאָה לָהֶם כִּי יִקְבְּלוּ טוֹבָה
חֲטִיבָה מוֹל חֲטִיבָה.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

פֹּה תִקְבֹּל מִכְתָּב ... וְכֵן לְ... לְמָסוֹר לְאִשְׁתּוֹ, וְאוּלַי פְּדַאי לְתַן
גַּם-כֵּן בְּמָה קִילוֹ.

כג קצח.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי קִדָּם חַג הַפֶּסַח, י"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד רְצִיתִי לְדַעַת, אִם קִבַּלְתָּ בְּשָׂר לְכַבוֹד הַחַג, שֶׁצְּוִיתִי אֶת
יְדִידִי ... וְ... שֶׁיִּמְסְרוּ בְּשִׁבְלֶךָ וּבְשִׁבְלִי כָּל הַמִּשְׁפָּחָה.

הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ חַג בְּשָׂר וְשִׂמְחָה, וְתָמִיד תִּזְכֹּר אוֹתָנוּ
לְטוֹבָה.

הַמְאָחַל לָךְ חַג שִׂמְחָה...

כג קצט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְכ־שְׁפַת-קִדָּשׁ, עָרְכ חַג הַפֶּסַח, י"ד נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי הַיְקָר לִי מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנַכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, הִיָּתָה כְּאֵן אֵי תְבַנְּנָה, וְאֶחָד לֹא הִבִּין אֶת הַשְּׂנִי, וְכֹךְ יִצָּא
שְׂכָל אֶחָד חָשַׁב מֵה שֶׁחָשַׁב.

שִׁטְתִּי הִיא "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ" זֶה "בְּרֶסֶלֶב", וְכֵן "בְּרֶסֶלֶב" זֶה
"הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", כְּמוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ"ט, וְאִף
שֶׁהַשּׁוֹנְאִים רוֹצִים לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, לֹא יֵלֶךְ לָהֶם, וְלִכְּן הוֹלֵךְ לִי
בַחַיִּים שְׂתִתְּפָרֶסֶם בְּעוֹלָם שֵׁם "בְּרֶסֶלֶב", שֶׁהוּא "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", הֵן
בְּהַדְפָּסֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְהֵן בְּבִגְנִית "עִיר בְּרֶסֶלֶב" בִּיבְנָאֵל, וְהֵן
שְׂתִיָּה לָנוּ מֵעֲרֹכֶת כְּשֵׁרוֹת מְשַׁלְּנוּ "עוֹף בְּרֶסֶלֶב", וְאִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִיָּה לָנוּ עוֹד פַּעַם בֵּית-דִּין צֶדֶק מְשַׁלְּנוּ, וְלִזְמַת מְאֹד
מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁלֹא תִקְפִּיד, כִּי הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים שְׂתִתְּפָרֶסֶם כְּנ"ל.

מָה אָמַר לָךְ! מָה שְׂאִתָּה עוֹסֵק בְּהַדְפָּסָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי
גְדוּלָה, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִף אֶחָד אֵינִי יוֹדֵעַ אֶת
הַחֻבוֹת וְכו', שְׂאִתָּה שְׂקוּעַ בָּהֶם מִבְּלַעֲדֵי, שְׂמַמְנֵי אִתָּה לֹא יִכּוֹל
לְהַחֲבִיא, כִּי אֲנִי עוֹסֵק בְּעֶסֶק הַזֶּה יוֹתֵר מְשַׁלְּשִׁים שָׁנָה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ
אֶת גְּדֵל הַטְּרַחְוֹת וְהַיְגִיעוֹת וְהַמִּסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, כְּרוּף בְּעֶסֶק
הַדְפָּסָה וְהַפְצָה, וּמִי כְּמוֹנֵי עוֹד סָבַל עַלְבוּנוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין
בְּשִׁבִיל שְׂאֲנִי עוֹסֵק לְהַפְיִין אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. אִף כְּבָר לֹא
יִוָּאֵל לְהַסְמֵ"ךְ-מ"ם כְּלוּם, הוּא יִמְחַק עוֹד הַיּוֹם, וְאֲנִינְנוּ לֹא נִפְסִיק
מְלַגְלוֹת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל.

עַל-כֵּן חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּנְיַח שְׂהַעֲצֹבוֹת וְהַדְּכָאוֹן
יִשְׁלְטוּ עֲלֶיךָ, אֲלֹא שְׂמַח תְּשַׂמַּח עֲצֻמְךָ עַל נַעַם חֶלְקֶךָ, שְׂאִתָּה מְדַפִּיס
כָּל-כֹּף הַרְבֵּה סְפָרִים, מְמַשׁ מְלִיוּנִים, בְּלִי שׁוּם פְּרוּטָה וְכו', וּבְלִי
שׁוּם עֶזֶר כָּלֵל, הֲלֹא דָּבָר הוּא, וְעוֹד יִסְפְּרוּ מִזֶּה בִּדְוֹרוֹת הַעֲתִידִים,
וְתִאֲמִין לִי, שְׂאֲנִי מְקַנָּא בְּךָ וּבְאִשְׁתְּךָ, שְׂדַרְכְּכֶם עוֹבְרִים אוֹרוֹת
צַחְצַחוֹת כְּאֵלוֹ.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

תְּשַׁלַּח דְּרָךְ פִּקְסֵי אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה לְ...

כג ר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ עָרַב חַג הַפֶּסַח, י"ד נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... נְרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, כְּשֵׁאתָה מִפְּרֶסֶם אֶת הַבֶּשֶׂר שֶׁל שְׁחִיטָתוֹ שֶׁל הָרֵב ... נְרוּ יְאִיר, שֶׁתְּכַתֵּב "עוֹף בְּרֶסֶלֶב" דִּיקָא, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁפָעוּלָם.

הַעֲקֵר תִּלְךָ בַּיֶּשֶׁר, וְאִז תִּצְלִיחַ, כִּי עֵסֶק שֶׁהוֹלֵךְ עִם אִמֶּת וַיֶּשֶׁר — מִצְלִיחַ מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג בֶּשֶׂר וְשִׂמְחָה...

כג רא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ עָרַב חַג הַפֶּסַח, י"ד נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקֵר שְׁמֵר לֹא לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר שֶׁלְּךָ, כִּי תִּכָּל עַל כָּל יוֹם שֶׁהוֹלֵךְ לְאִבוּד. וְכִּף אָמַר הַחֶכֶם: "אָדָם הוֹאֵג עַל אִבוּד דְּמִיּוֹ, וְאִינוּ הוֹאֵג עַל אִבוּד יְמִיּוֹ, דְּמִיּוֹ חוּזְרִים, וְיְמִיּוֹ אֵינָם חוּזְרִים"; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשׁוֹמֵר עַל הַזְּמַן הַיְקָר מְכַל.

פַּעַם שֶׁאֵלוֹ אֶת מוֹהֲרֵי"ת וַיֵּל — אֵיךְ זָכָה לְחַבֵּר כָּל־כֵּף הַרְבֵּה סִפְרִים וְכוּ', עֲנָה וְאָמַר: "שְׁמַרְתִּי עַל הַזְּמַן שְׁלִי".

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג בֶּשֶׂר וְשִׂמְחָה...

כג רב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשׂוּי עַרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ עַרְב פֶּסַח, י"ד נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵיהֶם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וַצִּוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכִּינוּ לְהַגִּיעַ לַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, עַרְב חַג הַפֶּסַח, שָׁבוּ מְקַרְיָבִים אֶת קַרְבֵּן הַפֶּסַח, וְקִדְּם לְזֶה שׁוֹרְפִים אֶת הַחֶמֶץ, שֶׁהוּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, הַדְּאָגוֹת וְהַמְרִיבוֹת, הַפֶּעַס וְהַרְצִיחָה, וְדִיקָא עַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ יְכוּלִים אַחֲר־כֵּן לְקַבֵּל אֶת הַמַּחִין הַעֲלִיוֹנִים, כִּי כִפִּי שְׂאֵדָם זוֹכָה לְבִטֵּל מַעֲצָמוֹ אֶת הַחֶמֶץ, כֵּן זוֹכָה אַחֲר־כֵּן לְקַבֵּל מַחִין עֲלִיוֹנִים וּמַחִין גְּדוּלִים, וְלִכֵּן רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח עִכְשָׁו מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם חֻלְקֵנוּ וְגוֹרְלֵנוּ, וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְמָה עוֹד שְׂאַנְחֵנוּ זוֹכִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם כָּלוּ.

נָא וְנָא רְאוּ לְשַׁמַּח בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּיַמֵּי הַחַג, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֵאמֶר חֲזוּק, כִּי זֶה יְסוֹד גְּדוֹל בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ו"ל, שְׂנַחֲזִיק אֶת עַצְמֵנוּ בַּיַּחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַקְפִּיד שׁוּם הַקְפָּדָה, וְלֹא לְהַסְתַּכְסֵּךְ בְּשׁוּם מְרִיבָה, חַס וְחִלְלִיָּהּ, בְּבֵית, כִּי מְאֹד מְאֹד הַזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל עַל דְּבַר זֶה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד אֶת הַבַּיִת.

אַבְקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂתַתְּפְּלוּ בְּעַדֵי, שְׂכַבְר אֲזָכָה לְבוֹא לְגוֹר אִתְּכֶם בַּיַּחַד, וְהַשְׁפַּע שְׂנֹשְׁפַע לָכֶם עַל חַג

הפסח הזה, ישפע עליכם פי־אלף כש־אזכה לגור אתכם ביחד, כ־אשר הקדוש־ברוך־הוא בעצמו יודע זאת.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי ש־אני מבקש מכל אחד ואחת מכן, שתזכו שיהיה לכם שנת אוֹרה, שנת שמחה, שנת שפע רוחני ושפע גשמי, ונזכה להתגלות פני השכינה הקדושה.

המאחל לכם חג פ־שר ושמח...

נא ונא מאד א־בקש מכל אחד ואחד מאנשי שלומנו, שיראה לכתב לי איזה מכתב, וממש תחיו אותי.

כג רג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש ערב חג הפסח, י"ד ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אֶל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ותשואות חן לך על זה ש־בדקת את החמץ בביתי. יעזר הקדוש־ברוך־הוא, ש־נזכה לבער היום את הסמ"ך־מ"ם, שהוא הטמאה והרע והחמץ הגדול, שהוא הפעס והעצבות והמרירות, השקר והגנבות וכו' וכו'.

רק חזק ואמץ מאד מאד. ואין לך משג את גדל ש־כרך בנה שעזרת לעניים, וחלקת להם את צרכי החג, מובא מהאריו"ל, אשר כל יגיעה שמתנגעים לכבוד חג הפסח ובפרט הזעה וכו', מבטל את כל הקלפות ש־בראנו על־ידי פגמי הברית ש־לנו, רחמנא לצלן, ולכן על־כל־פנים זה יהיה התקון ש־לנו.

המאחל לך חג פ־שר ושמח...

טוב שתתלה על לוח המודעות את השעור שלמדנו ביום רביעי הזה.

כג רד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש ערב חג הפסח, י"ד ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לך להתבלבל כלל, רק אם אתה יכול תשלח, ואם לא, גם-כן טוב, רק חבל, זה קונטרסים פל-פך יפים, וחבל שלא יתפשטו כאן בין הבחורים, שיש תהלה לאל, רכות בחורי חמד, שמסתובבים ברחובות, וצריכים לקרב את כלם אל דעת רבנו ו"ל.

אקנה שגם אתה קבלת שפע על החג.

המאתל לך חג בשר ושמח...

כג רה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון דחל המועד פסח, ט"ז ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! אף שנוהגים לא לכתב בחל המועד, אף בדבר האבד התירו, ובפרט חדושי תורה מתר לכתבם, כדי שלא ישכח (ארח חיים, סימן תקמה, סעיף ט), ובפרטי פרטיות דבר האבד, שהוא לעשות שלום בין איש לאשתו ובין אדם לחברו, בנדאי מתר, וכמובא באחרונים.

חֲסִדֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲנוּ נִמְצָאִים בְּאִמְצַע חַג הַחֲרוּת, חַג הַפֶּסַח, שָׁבוּ אָנוּ אוֹכְלֵינּוּ מִצֵּה, שֶׁהוּא מֵאֵכֶל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל גַּעַם חֲלֻקְנוּ, שְׂזָכִינוּ לְהַבְרִאות מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשִׂנוּ גּוֹי, אֲשֶׁר בָּזָה בְּעֵצְמוֹ רְאוּי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָנוּ כֹּל יְמֵי חַיֵּינוּ, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, אִיךְ שֶׁהוּא אָנוּ אוֹכְלֵינּוּ רַק מִצֵּה, וְנִזְהָרִין מִחֲמִץ, בָּזָה בְּעֵצְמוֹ כְּכֹר יֵשׁ לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָנוּ כֹּל הַשָּׁנָה. וַיֵּשׁ לוֹמַר שֶׁזֶּה כְּפִנְת הָאָרֶץ"ל שְׁאָמַר: 'כֹּל הַנִּזְהָר מִמֶּשְׁהוּ חֲמִץ בְּפֶסַח, מִבְּטָח שֶׁלֹּא יִחְטֹא כֹּל הַשָּׁנָה'; וְלִכְאוּרָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים, שְׂבָנֵי-אָדָם נִזְהָרִים מִמֶּשְׁהוּ חֲמִץ, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן חוֹטְאִים? אֵלֶּא יֵשׁ לוֹמַר הַכְּפִנְתָּהּ הַיָּא, כִּי הִנֵּה הַחֲטָאִים בָּאִים לְאָדָם רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה וְדִכְאוֹן שְׁנוּפְלִים עָלָיו, אֲבָל אִם יִהְיֶה שְׂמַח מְאֹד מְאֹד, אֲזֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵצְמוֹ יִשְׁמַר אֶת בְּרִיתוֹ שֶׁלֹּא יִחְטֹא (לְקוּיטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסט); וְהַחֲטָא הַזֶּה בָּא עַל-יְדֵי הַקְּלָפָה הַנִּקְרָאת יִלְלָה (לְקוּיטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רה); וְעַל-כֵּן בָּזָה שְׁאָדָם שֶׁשׁ וְשִׂמַּח כֹּל הַשָּׁנָה, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, אִיךְ שֶׁהוּא (אֶפְלוּ אֲנִי הַכִּי גְרוּעַ) עִם כֹּל זֹאת חֲמִץ לֹא אֲכַלְתִּי בְּפֶסַח, וְהוּא שֶׁשׁ וְשִׂמַּח כֹּל הַשָּׁנָה, עַל-יְדֵי-זֶה מִבְּטָח לוֹ שֶׁלֹּא יִחְטֹא.

אֲמַרְתִּי לְרַשֵּׁם לָכֶם כְּפִמָּה גְּרִיגֵרִים מְעַט מְזַעִיר שְׁנֵתִחַדְשׁוּ אֲצִלְנוּ בְּלִיל הַסֶּדֶר (אֶת כֹּל הַחֲדוּשִׁים יְדַפֵּס בְּמָקוֹם אַחֵר).

"סֶדֶר" — נִקְרָא הַלִּילָה הַזֶּה "סֶדֶר", כִּי כֹּל דְּבָר וְדְבָר, כֹּל פְּסוּק שֶׁבַתְּוֹרָה, וְכֹל מֵאָמַר שֶׁבְּחַז"ל, וּבְכֹל עֲגוּן וְעֲגוּן יֵשׁ בוֹ פֶּרֶד"ס: פִּשְׁט רִמְזוּ דְרַשׁ סוּד, אֲבָל הַלִּילָה הַזֶּה שֶׁל פֶּסַח אֵין בוֹ שׁוּם פִּשְׁט, כִּי הִלָּא עָקַר מִצְוַת הַלִּילָה הַיָּא לְשֶׂאֱל קִשְׁיוֹת וְכוּ', כִּי עַל-פִּי פִּשְׁט אֵין מְבִינִים כְּלוּם, וְאִדְרָבָה עוֹשִׂים תַּחְבּוּלוֹת שֶׁהִילְדִים יִשְׂאֵלוּ קִשְׁיוֹת וְכוּ', כִּי אֵין בוֹ פְּרוּשׁ עַל-פִּי פִּשְׁט כָּלָל, אֵלֶּא כֹּל הַלִּילָה מְלֵא סוּדוֹת וְדִרְשׁוֹת וּרְמִזִּים, וְעַל-כֵּן נִקְרָא סֶדֶר' דִּיקָא.

"קְעָרָה" — עוֹלָה בְּגִימְטְרִיָּה שַׁע"ה, כִּי עֲכָשׁוּ כְּשִׁמְסְדֵרִים אֶת הַקְּעָרָה, הוּא הַעַת רְצוֹן הַכִּי עֲלִיוֹן לְאָדָם, שֶׁיִּכּוֹל לִפְעַל בְּשַׁעָה זֹו כֹּל מַה שְּׁצָרִיךְ. וְכִמְאָמְרָם ז"ל (אֲבוֹת פָּרָק ד'): אֵין לָךְ אָדָם שְׂאֵין לוֹ

שעה, ועל-פּן צריכין לשים לב לכל מה שעושים הלילה הזה, ולכוון באמירת ההגדה שנעשה מזה תקונים עליונים בכל העולמות, כי עכשו השעה של האדם שיכול לפעל אצלו יתברך מה שרוצה בעת הכנת הקערה.

"סדר הקערה": "זרוע" מימין — שהוא "חסד", ויש לומר — למה זרוע מרמז לחסד? כי כשהולך לאדם בטוב ובחסד, הוא פורח כמו צפור דרור ויש לו כנפים. "ביצה" משמאל — שהוא "גבורה", ויש לומר למה ביצה מרמזת לגבורה? אלא ביצה הוא מאכל של אבלים, לא עלינו, שהוא תכלית הגבורה. "מרור" באמצע — שהוא "תפארת", ויש לומר למה מרור מרמז לתפארת? אלא כשעובר על האדם כל מיני מרירות שבעולם, והוא מחזיק מעמד, ואינו נשבר כלל, זה עקר תפארתו של האדם. "חרסת ברפס" — הם כנגד "נצח והוד", שהם שני שוקים, ויש לומר — למה חרסת וכרפס מרמזים לנצח והוד, שהם שתי הרגלים? אלא מובא בפוסקים: כרפס הוא ס' פ"ך, ששים רבוא נשמות ישראל עבדו בעבודת הפרך, בחמר ובלבנים, וחרסת מרמזת על טיט, והוא על דרך שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש תנחומא, פרשת נצבים), שהצרות והיסורין שעוברים על עם ישראל, והם מקבלין את זה באהבה, הן הן המציבין אותם, וכזה נבדלין עם ישראל מכל אמות העולם, שעל אף כל הגזרות והשמדות שעוברים עליהם, עדין הם חזקים באמונה פשוטה בו יתברך, הן הן הרגלין שעומדים עליהם. "חסה" היא כנגד "יסוד", ויש לומר למה חסה מרמזת על יסוד? אלא כשאדם זוכה לשמירת היסוד, הקדוש-ברוך-הוא חס עליו, ונקרא צדיק.

"וכאן הבין שואל", ויש לומר וכו' עולה כמספר מזל, הבין עולה כמספר זין, הינו בדברים האלה יש לכל בן-אדם קשיות, ששואל למה אין לי מזל ולאחרים יש מזל? למה יש לאחרים פרנסה (זין) ולי אין פרנסה? למה יש לאחרים בנים טובים ולי אין? וזה "וכאן הבין שואל" דיקא בדברים אלו יש לבני-אדם

קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשׂוֹאֲלִים כָּל מִינֵי שְׁאֵלוֹת וְנִתְעַקֵּם לְבָבְכֶם.

אחי ורעי היקרים! ראו להחזיק את עצמכם ביחד באהבה, אחנה ורעות. וראוי לנו למסור את נפשנו על מדה היקרה הזו, שיהיה שלום ואהבה במחננו, כי זה עקר היפי של עם ישראל — כשמתחזקים את עצמם ביחד. ואם אנחנו לא יכולים להכניס את זה עדין בין כלל ישראל, לכל הפחות נחזיר את זה בקהלה שלנו, וראוי לנו להקים קהלה קדושה כזו, שיהיה שרוי ביניהם תמיד אהבה, אחנה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, ומאד מאד רצייתי שישפע לכם בכל חודש שפע כזה, שנושפע לכם לפני חג הפסח, וזה בנקל להוציא מן הכח אל הפעל — אם רק תחזיקו את עצמכם ביחד באהבה, אחנה ורעות, ואחד ידאג בשביל השני. ותאמינו לי, שהרבה קהלות הצליחו להתבסס רק בזכות האהבה והאחדות שהיתה ביניהם, ותכף-ומיד כשרק נכנסה ביניהם ריח רעה מבחוץ של מחלוקת ופרודים, נחרבה לאט לאט הקהלה. וזה ראיתי בעיני. ולכן אנחנו צריכין להזהר מאד מאד בקהלתנו, שתהיה אהבה גדולה בין אנשי שלומנו, ואיש את רעהו יאמר חזק, ולהשתדל תמיד להסתפל על זולתו בעין טובה, ולדונו לכף זכות, כי אף אחד לא יודע מה שעובר על השני בביתו וכו', ודיקא על-ידי שנושמו את עצמנו מאד מאד, שלא יכנס בינינו ריח רעה, ריח זרה מבחוץ, נזכה לקהלה קדושה, לגדל ולחנן את ילדינו על טהרת הקדש, ולחתנם בגיל צעיר.

נא ונא אבקש מאד מאד את אנשי שלומנו היקרים! ראו להחיות את עצמכם בכל מה שתוכלו, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אתכם, אנרבה תהיו שמחים ועליזים, שאתם החלוצים הראשונים בהקמת "עיר ברסלב", אף שיש אנשים שעדין צוחקים מהרעיון הזה, אבל במשך השנים תראו איך שיתגשם, שפה תהיה עיר במלא מובן המלה, ואם תסתכלו בספר הנפלא "פעלת הצדיק", אות אלף ע"ב, שהדפסתי את זה עוד בשנת תשל"ח, שכתוב שם "שבועזרתו יתברך תתבטל מלכות הרשעה לגמרי, ויפתחו המצרים,

וְנִזְכָּה כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים חֲסִידֵי בְּרִסְלָב לְנִסְעַ עַל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה לְעִיר אוֹמֵן, וְלִהְתַּפְּלֵל שָׁם יַחַד"; וְאֵז כְּשֶׁנִּדְפַס הַסֵּפֶר, עָשׂוּ
מִזֶּה כָּל הַמְתַּנְגְּדִים צָחוּק, כְּאֵלוֹ זֶה דְּבָר עַל מְנַת שְׁיַעֲלֶה לְרִקְיָע...
וְהָיוּ אֲחֻדִים שְׂאֲמְרוּ לִי — לָמָּה אַתָּה כּוֹתֵב שְׁטִיּוֹת כְּאֵלוֹ... הָאֵם
דְּבָר זֶה יִתְקַיֵּם לְפָנַי בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ?! וְזֶה אָמְרוּ לִי כַּמָּה
מִהַחֲשׂוּבִים... וְאִף־עַל־פִּי־כֵן, תִּהְיֶה לְאֵל, אַתָּם רוֹאִים אִיךָ שְׁזָה
נִתְקַיֵּם בְּמֵלֶא מוֹכֵן הַמְּלָה, וְלֹא עוֹד אֵלָּא שְׂבָכָל שָׁנָה וְשָׁנָה יִתְוַסְפוּ
שָׁם אֲלָפִים מֵאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ', כְּמוֹ־כֵן אֲנִי מִבְּטִיחַ לָכֶם בְּפֶה
מֵלֶא, שְׂכָאן בִּיבְנֵאֵל תִּבְנֶה "עִיר בְּרִסְלָב" — עַל אִפְסֵם וְחֻמַּתְם שֶׁל
מְתַנְגְּדֵינוּ וְשׁוֹנְאֵינוּ, תִּסְתַּפְּלוּ עַל כָּל הַצְּדָדִים עַד הֵיכָן שְׁהַעֲיִנִים
שְׁלָכֶם רוֹאוֹת, כֵּן יִמְשָׁךְ יִבְנֵאֵל. תִּדְעוּ, שְׁגַם פְּתַח־תִּקְנָה הֵיטָה
מוֹשְׁבָה, וְהַיּוֹם הִיא עִיר וְאֵם בִּישְׂרָאֵל, כְּמוֹ־כֵן כָּאֵן בִּיבְנֵאֵל תִּהְיֶה
עִיר גְּדוֹלָה מְאֹד עִם אֲלָפִים וְרַבּוֹת שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵל תִּחְשְׁבוּ
שְׁזָה חֲלוֹם, אֵלָּא זֶה יִתְגַּשֵּׁם בְּמַצִּיאוֹת, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבַנוּ
וְתִגַּל נִפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

כג רו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי ד' דָּחַל הַמוֹעֵד, י"ט נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמִמֶּשׁ הַחֲיִיתָנִי, וְאֲנִי רוֹאָה שְׂצָרִיכִין
לְקָרֵב הַרְבֵּה אֶת מִשְׁפַּחַת ...

וְהִנֵּה אֲנִי עֹכְשׁוּ מִסְדֵּר, שְׁיִוְכְלוּ לְהַשְׁפִּיעַ שְׁפַע בְּכָל חֹדֶשׁ לְכָל
אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲבִילָה שֶׁל כָּל טוֹב.

אוֹדוֹת הַשְּׂמָשׁוֹת בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, לְמַעַן טוֹבְתֶךָ הַנְּצַחִית וְטוֹבַת
אֲשֶׁתְךָ — אֵל תִּפְסִיק, כִּי זֶה טוֹבָה נְצַחִית לְשִׂמְשׁ בְּבֵית־הַמְדַרְשׁ.
וּבְעֵינֵיךְ הַפְּחַד וְכוּ', יְדוּעַ שְׁפַעֵם אַחַת בָּא אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵל

רַבְנוּ ו"ל, וְשָׂאל אוֹתוֹ הָאֵם לְהִיּוֹת שׁוֹחֵט, כִּי הוּא מְאֹד מִפְּחָד מִחֲמֻרוֹת וְכוּ', עָנָה וְאָמַר לוֹ בְּדֶרֶךְ שְׂאֵלָה: וְכִי מִי יִהְיֶה שׁוֹחֵט, מִי שְׂאִינוֹ מִתְּפַחַד... וְכֵן הָיָה הַסְּפֹר עִם מוֹהֲרֵי ת"ו"ל, שְׂשָׂאֵל אוֹתוֹ הָאֵם לְהִיּוֹת רַב, אָף יֵשׁ לוֹ פֶּחַד מִלְּפִסֵּק פֶּן יִטְעֶה. עָנָה לוֹ רַבְנוּ ו"ל בְּדֶרֶךְ שְׂאֵלָה: וְכִי מִי יִהְיֶה רַב מִי שְׂאִינוֹ מִתְּפַחַד ... וְכַמוֹ-כֵן אָנִי אוֹמֵר לָךְ, וְכִי מִי יִהְיֶה שְׂמֵשׁ, מִי שְׂאִינוֹ מִתְּפַחַד מִכִּסְפֵי צְבוּר...

אודות הפרכת, יכול להשאיר עד אחר חג השבועות, כי כל יום מימי הספירה היא מצוה בפני עצמה והמשך אחד מחג הפסח עד חג השבועות.

ההכרח עקשו לקצור, ותכתב לי כל מיני חדשות

כג רז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי, ד' דחל המועד פסח, י"ט ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את שני העמודים, וזה ממש נפלא וכו', ותבוא עליך ברכה מרבה עד בלי די, כי אין עצה אחרת, רק לנהג כן, עד שיתבטל הרע לגמרי.

רק תחזעץ עם ... וכו' [חסר].

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שנפטר כבר מהרשע הזה, ונזכה לבנות את בית-המדרש הגדול, ונזכה לבנות "עיר ברסלב" במלא מובן המלה.

המאחל לך חג שמח...

תכתב לי אם ... בפית.

כג רח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי קדם הקג, כ' ניסן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

הִנֵּה אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל ... גְרוֹ יְאִיר, צְרִיכָה לְלֶדֶת בְּמִשְׁךָ הַחֵג, וַיַּעֲצָתִי לָהּ לְנִסֵּעַ לְגִתְנִיָּה לְבֵית-חֹלִים לְנִיאָדוֹ, וְלִכְּנֹן אִם אָתָּה רַק יָכוֹל לְהַדְרִיף אוֹתוֹ אֲצֶל מִי הוּא יָכוֹל לְהִתְאַכְסֵן — הִיָּתָה טוֹבָה גְדוֹלָה.

וְכֵן אִם אָתָּה יָכוֹל לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִחַלְקוּ אֶת הַיְלָדִים שְׁלֵהֶם בֵּין נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, יִהְיֶה חֶסֶד גְּדוֹל, וּבְזָכוֹת חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים זֶה עִם זֶה נִזְכָּה לְהִגָּאֵל.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַע שֶׁיַּחֲלֵל בְּצַע עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב. כְּתַבְתִּי גַם מִכְּתָב זֶה לְ ... גְרוֹ יְאִיר, אוֹלֵי בִיחַד תּוֹכְלוּ לְחַלֵּק אֶת הַיְלָדִים, וְאוֹלֵי לְצַרְף עוֹד כַּמָּה מְנֻשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ ...

כג רט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי קדם הקג, כ' ניסן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי ... גְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ.

רָאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם. וַעֲקָר הַחִזּוֹק שְׁלָךָ הוּא, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, חֲנֹן אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמִתְנָה שְׁאִין כְּמַעַט לְאִף אֶחָד, כִּי יֵשׁ לָךְ כַּח וְחוּשׁ אִיךָ לְהַחֲזִיק אֶת הַיְלָדִים, וְלְדַבֵּר עִמָּהֶם עַל הַרְמָה שְׁלֵהֶם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד נִצְרָף בְּדוּרוֹתֵינוּ אֱלֹה, אֲשֶׁר הָאֹוִיר מְלֵא בְּכַפִּירוֹת,

ויצריכים תמיד רק לדבר מהקדוש-ברוך-הוא בלי הרף, וכן להחזיר בהם אמונת חכמים, אשר זה יסוד התורה הקדושה. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתצליח בדרךך, ותחנך את ילדינו, וזה יתן גם לך הרבה שמחת החיים וספוק רוחני, כי בשעה שלומדים עם אחרים, לומדים בין כף גם עם עצמו.

המאחל לך חג שמח...

כג רי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי קִדְּם הַחַג, כ' נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

מֵאֵד מֵאֵד הַצֵּטְעָרְתִּי לְשִׁמְעַ שְׁעִבְרָתְךָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה פְּחָדִים וְכו', וְכו', יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּחֲיִי בְּרִיאָה, וְתִבְשְׂרִי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הִנֵּה אִשְׁתּוֹ שֶׁל ... צְרִיכָה לְלֶדֶת בְּחַג, וַיַּעֲצָתִי לָהּ לְנִסְעַ לְבֵית-חֹלִים לְנִיָּאָדוּ, כִּי בְּפוֹרְיָה מִפְּחָדִים אוֹתָהּ וְכו', וְלִכֵּן אִם יֵשׁ לָךְ אִיזוֹ הַזְדַּמְנוֹת לְעוֹרֵר אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁתַּחֲלֶקְנָה אֶת הַיְלָדִים, כִּי אֶת יוֹדְעַת, אֲשֶׁר הִיא אִשָּׁה מֵאֵד מֵאֵד רְגִישָׁה, וּמֵאֵד מֵאֵד בִּישָׁנִית וְכו', וְלִכֵּן לְמַצָּנָה רַבָּה יִחַשְׁבֵּב, אִם אֶת יְכוּלָּהּ לְעוֹרֵר כְּמָה מְנֻשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְעֲשׂוֹת אֶת הַחֶסֶד הַזֶּה, וּבְזָכוֹת הַחֶסֶד שְׁעֲשׂוּ עִם יִשְׂרָאֵל זֶה עִם זֶה — נִגְאָלוּ, כֵּן גַּם אֲנַחְנוּ נִזְכָּה כָּבֵר לְהִגְאָל.

מֵאֵד מֵאֵד רְצִיִּיתִי, שְׁתַּרְשְׁמִי לִי עַל פְּנֵי הַכֶּתֵב כְּמָה שׁוֹרוֹת מְבִרְיאוֹתָךְ.

המאחל לך חג שמח, מועדים לשמחה, תגים וזמנים לששון.

כג ריא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי קדם החג, כ' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה אֶל יְדִידִי ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל החסד שעשית עמדי, שסדרת מקום למשפחת ... זה ממש צדקה וחסד מיד ליד בלי שום הוצאה וכי, רק לעשות חסד. אשריך שזכיתי אותך עם מצוה כל-כף גדולה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שתהיה לנו קהלה קדישא לשם ולתפארת, ויהיה אצלנו רק צדקה וחסד, אני רוצה להרחיב ביבנאל את הפעילות של הצדקה וחסד. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שאוכל להוציא מהפח אֶל הפעל את כל זה.

רק חזק ואמץ מאד, ותמשיך להתחזק את קפת התפצה וכן קפת בית-המדרש, כי אין אחר שמפחד... ובנכות זה עזר לך הקדוש-ברוך-הוא בכל פרט ופרט.

המאחל לך חג שמח...

כג רבי.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי קדם החג, כ' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אֶל יְדִידִי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

את הספרים לא קבלתי עדיין, ודברתי עם ... והוא הבטיח לי שרק ביום שני או שלישי יוציא את זה, וישלח אלי את כל הספרים.

קבלתי ביום א' דחל המועד את הקונטרסים "בין הזמנים". מה

אמר לך! אין מלים בפי להסביר לך את גדל הזכות שזכית אתה ואשתך לזכות את הרבים, והיה פדאי לרדת לזה העולם רק בשביל זה, כי הוא זכוי הרבים שאין לשער ולתאר כלל. ושלחת לכאן אלפים, ועד עכשו כבר נחטפו 1500, מממש לא יאמן כי יספר, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שנוזקה לחבר עוד קונטרסים כהנה וכהנה, עד שנוזקה להוריד את השכינה בעולם.

רק תהיו חזקים בעצמכם, ושמחים ועליזים על נעם חלקכם, אשר שם נפשנו בחיים. טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעושה עמנו.

המאחל לך חג שמח...

כג ריג.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי קדם החג, כ' ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל אהובי יקירי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתני בפשורה המשמחת על הלידת בנה למזל טוב. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהברית יהיה בעתו ובזמנו בשביעי של פסח.

אודות קריאת השם, ששאלת אינה שם לתת? או ראה לתת שם אחר אביך, או חמיה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהרף הנמול, יקרא לו שם בישראל, ויהיה ירא שמים אמתי, ותרוו ממנו ומכל יוצאי חלציה רב נחת.

ותמסר דרישת שלום חמה, וברכת "מזל טוב" לאביך ולאמך שיחיו, וכן לחמיה וחמותך שיחיו, ולאשתך ותחיה.

המאחל לך מועדים לשמחה, חגים וזמנים לששון, ונתראה בקרוב פנים אל פנים.

כג ריד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׂמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָט שְׂזִכִּיתָ לְהַפְיִץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו"ל, זֶה
עוֹלָה עַל הַכֹּל. וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְחֻזֵק עֲצָמְךָ
בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, לְהַפְיִץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הוּא תִקּוּן
הַבְּרִית גְּדוֹל מְאֹד, וְכֵן תִּשְׁמֹר מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית, כִּי מוֹהֲרֵנוּת ו"ל
אָמַר: כְּשֵׁישׁ לְאֲדָם שְׁלוֹם-בֵּית, אֲזִי הוּא בְּכֹלֵל תִּקּוּן הַבְּרִית,
וְלִהְיוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּשֵׁאִין שְׁלוֹם-בֵּית, זֶה פָּגַם הַבְּרִית, וְאַתָּה צְרִיף
לְהַזְהִיר מְאֹד מְאֹד, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם-בֵּית בֵּינֵךְ וּבֵין אֲשֶׁתְּךָ, וְתַעֲשֶׂה כָּל
מִיָּנִי תַחֲבוּלוֹת לְפִיּוֹס אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְכוּ' וְכוּ', וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל
מִכָּל רַע.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב",
הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזִכָּה אוֹתֵנוּ בְּמַצּוֹת
נוֹרָאוֹת כְּאֵלוֹ — אֲכִילַת מִצָּה כָּל יְמֵי הַחַג, וְנִזְהָרְנוּ מֵאֲכִילַת חֻמֵץ,

בְּזֶה רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח כָּל הַשָּׁנָה, וְאִיךָ הִיָּה הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ מְטֻשָּׁעֵהֶרִין ז"ל אוֹמֵר, כְּשֶׁבָּא אַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵלָיו וְהִתְאַנַּח: אוֹי! כִּכְּר עֵבֶר הַחֵג, כִּלְפָּנֶיךָ מֵהָר... עֲנֵה וְאָמַר: מַה פְּתָאָם עֵבֶר הַחֵג? נִכְנַס הַחֵג... הֵינּוּ, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, אֲכַלְנוּ מִצָּה, וְשִׁתִּינוּ ד' כּוֹסוֹת, וְנִזְהַרְנוּ מִחֶמֶץ, וְהֵינּוּ בְּשִׂמְחָה, וְקִיַּמְנוּ כָּל הַמִּצְוֹת הַשְּׂיִכּוֹת לַחֵג, אֲזַי נִכְנַס הַחֵג בְּנוּ... וְלֹא שֶׁעֵבֶר הַחֵג... כְּמוֹ-כֵן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחִים וְעֵלְיוֹזִים עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחָל שָׁם גּוֹרְלֵנוּ, שְׁאַנְחָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אָמֵת בְּזֶה, רַבִּי נוּרָא וְנִפְלֵא כֵּזֶה, וְרָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ, שְׁאַנְחָנוּ גְרָיִם בְּצוּמָא בְּאַהֲבָה גְדוּלָה.

אָךְ מְאֹד מְאֹד מְצַעֵר אוֹתִי לְשִׁמְעַ, שְׁאַחַד אוֹ שְׁנַיִם שְׁסוּבָלִים עַל עֲצִיבִים וְכוּ' וְכוּ', מוֹצִיאִים אֶת עֲצִיבֵיהֶם בְּתוֹךְ בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְגוֹרְמִים חֲלוּלֵי הַשֶּׁם וְחֲלוּלֵי שְׁמוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְכִכְּר בַּקְּשָׁתִי וְהִתְחַנַּנְתִּי — מִי שָׁאִין לוֹ מַה לַעֲשׂוֹת עִם הַיְדִים, שְׂיִקַּח גְּרוֹן וְיִחַתֵּף עֲצִים בְּכַעֲסוֹ... וְלֹא שְׂיִגְבִּיֵה יָדוֹ עַל חֲבֵרוֹ, כִּי כָּל הַמְּגַבִּיֵה יָדוֹ עַל חֲבֵרוֹ נִקְרָא רָשָׁע, וְאֵת הַטְּמֵאָה הַזֶּה אֲנִי רוֹצֵה לַעֲקוֹר מִתּוֹכְנוּ, אִין דְּבַר כֵּזֶה שֶׁל אֱלִימוּת, מִי שֶׁהוּא אֱלִים, מְקוּמוֹ הוּא בְּבֵית מְשֻׁגְעִים.

נָא וְנָא רָאוּ לְהַחְזִיק אֶת עֲצִמְכֶם בְּיַחַד, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד מִקְּנֵאת הַמְּלָאכִים, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א'): אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי נִבְרָא שְׂיִהְיֶה לוֹ מְמֻשָּׁלָה עַל הַמְּלָאכִים, וְזֶה הַתְּכֵלִית וְהַסּוּף שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי פֶּרֶק ב'): עֵתִידִים צְדִיקִים, שְׁתִּהְיֶה מְחִיצָתָן לְפָנִים מִמְּלָאכֵי הַשָּׁרָת, שְׁנֵאָמַר: כָּעַת יֵאמֹר לְיַעֲקֹב וְלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל, שֶׁהַמְּלָאכִים נִצְטָרְכוּ לְשֵׂאל מִיִּשְׂרָאֵל כְּשִׁירְצוֹ לִידַע מַה פָּעַל אֵל, כִּי בַר יִשְׂרָאֵל שְׂמֻסְתּוֹכָב בְּעוֹלָם הַגְּשָׁמִי וְהַחֲמָרִי הַזֶּה, וְעוֹבֵר עָלָיו צְרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וְדַחְקוֹת, קִטְנוֹת וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא יוֹתֵר גְּדוֹל מִמְּלָאָךְ, כִּי מְלָאָךְ הוּא אוֹר רוּחָנִי, אָבֵל הוּא לֹא מְלַבֵּשׁ בְּלָבוֹשׁ גְּשָׁמִי, לֹא-כֵן הָאָדָם הוּא אוֹר רוּחָנִי מְלַבֵּשׁ בְּלָבוֹשׁ גְּשָׁמִי, וְעוֹבֵר עָלָיו קִטְנוֹת וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת, מְכַאֲבִים וְצְרוֹת וְיִסּוּרִים מְרִים, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה

בְּרוּךְ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצוֹעֵק (תְּהִלִּים קמ"ה, יז) "צַדִּיק הַגִּי'ה בְּכֹל דְרָכָיו וְחָסִיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו", "הַצּוֹר תְּמִים פִּעְלוֹ, כִּי כֹל דְרָכָיו מִשְׁפָּט, אֵל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל, צַדִּיק וְיֵשֶׁר הוּא" (דְּבָרִים ל"ב, ד). וּמִי שֵׁיכּוֹל לְהִרְאוֹת דְבָר זֶה, שְׁבַתְקָף צָרְתוֹ וְיִסּוּרָיו וּמְכַאוּבָיו הַמְרַבִּים הוּא מִתְחַזֵּק, וּמְצַדִּיק דִּינוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא יוֹתֵר גְּדוֹל מִכֹּל הַמְּלֹאכִים. אִךְ צָרִיף לִשְׁמֹר עֲצָמוֹ מְאֹד, וְלִרְאוֹת שִׁיחֵיה לֹו כַּח לַעֲמֹד בְּמִשְׁלָה זו, שֶׁלֹא יִקְנָאוּ בּוֹ מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת וַיִּפְּלוּ אוֹתוֹ, חֵס וְשֵׁלוֹם, כִּי הַמְּלֹאכִים מִתְקַנְּאִים מְאֹד בְּאָדָם כְּזֶה שֵׁיִש לֹו מִמִּשְׁלָה עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עַל כַּמָּה גְּדוֹלִים, שֵׁיבְקָשׁוּ מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת לְרַדְפָם (תְּהִלָּה טו'), וְגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל עֲצָה נוֹרְאָה לְזֶה, שֶׁלֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, אֲלֵא יִחְזִיק מִעֲמֹד לְקִשֵׁר עֲצָמוֹ עִם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי הַתְּקַשְׁרוֹת נִצַּל מִקְּנֵאת הַמְּלֹאכִים, הֵינּוּ שֶׁכֻּלֵּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְהִתְאַחֵז יַחַד, וְעַל זֶה דְּוָה לְבָנוּ, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ לַעֲשׂוֹת תְּמִיד פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְצַלִּיחַ לְפוֹרֵר וּלְפַלֵּג אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וּבְזֶה הוּא מְצַלִּיחַ, רַחֲמָנָא לִישִׁזְבֵן, וְזֶה עֵקֶר כַּחוֹ, כִּי בְּאֵמַת אִם הָיוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִתְאַחֲדִים יַחַד, אִזְ שׁוֹם אִמָּה וְלִשׁוֹן לֹא יְכוּלִים לְהֵם, וּמִחֲמַת שֵׁיִש כָּל-כָּף הַרְבֵּה פְּרוּדִים וּפְלוּגִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְזֹאת שׁוֹלְטִים בָּהֶם אֲמוֹת הָעוֹלָם, רַחֲמָנָא לִישִׁזְבֵן, וּכְמוֹ-כֵן הוּא בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שֵׁזְכִינוּ בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהִתְדַע מְרַבִּי אֵמַת וְנוֹרָא וְנִפְלֵא כְּזֶה, אִם הָיוּ כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מִחְזִיקִים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד אֶל רַבְּנוּ ו"ל, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶל אֵילוֹ הַשְּׁגוֹת וּמִדְרַגּוֹת הָיָה רַבְּנוּ ו"ל מְבִיא אוֹתָנוּ אֲלֵיהֶם, אֲלֵא דָא עָקָא, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם גּוֹרֵם תְּמִיד פְּרוּדִים וּפְלוּגִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְנִתְעוֹרְרַת קְנֵאת הַמְּלֹאכִים, שֶׁאֲחַד מִקְּנֵא בְּשָׁנֵי, וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹתְנִים כַּח לְסֵמ"ך-מ"ם, וְלֹא נִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ כְּלוּם.

וְלָכֵן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, רְאוּ מָה לְפָנֵיכֶם! תִּשְׁמְרוּ אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹא יִמָּצֵא בֵּינֵינוּ שׁוֹם אֵלִים, שֶׁהוּא סֵתָם מְשַׁעַע וּמְטַרְף וְכוּ' וְכוּ', כִּי מִי שֶׁמְגַבִּיחַ יְדָיו עַל חֲבָרוֹ, לֹא דֵי שֶׁהוּא רָשָׁע, אֲלֵא גַם מְשַׁעַע וּמְטַרְף וּמְקוֹמוֹ רַק בְּעַכּוֹ וְכוּ', וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְזַהֵר וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ

הַיְקָרִים, רְאוּ לְבַעַר אֶת נֶגַע הַצָּרְעַת הַזֶּה מִקְרַבְנוּ, שְׁלֹא יִהְיֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, מִחֲלָקַת וּמְרִיבוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְרַגַע שְׂכָבָר בָּא לְהַפְאוֹת, זֶה סִימָן שֶׁהַסֵּמֶ"ךְ־מ"ם נִכְנָס בְּנוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, לֹא תִהְיֶה כְּזֹאת.

נָא וְנֹא תִדְעוּ שֶׁהוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים לְבָנוֹת קַהֲלָה קְדוֹשָׁה, קַהֲלָה שֶׁל חֶסֶד וְשֶׁל אֲהֶבָה וְשֶׁל צְדָקָה, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֶזֶק, וְאֶחָד יַעֲזֹר לְהַשְׁנִי, וְאֵת גְּדֹל הַפֶּאֶב שֵׁישׁ לִי, כְּשֵׁישׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵילוּ מְרִיבוֹת אוֹ הַפְּאוֹת, זֶה אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְעַל־כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּהְיֶה שְׂרוּיָהּ בֵּינֵינוּ רַק אֲהֶבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְעַל־יַד־יִזְוֶה נִצְלִיחַ דְּרַבְּנוּ תַמִּיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! הִנֵּה נִכְנָסִים עִכְשָׁיו יְמֵי הַקֵּיץ, עֲלֵינוּ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֵּנוּ יִתְבַרֵךְ בְּכֹל יוֹם, שֶׁנִּזְכָּה לְשִׁמּוֹר עַל עֵינֵינוּ, שְׁלֹא נִכְשָׁל, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּרֵאוֹת אֲסוּרוֹת, אֲדִרְבָּה עֲלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וּלְהַרְגִיל אֶת עַצְמֵנוּ לְרֵאוֹת רַק בְּרוּחָנוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, הַמְּחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְכָל הַעוֹלָם כְּלוֹ הוּא אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, רַק נִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁים הָאֵלוּ מֵהַ שְׁלֵמָרָאָה עֵינֵינוּ: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, שֶׁהֵם לְבוּשׁ לְגַבֵּי גְלוּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּכְפִי שֶׁנִּחְדָּיר בְּעַצְמֵנוּ יְדִיעוֹת אֱלוֹהֵי, כֵּן נִזְכָּה לְהִנְצֵל מֵהַסְּתַכְלִיּוֹת רָעוֹת, כִּי תַמִּיד נִסְתַּכַּל רַק עַל רוּחָנוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ.

נָא וְנֹא זְכְרוּ הֵיטֵב אַחֲרֵיכֶם, כִּי אָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ עִתּוֹ וּרְגָעוֹ, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם אֵינוֹ בְּטוֹחַ בַּחַיּוֹ, עִם כָּל זֹאת אֲנַחְנוּ רוּאִים, שְׂאָדָם תַּמִּיד דּוֹאֵג עַל אֲבוּד דְּמִיו, וְאֵינוֹ דּוֹאֵג עַל אֲבוּד יְמִיו, וְתַמִּיד שֵׁט בְּאָרְץ, וּמִתְחַלֵּף בָּהּ לַעֲשׂוֹת מְמוֹן הַרְבֵּה, וְשׁוֹכְחִים מֵהַתְּכַלִּית הָאֲמִתִּית. לְזֹאת הַרְגִילוּ אֶת עַצְמְכֶם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי בְּרַגַע שְׂאָדָם רַק מוֹצִיא מִפִּיו כְּמֵה דְבוּרִים אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, הוּא כְּבָר מְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַדְּבוּר הוּא הַפְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ רוּחָנוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ. וְעַל־כֵּן רְאוּ לְדַבֵּק אֶת

אֲשֶׁר כג רטז בַּנְחַל קיא

עצמכם בו יתברך, על-ידי הדבורים והרצונות והכסופים שתוציאו מפיכם אליו יתברך, וזה יהדק אתכם אליו יתברך, ותהיו מקשרים תמיד עמו יתברך, והוא ישפיע עליכם שפע גדול מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג רטז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי, כ"ג ניסן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכל לשבור אותך, אדרבה תהיה רגיל לומר תמיד: "הצור תמים פעלו, כי כל דרכיו משפט, אל אמונה ואין עול, צדיק וישר הוא" (דברים לב, ד); כי יש הרבה דברים שאדם אינו יכול להבין, כי אנוחנו אנשים מגשמים מאד, ונדעתנו ושכלנו קטן כאגוז, ואי אפשר לנו להשיג השגות אלקותו יתברך, ועל-כן מה העבודה שלנו עכשו? לקחת תיגוקות של בית רבן, ולהחזיר בהם האמונה פשוטה בו יתברך. ולכן צריכה להיות עבודה הקדושה הזו אצלך קדש גדשים, כי תהלה לאל, יש לך חוש לילדים, ועל-כן תקבץ את כל הילדים, ותספור להם ספורי אמונה והשגחה פרטית, ספורי צדיקים אמתיים, וזה יעשה טובה לכל הילדים, כי הם לא יסתובבו על הרחובות, וכן תלמד עמהם הלכות, וזו גם תהיה טובה לך, שתהיה עסוק עם זה, ותאמין לי, ידידי היקר! שאין עוד עבודה קדושה יותר גדולה מזו, אשרי מי שזוכה לחזק את בני ובנות ישראל על-פי טהרת הקדש.

גא ונא תבטל את עצמך לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, ותהיה

נְעֻשָׁה כְּסָא לְכַבֹּדוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתָמִיד תִּשְׁכַּח וְתִבִּין, אֲשֶׁר הוּא יִתְבַרֵךְ, מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ אֶפְלוֹ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכֵת הַשְּׂכִינָה. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁחֹזֵק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּקְבֹּץ מֵה שְׂיִוִּתֵר יְלָדִים, כִּי חָבֵל שְׂיִסְתּוֹכְבוּ עַל הַרְחוּבוֹת, וְלֹא יַעֲשׂוּ שׁוּם דְּבָר, אֲלֵא תִשְׁתַּדֵּל לְקַבֵּץ אוֹתָם אַחַר הַצְּהָרִים, וְתִסְפֹּר לָהֶם סְפוּרִים יָפִים, וְתַתֵּן לָהֶם מִמַּתְקִים, וְהַקְּדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה לָךְ תָּמִיד מְתוֹק בְּחַיִּים, וְשְׂתַזְכֶּה לִילָדִים צַדִּיקִים וְצַדִּיקְנִיּוֹת, יִרְאֵי הַשָּׁם אֱמֵתִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג ריז.

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאד ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ קֶדֶם הַחַג, אִף מִחֲמַת טְרֵדוֹתֵי הַרְבּוֹת לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ תְּכַף-וּמִיָּד.

רָאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּיוֹתֵר בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵךְ. וְרַבְּנוּ ו"ל הַפְּלִיג מָאד מָאד מִמַּעֲלַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לג), שְׂאֲצֵל הָעוֹלָם אֱמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן, וְאֲצֵלֵי הָעֵקֶר הוּא אֱמוּנָה, וְעֵקֶר הָאֱמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, בְּלִי שׁוּם חֻקִּמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת כְּלָל, רַק צְרִיכִים לְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ וְאֶת חֻקְמָתוֹ וּבִינָתוֹ לְגַמְרֵי, וּלְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ, כִּי אֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְכֵן תַּרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְהַחֲדִיר דְּבָרִים אֵלָיו בֵּין הַתְּלִמִּידִים, לְלַמֵּד עִמָּהֶם תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דַעַת הָאֱמֵת שְׂקַבְּלוּ

מִרְבֵּנוּ ו"ל, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁכָּלוֹת כָּלֵל, וְאִם תִּרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ
בְּדַרְךָ זוֹ, תִּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְחַנֵּן, שֶׁתִּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרֻסָּה בְּשַׁפְּעַ, וְלֹא
תִצְטַרֵּף לְבָרִיּוֹת, וְתוּכַל לִישָׁב בְּשִׁלְוָה.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג ריח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרָי, כ"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, וְתַחֲדִיר בֵּין הַתְּלַמִּידִים דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית,
וְתַדַּע שֶׁהֵם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, הַכֹּל פֶּה שְׁאִין בָּהֶם חֲטָא, וְעַל-כֵּן
בְּזוֹה שֶׁתַּחֲדִיר בְּתַלְמִידִים אַמוּנָה, תַּדַּע שֶׁיְהִיוּ נַעֲשִׂים כְּלִים לְהַמְשִׁכַת
הַשְׁכִּינָה בְּעוֹלָם, כִּי כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֵינוֹ מִתְקַיֵּם אֶלָּא עַל הַכֹּל פִּיָּהֶם
שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שְׁאִין בָּהֶם שׁוּם חֲטָא, וְתַלְמֵד עִמָּהֶם
בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת הָאֻמוּנָה הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה
וּמְהִינָה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם
עֲצָם עֲצָמֵיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכַפִּי שֶׁתַּחֲדִיר בְּעֲצָמְךָ וּבָהֶם אֶת
הָאֻמוּנָה הַקְדוּשָׁה, בֵּן יִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה.

רְאֵה לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלֶךָ,
וּמָה הָיִיתָ עוֹשֶׂה בְּלִי רַבֵּנוּ ו"ל. וְרְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד עַל
הַחֲסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת עֲצָמְךָ

בְּשׁוּם פְּנִים בְּעֵצְבוֹת וּבְעֵצָלוֹת, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצָמָךְ מִכַּעַס וּמִקְפָּדוֹת,
וְתִשְׁתַּדֵּל לִילֶךְ בְּדַרְךְ סְבָלָנוֹת, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה
עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג ריט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבָרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֶׁהִיְתָה לִי,
שֶׁדַּבַּרְתִּי עִמָּךְ, אֲנִי מִבְּטִיחַ לְךָ, שֶׁבְּקָרוֹב מִמֶּשׁ תּוּכַל לְהִתְחִיל לְבָנוֹת
בֵּית רַחֵב, שֶׁתִּהְיֶה וְיִלֶּה מִמֶּשׁ לְתַפְאֶרֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רַק חֲזַק
אֶת עֲצָמָךְ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתָבָרֵךְ, וְתִדַּע וְתִאֲמִין אֲשֶׁר אֵין
בְּלַעֲדֵיו יְתָבָרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יְתָבָרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִירָה וּמְקִיָּם אֶת כָּל
הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתָיו יְתָבָרֵךְ, וְתַחֲדִיר בְּעֲצָמָךְ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ
הוּא אִוֵּר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאַתָּה עוֹמֵד בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְהָאוֹר הִנֵּה
מְסַבֵּב אוֹתָךְ, וּכְפִי שֶׁתַּחֲדִיר בְּעֲצָמָךְ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, כֵּן תִּזְכֶּה לְטַהֵר אֶת
עֲצָמָךְ מִכָּל רַע, וְיִמְשֶׁךְ עֲלֶיךָ שֶׁפַע נוֹרָא וְנִפְלְאָ מְאֹד, כִּי "אִישׁ
אֲמוּנָת רַב בְּרָכוֹת" (מְשָׁלִי כח, כ), וְיְדִיעוֹת אֱלוֹ תַּחֲדִיר בְּתַלְמִידִים,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד, וְיַחְבֹּשׁ לִי תָּמִיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ג נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל הָאֲבֹרֹת הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מִתְחִזֵּק לִילֶךְ עַל־פִּי דְרָכֵי רַבְנוּ ז"ל.

בְּעֵינַי תִּקּוֹן הַבְּרִית וְכוּ', עָלֶיךָ לְהַשְׁתַּדֵּל בְּיִתְרָה לְהִיּוֹת בְּשִׁלוֹם וּבְאַהֲבָה עִם אֲשֵׁתְךָ, וְאַף פַּעַם לֹא לְרִיב, חֵס וְשִׁלוֹם וְכוּ' וְכוּ', וְלֹא לְשִׁמְעַת לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂאוּמֶרֶת אַחֲרָת, כִּי רַבְנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם־בֵּית יִתְרָה מִהַפֵּל, וּבְפִירוּשׁ גָּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רסג), שְׂהַסְמִיךְ־מ"ם אֹרֵב מְאֹד מְאֹד לְקַלְקֵל אֶת הַשְׁלוֹם־בֵּית שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדֵי לְהַכְשִׁילָם בְּפִגְמֵי־הַבְּרִית, וְעַל כָּל זֹאת זֹאת עֲשֵׂה, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאַמְצִים, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוֹלָה, וְזֶה בְּעֶצְמוֹ תִּקּוֹן הַבְּרִית.

אֹדוֹת הַשְּׁעוֹר בְּגִמְרָא, שְׂאֵתָה לֹמֵד כַּמָּה שָׁנִים שְׂעָה בַּיּוֹם גִּמְרָא, חָבַל לְהַפְסִיק אֶת זֶה, וּכְדָאֵי לְהַמְשִׁיךְ.

אֹדוֹת לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְנוּ ז"ל וְכוּ', הֶעֱקָר שְׂיִהְיֶה בְּשִׁכְלִי, וְלֹא כְּדָאֵי לְהַכְנִס בְּמַרְיָבוֹת בֵּין חֲבָרֵי הַכּוֹלָל וְכוּ', הֶעֱקָר לְהַפְיֵץ בַּחוּץ בֵּין הַחֲלוּנִיִּים, שְׂזוֹ מְצָנָה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי בְּפִירוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסט): עַל־יְדֵי שְׂמִיחָה שְׂאֵדָם שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, הִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֶצְמוֹ שׁוֹמֵר לוֹ אֶת בְּרִיתוֹ, שְׂלֹא יִכְשֵׁל בְּפִגְמֵי־הַבְּרִית.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבִוֵּר וְדְבִוֵּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רכא.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר אחרי, כ"ד ניסן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל החסד שעשית עם ענני אנשי שלומנו ביבנאל קדם הפסח, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שבזכות המצוה הזו, תזכה לעשות עוד מצוות, שתוכל לשלח בכל ראש-חדש משאית עם ירקות ופרות לכל אנשי שלומנו העננים ביבנאל, המונים לעת עתה ששים וְחֲמֵשׁ מִשְׁפָּחוֹת.

זכור תזכר פמה שנים חזקתי אותך בעת שהיו לך מצבים מאד קשים, שהיה נדמה לך, כאלו אבד מנוס ותקנה וכו' וכו', עוד עם האשה הראשונה וכו' את הסבל שסבלת וכו', אף-על-פי-כן היתה לי סבלנות אליך, וחזקתי ואמצתי אותך, ולכן אבקש אותך עכשו, ראה לעסק בצדקה וחסד, ובזכות זה יכפר לך הקדוש-ברוך-הוא, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ילקוט הושע תקכב): אמר הקדוש-ברוך-הוא, חביב עלי חסד שאתם עושים זה עם זה, יותר מאלף קרבנות שהקריב לפני שלמה המלך. ולכן ראה להכניס את עצמך במדת החסד במלא מובן המלה, ותמסר את נפשך על מדת החסד, ובזכות זה יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שכל מזלך ישתנה, פי שורים עליך דינים מרבים, רחמנא לישזבן, ואם תעסק במדת החסד, אז תפתח לעצמך צנור החסד, וימתקו ממך כל הדינים.

הכפל הדבר, תעשה לעצמך חק ולא יעבר, שפכל ראש-חדש תשלח משאית שלמה עם ירקות ופרות לענני אנשי שלומנו ביבנאל, ובזכות המצוה הזו אשתך תשתנה לגמרי, ויבנה ביתך לשם ולתפארת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רכב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר אַחֲרֵי, כ"ד נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ...

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׂדוּכִים, עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׂדָבֵר זֶה נֶעְלַם מֵעֵין כָּל.

הַעֲקָר לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, כִּי בִיּוֹתֵר צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּשְׂדוּכִים
לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, כִּי כָּל הַדּוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה — הַשְּׁעָה דוֹחֵקתוֹ
(בְּרִכּוֹת סד.), וְעַל-כֵּן תַּצִּיַּת אֶת הָאִמָּא, וּבּוֹדָאֵי לֹא תִתְחַרֵּט.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֻדְבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, הוּא
הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׁאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְתִחְזֹק אֶת
עֲצָמְךָ בִּיּוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה בְּנִקְדַת הַמְצֻוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִתְרַחֵב לְבָבְךָ לְדַבֵּר תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, כִּפִּי שְׂאֻדָּם
שֵׁשׁ וְשִׂמַח בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן יִפְתַּח פִּיו וְלִבּוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
וּכְפִי שְׂמֻדְבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כֵּן נַעֲשֶׂה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִמְצָא אֶת זְוִיגְךָ מֵהַיּוֹתֵר מֵהַיּוֹתֵר.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רכב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר אַחֲרֵי, כ"ד נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לֹא לְדַחַק אֶת הַשָּׁעָה, וְתִרְאֶה אִיךָ יִפֹּל דָּבָר, וּתִקְבֹּל עֲבוּדָה
אֲשֶׁר מוֹשַׁכֶּת לָךְ לִבְךָ.

בְּעֵינַי שְׂדוּכִים, אֵל תִּהְיֶה בְּרִי, אֲלֵא אֶת הַשְּׂדוּךְ הָרֵאשׁוֹן
שִׁיִּצְיֵעוּ לָךְ, תִּקַּח לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְתִהְיֶה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בַּחַיִּים.

רַק חֹזֵק וְאַמֵץ לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתַי: תִּבְרָךְ, וְתִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין,
וְתִשְׁמַר שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ, וְתִהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי בְּאַמֶּת רָאוּי לָנוּ
לְשִׂמְחָה שְׂאֵנוּ מֵאַמִּינִים בְּנֵי מֵאַמִּינִים בּוֹ? תִּבְרָךְ, וְאָנוּ מוֹכֵנִים לְמִסֹּר
אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּעִבּוּר? תִּבְרָךְ, וְהַשְׂמֵחָה הַזֹּאת תִּכְפַּר לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ,
וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדָּךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר אַחֲרָי, כ"ד נִיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת לִבְךָ מִכָּל
מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, עָלָיו לְחַגֵּר מִתְּנָיו לְהִתְחַזֵּק
בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְעַקֵּר הַשְׂמֵחָה, שֶׁתְּהִלָּה
לְאֵל, בְּרָאנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים לְהִסְתַּפֵּל בְּכָל
יוֹם רַק בְּנִקְדוּת טוֹבוֹת שִׁישׁ בּוֹ, וְלִזְאוֹת אָנוּ עוֹשִׂים בְּכָל יוֹם בְּרִכָּה
"שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", כִּי זֶה עַקֵּר הַשְׂמֵחָה, שְׂאִין אֲנַחְנוּ גוֹיִים, כִּי מָה
הֵיינו עוֹשִׂים אִם הֵיינו נִבְרָאִים מְזַרַע הַגּוֹיִים, כָּךְ, תְּהִלָּה לְאֵל,
נִבְרָאנוּ מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְעַלֵּינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם,

וּבְפָרֵט אַתָּה, שְׁעֵבֵר עֲלֶיךָ הַרְבֵּה צָרוֹת וַיִּסּוּרִים, עֲלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגָּיִם שְׁבַעֲוֹלָם. וְעַקֵּר הַשְּׂמֵחָה הִיא — שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְכֵן תִּשְׁמֹר שַׁבַּת־קִדְשׁ, וּתְקִים מְצוּוֹת בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת כָּלָל, וּבִזְכוּת הַמְצוּוֹת שֶׁתְּקִים, תִּתְחַזֵּק בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וּבִיּוֹתֵר תִּדְקֹדֵק מֵה שְׂאֵתָה אוֹכֵל, שְׁלֹא תֹאכֵל, חֵס וְחִלִּילָהּ, מֵאַכְלִים אֲסוּרִים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת הוּא דִּיקָא עַל־יְדֵי שְׂאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַנְדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְאֵל כֵּן יְהִי לְזֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל־יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, פֶּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְאִזּוּ בְּנֻדְאֵי תִרְאֶה נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה לָךְ הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

חֻזַק וְאַמֵץ, וְתִרְאֶה לְכַתֵּב לִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רכה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי אַחֲרֵי, כ"ד גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד שֶׁאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּנוּ ז"ל, כִּי בְּאַמַּת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שֶׁרַבְּנוּ ז"ל לֹמַד עִמָּנוּ, זֶה עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ, תְּמִימוֹת אֲמִתִּית בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת וְהַשְּׂכָלוֹת שֶׁל הַכָּל, וְלֹא שֶׁפָּה מוֹדְרָנִית, וְלֹא שֶׁפָּה הַגִּיוֹנִית... וְלֹא שֶׁפָּה פְּסִיכוֹלוֹגִית... רַק תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת אֲמִתִּית, אֲשֶׁר זֶה הִיסוּד

והעקר בתסידות בְּרִסְלָב, שְׁצָרִיכִים תְּמִיד לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וּבְכָל דְבַר שֶׁרָק רוֹצִים לַעֲשׂוֹת, צָרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, אִם יֵשׁ שָׂמָּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא — הָרִי טוֹב וְכוּ' וְכוּ' (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב); וּבְאֵמֶת אֵי אֲפֹשֶׁר לְלַמַּד אֶת סִפְרֵי רַבְנֵנוּ וְ"ל עִם יְשׁוּת וְעַם גְּאוּת, הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת שָׂבוּר כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבֵר וְכוּ', בְּאִפְּנֵי שִׁיּוּכָל לְהַשִּׁיג בְּאוֹרוֹת צַחְצַחוֹת כְּאֵלוֹ וְכוּ', וּמְחַמֵּת רַב הָעוֹלָם נִמְצָא בָהֶם יְשׁוּת וְגְאוּת, וְלִכְּן מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָהֶם לְקַבֵּל אֶת דְּבָרֵי רַבְנֵנוּ וְ"ל כְּמוֹ שֶׁהוּא, אֲלֵא כִּשְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם אֵיזָה מִשְׁבֵּר, אִזּוּ הוּא בָּא לְהִתְחַזֵּק בְּסִפְרֵי רַבְנֵנוּ וְ"ל, וְעַל-כֵּן לֹא יוֹעִיל אִם יִכְתְּבוּ שׁוּם שְׂפָה פְּסִיכוֹלוֹגִית... אוּ מוֹדְרֵנִית... אוּ הִגְיוֹנִית... אוּ בְּאֵיזָה צוּרָה שֶׁהִיא, צָרִיכִים רַק לְשַׁבֵּר אֶת לִבָּבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּלְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עַל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְאֵל דְּבַר זֶה אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַגִּיעַ, אֲלֵא כִּשְׁצוֹבֵט לוֹ בְּלֵב מְאֹד, וְעוֹבְרִים עָלָיו מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאִזּוּ הוּא קוֹנֵה הַרְבֵּה אֲצֵל רַבְנֵנוּ וְ"ל וְשׁוֹתָה מִימֵיו, וְאִם עֲדִין נִמְצָאת בְּאָדָם אֵיזוֹ טַפְתַּת יְשׁוּת וּמְצִיאוֹת שֶׁל עֲצָמוֹ, עֲדִין הוּא רַחוּק לְגַמְרֵי מִהַלְמוּד הָעֵמֶק הַזֶּה.

אוֹדוֹת עֲנִינֵיךְ הַפְּרִטִּים, הֵייתִי מְצִיעַ לְךָ לְהִתְחַתֵּן מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר, כִּי אֲצֵל רַבְנֵנוּ וְ"ל הִיָּה הָעֵקֶר לְהִתְחַתֵּן, וְאָמַר פְּעַם, שְׂאִינוּ רוֹצִה שְׁיִבֹאוּ אֵלָיו בַּחוּרִים (רְוָקִים) אֲלֵא אֲבָרְכִים, וְעַל-כֵּן זֹאת עֲשֵׂה מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר לְהִתְחַתֵּן, וְאֵל תְּהִיָּה בְּרַרְן, אֲלֵא אֶת הַשְּׂדוּף הָרֵאשׁוֹן שִׁצִּיעֵנו לְךָ — תִּקַּח לְשֵׁם שָׁמַיִם, וּבִנְדָאֵי תִזְכֶּה לְבִנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בִּישְׂרָאֵל.

אוֹדוֹת סְדֵר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד וְכוּ', אֵינְ עוֹד יִפִּי, אֵינְ עוֹד עֲרֹבוֹת, אֵינְ עוֹד מְתִיקוֹת, כְּמוֹ מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמַּד בְּסִדְרֵי-דֶרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְנֵנוּ וְ"ל, וְלוֹמַר פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק מִשְׁנִיּוֹת, דֶּף אַחַר דֶּף גְּמָרָא, סִימָן אַחַר סִימָן שֶׁלְחָן עֲרוּף וְכוּ' וְכוּ', עַד שִׁיזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְלִהְיוֹת בְּקֵי בָהֶם.

אֲשֶׁר כג רכו בַּנְּחַל קבא

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְרָכְךָ, וְתַהֲיֶה תַמִּיד שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה עַל
נַעַם חֶלְקְךָ, עַל אֲשֶׁר בַּנְּחַל שֵׁם גּוֹרְלְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רכו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרָךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ה נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְדַעַת מַה סַּכַּם לְבִסּוֹף בְּעֵנִין הַעֶסֶק שְׁדַבַּרְתָּ
עִמִּי אֶתְמוּל.

הִנֵּה עֹכְשׁוֹ צָצָה גִּזְרָה חֲדָשָׁה, הִרְשַׁע ... עוֹשֶׂה יְשִׁיבַת מוֹעֲצָה
בְּלַיִל חֲמִישִׁי, וּפְהֵ הִרְשַׁעִים רוֹצִים לְהַצְּבִיעַ נֶגֶד הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה, וְלִכְּנֹ
מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּגַּשׁ אֵל ... וְתֹאמַר לוֹ בְּפִרוּשׁ: "תְּדַע,
נֶגֶד בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ כְּבָר הַגְּבִהַת יָד וְחֲתֻמַּת, וְעֹכְשׁוֹ אֶתָּה רוֹצֵה גַם
לְהַגְּבִיחַ יָד וְלַחְתֹּם נֶגֶד תְּלַמוּד-תּוֹרָה, עַל זֶה לֹא יֵאבְּהָ ה' סֶלַח לְךָ,
וְעֲנוּשׁ תַּעֲנֹשׁ. וְחֲכַמְיֵנו הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ: "אֵינְ עוֹנֵשִׁין אֲלָא אִם כֵּן
מְזַהֲרִין"; וְלִדְעִתִּי, אִם יִשְׁמַע דְּבוּרִים כָּאלוֹ, וּמַה גַּם שְׁתֹּאמַר לוֹ,
שְׂאֵם אֶתָּה מְצַבִּיעַ נֶגֶד הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה, אֶתָּה מְנַתֵּק עִמּוֹ כָּל הַקְּשָׁרִים,
זֶה יוֹעִיל בְּיָדָי לְהַפְּחִידוֹ, וְאִם לֹא, אֲלָא בְּאִמַּת יְצַבִּיעַ נֶגֶד, תְּנַתֵּק
עִמּוֹ כָּל הַקְּשָׁרִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מְאֹד מְאֹד אֲנִי רוֹצֵה לְדַעַת מַה קָרָה עִם הַעֶסֶק.

כג רכז.

בְּצִנְתַּת הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעִיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כִּי נִסַּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּקְּיִם מְצוֹת כְּבוֹד אִם, וּתְצִיֵת אֶת
אִמְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְלֶכֶת לִישִׁיבָה לְלִמּוֹד, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצֵא שֵׁם רַע עֲלֶיךָ,
וּבִזְכוּת מְצוֹת כְּבוֹד אִם, תִּזְכֶּה לְהַשְׁלִים אֶת עֲצֻמְךָ בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת
שָׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רכח.

בְּצִנְתַּת הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעִיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כִּי נִסַּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר, וְאִתּוֹ עִמּוֹ אֶשְׁתּוּ ... תַּחֲיָה.

זֶה זְמַן רַב, שְׁרָצִיתִי לְכַתֵּב לָכֶם, אִךְ לֹא יֵצֵא לִי מֵרַב טְרוֹדוֹתֵי
הַרְבוֹת.

הִנֵּה דִבְרַתִּי עִם הָרַב ... גֵּרוּ יְאִיר, וְהוּא מוֹכֵן לְקַחַת אוֹתְךָ מִיּוֹם
רֵאשׁוֹן זֶה לְעִבּוּדָה חֲדָשָׁה, אֲשֶׁר מִתְחִילִים עִם אֲלָפִים וְחֲמֵשׁ-מֵאוֹת
שָׁקֶל, וּבְכֹל שְׁלֹשֶׁה חֲדָשִׁים אָמַר לִי, שֵׁישׁ אֶפְשָׁרוֹת לְהַעֲלִאת הַשֶּׁכֶר,
וְעַל-כֵּן אֲנִי מְקַנֶּה שְׁתַּקַּח אֶת הָעִבּוּדָה הַזֶּה, וְכִף לֹא תַחֲיָה בְּצִמְצוּם.
וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיעֲלוּ לְךָ אֶת הַמְשַׁכְּרֵת, עַד שֶׁתַּחֲיָה
לְךָ מִשְׁכְּרֵת מְכַבֶּדֶת.

אִתָּה צְרִיף לְדַעַת אֶת פְּתֻגַּם הָעוֹלָם שְׂאוּמְרִים: טוֹב צְפוֹר אַחַת
בְּיַד מְשִׁתִּי צְפָרִים עַל הָעֵץ... הִינּוּ מַה שְׂבִיֵד בְּטוֹחַ, מַה שְׁהַקְרוּבִים
מִבְּטִיחִים לְךָ, זֶה סֵתֵם עוֹרְבָא פְּרַח, כְּמוֹ שְׁתִּי צְפוּרִים עַל הָעֵץ,

ועל-כן לְדַעְתִּי, תִּקַּח אֶת הָעֲבוּדָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתוּכַל לִקְבֹּעַ לְעֲצֻמְךָ שְׁעָה אַחַת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי זֶה עֵקֶר הַצְּלָחַת הָאָדָם, כְּשֶׁקוֹבֵעַ לְעֲצֻמוֹ שְׁעָה אַחַת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְלִכֵּן הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם תִּקְבַּל חֵבֶר אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְלַמֵּד אֶתוֹ בְּיַחַד שְׁעָה בְּעָרֵב קִצָּת הַלַּיְלָה, קִצָּת אַגְדָּה וְקִצָּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא רְאוּ שְׂנֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק לְגוֹר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעוֹד תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לָכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַע, וְכִמּוֹ-כֵן תִּרְוֶוּ רַב נַחַת מֵהִילָדִים, וְיִגְדְּלוּ בְּנִקְלָה, וְתִבְשְׂרוּ לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מִשְׂמֻחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאַחַח לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לְדַעְתִּי, תִּקַּח אֶת הָעֲבוּדָה שְׂרוּצָה לְקַחַת אוֹתָךְ הָרַב ... כִּי הִרְבֵּה דִבְרָתֵי עֲמוֹ בְּשִׁבְלֶךָ, וְאֲנִי מִקְנֶה שְׁתִּהְיֶה לָךְ הַעֲלָאת מִשְׁכָּרְת בְּכָל שְׁלִשָׁה חֲדָשִׁים.

כג רכט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ו נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַחַי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו להחזיק את עצמכם ביחד, ומאד מאד אני מבקש את אנשי שלומנו היקרים, תעשו כל מיני פעולות שבעולם שיהיה ביניכם אהבה, אחנה ורעות, כי הסמ"ד-מ"ם אורב מאד מאד על האחדות והאהבה בינינו, ואנחנו צריכים למסר את נפשנו, שתהיה תמיד אהבה, אחנה ורעות בין אנשי שלומנו היקרים, וזה סוד הצלחתנו, ועל-כן אל תתנו פתח להסמ"ד-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, שיכנס בינינו, ויעשה אילו פרודים, חס ושלום, אלא אחד צריך למחל לשני, ולעשות כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה רק אהבה, אחנה ורעות.

נא ונא שמרו את עצמכם מבעס וקפדות, כי שלמה המלך אומר (משלי כה): "עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין מעצור לרוחו", כמו עיר פרוצה, אשר אין לה חומה והכל הפקר, וכל אחד יכול להכנס בתוכה ולעשות ככל אשר חפץ ועולה על לבו, כמו-כן הוא אם איש אשר אין מעצור לרוחו, והוא כעסן גדול, וכל דבר קטן מכניסו בבעס ורציחה ומתעצבן, אז ענשו שהכל שולטים עליו. ולכן שמרו את עצמכם מאד מאד מבעס וקפדות, ובפרט בבית-המדרש צריכים לשמר מאד מאד לא לבא לידי בעס ומחלוקת ומריבות, חס ושלום.

חזקו ואמצו מאד מאד באמונה פשוטה בו יתברך, שהוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה נוראה ונפלאה מאד, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, וכל הצרות והיסורים שאנו סובלים עכשו, זה רק כדי לעורר אותנו לשוב אליו יתברך, כי הרשעים הם כמו מקל כובי, כדי לעורר אותנו להתאחד יחד ביתר שאת וביתר עז באהבה, אחנה ורעות, ואם נחזיק את עצמנו ביחד, אז יתבטלו ויתפרדו כל פועלי און, ותהיה להם מפלה אחר מפלה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו ורפכם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג רל.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ו גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

מָאד מָאד אָנִי מְקַנְהָ שְׁבַנְכֶם ... גֵּרוּ יָאִיר, יִכְנַס לִישִׁיבָה, וְתָרוּוּ מִמֶּנּוּ רַב נַחַת, כִּי הוּא בַּחוּר טוֹב, וַיֵּשׁ לוֹ כְּשִׁירוֹנוֹת טוֹבִים מָאד מָאד, וְחָבַל חָבַל שְׁלֵא נִשְׁאַר אֶצְלֵנוּ, אַף אָנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַשְׂיִגְדֵל יִרְצָה לְהִיּוֹת עִמָּנוּ יַחַד.

רְאוּ לְחִזּוּק אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עוֹ, וְאָנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִצָּא שְׂדוּךְ טוֹב בְּעַבוּר בְּתַכֶּם, וְכֵן אָנִי מְקַנְהָ שְׁהַכּוֹלֵל יִתְבַּסֵּס עַכְשׁוּ, וְתַהֲיֶה לְכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וַיִּתְרַחֵב לְכֶם בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאַתָּה ... תַּחֲזִיקָ תַעֲבָרִי אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּקַלּוֹת, וְתוֹלִידֵי בְּנִקֵּל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שְׁתַּצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רלא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ו גִּיסָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מָאד ... גֵּרוּ יָאִיר.

בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ הַגִּיעוּ כָּל הַסְּפָרִים, וּכְבָר חֲלָקֵתִי לְכָל בַּחוּר סֵפֶר "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", וּכְבָר הַתַּחֲלִילוּ לְלַמֵּד בָּהֶם.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל גְּדֵל הַזְּכוֹת שְׁלָךְ וְשֵׁל אֲשַׁתָּךְ, שְׂאֵתָם יוֹשְׁבִים וּמְתִינְגְעִים יוֹמָם וְלַיְלָה

בְּהַדְפַּסְתָּ הַסְפָּרִים הַקְדוּשִׁים, שֶׁהִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וּבְכֵל יוֹם מִתְקַשְּׂרִים אֲנָשִׁים, וְאֵין מְסַפֵּיק הַדְרָאָה וְתוֹדָה שֶׁהֵם מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִין עַל יְפֵי הַסְפָּרִים מְחִיצוֹנִיּוֹת הַדְּפוּס הַכְרִיכָה וְכוּ', וּמְכַל שָׁכֵן הַפְּנִימִיּוֹת. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר בַּק זֶה עֲסָקְנוּ, כַּמָּה מְלִיוֹנִים אֲנָשִׁים עוֹבְדִים קִשָּׁה, וּמְתַיַּגְעִים עַל פְּרִנְסָה גִשְׁמִית עַל סֶפֶק רוּחַ, וְכֵאֵן תְּהִלָּה לְאֵל, כֵּלּוּ נְרוּחַ, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִיכֶם!

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הָאֵם אַתֶּם מוֹכְנִים לְשַׁעוֹר הַיּוֹם.

כג רלב.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר אַחֲרֵי, כ"ו נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ דַבְּרָתֵי עִם ... וְהוּא אָמַר, שֶׁהַמְשָׁאִית צְרִיכָה לְהַגִּיעַ בְּסִבִּיבוֹת שָׁעָה 12, וְאֵנִי צְרִיךְ לְשֵׁלֵם לַמְשָׁאִית 150 דוֹלָר, בַּק הוּא שׁוֹאֵל הָאֵם יֵשׁ אֵיזָה סִימָן עַל הַקּוֹפֶסְאוֹת.

אוֹדוֹת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", תַּעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁדַּבְּרָנוּ לְהַתְחִיל לְהוֹצִיא בְּרֶךְ אַחַר בְּרֶךְ מִהַתְחַלַּת אַרְחֵ-חַיִּים, וְיִכּוֹל לְהִיּוֹת גַּם 700 עֲמוּדִים בְּכֶרֶךְ א', וְכֶךְ תּוֹכֵל לְרִאוֹת אֵיךְ לְהַדְפִּיס אֶת יְתֵר חֲלָקֵי אַרְחֵ-חַיִּים, כִּי גַם הַחַי-מוֹהַר"ן שֶׁהַדְּפִסְנוּ, זֶה 700 עֲמוּדִים, וְזֶה מְאֹד יָפֵה, לֹא צְרִיכִים פְּחוֹת וְלֹא צְרִיכִים יוֹתֵר. תִּרְאֶה שֶׁאֲשַׁתֵּךְ תַּתְחִיל עוֹד הַיּוֹם לְסֵדֵר אֶת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" עִם אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהַדְּפִסְנוּ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְהַ"חַי-מוֹהַר"ן", וְזֶה יִהְיֶה לְהַפְּלִיא, וְבַק בְּאִפְּן כִּזֶּה תּוֹכֵל לְהוֹצִיא לְאוֹר אֶת כָּל חֲלָקֵי הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אֲשֶׁר כג רלג — כג רלד בנחל קכז

הכפל הדבר, ראה לכתב איך ארזו את הקונטרסים וכן את הספרים, הוא צריך סימן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רלג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אחרי, כ"ז ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל היקיר ונחמד ...
גרו יאיר.

שמעתי מהרב ... שאתה נכנס לשיבה בכפר חסידים, ומאד מאד שמחתי, פי אתה צריך לדעת, שבחור צעיר צריך להיות בשיבה, וזה לא בריא שישתובב כן, ובפרט שיש לך כשרונות טובים, ועל-כן ראה לנצל את זה, ובפרט עכשו בימי הנעורים, שמאד מאד חבל לבזבז את זה, וחכמינו הקדושים אמרו (שבת קנב): ינקותא כלילא דוורדא; עקר יפי הפרח הוא כשעדין צעיר, על-כן ראה להכניס את עצמך בתוף הלמוד, ותחזר על הלמוד פעמים אין מספר, עד שתוכל לזכור את זה היטב היטב, וכן אל תשפח לגרס בכל יום כמה פרקים משניות כמו שדברנו הרבה מזה, שמזוף ומטהר את הנשמה.

אני מאד רוצה שתכתב לי, וממש תחייני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רלד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחרי, כ"ז ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

מאד שמחתי לשמע בשורה משמחת, שחזרת לביתך, יהי בואך

קכח אֲשֶׁר כג רלה בנחל

בְּשָׁלוֹם. יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהַיְיָה לָנוּ בְּרִיא וְחֹזֵק, כִּי אֲנַחְנוּ צָרִיכִים אוֹתְךָ מְאֹד, וְהַחֲכֵם מִכָּל הָאָדָם אָמַר (מְשָׁלִי כו): טוֹב שָׁכַן קְרוֹב מֵאֵחָ רְחוֹק.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִבְרוֹךְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי, כ"ז נִסָּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר אֶת הַשְּׂמֵחָה שְׁיֵשׁ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל־ל וְכֵן לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּפֶרֶט עִם הַסְּפָרִים שְׂאֲתָמוּל הַגִּיעוּ, זֶה כָּבֵר מְפִיצִים בְּמֶרֶץ גְּדוֹל, וְהַזְּכוּת הַזֹּאת לֹא תִנָּתֵן לְהַסְבִּיר בְּמַלִּים. וְכָל זְמַן שֶׁהָאָדָם מְלַבֵּשׁ בְּלָבוּשׁ גְּשָׁמִי, אֵינוֹ יְכוּל לְהַבִּין מַעֲלַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִיךָ פְּשָׁמְעוֹרְרִים אֵיזוֹ נִשְׁמָה לְחַזֵּר אֶל שְׂרָשָׁה, אֵיזֶה יְחוּד וְזוּג עֲלִיּוֹן זֶה עוֹשֶׂה וְגוֹרֵם לְמַעֲלָה, אֲשֶׁרִיךָ וְאֲשֶׁרִי אֲשַׁתָּךְ, שְׂאֲתָם עוֹסְקִים בְּזֶה.

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתִּקְתַּקְתָּם אֶת הַשְּׁעוֹר שְׁלֵמְדָנוּ אֲתָמוּל, וְטוֹב לְשַׁלַּח אֶת זֶה לְיִבְנָאֵל (וְטוֹב שֶׁיִּשְׁאָר מְקַלֵּט בְּמִכּוֹנָה, כִּי יְכוּא יוֹם וַיִּצְטָרְכוּ אֶת הַשְּׁעוֹרִים הָאֵלוֹ מְאֹד).

אוֹדוֹת הַדְּפֶסֶת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", גַּא וְנָא לְלַכֵּת בְּמַתִּינּוֹת וּלְאֵט, הֵינּוּ מִצַּד אֶחָד זְרִיזוֹת עֲצוּמָה, וּמִצַּד אֶחָד סְבֻלָּנוֹת, וְהַלְתַּחֲלִיל עִם כָּרֶךְ הַרְאֵשׁוֹן וְכו', וְרַק כֶּךָ תוּכַל לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַחֲלָקִים, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

תֹּאמַר לְ... כִּי הַיּוֹם קָשָׁה לִי לִתֵּן שְׁעוֹר מְרִב חֲלִישׁוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחרי, כ"ז ניסן ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אַל יְדִידֵי ... גְרוּ יְאִיר.

רְצִיתִי עוֹד הַיּוֹם לְטַלֵּפֵן אֵלֶיךָ, וְהִנֵּה תִפְסְתִי אוֹתָךְ בְּבֵית־מִדְרָשׁ, אֲקוּנָה שְׂיִסְדֵר הַמְטוֹת דְרָךְ ... אַבְל מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׂיִהְיֶה עַל יָדְךָ, כִּי הוּא עָסוּק בְּאֵלֶיךָ וְאַחַת עֲנִינִים, וְהֶצְרַכְנוּ לְדַבֵּר כְּשִׁעְתִּים רַק בְּשִׁבְלֵי הַמוֹעֵצָה וּבְנִצְצֵי"ם. יְעוֹזֵר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁכַבֵּר נִפְטֹר מִהֲצָרָה צְרוּרָה הַזֶּה שֶׁל הַסְּמ"ך־מ"ם, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִכְנִיעַ יָדַיִם, וּמִמֵּילָא קִרְנֵי הַצְּדִיקִים, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: כִּי־זוֹן שְׁמִכְנִיעַ יָדַיִם, אֲזִי כָבֹד יְכוּלִים לְבַקֵּשׁ עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְכו' (מגלה יז:).

אֲנִי שׁוֹלַח עִם כֶּסֶף בְּעִבּוֹר תְּשֻׁלוֹם הַטְּלָפוֹן.

תְּרַאֶה לְדַבֵּר עִם ... אוֹדוֹת הַנִּקְיוֹן בְּחִדְרֵי, שְׁהִיָּה שָׁם הַמְּחַשֵׁב וְלָשִׁים אֶת הַשְּׁטִיחַ בְּחִדְרֵי.

אֲקוּנָה שְׁמִסְרַת אֶת הַמְּכַתֵּב לְ... כִּי זֶה מְאֹד נְחוּץ לוֹ. פֹּה תִקְבַּל מְכַתֵּב לְמִסֵּר לְ...

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחרי, כ"ז ניסן ה'תשנ"ה.

שלום לְ... גְרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִכּוֹת עִם הַשְּׁתַּפּוֹת עַד שְׁאֲבוּא, אֲזִי נְדַבֵּר בְּיַחַד שְׁלִשְׁתָּנוּ אֶת הַתְּנָאִים וְכו', כִּי אֵינִי רוֹצֵה שְׁתַּפֵּל, חַס וְשְׁלוֹם, עוֹד פְּעַם בְּפֶחַ וְכו'. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְדַחוֹת אֶת הַפְּגִישָׁה עִם הַעוֹרֵךְ־דִּין עַד שְׁאֲבוּא,

תתחמק ממנו באיזה תרוץ וכו' (ודעת לנכון שלא תגיד שצויתיד),
ואני מקנה שהכל יסתדר כשאבוא, על הצד היותר טוב.

ראה לצלצל עכשו ל... גרו יאיר, ותגיד לו שהיום יזרו את
הפועלים לבנות ולבנות וכו' ולא לעצור, כי צריכים לגמר את
הקומה השנייה מה שיותר מהר, ואני יודע מה שאני מדבר.

וכן שיהיה היום בקשר עם העורך-דין ... בענין ... שלא תהיה,
חס ושלום, איזו עגמת נפש, חס ושלום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רלח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קדושים, א' דראש-חדש איר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלליות אנשי
שלומו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב",
הו"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד, וישמרו ויצילים מפל צרה וצוקה
ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר להיות
בשמחה עצומה על גדל החסד שעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא,
שאנו זוכים להיות מקרבים אל רבנו ז"ל. גא ונא ראו לנצל את
הימים הקדושים האלו, ימי ספירה, שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-
מוהר"ן, חלק ב', סימן עג), שהם ימים של התעוררות לעבודת השם
יתברך, וכן רואים בחוש, שכלל נשמות ישראל מאד מאד
מתעוררים בימי הספירה, ובפרט בחדש איר, שהוא חדש הרפואה,
בסוד: "אני י' רופאך", וכן בימי הספירה זוכים להשפיל את
השונא, פי נתקיים: אויבי יבושו ושובו ריקם; וכן אמר רבנו ז"ל:
ל'עמ'ר' — ראשי תבות: מ'איגרא ר'מה ל'בירא ע'מיקתא, פי
בימים אלו יכולים להפיל את השונא, פי בספירת העמר יכולים
להכניע את המוסר (ספר-המדות, אות ספירת העמר, סימן ג'); ובמדרש

רָבָה (פֶּרְשָׁה זו): תִּנָּא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי: אֵימְתִי שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְגַּדֵּל בְּעוֹלָמוֹ? בְּשַׁעַת שְׁעוֹשֶׂה מִדַּת הַדִּין בְּרָשָׁעִים. וְעַל-כֵּן אָנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִימִים אֵלוֹ תִהְיֶה לְכָל מִתְנַגְּדוֹ מִפְּלֵה גְדוּלָה, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת כְּבֹד בְּהַתְגַּלּוֹת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, שְׁתַּהֲיֶה בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה גְדוּלָה עַד מָאד, כִּי הָרִי בְיָמִים אֵלוֹ אָנוּ מִתְאַבְּלִים עַל מִיתַתָּן שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁלֹא נִהְגוּ כְּבוֹד זֶה בְּזֶה (יְבִמוֹת סב.), וְעַל-כֵּן כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת זֹאת עָלֵינוּ לְמַסַּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עַז לְהִתְאַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת. וּכְכֹר דְּבַרְנוּ כַּמָּה פְּעָמִים, שְׁעַקֵּר הַצְּלַחַתְנוּ נֶגֶד הַרְשָׁעִים הִיא רַק כְּשִׂיחָה בֵּינֵינוּ אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, אַהֲבָה כְּזוֹ שְׁעוֹד לֹא הִיְתָה בְּעוֹלָם. וְחֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָנִי יְכוּל לְהִתְפָּאֵר, כִּי קִהַלְתָּנוּ קִהְלָה קְדוּשָׁה מָאד, וְאַחַד עוֹזֵר לְהַשְׁנִי בְּמֵלֵא מוּבָן הַמְּלָה, וְתֵאמְרוּ לִי, שְׁדַבֵּר זֶה מָאד מָאד חֲשׁוֹב אֲצֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הִתְנָא הַקְדוֹשׁ שְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה אוֹמֵר: עַל שְׁלֹשׁ דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד — עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוּדָה, וְעַל גְּמִילוֹת חֲסָדִים. וְאָמַר הָאִישׁ הָאֱלֹקִי הַרְבִּי ר' יְהוֹנָתָן אֵיבְשִׁיץ ו"ל עַל מֵאֲמָרָם ו"ל, שְׁאָמְרוּ (פְּסָחִים קיז.): יְכוּל בְּכֻלָּם חוֹתָמִים? תַּלְמוּד לּוֹמַר בְּךָ חוֹתָמִים, הֵינּוּ שְׂאוּמְרִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, וּמְסִימִים אֶת הַבְּרָכָה 'מִגֵּן אַבְרָהָם', כִּי אַבְרָהָם הוּא נֶגֶד מִדַּת הַחֲסֵד, יִצְחָק נֶגֶד מִדַּת עֲבוּדָה, שְׁהִיא תְּפִלָּה — אִיזוּהִי עֲבוּדָה שְׁפִלְבָּ? הָיִי אוֹמֵר זֹאתְפִלָּה, וְיַעֲקֹב הִיא תּוֹרָה, שְׁהִיא מִדַּת תְּפָאֲרֵת, וְהִנֵּה תּוֹרָה וְתְּפִלָּה לְמָדוּ פְּעַם בְּמִסְרֵינֵי נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאֵינִם יְכוּלִים לְהַדְמוֹת אֶל הַדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים כָּלָל, וְיֵמָּה נִשְׁאָר לָעַם יִשְׂרָאֵל בְּדוֹר הַזֶּה, שְׁהוּא מְלֵא הַסְּתָרוֹת וְכַפִּירוֹת? רַק מִדַּת הַחֲסֵד, שְׁאֵחָד עוֹשֶׂה חֲסֵד עִם הַשְּׁנִי, וְזֶה 'בְּךָ חוֹתָמִים', הֵינּוּ מִדַּת הַחֲסֵד שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ. וְלִכְּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּיוֹתֵר, שְׁתַּעֲשׂוּ חֲסֵד אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, וּבִזְכוּת הַזֶּה יִתְבַּטְּלוּ מֵאִתְּנוּ כָּל הַדֵּינִים וְהַגְּבוּרוֹת, וְנִזְכָּה לְהַפְּלֵל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

מָאד מָאד אַבְקַשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שְׁתַּשְׁמְרוּ עַל

קִלֵב אֲשֶׁר כַּג רֵלֵט בַּנְחָל

יְלַדְיֵכֶם עִם מִי הֵם מִתְחַבְּרִים, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהַזְהִיר
וּלְשַׁמֵּר עַל יְלַדְיָנוּ — לְגַדְלָם וּלְחַנֵּכָם בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָה, וַיַּעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזֶפֶה לְחַתָּנָם בְּגִיל צַעִיר, כְּדֵי שִׁיְהִיו קְדוֹשִׁים
וּטְהוּרִים בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּדַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲבַקֵּשׁ עוֹד פַּעַם אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁלֵא יִחְנֶה
אֶת רַכְבוֹ בְּצַד הַכְּבִישׁ שֶׁל הִירִידָה, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד מְסַכֵּן לְיַלְדִים,
וְכֵן לֹא כְּדָאִי לְתַת לָהֶם עֲכָשׁוּ פִתְחוֹן פֶּה... כִּי אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים
בְּאֲמִצֵּעַ שְׁנֵי בַּגְצִ"ים, וְזֶה מְשַׁגֵּעַ אוֹתָם לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן הֵם רוֹצִים
לְהַתְפַּס עַל קֶשׁ וְתַבּוֹן, וְעַל הַעֲצִים וְעַל הָאֲבָנִים.

כַּג רֵלֵט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וּתְבָרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוֹשִׁים, ב' דְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אֲקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל עָבַר כְּשׁוֹרָה בְּלִי בְּעִוֹת, וְאִין
לִי מַלִּים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ תָּמִיד רַק חֶסֶדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים.

רְצוֹנִי לְדַעַת דְּחוּף מְאֹד עַל שְׁלֹשָׁה קוֹנְטְרַסִים, אִם הֵם נִמְצְאִים
אֲצִלְךָ: "לָךְ עַל בְּטוּחַ", "מָה עוֹשִׂים", "מָה אֲכַפֵּת לָךְ", כִּי נַחוּץ לִי
לְדַעַת.

הָאֵם ... הַגִּיעַ לְקַחַת אֶת הַמַּעֲטוֹפוֹת, וּמָה בְּעֵינַי ... שֶׁהִיָּה צְרִיף
לְהִבִּיא דְּבָרִים מִבֵּיתִי בִּיבְנָאֵל לִישִׁיבָתוֹ.

אָשֶׁר כג רמ בַּנְחַל קלג

רק חֶזק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד עִם כָּל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בָּךְ,
חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהַעֶסֶק שֶׁלְּךָ הוּא רַק הַדְּפֶסֶת, וְצָרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל
תָּמִיד עַל מַה שֶׁכָּבֵר עָשָׂה... וְלֹא עַל מַה שֶׁעֲדִין יֵשׁ לַעֲשׂוֹת... וְכֵן
אִף פַּעַם לֹא תִבּוֹא לְיַדֵּי עֲצָבוֹת, אֲדִרְבָּה לְדַעֲתִי, אִף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא
הִרְאָה בְּזִמָּן קֶצֶר מַה שְּׂאֵתָה הִרְאָתָּ.

הַמְּחַפָּה לְתִשׁוּבָה...

כג רמ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֲנִי הִתְשַׁנֵּיה.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת הַשִּׁיחוֹת וְכוּ', זֶה רַק הִנֵּה בְּיַדֵּי לְהַשְׁלִים אֶת הַגְּלִיּוֹן, וְלָכֵן
לֹא צָרִיכִים אֶת זֶה. בְּקוֹנְטֵרַס שְׁחֹסְרִים כְּמַה עֲמוּדִים, יְכוּלִים לְהַשְׁלִים
אֶת זֶה, אוּ מַה שְּׂמוּבָא בְּסוֹף שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.

אֲשָׁרִיכֶם שְׂאֵתָם עוֹסְקִים בְּהַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַק זֶה
מַה שֵׁישָׂאָר מֵאֵתְנוּ, כָּל רְגַע שְׁחֹשְׁבִים מֵרַבְּנוּ ז"ל — זֶה הַצְּלָחָה
נִצְחִית, וְלֹא צָרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל אַחֵרִים כָּלֵל.

אֲנִי מְקַנְהָה שְׁקַבְּלֵתֶם אֶת הַמְּכַתְּבִים, וְכֵן אֶת הַקוֹנְטֵרַס "תְּחִיָּה
עֲצָמָא". הַיּוֹם אֲשַׁלַּח לְכֶם דְּרֹךְ הַפֶּקֶס עוֹד קוֹנְטֵרַס נִפְלָא.

הַמְּצַפָּה לְשִׁמְעַ מִכֶּם...

נָא לְאַתֵּר אֶת ... לּוֹמֵר לְאַשְׁתּוֹ שְׂאֲנִי מְחַפֵּשׂ אוֹתוֹ.

כג רמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוֹשִׁים, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֵיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד אֲבַקֵּשׁ כְּשֶׁתִּשְׁמְעֵי מִבְּעֵלְךָ, שְׁבֹנֵי גֵרוֹ יְאִיר, הַגִּיעַ, שֶׁתִּשְׁלַחַי פָּקֵס שֶׁהוּא הַגִּיעַ, וְהוּא כָּבֵר עַל הַדֶּרֶךְ לִירוּשָׁלַיִם.

רַק חֲזָקִי לְהִדְפִּיס אֶת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר הוּא אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר, וְזֶה יְחִיה אֶת כָּלֵל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְכַמוֹכֵן אֶת שֶׁהַקּוֹנְטְרָסִים הַנִּפְלְאִים, שֶׁהֵם מִמֶּשׁ חֲמֻצָן וְאוֹיֵר לְנִשְׁמָה בְּדוֹר הַזֶּה, כִּי עוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם מֵה שְׁעוֹבֵר, וְהַסְּפָרִים הָאֵלּוּ מְחִיִּים אוֹתָם עַד מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְכֵן לִילָדִים, וְתִהְיֶה כְּלָכֶם בְּרִיאִים וְשְׁלֵמִים. צְרִיכִים לְהַכְנִיס בְּבֵית אֹיְרָה שֶׁל שְׂמֻחָה, וְשֵׁלָא יִהְיֶה מִתַּח, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי הַשְׂמֻחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִכֶּם...

כג רמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוֹשִׁים, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֵיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲקוּהָ שְׁלַקְחָתָ אֶת הַכְּרִית וְהַשְׂמִיכָה שֶׁל בְּנֵי ... וְהַעֲבֹרָתָ אֶת זֶה אֵלָיו, כִּי הוּא מְגִיעַ הַיּוֹם בְּבִקְרָה.

רַק חֲזָק וְאַמֵץ לְהַפִּיץ אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים, כִּי הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל זֶה תִּקּוֹן עַל הַעֲבֹר וְעַל הַהֲזָהָה וְעַל הַעֲתִיד. תִּאֲמִין לִי, בְּשָׂמִים שׁוֹחֲקִים מִכָּל מַתְּנֻגְדֵי וְכוּ', אֲפִלּוּ אֵלּוּ שֶׁהֵיוּ נִקְרָאִים "גְּדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ" ... עֲכָשׁוּ רוּאִים אֶת הָאֲמָת, וּמִתְּהַפְּכִים בְּקִבְרָה.

אָשֶׁר כג רמג בַּנְחָל קלה
יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שְׁנִזְכָּה כְּכָר לְרֵאוֹת בְּהַתְגַּלוֹת פְּנֵי
הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם.

הַמְצִיפָה לְשִׁמּוֹעַ מִמּוֹף...

כג רמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, ב' דְּרָאשׁ-חֵדֶשׁ אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי. וְהִנֵּה
שְׁלַחְתִּי לָךְ סֵף אֲלָפִים דּוֹלָר לְהַדְפָּסָה, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שִׁירְחִיב לִי, וְאוּכַל לְשַׁלֵּם לָךְ אֶת כָּל הַחֹב שֶׁל הַדְפָּסָה.

מָה אִמַר לָךְ! אֵין עוֹד מְלִים בְּפִי וּמְכַל שְׁכֵן בְּכַתָּב לְצִיָּן אֶת
גְּדֻלַּת הַדְפָּסָה, שֶׁהַקּוֹנְטְרַסִים זֶה מִמֶּשׁ חֲמֻצָן וְאוֹיֵר לְנִשְׁמִימָה לְנִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל. יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּכַל לְמַלְאוֹת אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ
עִם כָּל הַקּוֹנְטְרַסִים הָאֵלּוּ.

וְהִנֵּה הַשְּׁבוּעַ יִהְיֶה מוֹכֵן קוֹנְטְרַס "קְדֻשַׁת ל"ג בְּעֶמְר", "סֵדֶר
הַיְשִׁיבָה", "בְּחֹר יְשִׁיבָה", "הַצְּלָחָה בַּיְשִׁיבָה", "סְבָלְנוֹת לְיִלְדִים",
וְאֵנִי שׁוֹלַח אֶת זֶה דְּרָךְ פָּקֵס.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הָאֵם הַדְפָּסְתָּ קוֹנְטְרַסִים אֵלּוּ: "לָךְ עַל בְּטוּחִי", "מָה עוֹשִׁים",
"מָה אֲכַפֵּת לָךְ", כִּי אֵנִי מְסַדֵּר עֲכָשׁוּ אֶת אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִים חֶלֶק
"א", וְאֵנִי צְרִיךְ לְדַעַת אֶת זֶה דְּחוּף מְאֹד. אֶת שְׁתֵּי הַמַּעֲטָפוֹת ל...
וְל... תְּמַסֵּר רַק לְאָדָם אַחֲרָי וְד"ל.

אֵנִי חוֹשֵׁב שֶׁ... יִהְיֶה אֶצְלָךְ הַיּוֹם.

כג רמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁנֵי לְסֹדֵר קְדוּשִׁים, ב' דְּרָאשֵׁי־חֵדֶשׁ אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְּרוּ יְאִיר.

מֵאֵד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ אִם אַתָּה יָכוֹל לְנִסֵּעַ בְּיַחַד עִם יְדִידֵינוּ ... לְקִנּוּת אֶת הַמְטוֹת, כִּי אֲנִי כָּבֵר בָּא בְּסוּף הַשָּׁבוּעַ הַבָּא, וּמִסְתַּמָּא גַם עִם אֲשֵׁתִי, וְחָבֵל, יֵשׁ לִי חֲדָרִים, וְאֲנִי יָכוֹל לְקַיֵּם חֶסֶד בְּהַכְּנֵסֶת אוֹרְחִים, וְלָמָּה שְׂיִצְטָרְכוּ לִישׁוֹן עַל הַרְצָפָה, נָא לְקִנּוּת מְטוֹת טוֹבוֹת, וְאֶת יַתֵּר הַכֶּסֶף אֲנִי מְבִיא עִמִּי.

אֲנִי מְקַנְהָ שְׂתַעֲשֶׂה לִי חֶסֶד הַזֶּה לְנִסֵּעַ עִם ... גְּרוּ יְאִיר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קְדוּשִׁים, ב' דְּרָאשֵׁי־חֵדֶשׁ אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

הִנֵּה זֶה זְמַן רַב שְׂרָצִיתִי לְכַתֵּב לְךָ עַל דְּבָר כָּאוֹב עַד מְאֹד, שְׂבַתְךָ ... תַּחֲיָה עֲזוּבָה אֶת בְּעֵלָה ... גְּרוּ יְאִיר, וְאֶף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ, שְׂיֵשׁ לָהּ טַעֲנוֹת צוֹדְקוֹת וְכוּ', עִם כָּל זֹאת תֵּאֱמִינִי לִי, שְׂהַצְעֵר שֶׁל הַשְּׁלֵשָׁה יְלָדִים, זֶה אֵינּוּ לְתֹאֵר וְאֵינּוּ לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲנִי לֹא צָרִיךְ לְהַסְבִּיר לְךָ מַה זֶה גְּרוּשָׁה, וְאֶף אֶחָד לֹא מְרוּיַח פֶּה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ בְּטוֹחַ, שְׂיֵשׁ לִי ... גְּרוּ יְאִיר חֶסְרוֹנוֹת וְכוּ', כִּי אֵינּוּ צְדִיק בְּאֶרֶץ, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הַטוֹב וְלֹא יִחָטָא (קִהְלֵת ז, כ), כְּלָנוּ עוֹשִׂים שְׂגִיאוֹת בְּחַיִּים, וְכָלֵנוּ עוֹשִׂים שְׂטִיּוֹת, עִם כָּל זֹאת צָרִיכִים לְמַחֵל אֶחָד לְשָׁנִי, וְאֲנִי בְּטוֹחַ שְׂהַזוּג לְמָדוּ שְׂנִיָּהֶם לְקַח בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה הַזֹּאת, וּבְפָרֵט ... גְּרוּ יְאִיר, אֲנִי בְּטוֹחַ שְׂהוּא הַשְּׂתַנָּה לְטוֹבָה, וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד

בְּתוֹר אִמָּא וּחְמוֹת, שְׁתַּעֲזְרֵי שִׁיְהִי שְׁלוֹם בְּיַנְיָהֶם, וְשִׁבְתֶּם תַּחֲזוֹר לְבַעֲלָהּ, וְאֲנִי מִכְּטִיחַ לָךְ, שְׂאֲנִי מִצְדֵי אֶעֱשֶׂה כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שְׁבַעֲוֹלָם, שִׁיְהִי בַעַל טוֹב וַיִּפְרֹגֶנּוּ אוֹתָהּ וְכוּ', וְהָ אִמָּת שָׁגַם אֶת יוֹדַעַת שֶׁהוּא ... גְּרוֹ יְאִיר, בְּטַבְעוֹ אִישׁ טוֹב, וּמוֹכֵן לְהוֹרִיד אֶת הַחֲלוּק שְׁלוֹ בְּשִׁבִיל אַחֲרִים וְכוּ' וְכוּ', אַךְ צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶת לְמוֹד בְּנֵה, שֶׁהָאִשָּׁה בָּאָה קִדְּם לְפָנַי בְּלָם, וְלִדְעָתִי, הוּא לְמַד בְּשִׁנָּה זוֹ לְקַח, וְהַשְׁתַּנָּה לְגַמְרֵי מִן הַקֶּצֶה אֶל הַקֶּצֶה. וְלִכֵּן עָשִׂי לְמַעַן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְמַעַן הַיְלָדִים, שִׁבְתֶּם תַּחֲזוֹר אֶל בַּעֲלָהּ, וַיְגִירוּ בְּיַחַד בְּאֶהְבָּהּ, אַחֲוָה וְרַעוּת, וַיִּתְחִילוּ דָף חֲדָשׁ בְּחַיִּים, כִּי יִמְנֹו כְּצֹל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד), הִנֵּה אֲנִי אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים כְּבָר מִזֶּה הַעוֹלָם, הָאֵם כְּדָאִי בְּשִׁבִיל זְמַן קֶצֶר לְהַתְגַּרֵּשׁ, וְהַיְלָדִים יִסְבְּלוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם!! לְזֹאת מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּעֲשִׂי כָּל מַה שְׁבִיכְלֶתָךְ, שִׁבְתֶּם תַּחֲזוֹר אֶל בַּעֲלָהּ, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב, וְאֲנִי עֹרֵב עַל זֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁכְּבָר תִּזְכְּרֵי לְרָאוֹת נַחַת מִבְּתֶךָ וּמִהַנְּכֻדִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר קְדוּשִׁים, ב' דְּרֵאשִׁי-חֲדָשׁ אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוָיָה.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצַּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ שִׁישׁ לִי מֵהַיּוֹם שֶׁעֲזַבְתָּ אֶת הַבַּיִת וְכוּ', כִּי בְּאִמָּת אֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (גטין ז':): כָּל הַמְּגַרֵּשׁ אֶשְׁתּוֹ רֵאשׁוּנָה, אֶפְלוּ מִזְבַּח מוֹרִיד עָלָיו דְּמַעוֹת, וְאֲמַרְתִּי פַעַם אֶת הַטַּעַם — לְמָה דִּיקָא הַמְּזַבַּח מוֹרִיד דְּמַעוֹת, לְמָה לֹא הַמְּנוּחָה אוֹ הַשְּׁלֶחֶן, אוֹ הַכִּיּוֹר, אוֹ שְׁאָר כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ? אֶלָּא הַמְּזַבַּח מוֹרִיד דְּמַעוֹת, וּבּוֹכָה וּמִלִּיל: כְּבָר מְסַפֵּיק

קִרְבָּנוֹת מְקַרְיָבִים עָלַי, מָה אֲנִי צָרִיךְ עוֹד קִרְבָּנוֹת? כִּי כְּשֵׁישׁ יְלָדִים וּמִתְגַּרְשִׁים, אֲזִי מְקַרְיָבִים אֶת הַיְלָדִים קִרְבָּנוֹת, כִּי הַיְלָדִים הָאֵלוּ גַעֲשִׂים בַּעֲלֵי מוֹמִין בְּנִפְשָׁם לְכָל חַיִּיהֶם. וְעַל-כֵּן דִּיקָא הַמְזַבַּח בּוֹכָה, וְלֹא שָׁאָר כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ. וּבִאֲמַת אֲנִי מִבֵּין אוֹתָךְ, שְׁבַעֲלָךְ הוּא לֹא הֵכִי קַל וְכוּ', וַיֵּשׁ לוֹ חֲסְרוֹנוֹת וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֵינְךָ אָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם, שְׂלֹא יִהְיֶה לוֹ חֲסְרוֹנוֹת, כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם כְּבָר שְׁלֵמוֹת, אֲזִי קוֹרִים אוֹתוֹ לְמַעְלָה... וְעַל-כֵּן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם יֵשׁ חֲסְרוֹנוֹת, וְחֲסְרוֹן יְכוֹלִים תְּמִיד לְתַקֵּן, וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, זֶה כְּמַעַט שְׁנָה שְׁנִפְרַדְתָּם, וְשָׁנִיכֶם סוֹבְלִים צְרוּת וַיְסוּרִים וְכוּ', וְאֲנִי בְּטוֹחַ שְׁשָׁנִיכֶם מִתְחַרְטִים בְּחֲרָטָה גְמוּרָה עַל הָעֶבֶר, וּמוֹכֵנִים לְקַבֵּל קִבְלָה עַל לְהַבָּא, וּמִפְּלֵ שָׁפָן וְכָל שָׁפָן שֶׁהַיְלָדִים נִמְצָאִים תַּחַת לְחֻצִים נִפְשִׁים עֲצוּמִים, וְסוֹבְלִים צֶעַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, רְאֵי לְהַתְיַשֵּׁב הֵיטֵב כַּמָּה חַיִּים שֶׁל הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם? הִנֵּה אֲנִיחֶנוּ כְּאֵן, וְעוֹד מְעַט אֲנִיחֶנוּ יוֹצְאִים, כִּי כָּל חַיִּים שֶׁל הָאָדָם הֵם כְּהַרְף עֵינַי, הִנֵּה הוּא כְּאֵן, וְהִנֵּה הוּא כְּבָר יוֹצֵא מִכָּאן. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא), שֶׁשְׁבַעֲעִים שְׁנָה שֶׁל הָאָדָם, הֵם מִמֶּשׁ כְּעֵין רִבְעֵי שְׁעָה. וְעַכְשָׁו בְּשִׁבִיל רִבְעֵי שְׁעָה, כְּדָאֵי לְהַתְגַּרֵּשׁ? וְלִגְרָם לְעֲצָמוֹ וְלִיְלָדִים וְלִקְרוֹבִים וְלִרְחוּקִים בְּזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, צְרוּת וְעֲגַמַת גִּפְשׁ, הֲלֹא אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּלָקוּט תְּהִלִּים, רְמוֹ תַשׁמ"ג): כְּשֶׁהָאִשָּׁה מִתְגַּרְשֶׁת מִבְּעָלָהּ, הַקּוֹל הוֹלֵךְ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ; וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תַּעֲשֵׂי עֲכָשׁוּ צֶעַד מִיָּחָד, וְתִשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם לְמַעַן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁשָׁמוּ יְתִבְרַךְ מִשְׁתַּף בֵּין שְׁנֵיכֶם, כִּי סוּף כָּל סוּף אִם הִתְחַתְּנֶתֶם, אַתֶּם נִשְׁמָה אַחַת, כִּי כֶּף מִבְּאָר בּוֹהֵר הַקְּדוּשׁ, שֶׁכָּל זוּג וְזוּג נִשְׁמוֹתֵיהֶם הֵם לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים נִשְׁמָה אַחַת, וְכִשְׁבָּאִים לְמַטָּה הֵם מִתְפַּצְּלִים, הַזְּכָר יוֹרֵד אֲצֵל זוּג אֶחָד, וְהַנְּקֵבָה יוֹרֵדֶת אֲצֵל זוּג אַחֵר, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזוּנָן יָחַד. וְעַל-כֵּן מֵאֲחֵר שֶׁהִתְחַתְּנֶתֶם כְּבָר, וַיֵּשׁ לְכֶם יְלָדִים, זֶה מוֹרָה שְׁאַתֶּם נִשְׁמָה אַחַת לְמַעְלָה, וְלֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם לְהַפְרִיד בֵּינֵיכֶם, כִּי לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם תַּחְזְרוּ אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לְכֶם לְסַבֵּל אֶת הַסַּבָּל הַזֶּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלִגְרָם לְעֲצָמְכֶם גִּיהֵנוּם כְּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְכֵן לִגְרָם גִּיהֵנוּם לְיְלָדִים; תַּחְזְרוּ

אָחַד לְהַשְׁנִי, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבַעֲלֶךָ יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי לְטוֹבָה, וְגַם אֶת תְּשׁוּבָתִי לְגַמְרֵי, וְתַחֲחִילוֹ דָךְ חֲדָשׁ בַּחַיִּים, וְתַהֲיֶה בִּינֵיכֶם אֶהְבֶּה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְיוֹ יֵאמֶר חֲזֹק, וּבְזָה תִּיחַדוּ יַחְוִדִים גְּדוּלִים לְמַעַלָּה, וְתִגְרְמוּ נַחֲת־רוּחַ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ אוֹמֵר (סֵפֶה נג:): 'יִמְחָה שְׁמִי עַל הַמַּיִם, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ'.

וְלִכֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תַּחֲיִשְׁבִּי בְּדַעְתְּךָ, שְׂזָה כְּמַעַט שְׁנָה שְׁנִפְרַדְתָּם, תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים לְחֹזֵר לְכַעֲלֶךָ, וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לְךָ בְּהַבְטָחָה אִישִׁית, שְׂאֲעֲשֶׂה כָּל מַה שְּׂרַק בִּיכָלְתִּי, שְׂבַעֲלֶךָ יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְשִׁיְהֶיָה תְּמִיד בְּבֵית וְיַעֲזוֹר לְךָ, וְיָבִיא פְּרֻסָּה בְּשַׁפְּעַ, וְתַחֲחִילוֹ לְחַיּוֹת כְּמוֹ זֹה יוֹנִים בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְתַהֲיֶה חֲכִי מְאֻשְׁרִים בַּחַיִּיכֶם. כִּי בְּזָה שְׂאֲתֶם גָּרִים בְּנִפְרָד — מִי סוֹבֵל? רַק אַתֶּם וְהַיְלָדִים, וְאֶף שְׂנַדְמָה לְךָ, שְׂיִוְתֵר טוֹב לְךָ כֶּף, תַּאֲמִינִי לִי, שְׂלְחַיּוֹת לְבַד זֶה מֵר מְמוֹת. וְעַל כָּל־כֵּן — שְׂאֲתֶם בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לֹא יִכּוּלִים לְהַפְרֵד אָחַד מֵהַשְׁנִי, כִּי אַתֶּם נִשְׁמָה אַחַת, וְלִכֵּן תַּעֲשִׂי לְמַעַן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלְמַעַן טוֹבַת הַיְלָדִים, וְלְמַעַן שְׂנִיכֶם, שְׂתוֹתְרִי, וְתַחֲזִירִי אֶל בְּעַלְךָ, וְתִרְאִי אִיךָ שֶׂהִכַּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְעוֹד תַּחֲזִיר מֵעַכְשָׁו חַיִּים עֲרָבִים וּמְתוּקִים, וְיִתְקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם עַל יְדֵיכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִתְפַּלֵּל וּמִבַּקֵּשׁ בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָכְכֶם, וְתַעֲשׂוּ שְׁלוֹם בִּינֵיכֶם, וְתִשְׁרָה שְׂכִינַת עֲזוֹ בִּינֵיכֶם.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, ב' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.
לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אני מאד מאד שמח, שְלִקְחָתָּ לְעֶצְמָךְ מְקַח טוֹב לְלַמֵּד עִם הַבְּחוּרִים פֶּעַם בְּשָׁבוֹעַ "לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן", אֲשֶׁר אֵין עֲרוֹף אֵלָיו, וְזוֹ זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (תִּי-מוֹהֲרָן, סִימָן שמו), שְלִמּוּד סִפְרוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן" — זֶהוּ אֶתְחַלְתָּא דְגַאֲלָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁקוּבַעַ עֲצָמוֹ בְּקִבְיֵעוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן", שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (תִּי-מוֹהֲרָן): מִי שְׁלוּמֵד אֶת סִפְרוֹ, כְּכֹר אֵינוֹ צָרִיף סִפְרֵי מוֹסֵר אַחֵר, וּמִכָּל שְׁכֵן בְּזֶה שְׁאִתָּה לּוֹמֵד עִם אַחֵרִים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג רמח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרֵי קְדוּשִׁים, ב' אֵיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְאֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד שְׁאִתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּהַשְׁגַּת הַמְטוֹת וְכו'.

אֲנִי מְקַנְוֶה שְׁקַבְּלָתָּ אֶת הַשְּׁלִשָּׁה מַכְתְּבִים בְּשָׁבִיל ... נָא לְהוֹדִיעֵנִי, כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד נְחוּצִים וְדַחֲפוּפִים בְּשָׁבִיל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ.

אִם יֵשׁ לְאָדָם שְׁכָל בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲנִי הוּא אֵינוֹ צָרִיף טוֹבוֹת מְאֹד אַחַד, שְׁיִבֹאוּ וְיִסְדְּרוּ אֶת הַשְּׁלוֹם בֵּית שְׁלוֹ, כִּי הוּא כְּכֹר עוֹסֵק בְּעֲצָמוֹ בְּשְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וְעַל זֶה צָרִיכִים הִרְבֵּה יָשׁוּב הַדַּעַת, וְאֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְיָשׁוּב הַדַּעַת, אֲלָא עַל-יְדֵי הַשְּׂמִחָה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְשְׂמִחָה, אֲלָא עַל-יְדֵי שְׂמוּצָא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדוֹת טוֹבוֹת (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן י'); וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב לוֹ לְבוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֵל אָבִיו, כִּי בְּזֶה שְׂמוּצָא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא יְכוֹל לְדַבֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ).

נָא וְנָא רָאָה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְסוּף
כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

אֲנִי מְקַנְהָ שְׁמִסְרָתָ אֶת הַמְּכַתֵּב גַּם לְ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רק חִזּוּק וְאַמֶּץ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאֲנִי
מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ, שְׁתַּכְּף־וּמְיָד בְּשִׂרְאִית יְשׁוּעָה, בְּרַחֲמֵי אֵל הַצִּיּוֹן
הַקְּדוּשׁ הַתֵּנָא רַבִּי חַיָּא, וְדַבְרָתָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ שָׁם, מִי יִתֵּן שְׁתַּזְכֶּה
לְהִיּוֹת בְּכֹל פְּעַם בְּקַבְרֵי הַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנָּה "וְלֹא אָמַר, שְׁשָׁם
יֵשׁ אֲוִיר הַנֶּחַח וְהַנֶּחֶץ, וְהַתְּפִלָּה מְאֹד מְסֻגָּלָת וּמוֹכֵנָה לְהַתְּקַבֵּל יוֹתֵר
מִבְּכָל מְקוֹם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רמט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, ב' אֲיָר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה שְׁלַחְתִּי לָךְ עַל-יְדֵי בְּנֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֶלְךָ דוֹלָר בְּעֵבוֹר
הַבָּשָׂר, וְזֶה מִנַּח אֲצֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

גַּם שְׁלַחְתִּי מְכַתֵּב לְבִנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאֲנִי מְקַנְהָ שְׂיִהְיֶה לוֹ שְׂכָל
וְיִקְבַּל אֶת דְּבָרֵי, כִּי בְּאַמֶּת זֶה שְׁדוּף טוֹב בְּעֵבוֹרוֹ, וְהִלְוֵאֵי שְׂהִיָּה
לִזְקַח אֶת הַשְּׁדוּף הַזֶּה, וְאִזּוּ הִיֵּינוּ כְּבָר עוֹשִׂים סְעֻדַת אַרוּסִין בְּל"ג
בְּעֵמֶר, וְאַחַר כֵּמָה חֲדָשִׁים יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כְּבָר חַתֻּנָּה, וְתִהְיֶה לוֹ גַּם
דִּירָה, וְאֲנִי אֲדַאֵג בְּשִׁבְלֵי לְפָרְנִסָּה, שְׂיִהְיֶה מְלַמֵּד אוֹ עוֹזֵר לְמַלְמֵד,
עַל-כָּל-פָּנִים צְרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְלֹא
לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַעֲסֵק הוּלָךְ, וְנָא תְּדַוּח לִי מֵה
שְׁלוֹם ... אִיךָ הֵם מְסַתְּדָרִים בְּעֵבוֹדָה, וְאִיךָ הוּלָכַת הַעֲבוּדָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִי שְׂאֲנִי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁתְּהִיָּה לָהֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ
וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת הַתְּגָלוֹת הַשְּׂכִינָה כָּאֵן בַּיְבֵנְאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רנ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, ג' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקְרָא אֶת הַשְּׁעוֹר, כִּי תִבְּלֵ
שְׁלֵא יִדְפֵס פְּעַם, כִּי יִגִּיעַ הַיּוֹם, שְׂאֲנִי כְּכֹר לֹא אֶהְיֶה בְּזֶה הָעוֹלָם,
וְאֲזוֹ יִצְטָרְכוּ אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ מְאֹד מְאֹד, וְיִשְׁתַּוְּקוּ מְאֹד מְאֹד
אֲחֵרֵי הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ.

מָה אֵמַר לָךְ! אֶת גְּדֻלַּת הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שֶׁיֵּשׁ לִי מִהַסֵּמ"ך-מ"ם
הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, שְׂאֲנִי מִפְּסִיק מִלְמַסֵּר, וְכָל הַרְעֵ-בְנֵי
מֵאֲמִינִים לוֹ, עִם כָּל זֹאת בְּכָל תַּקְוָה הַצְּרוֹת וְהִסְוּרִים, הַעֲנִיּוֹת
וְהַדַּחְקוֹת, מִתְּבָרִים סְפָרִים חֲדָשִׁים, וּמִדְּפִיִּסִים אוֹתָם וּמְפִיִּצִים אוֹתָם,
וְאִיךְ אֵמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּעֵת הַמַּחְלָקָת הַגְּדוּלָה עֲלָיו בַּחוּץ, בּוֹעֶרֶת
אֵשׁ הַמַּחְלָקָת, וּבְפָנִים עוֹבֵד הַבַּיִת-תְּרַשֶׁת, וְכֵן הוּא נִתְקַיֵּם אֲצִלִּי,
הַעֲקָר רַק לְהַתְחַזֵּק, וְלֹא לְשִׁים לֵב אֵל שׁוֹם כְּלָב שְׁנוֹבֵחַ, וְדִיקָא
עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ וְנִגְלָה אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּשְׁמוֹ הַקְּדוּשׁ
מִשְׁתַּף שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טז).

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רנא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, ג' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ מְמָךְ.

בְּעֵינַי הַשְׁדוּף, לֹא כְדַאי לְהִלְחִיצוֹ, כִּי הוּא טְפוּס בִּישְׁנֵי מָאד, כְּאֲשֶׁר אַתָּה מְכִיר אוֹתוֹ, וְהוּא בְּדַגְמַת הַתָּם בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, שֶׁפָּחַד הַמְּלָךְ לְשַׁלַּח אֵלָיו חֲכָם... וְעַל־כֵּן כְּדַאי לְחַפּוֹת עַד שְׁאִיזָה תָּם יִדְבַר עִמוֹ... וְלֹא בְּהִכָּרַח רַק ... כְּמוֹכָא (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט'); הֶעֱקָר רָאָה לְחִזָּק עֲצָמָךְ בְּעִבּוּדַת הַפְּצָה, וְכֵן לְחִזָּק וּלְשַׂמַּח אֲנָשִׁים, וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ, וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַ תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, רַק אֵל תִּהְיֶה פְּזִיז, וְאֵל תִּלְךָ בְּשׁוֹם דְּבַר בְּפִזְיוֹת, וְהִיָּה טוֹב שְׁתִּגְנֹב' בְּכָל יוֹם וְיוֹם שְׁעָה אַחַת לְלַמֵּד בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ כְּאֲשֶׁר דִּבְרָנוּ מִזֶּה כְּמָה פְּעָמִים, וְהוּא הַצְּלָחָה גְּדוּלָה עַד מָאד בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וּשְׁמִירָה לְאָדָם. וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּקוֹל גְּדוּל שְׁעָה אַחַת בְּיוֹם בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ גְּמָרָא וְשִׁלְחוֹן עֲרוּף וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֵל תִּהְיֶה חֲכָם בְּעֵינֶיךָ, וְאֵל תִּלְחִיץ אֶת הַנַּ"ל בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן.

כג רנב.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, ג' אִיִּר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל יְדִידִי גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ אִיךָ שְׁאַתָּה עוֹסֵק בְּהַפְּצָה, כִּי זֶה כָּל תְּקוּנָנוּ לְפָנֵי הַיּוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת, כִּי אִפְלוּ נִחְיָה אֵלָיךְ שְׁנַיִם בְּזֶה הָעוֹלָם, לֹא נוּכַל לְתַקֵּן אֶת גְּרִיעוֹת מַעֲשֵׂינוּ וְכוּ', וּבְזֶה שְׁמַחְדִּירִים אֲמוּנָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה עוֹלָה עַל כָּל הַתְּקוּנִים, וְזֶה תְּקוּן נִפְלָא.

אוֹדוֹת שְׁ... הַנְּקָרָאִים ... (שֶׁהֵם בְּאֵמַת בְּנֵי שְׁפָחָה) רוֹצִים לְהַחְרִימָנוּ... אֵל תִּפְחָד, יֵשׁ לִי נֶשֶׁק וְחֶמֶר הַרְּבִה לְהַדְּפִיס, וְאִם יִהְיֶה צָרְךָ, אַדְּפִיס כְּמָה סִפְרִים, אֲשֶׁר מוֹכְנִים אֲצִלִּי — "מֵהִי חֲסִידוֹת

בְּרֶסֶלֶב" וכו'. ואודות אלו שתולים קו קורי קו... לְדַעְתִּי, זֶה עָנֵשׁ לְכָל אָנָשׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁמֵרָאִים לָהֶם מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר לֹא רָצִיתָם אֶת הַסְּפָרִים וְהַדְּפֻסָּתָם גְּלוּי דַעַת, הִנֵּה עֹכְשׁוֹ יֵשׁ לָכֶם פֶּתֶק וְתִרְנַגּוּלִים צוֹעֵקִים וּמְקַרְקָרִים קו קורי קו מאומן, שְׁמַגְלִים לְכֻלָּם, שְׁיֵשׁ דָּבָר כְּזֶה אוֹמֵן, תֵּאֱמִין לִי שֶׁזֶה לֹא מִזִּיק לָנוּ כְּלָל, זֶה מִזִּיק לָהֶם... אֲנַחְנוּ צָרִיכִים רַק לְהַפְיֵץ אֶת הַסְּפָרִים, וְזֶה כְּבָר עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ.

רְאִינוּ בְּחוֹשׁ מַה שֶּׁפָּעַל הַקּוֹנְטְרָס "בֵּין הַזְּמַנִּים", שֶׁעָשָׂה מִמֶּשׁ מִהֶפְכָּה לְטוֹבָה, וְעֹכְשׁוֹ אָנִי מִדְּפִיס סִדְרַת קוֹנְטְרָסִים לְבַחֲוֵרֵי יְשִׁיבָה, מִמֶּשׁ פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, וְכָל הַרְאֵשִׁי יְשִׁיבוֹת וְהַמְשַׁגִּיחִים יְעוֹרְרוּ אֶת הַבַּחֲוֵרִים לְקִנּוּת אֶת זֶה... וְלִכֵּן אֵל תְּדַאֵג, לֹא יִהְיֶה שׁוֹם דָּבָר, תְּמִיד יֵשׁ לִי מַה לְהַדְּפִיס עֲלֵיהֶם יוֹתֵר.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רנג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדְרֵי קְדוּשִׁים, ג' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

אודות התלמוד תורה, אֵתָה לֹא צָרִיף לְהַתְּבַלְבֵּל אִם יֵשׁ לָכֶם קֶשֶׁר לְבָאבוֹב, אֲנִי תַכְנִיסוּ אוֹתָם שָׁם, הַעֲקֹר שִׁיְהִיו לָךְ יְלָדִים יֵרְאִי ה'.

אָנִי מְאֹד מְקַוֶּה שֶׁתִּגְמְרוּ עִם הַקּוֹנְטְרָס "סִדְרֵי הַיְשִׁיבָה", כִּי זֶה יַעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת רַבָּה בְּכָל הַיְשִׁיבוֹת, וַיּוֹרִיד אֶת כָּל הַהִתְנַגְּדוֹת שֶׁל הַרְאֵשִׁי יְשִׁיבָה וְהַמְשַׁגִּיחִים וכו', וְהוּא קוֹנְטְרָס בְּטוֹל הַבַּחֲוֵרָה וּמִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא, אָנִי בְּאִמְצַע עוֹד כְּמָה קוֹנְטְרָסִים, וּבְקָרוֹב יִגְמְרוּ וְתִדְפְּסוּם.

מַה אִמַּר לָכֶם! אֵין עוֹד נְכוּת יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה — אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְכֶם, יִהְיֶה חֲלָקִי עִם חֲלַקְכֶם.

אֲשֶׁר כג רנד בנחל קמה

אני מקנה שתהיו מוכנים לשעור בשעה 10:30, ואני מקנה
שאשתך תתקתק את כל השעור.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כנראה שמחר לא יהיה שעור, כי אני רוצה לגמר כמה ספרים.

כג רנד.

בעזרת השם ותכרף, יום תמישי לסדר קדושים, ד' איר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ידידי .. גרו יאיר.

מאד מאד רציתי שתדפיס קדם כל את המכתב של ... ולעשות
מצד שני פתבה תגובה מהמערכת, כמה קנה אותך? האם גם אתה
נעשית יקיר המועצה הדתית, כנראה שעם חתיכת גיר פבר יכולים
לקנות אותך.

מה אמר לך! לבי נשבר בקרבי לגמרי מפל מה שעובר עלינו
מהרשע הזה, ממש זה בלי סוף ובלי הפסק, הוא הולך לכל
המקומות, ובוכה פתנין, וכל אחד מאמין לו, והוא מציר אותנו
פחבורה וכו', וכל הרעבנים מאמינים לו. ואיך אמר פעם
מוהרנ"ת ז"ל בעת המחלקת הגדולה: אין דרויסען ברענט א פייער,
אבער אינוויג ארבעט וויטער די פאבריק; ברוך השם, אנחנו
מדפיסים ומחברים ספרים וקוניטרסים חדשים, אשר בנה יש לנו
להחיות עצמנו, כי לבסוף זה יכבש את כל העולם כלו.

אני מקנה שאמה עכשו בביתך, שלח פקס.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם חַמִּישֵׁי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, ד' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יֵאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְדַבֵּר עִמָּךְ, אֲבָל מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִצְטַעַר עַל
הַמְכַתֵּב שְׂכַתְבָּתָּ לִי וְכוּ'. תִּאֲמִין לִי, שְׁגַם עָלַי עוֹבֵר פְּהֵנָה וְכַהֲנָה,
וְתַמִּיד יֵשׁ לִי מִחֲשָׁבוֹת מָה וְכוּ' וּמִי וְכוּ' צָרִיךְ אֶת כָּל הַפְּאֵב רֹאשׁ
הַזֶּה שֶׁל צָרְכֵי צְבוּר, אֲבָל אַחֲר־כֵּן כִּשְׂאֲנִי מִתְיָשֵׁב בְּאֵילוֹ פְּנִים אֲבוֹא
לְמַעַלָּה, הֲלֹא אֵין לִי כְלוּם וְכוּ', רַק הַזְכוּת הַזֹּאת, שְׂאֲנִי זוֹכֵה לְשִׁמְשׁ
אֶת רַבְּנוּ ז"ל, בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ אֲנִי מִתְחַזֵּק. וּבִאֲמַת אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (יְרוּשְׁלָמֵי בְּרִכּוֹת, פָּרָק ה', הַלָּכָה א'): הַעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר
כְּעוֹסֵק בַּתּוֹרָה. וְתִאֲמִין לִי, שֵׁישׁ בְּעוֹלָם עֲנָשִׁים קָשִׁים מְרִים, וְאִם
הֵייתָ שׁוֹמֵעַ חֵלֶק אֶחָד מִנִּי אֶלֶף מִמָּה שְׂאֲנִי שׁוֹמֵעַ בְּכָל יוֹם, הֵייתָ
מִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי מֵרֵב צַעַר וְכוּ', כִּי אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר מֵה קוֹרָה
עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם. בְּגִי־אָדָם מֵתִים כְּשֶׁהֵם צְעִירִים וְכוּ', יֵשׁ כָּל מִינֵי
סוּבְלֵי חֲלָאִים קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ', אֲנָשִׁים מִתְגַּרְשִׁים וְכוּ', אֵין לָהֶם
שְׁלוֹם־בֵּית וְכוּ', מֵתִים יְלָדִים וְכוּ', יֵשׁ בְּנִים בְּעָלֵי מוּמִים, רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹד עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, וּכְשֵׂאֲנִי שׁוֹמֵעַ כָּל זֹאת,
וְאֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵין לִי כְלוּם, אֲזִי אֲנִי מִפִּיִּס עֲצָמִי, שְׁעַל־כָּל־פְּנִים אֲנִי
מְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְזוֹ כָּל חֵיּוּתִי, שְׂאֵיךְ שֶׁהוּא יֵשׁ לִי אִיזוֹ שִׁיכוֹת
אֵלָיו, וְעַל־כֵּן אֵל תַּחֲלֵשׁ דַּעְתָּךְ כָּלֵל מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אֲדַרְבָּה
תְּחִזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְתִדַּע שְׁבוֹא יָבוֹא הַיּוֹם
שֶׁתִּקְבַּל שְׁכָר עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְעַל כָּל יְגִיעָה וְעַל כָּל בְּזִיוֹן וּשְׁפִיכוֹת
דָּמִים שְׁסֻבְלָתָ, וּמַה שְׂאֲתָה מְרַגֵּישׁ אֶת עֲצָמָךְ אֵינוֹ רָאוּי לְשִׁמְשׁ אֶת
הַצְּבוּר, כְּכֹר אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יּוֹמָא כב'): אֵין מַעֲמִידִים פְּרָנָס
עַל הַצְּבוּר, אֶלֶא אִם־כֵּן קִפְּהָ שֶׁל שְׂרָצִים תְּלוּיָה מֵאֲחוּרָיו; וְעַל־כֵּן
דִּיקָא אִם אַתָּה מְרַגֵּישׁ עֲצָמָךְ הֲכִי גַמְךָ וְהֲכִי שְׁפַל וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ
שְׂכַתְבָּתָּ לִי, אֲדַרְבָּה אַתָּה צָרִיךְ לְהַחֲיֹת אֶת עֲצָמָךְ, שְׂדִיקָא אַתָּה

מתאים למשימה זו... ולכן ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, אדרבה תחיה את עצמך בכל נקדה טובה שיש בך, וכשתחזק ברוחניות, יהיו לך כחות בגשמיות, וכשתהיה חזק בגשמיות, תוכל לעשות הרבה ברוחניות, אשרי מי שעושה חסד לצדיקים האמתיים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים....

נא ונא תשתדל לעשות עמי חסד בענין המטות, כי אם אתה לא תעשה את זה, אף אחד לא יעשה את זה, ותלך ביחד עם ...

כג רנו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר קדושים, ה' איר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילם מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ואיש את רעהו יאמר חזק, פי בזה העולם צריכין חזוק גדול בכל יום ויום. ומוהרנ"ת ז"ל התבטא פעם ואמר: "על כל כפית התעוררות, צריכין צלחת מלאה התחזקות"; כי כפי הצרות והיסורים והמרירות והדחקות והעניות שעוברים על בני־אדם בזה העולם, אם אין התחזקות, כבר יכולים להתבטל לגמרי, ואפלו כשיש קצת התעוררות, אם אין התחזקות — בודאי יתבטל. כי באמת התעוררות הבאה מחמת התחזקות, יש לה קיום. ועל־כן ספרי רבנו ז"ל מלאים התחזקות, ובשביל זה עניננו יש לו קיום, ויתקיים עד סוף כל הדורות, כי התחזקות הכל צריכין, כי אין בית שלא תעבר שם איזו צרה, ואם הייתם שומעים מה שאני שומע יום אחד, הייתם מתבטלים לגמרי מרב צער וכו', כי אין לתאר ואין

לַשַּׁעַר מֵה קוֹרֶה עֲכָשׁוּ בַעוֹלָם, בְּגִי-אָדָם מֵתִים כְּשֶׁהֵם צְעִירִים וְכוּ',
 יֵשׁ כֹּל מִינֵי סוּבְלֵי חֲלָאִים קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ', אֲנָשִׁים מִתְגַּרְשִׁים וְכוּ',
 אֵין לָהֶם שְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ', מֵתִים יְלָדִים וְכוּ', יֵשׁ בָּנִים בְּעֲלֵי מוּמִים,
 רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹד עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, אֲשֶׁר קָשָׁה
 לְהִסְבִּיר עַל פְּנֵי הַכֶּתֶב, וּכְשִׁשׁוּמָעִים צְרוּת כְּאַלֶּה, אֲזִי אֵי אֶפְשָׁר
 לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ, כִּי אִם עַל יְדֵי הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁבְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן
 הִרְגִּילוּ אֶת עֲצָמָכֶם לְדַבֵּר תָּמִיד מִרַבְּנֵנוּ ז"ל וּמַעֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת,
 וְתָמִיד תִּמְצְאוּ נִקְדוּת טוֹבוֹת בְּעֲצָמָכֶם, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לִפְלַל בְּדַעְתּוֹ
 כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה, עֵקֶר מַעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזְזָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ
 מִכָּל פֶּרֶט וּפְרֶט, וְאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ. וּבָזֶה הוּא גוֹרֵם שְׁעֲשׂוּעִים
 גְּדוּלִים לְמַעֲלָה בְּכָל הַעוֹלָמוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בַּעֲתֵים
 הַלָּלוּ, וּמְחַזֵּק אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת יְלָדָיו, כִּי צְרִיף לְרֵאוֹת לְחַזֵּק אֶת אִשְׁתּוֹ
 וְאֶת יְלָדָיו, וְלַעֲשׂוֹת בְּבֵיתוֹ אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה, וְתָמִיד יִהְיֶה לוֹ דְּבוּרִים
 טוֹבִים לְאִשְׁתּוֹ וְלִילָדָיו, וְיִלְךְ עִמָּהֶם בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הַרְחָמִים.
 וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִסְּפָרִים, שֶׁר' אֲבָרְהָם בֵּר' נַחֲמָן ז"ל (בַּעַל מַחְבֵּר
 סֵפֶר 'בְּאוֹר הַלְקוּטִים'), נִכְנַס פַּעַם אֶל בֵּית אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 וּבְדִירָיו מְצָא אוֹתוֹ שֶׁהוּא צוֹעֵק עַל אִשְׁתּוֹ וְכוּ', וְרָמַז לוֹ שֶׁיְבוֹא עִמוֹ,
 וְהוּא מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיָה מְאֹד כְּרוּף אַחֲרָיו, וְלִזְאוֹת יָצָא עִמוֹ,
 וְהוֹכִיחוֹ ר' אֲבָרְהָם ז"ל וְאָמַר: "עַל אִשָּׁה צוֹעֵקִים?" "עַל אִשָּׁה
 מִגְּבִיחֵין קוֹל?" וְהֶאֱרִיף עִמוֹ בְּתוֹכָהּ מִגְּלָה. וּבְכַאֲמַת מִי שֶׁמַּעֲיֵן
 בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, רוֹאֶה אֵיךְ שֶׁצְרִיכִין לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ, וְאֵיךְ
 שֶׁכָּל הַשֹּׁפֵעַ בָּא רַק מֵאִשְׁתּוֹ (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵין, חֶלֶק א', סִימָן ט); כִּי כָּל
 הַפְּרִנְסָה בָּאָה רַק מֵהָאִשָּׁה. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מִצִּיעַ
 ט): "אוֹקִירוּ לְנִשְׁיָכוֹ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ וְתִכְבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם
 כְּדֵי שֶׁתִּתְעַשְׂרוּ", וְהַקְּפִיד רַבְּנֵנוּ ז"ל מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית (שִׁיחוֹת-הַרָּיון,
 סִימָן רסג, רסד); כִּי צְרִיכִין סְבֻלָּנוֹת גְּדוּלָה בְּבֵית, וְכֵן רָאִינוּ אֲצֵל
 מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּאִיזוֹ אֶהְבָּה וּבְאִיזָה יֵשׁוּב הַדַּעַת הַנְּהִיג אֶת בֵּיתוֹ,
 הַדְּבוּרִים שֶׁלוֹ עִם אִשְׁתּוֹ הָיוּ דְּבוּרִים רַפִּים וְכוּ', וְאֶפְלוּ עִם יְלָדָיו
 שֶׁסָּבַל מֵהֶם הִרְבֵּה מְאֹד, כִּי הָיָה לוֹ הִרְבֵּה צַעַר גְּדוּל בָּנִים מִכָּל אֶחָד
 וְאֶחָד בְּנִפְרָד, וְסָבַל צְרוּת מְשֻׁנוֹת מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד, עִם כָּל זֹאת עוֹד
 הָיָה לוֹ זְמַן וְסְבֻלָּנוֹת וְעֲצָבִים לְחַזְקָם וּלְאֲמָצָם וּלְעוֹדָדָם וּלְשִׁמְחָתָם,

וּלְדַבֵּר עַל לְבָבְךָ, אֲשֶׁר דִּבַּר זֶה בְּעֶצְמוֹ פֶּלֶא עַל גְּבִי פֶּלֶא, אָדָם שֶׁהִיָּה נִרְדָּף כָּל יָמָיו עַל לֹא דִבַּר, אָדָם שֶׁהִיָּה צַדִּיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה, דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמָתוּ לוֹ כַּמָּה יְלָדִים, לֹא עָלִינוּ, וְסָבַל מִיְלָדָיו כָּל-כָּף הַרְבֵּה, בֵּין אֶחָד נִתְגַּרֵּשׁ, וּבֵת אַחַת נִתְגַּרְשָׁה, בֵּין אֶחָד הָיָה בַעַל מוֹם וְכוּ', וְהָיָה לוֹ כָּל יָמָיו צָרוֹת מְשֻׁנוֹת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִתְחַזַּק בְּכָל מִיּוֹם אֲפָנִים עִם דְּבוּרָי רַבָּנוּ וְ"ל, וְעוֹד הֵיִתָּה לוֹ סְבָלָנוֹת לְחֻזַּק וּלְאַמֵּץ אֶת אִשְׁתּוֹ וְיָלְדוּ וְאֶת כָּל מִי שֶׁרַק בָּא אֵלָיו, אֲלֵמָנוֹת וְיִתּוּמִים וְכוּ' וְשִׁבּוּרֵי לֵב וְכוּ', סוֹבְלֵי חֲלָאִים וְכוּ', עֲנִיִּים וּמְדַכְּאִים וְכוּ', לְכֻלָּם הָיוּ לוֹ דְבוּרָיִם טוֹבִים, עַד שֶׁהִשְׁאִיר לָנוּ יְרֵשָׁה כְּזוֹ, סִפְרִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלוֹ הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַקְּדוֹשִׁים, הַמְּחִיִּים נֶפֶשׁ כָּל חַי.

וְלָכֵן גַּם אַתָּם, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק וּלְאַמֵּץ אֶת עֲצָמְכֶם, וְתִלְכוּ עִם הַעֲצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁגָּלָה רַבָּנוּ וְ"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לְכֶם טוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תְּשִׁימוּ לֵב לְגִבְיַת הַכְּלָבִים, כִּי לֹא יוֹעִיל לָהֶם שׁוֹם דִּבַּר, כִּי עַל אַפָּם וְחֻמָּתָם שֶׁל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, תִּבְנֶה כְּאֵן "עִיר בְּרִסְלָב", יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לַבְּנוּ, וְתִגַּל נֶפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

מְאֹד מְאֹד אֲבָקֵשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁיַעֲזְרוּנוּ אֶת יְלָדֵיהֶם, הֵן הַבָּנִים וְהֵן הַבָּנוֹת, שְׁיִבֹאוּ אֶל "חֲבֵרַת תְּהִלִּים" בְּכָל שַׁבַּת אַחֵר הַצְּהָרִים, אֲצֵל מְשַׁפְּחַת ... שְׁיִחֲיוּ, וְלִהְיוּ יְעִיד לְהַיְלָדִים, שְׁמֵקְבָלִים שֶׁם פְּרָסִים יָפִים, כִּי חָבַל שֶׁהַיְלָדִים שֶׁלָּנוּ יִסְתַּכְּבוּ בְּרַחֲוֹבוֹת בְּלֹא כְלוּם, וְהֵם מְאֹד מוֹכְנִים לְעֹזֵר לְכָל הַיְלָדִים. וְלָכֵן רְאוּ לְעוֹרְרֵם וּלְחַזְּקֵם וּלְעוֹדְדֵם, שְׁיִלְכוּ אֶל "חֲבֵרַת תְּהִלִּים", וְהֵיָּה שְׁכָרְכֶם כְּפוּל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שֶׁתָּרוּ רַב נַחַת מִיְלָדֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְחַתָּמֵם בְּגִיל צָעִיר.

הַמְּאַחַל לְכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כג רנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי קְדוּשִׁים, ה' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ.

וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל הַדו"ח, אִיךָ שְׁאַתֶּם לוֹמְדִים וְכוּ', וְכֵן שְׁלַמְדַתֶּם בְּיוֹם הַחִינּוּגָא שְׁלָהֶם, כִּי מָה לָנוּ וְלָהֶם, יֵאבְדוּ הֵם וְאֶלְךָ כִּיּוֹצֵא בָהֶם מִיָּנִים וְאֶפִּיקוֹרְסִים, וְדַבֵּר אֶחָד מִתּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה לֹא גִזִּיז.

אוֹדוֹת שְׁיֵשׁ לְךָ פֶּחַד אִם יַעֲשׂוּ מַשְׁהוֹ לְמַכְנָה, אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת בְּדִיוֹק אֵילוֹ יְלָדִים בְּלִיעֵל נִכְנְסוּ לְתוֹךְ הַחֲצָר, וְכָךְ אִם, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, מַשְׁהוֹ יִקְרָה הִיא לֹא תִהְיֶה, אָז נוֹכַל לְמַסֵּר אוֹתָם אֶל הַמְּשֻׁטָּרָה, וְנִבְהִיר לָהֶם שְׁנֵה לֹא הִפְקֵר. הֵם טוֹעֵנִים זֶה מְדִינַת חֵק, אֲזִי הַחֵק שֶׁל סְדוּם נִגְדָם.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִיָּנֵי אֶפְנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי סוּפוֹ שֶׁל הַרְשָׁע בָּא, וְהִסִּימֵן שְׁאֲנוּ עוֹשִׂים דְּבָרִים טוֹבִים, כִּי עוֹד נִתְעוֹרְרָה כָּל הַהִבְרָה.

הַמֵּאחַל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כג רנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי קְדוּשִׁים, ה' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבֶיךָ. וּתְשׁוּאוֹת חֵן עַל הַדו"ח.

רֵאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מַה שְּׂאֲפֹשֶׁר, וְרֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת
הַמְּאֹר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י', וְלַעֲשׂוֹת בְּעֶצְמָךְ אִיזוֹ
תְּפִלָּה עַל תּוֹרָה זוֹ. וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ בְּמַה לְהַחֲיֹת עֲצָמָנוּ, שְׂאָנוּ
יודעים מרבי אמת כְּזֶה, וְאִין אָנוּ מִתְּנַגְדִים עֲלֵיו.

אָקוּהָ שְׂקִבְלַת אֶת הַמִּכְתָּב כְּלָלִי, וְתִלִּית אֶת זֶה בְּלוּחַ הַמוֹדְעוֹת,
וְכֵן אָקוּהָ שְׂחִלְקָתָּ זֵין וְחִלוֹת לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר לָךְ לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, וְעוֹד תִּרְאֶה דְבָרִים יְפִים כָּאֵן בִּיבְנֵאֵל
"עִיר בְּרֶסֶלֶב". עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מֵצֵב רוּחַ שֶׁל אָדָם מִשְׁתַּנָּה כְּמוֹ מִזְג
אֲוִיר... וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִיּוֹת מוֹכֵן לְכָל דְּבָר, אִם יוֹרֵד גֶּשֶׁם — יֵשׁ
מְטָרֶיהָ... אִם יֵשׁ חֶם — יֵשׁ מִזְגָּן... אִם יֵשׁ רוּחַ — יֵשׁ בְּגָדִים
חֲמִים.

הַמְצַפָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

כג רנט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְר קְדוֹשִׁים, ה' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲשֶׁר בוֹ אֲתָה מוֹכֵן לְהִדְפִּיס כְּבָר אֶת
קוֹנְטֵרס "סִדְר הַיְשִׁיבָה", "חֶשֶׁק הַתּוֹרָה", שֶׁהֵם מִמֶּשׁ קוֹנְטֵרסִים
בְּטוֹל הַבְּחִירָה, וְזִכּוֹת הַרְבִּים עַד מְאֹד. וְאֶלְמֵלֵא לֹא יִרְדְּנוּ אֶל הָעוֹלָם
הַזֶּה רַק בְּשִׁבִיל זֶה, כְּבָר הָיָה כְּדָאִי, כִּי הַסְּפָרִים הַקְדוּשִׁים הָאֵלוּ
יִדְפְּסוּ עוֹד בְּמִלְיוֹנֵי עֶתְקִים, וְיַעֲזְרוּ וְיִחַזְּקוּ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְרַק
הַיְגִיעָה וְהַטְרָחָה הַזֹּאת תִּשְׂאָר מֵאֲתָנוּ, כִּי שְׂאָר הַדְּבָרִים הַכֹּל הַכֹּל
וְרַעוֹת-רוּחַ.

נָא וְנָא תִתְחַזְּקוּ בְּכָל מִינֵי הַתְּחַזְּקוֹת שְׂבַעְעוֹלָם, וְאֵל תְּנִיחוּ
עֲצָמְכֶם לְפָל, כִּי הַסְּפָרִים הַקְדוּשִׁים עוֹשִׁים מִהִפְכָּה לְטוֹבָה בְּעוֹלָם.

ועל-כֵּן לא בַּחֲנֻם שֶׁהֶסֶם"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, הִתְחִיל עוֹד פַּעַם, אָבֵל עֲבָשׁוּ כָּבֵר לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר.

פֶּה תִקְבֵּל קוֹנְטֵרַס נִפְלָא: קִדְשֵׁת ל"ג בְּעֵמֶר", אֲקַנְהָ שְׁתּוּכֵל עוֹד לְהִדְפִּיסוֹ קֵדָם ל"ג בְּעֵמֶר הַזֶּה, אִם יְכוּלִים לְהוֹסִיף בְּסוֹף אֶת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי אַחֵר הַתְּפִלָּה — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אֲפִלוּ עִם אוֹתִיּוֹת קִטְנוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כג רס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי קְדוּשִׁים, ו' אִיר ה'תְּשַׁנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד חֲכִיתִי וְצִפִּיתִי לְשִׁמְעַת דּו"ח מֵהַשֶּׁבֶת-קִדְשׁ, כִּי זוֹ כָּל חִיּוּתִי, וְהַהֲפוּף הַהֲפוּף מִמֶּשׁ וְכוּ', כִּי נִפְשִׁי כְּלָתָה לְבוֹא לְגוֹר וְלִהְתְּגוֹרֵר כָּבֵר עִמָּכֶם בִּיבְנָאֵל, וְלִבְנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל.

אֲקַנְהָ שְׁלֵא הָיוּ בְּעִיּוֹת בְּבִגְנֵן הַתְּלַמּוּד-תּוֹרָה בְּשֶׁבֶת, כִּי קִבְּלַתִּי מִיַּדְע, שֶׁהֲרָשָׁעִים רָצוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוּ, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֶסֶם"ךְ-מ"ם יִתְפַּגֵּר כָּבֵר, וְתִהְיֶה לָנוּ מְנוּחָה.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לְהַשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר גְּדוֹל וְקָטָן, עֲקֹר גְּדֻלוֹת בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׂיִכּוֹל לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר. וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית דְּבַרְנוּ נִפְלְאוֹת רַבּוֹת עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קס"ה): וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעְךָ כְּמוֹךָ אֲנִי ה', וּבְכַפּוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂצָרִיכִים לְאַהֲבָה אֶת הָרַע הַבָּא עָלָיו, וְלִידַע כִּי כְּמוֹךָ — כְּמוֹ שְׂאֵתָה הוּא, עֲדִין אֲנִי ה' הוֹלֵךְ עִמָּךְ בְּרַחֲמִים עֲצוּמִים.

הַמְּחַכֶּה לְתִשׁוּבָה מִמָּוָה...

כג רסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר קְדוּשִׁים, ו' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְרוּ יְאִיר.

אֲנִי מְקוּוֹה שֶׁקְּבִלְתָּ אֶת כָּל הַקּוֹנְטְרָס "קְדֻשַׁת ל"ג בְּעֶמְר", וְהַבְנֵת
הַכֹּל מֵה עֲלִיד לַעֲשׂוֹת.

אִין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזְכוּת שֶׁל הַדְּפֹסֶת
הַקּוֹנְטְרָס "סֹדֵר הַיְשִׁיבָה", לְדַעֲמִי, הַקּוֹנְטְרָס הַזֶּה יִקְרַב הַמּוֹן בַּחֲוָרִים
אֶל דַּעַת רַבָּנוּ ו"ל.

מִי יִתֵּן, שְׁנַעֲסֵק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ לְהַדְּפִיס וּלְהַפִּיץ אֶת אוֹר
רַבָּנוּ ו"ל, וְלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, זֶה חֲלָקְנוּ מִכָּל
עֲמָלָנוּ, וְזֶה יִשְׁאֵר מֵאַתָּנוּ, כִּי כָּל הַמְּזוּכָה אֶת הַרְבִּים, אִין חֲטָא בָּא
עַל יָדוֹ.

יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּבַשֵּׂר לִי תָמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת,
וְנִזְכָּה לְרְאוֹת אֶת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה.

הַמְּצַפֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

כג רסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר אָמֹר, ו' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת הָעֲמוּדִים, לְדַעֲמִי, צְרִיכִים לְהוֹצִיא אֶת תְּבַת
עֵינַי, וְלִכְתֹּב רַק שְׁתֵּי נְקֻדוֹת כְּזֶה..

אוֹדוֹת קּוֹנְטְרָס "קְדֻשַׁת ל"ג בְּעֶמְר", קּוֹנְטְרָס כְּזֶה עֲדִין לֹא הָיָה,
רַק קּוֹנְטְרָס "גְּדֵלֶת ל"ג בְּעֶמְר" — זֶה הָיָה לְפָנֵי שְׁנָה.

חזקו ואמצו מאד, ואל תעמדו כְּרַגַע, פי אין דָּבָר יוֹתֵר גְּדוֹל
מהרפָּסָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תִּכְתֹּב לִי אִם ... בְּבֵית, אוֹ אֵיפֹה הוּא עֹכָשׁוּ.

כג רסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר אָמֹר, ז' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַנְּתוּחַ וְכוּ', בְּנִדְאֵי תִפְנוּ אֵל רֹפֵא מִמַּחַה גְּדוֹל, וּמַה
שֶׁהוּא יִחְלִיט — בֶּן תַּעֲשׂוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שְׁתִּהְיֶה
בְּרִיאָה, וְלֹא יִחְסֹר לָהּ שׁוּם דָּבָר, וְתִרְוַה רַב גִּמַּח מִמְּנָה.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ, שֵׁשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, פִּי
גְּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב הַהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נְגִילִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אִם אַתָּה יְכוּל לַעֲזֹר בְּאֵיזָה שֶׁהוּא אִפֵּן לִידִידֵנוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר, מַה
טוֹב וּמַה נְּעִים, פִּי הוּא רַק מְשַׁרֵּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן הַטּוֹבוֹת
שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה אִתּוֹ, אַתָּה עוֹשֶׂה עִם רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר אָמֹר, ח' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיֵּקֶר לִי מֵאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ.

פה תִּקְבַּל מִכְתָּב כָּלְלִי לְתִלּוֹת בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, הַעֵקֶר לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלְלִי, לְדַעַת הַגָּה מַגִּיעַ סוּפוֹ שֶׁל הַרְשָׁע, לְזֹאת הוּא מִתְפָּרֵעַ כָּל־כָּף.

אודות הַיְלָדִים שֶׁל אָחוֹת ... בְּיָדָי אֲנִי חֲנוּנוֹ לֹא נִרְשָׁה דָּבָר כְּזֶה שְׂיִחְזוֹר, אֲנִי חֲנוּנוֹ לֹא צְרִיכִים כְּאֵב רֹאשׁ בְּחֻנָּם, וְאֲנִי נִגְדֵה זֶה, הַמִּחְאָה הַכִּי טוֹבָה כְּשֵׁאוֹמְרִים "שְׁבֵת שְׁלוֹם", וְלֹא שְׂצוּעֵקִים 'שְׁבֵת', שְׁסִתָּם גֹּרֵם שְׁנֵאת חֻנָּם, וּמִסְפִּיק הַסִּתּוֹת הַפְּרוּעוֹת שֶׁל הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, יִמַח שְׁמוֹ.

רק חֲזַק וְאַמֵץ מֵאֵד מֵאֵד, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ, וְאַל תִּכְנַס בְּלִחְצִים, וּתְבַקֵּשׁ ... שְׂיִנְקָה אֶת הַדִּירָה אֶצְלִי, וְאֲנִי אֲשַׁלֵּם לוֹ עַל הַכֹּל.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְצוּפָה בְּעֵלְבוֹן עֲלוֹבִים, הוּא יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי, וְיִצְפֶּה בְּעֵלְבוֹנִי, וְיֹאמֵר לְצָרוֹתַי דֵּי, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּהִתְגַּלּוֹת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רסה.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר אָמֵר, ח' אֵיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׂתַכְּף־וּמִיד כְּשֶׁנִּפְתַּח הַדָּאָר, שְׂתִשְׁלַח אֶת כָּל הַמִּכְתָּבִים, כִּי זֶה מֵאֵד גְּחוּץ, כְּדֵי לְהַשְׁקִיט אֶת הַרוּחַ סְעָרָה. וְעַכְשָׁו אֲנִי חֲנוּנוֹ צְרִיכִים רַק מוֹדְעוֹת כְּאֵלוֹ, לְהַשְׁקִיט אֶת הַרְעַשׁ וְהַרוּחַ שְׂעוּשָׁה הַסֵּמ"ךְ־מ"ם הַרְשָׁע, יִמַח שְׁמוֹ (שְׁבִקְרוּב מֵאֵד יִתְבַטֵּל).

כְּשֵׁאֲכוּא אֲשַׁלֵּם לָךְ אֶת כָּל הַהוֹצָאוֹת מִמֵּי שְׂרַק לְוֵיתָ, אַתָּה יְכוֹל לְהִרְאוֹת לְבַעַל חוֹב אֶת מִכְתָּבִי זֶה.

העקר אל תכנס בלחץ, ולפני שאתה עושה משהו, תתעצב עמי, ואתה לא מכרח לתרץ עצמך לאף אחד, פי אתה לא חייב תשובה ודין וחשבון לאף אחד.

הקדוש-ברוך-הוא הצופה בעלבון עלובים, ושומע תפלת נדבכאים, יצפה בעלבוני, וישמע תפלתי שאני מבקש ממנו, שיחוס וירחם עלי, ויאמר לצרותי ויסורי ועלבוני וחרופי די.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רסו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אמר, ח' איר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תְּחִיָּה.

הנה בשבת שעברה היו בני אחותך כאן ביבנאל, וקצת התפרעו וצעקו 'שבת' לעבר מכוניות שנסעו, לא עלינו, בשבת. עלי לומר לך, שזה נגד רצוני, ואני מאוד מאוד מקפיד על זה, מי שמחלל שבת בפרהסייה, יש לו דין של גוי, רחמנא לצלן, ועל-פן מה יש להפגין נגדו. ההפגנה הכי טובה לומר "שבת שלום", וזו דעתי — הן להלכה והן לפי המוסר, ולכן את צריכה להזהיר את ילדי אחותך, אם הם רוצים לבוא לכאן, שיהיו בשקט, פי אחרת אין להם מקום אצלנו כלל, ואף שרחמנות עליהם פי הם יתומים, לא עלינו, גם אנתנו פיתומים כאן, כלם עזבו אותנו וכו', ועל-פן מי אומר שתדחה נפש לפני נפש, ועל-פן אני מאוד מאוד מזהיר, שזה לא יקרה עוד פעם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר אָמֹר, ח' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיאוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֶּה עָלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזָּק אֶת עַצְמְכֶם בְּיֹתֵר בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מִעַצְמוֹ, אֲלֵא בְרִשּׁוֹת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וּבְזֶה שְׁתַּחֲוּי חֻזְקִים בְּאֱמוּנָה, עַל-יְדֵי-זֶה יִכְנַס בְּכֶם בְּטַחֲוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן ג'): עַל-יְדֵי בְטַחֲוֹן תִּנְצַל מִפַּחַד; וְכֵן (שָׁם, סִימָן טו'): עַל-יְדֵי בְטַחֲוֹן לֹא יִהְיֶה לָךְ פַּחַד; אַתָּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק עַכְשָׁו בְּיֹתֵר בְּאֱמָץ לֵב, וְלֹא לִפְחָד מִהַרְוִחַ סְעָרָה שְׁגָרָם עַכְשָׁו הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כִּי הַכָּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת, אֵיךְ שְׁאֲדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לִפְחָד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, עַד שְׁאֲמַר לָנוּ (שָׁם סִימָן לג'): מִי שֵׁישׁ לוֹ פַּחַד, זֶה סִימָן שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ, וְסִימָן שְׁדִינִים שׁוֹרִים עָלָיו, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֱמֵתִי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין לוֹ שׁוֹם פַּחַד כָּלֵל, וּבִפְרָט כְּשֶׁמְחַזְּקִים אֶת עַצְמָם בְּיַחַד בְּאַחֲדוּת אַחַת, אֲזוּ נוֹפֵל פַּחַד עַל כָּל הַשׁוֹנְאִים (שָׁם, סִימָן כד'): כְּשֵׁי-שְׂרָאֵל בְּאַחֲדוּת, הָאֱמוּנוֹת מִתְפַּחְדִּים מֵהֶם; (שָׁם, סִימָן כה'): כְּשֵׁי-שׁוֹכְחִים אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵינָם נִשְׁעָנִים עָלָיו, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְפַּחְדִּים מֵאֱמוּנוֹת; וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיֹתֵר לֹא לִפְחָד, הֵם לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָנוּ שׁוֹם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְכָל הַפְּחָדִים זֶה רַק בָּא לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אִם, חַס וְשְׁלוֹם, יִקְרָה אִיזָה מִקְרָה שֶׁל

כְּתֹב נֶאֱצָה וְכוּ' אוֹ אִיזוֹ אֱלִימוֹת וְכוּ', תִּכְרַף-וּמִיד לְפִתַּח תִּיק
בְּמִשְׁטָרָה, כִּי זֶה הַכֹּל יִלָּךְ עִם תְּבִיעָה שֶׁל עוֹרֶף-דִּין, וְאֵין לָכֶם
לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, כִּפִּי שְׂאֵנִי רוֹאֶה אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בְּסוֹף הַמְּלַחְמָה, וְלִכֵּן
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם כָּל-כָּף מִתְפַּרֵעַ, וְאֵין לָנוּ לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתִרְאוּ לְחֹזֵק אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם וְחַחֲזִקוּ אֶת יְלִדֵיכֶם,
שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם שׁוֹם מִגַּע וּמִשָּׂא עִם הַיְלָדִים הַחֲלוּנִיִּים, שֶׁלֹּא תִהְיֶה
לָהֶם עֲלֵה כְּאֵלוֹ הַיְלָדִים שְׁלָנוּ הַתְּחִילוֹ אִתָּם.

גַּם אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, וְכֵן
שְׂיִבְקֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, שְׁהִיּוֹת שְׂיִבֹּאוּ עִכְשָׁו עִתּוֹנָאִים, שְׂאֵף אֶחָד לֹא
יִתְרַאֵן אֲלֵיהֶם, כִּי מִבִּישָׂא לֹא הָיָה טְבֵּא, וַיֵּשׁ לָנוּ כְּבָר נְסִיּוֹן עִמָּהֶם,
שְׂאִפְלוּ אִם יִבְטִיחוּ לָכֶם לְכַתֵּב חֵיּוֹב, לְבִסּוֹף הֵם יַעֲשׂוּ צַחֲוֹק מֵאִתָּנוּ,
אֲזִי הִכִּי טוֹב לֹא לְהִתְחִיל לְהַכְּנִס אִתָּם בְּטוֹעַן וְנִטְעָן, וְזֶה תּוֹדִיעֵנוּ
מִפֶּה לְאִזֵּן אֶחָד לְשָׁנִי, וְכֵן לְאִשָּׁה וְהַיְלָדִים.

זָכְרוּ הַיֵּטִב, שְׂיִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט נַעֲלֶה
לְמַעֲלֵה אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן לָמָּה לָנוּ לְחַכּוֹת עַד אֲזִי, טוֹב כְּבָר לְחַזֵּר
אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, וְהִלְהַגִּיל אֶת עֲצֵמֵנוּ לְדַבֵּר רַק אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל דְּבוֹר
וְדְבוֹר שְׂמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,
שְׂאֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי שְׁנַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, לֹא יִהְיֶה עֲלֵינוּ
שׁוֹם פֶּחַד כָּלֵל, כִּי אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים בָּהֶ, פֶּרֶשׁה ג',
סִימָן ה'): עַד שֶׁלֹּא יִחַטֵּא הָאָדָם, נוֹתָנִים לוֹ אֵימָה וַיִּרְאֶה, וְהִבְרִיּוֹת
מִתְפַּחְדִּים מִמֶּנּוּ, בִּינֵן שֶׁהוּא חוֹטֵא, נוֹתָנִים עָלָיו אֵימָה וַיִּרְאֶה,
וּמִתְפַּחַד הוּא מֵאֲחֵרִים. וְעַל-כֵּן טוֹב וַיִּשָּׁר לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה
אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם פֶּחַדִּים שֶׁל הֶבֶל, כִּי הֵם
לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָנוּ שׁוֹם דְּבַר, אֲדַרְבֵּה אֵימָתָנוּ נִפְלָה עֲלֵיהֶם, וְהֵם
מְאֹד מְאֹד מִפְּחַדִּים מֵאִתָּנוּ, וְאֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ לֹא חֲזִי מִזְלָא חֲזִי...
כִּי פִּה תִבְנֶה "עִיר בְּרִסְלָב" עַל אִפְסֵם וְחִמְתֵּם שֶׁל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵנוּ,
רַק אֵל תִּפְחַדוּ, וְאֵל תִּכְנָסוּ בְּבִהְלָה, כִּי הָרוּחַ סָעָרָה זֶה רַק לְשַׁעֲתוֹ,
וּלְבִסּוֹף כָּלֵה לְגַמְרִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵכֶם, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם הַצְּלָחָה גְדוֹלָה
עַד מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אָמֵר, ט' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות הקונטרס "מעלת ל"ג בעומר", אם אפשר להכניס את
התפלה מלקוטי-תפלות — מה טוב ומה נעים, כי אני רוצה
להכניס את התפלה של ל"ג בעומר בתוך העולם, שיהיה שגור בפי
עם ישראל בל"ג בעומר, את התקון הכללי יש כבר בשאר ספרים,
אבל תפלת ל"ג בעומר שיכת ביותר בקונטרס המדבר על ל"ג בעומר.

את התקון "לצורך עבודה" כף צריך להיות, וזה יוצא מאד מאד
יפה, אשריכם ואשרי חלקכם, יהי חלקי עמכם תמיד.

חזקו ואמצו להדפיס ולהדפיס, כי אין למעלה מזה. ואתמול
היה אברך ... גרו יאיר, אצל ... וכלם קפצו על הספרים, ונמכר
הכל, דבר שאף פעם לא היה, והלך בקצב מהיר מאד, ורואים בחוש
איך שעם ישראל זקוקים אל הספרים כמו תמצן, ובשביל זה
הסמ"ך-מ"ם כל-כף מתפרע עלי, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שגנזפה
לראות במפלתו, ויתגלה כבוד שמים בעולם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אָמֹר, ט' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד נִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׁאִינְךָ בָּא לְאַחֲרוֹנָה לְבֵית-
הַמְדַבֵּר, אֲנִי לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֵּל בְּסֵדֶר. אֲנִי בָּא עוֹד יוֹמִים
וּנְדָבֵר, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתִּהְיוּ אִתָּה וְאֶשְׁתָּךְ בְּרִיאִים, וְתִרְוּ
לֵב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי! רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֶת שְׂכָרוֹן לְבִי
וְעֵלְבוֹן נַפְשִׁי, שְׁאֲנִי סוֹבֵל, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיֵאמַר סוֹף וְקֵץ
לְכָל צְרוּחֵינוּ, וְשִׁיחָה כָּבֵד תַּחֲלָה לְפִדְיוֹן נַפְשֵׁנוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ וְלְאֶשְׁתְּךָ ... תַּחֲנִיחַ, כַּחוֹת וּבְרִיאוֹת
הַנַּפֶּשׁ, שְׁנוֹזֵכָה לְקַבֵּל תְּמִיד אֶת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּה לְשִׁדְךָ עֲכָשׁוּ אֶת הַבַּת שְׁלָךְ עִם בְּחוּר יְרָא
שְׁמִים.

אֲנִי בָּא בְּעוֹד יוֹמִים, וְאִזּוּ נְדָבֵר יַחַד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג ער.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אָמֹר, ט' אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְךָ, אִף שֶׁהִנֵּה בְּרִצוֹנִי לְכַתּוֹב לָךְ, אִף כָּבֵד
אָמַר הַחֶסֶם: "מָה שֶׁהֲרִצוֹן רוּצָה הַטְּרָדוֹת דוּחָה".

אָשֶׁר כג רעא — כג רעב בַּנְחָל קסא

מאד מאד אַבְקָשׁ, שְׂבַמְשֶׁף הַשְּׂבוּעִים הָאֵלּוּ תִקַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ אֶל
אִמָּה בְּאֲשֶׁדּוּד, כִּי יִהְיוּ כָאן אֶצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כְּמָה שְׂמַחוֹת, וּפְשׁוּט
אֲשֶׁתְּךָ נִכְנָסָה עִכְשָׁו בְּלֶחֶץ, וּמִתְקוּטָטֶת עִם הַיְלָדִים, וְעַל-כֵּן רָאָה
לְקַחַת אוֹתָהּ עוֹד הַיּוֹם לְאֲשֶׁדּוּד, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מְקַוֶּה שְׂתַעֲשֶׂה
רְצוֹנִי, כִּי זֶה טוֹב לְעֻצְבֵי אֲשֶׁתְּךָ, וְטוֹב לְכָל הַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ.

הַמְחַכֶּה לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ, שְׂקַיֶּמֶת אֶת דְּבָרַי...

כג רעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר אָמֵר, ט' אֲיָר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד נִהְיִיתִי מִהֲדוּ"ס בְּעֵינַי
הַתְּלַמּוּד-תּוֹרָה, רָאָה מִהַיּוֹם שֶׁלֹּא לְפָחוּד כָּלֵל, הַסֵּמ"ף-מ"ם, יִמַּח
שְׁמוֹ וְזָכְרוֹ, מִשְׁתּוֹלֵל עִכְשָׁו, אָבֵל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ כָּלֵל, כִּי עֲתָה
הַגִּמֵר שְׁלוֹ. וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְרַאֵן עִם אֵף אֶחָד.

בְּעֵינַי הַמְּנַהֵלֶת, אֲנִי כָּבֵר בָּא עוֹד יוֹמִים, וְאֶסְדֵּר אֶת זֶה פַּעַם
וּלְתַמִּיד, שְׂתִּהְיֶה הַפְּרֻדָּה וְכוּ'.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֵר אָמֵר, י' אֲיָר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֵמַר לְךָ! כְּשֶׁהֵבִיא מוֹהֲרֵנִי וְ"ל אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן
מִדְּפָס, עָנָה וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ וְ"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "הָאֲתָה תִּהְיֶה בְּמִרְה
שְׁחוּרָה, אֲתָה מְכַרְחַח לְהִיּוֹת מְשֻׁנָּה פְּרִיילִיךְ!" אוֹתוֹ דָּבַר אֲנִי אוֹמֵר

לך: "אתה צריך להיות במרה שחורה, שאתה לא לומד מספיק וכו' וכו'!?! הלא אתה צריך להיות משנה בשמחה על גדל הזכות שיש לך". והנה לי אין כאן רק שני מפיצים, ובכל יום ויום מספרים לי ספורים נוראים מה שהספרים פועלים בעולם, ועכשו הם נמצאים כאן, והראתי להם מכתבך ואת הרשימה מה שאתה מדפיס, אני רקדו מרב שמחה, וכשראו מה שכתוב למטה, נתנו שניהם צעקה — "מה, אתה עוד שבור?! אתה צריך לרקד על הרחובות מרב שמחה, האם אתה יודע מה אתה מדפיס וכו', כמה אלפי אנשים אתה מחזיר למוטב, אשריך ואשרי חלקך!"

אני מגיע מחר בשעה 5.00 אחר הצהריים עם טיסת אל-על.

המצפה לראותך...

כג רעג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אמר, י' איר ה'תשנ"ה.

שלום לידידי ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תודה רבה על הבשורה משמחת, כי חפיתי בכליון עינים לשמע משלום בתך, ותהלה לאל שציפת אותי לא להתקרב וכו', כי עם רופאים צריכים לשמר, באשר הזהירנו רבנו ז"ל ביותר, ובאמת אין בעל הגס מכיר בגסו, כי הרופאים תכף-ומיד מוצאים משהו... (אשר על-פירוב לא דבים ולא יער).

בזה העולם העקר הוא התחזקות, כי עובר על כל אחד כל-כף הרבה צרות ויסורים מבית ומבחוץ, ולולא ההקדמות של רבנו ז"ל, לא היו יכולים להתחזק מעמד.

ראה לחזק את אנשי שלומנו עם מלה טובה ודבור טוב, שלא

יִפְחָדוּ מֵהַרְשָׁע הַזֶּה שְׁמִמְרָר אֶת חַיֵּינוּ, גַּם סוֹפוֹ יָבוֹא עָלֵינוּ, רַק לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אָמֵר, י"א אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ אִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזוֹק וְאַמֵץ מְאֹד, וְתִרְאֶה שְׁשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי אַמוּנָה בְּרוּרָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִכְּן תִּתְחַדֵּיר בְּעֶצְמְךָ, שְׂאִין בְּלַעֲדִיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לִפְלֵ אֱלָקוֹת גְּמוּר הוּא, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מֵעֶצְמוֹ, אֱלֹא בְּהַשְׁגַּחַת הַמֵּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וּכְפִי שְׁמִחֵדִירִים בְּעֶצְמָם יִדְעֶה זֶה, כָּל הַחַיִּים הוֹלְכִים כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרָת, כִּי כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ שֶׁהַכֵּל מִשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי הוּא אֵינּוּ מִפְחָד כְּבָר מִשׁוּם דְּבָר, וְאֵינּוּ עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן לְאַף אַחַד, הוּא חֵי רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ יִדְעוֹת אֵלּוּ.

כַּמּוּכָן שְׁצָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֶצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, שְׁזֶה יְסוֹד הַיְסוּדוֹת אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הוּא גְּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קנר), שְׁעַקֵר מֵהַ שְׁהֲגִיעַ לְמִדְרַגָּתוֹ, הוּא רַק עַל-יְדֵי עֲנִיָן פְּרֵאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת), שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר הַרְבֵּה, וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְאָמֵר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּפְשִׁיטוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הֲגִיעַ לְמָה שְׁהֲגִיעַ, וְאָמֵר: אִם הֵייתִי יוֹדֵעַ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה מִמֶּנִּי מָה שְׂאֵנִי עֲתָה, דְּהֵינּוּ חֲדוּשׁ כְּזֶה, הֵייתִי עוֹשֶׂה בְּיוֹם אַחַד מֵהַ שְׁעֵשִׁיתִי בְּשָׁנָה כְּלָה (כְּלוֹמֵר שֶׁהִיָּה מְזַדְרָו כֹּל-כֹּף בְּעִבּוּדָתוֹ, עַד שֶׁמָּה שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשָׁנָה כְּלָה, הִיָּה עוֹשֶׂה בְּיוֹם אַחַד), וְהִיָּה מִתְגַּעְגַּע מְאֹד אַחַר מַעֲלַת הַעֲבוּדָה שֶׁל פְּרֵאסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת) בְּאַמְתָּ, וְאָמֵר: אִי אִי פְּרֵאסְטִיק.

גַּם אָמַר, שְׁדַבֵּר עִם כַּמָּה צַדִּיקִים גְּדוֹלִים, וְאָמְרוּ גַם-כֵּן, שְׁלֹא הִגִּיעוּ
לְמַדְרַגְתָּם, כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲנִיָּן פְּרָאסְטִיק, שֶׁעֲסָקוּ בַּעֲבוּדָתָם עֲבוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵו
וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בַּעֲדֶךָ תָּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר
תַּפְּנָה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג ערה.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אָמַר, י"א אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת הַבְּלִבוֹלִים שֵׁשׁ לְךָ וְכוּ', זְכוֹר וְגַם זְכוֹר מֶה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן נב): מֶה שֶׁקָּשָׁה קִשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיקִים,
זֶהוּ מִכְרַח לְהִיּוֹת, כִּי הַצַּדִּיקִים מִתְּדַמִּים לְיוֹצֵרִם, כַּמוּבָא, וְכִמוּ
שֶׁקָּשָׁה קִשְׁיוֹת עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כַּמוֹ-כֵּן בְּהִכְרַח שִׁיְהִי קִשָּׁה קִשְׁיוֹת
עַל הַצַּדִּיק, כִּי הוּא מִתְּדַמֶּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְעֲנֵן הַקִּשְׁיוֹת שֶׁקָּשָׁה עַל
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִרְגָּלָא בְּפוּמִיָּה רַבֵּנוּ ז"ל לֹאמַר, אֲדַרְבֵּה, כֶּף רְאוּי
לְהִיּוֹת דִּיקָא, שִׁיְהִי קִשְׁיוֹת עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכֶף נֶאֱהָ וַיִּפֶּה לוֹ
יִתְבָּרַךְ לְפִי גְּדֻלְתוֹ וְרוּמָמוֹתוֹ. כִּי מַעֲצָם גְּדֻלְתוֹ וְרוּמָמוֹתוֹ, שֶׁהוּא
מְרוֹמֵם מְאֹד מִדַּעְתָּנוּ, עַל-כֵּן בּוֹדָאי אֵי אֶפְשָׁר שֶׁנִּבְּחֵן וְנִשְׁיֵג בְּשִׁכְלָנוּ
הַנְּהַגְתּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן בְּהִכְרַח שִׁיְהִי עָלָיו יִתְבָּרַךְ קִשְׁיוֹת, כִּי כֶּף
נֶאֱהָ וַיִּפֶּה לְהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, שִׁיְהִיָּה מְרוֹמֵם וְנִשְׂא מִדַּעְתָּנוּ, שֶׁעַל-יְדֵי
זֶה קִשָּׁה קִשְׁיוֹת, וְאִם הִיְתָה הַנְּהַגְתּוֹ כְּפִי חֵיּוֹב דַּעְתָּנוּ, אִם כֵּן הִיָּה,
חַס וְשְׁלוֹם, דַּעְתּוֹ כְּדַעְתָּנוּ.

בְּשִׁכִּיל זֶה אִתָּה צְרִיךְ תְּרַבֵּה לְצַעֵק לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיִּפְתַּח

את מח מחשבתך, שלא יעלו לך שום ספקות עליו יתברך, ועל צדיקיו שבכל דור ודור, כי כשאדם חוטא בפגם-הברית בהוצאת זרע לבטלה, עולה לו תמיד קשיות על הקדוש-ברוך-הוא ועל הצדיקים האמתיים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כג רעו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בחר, ט"ו איר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך, שאתה עוזר לי להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, כי היא זכות הרבים גדולה מאד, ומהרגנ"ת ז"ל אמר (לקוטי-הלכות, ברכות-השחר, הלכה ה'), שהצדקה להדפסת ספרי הצדיק האמת, עולה על כל הצדקות, והוא מפרש את הפסוק (תהלים קיט): "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", איזו צדקה נשארת לאדם לעולם? כשנותן להדפיס תורת הצדיק האמת. ולכן דע לך, מי שיכול להרבות בצדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, זה תקון גמור לפגם-הברית, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מהר"ן, חלק א, סימן רסד): צדקה היא תקון הברית; כי פגם-הברית הוא, כי הוא הנה צריך להשפיע בקדושה למקום שצריך להשפיע, והוא סלק ההשפעה משם, והמשיכה, חס ושלום, למקום אחר, ועל-כן התקון — על ידי הצדקה, שעל-ידי-זה חוזר ומשפיע אל הקדושה, ועל-ידי-זה נתקן. ובפרט שספרי רבנו ז"ל מחיים ומחזקים ומעודדים את כל הנשברים, ולכן אין למעלה מצדקה זו.

זכיתי להדפיס עוד פעם מחדש את ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי-מהר"ן", "ספר-המדות", "ספרי-מעשיות", "שיחות-הר"ן", "חיי-

מוֹתֵר־וְיָ", וְזֶה חֻלְקֵי לְנִצָּחַ, וּמִי יִתֵּן, שְׂאֲזֻכָּה לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה כָּל יְמֵי חַיָּי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְּלִל בְּעֶדְךָ תְּמִיד, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג רעז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּהַר, ט"ז אִיִּר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לְךָ, שְׁעַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל, זֶה רַק עַל-יְדֵי קִיּוּם אֶת דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי כִּף גָּלָה לָנוּ בְּפָרוּשׁ (חֵי-מוֹתֵר־וְיָ, סִימָן שֵׁנַח), שְׂבָכָל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שְׁהִיָּה מְשִׁיחַ וּמְדַבֵּר עִמָּנוּ, יְכוּלִים לְהִיּוֹת עַל יְדֵה אִישׁ כְּשֶׁר, וְאַפְלוּ צַדִּיק גְּמוּר כָּל יְמֵי חַיָּו, כְּמוֹ שְׂאֲנִי רוֹצֶה (אֲזוּי וְיֵא אִיף מִיִּין אִיִּין גּוֹטְעֵר אִיד), אִם יִרְצֶה לִילֵךְ עִמָּה לְקַיֵּם כְּפִי שִׁיחָתוֹ הַקְדוּשָׁה, וְגַם אֶפְלוּ עֲכָשׁוּ, כְּשִׁלּוּמְדִין דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים, יֵשׁ לָהֶם גַּם-כֵּן כַּח גְּדוּל לְעוֹרֵר לְהַשִּׁיב יִתְבָּרַךְ, לְזִכּוֹת לְדַרְכֵי הַשֵּׁם בְּאַמֶּת, לְמִי שִׁשִּׁים לְבוֹ הֵיטֵב לְדְבָרָיו וּלְשִׁיחוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת הַנְּאֻמְרוֹת בְּסִפְרָיו הַקְדוּשִׁים, כִּי כָּל שִׁיחָה שְׁלוּ הִיא הַתְּעוֹרְרוֹת נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד וְדַרְךָ יִשְׁרָה וְנִכְוֶנָה מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְכָל אֶחָד לְפִי מְדַרְגָּתוֹ, יִהְיֶה בְּאִיזוֹ מְדַרְגָּה שְׁהִיָּה. אֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא בְּמְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה מְאֹד, יְכוּל לְקַבֵּל דְּרָךְ יִשְׁרָה וְעִצּוֹת נִפְלְאוֹת מִכָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שְׁלוּ. וְכֵן לְהַפְּךָ מִי שֶׁהוּא בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה, חַס וְשְׁלוֹם, בְּאִיָּה מְקוּם שְׂרָק לֹא יִהְיֶה, יְכוּל לְקַבֵּל דְּרָךְ יִשְׁרָה וְעִצּוֹת נְכוֹנוֹת מִכָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שְׁלוּ לְמַלְט נִפְשׁוֹ מִגְּנֵי שַׁחַת, וְלָשׁוּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת, אִם יֵשִׁים

לבו לְדַבְּרֵי הַיָּטִב, וַיְקִים אוֹתָם בְּאַמַּת וּבְתַמִּימוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיֵאָחֵז בָּהֶם]. וְלִכֵּן הִהֲתַקְּרוּבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו'ל לֹא תְלוּיָהּ לְהַפִּיר אֶת זֶקֶן זֶה וְכוּ', אוֹ אֶת טַפְּשׁ זֶה וְכוּ', כִּי הַכֹּל הֶבֶל וַיְרַעוֹת-רוּחַ, הָעֵקֶר לְהִתְמִיד בְּסַפְּרֵי רַבְּנוּ ו'ל, שְׁגָלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), שְׁפָנִיו, שְׁכָלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ נִמְצְאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר שְׁלוֹ. וְלִכֵּן עָקֵר הִהֲתַקְּרוּבוֹת תְלוּיָהּ רַק בְּלִמּוּד סַפְּרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְלֹא בְשׁוּם דְּמִיּוֹנוֹת וְהַזְיוֹת וְכוּ', וְלֹא צְרִיכִים לְרוּץ אַחַר אֵף אֶתְד וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא לְרוּץ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנֵה זוֹכִים אִם מִתְמַיְדִים בְּסַפְּרֵי רַבְּנוּ ו'ל בְּשִׁקִּידָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ תְּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג רעח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, י"ז אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! אוֹי וְאֲבוֹי לְאָדָם, שְׁלֹא שָׁם לֵב לְחִזּוֹר בְּתַשׁוּבָה עַל גַּעַל נִפְשׁ שְׁעוֹשָׂה וְכוּ', אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל הִפְקֵר וְכוּ', וְאֵף אֶתְד אֵינוֹ רוֹאֶה אוֹתוֹ וְכוּ', וְהוּא אֵינוֹ מִתְאַר לְעַצְמוֹ, אֲשֶׁר חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (כְּתוּבוֹת ל.): תְּנִי רַבִּי חֲזָא, מִיּוֹם שֶׁתָּרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אֶף-עַל-פִּי שֶׁבָטְלוּ סִנְהֶדְרִין, אַרְבַּע מֵיתוֹת לֹא בָטְלוּ וְכוּ', אֲלֵא דִין אַרְבַּע מֵיתוֹת לֹא בָטְלוּ, מִי שְׁנִתְחַיַּב סְקִילָה — אוֹ נוֹפֵל מִן הַגֵּג אוֹ חֲזָה דוֹרְסָתוֹ, וּמִי שְׁנִתְחַיַּב שְׂרָפָה — אוֹ נוֹפֵל בְּדִלְקָה, אוֹ גָחַשׁ מִפִּישׁוֹ, וּמִי שְׁנִתְחַיַּב הֲרִיגָה — אוֹ נִמְסָר לַמְּלָכוֹת, אוֹ לְסֻטִּים בְּאִין

עָלֵיו, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב תְּנֹק — או טוֹבֵעַ בְּנֶהָר או מֵת בְּסֶרוּנְכִי; וְלֹא בְּחַנּוּם שֶׁאֲנִיחֵנו שׁוֹמְעִים כָּל־כֶּף הַרְבֵּה אֲסוּנוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְאַף אַחַד אֵינּוּ קוֹלֵט שְׂיֵשׁ דִּין וְיֵשׁ דִּין, וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי אָדָם שֶׁהוּא שָׁב בְּתִשׁוּבָה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, וְאִזּוּ יִנְצַל מִכָּל מִינֵי דֵינִים וְעֲנָשִׁים וְכוּ' וְכוּ'.

דַּע לָךְ, שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֵב הַרְחֲמָן, וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּסוּחִים קִיט.): יָדוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא פְּרוּסָה תַּחַת פְּנֵי הַחַיּוֹת, כְּדֵי לְקַבֵּל בְּעֲלֵי תִשׁוּבָה מִיַּד מֵדַת הַדִּין; וְלִכֵּן רָאָה לְהַתְחַזֵּק בְּכַחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְתַחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה, כִּי הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֵב הַרְחֲמָן, וּמְחַפֵּה וּמְצַפֵּה שֶׁנַּחֲזֹר אֵלָיו, וְעָקַר הַתִּשׁוּבָה כְּתַב הַרְמַב"ם (פְּרָק א' מֵהַלְכוֹת תִּשׁוּבָה, הֵלָכָה א'): כָּל מִצְוֹת שֶׁבַתּוּרָה בֵּין עֲשֵׂה בֵּין לֹא תַעֲשֶׂה, אִם עָבַר אָדָם עַל אַחַת מֵהֶן — בֵּין בְּזִדּוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה, כְּשִׁיעֲשֵׂה תִשׁוּבָה וְיָשׁוּב מִחֻטְאוֹ, תֵּיב לְהַתְּוֹדוֹת לִפְנֵי הָאֵל בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ה'): "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ" וְגו', "וְהִתְוַדּוּ אֶת חַטֹּאתֵם אֲשֶׁר עָשׂוּ", זֶה וְדוּי דְבָרִים, וְדוּי זֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה. כִּי־צַד מִתְוַדֵּין? אֹמֵר: אֲנִי הַשֵּׁם, חֻטְאֵתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעֵתִי לִפְנֵיךְ, וְעֲשִׂיתִי כֶּךָ וְכָךְ, וְהָרִי נַחֲמֵתִי וּבִשְׁתִּי בְּמַעֲשֵׂי, וְלַעֲוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדַבֵּר זֶה. וְזֶהוּ עָקְרוּ שֶׁל וְדוּי, וְכָל הַמְּרַבֵּה לְהַתְּוֹדוֹת, וּמֵאַרְיֵךְ בְּעֲנֵן זֶה — הָרִי זֶה מְשַׁבַּח; וְלִכֵּן חֹזֵק וְאַמֵּץ, וְתַעֲזֹב אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת שֶׁעֲשִׂיתָ עַד עַכְשָׁיו וְכוּ', וְתַעֲשֶׂה הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה, וְשָׁב וּרְפָא לָךְ, וּבִפְרָט אִם תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל — אֵינִי לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר מִי שֶׁיָּבֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְדוּשׁ בְּעִיר אוּמָן, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה בְּעִבְרוֹ, וְיֹאמֵר אֶת הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', אֶפְלוּ אִם עֲצָמוּ וְגָבְהוּ חֻטְאֵיו וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאֻ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו. וְלִכֵּן עֲשֵׂה זֹאת, וּבִרַח לָךְ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תְּקוּנָךְ הַנִּצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג רעט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בחר, י"ז איר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דע לך, שׁרַבְנוּ ז"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן יט): נְכַסְפִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה, שְׂיִהְיֶה חַיִּיב אֶצְלֵךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמַּד כָּךְ וְכָךְ בְּכָל יוֹם וְלֹא יַעֲבֹר וְכִיּוֹצֵא. וְאָמַר, שְׂאֶפְלוּ אוֹתֶנּוּ הָאֲנָשִׁים הַרְחוּקִים מִן הַקִּדְשָׁה מְאֹד, שְׁנִלְכְּדוּ בַּמְצוּדָה רָעָה, עַד שְׂרַגְלֵינִי בַּעֲבֻרוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, אַף-עַל-פִּי-כֵן הַפֶּחַ שֶׁל הַתּוֹרָה גְּדוֹל כָּל-כָּף, עַד שְׂיִכּוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הַעֲבֻרוֹת שְׂרַגְלֵינִי בָּהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קְבוּעַ וְחַיִּיב חֲזָק לְלַמַּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּךְ וְכָךְ, יִהְיֶה אִיךְ שְׂיִהְיֶה, בּוֹדָאֵי יִזְכּוּ לְצֵאת מִמְצוּדָתָם הַרְעָה עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוֹל מְאֹד; וּמִקַּבֵּל אֶצְלֵךְ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר "כָּךְ וְכָךְ" זֶה ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי רַבְנוּ ז"ל נִתְּן תְּקוּנָה לְכַמְּהָ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ (עִין שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה), לומר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, עִין שָׁם; וְאִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר מַעֲלַת הָאֲדָם הַזּוֹכָה לְגֵרֶס בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, שְׂזֶה הוֹרֵג לְגַמְרֵי אֶת הַיִּצָּר הַרַע. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת אֶצְלֵךְ קְבִיעוֹת גְּדוֹלָה וְחֻזְקָה.

בְּעִינֵי לַמּוֹד גְּמָרָא וְכוּ', מַה אָמַר לָךְ! אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, שְׂזֶה חַיִּיב לְהַנְשָׂמָה, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר אֶת זֶה אֶלָּא לְמִי שְׂהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְלַמַּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא אֶפְלוּ בְּגֵרֶסָא, שְׂהוּא טוֹעַם טוֹעַם נוֹרָא וְנִפְלָא בְּלַמּוֹד דָּף גְּמָרָא לְיוֹם. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂבִיכְלִתְךָ לְהַצְטַרֵּף בְּלַמּוֹד דָּף גְּמָרָא, שְׂזֶה יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רַע, וְאֵל תִּתֵּן לְהַיִּצָּר הַרַע וְהַסְמִ"ךְ-מ"ם, שְׂיַחְלִישׁ דַּעְתְּךָ וַיֹּאמֶר שְׂזֶה לֹא בְּשִׁבְלֵךְ וְכוּ', וְכֹאֵלוּ אֶתָּה מִמִּילָא

לא מבין וכו', כי הכל הסתות של הסמ"ך-מ"ם לקרר את האדם מללמד דף גמרא אפלו בגרסא, כי בפרוש גלו לנו חכמינו הקדושים (עבודה זרה ט:): לעולם ליגרים איניש, ואף על גב דמשפח, ואף על גב דלא ידע מאי קאמר; ולכן שאף אחד לא יבלבל לך את המח והדעת, שזה לא נקרא למוד וכו', והלואי והלואי שכל בר ישראל היה מצטרף אל הלמוד של דף היומי, כי כך מקשרים את היום אל הדף גמרא, והדף אל היום, ושניהם מקשרים אל האדם, ואי אפשר להסביר את זה למי שלא טעם להיות עקשן גדול, ללמד בכל יום דף גמרא אפלו בגרסא, שזו זכות נפלאה לאדם, שכל יום הוא מזכיר את שמות התנאים והאמוראים, ואם שופכים על הנשמה מדי יום ביומו דף גמרא, אזי נכנסים הרבה טפות בתוך תוכו, אשרי מי שיקים את זה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך תמיד, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כג רפ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בחר, י"ח איר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו גאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין הבזיונות שאמה סובל בביתך וכו', דע לך, שסף אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ו'): עקר התשובה — ישמע בזיונו ידם וישתק; ולכן אני מאד מבקש אותך, שלא תגיב ולא תענה ולא לעשות שום דבר, רק לשתק. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תפלה, סימן עז): כשתשמע תרפתך ותשתק, תזכה שיענה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְקִשְׁתְּךָ; וְאָמַר (שם אֹת מְרִיבָה, סִימָן פו): מִי שְׁשׁוּמֵעַ חֲרַפְתּוֹ וְשׁוֹתֵק, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַטְּלוֹת מִמֶּנּוּ רַבּוֹת רְעוֹת שֶׁהֵיוּ רְאוּיִין לְבוֹא עָלָיו; וְאָמַר (שם סִימָן כט): מִי שְׁשׁוּמֵעַ חֲרַפְתּוֹ וְשׁוֹתֵק — נִקְרָא חֲסִיד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר אֶת נַפְשׁוֹ; וְאָמַר (שם אֹת הַמַּתְקַת דִּין, סִימָן פד): עַל-יְדֵי שְׁתִּיקָה — נִמְתַּק הַדִּין. וְאָמַר (שם אֹת אֲמוּנָה, סִימָן טז): בְּשִׁמְחָרְפִין אוֹתְךָ וְאִתְּךָ שׁוֹתֵק, תִּזְכֶּה לְהִבִּין תְּרוּץ עַל קִשְׁיוֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְרוּחַ בִּינָה; וְלִכֵּן שְׁתֵּק, שְׁתֵּק, וְאַל תַּעֲנֶה עַל הַבְּזִיוּנוֹת שֶׁלְּךָ כָּלֵל. וְכֵךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (דָּרָךְ אֶרֶץ זִיטָא, פָּרָק א'): דְּרַכְּנָן שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים — עָנּוּ וְשִׁפְלֵ-רוּחַ, וְרִיזוּ מִמְּלָא, עֲלוּב וְאֶהוּב לְכָל אָדָם, שֶׁפֶל לְאִנְשֵׁי בֵּיתוֹ, יֵרָא חֲטָא, וְדוֹרֵשׁ אֶת הָאָדָם לְפִי מַעֲשָׂיו, וְאוֹמֵר כֹּל מַה שֵּׁיִשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה: אֵין לִי חֲפֵץ בְּהֵם [לְפִי שְׂאִין הָעוֹלָם הַזֶּה שְׂלִין]. יוֹשֵׁב וּמְשַׁנֶּה וּמְטַנֵּף כְּסוּתוֹ לְפָנָי רְגְלֵי תַלְמִידֵי חֲכָמִים, וְאֵין אִישׁ רוֹאֶה בּוֹ דְּבַר רַע, שׁוֹאֵל כְּעִנְיָן וּמְשִׁיב בְּהִלְכָה.

הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע אָמַר: כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַחְשְׁבָה, הוּא סוֹבֵל מֵהִילָדִים שְׁלוֹ, וּכְשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַבּוּר, הוּא סוֹבֵל מֵאֲשֵׁתוֹ, וּכְשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַעֲשָׂיו, הוּא סוֹבֵל מִבְּנֵי אָדָם; וְלִכֵּן רְאוּי לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּמַחְשְׁבָה, דַּבּוּר וּמַעֲשֵׂה שְׁלוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעְלֵי אָנוּן, וְיִתְבַטְּל כָּל הַסִּבָּל שֶׁסוֹבֵל מֵהֵם, וְלִכֵּן רְאֵה מַה לְּפָנָיְךָ וְכו'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוּמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדָּךְ תָּמִיד, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְּלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג רפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר, י"ח אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינֵי הָעֵנִיּוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', דַּע לָךְ, שְׁקַבְּלֵנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל מִתְּנֶה שְׁנִקְרָאת הַפְּצָה, לְהַפְּיץ אֶת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים בְּתוֹךְ שִׁכְבַּת הַעַם, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלֶה לָנוּ (לְקוּטֵי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד), שְׁעַל־יָדֵי שְׁמַקְרִיבִים בְּגֵי־אָדָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מְעַלִּים אֶת כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְשֵׁשׁוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּכָא מִצִּיעָא פ.ח.) עַל פְּסוּק (יְרֵמְיָה טו): "אִם תּוֹצִיא יָקָר מִזּוּלָל" — אֵלּוּ שְׁמַקְרִיבִים בְּגֵי־אָדָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה נִקְרָא מוֹצִיא יָקָר מִזּוּלָל, הֵינּוּ מְזִילוּתָא דְגְּלוּתָא, וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂיִלְךָ לְהַפְּיץ, תְּמִיד יִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף בְּכִיס, וְזֶה בְּדוּק וּמְנֻסָה, כִּי מִי שְׁזוֹרַע רוֹחֵנִיּוֹת — צוֹמֵחַ לוֹ גְּשָׁמִיּוֹת, הַלְוָאֵי שְׁהֵיִית מְצִיַת אֶת מוֹהֲרֵי ת"ו"ל, שְׁהֵנִיחַ לָנוּ צוֹנְאָה אַרְבָּעָה יָמִים לְפָנֵי הַסֵּתְלָקוֹתָא, וְאָמַר אֲזוֹ לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "הַעֲבָדָה שְׁלָכֶם יִהְיֶה — יְפוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה", וְאֲזוֹ אֵף פַּעַם לֹא הָיָה חֶסֶר לָךְ כֶּסֶף בְּכִיס, וְהֵיִית צוֹחֵק מִכָּל הַמִּתְנַגְּדִים וְהַלִּיצָנִים שְׁמִתְלוֹצְצִים מִזֶּה.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תְּמִיד, שְׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג רפב.

בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּחִקְתִּי, כ"א אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

חִזּוֹק וְהִתְחַזֵּק מְאֹד לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), שְׁהַשְׁעַר וְהַפְּתַח לְהַכְנִס אֵל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא — זֶה תְּפִלָּה, וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה

עמו יתְבַרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאִף שְׁבִהַתְחַלָּה יִהְיֶה נִדְמָה לָךְ שְׂאִין מִי שְׁשׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ וְכוּ', זְכוֹר גַּם תִּזְכֹּר, שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂאֵתָה מְדַבֵּר אֵלָיו יתְבַרַךְ, אֵינִי הוֹלֵךְ לְרִיק, וּבִפְרִט שְׂיִהוּדִי אֵיפֹה שָׂרָק לֹא יֵלֵךְ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא עִמּוֹ, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְלָקוּט דְּבָרִים, רַמְזוֹ תַּחֲכָה) עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים ד, ז): "כִּי מִי גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרוּבִים אֵלָיו כִּהְיוּ" הַאֱלֹקֵינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֵלָיו", מַעֲשֵׂה בְּסִפְיָה אַחַת, שְׁהִיְתָה כְּלָה שֶׁל נְכָרִים, וְהִיָּה בְּתוֹכָהּ יְהוּדֵי אֶחָד, הַגִּיעֵנוּ לְנֶמֶל אֶחָד, אָמְרוּ לְאוֹתוֹ יְהוּדֵי: טוֹל מְעוֹת וְעֵלָה לְנֶמֶל, וְקַח לָנוּ מִשָּׁם מְאוּמָה, אָמַר לָהֶם: לֹא אֶכְסְנָאֵי אֲנִי, וְאֵינִי מִפִּיר לְהִיכֵן אֵלֶיךָ, אָמְרוּ לוֹ: יֵשׁ יְהוּדֵי אֶכְסְנָאֵי, בְּכָל מְקוֹם שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ אֱלֹקֶיךָ עִמָּךְ, הָיִ: "אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרוּבִים אֵלָיו", זֹאת אוֹמֶרֶת יְהוּדֵי הוּא אִף פַּעַם אֵינִי לְבַד, אֵיפֹה שֶׁהוּא הוֹלֵךְ, הוּא הוֹלֵךְ עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלוּ בְּתוֹךְ לִבִּי, וְאִז טוֹב לָךְ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג רפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּחֻקֵּי, כ"ב אֵיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּמָה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׂאֵתָה סוֹבֵל כָּל-כָּף מִהַמְּעִים, אֵתָה צְרִיף לְזִכֹּר מַה שְׁהִרְמַבְּ"ם אוֹמֵר (פְּרָק ג' מֵהַלְכוֹת דְּעוֹת, הַלְכָה ב'): צְרִיף הָאֲדָם שְׂיִכּוֹן לְבוֹ וְכָל מַעֲשָׂיו כְּלָם לִידַע אֶת הַשֵּׁם בְּרוּךְ הוּא בְּלְבַד, וְהִהְיָה שְׂבִתּוֹ וְקוּמוֹ וְדְבוּרוֹ הַכָּל לְעִמַּת זֶה הַדְּבָר, כִּי־צַד? כְּשִׂישָׂא וַיִּתֵּן אוֹ יַעֲשֵׂה מְלֹאכָה לְטַל שְׂכָר, לֹא יִהְיֶה בְּלָבוֹ לְקַבֵּץ מְמוֹן בְּלְבַד, אֲלֹא יַעֲשֵׂה דְבָרִים הָאֵלוּ כְּדִי שְׂיִמְצָא דְבָרִים שֶׁהַגּוֹף צְרִיף לָהֶם מְאֻכִּלָּה וְשְׂתִיָּה וַיִּשְׁכַּח בֵּית וּנְשִׂיאַת אִשָּׁה, וְכֵן כְּשִׂיאֲכָל וַיִּשְׂתֶּה וְכוּ', לֹא יֵשִׁים בְּלָבוֹ לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים הָאֵלוּ, כְּדִי לְהַנּוֹת בְּלְבַד, עַד שְׁנִמְצָא

שְׁאִינוֹ אוֹכֵל וְשׁוֹתֶה אֶלָּא הַמְתוֹק לַחִיף וְכוּ', כְּדֵי לְהַנּוֹת, אֶלָּא יְשִׁים
עַל לְבוֹ, שְׂיֵאכֵל וְיִשְׁתֶּה, כְּדֵי לְהַכְרוֹת גּוֹפוֹ וְאֵיבָרָיו בְּלִבְדוֹ, לְפִיכָף
לֹא יֵאכֵל כָּל שֶׁהַחִיף מִתְאַוֶּה כְּכֹלֵב וְחַמּוֹר, אֶלָּא יֵאכֵל דְּבָרִים
הַמוֹעִילִים לַגּוּף, אִם מְרִים אִם מְתוֹקִים, וְלֹא יֵאכֵל דְּבָרִים הָרְעִים
לַגּוּף, אַף-עַל-פִּי שֶׁהֵן מְתוֹקִים לַחִיף, וּמִי שִׁיתְנַהֵג כֵּן, מִכְּטַח לוֹ,
שֶׁכָּל מַעֲשָׂיו הֵם לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתוֹ מִכָּל
רָע. וְלִכֵּן מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה תִּשְׁמַר מֶה אֶתְּהָ אוֹכֵל וְכוּ'. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), שְׂדֵיָקָא בַּעֲת אַכִּילָה נַעֲשֶׂה יְחִוּד בֵּין
קֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ אֶפְיִן בְּאֶפְיִן, וְהַעֲקָר שְׂיִהֶיהָ מֵאֲכָל
שְׁנַתְּבַרר וְכוּ', הֵינּוּ לְדָאג בְּכַשְׁרוֹת הַמֵּאֲכָלִים, וְכֵן שְׁלֹא יִהְיֶה מֵאֲכָלִי
בְּהֵמָה וְכוּ', כִּי הַיּוֹם יֵשׁ מֵאֲכָלִים שֶׁהֵם מְלֵאִים חֲמָרִים וְכוּ', וְזֶה
פְּשוּט מֵאֲכָל בְּהֵמָה, וּבְגֵי-אֲדָם אֵינִם גְּזֻהִים בְּזֶה, וּבִשְׂבִיל זֶה יֵשׁ
כָּל-כָּף הַרְבֵּה מַחְלוֹת וְחֻלָּאִים רְעִים, כִּי אוֹכְלִים כָּל מַה שֶּׁבָּא לְפָנָי
עֵינֵיהֶם, וּבִשְׂבִיל זֶה צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאִנִּי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ תָּמִיד, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר
תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג רפד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם וְיִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקֵּי, כ"ג אִיֵר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֹד מְאֹד אֲנִי מַצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יְחַד.

רְאֵה לְבִדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֶךָ, כִּי כָּל הַצְּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת שִׁישׁ
לְאָדָם הֵן כְּשִׁאִינוֹ מְנִיחַ תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת.

רָאָה לְשֹׁמֵר שְׁבֵת-קֹדֶשׁ, וְאֵזַת הַשְּׁבֵת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ. וְצִרְיִכִים לְמִסֹּר
אֶת נַפְשׁוֹ מֵאֵד עַל שְׁמִירַת שְׁבֵת-קֹדֶשׁ כִּהְלַכְתָּהּ.

אֹדוֹת הַבְּעֵינָה רְפוּאִית שְׁיִישׁ לָךְ, כִּדְאִי לַגָּשֶׁת אֶל רוּפָא, וְאִם
צִרְיִכִים נִתְּנָח תִּתְּנֵעֵץ עִם שְׁלֵשָׁה רוּפָאִים, כִּי אַתָּה לֹא יָכוֹל לְהִמְשִׁיךְ
כָּכָה, וְעֵדִין אַתָּה אִישׁ צָעִיר מֵאֵד.

רַק חֲזַק בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבִיור וְדַבּוּר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — נִשְׁמַע
וְנִתְקַבֵּל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְתִהְיֶה חֲזַק וְאִמִּין עַל דְּבַר זֶה לְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, וְאֵזַת תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד, וְלֹא תִבְלַבֵּל אֶת עֲצָמְךָ
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, וְאֵזַת תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּחֻקֵּי, כ"ג אִיִּר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גִּרֵּי יִאִיר.

הִיָּה טוֹב שְׁתִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, וְכֵן שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד
מִבְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה יִבְדֹּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלוֹ, וּבִכּוּת תִּרְאוּ נְסִים שְׁיַעֲשֶׂה
עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִהְיֶה בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם,
וְיִהְיֶה תָּמִיד שְׁמֻחוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, כִּי כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבְרִים
עַל הָאֲדָם הֵם כְּשֹׂאִין מִנִּיחַ תְּפִלִּין, וְאִינוּ בּוֹדֵק אֶת הַמְּזוּזוֹת, וְיִישׁ לוֹ
מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת עַל דְּלַתִּי בֵּיתוֹ, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת,

וְאִז תִּרְאוּ גִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִהְיוּ לָכֶם
רַק שְׂמֵחוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רפו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יְהוֹשִׁיעַ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּחֻקַּי, כ"ג אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֵל .. תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, אֵת לֹא צְרִיכָה לְלַכֵּת יוֹתֵר אֵל רוֹפְאִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַהַיֶּה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּגוֹף וּבְנַפְשׁ, וְיִהְיֶה לָךְ טוֹב
כָּל הַיָּמִים.

אִם אַתָּם יְכוּלִים לַעֲבֹר לְגוֹר בֵּיבְנָאֵל — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי
פֹה יִהְיוּ לָךְ חֲבֵרוֹת, נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר מַחֲזִיקוֹת אֶת עֲצָמֶם
יַחַד, וְאֵשֶׁה עוֹזֶרֶת לְרַעוּתָהּ בְּרוּחוֹנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּמֵה גַם שְׁפֵה
תַּפְקָדֵי בְּזַרַע שֶׁל קִימָא.

רְאֵי לְדוֹן אֶת בְּעֻלְךָ לְכַף זְכוּת, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ בְּעַל טוֹב
מְאֹד, וּמֵה אֵת צְרִיכָה לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִחֲבֵרוֹתֶיךָ, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל
שְׂכָן מֵה אֵת צְרִיכָה לְדַבֵּר מֵהֶם אֹדוֹת בְּעֻלְךָ, אֲדַרְבֵּה אֵת צְרִיכָה
לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְדוֹן אֶת בְּעֻלְךָ לְכַף זְכוּת,
וְעַל-יְדִי-זֶה יִהְיֶה לָךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

חֲזָקִי וְאַמְצִי מְאֹד מְאֹד, וְתִרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלֶיךָ יְהוֹשִׁיעַ,
אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יְתַבְּרֶךְ, הוּא הַצֹּלְחָה כְּזוֹ, שְׂאִין
לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַעַלְת הַדְּבוּר אֵלֶיךָ
יְתַבְּרֶךְ, הָיוּ רְגִילִים בְּזֶה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת
עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם, אֲלֹא מְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֶךְ, שְׂאִז יִרְאֶה גִסִּים נִגְלִים
שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי,
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בַּחֲקֵתִי, כ"ג אִיִר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵינִי
לְתֵאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְבִטֵּל אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תְּפִל בְּדַעְתְּךָ
כָּלֵל, אֵלֹא אֲדַרְבָּה, תִּרְאֶה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְדְבוּרֵי אָמוּנָה, אֲשֶׁר רַק זֶה יִשְׁאֵר מִמֶּךָ, וְתִדַּע, אֲשֶׁר
כָּל רַגַע וְרַגַע שָׂרַק מִדְּבָרִים מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ, מְקִימִים בְּזֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה
שֶׁל יַחֲזִיר הַשֵּׁם וְשֶׁל אֶהְבֵּת הַשֵּׁם. וְלִכֵּן אֲשָׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּר תָּמִיד
מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְהִיא הַצְּלִיחָה נְצַחִית, הַצְּלִיחָה כְּזוֹ, שְׂאֵינִי לְתֵאֵר וּלְשַׁעַר
כָּלֵל.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹנֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, עַל
אֵף כָּל הַבְּלוּבֹלִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם, עֲלֶיךָ
לְדַעַת, שֶׁהַכֵּל זֶה דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, כִּי מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ לֹא תִצָּא הַרְעָה,
וְאֲנַחְנוּ צָרִיכִים רַק לְעֲשׂוֹת לְעֲצָמֵנוּ כָּלֵים לְקַבֵּל בָּהֶם אוֹר זִיו וְחַיּוּת
וְדַבְּקוּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ, לִיִּדַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר בְּכָל
תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכָל דְּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ
נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֵלֹא מִהַשְׁגָּחַת הַמֵּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחְדִּיר
בְּעֲצָמוֹ וְדִיעוֹת אֵלוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא

הַצִּלָּחָה כְּזוֹ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ בּוֹ זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ
יִתְבָּרֵךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקְתִּי, כ"ה אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וּבִפְרָט שֶׁהִתְחַלַּת לְלַמֵּד עִם הַתַּלְמִידוֹת מִשְׁלִי, וְזֶה דְּבַר גְּדוֹל
מְאֹד לְחַלֵּק אֶת סֵפֶר מִשְׁלִי לַיָּמוֹת הַחֲדָשׁ, וּבְכָל יוֹם לְלַמֵּד פֶּרֶק אֶחָד,
וְלְהוֹצִיא אֵיזָה פְּסוּק, וְלַעֲשׂוֹת מְזֶה שִׁיחָה, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לְהַכִּיֵּן לְךָ חֹמֶר לְדַבֵּר מְזֶה עִם הַבְּנוֹת, כִּי הַעֲקָר לְהַחֲדִיר
בָּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם.

אוֹדוֹת הַשְּׂדוּף שֶׁל ... הוּא בְּאֻמַּת בְּחוּר יִרְא שָׁמַיִם גְּדוֹל, וְגַם
לוֹמֵד הַרְבֵּה תוֹרָה, אֵךְ צְרִיכִים לְפַעַל אֲצִלוֹ, שֶׁיִּשְׁנֶה אֶת הַתְּלַבְּשׁוֹת
וְכוּ', וְלִדְעָתִי, זֶה לֹא תַהֲוֶיָה שׁוֹם בְּעֵינָה, כִּי לֹא יִלְךְ עִם כְּפָה סְרוּגָה,
אֲלֵא עִם כְּפָה שְׁחוּרָה וְכוּ', וְזֶה ... גֵּרוֹ יְאִיר, יְכוֹל לְסַדֵּר, וְהַבְּחוּר
הַזֶּה יֵשׁ לוֹ רְצוֹנוֹת וְכֹסוּפִים עֲצוּמִים לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמָה גַם
שֶׁלֹּא חֹסֵר שְׂמֵחַ כְּסָף וְכוּ', וְיֵשׁ לוֹ רְצוֹנוֹת גְּדוֹלִים לְהַקִּים מִפְּעַל
בִּיבְנָאֵל, וְהוּא יְכוֹל לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה, וְעַל-כֵּן אִם זֶה הוֹלֵךְ — מָה
טוֹב וּמָה נְעִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי,

קעט

בנחל

כג רפט

אַשר

שאַני מבקש ומתפלל בעדך, שתעברי הכל בקלות, ותבשרי לי בקרוב בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רפט.

בעזרת השם ותפריך, יום חמישי לסדר בחקמי, כ"ה אדר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמיני לי, שלא כל-כך קל היה לי למנות אותך לסגנית מנהלת, וגם שתהיי מורה בכתה גדולה, כי אני רוצה שאת תחדירי בבנות יראת שמים ואמונת חכמים, ותהלה לאל, עד עכשו כבר נדפסו עשרה פרקים מספר השיחות, ויש לך חמור רב להעביר לבנות, כי אני רוצה, שהן תהיינה הנשים לבחורים שאני מקים פה — בחורים רציניים ויראי השם, וכך נזכה להקים בתים חדשים ביבנאל.

נא ונא תשתדלי בכל מיני אפנים שבעולם לחזק ולאמן ולעודד ולשמח את נשות אנשי שלומנו למצא אצלן רק הטוב, ולא את הרע, ועל-ידי-זה אצליח להקים קהלה קדושה, ותמיד תרגילי את עצמך רק לדבר אתן בצורה יפה, ולא בדרך עוקצנית וכו' וכו', אלא לתת לכל אשה מחמאה וכו' פפי בחינתה, וצריכים להזהר מאד מאד לא לגע בכבוד השני.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי וירכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רצ.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר בחקתי, כ"ה איר ה'תשנ"ה.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, לדעתי, בגוף ... צריך עדין ללמד כל הקיץ עם הכתה של ר' ... אף שהוא כבר ברמצונה, עם כל זאת לא טוב שישב לבד, כי זה יהרס את כל האפי שלו, ובאמת בחנתי את הכתה שלו, וראיתי שהקטנים יש להם יותר ידע ממנו, ועל-כן אל תכניסי בילד רגשי נחיתות, שהוא לומד עם בחורים צעירים, כי גם האח ... גרו ואיר, ידע להשיב יותר ממנו, ועל-כן, לדעתי, את זמן הקיץ הזה שיבלה בתוך מסגרת של הכתה של ר' ... שהוא אגב מלמד נפלא בצניעות ובשקט, והוא מחדיר בהם הרבה הרבה יראת שמים וחשק ללמד, וחבל שיפספס את זמן הקיץ, ועל-כן, לדעתי, שישאר שם, ותכף-ומיד, בעזרתו ותברך שמו, אחר החגים, אם יתן הקדוש-ברוך-הוא את החיים, יבוא ללמד אצלנו כאן, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שפבר נזכה לבוא לגור אתכם ביחד, ולהעביר את כל הישיבה שמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רצא.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר בחקתי, כ"ה איר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, הרב ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הדו"ח של התלמוד-תורה, ומאד מאד שמחתי.

רק תּוֹק וְאַמִּץ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁקִּבַּלְתָּ עַד
עַכְשָׁו סְמִיכָה מִכַּמְּה רַבָּנִים, כֵּן תִּזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת הַסְּמִיכָה בְּשִׁלְמוֹת,
רק צְרִיכִים סְבִלְנוֹת.

אֹדוֹת בְּשׁוּל הָאֶכֶל, אֵין לָנוּ שׁוּם בְּרָרָה אַחֲרֵת וְכוּ', בְּיָדַי הִיא
טוֹב מְאֹד אִם ... גְּרוֹ יְאִיר, הִיא מִמְשִׁיף, אֲבָל יֵשׁ לוֹ טַעֲנָה צוֹדֶקֶת,
שֶׁהוּא צְרִיף לְרוּץ אַחַר הַכֶּסֶף וְכוּ', וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב
שְׂבִיבֵלְתַנּוּ.

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר
אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן
ה'), שֶׁכָּל הַחֲלִישׁוֹת וְהַמְּחִלוֹת בְּאוֹת לְאָדָם, מִחֲמַת חֶסְרוֹן אַמוּנָה,
כְּפִי תִקֵּף הָאַמוּנָה — כֵּן זֹכָה לְרַפּוּאָה, וְעַל-כֵּן תִּכְנִס אֶת עֲצָמְךָ
בְּגִלּוּי אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִמִּיד רַק תִּחְשַׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִקַּל לְךָ מְכַל הַלְחָצִים.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי גְדֹל הַזְּכוֹת שֵׁישׁ לְךָ, שְׂאֵתָה מְחִזִּיק אֶת
הַתְּלַמִּידִים — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקִרְוֹב יִרְחַב לָנוּ, וְנִזְכֶּה כְּבָר לְצֵאת מַחֲשֶׁף לְאוֹר גְּדוֹל,
וְהַגְּדִיִּים יִהְיוּ נַעֲשִׂים תִּישִׁים וְכוּ', אֵלוֹ הַתְּלַמִּידִים הַקְּטָנִים יִהְיוּ עוֹד
צְדִיקִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד, וְהַכֵּל בְּזִכְוֹתָךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שֶׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תִּמִּיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם תְּמִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקְתִּי, כ"ה אִיִּר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְיִנִּיק וְחַפִּים ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

לְדַעֲתִי, תִּשְׁאָר כֹּל זְמַן הַקִּיץ לְלַמֵּד אֶצֶל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי הוּא
מְכַנִּיס בְּכֶם יְרֵאת שְׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְהַרְבֵּה יָדַע בְּתוֹרָה, וְאֵת הַזְּמַן
הַפְּנוּי שֶׁלָּךְ אֶתָּה מְמַלֵּא יְכוּל לְלַמֵּד לְבַד, אֲבָל אֶתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת
בְּמִסְגָּרָת, וְאִין לָךְ עוֹד מִסְגָּרַת טוֹבָה כְּמוֹ בִּפְתָה שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר,
וְעַל-כֵּן תִּשְׁאָר בְּזְמַן הַקִּיץ אֶצֶל לְלַמֵּד, וְתִכְרֶף-וּיְמִיד אַחַר הַחֲגִים
תְּבוֹא פֶּה לְלַמֵּד, וְאֶתָּה... .. אֶקְוֶה שֶׁתַּצִּיַּת אוֹתִי וְתַצִּלִּית.

רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּיֹתֵר בְּלַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, וְכֵן בְּלַמּוּד גְּמָרָא בְּגֵרָסָא,
וְזֶה יִזְכְּךָ אוֹתָךְ עַד מָאד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רצג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדְרַת בְּחֻקֹּתַי, כ"ו אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלַח גִּיעֵנוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַזְּקֵן לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׂאֵל
תַּצְטַעֵר עַל חֵלֶב שֶׁנִּשְׁפַּף... .. מֵה דַּהּוּה הַזֶּה, הִזֵּה לָךְ הַפְּסֵד, הַכֹּל מִן
הַשָּׁמַיִם, וּבִדְוָאֵי תִלְמֵד לְקַח עַל הַבָּא, אֲבָל אִין לָךְ מֵה לְבָפוֹת עַל
הַעָבֵר, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְרֵאוֹת לְתַקֵּן אֶת הַעֲתִיד, וּכְפִי הַנִּרְאָה יֵצְאוּ
כֹּל חֲלָקֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּצוּרָה כָּל-כָּף יָפֵה, שְׂאֵל בְּחֻנָּם
שֶׁהִסְמִ"ךְ-מ"ם שׁוֹבֵר אוֹתָךְ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְךָ,
וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְתִרְאֶה נְסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא אֵל תִּבְלַבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַע-עוֹלָם, וְתִרְאֶה אֶת הַנְּסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

שְׁתַּעֲלֶה תְּמִיד מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְתִצְלִיחַ לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, וְהַסִּפְרִים יִלְכוּ מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרְב־שַׁבָּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת בְּחֻקֵּי, כ"ו אֲיָר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגַם מִכְתָּב אֹדוֹת הַבַּת־מִצְנָה שֶׁל
בְּתָךְ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִהְיֶה לָךְ רֵב נַחַת מִמְּנוֹ. בְּאִתִּי
מֵאֲחֶר לְחֻדְרֵי וּכְבֹר הִיָּה מֵאֲחֶר לַעֲנוֹת לָךְ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שְׁתַּזְכֶּה לְגַדֵּל אֶת כָּל יוֹצְאֵי חֻלְצִיךָ עַל טְהַרַת הַקֹּדֶשׁ, וְתִצְלִיחַ דְּרָבְךָ
תְּמִיד.

אֹדוֹת גְּבֵרַת ... תַּחֲיֶיהָ, אִם אֵין בְּרִירָה נְשָׁלֵם לָהּ אֶת הַסְּכּוּם
הַזֶּה, וְכֵן אֲנִי אֶבְדֵּק כַּמָּה יֵשׁ לִי בְּחֻשְׁבוֹן וְאוֹדִיעַ לָךְ.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשָּׂאֵר מֵאֲתַנּוּ רַק זֶה שְׁאַנְחֵנוּ
זוֹכִים לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מָה אֲנַחְנוּ וּמָה חַיִּינוּ.

רְאֵה תְּמִיד רַק לְחֻשָׁב מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַחֲדִיר בְּתוֹךְ מִתְּךָ אֲמַתַּת
מִצִּיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וּכְשֶׁאֲדָם חוֹשֵׁב רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה נִטְהָר
כָּל גּוֹפוֹ, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
כ"א): בְּמָקוֹם שֶׁאֲדָם חוֹשֵׁב — שֵׁם כָּל הָאָדָם; וְעַל־כֵּן תַּחֲשֹׁב תְּמִיד
רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וּצְרִיכִים לְטַהֵר וּלְזַכֵּךְ אֶת הַמַּח־מִחְשָׁבָה, שֶׁרַק
יִחְשֹׁב מֵעֶצֶם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג רצה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בחקתי, כ"ו איר ה'תשנ"ה.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותשמחי את בעלך, ותהלה לאל, יש לך בעל מקסים, ובפרט שהוא מקרב אל רבנו ו"ל, ראוי לכם לשמח מאד מאד על נעם חלקכם, אשר בנחל שם חלקכם וגורלכם, ואף צריכה להתאחד ביחד עם נשות אנשי שלומנו, ולדבר עמהן, ולתרם תרומה גדולה, שיש לך, תהלה לאל, דבורים חמים ודבורים אמתיים מדבורי רבנו ו"ל, רק אל תתבישי, ותתקמי את התרומה הגדולה שהטביע בך הקדוש-ברוך-הוא עם כל-כף הרבה חזוק, ועל-ידי שתחזקי את נשות אנשי שלומנו, על-ידי-זה גם את תקבלי חזוק, כי מוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד), שיש אור ישר ואור חזר, כשאדם מדבר עם השני, זה נקרא אור ישר, וכשקופצים חזרה דבורים אליו — זה נקרא אור חזר, ויכול להיות הרבה פעמים, שאדם יש לו דבורים מנחים בלבו, ואינם עושים שום פעלה, וברגע שמדבר עם אחרים, על-ידי-זה נחעזר מאד גם הוא. ולכן ראי לקחת את עצמך בידיים, ותדברי עם נשות אנשי שלומנו, או על-כל-פנים תמצאי איזו חברה טובה שמים או שלש לדבר עמהן בכל יום מדרכי רבנו ו"ל, ועל-ידי-זה תראי הצלחה רבה בעבודתך.

הרגילי את עצמך לדבר אליו יתברך, כי אין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ואשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג רצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בַּחֲמִתִּי, כִּי אִיר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֶּה עָלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיִזְוֹת לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עַל נֵעַם חֻלְקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, וּמָה הֵינְנוּ עוֹשִׂים כְּלֵי רַבְּנוּ וְ"ל?! וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל שְׂמִחָתֵנוּ, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל מַחְדִּיר בְּנוּ גְלוּי אֱלָקוֹת בְּמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה, אִף שְׂאֲנָחְנוּ כְּמוֹ שְׂאֲנָחְנוּ וְכוּ' וְכוּ', כְּאֲשֶׁר כָּל אֶחָד מֵאַתָּנוּ יוֹדֵעַ בְּאִינָה מַעֲמָד וּמַצָּב הוּא נִמְצָא וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת רַבְּנוּ וְ"ל בְּחֻכְמָתוֹ הַעֲמָקָה מוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֵלֵינוּ, וּמַחְדִּיר בְּנוּ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי רַב וְנוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, עַד שְׂמִיחָשְׁבָתֵנוּ כְּמָה פְּעָמִים בְּיוֹם חוֹשְׁבַת מְמֵנוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר רַק זֶה מָה שֵׁיִשְׂאָר מֵאַתָּנוּ, כִּי אַתֶּם צְרִיכִים לְדַעַת, שְׁלֹא נִשְׂאָר לְאָדָם רַק זֶה שֶׁהוּא חוֹשֵׁב מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּבְרַגַע שֶׁהוּא שׁוֹכַח מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמִנְתַּק אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ מְמֵנוּ יִתְבָּרֵךְ, כְּכָר הַדִּינִים שׁוֹרִים עֲלָיו, וּפְתַחֵי גִיהֲנוֹם פְּתוּחִים לְפָנָיו, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְכִמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים עַל פְּסוּק: "אֵל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים" — אֵל תִּפְנוּ אֵל מִדַּעַתְכֶם, שְׂאֲסוּר לְהִסִּית דַּעַת מְמֵנוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהִלּוּאֵי שְׁנֹזְכָה לְחֻשׁב כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים בְּיוֹם מְמֵנוּ יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׁנֹזְכָה לְהִגִּיעַ לָזֶה, שְׁלֹא נִסִּיחַ דַּעַתֵנוּ מְמֵנוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז נִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם חֹסֵד וְרַחֲמִים גְּדוּלִים עַד מְאֹד.

מָה אִמַּר לָכֶם, אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֲנָחְנוּ צְרִיכִים לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה עַד מְאֹד, כִּי רוֹאִים שְׂרַבֵּי שְׂמֵעוֹן בְּרַ יוֹחֵאֵי גְלָה לְתַלְמִידָיו סוּדוֹת הַתּוֹרָה, רְזִי דְרִזִּין וְסַתְרֵי נִסְתָּרוֹת, רַק מִפְּנֵי שְׂאֲחֻזוֹ אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְלִכֵּן עֲלֵינוּ

להתאחד באהבה גדולה, ואיש את רעהו יאמר חוק, ומאד מאד אני מבקש את אנשי שלומנו היקרים, שתחזיקו את עצמכם ביחד, ותשמחו איש את רעהו, וסוף כל סוף תראו את הטובות הגדולות שיצאו עבורכם בשביל האחדות, כי בשעה שעם ישראל מחזיקים את עם ישראל ביחד, אז אין שום אמה ולשון יכולים להם, ואותו דבר אצלנו, אם אנחנו נחזיק את עצמנו ביחד, אז הסמ"ד-מ"ם הרשע לא יוכל לנו בשום פנים ואופן, ונתגבר ונעבר על כל המניעות, ונזכה לבנות בית-המדרש הגדול ותלמוד-תורה רחב ידיים, ובית-ספר רחב ידיים, והכל תלוי כפי האחדות והאהבה שתהיה בינינו.

נא ונא תשתדלו לדבר אחד עם חברו ביראת שמים, שמאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל, שנדבר אחד עם השני בזה, וראוי לנו לדבר בכל יום ויום מרבנו ז"ל, אשר הדבור בעצמו מכניס באדם תשוקה עצומה בו ותברך, ומוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לדבר בכל יום עם אחד מאנשי שלומנו, וכשיום אחד לא בא אליו אחד לדבר מרבנו ז"ל, היה יוצא הוא לחפש אחר אחד לדבר עמו מרבנו ז"ל. ועל-כן ראו לדבר בכל יום מרבנו ז"ל, וזה יועיל לכם ברוחניות ובגשמיות.

מאד מאד אבקש את אנשי שלומנו היקרים בלי יוצא מן הפלל, היות שפבר קנינו את החומר לבנות גדר סביב התלמוד תורה, וכן סככה, שלא תבער השמש כל-כף על ראש ילדינו, אף אין לנו פועלים, לזאת כל אחד ואחד מאנשי שלומנו בלי יוצא מן הפלל, ינדב איזו שעה, וילך לעזר לבנות את הגדר ואל תשכחו, סוף כל סוף זה הילדים שלכם, וצריכים לעזר לשפץ את התלמוד תורה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם שבת שלום...

כג רצז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר בחקתי, כ"ז איר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי, כי כל דו"ח מיבנאל זה אצלי מאד חשוב, ובפרט שאני מחכה לשמע בכליון עינים על התבטלות הסמ"ך־מ"ם, ימח שמו, ואז יקיים: 'כשזה נופל — זה קם', כשיפל הסטרא אחרא — תקום הקדשה; כן נזכה לזה בקרוב מאד מאד.

רק חוק ואמץ מאד מאד בעבודתך עבודת הקדש, שאתה זוכה לשמש את רבנו ז"ל, כי רק זה מה שישאר מאתנו, ואין לנו שום תקנה אחרת, רק זה שאנחנו משמשים את רבנו ז"ל, ובונים קהלה קדושה כזו, אשרי עין ראתה זאת, ובנדאי בקרוב מאד ישתנה פאן המצב לגמרי מן הקצה אל הקצה, ויהיה נעשה ממדבר ישוב — "עיר ברסלב".

המאחל לך ברכה מן השמים...

כג רחצ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ח איר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אקנה שאתה נהנה להיות בצותא עם אנשי שלומנו ביבנאל, הקדוש־ברוך־הוא יעזר, שגנזכה לבוא לגור שם יחד.

באתי להזכיר אותך, שתביא עמך את התמונות עבור הלוח,

שְׁצָרִיכִים תִּכְתֹּב וּיִמָּד לְהִתְחִיל לְסַדֵּר, כְּדֵי שִׁיְהִי מוּכָן בְּזִמְנֵךְ, וְכֵן
הַתְּמוּנֹת מֵהַבְּנוֹת, כְּדֵי לְסַדֵּר בְּסִיוְמָה שֶׁל שָׁנָה.

אֲנִי בָאתִי לְהִזְכִּירָךְ, הֵיטָב שֶׁמִּתְחַר יְהִי עֶרְבֵי רֵאשׁ חֹדֶשׁ סִיּוֹן,
וְיֵשׁ תְּפִלָּה מִהַשֵּׁל"ה הַקָּדוֹשׁ לְבִקְשׁ עַל הַיְלָדִים, וּבְאֲשֶׁר שְׂאֵתָה
נִמְצָא בִּיבְנֵינָא, שֶׁהוּא כְּרַבֵּעַ שְׁעָה אוֹ פְּחוּת מֵהֶצִּיּוֹן שֶׁל הַשֵּׁל"ה
הַקָּדוֹשׁ, וְעַל-כֵּן טוֹב לִזְמַר שֶׁם אֶת הַתְּפִלָּה הַקָּדוֹשָׁה שֶׁתִּקְרָא, וְאִם
תּוֹכֵל לְהִזְכִּירָנִי לְטוֹבָה, אֲהִיָּה לְךָ אֶסִּיר תּוֹדָה.

אִם אֲפָשֶׁר לְהִבִּיא אֶת הַרְמַב"ם וְהַתְּקוּנֵי זֶהר.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כג רצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּדֶּךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסַדֵּר בְּמִדְבַּר, כ"ח אִיר הַיְתִשְׁנִי"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִתְפַּלֵּא עֲלֶיךָ, שְׂאִינְךָ עוֹמֵד בְּדִבְרֶיךָ הֵלֵא עָשִׂינוּ
הַסֵּכֶם, שֶׁ... גֵּרוֹ יְאִיר, יִשְׁלַם לְךָ סֵף אֲלֵפִים דּוּלָר (וְהַסֵּכֶם הִזָּה
בְּתִשְׁלוּמִים דִּיקָא, כִּי אֵין לִי), וְלִבְסוּף אֵתָה לֹא רוּצָה לְקַחַת
וּמִתְחַצֵּף וְכוּ' וְכוּ', תִּאֲמִין לִי, שֶׁהַכֹּל הוּא לְפָנִים מִשׁוּרַת הַדִּין, כִּי
הִזָּה דִּין תּוֹרָה, וְלֹא פִסְקוּ לְךָ כְּלוּם, אִךְ אֲנִי הִגַּעְתִּי לִיְדֵי הַסֵּכֶם,
וְאֵתָה מִפֶּד אֶת הַסֵּכֶם וְכוּ', אֲזִי אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה סֵתָם מִתְּאוּגֵן עַל
אָדָם וְכוּ', וּמָה גַם שְׂאֵתָה אוֹכֵל עֲצָמָךְ עַל לֹא דָבָר, וְאֵתָה הוֹרֵס אֶת
הַבְּרִיאוֹת שֶׁלְּךָ בְּחֹנֶם וְכוּ'. הִגִּיעַ הַזְּמַן, שֶׁכָּבֵד תִּתְחִיל לְחַשֵּׁב עַל
אֲחֵרִיתְךָ וְכוּ', עוֹשִׂים הַסֵּכֶם, צָרִיכִים לְעִמּוֹד בְּהַסֵּכֶם, וְלֹא לְשַׁנּוֹת אֶת
דְּבוּרוֹ, וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מִכָּאן וּלְהַבֵּא, שֶׁלֹּא תָּבוֹא אֵלַי בְּשׁוּם
טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת כָּלֵל.

הַמְּאַחֵל לְךָ יִשׁוּב הַדַּעַת...

כג ש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ח אִיִּר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעֵר, שְׁאִינֹו מְחֻזֵּיק בְּדְבוּרוֹ, וּמֵה גַם שְׁעוֹד מִתְחַצֵּף כְּאִלוֹ אֲנִי חַיֵּב בְּדְבָר וְכוּ', אֲדַרְבָּה עֲשִׂיתִי לְפָנַיִם מְשׁוּרֵת הַדִּין, וּכְדִי שְׁלֹא יִהְיֶה שׁוֹם קְטָרוֹג בְּאֵנוּ לְפִשְׁרָה עַל סֵף אֲלֵפִים דּוֹלָר, וּלְבִסּוֹף אִינֹו מְחֻזֵּיק בְּדְבוּרוֹ, וְעַל-כֵּן, לְדַעֲתִי, אֶתָּה צָרִיךְ לְהַשְׁלִישׁ אֶת הַכֶּסֶף, וּתְקַיֵּם אֶת הַהֶסְכָּם, וַיִּתֵּר מִזֶּה אֵינֹן לְךָ לְהִתְבַּלְבֵּל כָּלֵל, לְדַעֲתִי, הָאָדָם הוּא חוֹלָה וְסוֹבֵל עַל הַעֲצָבִים, יַעֲזֹר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

רַק חֲזוּק וְאַמֵץ בְּכֹל עֲנִינֵיךָ, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשִׁבֹר אוֹתָךְ, יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים עַד מְאֹד, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁקוֹבַע עֲצָמוֹ שְׁעוֹר פְּסֻדָּן בְּ"אוֹצֵר-הַקּוֹנֵטְרָסִים" וּבְ"אֲשֶׁר בַּנְחַל", וַיִּהְיֶה לְךָ חֲזוּק, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ח אִיִּר ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, אֵינֹן אֶת צָרִיכָה לְהִתְבַּלְבֵּל מִכְלוּם מֵה שְׁקוֹרָה בְּבֵית-

ספר, אם את החלטת שפך צריך להיות, ראי לבצע את זה הלכה למעשה חד משמעית, ואין את יכולה להיות תחת טרור, מי שמאים שרופה ללכת — שילף וכו'.

אננה להקדוש-ברוך-הוא, שהפל יסתדר אודות הקראונים, כי אני מאד מאד רופה, שבית-הספר יחליף מקום, אפלו מקום עראי של קראונים, עד שנוכל לבנות בית-ספר נפלא.

העקר מה שאנחנו צריכים להשקיע הוא בעניני חנוך, לתת לבנות חנוך מיוחד, שאין בשום מקום. ותאמיני לי בפעם שדברתי עם הבנות, הייתי מפתע להודע את הידע שלחן, ממש כמו בחורי ישיבה, אמרו מאמרי חז"ל בבקיאות גדולה עד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך בכחות הנפש גדולים להמשיך בעבודת הקדש, ולחנך את הבנות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ח איר ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", חז"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד, וישמרו ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר להיות באהבה, אחנה ורעות, כי זה היסוד בהצלחתנו בגשמיות וברוחניות, כי האחדות בין אנשי שלומנו, זה בונה חומה סביבותינו, שאף משחית ומרעין בישין לא יוכל לנו בשום פנים ואופן, כי האחדות שבעם ישראל, זה מה שמציל אותם מכל רע, ואם עדין לא זוכים שתהיה אחדות בין כלליות ישראל, על-כל-פנים אנחנו צריכים להתאמץ בכל מיני אפנים שבעולם, שיהיה בקהלה אחת, ובחסדו

יִתְבַּרְךָ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִתְפָּאֵר, שְׂבִכְלָלִיּוֹת, הַקְהָלָה שְׁלֵנוּ מְאֹד מְאֻחָדָת.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ בְיֹתֵר לְבֹאֵי לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא, כִּי יֵשׁ מִנְיַן וְתִיקוּן, וְצָרִיכִים לְחֻזֵק מְאֹד מְאֹד אֶת הַמִּנְיַן, כִּי עַל כָּל דְּבָר טוֹב יֵשׁ מְנִיעוֹת וְעֹכֹבִים, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁיְכוּל לְבֹא לְהִתְפַּלֵּל וְתִיקוּן, שִׁישְׁתַּדֵּל לְבֹא לְהִתְפַּלֵּל וְתִיקוּן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מְזֵה, עַל-כָּל-פָּנִים מִי שְׁאִינוּ יְכוּל, שֶׁיְבֹא לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן בְּשַׁעַה שְׁבַע — מִנְיַן הַמְּלַמְדִים, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שֶׁהַמִּנְיַן הַזֶּה יִהְיֶה חֻזֵק בְּאִפְּן שֶׁיִּהְיֶה מִנְיַן לְמְלַמְדִים, כִּי כְּשֶׁמְתַפְּלִים בְּמִנְיַן, כָּל הַיּוֹם הוֹלֵךְ כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי, וּמִי שְׁאִינוּ יְכוּל, עַל-כָּל-פָּנִים שִׁיתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן שְׁמוּנָה, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, וְאֵנִי רוֹצֵה לְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיִּשְׁתַּפּוּ פְעֻלָּה, שֶׁנִּשְׁתַּדֵּל שְׁלֵא יִחְסַר לָנוּ מִנְיַן — לֹא בְּשַׁחֲרִית וְלֹא בְּמִנְחָה וְלֹא בְּמַעֲרִיב, וְזֶה הַחֲנוּךְ הַכִּי טוֹב לִילָדִים, שְׂרוּאִים שֶׁהַהוֹרִים מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם בְּעֵבֹר תְּפִלָּה בְּצַבּוֹר.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ וּבְאַמוּנַת חֻכְמִים, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם. וְרֵאִיתִי דְּבָר נִפְלָא בְּסִפֵּר "יְבִין שְׁמוּעָה", שֶׁמְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק (שְׁמוֹת ד, ח): "וְהָיָה אִם לֹא יֵאֱמִינוּ לָךְ" וְגו', וְשׁוֹאֵל: הֲרִי 'וְהָיָה' הוּא לְשׁוֹן שְׁמֻחָה, אִיזוֹ שְׁמֻחָה הִיא אִם לֹא יֵאֱמִינוּ לָךְ? אֵלָּא מְפָרֵשׁ, שֶׁזֶּה שְׂבַח וְשְׁמֻחָה לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם לֹא בְּכֻלָּל פְּתִי יֵאֱמִין לְכָל דְּבָר, אֵלָּא קֹדֶם שֶׁבָּאִים לְאַמוּנָה בְּצַדִּיק אֲמַתִּי, הֵם חוֹקְרִים אֶת זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב, כִּי לֹא יְכוּלִים לְעַבֵּד עֲלֵיהֶם, לֹא-כֵן אַמוֹת הָעוֹלָם תְּכַף-וּמֵיד כְּשֶׁבָּא אֵיזָה נוֹכַל אוֹ רַמְאֵי וְכוּ', כְּגוֹן: הַנוֹצְרִים וְהַיִּשְׁמְעָאִלִים, תְּכַף-וּמֵיד הֵם תּוֹפְסִים אֶת עֲצָמָם בְּאַמוּנוֹת כּוֹזְבוֹת. וְעַל-כֵּן זֶה שְׂבַח לְעַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁאָמַר: "וְהָיָה אִם לֹא יֵאֱמִינוּ לָךְ", כִּי עַם יִשְׂרָאֵל חֻזְקִים בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלֹא יְכוּלִים לְהִטְעוֹת אוֹתָם עִם שְׁטִיּוֹת. וְלִדְעִתִּי, רְאוּי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ, וְאֵנִי מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֵא יִכְלּוּ לְעַבֵּד עֲלֵינוּ.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו ברככם תמיד, ותבשרו לי בשורות משמחות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג שג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, ראש-חדש סיון ה'תשנ"ה.

שלום רב אל נשות אנשי שלומנו, הגרות ב"יבנאל עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכינתו תמיד.

מאד מאד אבקש אתכם, שתחזיקו את עצמכן ביחד באהבה אחנה ורעות, ואשה תחזק את רעותה. ובזה תלויה כל ההצלחה של קהלה קדושה, בשעה שנושתיהן מתאספות יחד, ומחזקות אחת את השניה באמונה ובבטחון, בשמחה ובעצות טובות, על-ידי-זה הם מעוררים גם את בעליהן; כי לכל אחת יש לה עצות חדשות ועצות יקרות ודרכים חדשות איך להתחזק, כי עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, וצריכים התחזקות והנהגות ישרות בכל יום מחדש, ובפרט איך להתמודד עם חיי יום עם הבעל ועם הילדים. ובאמת אמרו חכמינו הקדושים (ברכות יז): גדולה הבטחה שהבטיחן הקדוש-ברוך-הוא לנשים יותר מן האנשים. וכן אמרו: נשים במאי זכין? באקרוי בנייהו לבי כנישתא; בזה שהאשה מעוררת ומחזקת את בעלה שילך לבית-המדרש ללמד תורה, וכן היא מכינה את הילדים שילכו לתלמוד-תורה ללמד, בזה היא מקבלת את השכר שלה עוד בעולם הזה, ומכל שכן בעולם הבא. ולכן תעשינה כל מיני מאמצים שבעולם, שיהיה שלום ביניכן לבין בעליכן, ותשתדלנהו לשית עצות אחת עם השניה בדת מה לעשות, באפן שיהיה שלום ואהבה ואחדות בינינו. ואתן צריכות לחזק ולאמץ את כל אשה ואשה, ולמצא רק את הטוב אצלן, ועל-ידי-זה תצלתנה ברכון תמיד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶן, שֶׁתְּצַלְחֶנָּה בְּחַיִּיכֶן, וַיְהִיֶּה לְכֶן רַב נַחַת
מִבְּנִיכֶן וּבְנוֹתֵיכֶן.

הַמֵּאחַל לְכֶן בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג דש.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי תְלַמוּד-
תּוֹרָה "יְלָדֵי חוֹן" חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹ"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

תְּלַמִּידִים יְקָרִים! אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים עִכְשָׁו לִפְנֵי חַג הַשְּׁבוּעוֹת, זְמַן
מִתְּן תּוֹרָתֵנוּ, אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְאַחֵד בְּלַכֶּם יַחַד, וּלְהִתְבּוֹנֵן מֵה זֶה
קִבְּלוֹת הַתּוֹרָה, חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ: בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יִהְיֶה בְּעֵינֵינוּ
בְּחֻדְשִׁים, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם יִצְיִר לְעֶצְמוֹ כְּאֵלוֹ עוֹמֵד עַל הַר סִינַי, וְזֶה
כָּל הַשָּׁנָה, וּמְכַל שָׁפָן וְכָל שָׁפָן כְּשֶׁמַּגִּיעַ חַג הַשְּׁבוּעוֹת, זְמַן מִתְּן
תּוֹרָתֵנוּ, צְרִיכִים לְצִיֵּר לְעֶצְמֵנוּ, שְׂאֲנַחְנוּ עוֹמְדִים בְּמַעַמַּד הַר סִינַי,
וּמְקַבְּלִים אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

וְהִנֵּה יְסוּד גְּדוֹל בַּתּוֹרָה הוּא שְׁנֵי דְבָרִים, הֵינּוּ הַמְצוּוֹת נִחְלָקוֹת
לְשִׁתֵּי בְּחִינּוֹת: אַחַת — מְצוּוֹת שְׂשִׁיכוֹת בֵּין אָדָם לְמָקוֹם, וּבְחִינָה
אַחַת — מְצוּוֹת שְׂשִׁיכוֹת בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ; וְאַתֶּם צְרִיכִים לְדַעַת,
שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַפְרִיד בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ וּבֵין אָדָם לְמָקוֹם, אֲלֵא כְּשֶׁאָדָם
מְקַיֵּם מְצוּוֹת בֵּין אָדָם לְמָקוֹם, הוּא צְרִיף לְקַיֵּם גַּם מְצוּוֹת בֵּין אָדָם
לְחֵבְרוֹ. וּכְשֶׁמְקַיֵּם מְצוּוֹת בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ, הוּא צְרִיף לְקַיֵּם מְצוּוֹת
בֵּין אָדָם לְמָקוֹם, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, וְלִכֵּן תְּקַבְּלוּ עַל
עֶצְמְכֶם מֵהַיּוֹם לְעֵשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, לְשָׁמֵר אֶת מְצוּוֹתַי הַקְדוּשׁוֹת
שְׂצוּנוֹ, הֵן מְצוּוֹת בֵּין אָדָם לְמָקוֹם, וְהֵן מְצוּוֹת בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ,

וּצְרִיכִים לְכַבֵּד אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וּצְרִיכִים לְשָׁמֵר אֶת עֲצֻמוֹ מְאֹד מְאֹד מִהֶסְתּוֹת — מְקַנְאָה וְשִׁנְאָה, אֲנַחְנוּ רוֹאִים אִיךָ שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם הִרְשַׁע מִסִּית וּמְדִיחַ אֶת תּוֹשָׁבֵי הַמְּקוֹם נִגְדָנוּ, שָׁזָה מְאֹד מְאֹד מִצְעַר לְרְאוֹת שֵׁישׁ פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה מְאַרִיךְ גְּלוּתֵנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ אֵין לָנוּ אֵלָא חֶרֶב הַתְּפִלָּה, וְעַלִּינוּ לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּתְבַטֵּל הַטְּמֵאָה וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא הַזֶּה, וְשֶׁכָּבֵד תִּהְיֶה אַהֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִהְיֶה מוֹכֵנִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּחֵג הַשְּׁבוּעוֹת.

רְאוּ מְאֹד מְאֹד לְהִזְהַר בְּמִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, וּלְצִיַּת אֶת הַהוֹרִים, וּבְזֶה אַתֶּם מְקַיְמִים מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וּבִזְכוּת זֶה תִּאֲרִיכוּ יָמִים עַל הָאָדָמָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ סִינַן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... יְרוּ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל כְּמָה מִכְתָּבִים נַחוּצִים שֶׁתִּמְסְרֶם לִיעֲדָם.

רְאֵה לְחֻזַק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִהְיֶה תָמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׁמִחָה הִיא הַיְסוּד בְּהַצְּלָחַת הָאָדָם, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְנוֹכַח לְהַתְּחִיל בְּכַחוֹת חֲדָשִׁים עִם הַכוֹלָל בְּקָר בַּעַת וְתִקְיָן, וּבּוֹדָאֵי נְצֻלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שו.

בעזרת השם ותפלו, יום שלישי לסדר במדבר, ראש-החדש סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ.

אָנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה, שְׁאֵת תַּהֲיֵי הַמּוֹרָה בְּכֶתֶה י' י"א, וְתַחֲדִירִי בְּבָנוֹת אַמוּנַת חֲכָמִים, וְרַק מִזֶּה תִּדְבְּרִי, כִּי זֶה הַכֶּתֶה הַגְּבוּהָה, וְאָנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה לְהִכִּין אֶת הַבָּנוֹת, שְׁתַּהֲיִינָה עֲקָרוֹת הַבַּיִת שְׁלֹנּוּ וְהָאֻמָּהוֹת עֲתִידוֹת, כִּי אָנִי מִכִּין בַּחוּרִים יְרָאֵי הַשֵּׁם עִם לֵב טוֹב בְּעִבוּרָן.

שְׁמַעְתִּי שֵׁשׁ בֵּין הַבָּנוֹת אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם שְׁמִסִּיתוֹת וּמְדִיחוֹת אֶת אַחֲרוֹת, וְצָרִיכִים לְבַעַר אֶת נֶגַע הַצָּרַעַת הַזֶּה.

אֵת תַּהֲיֵי סִגְנִית מְנַהֶלֶת, כַּאֲשֶׁר דְּבַרְנּוּ, וְתַעֲזְרִי בְּכֹל מַה שְׁאֵת רַק יְכוּלָה לְהַמְנַהֶלֶת הַכְּלָלִית ... תְּכַנִּית הַמּוֹרוֹת הַיָּא כְּמוֹ שְׁאָנִי קוֹבֵעַ, כֶּתֶה ח' ט' — תַּהֲיֵה הַמּוֹרָה ... כֶּתֶה ו' ז' — תַּהֲיֵה הַמּוֹרָה ... כֶּתֶה ד' ה' — תַּהֲיֵה הַמּוֹרָה ... כֶּתֶה ב' ג' — תַּהֲיֵה הַמּוֹרָה ... כֶּתֶה א' ב' — תַּהֲיֵה הַמּוֹרָה ... וְזֶה רְצוֹנִי, וְאִם אַתֶּם לֹא רוֹצִים לְקַבֵּל אֶת הַהֲצָעָה שְׁלִי, אָנִי לֹא רוֹצֶה בְּכֹל לְהַתְּעַסֵּק עִם הַבַּיִת-סִפֵּר. אַגִּב... טוֹב מְאֹד, שְׁתַּהֲיֵה מוֹרָה לְתַפְּלָה, וְאֵת הַמּוֹרָה ... שְׁתַּהֲיֵה מוֹרָה בְּכֹלֵי יוֹת, וְאֵת יְכוּלָה לְהִרְאוֹת אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה לְכֹל הַמּוֹרוֹת, הָעֵקֶר רָאוּ שֶׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּינֵיכֶם וְהַכְּנָה הַדָּדִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ אֶת דְּרָכֵי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאָנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרָכְךָ מְאֹד, וְתַהֲיֵי בְרִיאָה, וְתַבְשְׂרֵי לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, ראש-חודש סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָהּ.

מֵאֵד מְאֵד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵת תְּהִי הַמּוֹרָה בְּכֶתֶה ד' ה', וְאֵל תִּפְחָדִי, אֲנִי אֶתֵּן לְךָ גֵב לְכֹל מֵה שְׂאֵת צְרִיכָה, הַעֲקֹר שִׁיְהִי לְךָ אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן עֲצָמִי, וְאֵל תִּפְחָדִי, וְאִזּוּ בְּוֹדָי אֶת יְכוּלָה לְלַמֵּד אֶת הַבְּנוֹת הָאֵל, וְאִף שֶׁהֵן כְּבָר גְּדוּלוֹת אֶת מְאֵד מְסֻגְלֵת לְזֶה, וְאֲנִי מְאֵד מְאֵד רוֹצֶה שְׂאֵת תְּהִי הַמּוֹרָה, וְתַחֲדִירִי בְּהֵן אֲמוּנָה פְּשוּטָה, אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְתַסְפְּרִי לְהֵן סִפּוּרֵי צְדִיקִים, וְאֲנִי צְרִיךְ שְׂתִהִי מוֹרָה לְכֶתֶה זֹו דִּיקָא, וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַעֲשִׂי כָּל מִיְנֵי מְאֲמָצִים שְׂבְּעוּלָם לְהִיּוֹת מוֹרָה רַק בְּכֶתֶה זֹו, וְאֶת יְכוּלָה לְהִרְאוֹת אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה לְכֹל מִי שְׂאֵת רוֹצֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים וְהַמְרָעִין בִּישׁוּן, וְשִׁכְבֵּר יִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית בִּינִיכֶם, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, ראש-חודש סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָהּ.

מֵאֵד מְאֵד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵת תְּהִי הַמּוֹרָה בְּכֶתֶה א' ב', וְתַחֲדִירִי בְּהֵן אֲמוּנָה וְאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְזֶה יִהְיֶה הַתְּקוּן שְׁלֶךְ לְהַתְּדִיר בְּיָלְדוֹת יִרְאֵת שָׁמַיִם, וּבְזָכוֹת זֶה תְּהִי לְךָ רְפוּאָה שְׁלָמָה וְנַחֲת מְכֹל

אָשֶׁר כג שט — כג שי בנחל קצז

יוצאי חלציה. והקדוש־ברוך־הוא יתן לך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, ראש־חודש סיון ה'תשנ"ה.

שלום רב אל .. תחיה.

מאד מאד אני מבקש אותך, שאת תהיי המורה בכתה ב' ג', ושום בריה לא תבטל אותך מלקבל את הכתה הזו, והקדוש־ברוך־הוא יתן לך כחות הנפש, שתצליחי מאד עם הבנות. רק תהיי חזקה להחזיר בהן אמונה ואמונת חכמים, שזה היסוד, ותספרי להן המון ספורי צדיקים, והקדוש־ברוך־הוא יעזר לך, שתצליחי מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שי.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, ראש־חודש סיון ה'תשנ"ה.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אני מבקש אותך, שאת תהיי המורה בכתה ח' ט', ותחזירי בבנות יראת שמים ואמונה פשוטה בו יתברך ואמונת חכמים, אשר זה הכל, כי בזה כבר כלולה כל היהדות, פי ברגע שחזקים באמונת חכמים, כבר יש הכל, וברגע שנפגמה אמונת חכמים — אין כלום, ושמעתי שיש אחת או שתיים מהבנות שהן מאד מתחצפות וכו', ומדברות מה שלא צריך, ולדעתי, צריכים לבצר את נגע הצרעת הזו מבית־הספר.

נא ונא תהיי חזקה, ואני רוצה שרק כך ילך בית־הספר, ...

תהיה מנהלת כללית למוסדות של הבנות, ... המזכירה, ... סגנית מנהלת ומורה בכיתה י' י"א, את תהיי המורה בכיתה ח' ט', ... תהיה המורה בכיתה ו' ז', ... תהיה המורה בכיתה ד' ה', ... תהיה המורה בכיתה ב' ג', ... תהיה המורה בכיתה א' ב', המורה לתפלה תהיה ... המורה בכלליות תהיה ... וזה רצוני, ואם לא רוצים לקבל את רצוני, לדעתי, תסגרו את בית-הספר, ואני לא רוצה שיהיה לי שום עסק עם זה, כל מגמתי שתכנס בבנות יראת שמים שלמה בלי שום זיו בלשהו, ועל-פן את יכולה להראות את המכתב הזה לכל המורות ולמנהלת ולסגנית מנהלת, כי זה רצוני, ואני לא רוצה בשום פנים ואפן לשנות את זה, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שזוכה להחדיר בבנות יראת שמים שלמה, ותהיינה עקרות בית, ונצליח עמהן מאד מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שיא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, ראש-החדש סיון ה'תשנ"ה.

שלום רב אַל ... תחיה.

מאד מאד אני מבקש אותך, שאת תהיי המורה בכיתה ו' ז', ותעשי כל מיני מאמצים שבעולם לא לזוז מכתה זו, ותחדירי בהן אמונה ואמונת חכמים, כי זה היסוד והעקר ביהדות, כי בלי אמונת חכמים — אין כלום. אני מאד מאד מבקש שלא לבטל את רצוני לגבי קביעתי שקבעתי כל מורה לאיזו כיתה, והגיע הזמן שנטהר את המקום מכל מיני לשון-הרע ורכילות וליצנות ומחלקת, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא שהכל יסתדר, ואת יכולה להראות את המכתב הזה לכל המורות, כי זה רצוני שפך יהיה, כי אני רוצה שתהיינה לנו מורות יראת שמים, ותכנסנה ותחדרנה בבנות יראת שמים שלמה. ואני מאד מאד מבקש אותך, שתעזרי לי להוציא

אָשׁר כג שיב בַּנְחַל קצט

מֵהִכָּח אֶל הַפַּעַל, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֵקְרֵאת הַשְּׁנָה
הַבָּאָה יְהִיו לָנוּ קְרוֹאָנִים, וְנַעֲבֹר לְמַקּוֹמוֹת יוֹתֵר מְרוּחִים, וְגַם
הַמְשַׁכְּרֵת תִּהְיֶה כְּפוּלָה, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שיב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, רֵאש־חֲדָשׁ סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת אֶת
הַבְּשׂוּרָה מְשֻׁמַּחַת שְׁנֹכְנִסֶת לְהַרְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂתַעֲבְרֵי
אֶת כָּל יְמֵי הַהַרְיוֹן בְּקִלּוֹת, וְתִלְדֵי בְּנֵקֶל.

אוֹדוֹת הַמְשַׁפְּחָה וְכו', אֶת לֹא חִיבַת לְאֵף אֶחָד שׁוֹם דְּבָר וְכו',
וְעַל-כֵּן מַה לָּךְ לְדַאֵג? אֶת לֹא חִיבַת לְהַצְדִּיק אֶת עֲצָמְךָ וְכו' וְכו',
אֲדַרְבֶּה, בְּכָל מְקוֹם שְׂאֵת הוֹלְכָת, תְּדַבְּרִי רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה
פְּרָטִית, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַבְּךָ. הַעֲקֹר תִּהְיִי
תָּמִיד שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ עַל דְּרָךְ
הָאֵמֶת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שיג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, רֵאש־חֲדָשׁ סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאָרֶךְ, וְאֲנִי כְּבֹר מְטַפֵּל בְּנוֹשֵׂא הַכְּאוֹב
הַזֶּה עִם הַבְּנוֹת, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּכַל לְהוֹצִיא אֶת
הַנֶּגַע הַזֶּה, כִּי בְּרַגַע שְׁפוּגָמִים בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים — נִפְגַּם הַכֹּל, כִּי
עַקֵּר הַיְהוּדוּת תְּלוּיָהּ בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּזֶה
מְאֹד מְאֹד, וּלְהִתְדַיֵּר בְּבָנִים וּבַבְּנוֹת אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה
לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה.

פֹּה אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ מִכְתָּב כְּלָלִי לְתַלְמִידִים בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, יַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּחֲדֵר בָּהֶם יִרְאֵת שְׁמַיִם שְׁלֵמָה.

אוֹדוֹת הַסְּמִיכָה, לְדַעֲתִי, קִצַּת סְבֻלָּנוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה יִהְיֶה
בְּעִזְרְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שיד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, רֵאש־חֲדָשׁ סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּתְחַזְּקִי וְתַתְאֲמְצִי, וְאַל תִּהְיִי
שְׁבוּרָה, אֶלֶּא תִקְחִי אֶת הָעֵנִינִים בְּיָדִים, אֲנִי רוֹצֵה שְׁבִית-הַסִּפּוּר
יִשְׁגֶּשֶׁג וְיִצְלִיחַ, חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, שְׁאֲנַחֲנוּ כְּבֹר בְּשָׁנָה הַשְּׁלִישִׁית,
וְיֵשׁ הַצְּלָחָה גְדוֹלָה, עַל אִפְּ כָּל הַמְּרִירוֹת וְהַדְּחָקוֹת וְהַצְּמֻצוּמִים

שְׁעָבְרוּ עָלֵינוּ וְכוּ', אָנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּכַל לְפַעַל
 בְּעֵינַי הַקְּרֹאָנִים, כִּי יִהְיֶה לְבֵית-סֵפֶר מְקוּם מְרוּחַ, וַיְהִי כֹל
 הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ בְּמִקוּם אֶחָד, הֵינּוּ הַפְּעוּטוֹן וְהַגֵּן וְהַבֵּית-סֵפֶר
 וְהַתִּיכּוֹן, אָבֵל מְאֹד מְאֹד אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ חַד מִשְׁמַעֲתִי, שְׁמַעֲתִי
 שֵׁשׁ בַּת אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם שֶׁהֵן מְאֹד מִתְמַרְדוֹת וּמְסִיתוֹת וּמְדִיחוֹת אֶת
 שְׂאֵר הַבְּנוֹת, וְנִגַּע צָרַעַת כְּזוֹ צָרִיכִים תִּכְף-וּמִיד לְעֶצֶר, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֵׂי
 כֹּל מַה שְׁבִיכְלִתְךָ לְעֶצֶר אֶת זֶה, שְׁלֹא יִתְפַּשֵּׁט בֵּין שְׂאֵר הַבְּנוֹת, וְאָנִי
 בְּטוֹחַ, שֶׁהֵן מְדַבְּרוֹת מַה שְׁשׂוּמָעוֹת בְּבֵית... אָנִי רוֹצֵה לְהַקִּים
 מְעַרְכַּת חֲנוּפָה, שְׁתִּהְיֶה מִשְׁהוּ מִיַּחַד, וְעַל-כֵּן אָנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ
 אוֹתָךְ חַד מִשְׁמַעֲתִי, שְׂאֵת תִּהְיֶה הַמְּנַהֵלֶת כְּלִלִית לְמוֹסְדוֹת הַבְּנוֹת,
 וְ... תִּהְיֶה הַמּוֹפְרָה, וְ... תִּהְיֶה הַמּוֹרָה שֶׁל כְּתָה 'י' וְסִגְנִית
 מְנַהֵלֶת לְבַצֵּעַ אֶת בְּקִשְׁתְּךָ, ... שְׁתִּהְיֶה הַמּוֹרָה בְּכְתָה ח' ט', ... תִּהְיֶה
 הַמּוֹרָה בְּכְתָה ו' ז', ... תִּהְיֶה הַמּוֹרָה בְּכְתָה ד' ה', ... שְׁתִּהְיֶה הַמּוֹרָה
 בְּכְתָה ב' ג', ... תִּהְיֶה הַמּוֹרָה בְּכְתָה א' ב', וְהַסֵּדֵר הַזֶּה נִפְלָא, לְמַה?
 כִּי אָנִי רוֹצֵה שְׁיִחַדְדִירוּ בְּבְנוֹת יְרֵאת שְׁמַיִם וְאַמוּנַת חַכְמִים, כִּי בְּלִי
 יְרֵאת שְׁמַיִם וְאַמוּנַת חַכְמִים לֹא פְּעֵלְנוּ שׁוּם דְּבָר, וְעַם לִיצְנוּת לֹא
 מְגִיעִים אֶל שׁוּם דְּבָר בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ
 שְׁתַּעֲשֵׂי כֹּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְסֵדֵר אֶת הַסֵּדֵר הַזֶּה.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 יַעֲזֹר שְׁתַּצְלִיחִי בְּמִשְׁיַמְתְּךָ, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֶת חַקוּקָה תְּמִיד בְּלִבִּי, כִּי
 בְּלַעֲדֶיךָ לֹא הָיוּ לְנוּ שׁוּם מוֹסְדוֹת, וְלָכֵן אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ
 שְׁלִשְׁנָה הַבָּאָה, אֵלּוּ תִּהְיֶינָה הַמּוֹרוֹת וְזֶה רְצוֹנִי, וְאֵת ... וְכֵן ...
 תִּכְנִיסִי אִיפָּה שְׂאֵת מְבִינָה, הֵינּוּ לְתַפְיָרָה אוֹ לְהַשְׁלִים לְמוֹדִים
 כְּלָלִיִּים, וְכֵן אֶת תִּכְנִיסִי מִפְּעַם לְפְעַם בְּכְתָה, וְכִי יִהְיֶה לְנוּ הַצְּלַחָה
 גְּדוּלָה.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, מְאֹד מְאֹד אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁלֹא תִּהְיֶה אִיזוֹ
 תְּלִמְדָה חוֹרְגַת אֲצִלְנוּ, שְׁתַּסִּית אֶת שְׂאֵר הַבְּנוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

כג שטו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר במדבר, ב' סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם,
וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ, שְׂאֲנַחְנוּ עוֹמְדִים לְפָנַי קְבֵלַת הַתּוֹרָה, וְאִי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל
אֶת הַתּוֹרָה, אֲלֵא כְּשֶׁמְחַזְּקִים אֶת עֲצָמָם בִּיחָד בְּאַהֲבָה אַחְוָה וְרַעוּת,
כְּמוֹ שְׂכָתוּב (שְׁמוֹת יט, ב): 'וַיַּחֲזֵן שֵׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר' וּפְרָשׁ רַש"י:
בְּפֶה אֶחָד וּבִלְבָב אֶחָד, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה רַק כְּשֶׁפִּיר
וְלָבוּ שְׁוִים, שְׂאֹז נַעֲשֶׂה הַיַּחֲוֹד בֵּין י' לְבִין ו' (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן לד); כִּי כְּשֶׁאֲדָם שׁוֹמֵר עַל דְּבוּרוֹ, וּמְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה
וְהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית עִם חֲבֵרוֹ וְנִזְקֵר לֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת
וְלִיצְנָוֹת וְכוּ', וְלֹא לְדַקֵּר אֶת חֲבֵרוֹ וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה פִּיר וְלָבוּ
שְׁוִים, שְׂזָה אוֹתִיּוֹת י' ו', וְכֵן כְּשֶׁזּוֹכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵּךְ,
וַיִּמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ עֲרֵבוּת נַעֲיֵמוֹת יְדִידוֹת זֵיו חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵּךְ,
וַיַּצְמֵצֵם אֶת עֲצָמוֹ לְכָל בְּרִיָּה, אֲזִי נַעֲשֶׂה הַיַּחֲוֹד בֵּין הַח' לְהַנ'
(לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), שְׂזָה הַצָּרוּף וַיִּחְסֵן'; וְעַל-כֵּן רְאוּ
לְהִתְחַזֵּק עֲכָשׁוּ מְאֹד מְאֹד בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִישׁ אֶת רַעְיוֹ
יֹאמֵר חֲזוּק, וְתִשְׁתַּדְּלוּ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְעֹזֵר אֶחָד לְשֹׁנֵי,
וְעַל-יְדֵי-זֶה נַצְלִיחַ מְאֹד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּכֹל מִיָּנִי בְּקִשׁוֹת,
שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּמִגְנֵן דִּיקָא, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְלֵה־תְּפִלָּה
בְּמִגְנֵן. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת ח.): אִמְתִּי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעַה
שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלֵּין, וּבְזָה שְׁנַחֲזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בִּיחָד, וְנָבוֹא לְבֵית-
הַמִּדְרָשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה נַצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׂאֲנֵי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרַכְכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ —
תִּשְׁפְּלוּ וְתַצְּלִיחוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שטז.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יְתְבָרֶךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, ג' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלוֹתֵי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֲנִי מִבֵּין אוֹתָךְ טוֹב מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן
קִבְּלוֹתֵי אֶת הַצָּעִתְךָ לֹא לְלַמֵּד בְּשָׁנָה הַבָּאָה כְּתָה ד' ה', אִךְ בְּאַמַּת
כְּפִי הַנְּמוּק שְׁלֹךְ שְׁהֶאֱרַכְתָּ בְּמִכְתָּבְךָ, אֶת בְּכָל לֹא צְרִיכָה לְהִיּוֹת
מוֹרָה אֶפְלוּ בְּכְתָה א' ב', וְתַחֲפְּשֵׁי לָךְ עֲבוּדָה אַחֲרָת.

וְעַכְשָׁו אוֹדוֹת בְּעֵלְךָ, מִיֵּלָא שְׁשׁוֹנָא אוֹתִי — זֶה מְגִיעַ לִי ... כִּי
נִתְתִּי לוֹ עַל כָּל עֲבוּדָה שְׁעָשָׂה אֶצְלִי פִי שְׁלֵשָׁה וּפִי אֲרַבְעָה בְּלִי שׁוֹם
גְּזוּמָא, מִמֵּיֵלָא הוּא צְרִיךְ לְשׁוּנָא אוֹתִי, אָבֵל אִם בְּעַל שׁוּנָא אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמִחֲלָל שֶׁבֵּת, וְאֵינּוּ רוֹצֵה לְתַן חֲנוּךְ דְּתֵי לְיַלְדֵי
שְׁלוֹ, וּמִדְבָּר כָּל דְּבָר אֲסוּר עַל הַתּוֹרָה (עַפְרָא לְפּוּמוֹ), עַל זֶה צְרִיכִים
שְׁאַלֵת רַב אִם מְתָר לְגוּר עִם בְּעַל כְּזֶה, וְהִיּוֹת שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, אֲנִי לֹא
רַב, בְּרוּךְ ה' יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ לְעַד, לְזֹאת תִּשְׁאַלֵי שְׁאַלֵת מוֹרָה הוֹרָאָה
מִבְּהָק וִירָא שְׁמַיִם, אִם מְתָר לָךְ לְגוּר עִם בְּעֵלְךָ. וְיַעַן שְׁכָל עֲנִינֵי
הוּא רַק לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וּבֵין אָדָם לְמִקּוֹם, עַל-כֵּן
אֲנִי לֹא יְכוֹל לְהַתְעַרֵב בְּנוֹשָׂא כְּאוֹב זֶה. לְזֹאת תִּפְנִי אֵל מוֹרָה הוֹרָאָה
מִבְּהָק — אִם אֶת מְתָרֵת לְגוּר עִמוֹ, וְתַעֲשֵׂי אֶת זֶה מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, ג' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי עִם מַכְתָּבְךָ.

אֵל תִּפְגַּס בְּלֶחֶץ, אֲצַל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַכֹּל יְכוּל לְהִיזוֹת, וְעִם תְּפִלָּה יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַמַּחְסָן הַכִּי טוֹב, כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה יְכוּלִים לְהַגִּיעַ אֶל כָּל הַטוֹב שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

אִם אַתָּה רוֹצֵה לְשַׁלַּח עִם ... "לְקוֹטִי-הַלְכוֹת" מֵהַתְּחִלָּה וְעַד עֲשָׂרָה יָמִים שֶׁהוּא כָּאן, אֲנִי יְכוּל לְהַגִּיעַ אֶת זֶה, אַתָּה יְכוּל לְשַׁלַּח אֶת הָעֲמוּדִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם טְעִיּוֹת וְכוּ', וְלֹא צָרִיף לְהִיזוֹת הָעֲמוּדִים שֶׁכָּבֵד מוּכְנָגִים לְדָפוּס, וְכֵן גַּם אֲנִי אֶעֱבֹר עַל זֶה, כְּדֵי שְׁלֹא תִצְאָנָה טְעִיּוֹת, חַס וְשָׁלוֹם.

רַק חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כג שיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, עֶרְבַּ חַג הַשְּׁבוּעוֹת ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת בְּסִפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחֹל",

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לְךָ חֲזוֹק אִיף לְעֹבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, כִּי
הִרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים עוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם, וּבִפְרָט מֵהִלְדִּים, וְעַקֵּר
שָׁבַח בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׂאִינוּ מְנִיחַ עֲצָמוֹ לִפְלֵ, רַק מִחֲזִיק מְעַמָּד בְּכָל מָה
שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאִינוּ מְסִיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

אֹדוֹת הַסְּפָרִים, רְצִיתִי אֶת כָּל הַסְּפָרִים בְּיַחַד, וְאִם הָאֲבִירָךְ ...
יַעֲזֹר לְזֶה, תִּהְיֶה לוֹ הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ שְׁלוֹם-בֵּית.

עַל-כָּל-פָּנִים תִּשְׂיֵג לִי אֶת כָּל הַסְּפָרִים, וְאִנִּי אֲשַׁלֵּם לְךָ עַל זֶה,
וְאִיזָה סֵפֶר חֲדָשׁ שְׂרַק יוֹצֵא לְאוֹר — תִּשְׂיֵג לִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֵּית שְׁלוֹם וְחַג שְׂמֵחַ ...

כַּג שֵׁיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, ד' סִינַן עָרְב חַג
הַשְּׁבוּעוֹת ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָרֵב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, רְאֵה לְחֹזֶק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי
זְכוּתְךָ גְּדוּלָה בְּשָׂמִים, שְׂאֵתָה מְנַהֵיג תִּלְמוּד-תּוֹרָה שְׁלָם, אֲשֶׁר אֵין
זְכוּת יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה.

בְּיָדָאֵי עוֹד תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת דְּבָרִים יְפִים בְּקִהְלָה שְׁלָנוּ, וְתִקְבַּל
סְמִיכָה, וְכֵן יִהְיֶה לְךָ רִשְׁיוֹן לְנִהְיֶגָה בְּרִכָּב וְכוּ', וְיִמְלֵא הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מִשְׁאַלוֹת לְבָבְךָ לְטוֹבָה.

אֹדוֹת ... בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הוּא עֲדִין מְחַלֵּל שַׁבַּת, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וּמִסְתַּוָּבֵב בְּלִי כֹפֶה, וּמִנְבֵּל פִּיו וְכוּ', וְעַל-כֵּן לֹא כְּדָאֵי בְּכָלֵךְ
שֶׁהוּא יִתְקַרֵּב אֶל הָאֲכָל, שְׂצָרִיכִים לְהַאֲכִיל אֶת הַצֶּאֱן קֹדְשִׁים שְׁלָנוּ,
וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְזַמֵּין טַבַּח וּמִבְשֵׁל יֵרָא שְׂמִים, כִּי הָאֲכָל צָרִיף

להיות בלי שום פקפוקים וכו', ואם אחד מחלל שבת וכו', איך יכולים לסמך עליו, רחמנא לצלן.

רק חזק ואמץ מאד, פי גדול אדונינו ורב להושיע.

המאחל לך שבת שלום וחסד שמח...

כג שכ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נשא, ה' סיון ה'תשנ"ה.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אני מבקש אותך, שאל תלכי בחמר הדין עם נשות אנשי שלומנו, עליך לדעת, פי ללכת קשוח וכו', היינו יכולים להשאיר בהמעון של המועצה, כל התכלית של פתיחת מעון שלנו, הוא להתחשב על כל אחת ואחת מאנשי שלומנו, ולהכניס מה שיותר ילדים, אבל ללכת רק בדרך רחמנות ובדרך אהבה ונעם, פי סוף כל סוף אנחנו משפחה אחת, ואחת צריכה לעזור לשנייה, ובכלל טוב מאד להרגיל את עצמו לאהב את הבריות, אשר היא המדה הכי יפה שירשנו מאבותינו: אברהם, יצחק ויעקב, ומאמותינו: שרה, רבקה, רחל ולאה, ומי שיש בו אהבה ורחמנות, בידוע שהוא מזרעו של האבות והאמהות הקדושים. ועל-בן מאד מאד אבקש אותך, שתתחילי להתחשב עם נשות אנשי שלומנו, ואל תלכי אתם ביד קשוחה, פי חבל שתהיה איזו מחלקת ופרודים בקהלתנו, כל עבודתנו צריכה להיות — אהבה ואחדות, ועל-ידי-זה נצליח את דרכנו תמיד.

הרגילי את עצמך לדבר אליו יתברך בכל יום קדם שאת הולכת לעבודה, ולבקש ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, שיהיה לך יום טוב, פי מה שתפלה פועלת, שום דבר שבעולם אינו פועל, אנחנו צריכין את הקדוש-ברוך-הוא, פי אנחנו בידינו יתברך בכל עת ורגע,

וְאִם הוּא רַק יוֹצֵיא אֶת הַחַיּוֹת שְׁלוֹ מֵאֲתָנּוּ, אֲנַחְנוּ נִשְׁאָרִים כְּמוֹ
כְּלוּם. וְלִכֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תִּלְכִּי בְּמִדַּת הַרְחָמִים, וְאִז
הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִלֶּךְ אִתָּךְ בְּמִדַּת הַרְחָמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שכא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר נִשְׂא, ח' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה, וּכְבֹר שְׂמֵעָתִי מִה שֶׁקָּרָה לָךְ, וְנִתְתִּי לָהּ גְזִיפָה וְכוּ', וְאֲנִי
מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזֶה לֹא יִחְזוֹר עוֹד פֶּעַם, כֹּל עֲנִינְנוּ צְרִיף
לְהִיּוֹת אֶהְבָּה, אַחֲרָה וְרַעוּת, כִּי אֲנַחְנוּ מִשְׁפָּחָה אַחַת, וְאֲנִי רוֹצֵה
שְׂיֵהֶיָה רַק טוֹב לְנִשְׁוֹת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאַחַת תַּעֲזוֹר לְשִׁנְיָה.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תַּתְּחַזְּקִי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתַעֲשִׂי כֹל
מִיְי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, שֶׁתְּהִי תְּמִיד בְּמִצָּב רוּחַ טוֹב, וְתִרְגְּלִי אֶת
עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית,
הַצְּלָחָה כּוֹז, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְרַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד
בְּמַעֲלַת תְּפִלַּת הַנְּשִׁים. וְכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שֶׁתְּתַחֲזְקִי בְּבִטְחוֹן
עֲצָמִי, וְאֵל תִּשְׁבְּרִי מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִז תַּצְּלִיחִי בְּחַיִּיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיֵהֶיָה לָךְ רַק טוֹב כֹּל הַיָּמִים, וְתִרְוּ רַב נַחַת
מִהִלָּדִים, וְתִתְּנֶה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשַׁפְּעַ, וְיִתְרַחֵב לָכֶם בְּרוּחַנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתוּכְלוּ לִבְנוֹת עוֹד קוֹמָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ח' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מְאֵד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂאֵת וּבְעֵלְךָ נּוֹסְעִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל. וְתֹאמְיִנִי לִי, אִם יֵשׁ מְקוֹם בְּעוֹלָם שְׁיִכּוּלִים לְפַעַל לִילְדִים, זֶה רַק אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְתִתְעַקְשִׁי שָׁמָּה הַרְבֵּה מְאֹד בְּתַפְלָה, כִּי כֵן שִׁמְעָתִי בְּשֵׁם ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל (בְּעַל הַמִּחְבֵּר סֵפֶר 'בְּאוּר הַלְקוּטִים'), שְׂאָמַר: "אִם מִתְעַקְשִׁים אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל — פּוֹעֲלִים", וּבּוֹדָאֵי צְרִיכִין הַרְבֵּה רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִרְאֵי נְסִים נְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ; כִּי הִרּוּפָאִים נִתְּנָה לָהֶם רְשׁוּת לְרַפְאוֹת וְלֹא לִיָּאֵשׁ, וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְלִי בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מֵה שִׁפְטֻפְטוֹ הִרּוּפָאִים, כִּי הַכֵּל הַכֵּל וְרַעוּת-רוּחַ, אֶת צְרִיכָה לְהִתְחַזֵּק רַק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִסְפֵּר אָמוּנָה הוּא כְּמִסְפֵּר בְּנֵי"ם, כִּי עַל-יְדֵי שְׂאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְבָנִים, עַל-כֵּן רְאֵי לְהִיּוֹת חֲזָקָה מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִחַזְקִי אֶת בְּעֵלְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְתִשְׁמָחִי אוֹתוֹ וְתַעֲוֹדֵי אוֹתוֹ, וּבְזִכּוֹת זֶה תִּרְאֵי נְסִים נְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ. בּוֹדָאֵי יֵשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׂאֵנְחָנוּ לֹא מִבְּיָנִים, עִם כָּל זֹאת אֵנְחָנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֵנוּ, לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאִז תִּרְאוּ נְסִים נְגִלִים, שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲרֶךָ, לְשִׁמְעַע בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת אֶצְלְךָ, שְׁתוּלִידֵי בֶן זְכָר, וְזֶה יִהְיֶה הַפְּתִיחַ לְהוֹלִיד עוֹד יְלָדִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שכג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נשא, ח' סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לִנְכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד נִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַם מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר, וּכְבָר כְּתַבְתִּי לָּךְ מִכְתָּב חֲרִיף, וּבוֹ נִזְפַּתִּי בָּךְ, שְׁלֹא כֵן הִדְרָךְ, צְרִיכִין לְלַקֵּת רַק בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, כִּי אֲנַחְנוּ כְּלָנוּ מִשְׁפָּחָה אַחַת, וְכָל אַחַת צְרִיכָה לַעֲזֹר לַשְּׁנִיָּה, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִבְנָה קַהְלָה קְדוּשָׁה.

נָא וְנָא אֵל תַּמְשִׁיכִי עֲצָמְךָ עַל הַעֲצָבוֹת וְאֵל הַעֲצָלוֹת וְהַשְּׁכָרוֹן לֵב וְכוּ' וְכוּ'], אֲדַרְבֵּה תַּהֲפִיכִי אֶת הַכָּל לְשִׁמְחָה, וְתַחֲוִיקִי בְּ... תַּחֲיָהּ, כִּי אַתָּן שְׁתֵּי חֲבֵרוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכָבֵר נִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת אֲצִלָּה תְּמִיד, וְעַל-כֵּן אֵל תַּשִּׁימִי לֵב מַה שְּׁאַחֲרוֹת מִפְּטָטוֹת, הַכָּל הִבֵּל וְרַעוּת-רוּחַ.

נָא וְנָא רַק תַּהֲיִי תְּמִיד שְׁמַחָה וְעַלְיָזָה, וְאַנִּי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכָּל יִסְתַּדֵּר בְּמַעֲוֹן, וְלֹא תִצְטָרְכוּ עוֹד יוֹתֵר לַעֲבֹר אֶת הַגִּיהֵנוּם הַזֶּה, כִּי כָּל עַקֵּר פְּנוּתִי בְּפִתִּיחַת הַמַּעֲוֹן, הִיא כְּדֵי שִׂיְהִיָּה רַק טוֹב לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂאֵם שְׂיַעֲשׂוּ לָנוּ רַשְׁעוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, הֲיִינוּ יְכוּלִים לְהַשְׂאֵר בְּהַמַּעֲוֹן שֶׁל הַמוֹעֵצָה, וְאִם פִּתְחָנוּ מַעֲוֹן מִשְׁלָנוּ, זֶה רַק כְּדֵי שִׂיְהִיָּה טוֹב לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

רְאִי לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲפִלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר — הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּמַה שְּׂאִשָּׁה מִבְּקָשֶׁת — מְקַבֵּלֶת תַּכְף-וּמִידָה, כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבָה תְּפִלַּת הַנְּשִׁים, כֵּן גָּלָה לָנוּ רַבְּנֵי ז"ל, כִּי אִשָּׁה — לְבָה מְאֹד מְאֹד שְׁבוּר, וְקָרוּבָה לְכַכּוֹת, וְאֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד יְקָרוֹת דְּמַעוֹת, וְעַל-כֵּן בְּשַׁעֲרָה שְׂאֵת תְּבַקְשִׁי כָּל מַה שְּׂאֵת צְרִיכָה — תְּבַקְשִׁי גַם עָלַי, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמַע

תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹת פְּלָנוּ, שְׁנוֹכָה כָּבֵר לְרֵאוֹת בְּהַתְּגַלוֹת
הַשְּׂכִינָה לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ח' סִיּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מֵאֵד מְאֹד אֲבִקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲשִׂי כָּל מִיּוֹי פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם,
שְׂיִהְיֶה סֵדֶר בְּמַעוֹן, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְלַכֵּת בְּיַדִּים קְשׁוּחוֹת עִם
הַמְטַפְּלוֹת, כִּי כָּל הַתְּכָלִית שְׁעַשְׂנוּ אֶת הַמַּעוֹן, זֶה רַק כְּדֵי לְעֹזֵר
לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלֹא לְהַכְפִּיד לָהֶם, וּבַפְּרָט לְמוֹרוֹת, וְעַל-כֵּן אַתָּה
צְרִיכָה לְדַבֵּר חֵד מְשֻׁמְעִית עִם ... הַמְּנַהֵלֶת שֶׁל הַמַּעוֹן, שֶׁלֹּא יְכוּלִים
לְלַכֵּת בְּיַד קִשָּׁה בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפָּן.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, עֲשִׂית חֵיל בְּמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, וְרֵאוּי לָךְ
לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעֲם חֻלְקֶךָ שְׂיִישׁ לָךְ, שְׁעֹרְתָּ לִי מִיּוֹם הָרֵאוֹשׁוֹן
שְׁנוֹסֵד הַתְּלִמּוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר וְהַגְּנִים, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂיִהְיֶה לָךְ בָּנִים וּבָנוֹת צְדִיקִים וְצַדִּיקָיוֹת, וְתִרְוֶה רַב נַחַת מֵהֶם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שכה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ח' סִיּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

וְאַנִּי לֹא יוֹדַע מָה אַתָּה רוֹצֶה, פַּעַם אַתָּה כּוֹתֶבֶת כָּל דְּבָר אֲסוּר עַל

בְּעֵלְךָ וְכוּ', וּפְעַם אֶת מְלַמֶּדֶת זְכוּת עָלְיוֹ וְכוּ', כְּנִרְאָה שְׂאֵת לֹא יֵצִיבָה, אֶת צְרִיכָה לְהַחְלִיט פֶּעַם וּלְתַמִּיד מָה אֶת רוּצָה, כְּבָר אִמְרָתִי לָךְ כִּמְה פְּעָמִים, אֲנִי נִגְד גְּרוּשִׁין בְּכָל־לַיּוֹת וּבְפָרְטִיּוֹת וּבְפָרְטִי פְּרָטִיּוֹת, כִּי יִמְיָנוּ כָּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן, וְעוֹד מְעַט נִצָּא מְכָאֵן, עַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לְהִתְגַּרֵּשׁ?! וְצִדְקָת הַבְּעַל תְּלוּיָה רַק בְּאִשָּׁה, כְּמוֹ שְׂפָרוּ לָנוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׂפַעַם אַחַת הִיָּה צְדִיק גְּדוֹל, וְאִשְׁתּוֹ הִיָּתָה קוֹשֶׁרֶת לוֹ אֶת הַתְּפִלִּין, וּכְשֶׁנִּפְטָר, נִשְׂאֵת לְשׁוֹר אֶחָד, וְהִיָּתָה קוֹשֶׁרֶת לוֹ אֶת הַחֶרֶב וְכוּ', הֲרִי לָךְ — שֶׁהַכֵּל תְּלוּי בְּאִשָּׁה. הֵן אֲמַת רוֹאִים מִמֶּאֱמָר חַז"ל, שֶׁתְּלוּי גַם בְּבַעַל, עִם כָּל זֹאת הָאִשָּׁה יֵשׁ לָהּ כַּח לְהַשְׁפִּיעַ עַל בְּעֵלָהּ יוֹתֵר מִכֵּלָם, אִם הִיא קָלַת דַּעַת, הִיא מִשְׁפִּיעָה לְרַעָה עַל בְּעֵלָהּ, וְאִם הִיא יִרְאֵת שְׂמִים, אֲזִי מִשְׁפִּיעָה עַל בְּעֵלָהּ לְטוֹבָה, עַל-כֵּן אִינִי יוֹדֵעַ מָה אֶת רוּצָה.

דְּבַרְתִּי עִם הַמְּנַהֲלָת ... תַּחֲזִיחַ, וְהִיא אוֹמְרָת, שְׂאִם אֶת תְּקַבְּלִי עֲלֶיךָ אֶת כֶּתֶה א' ב' — תַּפְּצִיחִי, עַל-כֵּן לְכַתֵּב לִי אִם אֶת רוּצָה לְקַבֵּל אֶת הַכֶּתֶה הַזֶּה, לְפָנַי שְׂאֲנַחְנוּ סוּגְרִים אֶת זֶה לְשָׁנָה הַבָּאָה.

בְּעֵנִין הַבְּשׁוּל לְבַעֲלָךְ, אִם הוּא חֲשׂוֹד עַל חֲלוּל שְׁבֵת, לֹא יְכוּלִים לְבַשֵּׁל אֲצִלוֹ, כִּי מִי שֶׁמְחַלֵּל שְׁבֵת, הוּא לֹא אַחֲרָאֵי עַל כְּשָׁרוֹת כָּלֵל, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְדַעַת, אִם הוּא בְּאֲמַת שׁוֹמֵר שְׁבֵת, כִּי מִי שֶׁמְחַלֵּל שְׁבֵת, כָּל הַיְהוּדוֹת אֲצִלוֹ סַפֵּק סַפִּיקָא, וּמְכַל שְׁכָן אִיךָ יְכוּלִים לְסַמֵּךְ עָלָיו בְּעֵנִין הַכְּשָׁרוֹת?!

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שְׂכַבֵּר יְהִיָּה שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְיִהְיוּ לְכֶם יְלָדִים צְדִיקִים, וְתִרְוּ רַב נַחַת מֵהֶם.

רְאִי לְכַתֵּב לִי תַכְּף-וּמִיד מְכַתֵּב מָה הַחֲלִטָּה עַל כָּל הַנֵּל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלְחָה מִן הַשְּׂמִים...

כג שְׁכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ח' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ אֵיךְ אֶת מִתְחַזְּקֶת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּתְחַזְּקִי בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְתִשְׁתַּדְּלִי לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם מֵה שְׁיִיתֵר נְשִׁים מְאַמוּנָה, כִּי עֵצֶם הַדְּבוּר מְאַמוּנָה — זֶה מְצוּת אֲמוּנָה, וּמִכָּל שָׁפָן וְכָל שָׁפָן, שֶׁבְּמִשְׁפָּה הַזְּמַן יְכוּלִים לְהַחֲזִיר בְּתִשׁוּבָה רַק עַל-יְדֵי דְבוּרֵי אֲמוּנָה. אֵל תְּדַבְּרֵי שׁוֹם דְּבוּרִים אַחֲרֵים, וּמִכָּל שָׁפָן אֵל תִּפְנְסִי בּוֹכּוּחִים, בְּרִסְלָב בֵּן צוּדֶק... בְּרִסְלָב לֹא צוּדֶק... הַעֲקֹר צְרִיכִין לְדַבֵּר רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְאַנְחֵנוּ תְלוּיִים וְעוֹמְדִים בְּיָדוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבְכָל רְגַע הוּא יְכוּל לְקַרֵּא אוֹתֵנוּ חֲנֻרָה וְכוּ', וְכוּ', וְעַל-בֵּן עֲלִינוּ לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַמְצוּוֹת, וּבְשִׁכְרָה קִיּוֹם הַמְצוּוֹת בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי שְׁמִירַת שִׁבְתָּ, נִזְכָּה לְאַרְיִכוּת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שְׁכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ח' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּדְּלִיקי נוֹסֵף עַל כָּל הַנּוֹרוֹת שֶׁאֵת מִדְּלַקַּת לְכַבּוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, גַּם שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וּמֵהַשְּׁמֹן שֶׁנִּשְׁאָר תִּכְנִיסי בְּכּוֹס בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת, וּבְמִשְׁךְ הַשְּׁבוּעַ תִּמְרְחִי אֶת הַמָּקוֹם עִם הַשְּׁמֹן זַיִת, וְתִהְיֶה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְהַכֵּל יָבֵא עֲלֶיךָ נִכּוֹן.

חֲזָקִי וְאַמְצִי מְאֹד לֹמֵר בְּכָל יוֹם כַּמָּה מְזֻמְרֵי תַהֲלִים, אָשׁר מַעֲלַת אַמִּירַת הַתַּהֲלִים — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל, כִּי עַל-יְדֵי אַמִּירַת תַּהֲלִים זֹכִינִי לְנִסִּים וְלְרְפוּאָה וְשְׁלֵמָה.

תְּשַׁתְּדְּלִי לְכַבֵּד מְאֹד מְאֹד אֶת בְּעַלְךָ, וְעַל-יְדֵי-נְהַיֵּעַזֵר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל הַמְּצַבִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שכח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נִשְׂא, ט' סִינֵן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל נְשׁוֹת חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, הַגֵּרִים בְּ"יבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְיִ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר, שֶׁהִתְחִילוּ כַּמָּה נָשִׁים לַעֲשׂוֹת אַגְדוֹת אַגְדוֹת וְכוּ', קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת וְכוּ', וְלִדְבַר מִזֶּה עַל זֶה, וּמִזֶּה עַל זֶה וְכוּ', וְאֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֵן, שֶׁמְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי הַדְּבַר הַזֶּה, כִּי כָּל מְגַמְתִּי הִיא רַק, שְׂנוּחִיָּה וְנִגּוּר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַתְּוָה וְרַעוּת, וְזוֹ כָּל הַצְּלַחְתְּנוּ, וְכוּ' בְּרַגַע שֶׁמִּתְחִילִים לַעֲשׂוֹת אַגְדוֹת אַגְדוֹת וְכוּ', קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת וְכוּ', זֶה תַּחֲלַת הַמִּשְׁבֵּר וְהַנְּפִילָה (הִיא לֹא תִהְיֶה), וּבְכַפֵּרֵט שְׁהִכִּי מִצְחִיק, שֶׁכָּל הַיּוֹפּוּחִים וְהָאֵי הַבְּנוֹת בֵּין הָאֲגָדוֹת הָאֲגָדוֹת וְכוּ', וּבֵין הַקְּבוּצוֹת הַקְּבוּצוֹת וְכוּ', הוּא — מִי יֵשׁ לוֹ יוֹתֵר אֲמוּנַת חֲכָמִים. הָאֵין אַתָּן תּוֹפְסוֹת, שֶׁזֶה מַעֲשֵׂה הַסֵּמ"ך-מ"ם, לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִין בֵּינֵינוּ?! הֲלֹא אִם אַתָּן לֹא מִחֲזִיקוֹת אֶת עֲצָמְכֶן בְּיַחַד, אַתָּן מְגַרְשׁוֹת אוֹתִי מִכָּאן, מָה אֲנִי וּמָה תְּחִי, רַק לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְאִם תִּרְחֲקוּ אוֹתִי, אַתָּן

מְרַחֲקוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַתָּן גּוֹרְמוֹת אֶסוֹן לְהִילָדִים שְׁלֶכְן, חֵס וְשָׁלוֹם, לְדַעֲתִי, הַחֲנוּף שֶׁמִּקְבָּלִים יְלִדְיֵנוּ כָּאֵן בִּיבְנָאֵל, אֵין עוֹד חֲנוּף יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה, בְּנֹדָאֵי יֵשׁ מַה לְתַקֵּן וְכוּ', אֲבָל כְּנֶגֶד מַה שְׁקוֹרָה בְּעֵיר גְּדוּלָה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵין לְתַאֲרַ וְאֵין לְשַׁעַר אֶת הַהִפְרָשׁ שֵׁישׁ כָּאֵן מִמֶּה שֵׁישׁ בְּעֵיר גְּדוּלָה, הַהִפְקָרוֹת וְהַפְרִיצוֹת וְהַתְּמוּנוֹת תּוֹעֵבָה וְכוּ' וְכוּ', שְׁזֵה מִזִּיק מְאֹד הֵן לְבָנִים וְהֵן לְבָנוֹת, לְקַחְתִּי אֵלַי אֶת הַבָּנִים הַגְּדוּלִים מִגִּיל בַּר מִצְוָה, וְאֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לְכֵן חֵד מִשְׁמַעִית בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כְּלָל, שְׂאֵין מַה לְהַתְּבַיֵּשׁ עִמָּהֶם מִשׁוּם יְשִׁיבָה שְׁבַע עוֹלָם, חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, הֵם מְצַלִּיחִים כְּלַכְף בַּלְמוּד וּבַהֲנַהֲגָה וּבַמִּדּוֹת, עֵין לֹא רָאֵתָה, וְאֲשַׁרִּי הַבַּת מִבְּנוֹתֶיךָ, שְׁתַּזְכֶּה לְאַחַד מֵהַבְּחוּרִים הָאֵלוֹ, הֵם מְצַלִּיחִים הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וְהֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, וְלֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, שְׁהִילָדִים שְׁלֶכְן מִגִּיעִים לְגִיל נְשׂוּאִין, אֵיזָה תַעֲנוּג וְאֵיזָה עֲנֵג יִהְיֶה לְרֵאוֹת אֶת יְלִדְיֶיךָ מִחֲנֻכִים עַל טְהַר־תְּהַלְלָתְךָ, וּמִרְחֻקִים מִן הַחֲטָא וְהַעֲוֹן וְכוּ' וְכוּ', וְהוֹלְכִים אֶל הַחֲפָה בְּכַתְּנַת נִקְיָה, עֲדִין אֵין אַתָּן מְבִינּוֹת וּמְשַׁכְּלִלוֹת מַה זֶה (מִדּוּעַ לֹא תִזְכְּרוּ אֶת הָעֶבֶר שְׁלֶכְן בְּאַפֵּן שְׁתּוֹכְלוּ לְהַעֲרִיף אֶת הַיְגִיעָה וְאֶת הַטְּרַחַת שֶׁמִּכְנִיסִים בִּילְדֵיכֶן?), בְּנֹדָאֵי בְּלִי שׁוּם סִפְקָ, שֵׁישׁ עוֹד הַרְבֵּה הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׂצָרִיכִין לְתַקֵּן, אֲבָל זֶה תְּלוּי גַם בַּהוֹרִים וְגַם בַּמּוֹרֹת וּבַמְּלַמְּדִים, כִּי הִילָדִים הַקְּטָנִים מְסַתְּכָלִים תְּמִיד בְּגְדוּלָיִם, וְהֵם רְאִי וְדַגְמָא חַיָּה לְמַבְגְּרִים, אִם הַהוֹרִים הוֹלְכִים לְשַׁמַּע רְדִיו, אֲפֵלוּ שְׁזֵה רַק שְׁעוֹר שֶׁל הַגְּאוּן הַרֵב ... שְׁלִיט"א, הִילָדִים כְּבָר מוֹרִים הַתֵּר לְעַצְמָם לְשַׁמַּע כָּל תְּכֵנִית שָׁם, וְהַנְמוּק וְהַתְּרוּץ שְׁלֵהֶם — הָרִי גַם הָאֲבָא עוֹשֶׂה כֵן... הִילָדִים לֹא יוֹדְעִים לְהִבְחִין מַה כֵּן וּמַה לֹּא, וְעַל-כֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד נֹגֵד כָּל הַסְּתַכְּלוֹת בּוּיָדִיאוּ, וּמֵהָאֵי טַעְמָא הַזֶּהרְתִּי אֶת תְּלִמִּידֵי עוֹד מִכַּמָּה שָׁנִים, שִׁפְסִיקוּ לְצַלֵּם אֶת הַשְּׁעוּרִים שְׁלִי בְּמַכְשֵׁיר וִידִיאוּ, כִּי הִילָדִים לֹא יוֹדְעִים לְהִבְחִין בֵּין טוֹב לְרָע, וְאוֹמְרִים שְׁהַהוֹרִים שְׁלָנוּ עוֹשִׂים כֵּן, לְמָה אֶסוּר לָנוּ?!

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְּכֶן, חֵד מִשְׁמַעִית, שְׁתַּפְּסִיקוּ לַעֲשׂוֹת אַגְדוֹת אַגְדוֹת וְכוּ' קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת וְכוּ', וְשִׁפְסִיקוּ הַדְּקִירוֹת אַחַת לַשְּׁנֵיָה,

וכן כל מיני שטיות והבלים והבלים הבלים, תתחלנה להתקבץ בכל יום אצל משפחה אחת, ותחלקנה ביניכן את ספר התהלים, באפן שבכל יום תגמרנה את התהלים פעמים — כמנזן פפ"ר (ספר תהלים יש בו ק"ן מזמורים, ופעמים ק"ן עולה כפ"ר), ובמקום לפטפט לשון-הרע ורכילות וליצנות, ולדבר אחת על השניה, ולמדוד בסנטימטר כמה מטר יש לאשה זו יותר אמונה וכמה מטר פחות וכו'... יותר טוב בזמן הזה, שתשמענה איזה שעור מהרב ... בהלכות שבת, או בהלכות טהרת המשפחה, או בהלכות לשון-הרע. ועל כלם — לחלק את ספר התהלים ביניכן, שתסימנה באותה דירה פעמים ספר תהלים כנ"ל.

לקראת השנה הבאה עלינו לטובה, קבעתי את הסדר הזה בבית-ספר — לא לפטר את מישהו או לצער את מישהו, רק לטובת חנוך הבנות שלנו, גברת ... תהיה המזכירה, גברת ... תהיה מנהלת כללית על כל בית-ספר, והיא דואגת על כל פרט ופרט במסירות נפש הכי גדולה, (שאנחנו צריכים להודות להקדוש-ברוך-הוא על החסד הזה, ששלח לנו את האשה הזאת, כי לולי היא, לא רק שלא היה לנו בית-ספר, אלא אפלו תלמוד-תורה וגן ופעוטון, גם-כן לא היה לנו), סגנית מנהלת ומורה לכתות י' ו"א גברת ... (לקחתי אותה לסגנית מנהלת כדי להקל את העבודה מגברת ...), גברת ... מורה לכתה ח' ט', גברת ... מורה לכתה ו' ז', מורה לכתה ד' ה' גברת ... (לא יכולה ללמד מפני טעמים אישיים), מורה לכתה ב' ג' גברת ... מורה לכתה א' ב' גברת ... ולכן אני מאד מאד מבקש את כל האמהות וההורים, שיקבלו את זה חד משמעית, ויעזרו כמה שהן יכולות, סוף כל סוף זה הבנות שלכן, העינים שלכן, ואם אתן עוזרות לשגשוג בית-הספר והצלחתו, זה הצלחתכן, ואם, חס ושלום, יהיו פה קנאות ושנאות וכו' וכו', תחרות וכבוד וכו' וכו', פוליטיקה של שקר וכו' וכו', הרי לא עשינו שום דבר. ולכן מאד מאד אבקש אתכן, את כל אשה ואשה בלי יוצא מן הכלל, שתעזרנה שנוזכה לחנך את הבנות שלנו על טהרת הקדש ובמדת הצניעות, וכן אתן שתדלנה ללכת בצניעות,

וְאֵל תִּסְתַּפְּלֶנָה עַל הַסְּבִיבָה, מֵה לָנוּ וְלָהֶם, תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ אֶת
הַמְּקוֹה שְׁלָנוּ, מְקוֹה טְהוֹרָה שֶׁל מִי מַעֲיֵן, שְׁוֵה חֹסֵד גְּדוֹל מֵהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַתֵּן לָנוּ בְּמַתְנָה, וּבְנִיתִי אֶת זֶה עִם דָּם וּדְמָעוֹת, כְּאֲשֶׁר
יַעֲיֵד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָכֵן תִּשְׁתַּדְּלֶנָה שְׁכָל אַחַת מִכֵּן תִּהְיֶה לָּהּ
קָפָה שֶׁל צְדָקָה, וּבְכָל יוֹם לְהַכְנִיֵס בְּקַפַּת צְדָקָה שֶׁל הַמְּקוֹה דִּיקָא
כְּמֵה אַגוּרוֹת לְצְדָקָה, וּבְסוּף הַחֹדֶשׁ לְמָסוּר אֶת הַקָּפָה לְאַחַד מִשְׁנֵי
גְבָאֵי הַצְּדָקָה שְׁלָנוּ: ר' ... או ר' ... וְלוֹמַר לָהֶם שְׁוֵה מֵהַקָּפָה שֶׁל
הַמְּקוֹה דִּיקָא, וּבִזְכוּת הַצְּדָקָה שִׁתַּתְּנוּ עַל הוֹצָאוֹת הַמְּקוֹה דִּיקָא,
עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכְּרֶנָה לְהוֹלִיד בְּנֵי קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים בְּקִדְשֵׁי הַבְּרִית,
צְדִיקִים וְצְדִיקָנוּיֹת.

מָאד מָאד אַבְקֵשׁ אֶתְכֶן, שִׁתַּעֲשִׂינָה בְּשָׂבִיל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
וּבְשָׂבִיל רַבְנוּ ז"ל וּבְשָׂבִיל כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, אַבּוֹת הָעוֹלָם
וְהַנְּבִיאִים וְהַתַּנָּאִים וְהָאֲמוּרָאִים, הַגְּאוּנִים וְהַמְּקַבְּלִים, שִׁתַּחֲזַקְנָה אֶת
עַצְמָכֶן בְּיַחַד, וְאֵל תַּעֲשִׂינָה קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת וְכו', וְכו', וְאַגְדוֹת
אַגְדוֹת וְכו' וְכו', וְתַפְסְקֶנָה לְדַבֵּר שְׁטִיּוֹת בִּינִיכֶן, אֲלֵא תִתְחַלְּנָה
לְדַבֵּר יוֹתֵר טוֹב מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמֵלָא כָּל הָאֲרֵץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין
בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל רַגַע, וְעַל כָּל
נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה תִּהְלֵל יְה, נוֹלְדִים יְלָדִים בְּעֵלֵי מוּמִים, רַחֲמֵנָא
לִישׁוּבָן, נְשִׁים צְעִירוֹת נְפֻטְרוֹת פְּתָאם, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, נְשִׁים צְעִירוֹת
מְקַבְּלוֹת שְׂבֵר עַצְבִּים ה' יַצִּילֵנוּ, אַבְרָכִים צְעִירִים נְפֻטְרִים פְּתָאם,
לֹא עֲלִינוּ, וְאִיךָ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לְשְׁטִיּוֹת כְּאֵלוֹ, לְמַדָּד אֶת הַשְּׁנֵי וְלַעֲרֹךְ
עֲלֵיו בְּקִרְתָּ, וְלִלְמַד עֲלָיו חוֹב וְכו'... תִּתְחַלְּנָה כְּכָר לְדַבֵּר רַק
מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא נִמְצָא וּבְלַעֲדָיו אִין שׁוּם נִמְצָא,
וְתִשְׁתַּדְּלֶנָה מָאד מָאד, שִׁיְהִיָּה בִּינִיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוֹלָה.

אַנִּי מְקוֹה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַדְּבוּרִים הָאֵלוֹ שִׁיּוֹצְאִים
מִלְּבִי, וְאַנִּי כּוֹתֵבֶם לֹא עִם דִּיּוֹ אֲלֵא עִם דָּם וּדְמָעוֹת, שִׁיִּכְנָסוּ לְתוֹךְ
לְבַבְכֶן וְתִקְרַמְנָה אֶת דְּבָרֵי.

הַמֵּאחַל לָכֵן בְּרַכָּה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אגב עלי להביא לתשומת לבכם, שְהִיָה גַר כָּאן בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ זוג, שְהַבְעֵל לֹא הִפְסִיק לְקַטְרַג עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתָמִיד אָמַר מוֹסֵר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, שְׂאִין כָּאן מְקוֹם תּוֹרָה... וְאִינְכֶם מֵאֲמִינִים מִסְפִּיק וְכו'... וְכֵן אֶשְׁתּוּ הִיָּתָה תָּמִיד מְקַטְרַגַת עַל כָּל אִשָּׁה וְאִשָּׁה, שְׂאִינְן לומדות מספיק שיחות וכו'... וְאִין לְהֵן אֲמוּנָה כְּרֵאוּי... וְאִינְן מְדַבְּרוֹת מְעַבֹּדֶת הַשֵּׁם... וּמָה קָרָה עֲכָשׁוּ? הַזּוּג יֵצֵא מִהַמְּקוֹם, וְהַבְעֵל גִּזַּז אֶת הַפְּאוֹת, וְהוֹלֵךְ עִם כַּפָּה קִטְנָה... וְהָאִשָּׁה הוֹרִידָה אֶת כְּסוּי הָרֹאשׁ שְׁלָהּ, וְהוֹלֶכֶת כְּבָר עִם מְכַנְסִים... וְכָל זֶה בָּא מִרְבוּי אור, כְּשִׁעוּשִׁים מְצִיאוֹת מְמִישָׁהוּ... וְשׁוֹכְחִים מָה אֲנִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם, שְׁתַּדְּעוּ שְׂאִין לָנוּ רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִין אוֹתוֹ בְּכָל רִגַע וְדָקָה וְשִׁנִּיָה, כִּי בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ אִין לָנוּ שׁוֹם חֵיווֹת כָּלֵל, וְאַף אֶחָד אִינוּ יְכוֹל לַעֲשׂוֹת לִי שׁוֹם דְּבָר בְּלִי וְשׁוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמָה שְׂאַנְחֵנוּ סוּבְלִים מִהַסְמָ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַח שְׁמוֹ, הוּא רַק כְּדֵי לְזַכֵּךְ אוֹתֵנוּ, וְלִהְבִּיאֵנוּ יוֹתֵר קְרוֹב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כג שכט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר גִּשָׂא, ט' סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קַבְלַתִּי אֶת כָּל מַכְתָּבֶיךָ, אֵף מְרַב טְרָדוֹת הַחַג לֹא הִיָּה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבֶךָ.

אוֹדוֹת הָאָמָא שְׁלֶךָ, אִינִי יוֹדֵעַ מָה לוֹמַר לָךְ; מִצַּד אֶחָד צְרִיכִים לְשַׁמֵּר עַל מַחְלָקַת וְכו', וּמִצַּד שְׁנֵי הִיא מְמִילָא לֹא תִשְׁמַע אוֹתָךְ, הָרִי הִיא מְחַלְלֵת שְׁבֵת וְכו', לֹא עָלִינוּ.

אוֹדוֹת גְּבֻרַת ... לְדַעַתִּי, צְרִיכִים לְתַת לָהּ מְשַׁכְרַת, וְאַנִּי אֶשְׁלַח מַכְתָּב כָּלְלִי לְכָל הַנְּשִׁים, שְׁיַעֲשׂוּ לְעֶצְמָם קַפְסָה לְצַדִּיקָה, שְׁיִהְיֶה אֵף

ורק למקנה, ויתגנו את הצדקה שלהם שם, באפן שיתקבץ סכום, וכן דברתי עם ... והיא אומרת, שגם-כן תעזר לזה, כך יהיה לנו מאיפה לכסות את המשכרת, כי חבל שתלך וכו', כי היא עובדת במסירות גדולה.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לנו הצלחה מרבה בכל עניני הקהלה.

המצפה לשמע ממך...

כג של.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נשא, ט' סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך קדם החג, אבל מרב טרדותי שעלו ראש, לא היה הפנאי להשיבך תכף-ומיד כרצונך.

בנה שאתה מתלונן, שאין לך זמן ללמד וכו', תדע שבנה שאתה עוסק בצרכי רבים, אתה עוסק בתורה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פרק ה', הלכה א'): העוסק בצרכי צבור בעוסק בתורה; ועל-כן אל תפל בדעתך כלל, ובפרטיות שאתה זוכה לזכות כזו, שאף אחד אינו זוכה להדפיס את ספרי רבנו ז"ל בהדור וביפי כזה, שעוד לא היה אף פעם מאז שהדפיסו את ספרי רבנו ז"ל, אשריך ואשרי אשתך, ששניכם עוסקים בעסק קדוש ונורא כזה, גלוי אלקות בעולם, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד תראה נפלאות רבות, שייעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא.

ומה שנה שובר אותך וכו', תדע שנה שליח הסמ"ך-מ"ם, וכן כך הוא התמוטט, כמו שכתבת לי.

ראה לכתב לי תכף-ומיד מה חדשות בענין הדפסה.

המצפה לתשובה מהירה...

כג שלא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ט' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְיָדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי עַל גְּדֻלַּת הַגֵּס שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל זֶה נֶאֱמַר: "שִׂיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו", שְׁצַרִּיכִים לְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר בְּכָל יוֹם מֵהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה כָּל עֲנִיֵן רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן יֵשׁ לוֹמַר, כִּי רְאִישֵׁי תְבוֹת שֶׁל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קה, ב): שִׂיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו הוּא בְּחִמּוֹן בֵּין שְׂמֻחָה, כִּי זֶה כָּל עֲנִיֵן רַבֵּנוּ ז"ל. יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹזֵקָה לְסַפֵּר וּלְשִׁיחַ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו בְּכָל יוֹם וְיוֹם.

אוֹדוֹת הָאֲבָרָךְ ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְדַעַתִּי כְּפִי שֶׁרְאִיתִי אֶת הַתְּכַנִּית שְׁלוֹמֵךְ עִם הַיְלָדִים, הוּא מְלַמֵּד נִפְלֵא. וּמֵה שְׂמֻנְשֵׁךְ אֶת הַיְלָדִים, זֶה רַק מְרַב אֶהְבָּה אֲלֵיָהֶם, וּמִי שְׂמוֹצִיא שֵׁם רַע עָלָיו, זֶה סֶתֶם אִישׁ חוֹלָה נִפְשׁ וּמְלֵא מַחְשָׁבוֹת פְּגוּמוֹת, גַּם אֲנִי מְנַשֵּׁךְ וּמַחְבֵּק מְרַב אֶהְבָּה לְבַחוּרִים, כִּי הֵם אֲצָלִי כְּמוֹ יְלָדִים שְׁלִי, וְגַם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע, כְּשֶׁהִיָּה מְלַמֵּד תִּינּוּקוֹת, חֲבֵק וְנִשֵּׁךְ אֶת הַיְלָדִים, וְאָמַר שֶׁהוּא אוֹהֵב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל; וְעַל-כֵּן מִי שְׂמוֹצִיא שֵׁם רַע עָלָיו, הוּא אִישׁ גַּס עִם מַחְשָׁבוֹת נִפְסוּדוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצִּילֵנוּ מֵהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שלב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ט' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְיָדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אִיךָ

שְׁנֵי־כַנְסֵת בְּתוֹךְ הַחֲנוּף, הַעֲקָר תַּחֲדִיר בָּהֶם אֲמוֹנָה בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־
 הוּא, כִּי יִלְדִים צְעִירִים הֵם קָלֶף נָקִי, וְיִכּוּלִים לְכַתֵּב עַל זֶה אוֹתִיּוֹת
 קְדוּשׁוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְלִכְנֵן תִּסְפָּר לָהֶם הַרְבֵּה סְפוּרֵי צְדִיקִים, וְתַחֲדִיר
 בָּהֶם אֲמוֹנַת חַכְמִים, וְשִׁישְׁמְרוּ עֲצָמָם לְהִיּוֹת קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים
 בַּקְדֻשֶׁת הַבְּרִית, וְלֹא לְהִסְתַּוֵּב בֵּין הַחַלּוּנִים, אֲשֶׁר מַעֲשִׂיהֶם כְּמַעֲשֵׂה
 בְּהֵמָה מִמַּשׁ. רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהַפֵּל צְרִיף לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה גְדוּלָה, לֹא
 לְהַכּוֹת שׁוֹם יֶלֶד, וּבְכֹדַי תִּמִּיד לְדַבֵּר מִמֶּנָּה אַחֲרַת מִסְפָּר־הַמִּדּוֹת,
 כְּדִי לְהַחֲדִיר בָּהֶם מִדּוֹת טוֹבוֹת, וּבְכַרְטִיּוֹת מִדַּת דְּרָךְ אֶרֶץ וְכַבּוּד
 אֵב וְאֵם וּנְטִילַת יָדַיִם שְׁחִירַת וְכוּ', כִּי הִשְׁתַּרְהַז זֶה הַיְסוּד שֶׁל מִתְּנֵה
 יִשְׂרָאֵל. יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּהַיְגָה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שלג.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ט' סִינּוֹ הַיְתַשְׁנָה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֹז, וְיִכְנַס
 לָךְ שְׁפַע גְּדוּלָה.

תְּדַע, כִּי כְּשֶׁאֲדַם בָּא לְמַצֵּב כְּזֶה, שְׂאִינוּ רוֹאֶה שׁוֹם מְרָאָה מְקוֹם
 לִישׁוּעָה, עָלְיוֹ לִידַע שְׂאֵז בְּנִקְל לֹא לְהַפְלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא
 יִתְבָּרַךְ יַמְשִׁיף עָלְיוֹ שְׁפַע גְּדוּל בְּגִשְׁמִיּוֹת, פְּשׁוּט מְזֻמָּן לְשִׁלֵּם אֶת
 הַחֻבוֹת, וּכְרוּחָנִיּוֹת אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת לְהַפְלִל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ מֵאֵד מֵאֵד בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וּתְכַבֵּד וּתְיַקָּר מֵאֵד
 מֵאֵד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כָל הַהֲשַׁפְּעוֹת בְּאוֹת בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה, כְּמֵאֲמָרָם
 ז"ל (בְּבֹא מִצִּיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיִיכוּ, כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ט' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְקִרְאָת הַדּוֹ"חַ שֶׁשָּׁלַחְתָּ לִּי.

מָה אָמַר לְךָ! זֶה חֻלְקֵי מִכָּל עֲמָלִי, לְשִׁמְעַ שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְחֻזְקִים עֲצָמָם בְּיַחַד בְּאַחֲדוּת אַחַת וְלוֹמְדִים. כֵּן יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמְעַ תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אוֹדוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁל ... תַּעֲמַד חֶזֶק כְּאִתְּךָ, צוֹר חֲלָמִישׁ, וְלֹא לְפָחַד מֵהֶם, רַק לְשַׁלַּח אוֹתָם לְעִזְאֵזֵל, כִּי מוּבָא בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: עֲצֵה נֶגֶד רְשָׁעִים — לְכִלִּי לְפָחַד מֵהֶם, רַק לְעִנּוֹת לָהֶם בְּעִזּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם מִתְבַּטְּלִים.

אוֹדוֹת ... הוּא אַבְרָהָם חֵם מְאֹד, וְכִפִּי תְּכִנִּית הַלְמוּדִים שֶׁכָּתַב לִי, הוּא מְלַמֵּד וּמְחַנֵּךְ נִפְלָא, וּמָה שֶׁמְנַשֵּׁק וּמְחַבֵּק יְלָדִים, זֶה בָּא רַק מֵרֵב אֶהְבֵּה שְׂיִישׁ לוֹ לְיְלָדִים, וְגַם אֲנִי מְחַבֵּק וּמְנַשֵּׁק אֶת הַבְּחוּרִים כְּמוֹ יְלָדֵי מִמֶּשׁ, מֵרֵב אֶהְבֵּה שְׂיִישׁ לִי אֶלֵיָהֶם, שְׂאֲנִי רוֹאֶה בְּהַצְלַחְתָּם. וּמִי שֶׁחֹשֵׁב מִשְׁהוֹ רַע, הוּא חוֹלֵה נֶפֶשׁ עִם מַחְשְׁבוֹת לֹא טְהוֹרוֹת, מְחַשְׁבוֹת פְּגוּמוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

אוֹדוֹת הַעֲדָה הַגְּרוּזִינִית, זֶה רַעֲיוֹן נִפְלָא שֶׁתַּסַּע שָׁם עִם ... וְתַעֲשׂוּ שָׁם מִגְבִּית — הֵן לְתַלְמוּד תּוֹרָה וְהֵן לְכוּלָּל, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא יִתֵּן לָכֶם הַצְּלָחָה מְרֻבָּה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ט' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהִתְאַרֵס וּלְהִתְחַתֵּן בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצַלַּחַת.

רַק חֹזֵק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְכֵן תְּשִׁיחַ וְתִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק בְּיָדוֹ תְּלוּיָהּ יִשׁוּעַתָּנוּ.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְשֵׁם תְּמַצֵּא מְרֻגָזֵעַ לְנַפְשֶׁךָ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נְשֵׂא, ט' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יָדִידִי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

פֶּה תִקְבַּל מִכְתָּב כָּלְלִי לְמִסֵּר תְּכַף-וּמִיד בְּיַד ... תְּחַזְּקֵה, כִּי יֵשׁ לָהּ אֲסֵפֶת הוֹרִים, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ לָהּ (עִם הָאוֹתִיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת תְּמַסֵּר לָהּ) (וְעִם הָאוֹתִיּוֹת הַקְּטָנוֹת תַּעֲשֶׂה מְזֵה הַעֲתָקִים, וְתִמְסֹר אֶת זֶה לְכָל אִשָּׁה בְּעָרֵב שְׁבֵת), כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נַעֲשֶׂה בֵּין הַנָּשִׁים חִבּוּרוֹת חִבּוּרוֹת עִם קְטָנוֹת הַדַּעַת וְהַמַּח, כְּאֲשֶׁר תִּבְּיֵן מִהַמְּכַתֵּב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְעֹזֵר לָנוּ, שְׂנֹזְכָה לְרְאוֹת כְּכֹר בְּהַתְּגַלוֹת אוֹרוֹ

יִתְבַּרְךָ הַמַּאִיר לְכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ, כְּמוֹ שְׁפֹתוֹב (יִשְׁעִיָּה מֵג, ב): "וְהָאֶרֶץ
הָאִירָה מִכְבֹּדוֹ" וְגו'.

לְדַעֲתִי, אִם כָּל אִשָּׁה תִּכְנִיֵּס בְּכֹל יוֹם כְּמָה אֲגוֹרוֹת בְּקַפְסֵת
הַצְּדָקָה לְמַעַן הַמַּקְנָה, יִכְנֵס סְכוּם מְכַבֵּד, כְּדִי לְשַׁלֵּם אֶת הַהוֹצָאוֹת
שֶׁל גְּבֻרָת... ..

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ.

רְאֵה לְזֶרֶז לְמִסֵּר לָהּ אֶת הַמְּכַתֵּב שְׁלָהּ, וְלַעֲשׂוֹת הַעֲתָקִים לְמִסֵּר
לְנִשְׁוֹת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִם אֶפְשֶׁר מְחַר בְּשַׁעוֹר — זֶה יוֹתֵר טוֹב, כִּי
חֻבֵּל שִׁיחֵיו מִחֻלְקֵת וּמְרִיבוֹת בֵּין הַנָּשִׁים.

כג שלו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר גִּשָׁא, ט' סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גִּרוּ גְּאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּמֶרְץ רַב, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב
כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְרַבְּנוּ ו'ל אָמַר: "נִצְחָתִי
וְאַנְצָח", וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעִנְיַי הַדְּפָסָה, בְּזֶה רוֹאִים גְּפִלְאוֹת, הַסֵּמ"ךְ-
מ"ם אוֹרֵב עַל זֶה מֵאֵד מֵאֵד, וְרוֹצֵה לְהַכְנִיֵּס חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְשִׁבְרוֹן
לֵב, כְּאֵלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְנָה וְכוּ', וּכְאֵלוֹ אֵין מְנוּס וְכוּ', וּפְתָאוֹם
גְּדָפֵס עוֹד סִפֵּר וְכוּ', וְנִעֲשִׂית שְׁמִחָה גְדוֹלָה, וְאַחֲרֵי-כֵן נִעֲשָׂה חֲשׂוֹף
גְדוֹל, וְנִדְמָה כִּי זֶהוּ זֶה וְכוּ' וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵאִיר
פְּנִיּוֹ עוֹד פַּעַם, וְרוֹאִים עוֹד סִפֵּר חֲדָשׁ. וְכִמוֹ-כֵן מִפְּעַם לְפַעַם, וְכִידוּעַ
פְּתֻגָּם מוֹהַרְנֵי"ת ו'ל: כֵּן הוֹלֵךְ עֲנִיָּן רַבְּנוּ ו'ל, הַפְּסִיעָה הַרְאֵשׁוֹנָה
רוֹאִים וְיוֹתֵר לֹא... יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהַדְּפִיס עוֹד
מִלְיוֹנִים סִפְרִים, וְלְהַפִּיצֵם בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ.

דְּבַרְתִּי עִם ... וְהוּא אָמַר, שְׁאֹל הַקּוֹנְטְרָס "מְצִיאַת-הַזּוּיָג",

רכד אָשֶׁר כג שלח — כג שלט בַּנְחָל

וְעַל־כֵּן אִם אֶפְשֶׁר לְהַדְפִּיס עוֹד פְּעַם. וְגַם אֲנִי צָרִיךְ מְשֻׁלָּח שֶׁל
עֲשָׂרַת אֲלָפִים קוֹנְטְרָסִים "מְצִיאַת־הַזּוּג", וְכֵן אִם אֶפְשֶׁר לְהַדְפִּיס לִי
בְיַחַד אֶת שְׁנֵי הַקּוֹנְטְרָסִים: "כְּבוֹד הַבַּעַל", "כְּבוֹד הָאִשָּׁה", גַּם־כֵּן
עֲשָׂרַת אֲלָפִים, וְאֲנִי אֶשְׁלַח לָךְ הַשְּׂבוּעַ כֶּסֶף.

אֲנִי מְקַנָּה שְׁשֻׁמְעַת הַלִּילָה אֶת הַשְּׁעוֹר, כִּי הִיָּה שְׁעוֹר נִפְלָא.
הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נְשֵׂא, י' סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי ... גְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְנִהָ הִיָּה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ.

אֲקַנָּה בְּעַנְיָן ... שְׁנֹשְׁקֵט, וְלִדְעֹתִי הַכֹּל בַּלְבוּל גַּם וְשָׁקֵר.

רַק חֹזֵק וְאַמִּץ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְתָה עֲצוּמָה עַל גִּדְל הַחֲסָדִים,
שֶׁהַקְּדוּשָׁ־בְרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה עִמָּךְ.

הַמְּצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמָּךְ.

מִכָּאֵן וְלִהְבֵּא כְּשֶׁבֵא לְיָדְךָ עוֹד מוֹדְעוֹת כְּאֵלוֹ, נֵא לְהוֹדְעֵנִי, כְּדִי
לְשָׁמֵר אֶת מַחְנֵנוּ.

כג שלט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נְשֵׂא, י' סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָךְ ... גְרוֹ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתַי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְאַף שֶׁטְרַדוֹתַי רַבּוּ מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְהַשִּׁיבּוּ עַל שְׂאֵלוֹתַי.

בְּעֵינַי פִּיט יִגְדֵל וְכו', שֶׁכְּתַבְתִּי כָּבֵד מְזֶה עוֹד לְפָנַי עֲשָׂרִים שָׁנָה, עִם כָּל זֹאת אֲמַר לָכֶם עֲכָשׁוּ. יְדוּעַ, שֶׁהָרַב הַקְּדוֹשׁ הַשֵּׁר שְׁלוֹם מִבְּעֵלְזָא זי"ע, הִתְבַּטָּא פַּעַם וְאָמַר: "פְּזִמּוֹן שְׁנַת־פֶּשֶׁט בֵּין תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּיַד־אֵי נְאֻמַּר בְּרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ", וְעַל־כֵּן לְפִי זֶה סוֹכֵב הַכֹּלֵל שֶׁל תַּכְמִּינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים 10): הַנּוֹחַ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל אִם אֵין נְבִיאִים, הֵם בְּנֵי נְבִיאִים. הֵם אוֹמְרִים אֶת זֶה, לֹא שִׁיף לְבַטְלוֹ, וְעַל זֶה נֹאמַר (קֹהֵלֵת ג'): הַשׁוֹמֵעַ — יִשְׁמַע, וְהַחֲדַל — יִחְדַּל, מִי שֶׁמִּקְבֵּל מֵאֲבוֹתָיו לְאֹמְרוֹ — יֹאמַר, וּמִי שֶׁנִּמְנָע — שְׁלֹא יֹאמְרוּ; וְעַל־כֵּן אֵין כָּאֵן לֹא קִשְׂיָה וְלֹא חֲלוּקֵי דַעוֹת, כָּל אֶחָד יִחְזִיק כְּמִנְהַגּוֹ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתוֹ בְּעֵינַי הַנְּגִינָה וְכו', זֶה מִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רכו'), שֶׁבְּשֵׁבֶת נִתְעַלְמִים אֶפְלוּ הַנְּגוּנִים שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא, עֵינַי שָׁם; וְאוּלַי לְפִי זֶה גְּדוּלַי מִבְּחַרֵי הַצְּדִיקִים שֶׁכֵּן אָמְרוּ 'יִגְדֵל' וְכו', הַעֲלוּ אֶת זֶה בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה וְכו'. וְכִידוּעַ שֶׁהַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים, וּבְתוֹכֶם רַבֵּנוּ ז"ל, הָיוּ מְאֹד מְאֹד נִגְדָּה לְמוֹד 'מוֹרָה נְבוֹכִים', עִם כָּל זֹאת כָּתַב הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִקְּאֲמַרְנָא זי"ע, שְׂאֵם הָיָה בְּכַחוֹ, הָיָה מְפָרֵשׁ אֶת כָּל דְּבָרָיו עַל־פִּי רְזִי וְחֻכְמַת הַקְּבֵלָה.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתוֹ הָאֵם הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִקְּאֲמַרְנָא זי"ע חֶלֶק עַל רַבֵּנוּ ז"ל, דָּבָר זֶה לֹא מְפָרֵסֶם כָּלֵל, רַק שְׁמַעְתִּי אוֹמְרִים, שְׁמָה שְׁמַכִּיא בְּהַקְדַּמַת פְּרוּשׁוֹ עַל הַחֻמַּשׁ "הַיִּכַּל הַבְּרָכָה", שֵׁישׁ נִשְׁמָה וְכו', שְׁזָה סוֹכֵב עַל רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי כָּל עֵינָיו הָיָה רַק הַדְּבוּר לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַנְּשִׁמָּה הַזֹּאת תִּתְקַן זֶה, עֵינַי שָׁם; כִּי עֵינַי הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע הָיָה רַק מִחִינַי וּדְבָקוֹת, וְעֵינַי רַבֵּנוּ ז"ל הָיָה רַק הַדְּבוּר לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, עֵינַי שָׁם וְתַבִּין.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתוֹ בְּעֵינַי אֲמִירַת "לְדוֹד ה' אוּרִי", זֶה אוֹמְרִים

בְּבִרְסָלֵב, וְעוֹד אִיךָ אוֹמְרִים.... אֲמִירַת הַמְּזֻמּוֹר הִנֵּה בְּכָל חֹדֶשׁ אֱלוֹל
עַד שְׁמַחַת תּוֹרָה, הִיא עֲבוּדָה מִיַּחַדַּת בְּהַתְּעוֹרְרוֹת רַבָּה.

ואודות הסֵפֶר "חֲמֻדַּת יָמִים", יֵשׁ בְּזֶה מַחְלָקַת גְּדוּלָה בְּשֵׁאלַת
יַעֲבֹ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פ"ג כּוֹתֵב, שֶׁזֶה הַסֵּפֶר הוּא מִנְתֵן הַעֲזָתִי, שֵׁם
רְשָׁעִים יִרְקֵב, יִמַּח שְׁמוֹ, אִךְ יֵשׁ סֵפֶר וְנִקְרָא "כְּבוֹד חֲכָמִים" לְמִקְבֵּל
ר' מְנַחֵם מְעַנְכִין הַלְפְּרִין ו"ל, שֶׁמִּיֵּשֵׁב אֶת הַסֵּפְקוֹת שֶׁבְּסֵפֶר זֶה,
וּמֵאֵד מֵאֵד מִפְּלִיא אֶת הַסֵּפְרִים "חֲמֻדַּת הַיָּמִים", וּמְגַלֶּה שֶׁמִּקְוֹרוֹ
טְהוֹר, וְאִף שֶׁהֵרֵב הַקְּדוּשׁ מִמוֹנְקֵאטֵשׁ זי"ע, עָרַךְ מֵאֵמֶר מִיַּחַד
לְפַלְפֵּל בְּדִבְרָיו, וְנִקְרָא "מֵאֵמֶר מְשִׁיב מִפְּנֵי הַכְּבוֹד", עִם כָּל זֹאת
מִתְחִיל קוֹנְטְרָסוֹ: "וְלֹא לְחֶלֶק עַל חֲמֻדַּת הַיָּמִים, כִּי לֹא אָבּוֹא עִם
נְעֻלְמִים, וְאוּלַי הִנֵּה מִחֲבָרוֹ צְדִיק תָּמִים" וְכו', עֵינֵי שָׁם.

ואודות שֵׁאלָתוֹ בְּעֵינֵי דְבָרִים לְפָנֵי הַתְּלִמִּיד חֲכָם וְהַצְדִּיק,
הַמוֹבָא בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד', יְדוּעַ, שֶׁרַבְנוּ ו"ל בְּשֵׁעָה
שֶׁאֶחָד דָּבַר וְהַתּוֹדָה לְפָנָיו, עֵמֵד אִז עִם פְּנָיו אֶל הַקִּיר, וְהִנֵּה מְלֵהֵב
מֵאֵד, וּכְשֶׁהֵלָה רַק הַתְּחִיל לְדַבֵּר, רָמַז לוֹ רַבְנוּ ו"ל לְהַפְסִיק, וְזוֹ
הִנֵּה הַנְּהִיגָה אֲצִלוֹ ו"ל רַק לְתַקּוּפָה קְצָרָה, וּבְפִרוּשׁ "שְׁפַת הַנַּחַל"
עַל ה"לִקוּטֵי מוֹהַר"ן" בְּאַרְתִּי בְּאַרְיִכוֹת בְּתוֹרָה זוֹ מֵהוּ הַעֵינֵי שֶׁל
וְדוּי דְבָרִים לְפָנֵי הַתְּלִמִּיד חֲכָם וְהַצְדִּיק, עֵינֵי שָׁם.

אודות הַמְּנַהֲגִים בְּבִרְסָלֵב, יְדוּעָה אֲמַרַת אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ: פֶּתַח
אֶת הַשְּׁלֶחַן עָרוּךְ, וְתִרְאֶה מְנַהֲגֵי בְּרִסְלֵב...

אודות תְּכֵלֶת בְּצִיצִית, זֶה גִּלְגָּה הֵרֵב הַקְּדוּשׁ מִרֵּאדוֹזִין זי"ע, וְעֵין
שֶׁשְׁמַעוּ מִפִּי רַבְנוּ ו"ל, שֶׁהַתְּבַטָּא, שֶׁעוֹד דָּבַר אֶחָד יִהְיֶה חֹדֶשׁ לְפָנֵי
בֵּיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ, וְהַתְּאַנַּח: א תְּרַחֵם א תְּרַחֵם, וּבְשֵׁנַת תְּרַמ"ח
נִתְגַּלֶּה הַתְּכֵלֶת בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן כָּל אֱלוֹ שֶׁהִיוּ תְּלִמִּידֵי ר' אַבְרָהָם ו"ל
מִבֵּין אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ, קָבְלוּ אֶת הַתְּכֵלֶת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשָׂא, י" סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

אַקוּהָ שְׁקַבְלַתֶּם אֶת כָּל הַפְתָּגָמִים, וְתַכְּף־וּמִיד תַּכְנִים בְּדַפּוּס אֶת "אוֹצֵר הַקּוּנְטְרָסִים", חֶלֶק י', שֶׁהַסְּפָרִים הָאֵלּוּ הֵם מִתְּנָה לְדוֹר הַזֶּה, כְּפִי שְׁאֲנִי רוֹאֶה וּמִתְבּוֹנֵן מֵה שְׁקוֹרָה עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְכוּ', וְגַם עִם מְבַגְרִים וְכוּ', עֵקֶר הַצֵּלַת הַדּוֹר לְהַצִּילֵם מִכְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת הוּא רַק עַל-יְדֵי אֵלּוּ הַקּוּנְטְרָסִים, שְׁמַחֲיִים נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, עֵינַי לֹא רָאִתָּה.

וְעַל-כֵּן רְאוּ לְחֻזַּק עֲצָמְכֶם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֶלְקְכֶם, כִּי יֵשׁ לָכֶם חֶלֶק בְּגֵאֻלָּה הָאֲמִתִּית, גְּלוּי אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַח בְּגֵלוּי רַב כְּזֶה, וּבְאִפְּנֵי פְשׁוּט כְּזֶה, שֶׁעֲדִין לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם. הֵן אֲמַת זֶה לְעַמַּת זֶה גַּם יֵשׁ קוֹל הַבְּרָה דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁהַכְּפִירוֹת וְהָאִפִּיקוֹרְסוֹת וְהַשְּׁחִץ מִתְּפַשְׁטוֹת בְּעוֹלָם, רַק עַל זֶה נֶאֱמַר דְּבוֹרוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל: "אֲנִי מְקַוֶּה שְׁעֵלָה אַחַת מִסְּפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל יִהְיֶה תְּקוּן עַל הַכֹּל"; וְעַל-כֵּן חִזְקוּ וְאֲמִצּוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וְתִזְכְּרוּ לְבָנִים וּבָנוֹת צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוֹת יִרְאִים וְשְׁלָמִים, וְהַדִּירָה תִּסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

אִם אֲפֹשֶׁר לְהַדְפִּיס לִי עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים "מְצִיאַת-הַזְּוֹג" וְעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים "כְּבוֹד הַבַּעַל" ו"כְּבוֹד הָאִשָּׁה" בְּיַחַד.

הַמֵּאחַל לָכֶם שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כג שמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נָשָׂא, י" סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב" הַגְּרִים בִּיבְנָאֵל

"עיר בְּרִסְלֵב", נַעֲרָן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּבִרְךָ אוֹתָן, וְיִשְׁפִיעַ עֲלֵיהֶן כָּל טוֹב.

מָאד מָאד אַבְקֵשׁ אֶת כָּל אַחַת מִנְּשׂוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁלֹא לְלַכֵּת בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן לְהִצָּגָה...

לְדַעֲתִי, יֵשׁ בְּכֹל זֶה רִיחַ רַע, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִינן שׁוּם אִשָּׁה לְלַכֵּת אֶל הַהוֹפָעָה הַזֹּאת הַמְּלֵאָה כְּפִירוֹת וְאִפְּיִקוּרְסוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמֹר אֶת מַחְנֵנוּ מִמָּהם וּמִהַמוֹנִים, וְנִזְכֶּה לְחַנּוּךְ אֶת יְלָדֵינוּ בְּאַמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְחַקֵּר שׁוּם חֲקִירוֹת שֶׁל הַבַּל.

הַמֵּאַחַל לְכֵן בְּרַכָּה וְהִצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שמב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר נִשְׂא, י"א סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַתְּכַנִּיחַת שֶׁל הַלְמוּדִים, וְזֶה מָאד מָאד יָפֵה, רְאֵה לְהַכְנִים עֲצָמְךָ בְּיִתְרָה שְׂאֵת וּבְיִתְרָה עַז בְּעֵינֵי חֲנוּךְ הַיְלָדִים. וְשִׁמְעֵתִי שְׁהֵי־לָדִים אוֹהֲבִים אוֹתְךָ מָאד, תּוֹרִיד עֲצָמְךָ אֲלֵיהֶם, וְתִסְפֹּר לָהֶם סְפוּרִים שֶׁל צְדִיקִים. וְכֵן בְּעֵינֵי שְׂאֵתָה לּוֹמֵד עִמָּהֶם אִי־דִישׁ, זֶה דְּבָר נִפְלֵא עַד מָאד, כִּי טוֹב שְׁיִשְׁלְטוּ הַיְלָדִים בְּשִׁפְתֵי אִי־דִישׁ, שְׁזֶה מָאד נְחוּץ, וְכֵן רְאֵה לְקָרֵב הַרְבֵּה אֶת הַיְלָדִים שֶׁל ... כִּי הֵם מְסַבֵּנִים, אֵינן לָהֶם שׁוּם חֵם אֲבָהִי (הַאָּבָא וְהָאָמָא לֹא אֲכַפֵּת לָהֶם מִהֵי־לָדִים, וְעַל-כֵּן הֵם מִתְפָּרְעִים); וְלִכֵּן רְאֵה לְקָרֵב־כֶּם בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה, וְתִדַּע, שְׁיִישׁ לָנוּ, תְּהִלָּה לְאֵל, קְרוֹב לְמֵאָה יְלָדִים, כֵּן יִרְבוּ. וְלִכֵּן תִּקַּח אֶת כָּל־כֶּדְךָ, וְתִסְתַּפֵּל עַל הַעֲתִיד הַלֵּא כָּל-כָּדְךָ

אָשֶׁר כג שמג — כג שדמ בנחל רכט

רחוק, שְׁהִנָּה הַקִּמְתָּ מֵאֵה אַבְרָכִים יִרְאֵי ה', עוֹד מֵאֵה מְשֻׁפָּחוֹת
בִּיבְנָאֵל, הַעֲקֹר עִם אֵהָבָה וְסְפוּרִים וְקְרוּב, וְדִיָּקָא עַל־יְדֵי־זָה תִּצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שָׁבַת שְׁלוֹם...

כג שמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי נְשָׂא, י"א סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... שְׁיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וְהִנְנִי מְבָרֵךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת "מִזֵּל
טוֹב" חֲמָה עַל הַלְדֹת הַבַּת. בְּעֵינֵי הַשֵּׁם, תִּתְּנוּ שֵׁם עַל אַחַת מִבְּנוֹת
רִבְנוּ ו"ל, אוֹ עַל שֵׁם אַחַת מִהֶאֱמָהוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, אוֹ אִשָּׁה צְדִיקַת
שְׁמִסְרָה נִפְשָׁה שְׁבַע־עֶלְהָ יוֹכֵל לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ כָּל יְמֵי חַיָּיו.

הַעֲקֹר רְאוּ לְחִזּוֹק עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר, כִּי פֹה בִּיבְנָאֵל יִהְיוּ לְכֶם יְלָדִים
צְדִיקִים וְצְדִיקְנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם שָׁבַת שְׁלוֹם...

כג שדמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדֵי ... גְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךְ, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי שֹׁמֵחַ לְקִרְאָת כָּל
בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, כִּי רַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ אֶת שְׁבָרוֹן לְבִי, שְׁאֲנִי
שָׁבוּר עַד מֵאֵד מִכָּל מַה שְׁקוֹרָה אֶתְנוּ בִּיבְנָאֵל, שְׁהַסְמִ"ךְ־מ"ם, יִמַּח
שְׁמוֹ, רוֹכֵב עַל הַנֶּחֱשׁ ... וּמִצְעָרִים וּמוֹסְרִים אוֹתְנוּ וְכוּ'. יַעֲזֹר
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנוֹזְכָה לְרֵאוֹת בְּקְרוּב בְּמִפְלָתָם שֶׁל רְשָׁעִים,

וְתִתְגַּלֶּה מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּעוֹלָם, וְיִדַע כָּל פֶּעוּל כִּי אַתָּה פֹּעֵלָתוֹ, וְיִבִּין
כָּל יִצְוֹר כִּי אַתָּה יִצְרָתוֹ.

פֶּה תִקְבֵּל בְּמָה מִכְתָּבִים דְּחוּפִים, שְׁצָרִיכִים לְהִגִּיעַ עוֹד מִקְדָּם
בַּבֶּקֶר, וּבַפְּרָט הַמְּכַתֵּב שֶׁל ... וְשֶׁל ... כִּי הֵם צָרִיכִים לְרַדֵּת וּלְפַתַח
תֵּיק נֶגֶד הַרְשָׁע.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שמה.

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַצְלוּתְךָ, י"ג סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלִי שִׁיְהִי שְׁלוֹם בֵּין נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי יֵשׁ לָךְ כַּח הַשְּׁפָעָה עַל כָּלָם. אֶת צָרִיכָה לְהִבִּין,
כִּי אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים עֲכָשׁוּ בְּצָרָה גְדוֹלָה, הַסְּמ"ך-מ"ם וְחִבְר מְרַעִיו
הַרוֹכְבִים עַל ... אֲמָרוּ פְתוּחַ, שִׁיִּסְגְּרוּ אֶת הַמוֹסְדוֹת שֶׁלָּנוּ (הִיָּה לֹא
תִהְיֶה וְיִתְפָּגְרוּ קִדְּם), וְלָכֵן אֵין זְמַן עֲכָשׁוּ לְשִׁטּוֹת — מִי בֶּן מֵאָמִין
בְּמוֹתֵרָא"ש ... מִי לֹא מֵאָמִין בְּמוֹתֵרָא"ש ... אֶת מַחֲיֵבֶת לְלִקֵּט אֶת כָּל
הַנְּשִׁים עֲכָשׁוּ, כִּי מִסְתַּמָּא בְּעוֹד יוֹם אוֹ יוֹמִים נִצְטָרֵךְ לַעֲשׂוֹת הַפְּגָנָה
כָּל בֵּית-הַסֵּפֶר וְהַנְּשִׁים (רַק הַנְּשִׁים) בְּמוֹעֶצָה, כִּי הַרְשָׁע מְרַשָּׁע ...
מִתְפָּרַע וְכוּ', וְעַל-כֵּן רָאִי לְאַחַד אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְלֹא שִׁיְהִיו
אֵילוּ פְרוּדִים, חַס וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶה נֶגֶד רְצוֹנִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תְּאֲמִינִי לִי, שְׁכָלְךָ מֵאֲמִינִים בִּי, אַחֲרֵת לֹא הִיוּ גְרִים בִּיבְנָאֵל.

כג שמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ג סִינֵן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּ"בִנְיָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרֵעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמְכֶם עִם כָּל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה שֵׁשׁ בְּכֶם, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הָעֶקֶר רַק לְהִתְחַזֵּק, וְעֶקֶר הַהִתְחַזְקוֹת לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה. וְאִף שְׁעוֹבֵר מַה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי אָדָם שֶׁלֹּא תַעֲבֹר עָלָיו אִיזוֹ מְרִירוֹת וְכוּ', אִילּוּ צְמֻצוּמִים וְכוּ', אִילּוּ צָרוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עֶקֶר גְּדוּלוֹת בְּרִי יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזְזָה לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד. וְזֶה מַה שְּׁקִבְּלָנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל — לְחַזֵּק עַצְמוֹ וְלְחַזֵּק אֶת אַחֲרֵים.

וּבִבְאֻמַּת אֲנִי מִכְרַח לֹמַר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵכֶם, שְׁתַּהַלֵּל לְאֵל הָאֱהָבָה וְהַגְּמִילוֹת חֶסֶד שֶׁהִתְחַדַּרְתִּי בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, זֶה מִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא, כִּי בָאִים הַרְבֵּה אוֹרְחִים, וּמְסַפְּרִים לִי אַחֲרֵ-כֵן, שְׁעוֹד לֹא רְאוּ קִהְלָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ, שְׁאִין שֵׁם הַפָּרֵשׁ בֵּין אֲשֶׁכְּנֻזִים לְסַפְּרֵדִים, לִיטָאִים וְחֲסִידִים וְכוּ' וְכוּ', כָּלֵם בְּרוּרִים, כָּלֵם אֲהוּבִים וְאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה.

וְלָכֵן אֲנִי מִכְרַח לְתַת לְכֶם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל הַחֶסֶד הַזֶּה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים אִתִּי, שְׁאַתֶּם מְקַבְּלִים אֶת הַלְמוּד הַזֶּה שְׁאֲנִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לְהִיּוֹת טוֹב אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ, וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (יְרוּשְׁלַמִי מַעֲנִית, פָּרָק ג'): "בְּצֵל יְדֵי כְּסִיתִיד" — זֶה גְּמִילוֹת חֶסֶדִים, שְׁכָל הָעוֹסֵק בְּגְמִילוֹת חֶסֶדִים זוֹכֵה לִישֵׁב בְּצֵלוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה עֶקֶר הַהִתְפָּאָרוֹת שְׁאֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִתְפָּאֵר עִם הַקִּהְלָה שְׁלָנוּ יוֹתֵר מִכָּל הַקִּהְלוֹת, עַל גְּדֻלַּת

הַחֶסֶד שֵׁשׁ בֵּינֵנוּ. וְלִכֵּן רָאוּ לְהַמְשִׁיךְ לְהַחְזִיק בְּמִדַּת הַחֶסֶד,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁבְזָכוֹת הַחֶסֶד שֶׁנַּעֲשֶׂה אֶחָד עִם
הַשֵּׁנִי, עַל-יְדֵי-זֶה נִסְתַּמֵּר בְּצֶל כְּנַפְיוֹ יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא רָאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְעוֹלָם לַעֲזֹר לְפַתַּח אֶת
הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה שְׁלָנוּ, וּבִפְרָט שֶׁקִּבְּלָנוּ מִתְּנֶה אֲבָרָךְ נִפְלְאָה ר' ... שֶׁהוּא
מְחַנֵּף בְּחֶסֶד עֲלִיּוֹן, וּמְשַׁקֵּיעַ הַשְּׁקָעָה גְדוֹלָה בְּיַלְדִים, וּמֵה גַם שִׁילְמַד
אִתָּם שֵׁפֶת הָאִידישׁ, שֶׁזֶה כְּדַאי שִׁילְדִים יַדְעוּ הַשְּׁפָה הַזֹּאת, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּצְלִיחַ דְרָכֵנוּ בְּכָל אֲשֶׁר נִפְנֶה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שמז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שֶׁמְחַתִּי שְׂאֵת מִתְקַדְּמַת
בְּלִמּוּדִים. וְהַעוֹלָה עַל הַכַּל, שְׂאֵת מִתְקַדְּמַת בְּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", שֶׁרִבְּנוּ
ז"ל הַזְהַיְרָנוּ עַל זֶה הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וּבְלִי
מִדּוֹת אֵין לְאָדָם כְּלוּם.

יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְקִרְאָת יוֹם הַהֲלָדָת שְׁלָךְ, שֶׁתִּקְחִי
עֲצָמְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּיַדִים, וְתִרְבִּי בַתְּפִלָּה עַל כָּל פְּרָט שְׂאֵת צְרִיכָה,
כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה תְּפִלָּה, וְתַעוּרְרִי גַם אֶת שְׂאֵר
הַחֲבֵרוֹת לְהַתְּפַלֵּל עָלַי וְעַל קְהֵלְתָנוּ, שֶׁנִּצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלַּתִּי שְׂאֵנִי
מִבְּקַשׁ בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחִי בְּכָל הָעֲנִינִים, וְיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שמח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחִּיהָ.

מֵאֵד רְצִיתִי לְדַבֵּר עִמָּךְ, אֲךָ לֹא הֵיית בְּבֵיתְךָ, כְּפִי חִמְרֵי הַדְּבוּרִים שֶׁל הַנְּחֵשׁ ... אֲנִי רוֹאֶה שְׂאִין עֲצָה, רַק לְלַקֵּת אִתּוֹ בְּחִמְרֵי הַדִּין, אִם הוּא כָּבֵר חֲצוּף כְּזֶה, שְׁשַׁלַּח טְרַקטוֹר לְהִרְס אֶת הַגְּדֵר בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה, וְהִבִּיא מְשֻׁטְרָה. אֶת צְרִיכָה לְקַחַת אֶת הָעֲנִינִים בְּיָדִים, וְאֲנַחְנוּ מַצְדִּינוּ נִקַּח עוֹרֵךְ-דִּין. לְדַעֲתִי, אֶת צְרִיכָה עֲכָשׁוּ לְקַחַת אֶת הַכָּלָל: "הַגְּנָה הַכִּי טוֹבָה זֶה הַתְּקֵפָה", וְלֹא לְהַתְּפַחַד מִמֶּנּוּ כָּלֵל, הוּא יָרָה בְּדוּרִים, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ לְמִי שְׁזָה יִגִּיעַ וְכוּ', כֵּל פֶּעַם הוּא אוֹמֵר: תִּלְכוּ מִפֶּה, זֶה לֹא הַמְּקוֹם שְׁלָכֶם, לְדַעֲתִי זֶה גִזְעָנוֹת חֲמוּרָה, וְעַל-כֵּן הֵי חֲזָקָה וְאִיתְנָה, כִּי עִם נְחֵשׁ אֵין עֲצָה אַחֲרָת, וְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲמֵד בְּעֶזְרָנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַעֲלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שמת.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הַנְּנִי מֵאֵד מֵאֵד מְצֻטְעֵר מֵה שְׁקָרָה הַיּוֹם בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה עִם הַרְשָׁע ... הַשְּׂכֵן רַע. לְדַעֲתִי, תַּתִּיעֵץ עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, אִם יְכוּלִים לְהַתְּלוֹנֵן נִגְדוֹ שְׁמִגְבִּיהַ יָדִים, וּמֵאִים עֲלֶיךָ בְּרִצָּח וְכוּ' וְכוּ', כִּי לְדַעֲתִי, עֲכָשׁוּ הַרְשָׁעִים הַתְּאֲחֵדוּ לְהַצִּיר לָנוּ, וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, תַּהֲיֶה לָהֶם בְּיַחַד מִפְּלֵה גְדוּלָה. אֲכַל הַעֲקָר לֹא לְהַתְּפַחַד כָּלֵל, וְזֶה יִשְׁקִיט אוֹתוֹ. כִּי אֲנִי רוֹאֶה שְׂאִין לָנוּ עֲצָה אַחֲרָת. וְדַעַת לְנִבּוֹן לוֹמֵר בְּכָל

יום עם הילדים מזמור ק"ט, ולומר אחר-כך תפלה למפלת הרשעים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שנ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בתעלותך, י"ד סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרִסְלָב", הַגָּרִים בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַזֵּה צְרָה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֹגַע וּמַחְלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר במדת אהבה ואחדות. ואני מאד מבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים, שיתחזקו ביחד, כי הרשעים פים נגרש, השקט לא יוכלו (ישעיה נז, כ), ועלינו צריכים להתגונן עם מדת אהבה ואחדות, כי בו ברגע שתהיה בינינו אהבה ואחדות, ואיש את רעהו יאמר חזק, על-ידי-זה נבנה חומה בצורה נגד הקלפות והסטרך אחרא, שלא יוכלו לנו. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ילקוט תהלים תרסט): כל השומע קולתו ושותק — נקרא חסיד; ודוד ששמע קולתו ושתיק, לכה נקרא חסיד, כי שפכו את דמיו כמים, ואף-על-פי-כן הוא ברח תמיד אליו יתברך, ועל-ידי-זה זכה להעשות מרפכה לשכינת עזו יתברך. ועל-פן עלינו רק לברח אל הקדוש-ברוך-הוא, ואתם צריכים לדעת, שאין לנו רק את הקדוש-ברוך-הוא, והוא בודאי לא יעזב אותנו, כי כל מה שעובר עלינו עכשו, זה רק נסיונות לנסות אל מי נפנה בעת צרה. ולכן תתאחדו ביחד, כי אין עוד דבר יקר אצלו יתברך כמו אהבה ואחדות ורעות.

וביותר אבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, שיבקש

בְּפִרְטוּת בְּשָׂמִי אֶת אֲשֶׁתוֹ, שִׁיחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, כִּי הַנְּשִׁים צָרִיכוֹת לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי אִם יֵשׁ אַחֲדוֹת בֵּין הַנְּשִׁים, מִמִּילָא תְהִיָּה אַחֲדוֹת בֵּין הַגְּבָרִים, וְאַנְחֵנו נִמְצָאִים עֹכְשׁוֹ בְּמִצַּב כְּזֶה, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרוֹכֵב עַל הַנְּחֹשׁ מִסִּית וּמְדִיחַ נִגְדָנוּ. וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים ט:): גְּדוּלָּה שְׁנָאָה שְׁשׁוֹנָאִים עִמִּי הָאָרֶץ לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים מִשְׁנָאָה שְׁשׁוֹנָאִים אַמּוֹת הָעוֹלָם אֶת יִשְׂרָאֵל. תְּתַאֲרוּ לְעֲצָמְכֶם, הַגּוֹיִים שׁוֹנָאִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּתַכְלִית הַשְׁנָאָה, כִּי הִלְכָה בְּיָדוֹעַ שֶׁעָשׂוֹ שׁוֹנָא לִיעֶקֶב, עִם כָּל זֹאת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁעִמִּי אַרְצוֹת שׁוֹנָאִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים יוֹתֵר מִהַגּוֹיִים. וְעַל-כֵּן רָאוּ מָה לְפָנֵיכֶם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ בְּיוֹתֵר שֶׁתְּהִיָּה אַהֲבָה בֵּינֵינוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמְּדִרָשׁ הַגְּדוֹל בְּבִנְיָן נִפְלָא לְתַלְמוּד תּוֹרָה, וּבִנְיָן נִפְלָא לְבֵית-סֵפֶר, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ, וְתִגַּל נִפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שְׁנָא.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ד סִיּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַת אֶת הַהִתְקַדְּמוֹת שֶׁל הַיְלָדִים, וְכֵן קַבְלָתִי כַּמָּה דּוּחוֹת מֵהוֹרִים, שְׂמֵמָשׁ מִפְּלִיאִים אוֹתָךְ, וְעַל-כֵּן חִילְךָ לְאוֹרֵיטָא, וְלֶךְ בְּכַחֲךָ זֶה וְהוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל, וְתַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֵז עִם הַיְלָדִים, וְתִאֲמִין לִי, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא מֵהֶם אֶת הַמְּדוּת רַעוּת, רַק עַל-יְדֵי אַהֲבָה, וּבְפִרְט שְׂפִתְבָּתְךָ, שִׁישׁ כַּמָּה יְלָדִים שְׂמֵנְבָלִים אֶת הַפֶּה, חֵס וְשְׁלוֹם, צָרִיכִים לְלָכֵת רַק בְּדִרְךָ אַהֲבָה, וּלְהַסְבִּיר לָהֶם אֶת חֻמְרֵי הָעֲנָן, אֲבָל חֵס וְחִלְיָה, אִף פַּעַם אֲסוּר לְלָכֵת בְּיַד קְשׁוּחָה, כִּי עִם יְלָדִים לֹא

יכולים להצליח רק עם אהבה, ובפרט ביבנאל, ובפרטי פרטיות עם ילדים שהמשפחה הרוסה, כגון: משפחת ... שהילדים מאד מספנים, ואם תלך עם ... ועם... וכי' באהבה, ותקרב אותו, ותלטף אותו, ותן לו נשיקה וכי' וכי', ממש תקנה אותו, כי חסר לו חם ביתי.

אודות העליה, לדעתי, תעשה את זה, ויהיו לך כל הזכיות.

וכל מה שקורה סביב התלמוד-תורה — אל תדאג, הקדוש-ברוך-הוא עומד לימיננו, ויודאי נזכה ונצליח, אפה רק תתפס את הילדים אחר הצהרים, וביותר בשבת-קדש, כי כלם ספרו לי, שעשית אתם בשבת נפלאות גדולות, וכלם שמעו את הספורים שספרת להם, ושרת את השירים, ועל-כן תעשה את זה ביתר שאת וביתר עז, והקדוש-ברוך-הוא ישלם שכרך בזה ובכא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שׁוֹב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהעלותך, ט"ו סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

חפיתי עליך עד עכשו ולא מצאתי אותך. תסע לחיים ולשלום, ותצליח דרכך, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח. אל תשכח להפגש ביום שלישי הבא, כי זה מאד נחוץ, ואם אפשר למסור ל... בני, את החבילה, ולחזק אותו שלא ידאג, כי בקרוב יהיה נעשה חתן על צד היותר טוב, ואין לו מה לפחד, ואני לא מפקיר אותו.

רק חזק ואמץ מאד מאד, ותחזק את אנשי שלומנו ביבנאל, ותשמחם בכל מיני אפנים, ובפרט את ההורים, שיש להם כאן בנים, תמסר לכל אחד דרישת שלום חיה מבניהם, ומה אני משקיע בהם, כי הם לא יכולים לתאר אחד מני אלה.

ואודות המכתבים לשלח לתושבי יבנאל, אתה תהיה בקשר מתמיד עם ... ומה שיאמר לך — תעשה, כי הוא בקי היטב בכל מכל כל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ונסיעה טובה ומצלחת.

כג שנג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהעלותך, י"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את כל מכתביך, ומאד מאד אתה מחיה אותי עם כל דו"ח, אף מרב טרדוטי בעסק הרבים בכלל ובהנהגת התלמידים בפרט, ובכתיבת הספרים בפרטי פרטיות, ממש אין לי רגע קט, ועל-כן אם אין אני משיב על המקום, שלא תהיה לך חלישות הדעת, אתה קח את זה כמו שהוא, שאני מאד טרוד, אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הזכות של עוסק בצרכי צבור באמונה, שנעשה שתף עם הקדוש-ברוך-הוא ממש, כי אצלו יתברך מאד מאד יקר מי שעוזר לבניו בני רחומיו, נשמות ישראל, ועל-כן אשריך ואשרי חלקך.

מאד מאד רציתי לבקש אותך, אם אפשר לסגור בשבת את הכניסה לגברים לגמרי בעזרת נשים, כי כמה כבר התלוננו, שאי אפשר להם לבוא להתפלל, כי נכנסים ויוצאים גברים וכו', ואולי טוב גם להדביק שלט: "אין לגברים להכנס בעזרת הנשים כלל".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

איפה ... עכשו אני צריך לדבר עמו דחוף.

כג שֶׁנֶד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרַת בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ח סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְנוֹסָה לְהִתְקַשֵּׁר אֶל אוֹמְנָן לְהַשִּׁיג אֶת הַנְּהַג ... מְסַפֵּר הַבַּיִת שְׁלוֹ ... צְרִיכִים לְבָרַר אֶת הַקְּדוּמָּת אֲצֶל הַמּוֹדִיעִין, אֲנִי לֹא יְכוּל לְתַפֵּס אוֹתוֹ, הוּא מְדַבֵּר אֲנִגְלִית, וַיּוֹדַע אֶת כָּל הַדְּרָכִים. תִּגִּיד לוֹ שְׁאֲנִי מְגִיעַ בְּיוֹם שְׁלִישֵׁי בְּשַׁדָּה הַתְּעוּפָה בְּקִיב בְּשַׁעַה 1:15 בְּצִהְרִים, וְאִם לֹא תוּכַל לְתַפֵּס אוֹתוֹ, אֲזִי צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת ... הַבְּעַל־הַבַּיִת, כִּי חָבֵל, אִי אֶפְשָׁר לְנַסֵּעַ סָתָם לְקַחַת טְקְסִי, הֲכִי טוֹב זֶה ... וְעַל־כֵּן תִּנְסָה מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל לְהַזְמִינּוּ, שְׁיִחַכָּה עָלֵינוּ בְּשַׁדָּה הַתְּעוּפָה. אֲנִי מְגִיעַ לְפֶאֱרִיז בְּיוֹם שְׁלִישֵׁי בְּבִקְרָר בְּשַׁעַה 8:10, וּכְבָּר בְּשַׁעַה 9:05 נוֹסֵעַ הַמְטוֹס לְקִיב, אֲקוּוּהָ שְׁהַבְנֵת.

הַמְצַפָּה לְרְאוּתָךְ...

תִּכְתָּב לִי אִם קַבְּלָתָ אֵיזָה קֶשֶׁר שָׁם.

כג שֶׁנָּה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרַת בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ח סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲשֶׁרִיד וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָךְ, שְׁאַתָּה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים בְּזִכּוֹת כְּזוֹ אֲשֶׁר לֹא יְכִילָהוּ הַרְעִיוֹן כָּלֵל, וְאִין מְלִים לְהַסְבִּיר אֶת גְּדֵל הַעֲנִנָּן שֶׁל הַדְּפֹסָה. וּבִפְרָטִיּוֹת אֶת הַ"לְקוּטִי־מוֹהֲרָן" הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר

רַבְּנוּ ו"ל בְּעֶצְמוֹ אָמַר, שְׂעֵמַד בְּעֵת שִׁדְפִיסוֹ אֶת ה"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן וְיִסְתַּפֵּל. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיַעֲלֶה עַל זְכוּתְכֶם לְקוּטִי-מוֹהַר"ן חֶלֶק א' (על פָּרָךְ א'), חֶלֶק ב' (על חֶלֶק ב'), וְזֶה הַפֶּל.

וְאִם תִּדְפִּיס אֶת "פְּעֻלַּת-הַצַּדִּיק" בְּקֶטֶן, זֶה יִהְיֶה דָּבָר נִפְלָא עַד מְאֹד. פֹּה יֵשׁ כַּמָּה תְּקוּנִים, שְׁשָׁלַח לִי בַּחֹר אֶחָד לְתַתָּן.

1. עֲמוּד תַּקְצִי"ה סִימָן תַּתְק"ו, בְּמָקוֹם לַיִל-שַׁבַּת-קִדְשׁ ג' סִינּוֹן, צְרִיף לַהֲיוֹת גִּיסוֹן.

2. בַּמַּכְתָּב שֶׁבְּסוֹף הַסֵּפֶר עֲמוּד תִּשְׁל"ד, בְּמָקוֹם כְּשִׁישְׁבְּרוּ אֶת הַשְּׂבִינּוֹן, צְרִיף לַהֲיוֹת אֶת הַשְּׂרִינּוֹן.

הַמֵּאחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כג שנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ח סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בִּיבְנֵי-אֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבַת חֲבֵרִים, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֵר חֻזַּק, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירֵנוּ רַבְּנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד רָצָה רַבְּנוּ ו"ל, שְׂתַהַיֶּה אַהֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשָׁיו, אֲף שְׁזֶה הַדְּבָר הַכִּי קָשָׁה, כִּי הֵטָבַע שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא תָּמִיד מוֹצֵא מוֹמִים וּפְגָמִים אֲצֵל זוּלָתוֹ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת הַזּוּקָה לְדוֹן אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף זְכוּת, וּלְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֲצֵלוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, אֲשֶׁר זֶה הוּא יְסוּד הַיְהִדּוּת (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סֵעִף רַפּ"ב), לֹא מִבְּעֵינֵי שְׂצָרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֶצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְלֹא לְהַתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן עַל אֲף שְׂעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׂעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא צְרִיף לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ

לכף זכות, ולחפש ולבקש ולמצא בעצמו אילו נקדות טובות, וזה אצל עצמו, ומכל שכן וכל שכן אצל אחרים גם-כן צריכין לחפש ולבקש נקדות טובות. ורבונו ז"ל מתחיל, שקדם צריכין להתחיל לחפש נקדות טובות אצל זולתו, איך שהוא בודאי יש אצלו נקדה טובה ששם אינו רשע, ועל-ידי-זה שדנין אותו לכף זכות, על-ידי-זה מעלין אותו מכף חובה לכף זכות, ואחר-כך מדבר רבונו ז"ל מן האדם בעצמו, שהוא צריך לדון את עצמו לכף זכות, ולמצא בעצמו נקדות טובות, כי בזה שמרגילים את עצמו לדון את אחרים לכף זכות, על-ידי-זה דנין גם את עצמו לכף זכות, כי טבע של אדם אם הוא דן את כל אחד לכף זכות, ומחפש ומבקש באהבתו, סימן שהוא אוהב גם את עצמו, כי משתדל גם בעצמו למצא נקדות טובות, לא-כן מי שמוצא מומין ונגעים אצל כל אחד ואחד, זה סימן שהאדם הזה הוא ממרמר, ומלא קשיות וספקות על עצמו ועל הקדוש-ברוך-הוא וכו', והאיש רע מעללים וכו', וכו', מסתפל רק על הרע, אז הוא רע לעצמו ורע לאחרים, ועל-כן תשתדלו מאד מאד, שתהיה בינינו אהבה, אחוה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק, ובזה תלויה כל הצלחתנו, וכך אנחנו צריכין לחנך את הילדים שלנו בכל מיני אפנים שבעולם, להחדיר בהם אהבה ואחדות, ושיתחלקו זה עם זה.

מאד מאד אבקש את אנשי שלומנו היקרים לחזק ולאמן את האברך היקר ר' ... גרו יאיר, שהוא עושה ממש פלא על גבי פלא עם הילדים, וצריכים להפיר לו טובה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שיהיו לכם ילדים יראי השם, דבוקים בו יתברך, ונופה לחתנם בגיל צעיר.

ראו שהמקום יהיה מקום תורה, כי אין לנו רק את הקדוש-ברוך-הוא, והקדוש-ברוך-הוא אין לו אלא ד' אמות של הלכה, ועל-כן אנחנו צריכין לראות, שמקומנו יהיה רק מקום תורה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד, ותבשרו לי בשורות משמחות.

המאחל לכם שבת שלום...

כג שנו.

בעזרת השם ותפלה, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר בהעלותה, י"ח סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

מאד מאד אני שמח עם כל דו"ח ודו"ח, שאתה מדוח לי, ואני מחכה כבר על הבשורה המשמחת שהסמ"ך-מ"ם התבטל, כי כל זמן שהטמא הזה מסתובב בינינו, אנחנו בצרות גדולות, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שכתב נזכה לראות במפלתו, וכשנה נופל — זה קם, כשתפל הסטרא אחרא — תקום הקדשה.

... ו... מאד מאד התלוננו על שהיין אין לו הכשר, ועל-כן אם אתה יכול להרגיע אותם, ולכתב להם בדיוק מי ההכשר, אזי יהיה טוב לכלנו, כי אתה יודע שהם אנשים מבגרים, ומכל דבר קטן עושים הר גדול... וחבל להפסיד אותם, כי הם שניהם יהודים יקרים, אף לעת זקנה הדמיון עובד וכו' וכו', על-כן תכתב לי מי מיצור את היין, כדי שאוכל לכתב להם ולהרגיע אותם, כי אני בטוח שליין יש הכשר מצין, כי אתה יודע איך אני מקפיד מאד מאד על פשרות המאכלים, ולא לסמך על רע-בנים שפדור הזה, שפלים שלוחי הסמ"ך-מ"ם, כי לולי הם, כבר מזמן היינו נגאלים. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (שבת קלט): אם ראית צרות רעות ורבות שבאות על ישראל, צא ובדק בדיני ישראל; לא כתוב שום דבר אחר, רק לבדק בדיני ישראל, ובעזונותינו הרבים, צריכין מאד מאד לשמר מה אוכלים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כָּל מִי שֶׁכּוֹתֵב לִי מִכְתָּב, תִּרְאֶה לְהַגִּיד לוֹ, שֶׁיִּכְתֹּב עִם עֵט
שְׁחוֹר, כִּי זֶה לֹא עוֹבֵר דְּרֶךְ הַפֶּקֶס.

כג שנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י"ח סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, ר' ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ, וּבִפְרִט שְׂאֵמָה זֹכָה לְעִשׂוֹת הַשְּׁבֵת "עֲנֵג שְׁבֵת".

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֻלְקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֻלְקֵנוּ וְגוֹרְלֵנוּ, וְאַנְחָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי
אַמֶּת כְּזָה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזָה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עַל כָּל הַחֲסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּשַׁתְּדֵל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְשַׁמַּח אֶת
אִשְׁתְּךָ, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבַעֲוֹלָם, שִׁיְהִיָּה בְּבֵיתְךָ רוּחַ
וְאוִירָה שֶׁל שִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה פּוֹרְצַת אֶת כָּל הַגְּדָרִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כג שנט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ח סִינַן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ כְּכֵר כַּמָּה פְּעָמִים.

אודות בְּנֵךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֵין מֵה לְדַבֵּר לְהַבִּיא אוֹתוֹ כְּאֵן קִדְם שְׁלוֹמֵךְ בִּישִׁיבָה שְׁלֵנוֹ שְׁמָה לְכָל הַפְּחוֹת שְׁנָה, וְעַל-כֵּן תִּכְנִיֶּסִי אוֹתוֹ תַּכְף-וּמִיד אֶצֶל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי חָבַל עַל כָּל יוֹם שֶׁהֵיְלֵךְ מִסְתּוֹבֵב וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה שׁוֹם דְּבָר, הוּא צָרִיף מְסַגֶּרֶת, וְאֵף שֶׁהֵגִיל שְׁלוֹ שְׁנָה יוֹתֵר מְבֹרָר, עִם כָּל זֹאת הוּא מְכַרַח לְלַמֵּד בְּמִסְגֶּרֶת, כִּי אַחֲרֵת אֶת הַוִּרְסַת אוֹתוֹ, וְאֵם הוּא לֹא יִלְמַד אֶצְלָנוּ בִּיבְנָאֵל, עַל-כָּל-פְּנִים שְׁנָה, אֲזֵ הוּא אֵף פְּעַם לֹא יְבוֹא פֹה אֶצְלִי, וְאֵנִי לֹא צָרִיף לְחַזֵּר עַל עֲצָמֵי כַּמָּה פְּעָמִים, וְנָה בְּרוּר.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּמִּיד תַּתְּפַּלְלִי אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזֵ יִהְיֶה לָךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כג שס.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ח סִינַן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ עִם הַדוֹ"חֹת שְׂאֵתָה כּוֹתֵב לִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַזְכֶּה לְהִיּוֹת חֲזָקִים

וּלְהִתְחַזֵּק, כִּי אֲנַחֲנוּ צְרִיכִין מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר
עָלֵינוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּבִפְרִט בְּעֵנָן חֲנוּף הַיְלָדִים, שֶׁזֶה הִיסוּד
וְהַעֲקָר אֲצֵלָנוּ.

אודות המזמור תהלים, לדעתי, עכשו צריכין להגיד את זה
בתוך הכתה, אבל אם יחמיר המצב, נוציא אותם עוד פעם לחוץ,
ונגיד את זה בחוץ, אבל אתה צריך תפלה לבקש ממנו יתברך, שכל
אלו שרוצים להתריב אותנו, שיפלו כל הקללות והחרמות
והארורים על ראשם, כי לנו אין רק חרב התפלה, זה מה שנשא
לנו, הקדוש-ברוך-הוא ישמע את תפלתנו, וכבר נזכה לראות
בבטול הסמ"ך-מ"ם הרשע, וכשזה נופל — זה קם.

אודות ... ו... אם אתה לא יכול להסתדר אתם בשום פנים
ואפן, צריכין לשלח אותם, ותכף-ומיד לדבר עם ... שהיא אחראית
על החנוף, כי ככה הם ילחיצו את ההורים, שיכניסו אותם לישיבה
אחרת, כי חבל שישתוכבו בין הילדים שלנו, ואני כותב עכשו
מכתב מאד מאד חריף להורים שלהם.

הקדוש-ברוך-הוא ישמר את מחננו ואת ילדינו מכל מיני נזקים
וכו' וכו'.

ראה לחזק מאד את האברך ר' ... גרו יאיר, כי הוא צריך הרבה
חזוק, והוא תורם לנו הרבה מאד מאד, ומי יתן, שתהיה לנו איזו
משפחת לתת לו, כי הוא צריך פרנסה, וכן צריכין לעורר את הנשים,
שיקרבנו את אשתו, ואתה תעשה כל מיני מאמצים בעולם לקרב
אותו.

אודות אשתך, אם היא צריכה לעשות צלום שתעשה צלום,
והקדוש-ברוך-הוא ישלח לה רפואה שלמה באיברייה ובגידיה ובכל
טפי דמיה, ותבשר לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

כג שסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"ח סִיּוֹן ה'תשנ"ה.
שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאָד, ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדּוּ"חַ אִיךָ אֶתָּה לּוֹמֵד עִם
הַיְלָדִים, וְזֶה מִמֶּשׁ תַּעֲנוּג לְרֵאוֹת וְלִשְׂמֵעַ דּוּחֵי טוֹבִים וּמְשֻׁמְחִים,
וְאֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ מָאָד מָאָד מְרָצִים מִמֶּךָ, חֵיילֶךָ לְאוֹרֵיתָא, וְלֶךָ בְּכַחֲךָ
זֶה וְהוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל, וְתַצִּיל אֶת הַיְלָדִים שְׁלֵנוּ, וְאִם יֵשׁ לֶךָ אִיזוֹ
בְּעֵינָה עִם אִיזָה יֵלֵד, אֵל תַּתְּפִּישׁ לְהַגִּיד לְהַהוֹרִים, כִּי אֲנִי אֲבַקֵּשׁ
מִכֶּלֶם, שְׁיִשְׁתַּפּוּ פְּעֻלָּה אֶתְּךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְכַלְכֵּל אוֹתָךְ,
וּבְקָרוֹב גְּאָרְגוֹן לֶךָ מִשְׁפָּרַת טוֹבָה, שְׁלֵא תַצְטָרֶךְ לְבַקֵּשׁ גְּדֻבוֹת וְכו',
אֲדוּבָה תִּהְיֶה לֶךָ מִשְׁכַּרְת מְכַבֶּדֶת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שְׁנִזְנֶפֶה
כְּכֹר לְמַכְנִים מִשְׁלֵנוּ, וְלֹא נַצְטָרֶךְ לְטוֹבוֹת מְאַחֲרִים. רַק חֲזַק וְאַמֵּץ,
וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה לֶךָ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמְּאַחֵל לֶךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כג שסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ראשון לְסֹדֵר שְׁלַח, כ' סִיּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא יְאוּשׁ וְכו'. מֶה אֵמַר לֶךָ! הִנֵּה
טוֹב, שֶׁתִּלְמַד אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקְוֹטֵי־מוֹתֵרִין, חֵלֶק ב', סִימָן פ"ב, שְׁשָׁם
מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל מִסוּד שְׁוִיּוֹן זְכִיּוֹת אָדָם וְתוֹה וְכו', וּמִרְאֵה דְרַךְ אִיךָ
שְׁחִנָּה תַתְּבַטֵּל אֶל אָדָם וְכו', עֵינֵי שָׁם הֵיטֵב, הֵדֵק הֵדֵק הֵיטֵב; כִּי

בתוך דברי רבנו ו"ל גנוזים סתרי נסתרות, רזי דרזין. ואם היו
בני־אדם רק פותחים את העינים, היו רואים נפלאות בתורת רבנו
ו"ל, ועל רבנו ו"ל ראוי לומר להקדוש־ברוך־הוא: תדי בך תדי בך,
ששלחת אלינו נשמה כזו, שכלולה מכל הנשמות וכו' וכו'.

ואודות מה שמעיק לך, זה רק מחמת שאתה כל־כך הרבה
חושב מעצמך וכו', חושב מאחרים וכו', ואז יש לך אכזבות וכו',
אבל אם תקים את דברי רבנו ו"ל (שם בלקוטי־מוהר"ו, חלק ב', סימן
פב): חשב־מה, שנה סוד מחשבה, אל תחשב כלום, אז תהיה תמיד
שמח. אני לא כלום, אין לי כלום, אני לא צריך כלום, עכשו תקח
משהו ממני...

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שסג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... שיחיו.

מאד מאד אבקש אתכם, שתגורו יחד באהבה ואהבה, פי הרבה
עולמות תלויים בכם, ונשמה קדושה עוד צריכה לצאת מכם,
והסמ"ך־מ"ם עושה כל מיני פעולות שבועולם, שיהיו ביניכם
פרודים וכו', ורוצה מאד שתתגורשו, חס ושלום, חס ושלום, ועל־כן
עשו למענו יתברך, ותעשו שלום בינכם.

את ... תהיה, תראי מאד מאד לכבד את בעלך, ותיקרי אותו,
ותשתדלי שהוא ילך ללמד תורה בכל יום, וכן יפיץ את אור רבנו
ו"ל בעולם, ואתה ... גרו יאיר, ראה להיות מסדר עם הזקן פרוץ
אשתך, ותלך תמיד נקי ומסדר. ובזכות זה תהיה לכם הצלחה
גדולה בכל דרככם, ובכל אשר תפנו — תשפילו ותצלחו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג שסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח, כ' סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות מכתב חזוק, תאמין לי, אם תעשה לעצמך קביעות
ללמד בכל יום בספר "אשר בנחל", אז יהיו לך המון מכתבים, כי
החזוק שיש שם, לא תמצא במקום אחר, וכן טוב שתקבע לעצמך
שעור בספר "אוצר הקונטרסים", אשר כל קונטרס הוא חזוק בפני
עצמו.

ואודות הטעיות וכו', מה אמר לך! צריכים רק לעורר את
המגיהים שיגיהו טוב, כי אני מצאתי טעיות שמוציאות לגמרי את
הכנת הענין.

אודות ספרים, תקנה לי כל ספר חדש שיש, ואשלם לך
כשאבוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה למסר את המכתב הזה למשפחת זה מאד דחוף, שלא
יתגרשו, חס ושלום, חס ושלום.

כג שסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח, כ' סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי, אִם כִּי לֹא כָדָא
 לְהִרְאוֹת לְגוֹי שְׂיִכּוּלִים לְזֶרֶק כְּסֶף, וּבִפְרָט שְׁאֲנִי רוֹצֶה גַם לְהִיֹּת
 אֶצֶל צִיּוֹן הַבְּעַל-שָׁם-טוֹב זִי"ע בְּמַעֲזָבוֹז, וְכֵן אֶצֶל צִיּוֹן הַמַּגִּיד זִי"ע
 בְּאֲנִיפּוּלִי, וְכֵן אֶצֶל הַצִּיּוֹן שֶׁל הַתּוֹלְדוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּפוֹלְגָנָה, וְאוּלַי גַם
 אֶצֶל הַבְּעַל הַתְּנַיָּא זִי"ע בְּהַאֲדִיטָשׁ, וְעַל-כֵּן אֶסוּר לְהִרְאוֹת לוֹ רַחֲבוּת
 שֶׁל כְּסֶף, כִּי אִזּוֹ יִרְצֶה מִי יוֹדֵעַ כְּמָה.

הַעֲקָר שְׂכַחְתִּי לְגַמְרֵי לֹמֵר לְ... שְׂיֵאמֵר לְ... הַבְּעַל-הַבַּיִת, שְׁאֲנִי
 בָּא כְּדִי שְׂבִדְיוֹק בַּיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה, כִּי סָךְ הַכֹּל יֵשׁ לָנוּ שָׁם רַק יוֹם
 וַחֲצִי.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

אֵל תִּשְׁכַּח לְהַשְׁאִיר אֶת הַדְּבָרִים שֶׁל ... בְּנִי, אֶצֶל ...

כג שסו.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"א סִיּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה אֲנִי עוֹמֵד לְצֵאת עֲכָשׁוֹ לְנִסְעַ אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל לְיוֹמִים,
 וּקִבְלָתִי אֶת הַמִּכְתָּב הַרְצוּף פֶּה. לְדַעְתִּי, אִם תַּעֲשֶׂה אֶת הָעֶרֶב הֵן
 לְגַבְרִים וְהֵן לְנָשִׁים, יִהְיֶה יוֹתֵר מְצֻלַח כִּי כָּךְ יָבוֹאוּ יוֹתֵר אֲנָשִׁים,
 וְיִתְמַלֵּא הָאוֹלָם. וְכֵן צָרִיכִים מְאֹד לְהַדְּגִישׁ, שְׁלֹא יִהְיֶה עֶרֶב
 פּוּלִיטִי, וְעַל זֶה אֶתֶּה צָרִיף לְשִׁים אֶת הַדְּגִישׁ, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְהַתְּעַרֵּב
 בְּשׁוּם פּוּלִיטִיקָה שְׂבַעֲוֹלָם, יֵשׁ לִי כְּבֹר מְסַפִּיק עִם הַסְּמ"ך-מ"ם, יִמַּח
 שְׁמוֹ, וּמָה אֲנִי צָרִיף לְהַסְתַּבֵּף עִם מְדִינָה וְכו', הַשָּׁם שְׁלָנוּ יִקָּר יוֹתֵר
 מְדִי וְכו' וְכו'.

אֲקוּהָ שְׂתַבָּרֵר עוֹד פְּרָטִים, וְתִבִּין וְתִשְׁפִּיל מַעֲצָמְךָ אִיף יְכוּלִים

יותר להצליח, עשיתי את זה על יום חמישי ט"ו באב, אני מקווה שתוכל לעזר לארגן.

המצפה לשמע הטוב ממך...

כג שסז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח, כ"א סיון ה'תשנ"ה.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את המכתב שפותבים בשביל ... וכו', ואני לא יודע מה לייעץ לך, תעשי כפי שאת מבינה.

מה אמר לך! עכשו מכינים את החוכרת של סוף השנה מהבית-ספר, ואני רואה את התמונות של הבנות. תאמיני לי, שדמעות נושרות על פני, שאני רואה את העבודה שהשקעתם כל השנה, ולכן ראי להתחזק בעזות ובעקשנות דקדשה, ואל תפחדי מאף אחד בעולם, כי כל זה הוא רק זכותך, ומה שיש לנו פעוטון וגן ובית-ספר, ואפלו תלמוד-תורה, זה הכל בזכותך, ועל-פן אל תשברי משום דבר שבעולם, וכן שלא תהיה לך שום חלישות הדעת, רק תדביקי את עצמך בו יתברך, ותתחזקי בעזות ובעקשנות דקדשה ותמשיכי, ואז תראי את הפרות בעוד כמה שנים, ותוכלי להתפאר, שיש לך חלק גדול בזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שסח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח, כ"א סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"בנאל עיר ברסלב", הונ"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה

וְצוּקָה, וּמְכַל נִגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אֲמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם להחזיק את עצמכם ביחד, שזו כל הצלחתנו, שאנחנו מתאחדים ביחד, וזה שורף את כל השונאים שלנו. ועל-כן תעשו חומה סביבכם, חומה של אהבה, חומה של רחמים, כי צריכים לאהב ולרחם על כל בר ישראל, ובפרט אהבת חברים, אשר על זה הזהירנו מאד מאד רבנו ז"ל והבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע והארז"ל, כי על-ידי אהבת חברים, שאחד מרחם על השני, על-ידי זה יש קיום לחבריא, וחכמינו הקדושים אמרו (אומיות דרבי עקיבא): אמר הקדוש-ברוך-הוא: במדת הרחמים בראתי את העולם, ובמדת הרחמים אני מנהיגו ועתיד אני לחדשו במדת הרחמים; ועל-כן צריכים להשתדל מאד מאד ללכת ברחמנות אחד עם השני, ולהבין אותו, ולדון אותו לכף זכות, אשר זה היסוד והעקר אצל דעת רבנו ז"ל — לדון אחד את השני לכף זכות, ותןפרו היטב מה שאמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה ז, סימן לו): כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי, סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן. וכן אמרו (שם): כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי, סוף שמדת הדין פוגעת בו; רואים שעומד עלינו רשע מרשע, פושע ישראל, הסמ"ך-מ"ם וגנדא דליה, אשר אומרים פתוח, שיעקרו אותנו מפה (היה לא תהיה), ועל-כן אין שום רחמנות עליהם כלל, ובפרט על הרשע מרשע, שמסית ומדיח את התושבים נגדנו, לא-כן על אנשי שלומנו צריכים לרחם אחד על השני, ולהשתדל בכל מיני אפנים שבעולם לדון אחד את השני לכף זכות.

מה אמר לכם! ראו שהמקום שלנו יהיה מקום משכן השכינה, שתמיד ידברו רק מהקדוש-ברוך-הוא ומאמונה פשוטה, ומרבנו ז"ל ומעצותיו הקדושות. ואמרו חכמינו הקדושים (פרקי דרבי אליעזר, פרק כה): אם יש לאדם שכל, דומה לאדם שנוכנס לבית המרקחים, אף-על-פי שלא לקח ולא נתן פלוס, מכל מקום ריח טוב לקח, והוציא עמו, לא-כן מי שאין בו שכל, ורואה כסילים לרע, דומה

לְאָדָם שְׁנֹכְנֵס לְבֵית הַבּוֹרֶסְקִי, אֶף-עַל-פִּי שְׁלֵא נָתַן וְלֹא לָקַח כְּלוּם, מִכָּל מְקוֹם רֵיחַ רַע נִקְלָט בּוֹ, הֲרִי שְׁלַכְּם לִפְנֵיכֶם, אִם עוֹשִׂים אֶת הַמְּקוֹם שְׁלֵנוּ בֵּית מְרַקְחָת, שְׁמַדְבָּרִים רַק מֵהַתְּרוּפּוֹת וְהַרְפוּאוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם מִמֶּשׁ מֵרַפָּא לְנַפְשׁ, אָז אֶפְלוּ שְׁלֵא לּוֹקְחִים וְלֹא נּוֹתְנִים כְּלוּם, מִכָּל מְקוֹם רֵיחַ טוֹב לּוֹקְחִים עִם עֲצֻמָּם, וְזֶה יִהְיֶה עִם בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ שְׁלֵנוּ, יִהְיֶה עַל-פִּי רֵיחַ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁיִדְבְּרוּ רַק מֵעֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת, אֲזִי מִי שֶׁרַק יָבּוֹא לְשֵׁם, אֶפְלוּ שְׁלֵא נָתַן וְלֹא לָקַח, עִם כָּל זֹאת רֵיחַ טוֹב יּוֹצִיא עִמוֹ, לֹא-כֵן אִם נִסְתּוֹכֵב, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲצֵל הַרְשָׁעִים אֲרוּרִים, מִחֻלְלֵי שְׁבֹתוֹת וְאוֹכְלֵי טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, זֶה מִמֶּשׁ בֵּית הַבּוֹרֶסְקִי, וְתוֹפְסִים וְקוֹלְטִים רֵיחַ רַע מֵהֶם, וְעַל-כֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת בִּינֵיהֶם, וְכֵן לְהִזְהִיר אֶת גְּשׁוּמֵינוּ וְיִלְדֵינוּ שְׁלֵא לְהִסְתּוֹכֵב בִּינֵיהֶם.

נָא וְנָא תִקְבְּעוּ לְעֲצֻמְכֶם שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ וּבִשְׁלֹחַן עָרוּף בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל זֶה בִּיּוֹתֵר, כִּי בְּאֲמַת זֶה רַק מֵה שִׁישְׁאָר מֵאֲתָנוּ, כִּי הַכֹּל הֵבֵל וְרַעוּת-רֵיחַ. וְאָמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת, פֶּרֶק ו'): אֵין מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמֵעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּד; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרָשׁ פִּנְחוּמָא, פֶּרֶשֶׁת יִתְרוֹ): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין מִכָּה שְׂאִין בָּהּ רְפוּאָה, וְנִפְרַת רְפוּאָתָהּ וְסִמָּה שֶׁל כָּל מִכָּה וּמִכָּה, יַעֲסֵק בַּתּוֹרָה, שֶׁהִיא רְפוּאָה לְכָל הַגּוּף; וְעַל-כֵּן מִי שֶׁמְרַגֵּישׁ אֶת עֲצָמוֹ יְרוּד וְשָׁבוּר, עָקַר תְּרוּפְתּוֹ הוּא רַק לְבָרִיחַ אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהִיא רְפוּאָה לְכָל, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (עֵרוּבֵין נד): חֹשׁ בְּמַעֲוִי — יַעֲסֵק בַּתּוֹרָה, חֹשׁ בְּכָל גּוּפוֹ — יַעֲסֵק בַּתּוֹרָה, שְׁנֹאֲמַר: לְכָל בְּשָׂרוֹ מֵרַפָּא; וְעַל-כֵּן רָאוּ שְׁבֵית-הַמְּדֻרָשׁ שְׁלֵנוּ יִהְיֶה מְקוֹם תּוֹרָה, וְתִלְמָדוֹ בְּחִבְרוּתוֹת, וּבִפְרָט בֵּין מְנַחֵה לְמַעְרִיב, שְׁיִלְמְדוּ בְּרַבִּים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְהַתְּבוּדָד עֲצֻמְכֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבִפְרָט בְּלִילָה בְּשֻׁדָּה וּבְהֵר, וְתִזְכְּרוּ אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים עִמוֹ תִּבְרַף, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאָמַר אֱלִיהוֹ הַנְּבִיא (תַּנָּא דְּבֵי אֱלִיהוֹ רַבָּה, פֶּרֶק טו): לְפִי שְׁכָל הַמְּרַבָּה

שיחות ותפלות, הן מלווין אותו, עד שמגיע לבית עולמו, מה מלווה את האדם? רק אלו הדבורים שמדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, ולכן תהיו מאד מאד חזקים לדבר בכל יום עם הקדוש-ברוך-הוא, ובפרט בלילה.

אני נוסע ליומים, בעזרתו יתברך, אל ציון רבנו ז"ל, ואנפיר שמה את כל אחד ואחת מכם בלי יוצא מן הפלל, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל אצל ציון רבנו ז"ל על כל אחד ואחת מכם, וכן אבקש אתכם, שאתם תתפללו ותבקשו על הצלחתי.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג שסט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, כ"ב סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין מה שאתה שואל מאיפה יתגלה משיח צדקנו וכו', תאמין לי, שדברים אלו לא צריכים להכנס ולחקר וכו', יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוכח להגיע ליום המיחל הזה, ואז יתגלה כבר לכל העולם פלו.

עם כל זאת חכמינו הקדושים אמרו (סוטה מט): והגליל יחרב; שראו חכמינו הקדושים ברוח קדשם חרבן ערי הגליל, ונמצא שפשיבנה הגליל — משם יבוא ויתגלה משיח צדקנו. וכן אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה לא:), שסנהדרין גלתה לעשרה מקומות, ולבסוף גלתה לטבריה, אמר רבי יוחנן: ומשם עתידין להגאל, וכן מובא ברמב"ם (פרק י"ד מהלכות סנהדרין, הלכה י"ב): בתחלה פשנבנה בית-המקדש, היו בית דין הגדול יושבין בלשפת הגזית שהיתה בעזרת ישראל, והמקום שהיו יושבין בו חול היה, שאין ישיבה

בַּעֲזָרָה, אֲלֵא לְמַלְכֵי בֵית דָּוִד, וּכְשֶׁנִּתְקַלְקְלָה הַשּׁוּרָה גָּלוּ מִמְּקוֹם לְמִקְוֵה, וְלַעֲשֶׂרָה מְקוֹמוֹת גָּלוּ, וְסוֹפֵן לְטַבְרִיָּה, וּמִשָּׁם לֹא עָמַד בֵּית-דִּין גָּדוֹל עַד עֵתָהּ, וְקִבְלָהּ הִיא שְׁבַטְבְּרִיָּה עֲתִידִין לְחֹזֵר תְּחִלָּה, וּמִשָּׁם גִּעְתָּקִין לְמִקְדָּשׁ, עֵינֵי שָׁם; הָרִי שְׁלֹף לְפָנָיִךְ, וַיְדוּעַ שְׂיִבְנָאֵל הִיא מִהַשְּׂדוֹת שֶׁל טַבְרִיָּה, נִמְצָא, שְׁמִשָּׁם עֲתִידִין לְהִגָּאֵל. וְכֵן מוּבָא בְּזֵהָר (וַיֵּרָא קִיט.): 'תִּגְלִי מִלִּפְנֵי מְשִׁיחָא בְּאַרְעָא דְגָלִיל וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְכֵן הוּא (שְׁמוֹת ז): 'בְּהָהוּא זְמַנָּא יִתְעַר מִלִּפְנֵי מְשִׁיחָא לְנִפְקָא מִגּוּ גִנְתָּא דְעַדְנָן, מִהָהוּא אֲתֵר דְאַתְקָרִי קֵן צְפוּר, וַיִּתְעַר בְּאַרְעָא דְגָלִיל וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְכֵן הוּא (שָׁם ט): 'וְכַדִּין יַחֲזוּן כָּל עַלְמָא דְהָא אֲתַגְלִי מִלִּפְנֵי מְשִׁיחָא בְּאַרְעָא דְגָלִיל, וַיִּתְכַּנְּשׁוּן לִיָּה כָּל אֵינוּן דְלַעֲיָן בְּאוּרִיָּתָא, וְאֵינוּן זְעִירִין בְּעַלְמָא, וּבְזִכּוֹת יְנוּקֵי דְבֵי רַב יִתְתַּקֵּף חִילִיָּה לְאַתְגַּבְרָא וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

על-כָּל-פָּנִים לֹא כָּדָאי לְהַתְּבַלְבֵּל מִדְּבָרִים אֵלוּ, רַק לְקוֹת וּלְצַפּוֹת בְּכָל יוֹם בְּכָל שְׁעָה וּבְכָל רְגַע עַל בֵּיאַת וְהַתְּגַלּוֹת מְלֹךְ הַמְּשִׁיחַ, שֶׁהוּא יוֹלִיבְנוּ קוּמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ, וְנִזְכָּה לְהִגָּאֵלָה הַשְּׁלָמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שע.

בַּעֲזָרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ב סִינּוּן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרְךָ הַיְקָר ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ — לָמָּה בַּפְּגָם-הַבְּרִית הוּצָאָת זִרְע לְבִטּוּלָה צְרִיכִים לְהַתְּעַנּוֹת פ"ד יָמִים דִּיקָא וְכוּ', עֵינֵי שְׁעַר הַפְּנוּת, דְּרוּשׁ ו' מְקַרְיָאֵת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה. וְעֵינֵי בַּסְפָּר 'כַּנְפֵי יוֹנָה' לְהַקְדוּשׁ רַבִּי מְנַחֵם עֲזַרְיָה מִפְּאַנּוּ ו"ל (חֶלֶק א', פָּרָק פז); כִּי בַּחֲטָא הִזָּה פּוּגְם בְּשְׁמוֹת: יו"ד ה"ה וְא"ו, שְׁעוּלָה כְּמִנְיָן ט"ל, וְעַם הַשְּׁלֵשׁ אוֹתוֹת עֲצָמָם — הֵם כְּמִנְיָן מ"ב, וְזֶה בְּחֻמְתָּהּ, וְכֵן בְּפִינָה יֵשׁ גַּם-כֵּן מ"ב,

וביחד הם פ"ד, עינן שם; והדבר, כי החטא הזה גורם ונגרם על-ידי שמהרהר הרהורים רעים, ומטמא את המחין שלו, שהם: חכמה ובינה, או שמהרהר בזכר או בנקבה, ומוציא זרע לבטלה, אשר חמר העון הזה הוא אין לשער, כי הורג את ילדיו, כמו שאמרו (נדה יג.): אל תקרי שוחטי הילדים אלא שוחטי הילדים, כי מכל טפה יכול להבראות ולד, והוא הולך והורג אותם, על-פן הוא בעצמו חיב מיתה. ולצערנו הרב, אין מי שיהיה נקי מזה, פמובא בראשית חכמה, שער התשובה, פרק ב'; ואם אמרו בשעתו, מה נאמר כהיום בדור פרוץ; ולכן צריכים לעורר הרבה על חמר העון הזה, שאמרו (נדה יג.): כל המוציא שכבת זרע לבטלה — חיב מיתה; והטעם, שמכל טפת זרע יכול להבראות ולד, ומה גם, שעל-ידי זכויות מגדלת יכולים לראות בטפת זרע דמות שלם של ולד — ראש, גוף, ידים ורגלים. נמצא, שהוא רוצח את ילדיו, ולכן חיב מיתה, אם לא על-ידי תשובה אמתית עם מסירות נפש ממש.

ובודאי מי שיזכה להיות אצל ציון רבנו ו"ל בעיר אומן, ויאמר שם את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', ויתודה על מעשיו המגנים, ויקבל על עצמו לא להוסיף חטא על פשע וכו', ושבו ומחול לו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שעה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ"ג סיון ה'תשנ"ה.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך איזו מורה את מכניסה לבית-ספר, כי יכולה להיות אשה קלת דעת וכו', ופגומה לגמרי וכו', והיא יכולה להכניס רעל וקריחות בתוך הבנות. וכבר אמרו חכמינו

הַקְדוּשִׁים (בַּמְדַּבֵּר רַבָּה, פְּרָשָׁה י"א, סִימָן ה'): "וַיִּשְׁמְרֶךָ" — מִן הַבְּנוֹת, מִלְמַד שֶׁהַבְּנוֹת צְרִיכוֹת שְׁמִירָה; כִּי גַם כָּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (קְדוּשֵׁין פ:): וַנְּשִׁים דַּעְתָּן קָלוֹת עֲלֵיהֶן, וּמָה גַם שְׂאֵם נְכָנִיס מוֹרָה קָלַת דַּעַת, הִיא יְכוּלָה לְקַלְקֵל לָנוּ אֶת כָּל הַבְּנוֹת בַּפֶּתָה שְׁלָה, וְזֶה מָה שְׁחָסַר לִי עוֹד, לֹא מִסְפִּיק שְׂאֲנַחְנוּ סוּבְלִים "מִהֲרַע הַמְּקוֹמִי" שֶׁהוּא "הַרְב" טֵמָא מְטָמָא וְכוּ', שְׁלוּחָם נִגְדַּ חֲנוּפָה הַפֶּשֶׁר שֶׁהַקְּמִתִּי וּמוֹסֵר אוֹתִי בְּכָל מְסִירוֹת וְכוּ', אֲנִי צְרִיף גַם מוֹרָה מְקַלְקֵלַת מִבְּפָנַי ! ?

לְכֵן תִּשְׁמְרִי מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, בֵּית־סֵפֶר זֶה לֹא בֵּית־חַרְשֵׁת, עוֹסְקִים פֹּה עִם נְשִׁמוֹת קְדוּשׁוֹת, חֵלֶק אֶלּוֹךְ מִמֶּעַל.

אֲקַוֶּה שֶׁתִּבְנִי מֵה לְפָנַי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ג סִינָן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזוֹק וְאַמִּץ מְאֹד, וּשְׁמֹר פְּתֻחֵי פִיךָ מֵהִיוֹם וְהַלָּאָה, וְאִזּוּ לֹא תָבוֹא אַף פַּעַם לִיְדֵי גְסִיוֹנוֹת שֶׁל מַחְלָקַת בְּבֵיתֶךָ. הַעֲקָר לְזִכֹּר מָה שְׂאָמַר הַתַּנָּא (אֲבוֹת פָּרָק ב'): וְאֵל תִּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה, בְּאִשְׁתּוֹ אָמְרוּ וְכוּ', וְלִכֵּן מֵהִיוֹם שְׁמֹר עַל כָּל דְּבוּר שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר, כְּדֵי שֶׁאִשְׁתְּךָ לֹא תִפְגַּע מִמֶּךָ. וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּשְׁטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רב), שֶׁהַנְּשִׁים מְקַפִּידוֹת עַל כְּבוֹדָן וְכוּ'. וְלִכֵּן שְׁמֹר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר מָה שְׁלֹא צְרִיכִים, וְאִזּוּ תִלְךָ לְבִטָּח דְּרַכְּךָ, וְתִחְיֶה חַיִּיךָ בְּטוֹב וּבְנִיעִמִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שעג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם תִּתְפָּרֵד, יוֹם רִבְעִי לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ג סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

כָּבֵד דְּבַרְנוּ כַּמָּה פְּעָמִים פְּנִים אֶל פְּנִים, וְכֵן הִסְבַּרְתִּי לָךְ בְּכַתָּב וְכו', אֲשֶׁר לְעֶסֶק עִם בְּנֵי אָדָם, זֶה עֲבוּדָה הַכִּי קִשָּׁה, כִּי כָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ דַּעַה אַחֲרֵת וְכו', שְׂכָל אַחֵר וְכו', וְהִבְנָה אַחֲרֵת וְכו', וְכָלֵם צוֹדֻקִים, וְלִכְּנֵן מִי שֶׁעוֹסֵק עִם צְבוּר, הוּא צָרִיף לְדַעַת אֵיף לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֶפְלוּ שְׁעַם זֶה הוּא מְדַבֵּר כְּכָה וְעַם זֶה הוּא מְדַבֵּר כְּכָה וְכו' וְכו', זֶה לֹא סְתִירָה, אֲלֵא צָרִיכִים לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד כְּפִי הָרֵאשׁ שְׁלוֹ וְכו', וְכִפִּי נִשְׁמַתוֹ, וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחֻמָּא פְּנִיחָס): בְּרוּף חֲכָם הָרְזִים, כְּשֵׁם שְׂאִין פְּרָצוּפִיָּהֶם שְׁוִין זֶה לְזֶה, כִּף אֵין דַּעַתָּם שְׁוֶה זֶה לְזֶה, אֲלֵא כָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ דַּעַת בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ. וְכֵן אוֹמֵר (אֵיב כַּח, כַּח): "לְעֵשׂוֹת לְרוּחַ מִשְׁקַל וַיִּמֵּם תִּבְּנֵן בְּמִדָּה", כָּל בְּרִיָּה וּבְרִיָּה יֵשׁ לָהּ דַּעַת בְּפִנֵּי עֲצָמָהּ. תַּדַּע לָךְ שֶׁהוּא כֵּן, מִשָּׁה מְבַקֵּשׁ מִן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשַׁעַת מִיתָתוֹ, וְאוֹמֵר לְפָנָיו: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, גְּלוּי וַיְדוּעַ לְפָנֶיךָ דַּעַתָּם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֵין בְּשֶׁל בְּנִיף דוּמָה זֶה לְזֶה, כְּשֶׁאֵין מִסְתַּלַּק מֵהֵן, בְּבִקְשָׁה מִמֶּךָ אִם בְּקִשְׁתָּ לְמִנּוֹת עֲלֵיהֶם מְנַהֵג, מְנַה עֲלֵיהֶם אָדָם, שֶׁיְהֵא סוֹבֵל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי דַּעַתוֹ, מִנֵּין? כַּמָּה שְׂקָרָאוּ בְּעִנֵּין שְׁנֹאֲמֵר (בְּמִדָּבָר כו, טו): "יִפְקוּד הַוַּי"ה אֱלֹהֵי הַרוּחֹת לְכָל בֶּשָׂר" וְכו', וְלִכְּנֵן שְׁלֵא יְהִיו לָךְ שׁוּם קִשְׁיוֹת עֲלֵי, שְׁלֹזָה אֲנִי מְדַבֵּר כְּכָה וְכו', וְלִזְזָה אֲנִי מְדַבֵּר כְּכָה וְכו', כִּי כִּף צָרִיף לְהִיּוֹת, וְהַכֵּל בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק, אֲקַנְהָ שְׁאֵתָה מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר.

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שעד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ג סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה, רַפּוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרַפּוּאָת הַגּוּף גַּם יַחַד, רַק לֹא לְהִתְיַאֵשׁ, וְשׁוּם רוּפָא אֵין לוֹ רְשׁוּת לְיֵאֵשׁ חוּלָה, כִּי כִּף אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ס.) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כ"א, יט): "וְרַפָּא יִרְפָּא" — מִפְּאֵן שְׁנִתְּנָה רְשׁוּת לְרוּפָא לְרַפָּאוֹת. וְאֶמְרוּ צְדִיקִים, שְׁנִתְּנָה רְשׁוּת לְרוּפָא לְרַפָּאוֹת, אָבֵל לֹא לְיֵאֵשׁ. אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה שְׁתַּבְּשֶׁר לִי בְשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת בְּקָרוֹב.

הָעֵקֶר לְהִרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזָה הָעוֹלָם רַק אֶת הַנֶּשֶׁק הַזֶּה שְׁנִקְרָא הַפָּה, כְּמֵאֲמָרַם ו"ל (מִדְּרַשׁ שׁוֹחַר טוֹב, תְּהִלִּים קמ"ח): פִּיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל חֲרָבָם, כִּי אֵין כַּחֲסֵינוּ אֶלָּא בַּפֶּה; וְלִכֵּן תִּשְׁתַּמְּשׁ עִם הַנֶּשֶׁק הַזֶּה הִרְבָּה לְדַבֵּר עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שְׁאַתָּה צְרִיךְ, וּבְזָה תִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה גְּדוּלָה מְאֹד, וּבִפְרִט שְׁתַּמְּשֶׁף עֲלֶיךָ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שעה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ג סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בַּעֲגִינַן הַשְּׂדוּף שְׁפִתְבָּתְךָ וְכוּ', אֲנִי מִצְטַעֵר מְאֹד לְכַתֵּב לְךָ מָה

שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סג): נַחִית דְּרָגָא וְנִסִּיב אִיתְתָּא, צְרִיכִים לְרֵדָת מְדַרְגָּה, וְאָז מוֹצְאִים אֶת הַזְּוִיג, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בַּחוּר אוֹ בַּחוּרָה הֵם גְּאוּתָּנִים וְכוּ', וְלֹא מִתְאִים לָהֶם לְקַחַת אֶת זֹאת אוֹ אֶת זֶה וְכוּ', אֲנִי הִכִּי חֲכָם וְהִכִּי יָפֵה וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֹו? ! אוֹ אֲנִי הִכִּי חֲכָמָה וְהִכִּי יָפֵה וְהִכִּי מִשְׁפָּלָת וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֶה? ! וְהֵם מְסֻתּוֹבְבִים וּמְחַפְּשִׁים אֶת הַזְּוִיג שְׁלָהֶם, כִּפִּי הַדְּמִיוֹן שֶׁנִּכְנַס בְּכָל אֶחָד וְאַחַת, כְּאֵלוֹ מִי יוֹדֵעַ מַה הוּא, וְהֵם מְחַיְבִים שְׁיָבוּא לָהֶם זְוִיג מִשְׁהוּ שְׁעֵדִין לֹא נִבְרָא וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מְחַפְּשִׁים וְכוּ', וּמְסֻתּוֹבְבִים וְיוֹצְאִים לַפְּגִישׁוֹת פֶּן וְאוֹלֵי אֲמַצָּא אֶת הַמְּבַקֵּשׁ שְׁיָבוּא אֵלַי עַל סוּס לְבֵן עִם שְׂקִים מְלֵאִין כֶּסֶף וְכוּ', וּבְשִׁבִיל זֶה הַבַּחוּר אוֹ הַבַּחוּרָה מְחַכִּים עַד שְׁיִגְלֵד זֹוּג כְּזֶה, וּבֵין כֶּף הֵם לֹא קוֹלְטִים, שְׁהַזְּמַן אֵינוֹ מִמֶּתִין, כְּמֵאֲמַר הַחֲכָם: "הַזְּהַר מִן הַזְּמַן, כִּי הוּא אוֹיֵב רַע מְאֹד", עַד שְׁתּוֹפְסִים אֶת עֲצָמָם וּמַגְלִים, שֶׁהֵם כְּבָר בְּגִיל שְׁלוֹשִׁים, וּמָה עוֹשִׂים עִכְשָׁו? ! עַל זֶה בָּאִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, וְנוֹתְנִים לָנוּ עֲצָה (יְבָמוֹת סג): נַחִית דְּרָגָא וְנִסִּיב אִיתְתָּא, תְּרַדּוּ מְדַרְגָּה, וְאַל תִּחְזִיקוּ מַעֲצָמְכֶם כָּל-כֶּף בְּגִדּוֹל וְכוּ', וְאָז תִּמְצְאוּ בְּקִלּוֹת זֹוּג שְׁיִתְאִים לָכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְקוּהָה, שְׁתִּכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ בְּתוֹךְ לְכָף, וְאָז לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, וְיֵשׁ לָךְ כְּבָר שְׂדוּף, וְאַתָּה כְּבָר מִתְחַתֵּן, כִּי הַכֵּל תְּלוי בְּאֶדָם.

הַדְּוִרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שְׁעוֹ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

אַתָּה צְרִיף לְדַעַת, שְׁאֲדָם צְרִיף לְחִיּוֹת עִם חֲשַׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ, שְׁזֶה כָּל עֲנִין שֶׁל "הַתְּבוּדוֹת", שְׁנִקְרָא בְּחִינַת "מִשְׁפָּט" בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל

(לקושי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב', וסימן טו, וסא), הינו לשפט את עצמו בכל דבר איך הוא מתנהג בפרטי פרטיות וכו', כי בלי משפט אדם מבהל ומבלבל, ואינו יודע איך להתנהג וכו', אבל אם אדם שופט את עצמו על כל דבר מה שהוא עושה, אזי נופלת עליו יראה ובושה וישוב הדעת. וזו המעלה של התבודדות, שאדם מתבודד על כל דבר שהוא עושה, ושופט את עצמו, על-ידי-זה הוא יסור מן הרע שנדבק בו. וזכור גם זכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה צג, סימן י'): אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה וכו', לכשיבוא הקדוש-ברוך-הוא, ויזכית כל אחד ואחד לפי מה שהוא, שנאמר (תהלים נ, כא): "אזכיחך ואערכה לעיניך".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד, שתהיה לי הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כג שעז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ"ג סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לברח מכל מיני חכמות של הבל, כי העקר בעבודת השם יתברך להיות תם וישר וירא אלקים, כי תמימות זו המדרגה הכי עליונה, ורבנו ז"ל גלה לנו (ספורי-מעשיות, מעשה ט'), שהתם הקדוש זכה להגיע למדרגה הכי עליונה, על-ידי מדת התמימות שבו, עד שזכה להיות מיניסטור על כל המיניסטורים, הינו שר על כל השרים וכו', שזה מרמז על עצמו ראש כל הצדיקים וכו', כי על-ידי תמימות יכולים להגיע למדרגות הכי עליונות, ולכן תזרק ממך כל הדמיונות, וזכור אשר (דברים יח, יג): "תמים תהיה עם ה'הו"ה

אֶלְקִיךָ", וּפָרַשׁ רַש"י: 'הִתְהַלֵּךְ עִמּוֹ בְּתַמִּימוֹת וּתְצַפֶּה לוֹ, וְלֹא תַחְקֹר אַחַר הָעֵתִידוֹת, אֵלֶּא כֹּל מֵה שְׂיָבוֹא עֲלֶיךָ קִבֵּל בְּתַמִּימוֹת, וְאִזּוּ תִהְיֶה עִמּוֹ וּלְחַלְקוֹ, עַיִן שָׁם; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ וּבְהִנְהָגָתוֹ הַיּוֹם יוֹמִית מִדַּת הַתַּמִּימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת. וּמִוֵּהֲרַגְנָתָּ וְ"ל הִיָּה רְגִיל לֹאמֹר, אֲשֶׁר הַתַּמִּימוֹת שֶׁל רַבְּנֵי וְ"ל, זֶה עֲמוֹק עֲמוֹק מִי יִמְצְאוּנוּ, וּבִפְרָט מִי שְׂרוּצָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מִכְרַח לְזָרֵק אֶת הַשֶּׁכֶל הַעֲצָמִי שֶׁלוֹ וְלִהְיוֹת תָּם, וְאִזּוּ יוּכַל לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִיּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, שְׁחִסְדֵיךָ בְּרִסְלָב תְּלוּיָה רַק כְּפִי שְׂאָדָם מִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי וְ"ל, וְלֹא מֵה שְׂנֵהוּג הַיּוֹם וְכוּ', וְזִקְנִים וְכוּ', וּנְעָרִים וְכוּ', זֶה שְׂאָחַד אֶכֶּל יוֹתֵר תְּפוּחֵי אֲדָמָה וְלֶחֶם מֵהַשָּׁנִי וְכוּ', זֶה לֹא עוֹשֶׂה אוֹתוֹ יוֹתֵר חֲסִיד וְכוּ', כִּי רַבְּנֵי וְ"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁנִּלְמַד אֶת סֵפֶרוֹ הַקְּדוֹשׁ: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּי, וּכְבָר נִשְׁמַע מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, שְׂאָמַר (תִּי-מוֹהַר"ן, סִיּוֹן שְׁמוֹ), שֶׁהַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ שֶׁלוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן שְׂיֻצָא בְּעוֹלָם, הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאֲלָה, וְאָמַר: מֵאַחַר שְׂיֻצָא בְּעוֹלָם, אֲנִי חִפֵּץ מְאֹד שִׁיְלַמְדוּ אוֹתוֹ, כִּי צְרִיכִים לְלַמַּד אוֹתוֹ הַרְבֵּה, עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר בְּעַל-פִּיהָ, כִּי הוּא מְלֵא מוֹסֵר וְהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלָיו. אַחַר-כֵּן אָמַר בְּפִרוּשׁ, שֶׁהַלְמוּד בְּחִבּוּרֵי הַקְּדוֹשִׁים, הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאֲלָה, וְאָמַר, שֶׁטוֹב לְקַבֵּעַ לְעֲצָמוֹ שְׁנֵי שְׁעוּרִים לְלַמַּד סִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים: שְׁעוּר אֶחָד פְּשוּט לְלַמַּד בְּמַהִירוֹת הַרְבֵּה מְאֹד, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר בְּעַל-פִּיהָ, וְשְׁעוּר אֶחָד לְלַמַּד בְּעִיּוֹן גְּדוֹל, כִּי יֵשׁ עֲמָקוֹת גְּדוֹלָה

וּנְפֹלְאָה בַסְפָּרִיו, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁלוֹמֵךְ הִרְבֵּה אֶת הַ"לְקוּטִי־
 מוֹהַר"ן", כְּדֵי שְׂיִהְיֶה שְׁגוּר עַל פִּיו, וְזוֹכֶה לְסִיּוֹם כָּל חֲדָשׁ אֶת כָּל
 הַ"לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, וּמְלַבֵּד זֹאת לֹמֵד שְׁעוֹר אֶחָד בְּעֵינֵי גְדוּל מְאֹד,
 וַיַּחֲדֵשׁ בּוֹ חֲדוּשִׁים כְּפִי מַחֲוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ. וְלִכֵּן דִּיקָא מִי שְׁמַתְמִיד
 בַּסְפָּרֵי רַבְנּוֹ וְ"ל, וּבַפֶּרֶט בַּסְפָּרוֹ הַקְּדוּשׁ "לְקוּטִי־מוֹהַר"ן", עַד שְׁזָה
 שְׁגוּר עַל פִּיו, זֶה נִקְרָא חֲסִיד בְּרַסְלָב אֲמַתִּי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שעט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... נְרוֹ וְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, כָּל הַצָּרוֹת שֶׁלְּךָ הֵן רַק מַחֲמַת שְׁאֵתָה לֹא בְשִׂמְחָה וְכוּ',
 וְכָל דָּבָר שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אֵתָה נִשְׁבֵּר תִּכְתֵּף-וּיִמָּד. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד
 מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לַהֲיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאַף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ
 שְׁזוֹ הַעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה לְאָדָם, כִּי אֵין עֲבוּדָה שְׁבֹאָה קָשָׁה לְאָדָם
 כְּמוֹ שְׂמִיחָה, כִּי טַבֵּעַ שֶׁל אָדָם, שְׁנִמְשָׁךְ אַחֵר הַעֲבִיּוֹת וְהַגְּשָׁמִיּוֹת,
 וְכָל-כֶּף חֲכָל, כִּי הַנְּשָׂמָה מוֹשֶׁכֶת רַק לְרוּחַנִיּוֹת, שְׁשֵׁם מְקוֹר
 הַשְּׂמִיחָה, וְהַגּוֹף סוֹחֵב וּמוֹשֵׁף רַק בְּגִשְׁמִיּוֹת, שְׁשֵׁם מְקוֹר הַעֲצָבוֹת
 וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, כְּמוֹ שְׁאֵמֵר רַבְנּוֹ וְ"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן
 קפ"ט): עַקֵּר נְשִׁיכַת הַנֶּחֱשׁ הוּא עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי אָדָם שְׁיִישׁ
 לוֹ שְׂכָל, וְקוֹלֵט תִּכְתֵּף-וּיִמָּד, שְׁבוֹ בְּרַגְעַ שְׁנִמְשָׁכֶת עָלָיו עֲצָבוֹת
 וּמְרִירוֹת וְדְכָאוֹן וְכוּ', זֶה בָּא מִצַּד הַטְּמָאָה, וְלַהֲפֹךְ כְּשִׁימְשָׁךְ אֶת
 עֲצָמוֹ אֵל הַשְּׂמִיחָה, וְלַפְקֹחַ אֶת דַּעֲתוֹ, זֶה בָּא מִהַקְּדוּשָׁה. וְלִכֵּן תִּרְאֶה
 מֵה לְפָנֶיךָ, תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ רַק לַהֲיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל
 הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שפ.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, וּכְבֹר הַזְּהִיר בְּבִנּוֹי"ל אֶת אֶחָד (שיחות-הַר"ן, סימן יז) עַל הַתְּמַדַּת הַלְמוּד, וְאָמַר לוֹ: מְדוּעַ לֹא תִלְמַד? מַה תִּפְסִיד בְּזֶה? הֲלֹא תִקְבַּל עוֹלָם הַבָּא עַל הַלְמוּד! וְאֵין צָרִיף לומר כְּשֶׁהַתּוֹרָה מְרַאָּה אֶהְבָּה לְאֶחָד, אִזּוֹ אֵין רוּצָה כָּלֵל עוֹלָם הַבָּא, רַק שְׂרוּצָה אֶת הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ. וְהֲלֹא גַם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לומֵד, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עבודת זרה ג): סֵדֶר הַיּוֹם שֵׁשׁ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת עוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְכוּ'. וְאָמַר בְּבִנּוֹי"ל, שְׂבִדּוּרוֹת הַלְלוּ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִפְּלַל לְמוּד הַתּוֹרָה מְאֹד. וְדַע, שְׂהַגְדוּלִים שֶׁהָיוּ בְּדוּרוֹת שְׁלִפְנֵינוּ, דִּהְיֵנוּ הַרְבַּנִּים הַגְּדוּלִים שֶׁהָיוּ אִזּוֹ, לֹא הָיוּ יוֹדְעִים שׁוּם כְּוִנוֹת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים, רַק עַל-יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה כְּשֶׁהָיוּ אוֹמְרִים אֵיזָה דְבוּר — נִתְקַיֵּם כֶּף; וְלָכֵן אֵל תַּהֲיֶה בְּטָלָן! תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂבִיכְלֶתְךָ לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, שְׁכַל יוֹם תִּלְמַד מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא (בְּבִלְי יְרוּשְׁלָמִי תוֹסֵפֶתָא), רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף וְכוּ' וְכוּ', וּזְכֹר מַה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת ל): לְעוֹלָם יַעֲסֹק אָדָם בַּתּוֹרָה וּבִמְצוּוֹת קִדְּשׁ שְׂמִימוֹת, שְׂכִינּוֹן שְׂמַת, כְּטַל מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמְצוּוֹת, וְאֵין לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂבַח בּוֹ, וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: מֵאֵי דְכִתִּיב (תְּהִלִּים פח, ו): "בְּמַתִּים חִפְּשִׁי", כִּינּוֹן שְׂמַת אָדָם, נַעֲשֶׂה חִפְּשִׁי מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמְצוּוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתַּפְלִיל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שפא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סיון ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְגִבּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת. מָה אָמַר לְךָ! אֵינִי מֵה לְהוֹסִיף עַל דְּבָרַי רַבְּנוּ ו"ל, וְלָכֵן רַק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁהוֹזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ו"ל עַל זֶה בְּיוֹתֵר, וְאָמַר (לְקוּטִי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק ב', סִמֵּן כד): מְצֻנָּה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְהִתְגַּבֵּר לְהִרְחִיק הַעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ, כִּי כָּל הַחֲלָאִים הַבָּאִים עַל הָאָדָם, כְּלָם בָּאִים רַק מִחֲמַת קִלְקוּל הַשִּׂמְחָה. וְלָכֵן צְרִיכִים לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי): לְפִי שְׂאֵין הַשִּׂמְחָה מִמְתַּנֵּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשָּׂמַח הַיּוֹם — שָׂמַח לְמָחָר, וְלֹא כָּל מִי שֶׁמָּצַר הַיּוֹם — מָּצַר לְמָחָר, לְפִי שְׂאֵין הַשִּׂמְחָה מִמְתַּנֵּת לְאָדָם; וְלָכֵן יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתָּמִיד תִּהְיֶה הַשִּׂמְחָה מְצוּיָה אֲצִלְךָ, כִּי אֵין טוֹב מִזֶּה, וְעַל-יְדֵי שִׂמְחָה מִתְרַחֵב הַלֵּב, וַיְכוּלִים אַחֲרֵי-כֵן לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי מֵה שְׂאֵין הָאָדָם מִתְחַזֵּק לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְפָנִי שְׁנוּפֶלֶת עַל לְבוֹ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, אֲבָל תִּכְף-וּמִיד שְׁמִכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲזִי נִפְתַּח לְבוֹ לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי

מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְדָה תָּמִיד, שְׁתִּהְיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר
תִּפְּנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שפב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לָמָּה אַתָּה צָרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף עֲצוּבָה וְשִׁבּוּרָה וְכוּ', סוֹף כָּל
סוֹף הַחַיִּים כָּל-כֶּף יָפִים, וְצָרִיכִים תָּמִיד לְהִסְתַּפֵּל עַל יָפֵי הַחַיִּים וְכוּ',
וְלֹהֲסִתְּפַל עַל הַחֲצִי כּוֹס הַמְּלֶאכֶה, לֹא עַל חֲצִי כּוֹס הַרִיקָה, וְאִזְנֵהנִים
מִהַחַיִּים כָּל דְּקָה, וְנוֹתְנִים תּוֹדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם בְּכָל
שָׁעָה וּבְכָל רִגְעָה.

רַק תִּתְחַזְּקִי מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה זֹאת הַהַצְּלָחָה שֶׁל
אָדָם, כִּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנוֹ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמֵחָה, חֵלֶק ב', סִימָן א'):
מִי שֶׁהוּא שִׂמַּח תָּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ; וְלִכְּנֵן אִם אַתָּה רוֹצֶה
לְהַצְּלִיחַ בְּחַיִּיךָ, תִּשְׁתַּדְּלִי עִם הַפְּחוֹת לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְאַף שְׂאֵנִי
יודֵעַ, שֶׁזֶּה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָּךְ לְהַגִּיעַ לְשִׂמְחָה, מְרֻבָּה הַבְּלִבּוּלִים
שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת תִּכְרִיחִי אֶת עֲצִמְךָ לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וְתִרְאִי שְׁתִּהְיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה בְּחַיִּים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקֵשׁ עָלֶיךָ, שְׁתַּצְּלִיחִי בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שפג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ד סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מה טוב ומה נעים, אם תַּעֲשֶׂה לְעֶצְמָךְ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשׁ, וּבְסִפְרֵי הַפּוֹסְקִים וּבְסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֵין עוֹד הַצְּלַת הָעוֹלָם כְּמוֹ לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (תַּנְחוּמָא נח) עַל הַפְּסוּק (יִרְמְיָה לג): "אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי", אִי זֶה הוּא בְּרִית שְׁנוּהַג בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה? זֶה תְּלַמוּד. וְכֵן הוּא אוֹמֵר (שם): "כֹּה אָמַר הַנְּוִי", אִם תִּפְרוּ אֶת בְּרִיתֵי הַיּוֹם וְאֶת בְּרִיתֵי הַלַּיְלָה, גַּם בְּרִיתֵי תוֹפֵר אֶת דָּוִד עֲבָדִי" וְגו', וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים א'): "כִּי אִם בַּתּוֹרַת הַנְּוִי" תִּפְצוּ וּבַתּוֹרַתוֹ יִהְיֶה יוֹמֵם וְלַיְלָה"; וְאִף הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא כָּרַת בְּרִית עִם יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא תִשְׁכַּח תּוֹרָה שְׁבַע-לִפְנֵי מִפְּיָהֶם וּמִפִּי וְרַעַם עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, שְׁנֹאֲמַר (יִשְׁעְיָה נט): "וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר הַנְּוִי"ה, רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבַרִי אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ" וְגו', וְלֹא כְּתִיב מִמֶּךָ אֶלֶּא "מִפִּיךָ וּמִפִּי וְרַעַף וּמִפִּי זָרַע וְרַעַף". אֵל תִּהְיֶה בְּטוֹלָן! כִּי יִמְנֹו כְּצֵל עוֹבֵר, וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּרַאשִׁית וּבָה, פָּרָשָׁה צו, סִימָן ב'): "כְּצֵל יִמְנֹו עַל הָאָרֶץ וְאֵין מְקֻנָּה", וְהַלּוֹאִי כְּצֵלוֹ שֶׁל כְּתֵל אוֹ כְּצֵלוֹ שֶׁל אֵילָן, אֶלֶּא כְּצֵלוֹ שֶׁל עוֹף בְּשַׁעַה שֶׁהוּא עָף, דְּכְתִיב (תְּהִלִּים קד): "כְּצֵל עוֹבֵר וְאֵין מְקֻנָּה", וְאֵין מִי שְׂיִקְנֶה שְׁלֹא יָמוּת, הַכֵּל יוֹדְעִים וְאוֹמְרִין בְּפִיָּהֶם שֶׁהֵן מֵתִים; וְלִכֵּן חֻטָּף כָּל יוֹם שְׁעוּרִים קְבוּעִים, וְזֶה יְדְבִיק אוֹתָךְ אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי

מבקש ומתפלל בעדך תמיד, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלית.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כג שפד.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר שלח, כ"ד סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אמה צריך להיות מאד מאד חזק עם הרצונות והכסופים שלך, שזה יביא אותך אל המדרגות הכי עליונות, כמובא בזהר (תרימה ק): לית רעותא טבא דיתאביד מקמי מלכא קדישא, ובגין כך זכאא איהו מאן דמהרהר הרהורין טבין לגבי מאריה, דאף על גב דלא יכיל למעבד לון, קדשא בריך הוא סליק ליה רעותיה פאלו עביד דא לטב [אין רצון טוב שיהיה נאבד לפני הקדוש-ברוך-הוא, בשביל זה אשרי מי שמרהר תמיד הרהורים טובים אל הקדוש-ברוך-הוא, שאפלו שלא יכול לקים את זה, הקדוש-ברוך-הוא מחשב לו את זה כאלו הוא עשה את הדבר טוב שהרהר לעשותו]. ומוהרנ"ת ז"ל מאריך באריכות גדולה (לקוטי-הלכות, ערב, הלכה ג), כי העקר הוא הרצון, שצריך האדם להרגיל את עצמו לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע בכל עת להשם יתברך ולתורתו ומצוותיו, ולהשתדל תמיד שיהיו לו רצונות טובים וחזקים דקדשה. וכמו שאמר רבנו ז"ל, שעקר עבודת השם יתברך הוא הרצון, כי לעבד את השם יתברך אינו יודע מי הוא זה שיוכל לומר שיעבד את השם יתברך וכו', ואפלו מלאך ושרף אינו יכול להתפאר שיוכל לעבד השם יתברך, רק העקר הוא הרצון להשם יתברך, ואף-על-פי שגדמה שהכל רוצים להתקרב להשם יתברך, כי הכל חפצים ליראה את שמו, אף-על-פי-כן לא מבעיא שאין אדם אחד דומה לחברו

בְּעֵינֵי הַרְצוֹן, כִּי אִם גַּם בְּאֲדָם אֶחָד אֵין יוֹם אֶחָד דּוֹמָה לְחִבְרוֹ בְּעֵינֵי הַרְצוֹן וְכוּ'. וְרַבְּנּוּ ז"ל הִרְבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת, שֶׁהֶעֱקַר הוּא רַק הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין, שִׁירְצָה וְיִכְסוֹף תָּמִיד בְּרְצוֹן חֲזֵק לְעִשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת. וְאִם אָף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ זוֹכֶה וְכוּ', מֵרַב הַצְּרוּת וְהַמְּנִיעוּת שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו וְכוּ', מַה לְעִשׂוֹת? יִתְגַּבֵּר לְבָלִי לְהַפְסִיק וּלְבַטֵּל הַרְצוֹן, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק יִרְצָה יוֹתֵר בְּרְצוֹנוֹת חֲזָקִים יוֹתֵר, וְיִתְגַּבֵּר בְּרְצוֹן חֲזֵק וּבְכְסוּפֵין גְּדוֹלִים לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד בְּכָל עֵת לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֶעֱקַר הוּא הַרְצוֹן; כִּי בְּאַמֶּת עֶקֶר הַתְּכָלִית הַטּוֹב שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה הִיא, שִׁתְּנֻפָּה לְתְּכָלִית שְׁלֵמוֹת הַרְצוֹן, שֶׁהוּא רְצוֹן שֶׁבְּרְצוֹנוֹת, שִׁתְּנֻפָּה הַנְּשֻׁמָּה שֶׁיְהִיוּ לָהּ רְצוֹנוֹת חֲזָקִים אֲמִתִּיִּם לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שִׁתְּנֻפָּה לְהַכְּלִל בְּרַעְיוֹן דְּרַעְיוֹן, שֶׁהוּא רְצוֹן שֶׁבְּרְצוֹנוֹת, שֶׁזֶהוּ הַשְּׁלֵמוֹת וְהַמְּעָלָה הַעֲלִיּוֹנָה מִכָּל הַמְּעָלוֹת. כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ, שֶׁמִּשָּׁה רַבְּנּוּ, שֶׁהוּא מְבַחֵר מִיֵּן הַאֲנוּשִׁי, וּמִי לָנוּ גְּדוֹל מִמִּשָּׁה רַבְּנּוּ, רַבֵּן שֶׁל כָּל הַנְּבִיאִים וְהַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת, וּבִסּוֹף בְּעֵת הַסְּתַלְקוֹתוֹ, שָׂאֵז זָכָה בְּדוֹאֵי לְתְּכָלִית שְׁלֵמוֹת הַמְּעָלָה, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג כָּלָל וְכוּ' וְכוּ', וְכָל עֶקֶר עֲצָם הַפְּלִגַּת מְעֵלְתוֹ הוּא, שֶׁזָּכָה בְּעֵת הַסְּתַלְקוֹתוֹ הַקְּדוּשָׁה לְהַכְּלִל בְּרַעְיוֹן דְּרַעְיוֹן, שֶׁהוּא רְצוֹן שֶׁבְּרְצוֹנוֹת, כְּמַבָּאֵר בְּזֵהָר הַקְּדוּשׁ (תְּרוּמָה פח:), שֶׁהַסְּתַלְקוֹת מִשָּׁה הִיְתָה בְּשִׁבְתָּ בְּמִנְחָה בְּרַעְיוֹן דְּרַעְיוֹן. נִמְצָא, שֶׁשְׁלֵמוֹת הַרְצוֹן הוּא גְּבוּהָ מִן הַכָּל, וְכָל עֶקֶר הַתְּכָלִית שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת הוּא לְזָכוֹת לְרְצוֹן, וּלְהַכְּלִל בְּרְצוֹן הַעֲלִיּוֹן. וְלִכֵּן בְּשׁוֹם פָּנִים וְאֶפֶן אֶסוּר לָּהּ לְהִתְיַאֵשׁ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף עַל-יְדֵי שִׁתְּחַזֵּק בְּרְצוֹנוֹת חֲזָקִים, לְבִסּוֹף תִּזְכָּה לְהַגִּיעַ אֶל מַה שֶׁאַתָּה רְצִיתָ לְהַגִּיעַ, וְהֶעֱקַר לְזָכֹר שֶׁרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימֵן לא), שֶׁשְׁלֵמוֹת הַרְצוֹן לְהוֹצִיא מֵהַפֶּה שְׁלוֹ אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים שְׁלוֹ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלְתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֶדְהָ תָּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לָּהּ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שפה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מכם. זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה התפללתי ובקשתי והתחננתי בעבורכם, שתהיה לכם ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם, ושתצליחו עם ילדיכם, שיהיו יראי השם ויתחננו בגיל צעיר, וילמדו תורה בהתמדה רבה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג שפו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אֵל יְדִידִי ... וְאַתּוֹ עִמּוֹ זוֹגְתּוֹ ... תַּחֲיָהּ.

אין אתם יכולים לתאר ולשער כמה בקשתי בעבורכם אצל ציון רבנו ז"ל, ובפרטיות בציון מוהרנ"ת ז"ל, והודעתי שאנחנו זוכים עכשו להדפיס את כל ספרי ה"לקוטי-הלכות", בתכלית ההדור והיפי באותיות גדולות מאירות עינים עם נקודות. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזקה להתחיל ולגמור את כל הסעט, העקר לא להתבלבל בשום פנים ואופן, רק לילך פסיעה אחר פסיעה לאט לאט.

דברתי היום עם בני ... גרו יאיר, והוא אמר שיכול לסדר לכם בענין התלמוד-תורה עם מנפ"ל המוסדות, כי הוא בקשרים טובים עמו, והיום קדם אור היום היו ביבנאל וכו'.

רק תחזקו עצמכם ולהמשיך ולהמשיך להדפיס חלק אחר חלק

אֲשֶׁר כג שפז — כג שפח בנחל רסט

משו"ת "אֲשֶׁר בנחל", שהם דברים השונים לכל נפש, ואשרי מי שיהיה לו חלק בהדפסתו, ואז יראה ישועות גדולות.

המצפה לשמע מכם...

כג שפז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיהיו.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מכם.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ז"ל, והרבה בקשתי עליכם, שתהיה לכם פרנסה בשפע, ותצאו מהחובות והדאגות, ותזכו להיות דבקים בו יתברך, ושהיה לכם בית דירה משלכם, ולא תצטרכו לגור בשכירות.

נא ונא אל תבלבלו את עצמכם משום דבר שבעולם, ואז תראו הצלחה בכל מעשה ידיכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג שפח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיהיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מכם, זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות על ציון רבנו ז"ל, והרבה

בקשתי בעבורכם, שתהיה לכם הרחבה בגשמיית וברוחניות, ותראו נחת מהילדים, ותהיה לכם פרנסה בשפע, ואף אחד לא יוכל לשבר אתכם, אלא תמיד תהיו חזקים באמונה פשוטה בו ותברך, ועל-ידי-זה תצליחו וירככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג שפט.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... שיחיו.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות אצל ציון רבנו ו"ל, ומאד מאד בקשתי בעבורכם, שתהיה לכם פרנסה בשפע, ותזכו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם.

נא ונא ראה לקבץ לעצמך שעורים כסדרן עם חבר טוב, על-כל-פנים חצי שעה או שעה בבית-המדרש, אשר אין טוב מזה, וכן את ... תחיה, ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות שמחה ועליזה, ועל-ידי-זה יהיו לך כחות לטפל בילדים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו וירככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג שצ.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות בשבוע שעבר אצל ציון רבנו ו"ל, והרבה התפללתי בשבילכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שהתפללות תתקבלנה לרחמים ולרצון.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לכם הרבה נחת מבנכם ... גרו יאיר, כי יש לי הרבה עבודה אתו, ועכשו אני מלמד אותו איך להשתמש במחשב, באפן שיהיה עסוק לתקתק גם-כן, וזה יהיה לו עתיד גם לפרנסה, זו אמנות נקיה וקלה, ויכולים להרויח בזה פרנסה.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הערכה שאני מעריך אותך בזה שאתה עוזר לי בנהול בית-המדרש והפית והדפסה וכו' וכו', ותאמין לי, שכל השמוש הזה זה רק שמוש לשמש את רבנו ו"ל, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזף לעסק בזה כל ימי חיינו, ועל-ידי זה נצליח דרבנו תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שצא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קנח, כ"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.
 לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממכם.
 זכיתי להיות בשבוע שעבר אצל ציון רבנו ו"ל, והרבה התפללתי בשבילכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שישמע את תפילתי לרחמים ולרצון, ותמשך עליכם ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם.
 נא ונא ראה אתה ... גרו יאיר, להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותלמד בחברותא עם אנשי שלומנו היקרים, ותמצא לעצמך חבר טוב ללמד עמו בכל יום דף גמרא, אשר אין ערך אליו.

ואת ... תחיה, ראי לדבר בכל יום עם נשות אנשי שלומנו,
ותחזקי אותן, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג שצב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממכם,
ומחמת טרדומי הרבות, לא היה לי הפנאי להשיבכם תוך-ומיד,
ובין כך זפני הקדוש-ברוך-הוא להיות על ציון רבנו ז"ל והרבה
התפללתי בעבורכם.

ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא
ירחיב לכם בין בגשמיות ובין ברוחניות, ותהיה לכם תמיד שמחת
חיים, ולא תרצו שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא, שעל-ידי-זה
תגאלו מכל הצמצומים, ותהיינה לכם רק הרחבות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כג שצג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי
מאד ... שיחיה.

זפני הקדוש-ברוך-הוא להיות על ציון רבנו ז"ל, והרבה
בקשתי עבורכם, שיהיה לכם שלום-בית ואהבה והבנה הדדית,
ותכבדו אחד את השני, ועל-ידי-זה תהיה לכם הצלחה גדולה מאד.

אָשֶׁר כג שצד — כג שצה בנחל רעג

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ שְׁתַּהֲיֶה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם תָּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה,
כִּי כְּשֵׁישׁ אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה, אִזּוּ יֵשׁ הַכֹּל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קָרָח, כ"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נְגִיעוֹ וַיְרַדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנֹכַח קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּבְאִמְצַע זְכִיתִי כָּבֵד לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן
רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה בְּקִשְׁתִּי בְּעַבּוּרְכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם שְׂפַע בְּרָכָה
וְהַצְּלֵחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתַהֲיֶה לָכֶם דִּינָה מְשֻׁלָּכֶם, וְלֹא
תִצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׂכִירוֹת, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לָכֶם
רַב נַחַת מִהַבֵּן, וְתַהֲיֶה תָּמִיד שְׂמֵחָה וְהַצְּלֵחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שצה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קָרָח, כ"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נְגִיעוֹ וַיְרַדְּפוּ אֵל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ" דִּי בְּכֹל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצְיֵלֵם מִכָּל
צָרָה וּמִכָּל צִוְקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה בְּכֹל
מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! מָה אֵמַר לָכֶם, כָּל זְמַן שְׂאֲדָם חֵי, אֵינּוּ יוֹדְעִ
לְהַעֲרִיף מִי זֶה רַבְּנוּ ז"ל. אָדָם צָרִיף לְזַכֵּר, שְׂאִין לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם

חברים, ידידים, משפחה, אף אחד! לא כדאי לחיות באשליה! יש פתגם: מה שבד בטוח! רבנו ו"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן ו'): היצר הרע נדמה כדאדם שרץ עם ד' סגורה, וכל אחד חושב שיש לו משהו ביד ורץ אחריו, ולבסוף פותח את היד, ורואים שאין לו כלום. נמצא, שרץ אחר פלוני כמטרף, בלה את זמנו היקר, ורץ אחריו ימים ולילות, שבועות וחדשים ואפילו שנים, ואין בידו כלום. ולכן אסור לחיות באשליה, שיש לאדם חברים, ידידים, קרובי משפחה, ילדים, אלא מה שאדם אינו עושה בשביל עצמו, לא יהיה לו!

אומרים חכמינו הקדושים (פרקי דרבי אליעזר): פיון שמגיע הזמן של האדם לצאת מזה העולם, בא מלאך המות, וקורא אותו: בא! והוא מתחיל לרעד מפחד, ואומר: רגע, יש לי עוד הרבה ענינים לסדר. אומר מלאך המות: בא, אין לי פנאי, שלחו אותי לקחת אותך. והאדם אומר: אבל אני באמצע עסקים, ואומר מלאך המות: לא אכפת לי, עלי לעשות שליחותי. ורואה אדם שאין לו ברירה, ואף שהוא באמצע עסקיו, אזי אומר: תן לי להפריד מאשתי, מילדי, אבל אומר לו מלאך המות: אין זמן, בא אתי, ומפילו ומוציא נשמתו.

אם אדם יציר בדעתו איך נראה הרגע האחרון, שצריך לצאת מזה העולם, יודעו מרב פחד. וזה אם צריך לצאת פתאום, ואם חס ושלום, נעשה אדם חולה, ובאים לבקרו: אביו, אמו, אשתו, הבעל, ילדיו וכו' וכו', יושבים אתו שעה, שעתים, אחר-כך הולכים, ונותר לבד במטתו, מכל שפן, חס ושלום, כשהוא מקרה חמור, והרופאים מניאשים את האדם שאין לו תקווה, ושוכב במטתו ומחכה ליום האחרון, לשעה ולרגע האחרון. מה אדם חושב אז? האם אנו מצירים לעצמנו את הרגע האחרון? לא! אדם איננו מסגל לחשב מזה. כשמגיע הרגע האחרון, שאדם צריך להוציא נשמתו, ואפילו שעומדים סביבו אשתו וילדיו, וקרובי משפחה, כלם מהפכים פניהם ואינם רוצים להסתכל, כי מפחדים, והנשמה יוצאת ומה הלאה?! פוגשים אותו אלפי אלפים רוב רבבות קלפות ומשחיתים, אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן קמא), בשביל

זֶה אִם אָדָם מִתְעוֹרֵר בְּאֵמֶת בְּתִשׁוּבָה, אִזּוֹ נִתְקַיֵּם אֲצִלּוֹ (דְּבָרִים ל):
 "וּמַל ה' אֶת לִבְכָּךְ וְאֶת לִבְיָרְעָךְ", וְיִכּוֹל לִפְעַל שְׁכַל הַקְּלָפוֹת
 וְהַמְשַׁחִיתִים יִתְבַטְּלוּ מִמֶּנּוּ; כִּי כִשְׂאָדָם חוּטֵא, וּבִכְרִט בְּפָגַם הַבְּרִית,
 רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, הוּא בּוֹרֵא קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים, אָבָל יֵשׁ עֲצָה לְבַטֵּל
 אוֹתָם. תְּכַמְיֵנו הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): כָּל הַקּוֹרֵא קְרִיאַת
 שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ, מְבַטֵּל מִמֶּנּוּ כָּל הַמְשַׁחִיתִים. בֵּינָן שְׂאָדָם קוֹרֵא
 קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה, אֲפִלוֹ אִם בָּרָא קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים לְאֲלָפִים
 וְלִרְבּוּבוֹת, עַל-יְדֵי אֲמִירַת קְרִיאַת שְׁמַע עַל הַמְּטָה — שׁוֹרְפָם לְגַמְרֵי.
 וְלִכְּנֵן הַזֶּהִיר הָאֲר"י הַקְּדוֹשׁ, שְׁבַעַת שְׁקוֹרְאִים קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל
 הַמְּטָה, יִתְדוּדוֹ אִזּוֹ לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בַעַת הַזֹּאת, אִזּוֹ הוּא
 עַת רְצוֹן בְּשָׂמִים, וְיִכּוֹלִים לְבַטֵּל אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחְרָא
 וְהַמְשַׁחִיתִים שְׁבָרָא מְרַב עֲוֹנוֹתָיו. וְכֵן אִם אָדָם אוֹמֵר מְזִמּוֹר צ"א:
 "יּוֹשֵׁב בְּסִתְר", שְׁהַמְזִמּוֹר הַזֶּה תִּקְּן מִשֶּׁה רַבְּנוּ בְּשַׁעַה שְׁעֵלָה לְמָרוֹם,
 וּמִלְאָכֵי מַעְלָה רְצוֹ לְהַזִּיקוֹ, וְעַל-יְדֵי הַמְזִמּוֹר הַזֶּה כָּל הַמְשַׁחִיתִים
 וְהַקְּלָפוֹת בְּרַחוּ מִמֶּנּוּ. לְזֹאת, כְּדָאֵי מְאֹד לּוֹמַר בְּכָל לַיְלָה קְרִיאַת
 שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה, כְּפִי גִסַּח הָאֲר"י ו"ל, אֲשֶׁר זֶה אוֹרְךָ כְּשֶׁבַע
 שְׁמוֹנֵה דְקוֹת, וּבִזְהָ שְׂאוּמְרִים סִדְר זֶה, מְבַטְּלִים אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת
 וְהַמְשַׁחִיתִים. וְכֵף אָדָם בְּטוֹחַ, שְׁלִכָּל הַפְּחוֹת מַה שְׁחֻטָּא עַד כַּה —
 מְכַפְּרִים לוֹ.

מַה אָנוּ רוֹאִים? בְּגִי-אָדָם כָּל-כֵּף שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים, עוֹבְרִים
 עֲלֵיהֶם כָּל-כֵּף הַרְבֵּה מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים בְּחִיָּהֶם, כָּל יוֹם הַקְּלָפוֹת
 וְהַסְטָרָא אַחְרָא מִתְגַּבְּרִים וּמִתְפַּשְׁטִים עֲלָיו, עַד שְׂבָאִים בְּלִיָּלָה,
 וּמִתְחַיֵּאִים מִחִיָּהֶם, בְּקִשֵׁי אוֹמְרִים פְּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל "שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל", "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד", וּכְבָר גְּרַדְמִים, וְיִשְׁנֵם בְּגִי-אָדָם,
 שְׁכַל-כֵּף גָּפְלוּ בִיאֹוֹשׁ, שְׂאֲפִלוּ פְּסוּקִים אֵלּוֹ אֵינָם אוֹמְרִים, בְּשַׁעַה
 שְׁמוֹהֲרֵנָת ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה, הַלְכָה ב'):
 מִי שְׁנֹזְהֵר לּוֹמַר סִדְר קְרִיאַת שְׁמַע לְפִי גִסַּח הָאֲר"י הַקְּדוֹשׁ, אֵינּוּ זֶה
 מְשֵׁם, עַד שְׁמוּחִלִּים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו, אֲפִלוֹ אִם חֻטָּא בְּפָגַם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, בַּר מִיָּנָן. אִזּוֹ לְמָה לְזַלְזֵל בְּזָה?! הֲלֹא בְּזָה
 שְׂאָנוּ אוֹמְרִים סִדְר קְרִיאַת שְׁמַע עַל-פִּי הָאֲר"י הַקְּדוֹשׁ, בְּזָה גִשְׁרָף

את כל הקלפות שִׁכְרָאנוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ. וְזֶה אֹרֶךְ פְּחֵמֵשׁ שֵׁשׁ שָׁבַע דְּקוֹת, וּמְדוּעָה, אִם-כֵּן, לְזַלְזֵל בְּזֶה? ! הֲלֹא סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאָר לָנוּ אֲלָא זֶה, וְלֹא נִצְטָרֵךְ לְשׁוּם טוֹבוֹת מְשׁוּם בְּרִיָּה. אָדָם צָרִיךְ לְחַשֵּׁב בְּכָל יוֹם כְּאֵלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, אִם אָדָם הֵיךָ שֵׁם לֵב עַל זֹאת, כָּל הַיּוֹם הֵיךָ הוֹלֵךְ לוֹ אַחֲרַת לְגַמְרִי. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ערב): דְּוֵד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים צה): "הַיּוֹם אִם בִּקְלוֹ תִשְׁמְעוּ", הֵינּוּ מִי שְׂרוּצָה לְשִׁמְעַע בְּקוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עָלָיו לְדַעַת, שְׂאִין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְאִם אָדָם הוֹלֵךְ בַּצּוּרָה כְּזוֹ, שְׂאִין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, אֲזִי מִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבַּעוֹלָם, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה מְלֵא טוֹב, מְלֵא מַצּוֹת, מְלֵא דְבוּרִים לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְלֵא דְבוּרִים עִם בְּנֵי-אָדָם, לְחֻזֵק בְּנֵי-אָדָם, הֲרִי לֹא חִסַּר לְבְנֵי-אָדָם צְרוֹת וְיִסּוּרִים, עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ עוֹבְרִים מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, חֲלִישוֹת הַדַּעַת, וְהַעֲקָר — הַעֲצָלוּת, שֶׁהוּא עֲצַל בְּיִאוֹשׁ וּבְדַכְאֻן, אֵינּוּ רוֹאֶה עֵתִיד. מֵאִין בָּא דְבַר כֵּזֶה? מִפְּנֵי שְׂאָדָם אֵינּוּ מְסַגֵּל לְהַבִּין שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלוֹ. אִם אָדָם הֵיךָ יוֹדַע שֶׁזֶה הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלוֹ, אֲזִי הֵיךָ שׁוֹמֵר עָלָיו, וְהֵיךָ מְמַלְאוֹ מְלֵא טוֹב, הֵיךָ קָם בְּבִקְרָה מִקֵּדָם, וּמִתְפַּלֵּל שְׁחֵרִית בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה מְאֹד, הֵיךָ מוֹדְרֵז אַחַר הַצִּהּוּרִים, מִתְפַּלֵּל מְנַחֵה בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה מְאֹד, וְהֵיךָ מוֹדְרֵז תַּכְף-וּמִיד כְּשֶׁמַּגִּיעַ הַלַּיְלָה, מִתְפַּלֵּל עַרְבִית בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה מְאֹד, וְהֵיךָ מַחְפָּה עַד חֲצוֹת, וְאוֹמֵר תַּקוּן חֲצוֹת, וְשׁוֹפֵךְ לְבוֹ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכִמוֹ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמט), שֶׁבַּעַת חֲצוֹת, אֲזִי הוּא הַזְּמַן שֶׁל הַמִּתְקַת הַדֵּינִים. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שֵׁם, סִימָן נד), אֲזִי בַּעַת חֲצוֹת הוּא הַזְּמַן שֶׁיְכוֹלִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרָט מִי שֶׁגָּר עַל יַד שְׂדֵה וְהַר, אֲזִי הַזְּמַן הַכִּי טוֹב לְצֵאת בֵּין הַהָרִים בְּשָׂדוֹת וּלְבַכּוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ (שֵׁם, סִימָן נב), עַל הַמְּשָׁנָה: הַמְּהִלָּךְ בְּדֶרֶךְ יַחֲדִי, וּמִפְּנֵה לְבוֹ לְבַטְלָהּ, הֲרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ; אִם אֶחָד עָרַב לַיְלָה וְהוֹלֵךְ חוּץ לְיִשׁוּב, וּמִפְּנֵה לְבוֹ לְבַטְלָהּ מִכָּל מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת, וְחוֹשֵׁב מִי יְלוּהָ אוֹתִי בְּרַגַּע הָאֲחֵרוֹן, אֲזִי הַזְּמַן הַכִּי טוֹב. וְאִם יֵשׁ לְאָדָם יִשׁוּב דַּעַת כֵּזֶה, כָּל הַיּוֹם הוֹלֵךְ לוֹ אַחֲרַת, וְחוֹשֵׁב: בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לִי הַיּוֹם הַזֶּה לְהִשְׁלִים עֲצָמִי, וְלוֹמַד מִקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא,

בְּרִיתוֹת, תּוֹסֶפֶתוֹת, רַמְבַּ"ם, טוֹר שְׁלַחַן עֲרוּף, זֶהר וְתַקוּנֵי זֶהר, סִפְרֵי רַבְנֵנוּ, מִתְבוּדָד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְדַבֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אוֹמֵר תְּהִלִּים, אֵיזָה נַחַת זֶה לְמֵלֵא יוֹם עִם טוֹב! אַבְל רַב בְּנֵי-אָדָם אֵין לָהֶם יָשׁוּב הַדַּעַת הַזֶּה, וְחוֹשְׁבִים שְׂיִחְיוּ לְנִצָּחַת, שְׂיִישׁ לָהֶם עוֹד שָׁנָה לְחַיּוֹת, חֲמֵשׁ שָׁנִים אוֹ עֶשֶׂר שָׁנִים וְכוּ', וּמִי שֶׁנִּפְּלַע עוֹד יוֹתֵר, אוֹמֵר: תִּעֲזֹב אוֹתִי מִהַשְׁטֵטוֹת הָאֵלוֹ. אַבְל אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם זְכְרוּ הֵיטֵב עַל יוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלָכֶם, מַה יִּהְיֶה אָז, וְלֹא תִתְחַמְקוּ מִזֶּה, וּכְשֶׁתִּגְיִעוּ לְרַגַע הָאֲחֵרוֹן הַזֶּה, לַשְּׁעָרָה הָאֲחֵרוֹנָה, תֵּאמְרוּ: כַּמָּה הָיוּ נְכוּוֹנִים דְּבוּרִים אֵלוֹ!

לְזֹאת, אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! בֵּאוּ תִתְעוֹרְרוּ מִהַשָּׁנָה, רַבְנֵנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֵק א', סִימָן ס'), שֶׁהַצְדִּיק מְעוֹרֵר מִהַשָּׁנָה; כִּי יִישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיִישָׁנִים אֶת יְמֵיהֶם, אֶפְלוּ שְׁמֵת־פְּלִלִים, אֲךָ זֶה בְּכַחֲנִית שָׁנָה, כִּי אִם אֵין מְרַגִּישִׁים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַמַּחַ שֵׁשׁ, כִּי אָדָם צָרִיף לְהַרְגִישׁ אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לִידַע שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֶה אִתִּי, עֲמִי וְאֶצְלִי, וְאָז הוּא נִקְרָא חֵי, אַבְל מִרַב הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ, אֵינְנוּ חֹשִׁים זֹאת, וְאֵנוּ יִשָּׁנִים. אַבְל הַצְדִּיק מְעוֹרֵר מִהַשָּׁנָה!

לְזֹאת זְכְרוּ הֵיטֵב, וְתִחַדְדוּ דְּבָרִים אֵלוֹ עִמָּךְ בְּלִבְכֶם, שְׂאֵין לְאָדָם חֵבֵר טוֹב, זֶה רַק דְּמִיּוֹן, הַחֵבֵר יִהְיֶה הָרֵאשׁוֹן שְׂיִקְבֹר אֶתְכֶם, אֵין לְאָדָם לְבָטַח בְּאִשְׁתּוֹ, אֵין לְאִשָּׁה לְבָטַח בְּבַעְלָהּ, אֵין לְשִׁגְיָהֶם לְבָטַח בְּיַלְדֵים, כָּל אֶחָד הוֹלֵךְ לְדַרְכּוֹ, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב מַעֲצָמוֹ, זוֹ הַמְצִיאוֹת, אִם רוֹצִים לְקַבְּלָהּ אִם לֹאוֹ!

אֲךָ מִי כֵן הָאוֹהֵב חֵכֵי טוֹב שֶׁל הָאָדָם? הַצְדִּיק! הַצְדִּיק אֵינְנוּ כְּכֹר בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כָל הַמַּחֲשָׁבוֹת שְׁלוֹ בַּעֲלָמָא דְאִתִּי, דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲף שְׂמִבְחוּץ אֵינוֹ נִכְרָ, אוֹמֵר רַבְנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֵק ב', סִימָן קטז), שְׂבְנֵי-אָדָם טוֹעִים וְחוֹשְׁבִים שֶׁהַצְדִּיק צָרִיף לְהִיּוֹת מְשֻׁנָּה מִשָּׂאֵר בְּנֵי-אָדָם. אוֹמֵר רַבְנֵנוּ ז"ל: לֹא! זוֹ טְעוּת, הַצְדִּיק מִבְחוּץ נִרְאֶה כְּאַחֲרִים, אַבְל מִבְּפְנִים הוּא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרֵי.

וְסִפֵּר רַבְנֵנוּ ז"ל, כְּשֶׁהִגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, פָּגַשׁ שָׁם בְּתַלְמִידֵי

המגיד ממזריטש זי"ע, הרב הקדוש ר' אברהם מקליסק זי"ע, הרב הקדוש ר' שמשון משיפיטובקא זי"ע, הרב הקדוש ר' זאב מטשאנא אוסטראה זי"ע, והם אמרו לו, לפני שבאו לארץ ישראל חשבו, שארץ ישראל אינה בעולם הזה, כי כל התורה מדברת משבתה, אזי מכרח להיות שנמצאת באיזה עולם, ובודאי יראו בה משהו מיוחד במינו, וכשבאו לארץ, ראו שהיא ככל ארצות תבל, כמו שהגמרא אומרת: סדנא דארעא חד הוא; אזי הבינו, שאף שמבחוץ רואים ארץ ישראל ככל הארצות, אבל מבפנים היא ענן אחר לגמרי. ענה ואמר רבנו ז"ל על זה: כך הוא בענין הצדיק, בני-אדם חושבים, שהצדיק צריך להיות משונה מחברו, אבל באמת הוא נראה ככלם, אף בפנימיות הוא ענן אחר לגמרי.

מהו צדיק? חי עם הקדוש-ברוך-הוא, חושב מהקדוש-ברוך-הוא! שומע את הקדוש-ברוך-הוא, רואה את הקדוש-ברוך-הוא, מדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, נושם את הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (חבקוק ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה", כל חייו זה אמונה; בשעה שאנו הקטנים, עדין מלאי מחשבות זרות, דבורים רעים, דבורים אסורים, חוטאים, וחיים בדמיון; זה רוצה כבוד, זה רוצה כסף, זה רוצה שם, זה רוצה כל מיני תאוות רעות, זה רוצה לכבש אנשים, זה רוצה לכבש את כל העולם. ואלו הצדיק כבר מזמן נעתק מהעולם הזה, וכל מחשבתו זה רק מהעולם הבא, תמיד משתוקק אל הקדוש-ברוך-הוא, ומבקש את הקדוש-ברוך-הוא תמיד: "רבנו של עולם, אני רוצה להפיל בך לגמרי, אני רוצה להפשיט את הגוף ולעלות אליך"; אין לנו משג מה זה צדיק, צדיק חי במסירות גפוש, כל רגע, כל שניה ודקה הוא מוכן ומזומן למסור גפשו אל הקדוש-ברוך-הוא, לכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן ז), שעצות הצדיק הן עצות מהעולם הבא, ואם אדם צריך לעצה, כדאי שעקר העצה יקבל מהצדיק, כי העצות של הצדיק כלה זרע אמת (זרמיה ב, כא), זרע קדש, לשמר עצמו מעצות רשעים, שהן רחמנא לצלן, כלו שקר. אף הצדיק — העצות שלו הן מעולם הבא, עצות של עלמא דאתי, כי יודע מה חשוב למעלה, הצדיק מכריז

ומודיע יומם ולילה, מה נעשה למעלה; הינו שלמעלה חשוב כל דבר קטן שאדם עושה בשביל הקדוש-ברוך-הוא, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן יז): לפעמים יהודי מנענע את הפאות שלו, מסלסל בהן, וגורם שעשוע גדול בשמים, פל-כף חשוב אצל הקדוש-ברוך-הוא דבר קטן; ילד, בחור, אברך, מסלסל את הפאות שלו, זה כבר עושה רשם גדול למעלה, למה? כי הפאות זו מצות עשה, ולהוריד את הפאות זה לאו, וכזה שרק מנענע אותן, כבר גורם תענוג גדול ועצום בשמים. מפל שפן וכל שפן, כשיהודי זוכה ונותן פרוטה לצדקה בשביל הקדוש-ברוך-הוא, מפל שפן וכל שפן כשנותן שקל לצדקה, מפל שפן וכל שפן כשמרבה בצדקה, על-ידי-זה נעשה המקום אור הנח והנף, ויכול לעורר עוד יהודים בתשובה שלמה. ואלו הלמודים של הצדיק, שהוא מוצא את השבח של כל יהודי, עד כמה הוא חשוב למעלה, ומעורר מהשנה, ואומר לכל אחד ואחד: חבל שהיום ילך בלא פלוס, אם אתה כבר נמצא בזה העולם, מדוע לא תניח תפלין?! שזו ההתפארות של הקדוש-ברוך-הוא, שמתפאר עם כל בר ישראל, כמאמרם ז"ל (ברכות ו.): מנין שהתפלין הם עז לישראל? שנאמר (דברים כח, י): "ויראו כל עמי הארץ פי שם ה' נקרא עליך ויראו מקדך"; הקדוש-ברוך-הוא משתעשע ומתפאר מפל דבר קטן שיהודי עושה בשבילו יתברך. וכן אם אדם הולך עם ציצית, איזו שמחה צריך לשמח, או אם יש לאדם מזוזה על פתח ביתו, ותמיד כשנכנס ויוצא מנשק למזוזה, אף שאלו דברים קטנים אבל עושים רשם גדול בכל העולמות. מפל שפן וכל שפן, כשאדם נכנס לבית-הכנסת, ומתפלל במנין, כמאמרם ז"ל (ברכות ת.): אימתי עת רצון? בשעה שהצבור מתפללים. ומפל שפן וכל שפן כשעונה: "אמן יהא שמיה רבא", אשר אומרים חכמינו הקדושים (שבת קיט:), אפלו נגזר עליו גזר דין של שבעים שנה — נתבטל. רחמנא לצלן, רשעים נדונים שנים-עשר חדשים בגיהנום, ולא יועיל שום דבר, הנשמה צריכה לעבר שנים-עשר חדש בגיהנום לזכך עצמה. תתארו לעצמכם, אדם שנגזר עליו שבעים שנה בגיהנום, מי יודע כמה חטאים חטא, ואילו פגמים יש לו, שצריך לקבל ענש של שבעים שנה בגיהנום, רחמנא

לצלן. והנה אם אדם נכנס לבית-הכנסת, ושומע קדיש ואומר: "אמן יהא שמיה רבה", מוחלים לו על כל חטאיו. אם שומעים דברים כאלו, צריכים להיות שוטים לא להכנס לבית-הכנסת ולהתפלל, ומכל שכן כשזוכים לומר כמה פעמים ביום קדיש וקדושה וברכו, אומרים חכמינו הקדושים, שהמלאכים, כיון שאומרים פעם אחת קדושה — נשרפים, והנה יהודים זוכים לומר בכל יום כמה פעמים קדושה, מה גדולה מעלתם?! וכל זה מעורר הצדיק.

הצדיק אינו צריך את הכסף שלנו, הצדיק אינו צריך את הכבוד שלנו, הצדיק סובל בשבילנו, על הצדיק נאמר (ישעיה נג, ה): "והוא מחלל מפשעינו"; כי הצדיק אין לו שום פגנה בזה העולם, הוא רוצה רק לעורר את בני-אדם מהשנה, כל הרצון של הצדיק זה דבר אחד — כיצד אני יכול לעזר לעם ישראל, שלהם יהיה טוב בעולם הזה ובעולם הבא?! והוא עושה כל מיני משחקים, ומשחק עם כל אחד במשחק אחר, איך להכניס בו, שגם הוא יניח תפלין, שגם הוא ילך עם ציצית, שגם לו תהיה מזוזה על פתח ביתו, ויחיה עצמו עם המצוות, שיהיה שמח שיש לו ציצית, תפלין ומזוזה. הצדיק משחק עצמו בכל-כף הרבה משחקים, מלביש עצמו בלבושים שונים, כדי שנועזב את השטיות של העולם הזה. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן צא), שהצדיק מדבר אפלו שיחות חלין, ספורים עם בני-אדם, ובני-אדם חושבים שהוא חבר וידיד שלהם, והכל כדי להכניס באנשים, שגם הם יתחילו ללמד, שגם הם יתחילו להתפלל, שגם הם יתחילו להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא.

ולכן אנשי שלומנו היקרים! מיהו החבר הכי טוב שלנו? הצדיק האמת! מדוע? כי אינו צריך את הכסף שלנו, אינו זקוק לכבוד שלנו, סובל בזיונות, עלבונות, שפיות דמים. וכך אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן קיח), שעל הצדיק נאמר (ישעיה נג, ה): "והוא מחלל מפשעינו"; הצדיק שבדור הוא סובל ספורים בשביל כלל ישראל. ומתחפרים ומגדפים אותו, ומדברים עליו כל דבר אסור, עד שרב בני-אדם מתרחקים ממנו. לכן אומר רבנו ז"ל,

שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵצְמוֹ רוֹצֵה שְׁתַּהַיֶּה מִחֻלְקַת עַל הַצַּדִּיק, כִּי אִם לֹא הֵיטָה מִחֻלְקַת עַל הַצַּדִּיק, הָיָה בְּנֶקֶל יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וְאִז לֹא הֵיטָה בְּחִירָה, אֲבָל עֲכָשׁוּ כְּשֵׁישׁ מִחֻלְקַת עַל הַצַּדִּיק, מִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלוּעֲגִים וְצוּחֻקִים מִמֶּנּוּ, אִז יֵשׁ נִסְיוֹן קָשֶׁה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. וְזֶה מֵה שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פד, א): בְּקֶשׁ יַעֲקֹב לֵישֵׁב בְּשִׁלּוֹה, וְקָפַץ עָלָיו רַגְזוֹ שֶׁל יוֹסֵף; כִּי הָאֲבוֹת הַקְדוּשִׁים קָרְבוּ אֲנָשִׁים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאָלוּ הַבְּאֵרוֹת שְׁחָפְרוּ אַבְרָהָם וַיִּצְחָק, אֲבָל בָּאוּ הַפְּלִישְׁתִּים וְסַחְמוּ אֶת הַבְּאֵרוֹת שְׁלָהֶם, הֵינּוּ אַבְרָהָם אֲבִינוּ גָּלָה דֶרֶךְ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבָאוּ הַלִּיצָנִים, שֶׁהֵם הַפְּלִישְׁתִּים וְכִסּוּ בְּאֵרוֹתָיו, הֵינּוּ שֶׁהָיוּ נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים לְהִתְקַרֵּב אֶל אַבְרָהָם אֲבִינוּ. בָּא יִצְחָק וְחָפַר בְּאֵרוֹת חֲדָשׁוֹת, וּבָאוּ שׁוֹב פְּלִישְׁתִּים, שֶׁהֵם הַלִּיצָנִים, וְסַחְמוּ בְּאֵרוֹתָיו. יַעֲקֹב אֲבִינוּ גַם-בֶּן עֶסֶק לְגִיר גֵּרִים, אֲבָל עָבְרוּ עָלָיו צָרוֹת: צָרַת רַחֵל, צָרַת דִּינָה, צָרַת יוֹסֵף, צָרַת שְׁמֵעוֹן, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רכח), שְׁזָה סוֹבֵב עַל כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק, שֶׁרַק רוֹצֵה לְקַרֵּב יְהוּדִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת טוֹב לְעַם יִשְׂרָאֵל, מְבַזֵּים אוֹתוֹ וּמְחַרְפִּים אוֹתוֹ, מְגַדְּפִים אוֹתוֹ, וּמְדַבְּרִים עָלָיו וְגוֹרְמִים לוֹ יְסוּרִים. אֲבָל הַצַּדִּיק כָּל-כֶּף גָּדוֹל, עִם כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים שְׁעוֹבְרִים עָלָיו, כְּמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסג), שְׁנַעֲשֶׂה מֵהַצַּדִּיק מִכָּלוּ וּמִמֶּנּוּ דְבוּר וְשִׂיחָה בְּפִי הַבְּרִיּוֹת, וְכֻלָּם מְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ, וְאַחַר-כֵּן נַעֲשֶׂה נֶעַ וְנָד, וְכָל אֶחָד מְדַבֵּר מִמֶּנּוּ, כֻּלָּם לוֹעֲגִים לַצַּדִּיק, וַיֵּשׁ לוֹ יְסוּרִים גְּדוֹלִים. וּמִי מְדַבֵּר עָלָיו? כּוֹשִׁים, אֲנָשִׁים מְצַרִּים, מְלֹאֵי לְכַלּוֹךְ וְטִנְפָת, אֲנָשִׁים שְׁחוּרִים. כִּי מִי שֶׁהוּא יָרָא ה', אֵף פַּעַם לֹא יְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד): מֵאֵינִן יוֹדְעִים אִם אֶחָד יָרָא ה', הֲלֹא קָל מְאֹד לֹאמֵר: אֲנִי יָרָא ה', אֲבָל מֵאֵינִן יוֹדְעִים אִם זֶה אֱמֶת? אֲלֵא כְּפִי הַכְּבוֹד שֶׁמְכַבֵּד אֶת הַצַּדִּיק, סִימָן שֶׁהוּא מְכַבֵּד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְיָרָא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וּמִי יוֹדֵעַ שְׂאֲצָלִי כְּבוֹד נִתְעַלָּה הַכְּבוֹד שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שְׂאֵינִנִּי מִפְּחַד וְאֵינִנִּי מִתְיָרָא מֵאֵף אֶחָד, רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ? זֶה תְּלוּי כְּפִי שֶׁמְכַבְּדִים אֶת יָרָא ה', כְּדֻכְתִּיב (תְּהִלִּים טו, ד): "אֶת יָרָאֵי ה' יְכַבֵּד". וְלִכֵּן אִם אָדָם

מזלזל בצדיקים, אם אדם לועג לחכמים, סימן שלועג גם להקדוש-ברוך-הוא, ואיננו מכבד אותו יתברך.

לזאת, אנשי שלומנו היקרים! תחקקו היטב היטב בדעתכם, שאין לכם חבר טוב בזה העולם, ולא ירמו אתכם שיש לכם מישהו בזה העולם, כל אחד חושב רק מעצמו — איך ירויח יותר, ואיך יהיה לו כבוד גדול, ואיך תהיה לו דירה, ויהיה לו כל התאוות, ולא מענין אותו מאחר! אל תחיו באשליות, שהאשה תעזר לכם, אל תחיו באשליות, שהבעל יעזר לך, זו טעות גדולה! כל אחד חושב רק מעצמו, זו עבודה ושגיכם — אל תחיו באשליות, כאלו ילדיכם יעזרו לכם, אוי להורים שצריכים לטובות הילדים! כל אחד בזה העולם חושב רק מעצמו! וזו מציאות שאין עליה עוררין! והגם שקשה מאד לקבל את המציאות הזו, פי כל אחד חושב: לי יש חבר טוב, ובנדאי מוכן למסר נפשו בעבורי, אבל לאו! רק הצדיק האמת הוא הנדיד הנאמן שלי, פי הצדיק מדבר אלי ומתחנן אלי ואומר לי: "אל תהיה בטלן, כל יום זה יום, מה שתקנה ביום הזה ישאר לך לנצח, וככן, לך באיזו פנה שאין שם אדם, לך לאיזה חדר שאין שם אדם, צא לטיל בשדה שאין שם בני-אדם, לך תטפס על הר שאין שם בני-אדם, תתחיל להסתפל על השמים ותדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וזה ילנה אותך עד הסוף, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עח): הדבור הולך עם האדם אפלו למקומות המטופים, כמו אם ההולכת עם הולד לכל מקום, האמא אינה מתגעגלת מהילד לנקותו וכו', כמו-כן הדבור הולך עם האדם. לכן הדבור נקרא: אם הבנים. וזה מה שכתוב (ירמיה לא): "פי מדי דברי בו זכור אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד", הינו שאפלו שאדם מנח, חס ושלום, במקום שמנח, אפלו בשפל המדרגה, במקומות המטופים, על-ידי הדבור, שינגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ישוב בתשובה וימשיך את הקדוש-ברוך-הוא אליו. ומי מגלה לנו זאת? הצדיק! והאם יש לצדיק משהו מזה? לאו! אלא עלבונות ושפיכות דמים, בני-אדם אינם מעריכים מה שהצדיק עושה בשבילם, פתאם נוהגים בעיטה לצדיק, ומדברים עליו כל דבר אסור, אף שקבלו

מִמֶּנּוּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה טוֹבוֹת. אֲבָל הַצַּדִּיק אֵינוֹ מִתְיָאֵשׁ, וְהוֹלֵךְ לְקָרֵב עוֹד וְעוֹד יְהוּדִים.

לְזוֹת, מֵאַחַר שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל, בָּאוּ נַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, נִתְחִיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם סְפָרֵי רַבְּנוּ ו'ל, כִּי הֵהֱתַקְרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו'ל תְּלוּיָה רַק כִּפִּי שִׁיּוּדָעִים סִפְרוּ בְּעַל-פֶּה, וּבִזְזָה הִרְגַע אָדָם עַר תְּמִיד וְעַרְנִי, וְתִמִּיד מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַפְלוּ בַשְּׁעָה שֶׁמְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, מְדַבֵּר אִז עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְנִי-אָדָם אֵינָם מְבִינִים וְאֵינָם קוֹלְטִים. אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִמֵּן ה'): כְּשֵׁי שֶׁגִּזְרֵן דִּין, אֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּתוּחַ, כִּי הַמְקַטְרָגִים יִקְטְרוּ עָלָיו, אִז מָה עוֹשֶׂה הַצַּדִּיק? הוּא מְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, וְאוֹמֵר תּוֹרָה, אֲבָל בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַזֹּאת מְלַבֵּשׁ תְּפִלָּה, שְׂדָה מַה שֶּׁפְּתוּב: 'בְּגִזְרַת עִירִין פְּתִיגְמִין', הֵינּוּ לְאַחַר גִּזְרֵן דִּין, שֵׁשׁ גִּזְרֵן דִּין מְאֹד קָשָׁה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְתַפְּלָה שֶׁתְּבוֹא לְמָקוֹם שֶׁתְּבוֹא, אֲנִי 'בְּמֵאֵמֶר קְדִישִׁין שְׁאַלְתִּין', מְלַבֵּשׁ הַצַּדִּיק תְּפִלָּתוֹ בְּתוֹךְ הַמֵּאֵמֶר וְהַשִּׁיחָה. וְאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהַצַּדִּיק מְדַבֵּר אֵלָיו, אֲבָל, לְמַעֲשֶׂה, מְדַבֵּר אִז הַצַּדִּיק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין לָנוּ מִשָּׁג בְּדַרְבָּנָה זֹאת. לְזוֹת, עָלִינוּ לְרַקֵּד מְרַב שֶׁמְחָה, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיק כְּזֶה וּלְשִׁמְשׁוֹ. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִמֵּן כב), שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁאָדָם מְשַׁמֵּשׁ אֶת הַצַּדִּיק, נַעֲשֶׂה בְּחִינַת בְּשֵׁר לְהַצַּדִּיק, כִּי הַצַּדִּיק הוּא עֶצֶם, וְכֵדֵי שֶׁיִּרְגֵּשׁ אֶת הַצַּדִּיק, צְרִיכִים לְשִׁמְשׁוֹ, וּכְכֹל שֶׁמְשַׁמְשִׁים אֶת הַצַּדִּיק, כֶּף מֵאִיר בּוֹ אוֹר הַצַּדִּיק. אֲבָל צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁלֹּא כָּל-כֶּף קָל לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, כִּי כְּשֶׁמְתַעוֹרֵר קוֹל דְּקַדְשָׁה, אִז תִּכְפֹּר-וּמִיד זֶה לְעַמַּת זֶה מְתַעוֹרֵר מִמֶּנּוּ קוֹל דְּסִטְרָא אַחְרָא, אֵימְתִי שְׂרוּצִים לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, בָּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, וּכְבָר מִסִּית בְּנֵי-אָדָם נִגְדַת הַצַּדִּיק, וְזוֹ עֵקֶר הַבְּחִירָה. לְזוֹת, אִם עֲזָרְנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁעֲבָרְנוּ עַל הַכֹּל, וְזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, עָלִינוּ לְשַׁמֵּחַ מְאֹד מְאֹד. וְעָלִינוּ לְצִיַּת אֶת הַצַּדִּיק וְלִזְכֹּר, אֲשֶׁר כָּל יוֹם זֶהוּ יוֹם, וְחָבַל שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה יַעֲבֹר לָנוּ עִם כָּלוּם. בָּאוּ נִתְחִיל לְשַׁמֵּשׁ אֶת הַצַּדִּיק, וְכֶף תְּהִיָּה לָנוּ שִׁכּוֹת אֶל הַצַּדִּיק.

מַהוּ הַשְּׁמוּשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק? הַדְּבָר הַרְאִשׁוֹן — אִם אֲנִי נִתְּוֹדַעְתִּי

מצדיק קדוש כִּזֶּה, עָלֵי לְפָרְסָמוֹ לְכֹל עִם יִשְׂרָאֵל. אִם אֲנִי יוֹדֵעַ מַעֲצוֹת כְּאֵלוֹ, מִדְּבוּרִים כְּאֵלוֹ, מַחִיּוֹת כְּזוֹ, עָלֵי לְפָרְסָמָם לְכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ. לְזוֹאת, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן בְּהַתְקַרְבוֹת לְצַדִּיק: הַצְּדָקָה שְׁנוֹתָנִים לְצַדִּיק. וְאוֹמֵר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע'): הַצְּדָקָה שְׁנוֹתָנִים בְּעִבּוֹר הַצְּדִיק, זֶה בְּדִיּוּק כְּמוֹ שְׂמֻכְנִיסִים וְרַע בְּעֶפֶר טוֹב, וְאִזּוֹ צוֹמֵחַ. כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (הוֹשֵׁעַ י, יב): "וְרַעוּ לָכֶם לְצְדָקָה"; כִּי אִם נוֹתָנִים לְצַדִּיק, מִתְּבַרְכִּים מְיָד, כִּי הוּא בַּחֲנִינֵת זְרִיעָה עַל עֶפֶר, שְׂמֻצְמִיחַ כְּפֶל כְּפֶלִים. אֲבָל אִם נוֹתָנִים סִתָּם צְדָקָה, לְמִי שְׂאִינוּ בַּחֲנִינֵת עֶפֶר כְּלָל, אִינוּ יוֹצֵא כְּלוּם. לְכֵן יִרְמְיָה הַנְּבִיא, כְּשֶׁהִלָּךְ לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר לָהֶם, תַּחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי יְבוֹא יוֹם וְיִתְרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְתִלְכוּ כְּלָם בְּגִלוֹת, בְּמִקּוּם לְשֹׁמֵעַ בְּקוֹל הַנְּבִיא, מָה עָשׂוּ? לְקַחְוֵהוּ וּקְשְׁרוּהוּ בַּחֲבֵל, וְהוֹרִידוּהוּ בַּבּוֹר; יִרְמְיָה הַנְּבִיא צָחַק מֵהֶם, וַיֵּשֶׁב בַּבּוֹר וְהִתְבּוֹדַד לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא; כִּי לְצַדִּיק אֵי אִפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת כְּלוּם, הוּא צוֹחֵק מִכָּלֶם, אֲבָל בְּנֵי־אָדָם מְסַכְּנִים, הֵם סוֹבְלִים. אוֹמֵר רַבְּנֵי ו"ל, שְׁנֵה מַה שְּׂאוּמֶרֶת הַגְּמֵרָא, שְׂבַעַת שְׂאֲנָשֵׁי עֲנָתוֹת קִשְׁרוּ אֶת יִרְמְיָה וְהִשְׁלִיכוּהוּ לַבּוֹר, קָלֵל אוֹתָם: "הַכְּשִׁילִים בְּעֵנִים שְׂאִינָם מֵהַגְּנִים" (בְּבֵא קמ"א טז:); לְכֵן הַמִּקּוּם הַכִּי נִכּוֹן לְתַת צְדָקָה — אֶל הַצְּדִיק הַמְקַרְבּוֹ לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

לְזוֹאת, מִנַּח חוֹב עַל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, שְׂיִרְאֶה וַיִּשְׁתַּדֵּל לְהַדְפִּיס אֵיזָה קוֹנְטְרָס וְחוֹבָרֶת לְזַכּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל. וְרַצִּיתִי שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יִתְקַשֵּׁר תַּחֲרֹמֵי־לְמַמְנָה עַל הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְיִדְוֵנוּ הַיָּקָר ר' ... גְּרוֹ יָאִיר, בְּאֶשְׁדּוֹד, וְיִכְבֵּר יִגִּיד שֶׁהוּא מַנְדֵּב לְהַדְפִּיס סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל. אוֹ לִידְוֵנוּ הַיָּקָר ר' ... גְּרוֹ יָאִיר, בְּבִנְיָבְרֵק, לְהַתְקַשֵּׁר אֵלָיו וְלוֹמַר, שְׂמַנְדֵּב עַל הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל. וְהַזְכּוֹת הַזֹּאת אֵי אִפְשֶׁר לְהַסְבִּיר. דּוֹד הַמְּלָךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים קיט, קמב): "צְדָקְתָךְ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", אוֹמֵר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל (לְקוּשֵׁי־הַלְכוֹת, בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה'): אֵיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאֶרֶת לְאָדָם לְעוֹלָם? כְּשֶׁעוֹזְרִים לְהַדְפִּיס סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, כִּי סִתָּם צְדָקָה שְׁנוֹתָנִים לְאָדָם, הוּא אוֹכֵל אֶת זֹאת, הֵינּוּ כְּשֶׁבֵּא עֲנִי

וְנוֹתְנִים לוֹ שֶׁקֶל, שְׁנַיִם, חֲמִשָּׁה שֶׁקֶלִים וְכוּ', הֵיּוֹת שְׂאִין לוֹ מֵהַ
 לְאָכֹל, הוֹלֵךְ וְקוֹנֶה בְּזֶה אֶכֶל וְאֶכְלוּ, וְלִמְחֹר שׁוֹב זָקוּק לְצַדִּיקָה,
 וְשׁוֹב נוֹתְנִים לוֹ שֶׁקֶל, שְׁנַיִם וְכוּ', וְכֵן חוֹזֵר חֲלִילָה, אֶבֶל קִשָּׁה לְתַת
 לוֹ כָּל יוֹם פִּי גַם לָנוּ אֵין. וְלָכֵן אֵין זֶה צַדִּיקָה לְעוֹלָם, אֶבֶל אִם אָדָם
 נוֹתֵן פַּעַם אַחַת שֶׁקֶל, שְׁנַיִם, חֲמִשִּׁים, מֵאָה שֶׁקֶל וְכוּ', וְהִדְפִּיסוּ מִזֶּה
 מֵאָה חוֹבְרוֹת, חֲמִש־מֵאוֹת חוֹבְרוֹת, אֶלְף חוֹבְרוֹת וְכוּ', וְהִפְיָצוּ
 אוֹתָם לְאֶלְף אֲנָשִׁים וְכוּ', עַם הַכֹּמֶה מֵאוֹת שֶׁקֶלִים שְׁנַתְתִּי, אֲנִי יְכוּל
 לְהַחְזִיר אֶלְף אֲנָשִׁים בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא רַק פַּעַם אַחַת, אֲלֹא הֵהוּא לֹקֵחַ
 אֶת הַחוֹבְרֵת, מִכְּנִיסָה בְּתִיקוֹ, בְּכִיסוֹ, בְּמִגְרָתוֹ, וְהוֹלֵךְ עִם זֶה לְכָל
 מְקוֹם, נוֹסֵעַ עִם זֶה, יֵשֵׁן עִם זֶה, תָּמִיד מְסַתְּפֵל בַּחוֹבְרֵת, וְהִיא מְחַיֶּה
 אוֹתוֹ, זֶה נִקְרָאת צַדִּיקָה בְּכָל עֵת. לָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (פְּתוּחוֹת נ.): "עוֹשֶׂה צַדִּיקָה בְּכָל עֵת" — זֶה הַכּוֹתֵב סְפָרִים וּמְשַׁאֲלֵן
 לְאַחֵרִים; וְכֵן אֵיזוֹ צַדִּיקָה נִשְׁאַרְתָּ לְעוֹלָם? "וְתוֹרַתְךָ אָמֵת" —
 כְּשֵׁנוֹתְנִים בְּשִׁבִיל הַצַּדִּיק הָאֵמֵת.

לְזֹאת, אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים! אַל תִּהְיוּ בְּטֻלָּנִים, הִנֵּה אָנוּ
 הוֹלְכִים לְהִדְפִּיס סֵפֶר חֲדָשׁ: "זְכוּת אַבוֹת", סֵפֶר נִפְלָא מְאֹד, עַל כָּל
 פְּרָקֵי אַבוֹת, רְצִיתִי כְּמוֹ בְּעֶבֶר, כְּשֶׁהִדְפִּסְנוּ אֶת סֵפֶר "חֲסִדֵי אַבוֹת",
 שֶׁכָּל אֶחָד נִתֵּן ח"י שֶׁקֶלִים, כְּדֵי לְהַכְנִיס אֶת שְׁמוֹ, וּמֵאֲז עַד כֹּה זֶה
 נִדְפָּס יוֹתֵר מֵעֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ פְּעָמִים, רְצִיתִי שְׁגַם עֵתָה מִי שְׁיִכּוֹל לְתַת
 לְסֵפֶר "זְכוּת אַבוֹת" ח"י שֶׁקֶלִים — אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ! בִּיבְנָאֵל
 יְכוּלִים לְתַת לִידִידְנוּ ר' ... גְּרוֹ יֶאִיר, בְּאַשְׁדּוֹד לִידִידְנוּ ר' ... גְּרוֹ
 יֶאִיר, בְּבִגְי־בְּרֵק יְכוּלִים לְמַסֵּר לִידִידְנוּ ר' ... גְּרוֹ יֶאִיר, וְאַחֲר־כֵּן אָנוּ
 הוֹלְכִים לְהִדְפִּיס אֶת סֵפֶר "שְׁפַת הַנַּחַל" עַל חֲמִש־עֶשְׂרֵה תוֹרוֹת
 רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַ"לְקוֹטִי"מֹהֲרֵן", וּכְשֶׁרֵק נִתְחַל בְּזֶה, כְּבָר נוֹכַל
 לְהַמְשִׁיךְ לְהִדְפִּיס אֶת כָּל "שְׁפַת הַנַּחַל". הִנֵּה בְּעֶבֶר כָּל אֶחָד נִדְב
 ח"י שֶׁקֶלִים בְּעֶבֶר הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא "קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל", אֵינְכֶם יְכוּלִים
 לְתַאֵר אֵיזֵה רֶשֶׁם זֶה עֲשֶׂה בְּכָל הָעוֹלָם, כָּל הַבַּחוּרִים חוֹטְפִים אֶת
 זֹאת, הִדְפִּיסוּ אֶת זֹאת כְּעֶשֶׂר פְּעָמִים, וְאִם הָיוּ לִי חֲמִשִּׁים אֶלְף
 סְפָרִים, תוֹף חֲדָשִׁים הָיָה הַכָּל נִגְמָר, יֵשׁ לִי סֵף הַכָּל שְׁנֵי מְפִיָצִים,

אָבֵל הַבְּקוּשׁ כָּל-כֶּף גָּדוֹל, שֶׁהַכֵּל הָיָה נְחֻטָּף, וּמִדְּפָסִים שָׁם בְּסוּף כָּל שְׁמוֹתֵיכֶם וְשְׁמוֹת מִשְׁפַּחְתְּכֶם, הַכֵּל רַק מִפְּעַם אַחַת שֶׁנִּתְּתֶם חַיִּי שְׁקָלִים, וְעַד הַיּוֹם כָּבֵר הַדְּפָס יוֹתֵר מִעֵשֶׂר פְּעָמִים, וְעַדִּין שְׁמַכֶּם נִמְצָא שָׁם. וְלִכֵּן אֵל תְּהִיּוּ בְּטֻלָּנִים, תִּרְאוּ לְשִׁמְשׁ אֶת הַצְּדִיק, וַיְהִי־לָכֶם חֵלֶק בְּהַדְּפַסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. הֲלֹא סוּף כָּל סוּף רַבְּנוּ ז"ל הוּא יָדִיד נֶפֶשׁ שְׁלָנוּ, רַבְּנוּ ז"ל הוּא רוֹצֵה אֶת הַטּוֹב שְׁלָנוּ, רַבְּנוּ ז"ל מְחַזֵּק וּמַעֲזוּד וּמְשַׁמֵּחַ אוֹתָנוּ, וְרַבְּנוּ ז"ל הוּא בִּשְׂבִילָנוּ עַל הַכֵּל, כְּמוֹ שְׂאוּמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן לג): בְּזִכּוֹת הַצְּדִיק — תִּלְמִידֵיו מִתְּפַרְנְסִים; כָּל מֵה שֵׁיִשׁ לָנוּ, זֶה רַק בְּזִכּוֹת הַצְּדִיק, וְלָמָּה לֹא נִתֵּן בְּשִׁבִיל הַצְּדִיק?! בְּשִׁבִיל הַדְּפַסַּת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים?! יֵשׁ עוֹד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סִפְרִים לְהַדְּפִיס, וְכָל-כֶּף חָבֵל שֶׁלֹּא מִדְּפִיסִים אוֹתָם, עַל-כֵּן אֲבִיקֵשׁ מֵאֵד אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, הֲרִי הַדְּפָסָנוּ כָּבֵר מְלִיוּנֵי חוֹבְרוֹת בְּלִי גְזָמָא, בְּאַרְבַּע-עֶשְׂרֵה שְׁפוֹת, וְהַחוֹבְרוֹת הוֹלְכוֹת מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, מִי שֶׁרַק מִסְתַּכֵּל בְּחוֹבְרַת וּבְקוֹנֵטְרַס — מִתְּעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלִכֵּן מְלַבֵּד שְׂאֵתָם תִּנְדְּבוּ לְהַדְּפִיס קוֹנֵטְרַס לְזִכּוֹתֵכֶם, לְזִכּוֹת הַיְלָדִים, אוֹ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהִלְכוּ לְעוֹלָמָן, תַּעֲסִקוּ גַם בְּהַפְצָה, אֲשֶׁר זֶה הַשְּׂמוּשׁ הַכִּי גָדוֹל, וְהַמְצָנָה הַכִּי גָדוֹלָה, שֵׁיכוֹלִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל הַצְּדִיק. מִי שֵׁיודֵעַ מֵה עוֹבֵר הַיּוֹם עַל בְּגֵי הַנְּעוּרִים, הֲיָה מִפִּיֵן אֶת הַחוֹבְרוֹת וְהַקוֹנֵטְרַסִים. רַק "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" לְבַד יֵשׁ מוֹכֵן לְהַדְּפִסָּה יוֹתֵר מִשְׁלֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים פְּרָכִים, בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, אָבֵל כֶּסֶף מְנַלֵּן?! יֵשְׁנָם אֲנָשִׁים שֶׁכֵּל הַחַיּוֹת שְׁלָהֶם זֶה "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", לוֹמְדִים בְּזֶה, יֵשְׁנִים עִם זֶה, אוֹכְלִים עִם זֶה, מִתְּפַלְּלִים עִם זֶה, כִּי זֶה מְחַזֵּק וּמַעֲזוּד אוֹתָם, מְלַמֵּד אוֹתָם יְצוּת וְיִשְׁרוּת. אֲנִי בְּטוֹחַ שְׁמִי שֵׁיִשְׁתַּתֵּף לְהַדְּפִיס חֵלֶק "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֵיזוֹ יִשׁוּעָה יִקְבֹּל, שֶׁלֹּא תֵאָר וְשַׁעַר בְּחַיִּיו, וְזֶה נִקְרָא שְׂמוֹשׁ הַצְּדִיק. וְהִנֵּה אֲנִי מִדְּפִיסִים כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ "לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת" שֶׁל מוֹהֲרֵי"ת ז"ל, שְׂאֵמֵר פְּעַם עַל "לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת" שְׁלוֹ, שְׁזֶה הַגֵּן-עֵדֵן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי שְׁלוֹמֵד בָּהֶם, מְרַגִּישׁ טַעַם גֵּן-עֵדֵן, עַל-כֵּן לָמָּה לֹא יְהִי־לָכֶם חֵלֶק בְּהַדְּפַסַּת סִפְרֵי זֶה?! אֵיזָה יִפִּי שֶׁל הַדְּפָסָה! זְכִינוּ לְהַדְּפִיס "לְקוֹטֵי-תַפְלוּת", הַמְהַדְּוֶה הַזֶּה לֹא הָיָה כְּדִגְמָתָהּ מֵאֵז שֶׁהַדְּפִיס מוֹהֲרֵי"ת ז"ל אֶת הַסִּפֵּר בְּשְׁנַת תַּקפ"ב. וְהִנֵּה אֲנִי עוֹמֵד לְגַמֵּר אֶת סְדוּר "עַת רְצוּן",

אם רק תנדכו על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, אינכם יכולים לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לכם.

הקדוש-ברוך-הוא עזר לנו בזכות חנם, שיצאנו למדבר שמים, למקום שנקרא יבנאל, אשר שם יש קדשה גדולה מאד, ויבוא היום ויתגלה גדל הענין, אבל לעת עתה יש שם סמ"ך-מ"ם רשע מרשע גדול מאד, וכפי גדל המניעות שיש לנו שם, מזה יכולים לדעת את גדל הקדשה שם. לכן מי שיכול להכנס לגור שם — אשרי לו ואשרי חלקו! ומי שאינו יכול להכנס לגור, על-כל-פנים ישקיע שם שתהא לו עוד דירה, דירת קיט. וכדאי להרשם אצל ידידנו הקר ר' ... גרו יאיר.

עלינו לבנות בית-המדרש גדול, כי אין מקום בבית-המדרש הקים. עשינו פנקסי הגרלות, ובט"ו באב תערוך ההגרלה, יש עוד פחות מחדשים, ועדין נשארו לנו יותר מארבע מאות פנקסי הגרלות, לזאת אבקש את כל אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, שכל אחד יקח שני פנקסים, וימכר אותם, חצי יכולים לקחת בשביל פרנסה וחצי לתת לגבאי הצדקה, לר' ... גרו יאיר, כי אני רוצה להתחיל לבנות את בית-המדרש, וכן לגמר עם החובות שעדין יש לנו עם האולם שמחות, ועוד פחות משלשה שבועות עלי לשלם למישהו שבעים אלף שקל, והכיס ריק ואין בו. ובזה שתצאו עם הגרלות, יהיה לכם שפע, ויהיה לכם לתת מעשר להדפסה.

לזאת, אם זכינו לדעת מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, באו ונתאחד יחד, באו נאהב זה את זה, באו נעזר זה לזה, באו נחזק זה את זה. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מור"ן, חלק א', סימן לד), שיש נקדה כללית שהיא הנקדה של הצדיק, ואחר-כך יש נקדה אצל כל אחד ואחד, ואחר-כך יש נקדה שאחד צריך לקבל מחברו בחינת 'מקבלין דין מדין', שאלו השלש נקדות ששוכרות את הקלפה שעלתה על לבו, פדכתיב (תהלים סט, כא): "חרפה שכרה לבי"; כשאדם חוטא, עולים על לבו חרפות ובזיונות, יסורי תפת, והכל

בא מחמת שאיננו יכול להתאחד עם הזולת. וזו הצרה הכי גדולה. אדם צריך לדעת, שהוא מכרח לחיות עם עוד יהודי, וזה היסוד.

למה צריכים להתחתן? האם לא טוב יותר להיות רוק, רוקה, ואז אין בעיות של דירה, אין בעיות של חשמל, טלפון, מים, אכל, פרנסה וכו', אדם בעצמו יכול להסתדר, מה הוא צריך על ראשו אשה? ומה היא צריכה על ראשה בעל? ומה צריכים על ראשם ילדים, שמעצבנים ומוציאים מהדעת וכו' וכו'?! כל יום מצלצללים מבית ספר והתלמוד תורה: הבן שלך כף וכו', בתך כף וכו'?! האם לא כדאי לחיות לבד? למה התורה הקדושה אמרה (בראשית ב, יח): "כי לא טוב היות האדם לבדו"?

הבה ואסביר לכם; אדם הראשון היה יחידי בעולם, ישב בגן-עדן, כל העולם היה שלו. האם אין זה אדיאלי ביותר? אדם הסתפל רק על השכינה, והמלאכים באו ונתנו לו לאכל, בשלו לו המעדרים הכי טובים ככל אשר אבה. אף הנה אמר הקדוש-ברוך-הוא: לא טוב היות האדם לבדו, כי אם תהיה לבד, אין לך הפרת הטוב, ותהיה כפוי טובה. אבל אם תהיה לך אשה ותציק לך, יהיה לך בעל ויציק לך, יהיו לשניכם ילדים ויכעיסו אתכם, ועם כל זאת תחזיקו מעמד, אז תעריכו את הטוב. כי אם אדם לבד, אין הוא טוב, מתי הוא טוב? כשיש לו מתנגדים, ואף-על-פי-כן הוא מתחלק אתם ועוזר לזולת, זה חשוב בשמים.

נדבר זה קצת לא הבין. ברגע שהיה לו אח הבל, החל לריב עמו, קצת בא אל הבל, ואמר לו: מה אתה עושה על אדמתי, לך מכאן! אמר הבל: מה פתאם?! כי קצת הנה עובד אדמה, הנה חורש וזורע, והבל היה רועה צאן, בא קצת וגרשו מאדמתו. ענה לו הבל: מה אתה עושה עם הבגדים שלי? הלא הלבשת עצמך בבגדים מצמר צאני ומעורו וכו' וכו', וכו' התקוטטו, עד שראה הבל שקצת אינו עוזבו, לקח חבל והשליכו על הארץ, והניח רגלו עליו, ואמרו: אתה עוזבני אם לאו?! ראה קצת שהבל חזק ממנו, ורוצה לקברו חיים, אזי אמרו: אני מבטיחך שאתנהג כפאות. והבל שהיה צדיק,

כְּשֶׁשָׁמַע שֶׁמִּקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ לִהְיוֹת טוֹב, הִסִּיר אֶת רִגְלוֹ מִמֶּנּוּ וַעֲזָבוּ. וְתַכְף כְּשֶׁעֲזָבוּ, קָם קִיָּן וְהָרַג אֶת הַכֵּל. וְקִיָּן קָבַל עֲנֹשׁ לִילֵךְ נַע וְנָד, וְהָיָה שְׂבוּר מְאֹד. וְהַחֵל לִבְכוּת אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "וַיֹּאמֶר קִיָּן אֶל ה', גְּדוֹל עֲוֹנֵי מִנְשָׂא?!" וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַחֵם עָלָיו, וְכָתוּב: "וַיִּשֶׁם ה' לְקִיָּן אוֹת עַל מִצְחוֹ לְבִלְתִּי הַכּוֹתוֹ". כְּתוּב בַּמִּדְרָשׁ שֶׁהָאוֹת הַזֶּה הָיָה ו'. נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה לְמָה דוֹקָא אוֹת ו'? חֲשַׁבְתִּי, הֲיִיתָ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהִיָּצַר הָרַע עוֹשֵׂה אֶת הָאָדָם מִשְׁגָּע, וְאֵיךְ שׁוֹבְרִים אוֹתוֹ? עַל-יְדֵי לְמוּד תּוֹרָה. וְהַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת ו', וְהָאוֹת ו' צוּרְתָה כַּמִּקְל, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל, לְמִשְׁגָּע לֹא מוֹעִיל שׁוּם דְּבָר, רַק מִקְל. וְאִם אָחַד חָטָא — נַעֲשֵׂה מִשְׁגָּע, כַּמֵּאֲמָרִם ו"ל (סוֹטָה ג.): אֵין אָדָם עוֹבֵר עַבְרָה, אֶלָּא אִם בֶּן נִכְנָסָה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת; וְכִמוֹ שֶׁאֵת הַמִּשְׁגָּעִים צָרִיכִים לְהַכּוֹת, כַּמוֹ-כֵּן צָרִיכִים לְתַת לַחוּטָא מִכּוֹת, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁלוּמֵדִים תּוֹרָה, בְּזֶה מַכִּים אֶת הַיָּצַר הָרַע. וּמִקְבֵּל אֶצְלָנוּ, מַה שְּׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל — ו', זֶה סוֹבֵב עַל שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה; כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד בְּכָל יוֹם שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָיוֹת, הוּא מִקְבֵּל אוֹת ו', וּבְזֶה שׁוֹבֵר אֶת הַיָּצַר הָרַע. לְכֵן דְּבָר גְּדוֹל לְלַמֵּד מִשְׁנָיוֹת, שֶׁזֶה הָאוֹת ו', וְזֶה מַה שֶּׁנִּתְּנוּ לְקִיָּן — אוֹת ו', לְהַכְנִיעַ אֶת הַיָּצַר הָרַע.

וְרֵאִיתִי פְרוּשׁ נִפְלָא מֵהַגְּאוּן ר' מֵאִיר שֶׁפִּירָא ו"ל, מְחוֹלַל הַיָּדָף הַיּוֹמִי, שְׂאֵמֵר: מַדּוּעַ הַמִּדְרָשׁ אוֹמֵר, שֶׁלְקִיָּן נִתְּנוּ אוֹת ו'? כִּי בְּכָל הָאֵלֶּף-בֵּי"ת רַק אוֹת ו' הִיא אוֹת הַמִּחְבְּרָת, הֵינּוּ כְּשֶׁמְעַלִּים דְּבוּרִים עַל הַכְּתָב, וְרוֹצִים לְחַבֵּר תִּבְיָה לְזוּלְתָהּ, מוֹסִיפִים ו': וְהַלְכְּתִי, וְהִבְאִיתִי וְכוּ', זֶה מַה שֶּׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִרְאוֹת לְקִיָּן: אִתָּה הַרְגַּתְּ אֶת אַחִיךָ, אִתָּה רוֹצָה לְהִיזֵת לְבַד בְּעוֹלָם? אֵין דְּבָר כְּזֶה! צָרִיכִים לְחִיוֹת עִם עוֹד אָחֵד, צָרִיכִים לְהִתְחַמֵּן עִם עוֹד אָחֵד, שֶׁזֶה אוֹת ו'. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לְקִיָּן אוֹת — תַּדַּע לָךְ שֶׁצָּרִיכִים לְחִיוֹת עִם עוֹד אָחֵד, וְזֹאת עֲלֵיכֶם לְהַחֲדִיר הֵיטֵב בְּדַעְתְּכֶם, שֶׁתְּמִיד צָרִיכִים עוֹד אָחֵד, אֵין דְּבָר כְּזֶה 'אֲנִי' וְרַק 'אֲנִי'! כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חִי, עָלָיו לִידַע שֶׁיֵּשׁ עוֹד אָחֵד, צָרִיכִים לְעוֹר לְעוֹר אָחֵד, וְזוֹ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת! יְהוּדֵי אוֹכֵל, עָלָיו לְהִזְמִין אוֹרְחַם, עוֹד יְהוּדֵי אָחֵד. יְהוּדֵי

נִמְצָא בְּצָרָה, צָרִיכִים לְעֹזֵר לוֹ, אֵין דָּבָר כְּזֶה רַק 'אֲנִי', וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם,
יִמַּח שְׁמוֹ, כֹּל עֲנִינוֹ 'הַפֶּרֶד וּמְשָׁל', רוֹצֵה לְהַפְרִיד בֵּין בְּנֵי-אָדָם,
וְהַצְדִּיק הוּא הַמֵּאֲחֵד בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

לְזֹאת, אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים! בָּאוּ וְנִתְאַחַד יַחַד. וְתִדְעוּ לָכֶם,
שְׂאֵם אֲנַחְנוּ נִחְזִיק עֲצָמֵנוּ בַּיַּחַד, לֹא יִהְיֶה דָבָר בְּעוֹלָם, שְׁלֹא נִקְבַּל.
רַבְּנוּ ו'ל לְפָנַי שִׁיְצָא מֵעִיר בְּרִסְלָב לְהִסְתַּלַּק לְעִיר אוֹמֵן, עֲמַד עַל
יַד הַדְּלֵת, וְהַחֲזִיק יָדוֹ עַל הַמְּזוּזָה וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אִם תִּחְזִיקוּ
עֲצָמְכֶם בַּיַּחַד, תּוּכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ אוֹתִי אֲלֵיכֶם בְּנֵה הָעוֹלָם; וְדַבֵּר זֶה
רְאוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הֵיכָן שָׁהִיָּה קְבוּץ שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהַחֲזִיקוּ
עֲצָמָם בַּיַּחַד, הָאִיר אֲצֵלָם הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי.

לְזֹאת, אִם אֵינְנִי יָכוֹל לְפַעַל אֲצֵל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, חֲסִידֵי
בְּרִסְלָב, שִׁיחְזִיקוּ עֲצָמָם בַּיַּחַד, עַל-כֹּל-פָּנִים מִתְלַמְּדֵי "הַיִּכְל-
הַקֹּדֶשׁ", אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֶשׁ: תִּחְזִיקוּ עֲצָמְכֶם בַּיַּחַד! כִּמְאֹמֶר רַבְּנוּ
ו'ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נט), שֶׁהַצְדִּיק בּוֹנֶה "הַיִּכְל-הַקֹּדֶשׁ",
וּמַהוּ הַעֲנִיָּן שֶׁל "הַיִּכְל-הַקֹּדֶשׁ"? אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל, קֹדֶשׁ זֶה בְּחִינַת
"וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם קְדוֹשׁ יֵאָמֵר לוֹ" (יִשְׁעִיָּה ד, ג). לֹא כֹל אֶחָד נִשְׁאַר,
יֵשׁ הַרְבֵּה אֲנָשִׁים שְׁבוּרָחִים, פְּלוּגֵי הִיָּה מִקְרָב לְ"הַיִּכְל-הַקֹּדֶשׁ"
וְאַחֲרֵי-כֵן בְּרַח, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל, הַרְבֵּה אֲנָשִׁים נִפְלוּ, נִשְׂרוּ, הֵם הָיוּ
בְּ"הַיִּכְל-הַקֹּדֶשׁ", הֵם הִשְׁתַּעֲשְׂעוּ בְּהִיכָלָא דְמִלְכָא, אָבֵל אַחֲרֵי-כֵן
הִתְרַחְקוּ. אָבֵל אֵלוּ שְׁנִשְׁאַרוּ, עֲלֵיהֶם נֵאמָר: "הַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם —
קְדוֹשׁ יֵאָמֵר לוֹ!" עַל-כֵּן כֹּל אֵלוּ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, תְּלַמְּדֵי "הַיִּכְל-
הַקֹּדֶשׁ", אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד — הַחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בַּיַּחַד! כִּי
כֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עא), שֶׁצָּרִיכִים כַּחוֹת
גְּדוּלִים לְהִשְׁאַר בְּהִיכָל, וְהַיִּכָּל הַזֶּה "הַיִּכְל-הַקֹּדֶשׁ", שְׂזֵה מֵה
שְׁכֵתוֹב: "וְאֲשֶׁר כַּח בָּהֶם לְעַמֵּד בְּהִיכָל הַמְּלֹךְ", אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל, כַּח
מִמֶּשׁ, כִּי בּוֹדָאֵי צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לוֹ כַּח וּגְבוּרָה לְעַמֵּד בְּזֵה; כִּי אֵלוּ
שְׁעוּמְדִים בְּהִיכָלָא דְמִלְכָא, זוֹכִים לְנַעַם הָעֲלִיּוֹן, אָבֵל יֵשׁ גַּם
חוֹבְלִים, שְׂרוֹצִים לְחַבֵּל בְּנֵי-אָדָם. אֲנָשִׁים הָיוּ בְּ"הַיִּכְל-הַקֹּדֶשׁ",
וּלְבַסּוּף נִתְהַפְּכוּ וְנַעֲשׂוּ חוֹבְלִים, מַחְבְּלִים, וְאֵינִם מִתְבַּיְשִׁים לְדַבֵּר

אֲשֶׁר כג שצו בנחל רצא

כָּל דְּבַר אֲסוּר עַל הַצַּדִּיק שֶׁקָּרַב אוֹתָם וְעִזַּר לָהֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחַנִיּוֹת.

לְזוֹת, אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים! מֵאַחַר שֶׁזְּכִיתֶם וְאַתֶּם בְּ"הֵיכַל-
הַקֹּדֶשׁ", תִּבְקָשׁוּ הַרְבֵּה אֶת הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא תִפְלוּ מִ"הֵיכַל-
הַקֹּדֶשׁ" וּמִהַנְעֵם הַעֲלִיּוֹן, וְאַל תִּהְיוּ מִחֲבָלִים, שׁוֹעֲלִים קְטָנִים מִחֲבָלֵי
כַרְמִים.

אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַמְכַנִּים אֶת כָּל הַדְּבוּרִים הַלְלוּ בַתּוֹךְ לְבוֹ, וְאֵז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ בַּתְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי
שֶׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתִרְוּ
נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֶלְצִיכֶם.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קָרָה, כ"ח סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מִבְּקָשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים לְהַתְחַזֵּק, כִּי
אֵין זֶה יַעֲצֶה לְפָל כַּל-כֶּף, אֲשֶׁר זֶה לֹא יָבִיא אוֹתְךָ אֶל שׁוֹם דְּבַר רַק
אֶל יְאוּשׁ וְדִכְאוֹן, שֶׁזֶה אָבִי אָבוֹת הַטְּמֵאָה. וְרַבְּנוּ ו"ל צֶעֶק
(לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל. אֲסוּר
לְהַתְיַאֵשׁ.

וְדַע לָךְ, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל נוֹתֵן לָנוּ הַתְּחַזְּקוֹת כְּזוֹ, שֶׁיְהִיָּה לָנוּ בְּמָה
לֹא לְהַתְיַאֵשׁ, וּבִפְרָטִיּוֹת סֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁגָּלָה לָנוּ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה
הָאָדָם עָסוּק, וְאֵין לוֹ זְמַן לְחַשֵּׁב אַחַר צְרוּתוֹ וְכוּ'.

נָא וְנָא תַעֲזִיב בְּכָל יוֹם בְּכַמָּה מִכְתָּבִים בְּשׁוֹ"ת "אָשֶׁר בַּנְחַל",
וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשֶׁךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג שצז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִנְיָה, כ"ח סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

שְׂתַק שְׂתַק, וְאַל תַּעֲנֶה לְמַחְרָפֵי וּמְבַקְשֵׁי נַפְשֶׁךָ שׁוֹם דְּבָר, כִּי
זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵימוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'):
לְשִׁמְעַע בְּזִיּוּנוֹ — יָדָם וַיִּשְׁתַּק. וְלִכְּן עוֹלָמָךְ תִּרְאֶה בְּחִיָּיךָ, אִם תִּדְּם
וְתִשְׁתַּק, וְלֹא תַעֲנֶה לְאַף רֵיק וּפּוֹחֵז, שְׂמַחֲרָף וּמְבַזֶּה אוֹתְךָ, אֲזִי תִפְלַל
בְּמִלָּךְ הַכְּבוֹד.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד גְּמָרָא, שְׂמֻזְמַר אֶת הַקְּלָפוֹת
וְהַמְּשַׁחִיתִים שְׂבָרָא מַחֲמַת עֲוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר
(לְקוּטֵימוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ויד): תִּלְמוּד עוֹלָה כְּמִסְפֵּר הַקְּלָפָה
לִילִי"ת, הַמְּטַמְּאֵת אֶת הָאָדָם בְּפָגַם הַבְּרִית, וְלִכְּן עַל-יְדֵי רַבּוּי גִירָסָא
בְּגָמְרָא תִבְעֵר מִמֶּךָ אֶת הַקְּלָפָה שֶׁהִתְאַחֲזָה בְּךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג שצח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִנְיָה, כ"ח סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אִתָּהּ צָרִיף לְהִבִּין, כִּי אִשָּׁה צָרִיכָה הִרְבָּה תְּשׁוּמַת־לֵב, וְרַבְּנוּ
 ו"ל אומר (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן רכ), שֶׁהַנְּשִׁים מְאֹד מְקַפִּידוֹת עַל
 הַכְּבוֹד שֶׁלָּהֶן, וְלָכֵן הַבַּעַל צָרִיף לְהִיּוֹת חָכֵם, וְלָתֵת כָּל־כֹּף הִרְבָּה
 כְּבוֹד לְהָאִשָּׁה וְכוּ', וְהַעֲקָר הַמוֹן אֲהָבָה, זֶה טָבַע הַבְּרִיא שֶׁל אִשָּׁה,
 שֶׁבַע־לָהּ צָרִיף לִפְנֵי אֹתָהּ, וְלָתֵת לָהּ הַמוֹן הַמוֹן תְּשׁוּמַת־לֵב וְחֻזֵק,
 וּמְחֻמָּאוֹת, וּכְכֹל שֶׁהַבַּעַל עוֹשֶׂה אֵת זֶה, אֲזִי הוּא מְצַלִּיחַ עִם אִשְׁתּוֹ,
 כִּי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּרָא אֵת הָעוֹלָם, שֶׁטָּבַע שֶׁל אִשָּׁה שֶׁהִיא
 צָרִיכָה רַק פְּנוּק, וְרַק מְחֻמָּאוֹת, בְּשֶׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בְּרָכָה בְּכֹל
 יוֹם "שְׁלֹא עֲשִׂנִי אִשָּׁה", לֹא שְׂרוּצִים לְהַשְׁפִּיל אֵת הָאִשָּׁה וְכוּ', אֲלֹא
 אֲנַחְנוּ מְבָרְכִים, שֶׁאֲנַחְנוּ לֹא צָרִיכִים תְּשׁוּמַת־לֵב מִהֻזְלוּת, וְלֹא
 צָרִיכִים שְׂאָחִרִים יִחְזְקוּ אוֹתָנוּ וְכוּ', מֵה שֶׁאִשָּׁה בֵּן צָרִיכָה, וְלָכֵן
 אוֹמְרִים אֵת הַבְּרָכָה הַזֹּאת, שֶׁאֲנִי לֹא נִבְרָאתִי בְּצוּרָה כְּזוֹ, שֶׁאֲנִי צָרִיף
 אֵת הַתְּשׁוּמַת־לֵב שֶׁל הָאִשָּׁה, וְאִף שֶׁאִשָּׁה לֹא תוֹדָה בְּזֶה, אֲבָל זֶה
 הַמְּצִיאוֹת. וְלָכֵן אִתָּהּ אֲבָרְךָ שֶׁעֲכָשׁוּ הַתְּחַתְּנוּת, אִתָּהּ צָרִיף לְדַעַת,
 שֶׁזֶה טָבַע הַבְּרִיא לָתֵת לְהָאִשָּׁה כָּל מֵה שֶׁרַק יְכוּלִים וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי
 תִּרְאֶה שֶׁתִּהְיֶה לָךְ אִשָּׁה אַחֲרֵת לְגַמְרִי, סוּף כָּל סוּף אֲנִי מְפִיר אוֹתָהּ
 וְכוּ', וְאֲנִי יוֹדֵעַ אֵת הַטָּבַע שֶׁלָּהּ וְכוּ', וְהִיא צָרִיכָה הִרְבָּה הִרְבָּה
 תְּשׁוּמַת לֵב וְכוּ', אֲזִי אֵל תִּהְיֶה בְּטֹלָן, תֵּן לָהּ אֵת זֶה, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ
 וְכוּ' וְכוּ', כִּי זֶה טָבַע הַבְּרִיא, וְאִם זוּג חַיִּים בְּצוּרָה כְּזוֹ "תֵּן וְתִקְבַּל",
 זֹאת אוֹמְרֵת אִם הַבַּעַל נוֹתֵן אֲהָבָה, אֲזִי הוּא יִקְבַּל חֻזְרָה אֲהָבָה
 מֵאִשְׁתּוֹ, וְכֵן בּוֹנִים בֵּית, "תֵּן וְתִקְבַּל", זֶה לֹא הוּלָךְ מִפְּנוּן אַחַד וְכוּ',
 אִם אִתָּהּ תִּהְיֶה בַּעַל חָסֵם, וְתִתֵּן לָהּ הִרְבָּה מְחֻמָּאוֹת וְהַמוֹן אֲהָבָה,
 אֲזִי תִּרְאֶה שֶׁיִּתְקִים אֲצִלְךָ מֵה שֶׁאָמַר הַחֲכָם מְכַל הָאָדָם (מְשַׁלֵּי כו,
 יט): "כַּמְּיֵם הַפְּנִים לַפְּנִים בֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם", וּפִרְשׁ רַש"י: "כַּמְּיֵם
 הַלְלוּ הַפְּנִים שֶׁאִתָּהּ מִרְאֶה לְתוֹכֵן — הֵן מִרְאוֹת לָךְ, בֵּן לֵב הָאָדָם
 לְאָדָם חִבְרוּ, לְפִי מֵה שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁחִבְרוּ אוֹהֲבוּ, בֵּן הוּא מִרְאֶה לוֹ
 פְּנִים, תִּקְבַּל אֵת זֶה חֻזְרָה, רַק אֵל תִּפְגַּס בְּלַחֲץ וְכוּ', וְאֵל תִּתְעַצְבֵּן
 וְכוּ', תִּהְיֶה אִתָּהּ עֲמָה תְּמִיד, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יְבָרְךָ אֲתָכֶם. וְזָכוֹר
 גַּם תִּזְכֹּר מֵה שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה וְכוּ'
 — שְׂכִינָה בִּיגִיחָן; וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרֻכּוֹת, פֶּרֶק ט', הַלְכָה ח'): אִי אֶפְשָׁר
 לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהּ

בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י'): זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג שצט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח, כ"ח סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה חג הפסח נכנס, וראוי לנו לשמח מאד, שאנחנו הולכים לאכל מצה, שהיא מאכל האמונה, כי בזה שבר ישראל אוכל מצה, מפני שהקדוש-ברוך-הוא צוה אותנו, בזה הוא בונה את האמונה הקדושה שלו. כמובא (זהר בראשית מא.): פקודא לאכל מצה בפסח, בגין דאיהו דוכרנא לדרי דרין על רזא דמהימנותא, דישראל נפקו בההוא זמנא מרזא דטעוין אחרן, ועאלו ברזא דמהימנותא [מצוה לאכל מצה בפסח, בשביל שהוא זכרון על אמונה לדורי דורות, שעם ישראל יצאו אז ממצרים מכל הטמאות והזהמות, ונכנסו בסוד האמונה]. ולכן ראוי לך לשמח מאד על שזכית להבראות מזרע ישראל, וזו השמחה הכי גדולה, שראוי לנו לשמח בזה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

אָשֶׁר כג ת — כג תא בַּנְחֹל רצה

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְף תְּמִיד, שְׁתַּהֲיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג ת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר קִרְחָה, כ"ח סִיּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲסוּר לָךְ לִפְלֵ בְדַעְתְּךָ כָּלֵל, רַק לַעֲשׂוֹת בְּכֹל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִיּוֹן רסא): כְּשֶׁנוֹפֵל אָדָם מִמְדַּרְגָּתוֹ, יֵדַע שֶׁמֶן הַשָּׁמַיִם הוּא, פִּי הַהִתְרַחֲקוֹת הִיא תְּחִלַּת הַהִתְקַרְבוֹת, עַל-כֵּן נֶפֶל — שְׁיִתְעוֹרֵר לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְעֲצָתוֹ — שְׁיִתְחִיל מִחֲדָשׁ לְהַכְנִס בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּאֵלוֹ לֹא הַתְּחִיל עֲדִין כָּלֵל מֵעוֹלָם, וְזֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁצַרִּיכִים מִמֶּשׁ בְּכֹל יוֹם לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ. הַלְוֹאֵי שְׁתַּכְנִיִּס דְּבוּרִים אֵלוֹ בְּתוֹף לְבָב, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג תא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר קִרְחָה, כ"ח סִיּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵה שְׁאֵתָה פּוֹתֵב לִי שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ', וּבִפְרָט בְּפָגַם הַבְּרִית וְכוּ', יָדַע לָךְ, מִי שְׁיִכּוֹל לְהַרְבוֹת בְּצַדִּיקָה, זֶה תִּקּוֹן גָּמוּר לְפָגַם הַבְּרִית, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',

סימן רסד): צְדָקָה היא תְּקוּנַת הַבְּרִית, כִּי פָּגַם הַבְּרִית הוּא, כִּי הוּא הִזָּה צְרִיף לְהַשְׁפִּיעַ בְּקִדְשָׁה לְמָקוֹם שֶׁצְרִיף לְהַשְׁפִּיעַ, וְהוּא סֶלֶק הַהַשְׁפָּעָה מִשָּׁם, וְהַמְשִׁיכָה, חֵס וְשָׁלוֹם, לְמָקוֹם אַחֵר, וְעַל-כֵּן הַתְּקוּנָה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זוֹ חוֹזֵר וּמִשְׁפִּיעַ אֶל הַקִּדְשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זוֹ נִתְמַקֵּן. וְעַקֵּר הַצְּדָקָה זֶה לְתַתּוֹ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְלְהַפְיָצָם בֵּין שִׁכְבוֹת הָעָם, שְׂאִין עוֹד צְדָקָה גְּדוֹלָה מְזוֹ, כִּי סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל מְקַרְבִּים בְּגִי-אָדָם אֵלָיו יְתִבְרַךְ, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת מְאֹד גְּדוֹלָה, וְאֲשֶׁר מִי שֶׁמְנַדֵּב כָּל יוֹם צְדָקָה לְהַדְפִּיס סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל.

וְאֵתָה צְרִיף לְדַעַת, שֶׁסִּפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחַל" מְחִיִּים מְחֻזְקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשֻׁמְחִים נֶפֶשׁ כָּל חַי, וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁיִּדְפִּיס אִיזָה פָּרָף מִשׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחַל" יִרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה, כִּי הַסִּפְרִים הָאֵלֶּה מְחִיִּים אֶלְפֵי אֶלְפִים בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים, וְלָכֵן אֲשֶׁר מִי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּהַדְפָּסָתָם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְף תְּמִיד, שֶׁתִּהְיֶה לִּי הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג תב.

בְּעוֹרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קִנְחָה, כ"ח סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

שָׁמַר עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלֹךְ, אֲכַל בְּזִמְן וְתִישֵׁן כָּל צְרָכְךָ, אֲבָל שְׂאֵר הַזִּמְן יִרְאֶה לֹא לְבִלּוֹת בְּשִׂיחוֹת בְּטִלוֹת וְשֵׁל מֶה בְּכָךְ עִם פְּלוֹנִי אוֹ עִם אֲלוֹמוֹנִי, כִּי חָבֵל עַל הַזִּמְן הַיְקָר מְכַל, כִּי יְכוּלִים לְהַשְׁלִים עֲצָמוֹ עִם תּוֹרָה וְתַפְלָה וְקִיּוּם מְצוּוֹת מְעֻשְׂיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר אָמַר רַבְּנֵי ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמֻחָה, סִימָן א'): כִּשְׂאָדָם עוֹשֶׂה מְצוּוֹה

בְּשִׂמְחָה, בְּיָדוּעַ שְׁלִבּוֹ שְׁלֵם עִם אֲלֵקִיו. וְדַע לָךְ, שְׂבֹזָה שְׂאֲדָם הוּא שֵׁשׁ וְשִׁמְחַ בְּקִיּוֹם מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה יֵשׁ שְׁלֵמוֹת אֲמִתִּית בְּמְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא מְרָאָה לְדַעַת, שְׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה בְּלֵב אֲמֵת וּבְנֶפֶשׁ חִפְצָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג תג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קִדְח, כ"ח סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שְּׁבִיכְלָתְךָ לְהַשְׁלִים עִם בְּעֵלְךָ, וְאַל תִּתְּנִי שֶׁהַמְשֻׁפָּחָה תִּתְעַרֵּב לָךְ בְּחַיֵּי הַנְּשׂוֹאִינִי, וְשֵׁלֵא יִסִּיתוּ אוֹתְךָ נִגְדַּד בְּעֵלְךָ, כִּי הַכֹּל מֵצַד קִנְאָה וְכוּ', וְלִכֵּן תִּתְּנִישְׁבִי בְּדַעְתְּךָ מַה יִּהְיֶה אִם תִּתְּגַרְשִׁי? תִּשְׁאַרִי לְבַד עִם שְׁלֹשָׁה יְלָדִים וְכוּ', וְאַפְלוּ שֶׁפְּכָר תִּמְצָאִי מִיִּשְׁהוּ אַחַר כְּמוֹ שֶׁהַמְשֻׁפָּחָה מְסִיתָה אוֹתְךָ וְכוּ', מִי יוֹדֵעַ אִם יִהְיֶה יוֹתֵר טוֹב?! עַל-פִּי־רַב הוּא יוֹתֵר רַע, וְכֵן הוּא יָבִיא אֶת הַיְלָדִים שְׁלוֹ, וְיִתְחִילוּ לְרִיב הַיְלָדִים שְׁלוּ עִם הַיְלָדִים שְׁלָךְ וְכוּ', וּמַה יִּהְיֶה לָךְ, אֶת הַמְּנוֹת בְּחַיִּיךָ.

תְּאֲמִינִי לִי, שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ מַה שְׂאֲנִי מְדַבֵּר, וְלִכֵּן בְּרַחֲמֵי מִהְסֻתוֹת הַפְּרוּעוֹת וְכוּ', שְׁמִסִּיתִים אוֹתְךָ נִגְדַּד בְּעֵלְךָ, שֶׁהוּא אֲבָרְךָ תָּם וְיִשָּׁר וְעוֹבֵד הַשֵּׁם, מִתְּמִיד בְּלִמּוּד, וּמִתְּנַהֵג בְּמִדַּת הַחֲסִידוּת וְכוּ', אֲנִי דִבְרַתִּי עִמּוֹ הַרְבֵּה, הוּא אוֹהֵב אוֹתְךָ מְאֹד, אֲבָל שֶׁקֵּט וְקָשָׂה לוֹ לְהִתְבַּטָּאוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן תְּדוּנִי אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, יֵשׁ לוֹ לֵב זָהָב, בְּעַל מִדּוֹת טוֹבוֹת, מִמֶּשׁ תִּכְשִׁיט שֶׁל אֲבָרְךָ, שְׁלֵא יִגַּע בְּאַף אֶחָד וְכוּ'.

עֲכָשׁוּ, מִפְּנֵי שְׂאִינוּ יוֹשֵׁב וּמִפְּטָפֵט עִם הַגִּיּוֹסִים שְׁלָךְ, וְאִינוּ מְעַשֵּׂן סִיגְרִיּוֹת כְּמוֹהֶם, וְאִינוּ נוֹהֵג בְּרִכָּב, וְאִינוּ חַי חַיֵּי הוֹלְלוֹת, בְּשִׁבְלִי זֶה אֶת צְרִיכָה לְהִתְגַּרֵּשׁ?! הוּי בְּאִיזָה דוֹר אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים!?

ורציתי לדעת מי אלו המנהיגים של הגיסיים? אוי לאזנים שפך שומעות וכו', חדלי ממחשבות כאלו, להתגרש ולהתחתן עוד פעם וכו', זה סתם הסתות מלאות רשעות ואכזריות לשבור בית כל-כף יפה, לדעתי, מקנאים בו, פי הם מסתובבים בלי פלום, ממש פלים ריקים, שאין בהם פלום, רק מבלים ימיהם בהבל וריק ובנאוף וכו', פי מפי האדם יכולים להכיר את כל האדם, ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נבול פה, סימן א'): מי שמדבר נבול פה, בידוע שלבו מלא און. פי ממה שאדם חושב וכו', זה הוא מדבר ומוציא מפיו וכו'.

ולכן אני מאד מבקש שתחשבי פעמים לפני שאת הולכת לבית-דין בשביל תביעה לגט וכו', זכרי היטב, שאף אחד לא ירחם עליך אחר-כף, כל אלו הידידים והקרובים יעזבו אותך, וזה אצלי ברור.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כג תד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח, כ"ט סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרת.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! העון של הוצאת זרע לבטלה, זה מאד מאד חמור, ופלא בעיני למה אתה כותב כף בגסות וכו', ומי אומר שזו עברה וכו', ולכן לך נא וראה מה שאמרו חכמינו הקדושים (נדה יג:): כל המוציא שכבת זרע לבטלה — חייב מיתה, שנאמר (בראשית לח, י) "וירע בעיני הוי"ה את אשר עשה, וימת גם אותו", רבי יצחק רוב אמי אמרי כאלו שופך דמים, שנאמר (ישעיה נז, ה): "הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שוחטי הילדים בנחלים, תחת סעיפי הסלעים", אל תקרי שוחטי אלא סוחטי, רב אסי אמר כאלו עובד

עבודת כוכבים, כתיב הקא: "תחת כל עץ רענן", וכתוב התם (דברים יב, ב): "על ההרים הרמים ותחת כל עץ רענן", ורבענו ו"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא), שרחמנא לישזבן, אלו הטפות שמוציא לבטלה וכו', הולכות אחריו לאחר מיתתו, ומלוות אותו וכו', ואת גדל הבושה שיש לו, זה אין לתאר ואין לשער כלל וכו', וכדי להסביר לך יותר, אעתיק לך קצת מספר הברית (חלק א', מאמר י"ו, גפש החי שבמדבר, פרק א'), שהאריך גם-כן בגדל חמר האסור, וזו לשונו שם: המוליד הוא הכח אשר שם אל בטפת זרע של האדם באדם להיות מוליד בדמותו בצלמו, לקיום מינו, וכבר נראה בחוש, על-ידי כלי ההבטה המגדיל את הראות במאד, הנקרא (מיקראסקאפ) בטפת הזרע של האדם, או של הפעלי חיים בעודו בחמימותו, בריות קטנים מאד בדמותו וצלמו של הפעלי חיים או האדם המזריע, והם חיים ומתנוועעים אנה ואנה תוך הטפה.

ובזאת תדע מה מאד נאמנו כל דברי חכמינו הקדושים, ואף כל דבריהם אמת וצדק כמפי נביאים ממש, אפלו בדברים הרחוקים מן השכל ולא יציר בו, וזה תראה מהפלגת החטא הזה בזהר (ויחי ריא): וזאת אשר דבר בקדשו שם, תנן אמר רבי יהודה לית לך חובא בעלמא דלא אית ליה תשובה בר מהאי, ולית לך לחיבא דלא חמאן אפי שכינתא בר מהאי, עד כאן לשונו. ועל זה המאמר התפלא הגאון רבי יעקב יעב"ץ ו"ל הנקרא רבי יעקב עמדין, והתפלא ממנו, עד שכתב בספר "מטפת ספרים" שלו, שהוא מספק מאד אם זה המאמר הוא מדברי הזהר, ועל דעתו הוסיף זה חד מן חבריא האחרונים, וכתב הוא ו"ל פהאי לישנא, אלו אמרו הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, אין למנע מן התשובה, מפני שכל מה שיאמר לך בעל-הבית עשה חוץ מצא, וזה מתנגד גם לתלמודנו שחשבו ד' פתות שאינם מקבלים פני השכינה, ואלו זה לא קחשיב, עד כאן לשונו.

ואנכי אדם להקבל דמה לא כן אדמה, דבריו לא זכו בעיני, רחוק הוא מפליותי, ובחנם הפריז על המדה שמדדו חכמים הראשונים, ונעלם ממנו, והוא לא ידע, שבוזה פרשת (ויקהל ריד):

אָמְרוּ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: וְהִנֵּי מְלִי כֹד לֹא עָבַד תְּיֹבֶתָא שְׁלִימְתָא, תְּיֹבֶתָא דְאִיְהִי אַתְחַזְקֵא לְחַפְיָא עַל כָּל עוֹבְדוֹי, עַד כְּאֵן לְשׁוֹנוֹ. וְהַתּוֹרָה עֲנִיָּה בְּמָקוֹם אַחַד וְעֲשִׂירָה בְּמָקוֹם אַחֵר, וּמִפְרָשׁ בְּכָאן, שֶׁהַפְּנוּנָה בְּפִרְשַׁת וַיְחִי הִיא, שֶׁעַל כָּל חֲטָא מִשְׁאָר הָעֵבְרוֹת אִם עָשָׂה תְּשׁוּבָה הָרְאוּיָה לְאוֹתוֹ עוֹן — יִכְפֹּר לוֹ, אֲף אִם לֹא עָשָׂה תְּשׁוּבָה עַל שְׂאָר כָּל חֲטָאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, אֲף עַל עוֹן שִׁכְבַת זְרַע לֹא יִכְפֹּר לוֹ, אֲלֵא אִם יַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל כָּל חֲטָאוֹתָיו כָּלֵם, גַּם יֵשׁ הַפְּרָשׁ בֵּין מְקַבְּלִים וּבֵין רוֹאִים, כִּי הַחֲשׁוּבִים יוֹצְאִים לְקִרְאָת הַמֶּלֶךְ לְקַבֵּל פְּנָיו וְלֹא הַפְּחוּתִים, אֲבָל אַחֵר כָּכֵר בָּא הַמֶּלֶךְ בְּעִיר, אֲזִי אֶפְלוּ הַפְּחוּתִים רוֹאִים אוֹתוֹ עוֹבֵר בְּרַחֲבוֹת קִרְיָה בְּעַד הַחֲלוֹן אוֹ מִצִּיץ מִן הַחֲרָכִים, וּמִלְכוּתָא דְרָקִיעַ פְּעִין מְלְכוּתָא דְאַרְעָא, וְלִכְּן לֹא חֲשָׁבוּם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בֵּין ד' כְּתוּת שְׂאִינָם מְקַבְּלִים, מִפְּנֵי כִי אֵלֶּה גְרוּעִים מֵהֶם הִרְבֵּה עַד שְׁאֶפְלוּ אִינָם רוֹאִים, גַּם בְּתַלְמוּד דִּינָן, נִמְצָא, שֶׁהַפְּלִיגוּ מְאֹד בַּחֲטָא הַזֶּה, עַד שְׁאָמְרוּ שֶׁהוּא כְּשׁוֹפֵף דְּמִים, כְּדִגְרִסִּינָן (מִסְכֵּת פֵּלָה): רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, כָּל הַמוֹצִיא שִׁכְבַת זְרַע לְבִטְלָה, כְּאֵלוֹ הוֹרֵג אֶת הַנֶּפֶשׁ, שְׁנֹאמֵר: (יִשְׁעִיָּה נז): "שׁוֹחֲטֵי הַיְלָדִים", אֵל תִּקְרִי שׁוֹחֲטֵי אֵלֹא סוֹחֲטֵי. וְכֵן אָמַר רַבִּי יִצְחָק וְרַב אֲמִי בְּמִסְכֵּת נִדְּהָ (יג): וְכִמְהָ הִזָּה הַמֶּאֱמָר הַזֶּה רַחֲוֹק בְּעֵינֵי הַמְּתַפְּלִסְפִּים מִבְּנֵי עַמְּנוּ הַהוֹלְכִים אַחֵר רוּחָם שֶׁל הַפִּילוֹסוֹפִים הַקְּדָמוֹנִים, אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִכְּלֵי הַהִבְטָה הַנִּזְכָּר, אִיךָ הוּא שׁוֹפֵף דְּמִים קִדְּם יִצִּירַת הַיְלָד, וְלָמָּה דוֹרֵשׁ דְּמִים אוֹתָם, וְעַדִּין לֹא נִתְּהַוָּה אָדָם, וְאִיךָ הוּא שׁוֹחֲט וְסוֹחֲט הַיְלָדִים בְּטָרָם תְּבוּא אֲלֵיהֶם הַמִּילְדָת וְיִלְדוֹ, בְּאֶמְרָם שְׂאִינוּ בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה אֵלֹא לַחֵה שֶׁל הַמַּח בְּלִבָּד, וְהוּא עֲדִין חֲמֵר בְּלֵי צוּרָה, וּמִשְׁלוֹ בּוֹ, הָעֵץ הוּא חֲמֵר מוֹכֵן וּמוֹזְמֵן לְקַבֵּל צוּרָה כָּל הַכֹּלִים, וּכְשֶׁנַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ כִפְסָא נְאָה, הִרִי שֶׁקַּבֵּל צוּרָה, וְאִם יִשְׁבֵּר אֶת הַכִּפְסָא, רְאוּי לְעַנְשׁ, כִּי עָבַר עַל בַּל תִּשְׁחִית, אֲבָל אִם שָׁבַר הָעֵץ קִדְּם שְׁנַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ הַכִּפְסָא, אִינוּ רְאוּי לְשׁוּם עֲנֹשׁ, כִּי עֵץ הַשְּׂדֵה בְּעִלְמָא שָׁבַר חֲמֵר בְּלֵי צוּרָה.

אוּלָּם כַּעַת אַחֵר שְׁנוּרָאָה בְּחוּשׁ בְּעֵין עַל-יְדֵי הַכְּלֵי (מִיקְרָאֶסְקָאפ), בְּרִיּוֹת בְּצִלָּם אָדָם חַיִּים מִתְּנוּעָעִים אָנָּה וְאָנָּה בַתּוֹךְ

הטֶפֶה, מה נורא הדָבָר מֵאֵד, וְנוֹעַ תְּנוּעַ נֶפֶשׁ הַרוּאָה אוֹ הַשׁוֹמֵעַ
הַדָּבָר הַזֶּה, וְכָל מִשְׁכִּיל יִשְׁפֹּט בְּצַדֶּק, שְׂרָאוּי לִהְיוֹת גְּדוֹל עֲוֹנוֹ כַּעֲוֹן
שׁוֹפֵף דְּמִים מִמֶּשׁ, וְהַשְׂכֵּל יַחֲיִב שְׁעוֹנוֹ יוֹתֵר קָשָׁה מֵעֲוֹן רוּצֵחַ נֶפֶשׁ,
כִּי אִם יִהְיֶה הָאָדָם אֶת הָאָדָם לֹא הֵרֵג אֶלָּא נֶפֶשׁ אַחַת, וְזֶה בְּאִפְשָׁר
שֶׁהֵרֵג שְׁנַיִם אִם יִזְדַּמֵּן וְהָיָה תְּאוּמִים, זֹאת וְעוֹד עֲוֹן הַרוּצֵחַ גְּדוֹל
מִנְשֵׂא, וְאִם יִהְיֶה הַנְּהַרְג קְרוֹבֹו שֶׁל הַרוּצֵחַ, וְהֵרֵגוּ בְּזֶדוֹן עַל תְּאוּת
נֶפֶשׁוֹ, עֲוֹנוֹ יוֹתֵר גְּדוֹל, כִּי עוֹכֵר שְׂאֵרוֹ אֲכַזְרִי, וְאִם יִהְיֶה אָחִיו, יִהְיֶה
הָעֲוֹן יוֹתֵר חֲמוּר, וְאִם יִהְיֶה בְּנוֹ, יִהְיֶה יוֹתֵר חֲמוּר, וְאִם יִהְיֶה שְׁנַיִם
וּבְנָיו, בְּטֹבֵעַ הוּא וּבִשְׂכָל שֶׁתְּשׁוּבָתוֹ קָשָׁה כְּשׁוֹחֲטֵי הַיְלָדִים הַקְּטַנִּים
מִמֶּשׁ, אַחֵר שֶׁמִּתְנוּעְעִים וְחֵי בָהֶם וְכוּ' וְכוּ'.

על-כֵּן, אָחִי! אִם נִכְשַׁלְתָּ בְּעֲוֹן זֶה, חוֹשֶׁה וּמֵהָר מֵאֵד לְשׁוֹב
בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנָיו בְּטָרֵם יִחַרְהֵ אַפּוֹ בָּךְ, כִּי חַמַּת מְלֵךְ מְלֶאכִי
מְנוּחַ, וְצָרִיף לְזֶה תְּשׁוּבָה גַם עַל שְׂאֵר עֲוֹנוֹתַי עִם הָעֲוֹן הַזֶּה, כְּדַבְּרֵי
הַזֶּהֶר (וַיִּקְהַל רִיד), שֶׁזָּכְרָנוּ תְּיֻבָּתָא שְׁלִימְתָא תְּיֻבָּתָא דְּאִיְהִי אֶתְחַזְּיָא
לְחַפְיָא עַל כָּל עוֹבְדוֹי, וְהַזֶּהֶר (וַיְחִי רִיא) בְּאָמַר שֶׁם רַבִּי יְהוּדָה, דְּלֹא
אִית תְּשׁוּבָה, אֵל יִפֹּל לֵב הָאָדָם עָלָיו, כִּי מִסֵּרַת בְּיַדְנוּ מְאֻבּוֹתֵינוּ,
שֶׁכָּל מְאָמַר פְּרֻטֵי הַנִּמְצָא בְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים — הֵן בְּתַלְמוּד
אוֹ בַּמִּדְרָשׁ אוֹ בַּזֶּהֶר, נִדְחָה מִפָּנָיו מְאָמַר כָּלֵלִי הַמְּקַבֵּל בְּעַם סִגְלָה,
וּכְבָר קִימוּ וְקִבְלוּ כָּל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂאִין דְּבַר עוֹמֵד בְּפָנָיו
הַתְּשׁוּבָה, וְלִכֵּן הָאֲרִיז"ל אֲשֶׁר אֵין לָנוּ גְּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּסִתְרֵי הַתּוֹרָה,
וּדְבָרָיו בְּכָל סִפְרָיו כָּלֵם מְלֵאִים זֵיו וּמְפִיקִים נִגְהָ, בְּכָל דְּבָרֵי הַזֶּהֶר
כּוֹתֵב לְזֶה תְּשׁוּבָה, שְׂתִתְעַנֶּה פ"ד תְּעֵנִיּוֹת, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה קֶדֶם
כָּל תְּפִלָּה לְתַקֵּן מַה שְּׁעוֹת, עֵינִן בְּמִשְׁנַת חֲסִידִים (מִסְכַּת תְּשׁוּבָה ט), מִשְׁנָה
(יא): וְגַם אֲמָנָה אוֹתָן שְׁמוֹנִים וְאַרְבַּע תְּעֵנִיּוֹת אֲשֶׁר כְּתַב, אֵינּוּ אֶלָּא
לְאִישׁ בְּעַל כַּח, וַיִּדְעַ בְּעֵצְמוֹ שְׂיֻכַּל לְהִתְעַנּוֹת, וְלֹא יִחְלִישׁ גּוֹפוֹ,
אֲבָל אִם הוּא חָלַשׁ, בְּפָרֻט אִם הוּא בְּעַל תּוֹרָה, וַיִּדְעַ דַּעַת עָלָיו
וְהוֹגָה בָּהּ, אִזּוֹ גַם אֵלֶּה הַתְּעֵנִיּוֹת אֵינּוּ מֵעַכְבֵּךְ אֶת תְּשׁוּבָתוֹ כָּלֵל, וְלֹא
יִתְעַנֶּה, רַק יִתְמִיד בְּתְשׁוּבָה בְּכָל לְבָבוֹ, וַיִּתּוּדָה בְּדַמְעוֹת כָּל יְמֵי חַיָּו,
וַיִּתְרַחֵק מִן הַכְּעוֹר הַזֶּה וְכִדּוּמָה לוֹ בְּתַכְלִית הַרְחוּק כָּל יְמָיו, וַיִּשְׁמַר
אֶת מִחְשְׁבָתוֹ מִכָּל הַרְהוּר, וְאֶת עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּנָשִׁים, וְאֶת לְשׁוֹנוֹ

מִכָּל דְּבוּרִים אֲסוּרִים, וַיִּתְחַרַּט וַיֵּשׁוּב עִם זֶה גַם עַל שְׂאֵר כָּל עוֹנוֹתָיו, אִזּוּ יִרְצֶה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ כְּאֵלוֹ הַתְּעַנֶּה, וְהֵשֵׁם יִסְלַח לוֹ, כִּי רַבִּים רַחֲמָיו וּמִרְבָּה לְסִלַּח.

וְהִנֵּה נִמְצָא כְּתוּב בְּסִפְרֵים סְגֻלוֹת, שֶׁלֹּא לְהַפְשִׁיל בְּחֻטָּא זֶה וְכַדוּמָה לְזֶה, וְהַכֹּל הֵבֵל אֵין בּוֹ מוֹעִיל, רַק הַסְּגֻלָּה שֶׁכָּתְבוּ חֲכָמֵי הַתְּלֻמוּד בְּאִמְרָם (סִנְהֵדְרִין קו'): אֲכַר קִטְןִי יֵשׁ בְּאָדָם מִשְׁבִּיעוֹ רַעֲב מִרְעִיבוֹ שְׁבַע — זֶה אֲמַת, אִף מִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹרֵה בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִשְׁתּוֹ עִמוֹ תָּמִיד וַיֵּשׁ לוֹ פֶּת בְּסִלּוֹ, גַם זֹו לְטוֹבָה לְהַצִּילוֹ מִמְּכָשׁוֹל עוֹן, וְאִם אֵין לוֹ אִשָּׁה, יֵאָחַז צְדִיק דְּרָכָיו לְהֵאֱמִין בְּסִגְלוֹת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, כִּי הֵם אֲמַת וְדְבָרֵיהֶם אֲמַת, וְאֵין זִוּלָתוֹ. וְעַל כִּי הָעוֹן הַזֶּה גָּדוֹל עַד מְאֹד, וּפְגָם יוֹתֵר מִכָּל הַעֲבֻרוֹת, וְגַם שְׂכִיחַ וְכִשְׁלוֹ בָּהּ רַבִּים, לְכֵן לֹא אֶסְרֶה תּוֹרָה בְּפִרוּשׁ זֶה הָעוֹן כְּשֶׁאֵר הַעֲבֻרוֹת עַל דְּרָף מוֹטָב, שִׁיחִיו שׁוֹגְגִים וְאֵל יִהְיוּ מְזִידִים, אֲבָל עִם כָּל זֶה זְכָרָה זֹאת בְּדִרְךָ מַעֲשֶׂה שֶׁהִיָּה בְּעַר וְאוֹנֵן בְּגִי יְהוּדָה, כַּנֶּאֱמָר (בְּרֵאשִׁית לח): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִמִּיתֵהוּ הַנְּוִי"ה", וְכֵן בְּאוֹנֵן: "וַיִּרַע בְּעֵינֵי הַנְּוִי"ה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמַת גַּם אוֹתוֹ", לְמַעַן דַּעַת כִּי זֶה הַדְּבָר רַע בְּעֵינֵי הַנְּוִי"ה מְאֹד, וְהִנֵּה מוֹדַעַת זֹאת, שֶׁכָּל נֶפֶשׁ כִּי תַחֲטֵא בְּזֶה, אִם תְּמוֹת בְּלֵי תְשׁוּבָה, יֵשׁ לָהּ עֲנֹשׁ גָּדוֹל מְאֹד כַּמְבָאָר בְּסִפְרֵים.

אִם תִּרְצֶה לְדַעַת, אַחֵי, מַה עֲנֹשׁ יֵשׁ עַל זֹאת בְּזֶה הָעוֹלָם, בּוֹא וּרְאֵה מַה שֶׁכָּתַב הַרוֹקֵחַ ז"ל בְּסִפְרֵ "הַשֵּׁם", וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: יֵשׁ קִבְלָה בְּיַדְנוֹ, וְהִיא גַם רַפֵּן בְּדוֹקָה וּמְנַסָּה בְּנִסְיוֹן, שֶׁכָּל הַרְגִּיל בְּעוֹן הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֶפְלוֹ אִם נוֹלַד בְּמִזְל טוֹב, מִתְהַפֵּף לְהִיּוֹת לוֹ לְמִזְל רַע, וַיְהִי גָבֹר לֹא יִצְלַח בְּיָמָיו, וְכָל אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה בְּמִלְאָכָה אוֹ בְּסִחוּרָה, הוּא מִפְסִיד, אֶפְלוֹ אִם זָהָב בְּיָדוֹ — מִתְהַפֵּף בְּרַע מִזְלוֹ לְנַחֲשֶׁת, מְדָה כַּנֶּגֶד מְדָה, הוּא שֶׁלַח אֶת יָדָיו וְחִלַּל אֶת בְּרִיתוֹ בְּרִית קִדְשׁ, לְכֵן בְּכָל מַעֲשֶׂה יָדָיו יִשְׁלַח הַשֵּׁם אֶת הַמְּאָרָה וְאֶת הַמַּגְרַעַת, עַד שִׁיחִיָּה עֲנִי וְדַל כָּל יָמָיו, וְזֶה שֶׁאֲמַר הַכְּתוּב (ישעיה ג'): "אוֹי לְרָשָׁע כִּי גָמוֹל יָדָיו יַעֲשֶׂה לוֹ", וְלִכֵּן מוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, רֵאשִׁי תְכוּת: מוֹזֵל, וְגַם גּוֹרֵם לוֹ לְהִיּוֹת נֶעַ וְנָד, כִּי אוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁהוֹצִיא שֵׁם זֶרַע לְבִטְלָה תִשְׁלִיף אוֹתוֹ לְמְקוֹם אַחֵר בְּאַרְץ, וְלֹא תִסְבַּל אוֹתוֹ

הַאֲדָמָה עוֹד בְּאוֹתוֹ מְקוֹם, וְזֶה סוֹד הָאֱמוּר אֲצֵל רוֹדְפֵי זְמַה (ויקרא יח, כח): "וְלֹא תִקְיָא הָאֲרִיזָא אֶתְכֶם בְּטַמְאָכֶם אוֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר לְפָנֶיכֶם", עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ. גַּם מוֹדַעַת זֹאת וּמְפָרְסֶם, כִּי מִפְּנֵי חֲטָאִינוּ זֶה גָּלִינוּ מֵאֲרִיצָנוּ וְנִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַל אֲדַמְתָּנוּ, וְאֵין אָנוּ יְכוּלִים לַעֲלוֹת מִתּוֹךְ הַגּוֹלָה, עַד כִּי נַעֲלֶה כָּל הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁהוֹרְדָנוּ בַּחֲטָא זֶה לְמִקְוִם קְדוּשָׁתֶם, עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה לְקָרָא לְשִׁבּוּיִים דְּרוּר, רְצוּנֵי לּוֹמַר אוֹתָן הַנְּצוּצוֹת אֲשֶׁר הִלְכוּ שְׂכִיבֵי בְּפָרְט שְׂכִינְתָא קְדִישָׁא, אֲשֶׁר הִיא אִמְךָ, וְאִם תְּשׁוּב בְּלֵב שְׁלָם, גַּם הַשֵּׁם יִסְלַח לָךְ, וְשֵׁם הַשֵּׁם אֶלְקִידָא אֶת שְׂבּוּתְךָ, רְצוּנֵי לּוֹמַר, אוֹתָן הַנְּצוּצוֹת וְרַחֲמֶךָ, עַד כָּאֵן לְשׁוֹן סֵפֶר הַבְּרִית.

וְלִכְּנָן רְאָה מַה לְּפָנֶיךָ! אֵיזָה עֲנֵשׁ זֶה וְכוּ', וְאֵילוּ רְצִיחוֹת אָדָם עוֹבְרֵי עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, כִּי מִכָּל טַפָּה יְכוּל לְהִבְרָאוֹת וְלָד, וְהוּא הוֹלֵךְ בְּמוֹ יְדֵיו, וְהוֹרֵג אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה, וְזֶה לֹא אֶחָד וְלֹא שְׁתֵּים וְכוּ' וְכוּ', וּמֵאוֹת פְּעָמִים, זֶה רוֹצֵחַ עוֹלָמִי, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּנָן. וְלִכְּנָן, לְדַעַתִּי, שׁוֹב בְּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה, וְאֵל תִּכְתֹּב יוֹתֵר דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, וּמִכָּל שְׂכָן שְׁלֹא תַחֲשֹׁב כְּכֹה, כִּי אִם לֹא חוֹזְרִים בְּתְּשׁוּבָה, מְשַׁלְּמִים עַל זֶה אַחֲר־כֵּן מְחִיר כְּבֹד מְאֹד.

הַכְּרַחֲתִי לְכַתֵּב לָךְ אֶת כָּל זֶה, כִּי פְתַחְתָּ לִי בְּגִסּוֹת כְּזוֹ, שְׂזוֹ לֹא עֲבַרְהָ וְכוּ', רַק חֲמַרְהָ וְכוּ', הֲרִי שְׁלֵף לְפָנֶיךָ מַה זֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַחְזִיר אוֹתְךָ בְּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה, וַיִּכְנִיס בְּךָ רוּחַ טְהוֹרָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ תְּשׁוּבָה שְׁלָמָה...

כג תה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִרְתָּ, כ"ט סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּירוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לַעֲזֹר לִי לְהִדְפִּים אֶת כָּל חֲלָקֵי שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל",
 שְׁנַמְצָאִים עֲדִין בְּכַתֵּב יָד, וּבִפְרָטִיּוֹת סִפְרֵי הַגְּדוֹל "שִׁפְתַּת הַנַּחַל",
 פְּרוּשׁ עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, שְׁאִין עֲרֹךְ לַפְּרוּשׁ
 זֶה, אֲשֶׁר עוֹד יִלְמְדוּ בְּרַבִּים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" עִם פְּרוּשׁ "שִׁפְתַּת-
 הַנַּחַל", יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לַבְּנוֹ, וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג תו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ט סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לֹא לִפְלֵי בְּחִלְיוֹת הַדַּעַת וְכוּ', וְאֵל תַּחֲלֵשׁ דַּעְתְּךָ מִשׁוּם
 דְּבָר, כִּי עַקֵּר עֲבוּדַת בַּר יִשְׂרָאֵל לְצֵאת תְּמִיד מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְלִבּוֹא
 אֶל גְּדֻלוֹת הַמַּחֲזִין וְכוּ', מֵהוּ הַפְּרוּשׁ קְטָנוֹת הַמַּחֲזִין? זֶהוּ חֲלִישׁוֹת
 הַדַּעַת וְלִהְיוֹת שְׁבוּר וְכוּ', וְאֵת זֶה צְרִיכִים לַעֲקֹר מֵעֲצָמוֹ לְגַמְרִי,
 וְלִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה וְלִבְטָח בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׁבֻדָּאֵי אַחַר הַרְעָה יִהְיֶה
 הַטּוֹב, וְכֵן לְהַפְּךָ אֶת הַרְעָה שִׁיְהִי כִּסָּא לְטוֹב, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי
 תַקְוָה הַשְּׂמִחָה, וְלִלְכֹת עִם פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת אֲנַפִּין גְּהוֹרִין.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג תז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ט סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

שה

בנחל

כג תח

אשר

רְאֵה רַק לְהִיּוֹת חֹזֵק בְּדַעְתְּךָ, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁלֵא יִשְׁבֵּר אוֹתְךָ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֵּן.

הַמְּקוֹם הַכִּי בְּטוֹחַ לְבָרַח וּלְהִתְחַבֵּא הוּא אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ (תְּהִלִּים זא, א): "יֹשֵׁב בְּסֶתֶר עֲלִיוֹן בְּצֵל שֶׁד"י יִתְלוֹנֵן", אָדָם מִסְתַּתֵּר אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשֵׁם הוּא מִתְלוֹנֵן לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת, רַק זֶה הָעֲצָה הַיְחִידָה.

זֶה מֵה שֶׁקְּבִלְנוּ מִתְנָה מֵרַבְּנוּ ו"ל, כָּל עֲנִין הַהִתְבּוֹדֵדוּת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵינֵינוּ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לְעֶזֶר לָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג תח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קַרְח, כ"ט סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרֵי יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֹזֵק וְאַמֵץ לְבָטַח בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ מְשֻׁף עָלֶיךָ חֶסֶד, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים לב, י): "וְהַבּוֹטֵחַ בַּהוֹי"ה חֶסֶד יִסּוֹבְבוּנוּ".

רַבְּנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּשֵׁי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מד): הָאֲמוּנָה תוֹלָה בְּפֶה שֶׁל הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים פט, ב): "אוֹדִיעַ אֲמוּנָתְךָ בְּפִי", וְלָכֵן צְרִיכִים תְּמִיד לְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה, וְלְהִיּוֹת רְגִיל לֹאמַר הִי"ג עֲקָרִים שֶׁל הַרְמַב"ם, וְלִחְזֹר עַל זֶה כְּמֵה פְּעָמִים בַּיּוֹם אֶחָד, וְזֶה יוֹעִיל לוֹ הַרְבֵּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג תט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּדֶּה, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קָדֵחַ, כ"ט סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עֵז, הַעֲקֵר תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל בֵּין בְּגִשְׁמֵי בֵּין בְּרוּחַנֵי וְכוּ', וְאִף שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁזוֹ הָעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה לְאָדָם, כִּי אֵין עֲבוּדָה שְׂבָאָה קָשָׁה לְאָדָם כְּמוֹ שִׂמְחָה, כִּי טֹבֵעַ שֶׁל אָדָם, שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחֵר הָעֲבִיּוֹת וְהַגִּישְׁמִיּוֹת, וְכָל-כֶּף חֲבָל, כִּי הַנִּשְׁמָה מוֹשֶׁכֶת רַק לְרוּחַנִיּוֹת, שֶׁשֵּׁם מְקוֹר הַשִּׂמְחָה, וְהַגּוֹף סוֹחֵב וּמוֹשָׁךְ רַק בְּגִישְׁמִיּוֹת שֶׁשֵּׁם מְקוֹר הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן קפ"ט): עֲקֵר נְשִׁיכֶת הַנִּחַשׁ הוּא עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי אָדָם שֵׁישׁ לוֹ שֶׁכָּל, וְקוֹלֵט תִּכְוָה-וּמִדָּה, שָׁבוּ בְּרַגַע שֶׁנִּמְשָׁכֶת עָלָיו עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדְכָאוֹן וְכוּ', זֶה בָּא מִצַּד הַטְּמָאָה, וְלִהְפֹךְ — כְּשִׁימְשָׁךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַשִּׂמְחָה, וְלִפְקֹחַ אֶת דַּעְתּוֹ, זֶה בָּא מִהַקְדָּשָׁה. וְלִכֵּן תִּרְאֶה מֵה לְפָנֶיךָ, תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְקוּוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּצְטִיֵת אוֹתִי וְלֹא תִתְחַרֵּט — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִכָּל שְׁכֵן לֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג תי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּדֶּה, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קָדֵחַ, כ"ט סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאִין עֲרוֹךְ אֵלָיו, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהִיּוֹת אִישׁ פֶּשֶׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי-זֶה, וּכְבֹר אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (שִׁיחֻת-הַר"ן, סִימָן רַכ"ח), בְּוַדָּאֵי גַּמְצָאִים כְּשָׂרִים אֶף-עַל-פִּי שְׂאִין לָהֶם הַתְּבוּדָדוֹת, אָבָל אֲנִי קוֹרָא אוֹתָם "פְּלִיטְעס" — מְבַהֲלִים וּמְבַלְבְּלִים. וּפְתָאם כְּשֵׁיבֹא מְשִׁיחַ וַיִּקְרָא אוֹתָם, יִהְיוּ מְעַרְפָּבִים וּמְבַלְבְּלִים. אָבָל אֲנַחְנוּ נִהְיָה דוֹמִים כְּמוֹ הָאָדָם אַחַר הַשְּׂנָה, שְׂדַעְתּוֹ נוֹחָה וּמִיִּשְׁבֶּת הַיֵּטֵב, כֵּן תִּהְיֶה דַעְתָּנוּ נוֹחָה וּמִיִּשְׁבֶּת עֲלֵינוּ, בְּלִי מְהוּמָה וּבְלִבּוּל וְכוּ'.

רַק חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁהוֹהִירְנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל עַל זֶה בְּיוֹתֵר, וְאָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כ"ד): מִצְוָה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלִהְתַּגַּבֵּר לְהַרְחִיק הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ, כִּי כָל הַחֲלָאִים הַבָּאִים עַל הָאָדָם, כֻּלָּם בָּאִים רַק מִחַמַּת קַלְקוּל הַשְּׂמִחָה. וְלָכֵן צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה. וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (פְּנַחוּמָא שְׁמִינִי): לְפִי שְׂאִין הַשְּׂמִחָה מִמִּתְנַת לְאָדָם, לֹא כָל מִי שֶׁשְּׂמַח הַיּוֹם שְׂמַח לְמַחַר, וְלֹא כָל מִי שֶׁמִּצָּר הַיּוֹם מִצָּר לְמַחַר, לְפִי שְׂאִין הַשְּׂמִחָה מִמִּתְנַת לְאָדָם; וְלָכֵן יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתָּמִיד תִּהְיֶה הַשְּׂמִחָה מִצְוִיָּה אֶצְלָךְ, כִּי אֵין טוֹב מִזֶּה, וְעַל-יְדֵי שְׂמִחָה מִתְרַחֵב הַלֵּב, וְיִכּוּלִים אַחֲרֵי-כֵן לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יְתִבְרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי מֵה שְׂאִין הָאָדָם מִתְחַזֵּק לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְפַנֵּי שְׁנוּפֵל עַל לְבוֹ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, אָבָל תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁמְכַרִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲזִי נִפְתָּח לְבוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ תָּמִיד, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג תיא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִנְח, כ"ט סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם דְּמֵי הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, עַל-יְדֵי פָּלֵא עֲלִיּוֹן.

צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מְרַבִּים, שְׂיִהְיוּ לוֹ יְלָדִים טוֹבִים, כִּי עַכְשָׁו
אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּדוֹר פְּזוּה, שְׁנִתְקַיֵּם (מְשָׁלִי ל, יא): "דוֹר אָבִיו יִקְלָל
וְאֵת אָמוֹ לֹא יִבְרָךְ"; הַכֹּל הַפְּקֹד וַיֵּשׁ לָהֶם גְּבוּי מִצַּד הַמְּמַשְׁלָה, כִּי
הוּא בְּכָל הָעוֹלָם, וְלִכְּנֵן בְּלִי תַפְלָה שְׁלֵא יִלָּךְ, וְלִכְּנֵן צָרִיךְ כָּל אָבִא
וְכָל אִמָּא לְשַׁפֵּף דְּמַעוֹת כַּמֵּים לְמַעַן הַצְּלַחַת הַיְלָדִים בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג תיב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִנְח, כ"ט סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם כָּל-כַּף קִצְרִים, אֲשֶׁר חָבֵל מְאֹד לְבִלוֹת בְּהִבֵּל
וְרִיק, שְׁלֵא יֵצֵא מִזֶּה מְאוּמָה, יוֹתֵר טוֹב שְׂיִכְיֵן עֲצָמוֹ לְעוֹלָם שְׁפֵלוֹ
טוֹב.

וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁחוּטָף בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר בְּכָל יוֹם מִקְרָא,
מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה חֶלְקוֹ לְנִצָּח, וּשְׁאֵר הַדְּבָרִים
הַכֹּל הִבֵּל וְרַעוּת-רוּחַ.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), שצריכים לזכר בעלמא דאתי, לדעת שיש עוד עולם, ונצטרף לעזב את זה העולם.

דע לך, מה שאדם מכין לעצמו בזה העולם, יהיה לו שם בעולם העליון, וזה אי אפשר להסביר כלל.

ובפרטיות צדקה וחסד זה מה שחשוב למעלה (בכא בתרא יא.): אבותי גנזו למטה, ואני אגזז למעלה. אמר מונבז המלך, אשר מי שמכין לעצמו הרבה טוב אמתי ונצחי, זה ילך לפניו, כמו שכתוב (ישעיה נח, ח): "ויהלך לפניך צדקך".

הדורש שלומך באהבה רבה...

כג תיג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח, כ"ט סיון ה'תשנ"ה.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שכל מה שאתה צריך תבקש רק ממנו יתברך, כי הוא בעל הבית של העולם, ואל יטעה אותך יצרך, כאלו חנפה לחנף את זה או זה יעזר לך, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (סוטה מא:): כל החונף לרשע — לבסוף נופל בידו; ולכן פנה רק אליו יתברך, וכל מה שאתה צריך, תקבל רק על ידו יתברך.

תבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ושתהיה לך סבלנות גדולה, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'): תפלה נקראת חטם, כמו שכתוב (ישעיה מח): "ותהלתי אחטם לך", הינו הפרוש הוא פשוט, צריכים הרבה סבלנות ואריכות אפים בתפלה, כי לפעמים עדין אין לך את הכלים לקבל את הישועה, ולכן תרבה

שי אָשׁר כג תיד — כג תטו בַּנְחַל

בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה אָבֵל עִם סִבְלָנוֹת, לֹא לְהִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים,
וְאִז תִּרְאֶה נְסִים, כִּי הַכֹּל תִּלְוִי בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כג תיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ט סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ עִם כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ כָּל הַדֵּינִים מִמֶּךָ.

בְּעֵנִין וְכוּ', נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, כִּי עִם דְּאָגוֹת לֹא תִפְעַל
כְּלוּם, רַק תִּקְלַקֵּל אֶת בְּרִיאוֹתֶיךָ, כִּי הִרְבֵּה אֲנִישִׁים מִתּוֹ מְרַב דְּאָגוֹת
וְכוּ', וְלָכֵן רְאֵה לְהִרְגִיל עֲצָמְךָ לְתַת תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִרוּחַ לְךָ, כְּמוֹ שְׂגָלָה לְנוֹ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שְׁעַל-יְדֵי תּוֹדָה וְהוֹדָאָה נִתְרַחֵב הַלֵּב וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַצִּית אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵינּוּ דוֹאָג שׁוּם דְּאָגוֹת וְכוּ',
אֵלָּא מְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּמָה שְׂיִכּוֹל, וּמְשַׁתְּדֵל לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם
בְּכִי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג תטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ט סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה מַה לְפָנֶיךָ! יֵשׁ לְךָ כָּל-כֶּף הִרְבֵּה נְסִיווֹנוֹת, וְעַדִּין אַתָּה הוֹלֵךְ

עם חֲקָמוֹת, וְאֵינָהּ רוֹצֵה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִשְׁפֹּף שִׁיחַ וּתְפִלָּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ.

על-כָּל-פָּנִים שָׁב בְּמָקוֹם אֶחָד חֲמֵשׁ דְּקוֹת בְּרָצִיפוֹת, וּתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ מְאֹד, וְלִצְעָרֵי הָרֹב, אֲפִלּוּ זֶה אֶתָּה לֹא יְכוּל, וְאֶתָּה מְדַבֵּר מְשֻׁעָה וְכוּ', וַיַּעַן שְׁנֵיהֶם קָשָׁה לָךְ וְכוּ', אֲזַי אֲפִלּוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת אֶתָּה לֹא מִתְבּוֹדֵד, אֲדַרְבָּה תִּהְיֶה חֲזָק בְּעֵינַי חֲמֵשׁ דְּקוֹת הַתְּבּוֹדוֹת, וְאֲזוּ תִטָּעַם אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג תטז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קָרָח, כ"ט סִינן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶל"ב", תִּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" דִּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צִוְקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! כְּפָה מְנִיעוֹת וְעֹכּוֹבִים יֵשׁ עַל כֶּךָ שְׁלֵא נִתְרָאָה, וְלֹא נִזְכָּה לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו'ל, כִּי הַסֵּמ"ך-ו'מ"ם אוֹרֵב עַל זֶה יוֹתֵר מִהַפֵּל, הַעֲקָר לֹא לְהַתְנוּעַד יַחַד; כִּי בְּאֻמַּת עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ מְרִירוֹת וְצָרוֹת וּמִכְאוּבִים, וְכַמְעַט שְׁמֵתִיאֲשִׁים מִהַחַיִּים לְגַמְרֵי, כְּפִי רְבוּי הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאָדָם נִכְנָס בְּדַכְאוֹן וּבִיאֹשׁ וּבְקָמָה שְׁחוּרָה. וְכִמוּ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קיט), שְׁהִיסוּרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר, וְכֻלָּם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל: הֵן הַעֲשִׂירִים וְהֵן הָעֵנִיִּים, מִלְּאִים טְרָדוֹת וְעֲצָבוֹת, יְגוֹן וְאֲנָחָה תָּמִיד, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ יִסּוּרִים מִיְחָדִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ יִסּוּרִים אַחֲרִים, וּמֵה שְׂיֵשׁ לְזֶה אֵין לְזֶה, אֲבָל הַכְּלָל הַיּוֹצֵא וְהַמְשַׁתֵּף — שְׂיֵשׁ לְכֻלָּם יִסּוּרִים. וְכִמוּ שְׁאָמַר הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם (קִהְלַח ב'): "גַּם כָּל יְמֵיו מִכְאוּבִים

וְכַעַס; אָדָם כָּל הַיָּמִים שֶׁלוֹ מְלֵאֵי כְּעַס וְרָגֶז וּמְכַאֲבִים רַעִים, וְסוֹבֵל סָבֵל נוֹרָא מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (אִיּוֹב ד'): "אָדָם לְעַמֵּל יוֹלֵד, קָצֵר יָמִים וּשְׁבַע רָגֶז"; וְזֶה כּוֹלֵל כָּל סוּגֵי בְּנֵי-אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל, כִּי כֻלָּם נוֹלְדוּ לְעַמֵּל, וּמְלֵאִים רָגֶז וְיִסּוּרִים, וְאֵין שׁוֹם עֲצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַנְצִיל מִן הָעַמֵּל הַזֶּה, כִּי אִם לְבָרַח אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלַעֲסֹק בַּתּוֹרָה. כְּמוֹכָא (בְּמִדְרַשׁ רַבָּה, פְּרָשָׁה ג'): "אָדָם לְעַמֵּל יוֹלֵד" — אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעַמְלוֹ בַּתּוֹרָה; הֵינּוּ מֵאַחַר שֶׁכָּל אֶחָד נוֹלֵד לְעַמֵּל, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַמְלִט מִזֶּה בְּשׁוֹם אֶפֶן, עַל-כֵּן הִחָכֵם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, שִׁירָאָה לְהַפְּיֹךְ אֶת הָעַמֵּל לְעַמֵּל שֶׁל תּוֹרָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נוֹלֵד, וְאֵז אֲשֶׁרֵי לוֹ, כִּי נִצַּל מֵעַמֵּל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְזוֹכֵה לַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. לְמִדֵּים מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הִתְקַרַח שִׁיעְבְּרוּ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִסּוּרִים מְרוּרִים, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחֵינְתּוֹ וְעִנְיָנוּ, וְאֵין שׁוֹם מְנוּס אִיךָ לְבָרַח מִן הַצָּרוֹת וְהַתְּלָאוֹת הַלָּלוּ, אֲלֵא עַל-יְדֵי שְׁבוּרָחִים אֶל הַתּוֹרָה. אֲבָל מִי שֶׁמִּתְבּוֹנֵן מֵה שְׁקוּרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, מְרַב הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהַמְרִירוֹת וְהַהִרְפָּתָקָאוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הָאָדָם כָּל-כָּף נִשְׁפָּר, עַד שֶׁעוֹזֵב אֶת הַכֹּל וְאֵינוֹ פּוֹתַח סֶפֶר, אֵינוֹ מִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינוֹ מְקַיֵּם אֶת הַמְצֻוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, כִּי מְרַב הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם, הֵם נִכְנָסִים בַּתּוֹךְ עֲצָמָם בְּיָאוֹשׁ וּבְמִרָה שְׁחוּרָה, עַד שֶׁעוֹזְבִים אֶת הַכֹּל וְנִשְׁבְּרִים, כְּאֵלוֹ מִהֵם כְּבָר לֹא יִהְיֶה שׁוֹם דְּבָר, וּמִתְחִילִים לִישׁוֹן בְּשֵׁנָה עֲמֻקָּה, שִׁזְהוּ יָאוֹשׁ עֲמֻק עֲמֻק, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, עַד שֶׁיֵּשׁ כְּאֵלוֹ הַנִּכְנָסִים בַּמַּטָּה כְּפִגְרָ מֵת, וּמְחַכִּים לְיוֹם מוֹתָם, כְּאֵלוֹ הַמֵּיתָה תַּעֲזוֹר לָהֶם וְתִגְאָל אוֹתָם. וּבִקְאֻמַּת אֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן פד), שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם, אָדָם כָּל-כָּף טְרוּד, שֶׁמִּקְבֵּל כְּעַס וְנִשִּׁיכָה מֵאִיזָה זָבוּכָה, מֵאִיזוֹ דְּבוּרָה, אוֹ מֵאִיזָה שֶׁרֶץ, אֲבָל הוּא כָּל-כָּף טְרוּד, שֶׁאֵינוֹ שֵׁם לֵב לְנִשִּׁיכָה. וְסִיִּים רַבְּנוּ ז"ל: אֲבָל שֵׁם בְּקָבֵר שׁוֹמְעִים כָּל רַחֲשִׁיָּה וְרַחֲשִׁיָּה שֶׁהַתּוֹלְעִים מְרַחֲשִׁים, וְאֵין יְכוּלִים לְבָרַח וְלִצְאֹת, אֲלֵא עוֹלָיִם עָלָיו וְאוֹכְלִים אוֹתוֹ, וְהוּא מְסַבֵּן — קָשׁוּר וְכְלוּא. לְזֹאת, אֵין זוֹ תְּכִלִּית — לְחַפּוֹת עַל יוֹם הַמֵּיתָה, אֲדַרְבֵּה! כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חַי, יְכוּל לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, וְלֹא זוֹ בְּלָבָד, אֲלֵא יְכוּל לְהַפְּיֹךְ אֶת כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת לְעֵלוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, עַד שִׁזְכֹּה לְהַפְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיִהְיֶה

התורה והתפלה שלו בחינת תורת הנו"ה ותפלת הנו"ה, וכמאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן כב), שאדם יכול לזכות להגיע אל בטול אל אין סוף ברוך הוא, עד שהתורה והתפלה יהיו נכללים לגמרי באין סוף ברוך הוא יתברך שמו, ושם יכול להפך את כל מה שעשה עד כה, שחטא כמו שחטא, מרב שיכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, יכול לזכות שמכל העברות שלו תהיינה נעשות מצוות. וזהו שאמר הנביא (ירמיה ג): "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו"; כי לעתיד יהיה כלו תשובה, ועל-ידי התשובה זדונות נעשים זכיות (יומא פו:), שיהיה נעשה מעוונות מצוות, ועל-כן יבקש אז אחר העוונות, ויחפשו אחריהם לבקשם ולהתבונן איך לוקחים ומוציאים עוד עון ועוד חטא לעשות ממנו תורה, ואיננו, שזה סוד ירידה תכלית עליה; שאדם יכול לזכות להגיע לבטול אל אין סוף כזה, שיעלה מתכלית הירידה, מתכלית החשך, אל תכלית העליה, תכלית האור. וכיצד זוכים לזה? על-ידי שמתקרבים אל הצדיק האמת, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ס'), שיש בני-אדם שישנים את ימיהם; הינו אדם מסתובב בזה העולם, ומחו לשון, איננו מרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, איננו חש שהקדוש-ברוך-הוא נמצא עמו, אתו ואצלו, הוא נפל מהאמונה, נתקררה אצלו האמונה, עד שנתבטלה אצלו לגמרי, רחמנא לצלן. עד שגבסה בו כפירות ואפיקורסות בו יתברך; כי מאין בא דכאון, מרה שחורה ויאוש? רק מכפירות; כי מי שמאמין שהקדוש-ברוך-הוא פה אתו, עמו ואצלו, הוא רוקד מחמת שמחה, אכל מי שאינו זוכה להגיע לזה, המח שלו ישן, ואף שמתפלל ולומד, אומר רבנו ז"ל, שהפל אצלו זה בחינת שנה, כי אין לו חיות, הוא מיאש ומדכא. אכל הצדיק האמת מעורר מהשנה.

לזאת, אנשי שלומנו היקרים! עלינו לשמח מאד, שזכינו להתקרב אל הצדיק האמת, שמעורר אותנו מהשנה. וכיצד אנו יודעים, שאנו מתעוררים מהשנה? כשאנו מתחילים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא; כי קדם שנתקרבו אל רבנו ז"ל, היינו בחינת אלמים, כי מי יודע מדבר כזה — לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא!

אֲדַרְבָּה! זֶה גִּדְמָה לְבִנְיָאָדָם כְּשֶׁנֶּעוֹן, כְּאִלּוּ מְדַבְּרִים אֶל הַקִּיר, חֵס וְשֵׁלוֹם, וְכֵאלּוּ מִי שׁוֹמֵעַ אוֹתָם וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה כְּפִירוֹת גְּמוּרָה, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹף כָּל עֲלָמִין, אֲבָל לְזֶה צְרִיכִים מִחַ עַר, שְׂמַחוֹ יִתְעוֹרֵר מֵהַשְּׂנָה, וְאִזּוֹ מְרַגֵּשׁ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא, וְאִין בְּלִעְדֵּיו נִמְצָא. אֲשֶׁר לְכָל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל. לְכֵן עָלִינוּ לְשִׂמְחָה, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְעוֹרֵר מֵהַשְּׂנָה, וְהִרְאִיָּה, שְׂאָנוּ זֹכִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

לְכֵן, אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! אִם כְּבָר זְכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ו"ל, לְמָה אָנוּ יֹשְׁנִים? לְמָה אָנוּ נוֹפְלִים בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרְהָ שְׁחוּרָה? לְמָה אֵינָנוּ יוֹצְאִים בַּחוּץ, וּמְטִילִים עַל הַקֵּר, בַּשָּׂדֶה, אוֹ בַּבַּיִת בְּאֵיזָה חֶדֶר פְּנוּי, וּמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?! וְכֵף אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יא), שְׂכַפְשָׁאָדָם יוֹצֵא לְשָׂדֶה בֵּין הַעֲשָׂבִים, וּמְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי כָּל הַעֲשָׂבִים נִכְלָלִים בְּתוֹף הַתְּפִלָּה שְׁלוֹ, וְעוֹזְרִים לוֹ לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזֶה מַה שְׂכָתוּב אֲצֵל יְצִחֵק (בְּרֵאשִׁית כד): "וַיֵּצֵא יְצִחֵק לְשׁוֹחַ בַּשָּׂדֶה", שְׂתְּפִלְתוֹ הָיְתָה עִם סִיּוּעַ וְכַח הַשָּׂדֶה, שְׂכָּל עֲשָׂבֵי הַשָּׂדֶה נִתְּנוּ כַח וְסִיּוּעַ בְּתְפִלְתוֹ. וְלְכֵן נִקְרָאת הַתְּפִלָּה 'שִׂיחָה', עַל-שֵׁם 'שִׂיחַ' הַשָּׂדֶה, וְאִזּוֹ, אֹמַר רַבְּנוּ ו"ל, אֵיזָה יְפִי בְּקִיץ לְצֵאת בַּחוּץ לְשָׂדֶה לְטִיֵּל וּלְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

לְכֵן, אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! מֵאַחַר שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי נוֹרָא כְּזֶה! מֵאַחַר שֵׁישׁ לָנוּ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאִלּוּ! עָלִינוּ לְהִתְחִיל מֵעַכְשָׁו לְקַיֵּם אֶת הַרְצוֹן שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל. כָּל יוֹם וְיוֹם לְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְשִׂיחַ וּלְסַפֵּר אֶת לְבַבְנוּ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי רַק זֶה הַבַּיִת מְנוּס שְׁלָנוּ! הֲרֵי סוּף כָּל סוּף עוֹבֵר עַל כָּלֵנוּ צְרוֹת וְיִסוּרִים, מְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקְאוֹת, וְאֵינָנוּ יְכוּלִים לְהַפְטִיר מִזֶּה, כִּי "אָדָם לְעַמֵּל יוֹלֵד", אֲבָל זְכָה — עֲמָלוֹ בְּתוֹרָה, לֹא זְכָה — עֲמָלוֹ בְּהַבְלִי הָעוֹלָם הַזֶּה. לְכֵן אִם כְּבָר צְרִיכִים לְעַמֵּל בְּזֶה הָעוֹלָם, יוֹתֵר טוֹב לְבֹא אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וּלְדַבֵּר אֵלָיו, הִגַּם שְׂבִתְחִלָּה זֶה בָּא לְאָדָם מֵאֵד מוֹזֵר וְקָשָׁה מֵאֵד, הוּא מִתְחִיל לְדַבֵּר, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאִין מִי שְׂשׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ, וְאִין מִי שְׂצָרִיף אוֹתוֹ, עַד שֵׁישׁ

בְּנֵי-אָדָם, שְׁפֹל-כֶּף שְׂבוּרִים וּרְצוּצִים בְּעֵינֵיהֶם, שְׂאִינֹם מֵאֲמִינִים
שְׂדֵבוּרָם פּוֹעֵל בְּשִׁמְיָם, וּמִזָּה בָּא שְׂאָדָם מִתְרַשֵּׁל מִלְדַּבֵּר אֶל
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי בְּאֵמֶת, אֹמֵר רַבְנוּ ו"ל (לקוטי-מִתְרַשֵּׁן, חֶלֶק א',
סִמָּן סב): אִם הָיָה יוֹדֵעַ הָאָדָם יְדִיעָה בְּלִב שְׁלָם, שְׁמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד בְּשִׁעַת הַתְּפִלָּה וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה,
בּוֹדֵאֵי הָיָה יָכוֹל לְהַתְּפַלֵּל בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָּה, וְהָיָה מְדַקְדָּק מְאֹד
לְכוּן דְּבָרָיו. וּבְשִׁבִיל שְׂאִין אָדָם יוֹדֵעַ יְדִיעָה זֹו בְּלִב שְׁלָם, לְכֵן אֵינֹו
מְדַקְדָּק בַּתְּפִלָּה. וְכָל אֶחָד לְפִי גְדֹל יְדִיעָתוֹ, כֵּן הַתְּלַהֲבוֹתוֹ וְדַקְדוּקוֹ;
הֵינֹו אֹמֵר רַבְנוּ ו"ל, מֵה לְעִשׂוֹת, שְׂיֵשׁ לָנוּ קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת עַל
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַתְּגַבְּרָה עֲלֵינוּ אֲפִיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן, עַד
שְׁהֵרָאשׁ וְהַמַּח שְׁלָנוּ מַחֲלָקִים לְגַמְרֵי, הֵלֵב נִפְרָד מִהַמַּח, אִף הַתְּקוּן
לָזֶה, אֹמֵר רַבְנוּ ו"ל — לְלַמֵּד פּוֹסְקִים, לְלַמֵּד שְׁלִחָן עֲרוּף. וְזֶה מֵה
שְׂאוּמֵר דּוֹד הַמְּלִיךְ (תְּהֵלִים קלט): "אוֹדֶךָ בִּישׁוֹר לִכָּב בְּלַמְדֵי מִשְׁפָּטֵי
צְדָקָה"; אִם אֵתָה רוֹצֵה שְׁתִּהְיֶה לָךְ יִשְׁרוֹת לֵב, וְלֹא יִהְיֶוּ לָךְ קִשְׁיוֹת
עַל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא יִהְיֶה פְּרוּד בֵּין מַחֲךָ וְלִבְךָ, וְלֹא יִסְתַּוְּבֵב
רֵאשִׁיךָ בְּהַבְּלֵי הַבְּלִים, תִּלְמַד מִשְׁפָּטֵי צְדָק, שֶׁהֵם הַלְכוֹת בְּשִׁלְחָן
עֲרוּף. וּבְשִׁבִיל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבְנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלִחָן
עֲרוּף, עַד שְׂאָמֵר (שִׁיחֹות-הַר"ן, סִמָּן כט), שְׁפֹל יְהוּדֵי מְכַרְח לְלַמֵּד בְּכָל
יוֹם שְׁלִחָן עֲרוּף. וּצְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְּחִיל לְלַמֵּד אֵת הָאֲרַבְעָה
חֻלְקֵי שְׁלִחָן עֲרוּף מִהַתְּחִלָּה עַד הַסּוּף, וְאִם יְכוּלִים לְלַמֵּד עִם כָּל
הַפְּרוּשִׁים — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְאִם לֹא — עַל-כָּל-פָּנִים יִלְמַד
מִחִבֵּר רַמ"א, וְהוּא תְּקוּן גְּדוֹל מְאֹד; כִּי עַל-יְדֵי הַחֻטָּאִים נִתְעַרְב
טוֹב וְרַע, וְעַל-יְדֵי לְמוּד פּוֹסֵק, שְׁמִבְרַר הַכָּשֵׁר וְהַפְּסוּל, הַמְּתַר
וְהָאִסוּר, הַשְּׁהוּר וְהַטְּמֵא, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבָּרַר וְנִתְפָּרֵשׁ הַטוֹב מִהַרַּע.
וּרַבְנוּ ו"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים.

לְכֵן אֲנִשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים! מֵאֲחֵר שְׁזַכִּיתֶם לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְנוּ
ו"ל, תַּעֲשׂוּ לָכֶם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלִחָן עֲרוּף מִחִבֵּר
רַמ"א כְּסִדְרָן, סִמָּן אַחֵר סִמָּן, סְעִיף אַחֵר סְעִיף, עַד שְׁתַּזְכּוּ לְסִיִּם
אֵת כָּל הַשְּׁלִחָן עֲרוּף: אֲרַח חַיִּים, אָבֵן הַעֲזָר, יוֹרֵה דַעָה, חֲשׁוֹן
הַמְּשָׁפֵט, וְתַתְּחִילוּ עוֹד פַּעַם. וּמִלְבַּד זֹאת, כְּדֵאֵי לְלַמֵּד עוֹד סְפָרֵי

פּוֹסְקִים. מוֹהַרְנ"ת ו"ל הָיוּ לוֹ שְׁלֹשֶׁה-עָשָׂר שְׁעוּרִים לְלַמֵּד הַלְכָה. הַלְוֵאֵי שְׁאֵנוּ נִלְמַד רַק שְׁעוֹר אֶחָד הַלְכָה בַּיּוֹם; וְהִנֵּה עוֹבֵר עָלֵינוּ יוֹם אַחַר יוֹם, וְאִין אָנוּ זוֹכִים לְלַמֵּד שְׁלַחַן עֲרוּף. וַיְדוּעַ הַפִּתְגָּם שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֹנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר יוֹם אֶחָד שְׁאָדָם אֵינָנוּ מִתְבוֹדֵד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינָנוּ מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינָנוּ מְסַפֵּר לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֵינוּ, אֵינָנוּ לוֹמְדִים שְׁלַחַן עֲרוּף וּפּוֹסְקִים, הַיּוֹם הַזֶּה אֵינָנוּ 'בְּרִסְלָבֵר חֲסִיד'; אָדָם יְכוֹל לֹאמַר מַה שְּׂרוּצָה, לְחַשֵּׁב מַה שְּׂרוּצָה, אֲבָל אִם יוֹם אֶחָד אֵינָנוּ לוֹמְדִים שְׁלַחַן עֲרוּף וְאֵינָנוּ מִתְבוֹדֵד, סִימָן שְׁאֵינוּ מְקַרְבִּים לְרַבֵּנוּ ו"ל; כִּי אִם אָנוּ רוּצִים לְהֵיוֹת מְקַרְבִּים לְרַבֵּנוּ ו"ל, עָלֵינוּ לְקַיֵּם דְּבָרָיו. וְהִיסוֹד אֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל הַתְּבוֹדָדוּת, לְסַפֵּר לוֹ יְתִבְרַךְ כָּל הָעוֹבֵר עָלֵינוּ בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, לְשַׁפֵּף לְבָנוּ לְפָנָיו יְתִבְרַךְ, וּלְלַמֵּד שְׁלַחַן עֲרוּף, הַלְכוֹת.

וּבְאִמַּת צְרִיכִים אֶת שְׁתֵּי הַהֲנַהגוֹת הָאֵלוּ יוֹתֵר מִכָּל הַהֲנַהגוֹת, מְדוּעַ? כִּי רַבֵּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'): כִּשְׁאָדָם חוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה, צָרִיף לְקַנּוֹת לְעַצְמוֹ שְׁנֵי מִיָּי בְּקִיאִיוֹת: 'בְּקִי בְּרַצוּא' וּבְקִי בְּשׁוּב', כְּמוֹ שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים קַלֵּט): "אִם אָסַק שְׁמַיִם שָׁם אֶתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד". אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל, שְׁבֹנָה הַפְּסוּק נִכְלָלִים דְּרַכֵּי הַתִּשְׁבּוּבָה; כִּי כִשְׁאָדָם נִכְלָל בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא נִכְנָס לְפָנָיו וְלְפָנָיו, הוּא צָרִיף לְהֵיוֹת מְאֹד מְאֹד בְּקִי, שְׁלֵא יִחַשֵּׁב שֶׁהִגִּיעַ לְאִיזוֹ דְּרָגָה, אִף שֶׁמְגִישׁ אֱלָקוֹת, וּמִשְׁתַּוָּקֵק לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְבוֹדֵד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין לוֹ כְּלוֹם רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עָלֵינוּ לְדַעַת שְׁצָרִיף לְעֵלוֹת עוֹד יוֹתֵר וְעוֹד יוֹתֵר, וְעַדִּין לֹא הִגִּיעַ לְשׁוּם מְדַרְגָּה שְׁבַע עוֹלָם, וְיִחַפֵּץ לְעֵלוֹת מְעֵלָה מְעֵלָה, שְׁנֵה 'בְּקִי בְּרַצוּא', שְׁזוֹ מַעֲלַת הַתְּבוֹדָדוּת, שְׁאָדָם מִתְבוֹדֵד וְצוּעֵק: "רַבֵּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנִי רוּצֵה לְהִגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת הַכִּי גְבוּהוֹת שֶׁל הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים: אֲבָרָהֶם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב! מִתִּי יִגִּיעוּ מַעֲשֵׂי לְמַעֲשֵׂי אֲבוֹתַי? ! אִיף אֲזַכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל אֲמוֹנָה בְּרוּחָהּ וּמְזַכְכָּת, שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֶיהָ הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים? ! אִיף אֲזַכֶּה לְהִגִּיעַ לְמִסִּירוֹת נַפְשׁ, שֶׁהִיָּתָה לְאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁמְסִרוּ נַפְשָׁם בְּשִׁבְלֶיהָ, רַבֵּנוּ שֶׁל עוֹלָם? ! " אֲבָל מְצַד שְׁנֵי, צָרִיף לְהֵיוֹת 'בְּקִי בְּשׁוּב', שְׁאִף

שְׁנוּפֵל כְּפִי שְׁנוּפֵל, אָסוּר לְהַתְיָאֵשׁ, וְצָרִיכִים לְלַמֵּד הַלְכָה, וְלִידַע, שְׁאָסוּר לְצֵאת מִגְדְּרֵי הַהֲלָכָה, צָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּקִי בְּשִׁלְחֹן עֲרוּף. מִצַּד אֶחָד — אָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא בְּהַשְׁתַּקְקוּת עַד אֵין סוּף וְלֹא לַעֲזוֹב, לַעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה, אָבֵל מִצַּד שְׁנֵי — צָרִיכִים לְהִזְהֵר לֹא לְצֵאת מִהַהֲלָכָה, צָרִיכִים מֵאֵד מֵאֵד לְהַשְׁמֵר לֹא לְצֵאת מִהַשְׁלָחֹן עֲרוּף. וְשְׁנֵי יְסוּדוֹת אֵלוֹ הֵם הַעֲקָר בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו'ל' (לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יא), שְׁיֵשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת: בְּחִינָה אַחַת נִקְרְאת הַלְכָה, וּבְחִינָה שְׁנִיָּה נִקְרְאת קְבֵלָה. מֵהַ הַפְּרֵשׁ בְּיַנְיָהוּ? זֶה סוּד יְחוּדָא עֲלָאָה וְיְחוּדָא תַּתָּאָה; מֵה זֶה יְחוּדָא עֲלָאָה? שְׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא וּבְרוּף שְׁמוֹ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה כְּלוּם, רַק אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּף־הוּא, אֵין לוֹ רְצוֹנוֹת לְשׁוּם דְּבָר, רַק לְהַפְּלִל לְאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, זֶה נִקְרָא קְבֵלָה, שְׁנָה סוּד מֵהַ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים כט): "הַשְׁתַּחֲוֹ לַיהוָה בְּהַדְרַת קִדְשׁ", רְאֵשִׁי תְבוֹת קְבִילָה, שְׁאָדָם מְשַׁתַּחֲוֶה בְּבַטוּל גְּמוּר לְאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְאֵינוֹ רוֹצֵה כְּלוּם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּף־הוּא, לֹא מַעֲנִין אוֹתוֹ שׁוּם דְּבָר בְּזֶה הָעוֹלָם, רוֹצֵה לְהַפְּלִל רַק בְּאֵין סוּף, לֹא רוֹצֵה לְרְאוֹת אֶף אֶחָד, לְהִבִּין אֶת אֶף אֶחָד, רַק אֶת הַבוּרָא יְתַבְרַךְ שְׁמוֹ לְבַד, בְּחִינַת הַשְׁתַּחֲוִיָּה, שְׁמְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, שְׁנָה סוּד הַבַּטוּל. אָבֵל יֵשׁ גַּם יְחוּדָא תַּתָּאָה, שְׁמִיחָדִים אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּף־הוּא בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁנָה לְמוּד הַלְכָה, וְזֶה מֵהַ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים ק): "הִרְיַעו לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ", רְאֵשִׁי תְבוֹת: הַלְכָה, הֵינוּ שְׁאֲפָלוּ שְׁאֵנִי בְּתוֹךְ הָאָרֶץ, בְּעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא, אֵנִי חֻקְלָאִי, אֵנִי סְנִדְלָר, אֵנִי נֶגֶר, אֵנִי חֲטִיט, אֵנִי נַפֵּחַ, אֵנִי צַבֵּעַ, אֵנִי נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאָרֶץ, אֲרֻצִּיּוֹת וְגַשְׁמִיּוֹת, עָלֵי לְזַכֵּר, שְׁאָסוּר לִי לְצֵאת מִהַלְכָה, אָסוּר לִי לְגוֹל וְלִגְנוֹב בְּגִי־אָדָם, אָסוּר לִי לַעֲצֵר בְּגִי־אָדָם, שְׁנָה לְמוּד הַלְכָה, שְׁכָתוּף כָּל הָאֲרֻצִּיּוֹת שְׁלִי, אֵנִי יוֹדַע, שְׁהִרְיַעו לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ, אֵנִי צָרִיף לְמַצָּא אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּף־הוּא. אֵנִי מַחַד גִּיסָא — אָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, שְׁנָה יְחוּדָא עֲלָאָה, סוּד: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַיְהוָה אֶחָד", שֶׁהוּא מְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, בְּבַטוּל גְּמוּר, עַד שְׁמַגִּיעַ עַד הַשְׁתַּחֲוֹ לַיהוָה בְּהַדְרַת קִדְשׁ, שְׁנָה סוּד קְבֵלָה, שְׁמִיחָד בְּכָל

יום, בכל שְׁעָה וּבְכָל רִגַע יְחֻדִים חֲדָשִׁים, אֲבָל מֵאִיֶּדֶךָ גִּיסָא — אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, שְׂאֵף שְׁנִמְצָא בְּאַרְצָן, לֹא יִשְׁפַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, בְּסוּד: "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד", שְׂזֵה יְחֻדָּא תַּתְּאָה, שְׂמוֹצָא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶפְלוּ בְּעַמְקֵי דְתַהוּמָא רַבָּא, הֵיכָן שְׂנַפֵּל. וְאֵף שֶׁהוּא בֵּין הַגּוֹיִים, וְעוֹשֶׂה מַשָּׂא וּמַתֵּן עִמָּהֶם, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן נב), שְׂאִין אָדָם יְכוּל לְהִתְחַמֵּק וְלוֹמֵר, מֵאֲחֵר שְׂעוּסֵק עִם הַגּוֹי בְּמַשָּׂא וּמַתֵּן, אֲזִי כְּאֵלוּ אֲבָד מְנוּס וְתַקְוָה מִמֶּנּוּ, וּכְבָר שְׂכַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּכְאֵלוּ כְּבָר אֲבָד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא גַם יַחַד, לֹאוּ! כִּי מִכָּל הַדְּבָרִים צוּעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי "מֵלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (יִשְׁעִיָה נ, ג); וְאֶפְלוּ מִסְּפוּרֵי הַגּוֹיִים צוּעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּדֹכְתִיב (תְּהִלִּים צו, ד): "סִפְרוּ בְּגוֹיִים כְּבוֹדוֹ", כִּי כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ צוּעֵק תְּמִיד וְקוֹרָא וּמְרַמֵּז לְאָדָם שִׂיקְרָב אֵלָיו, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ יִקְרָב אוֹתוֹ בְּרַחֲמִים וּבְאַהֲבָה; כִּי כִּשְׂאָדָם מִשְׂתַּוָּקֵק לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִשְׂתַּוָּקֵק אֵלָיו.

לְזוֹתָא, אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הֵיִקְרִים! מֵאֲחֵר שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבִּי קְדוּשׁ כְּזֵה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֵה, רַבִּי שְׂמַעוֹרֵר אוֹתְנוּ מֵהַשְּׂנָה, רַבִּי שְׂפּוֹתַח לְנוּ אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עֲלִינוּ לְהִיּוֹת שְׂמַחִים וְעֲלִיזִים. אֵיךְ יֵשׁ לְנוּ זְמַן לְשִׂטִּיּוֹת?! עֲלִינוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם מֵרַב שְׂמָחָה, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל קִדְשָׁה כְּזוֹ, אֶל אוֹר כְּזֵה, אִיזוּ חִיּוֹת זוֹ?! אִיזוּ דְבִקּוֹת זוֹ?! אִיזָה נַעַם זֶה, לְהִיּוֹת מְקַרָּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל?! אֲבָל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוּ יְכוּל לְסַבֵּל אֶת רַבְּנוּ ז"ל, כִּךְ סִפֵּר לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּעַצְמוֹ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ז', מֵהַזְּבוּב וְעַכְשִׁישׁ), שְׂקֵדָם שְׂיִרְדָּה נִשְׁמָתוֹ לְזֵה הָעוֹלָם, עֲשֶׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רַעַשׁ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת — אִם הַנְּשָׂמָה הַזֹּאת תִּרְדָּ, אִין לִי כְּבָר מָה לַעֲשׂוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם. אֲמָרוּ לוֹ: הַנְּשָׂמָה הַזֹּאת מְכַרְחָה לְרַדָּתָא, וְאַתָּה לָךְ וְתַמְצָא לָךְ עֲצָה, כִּי לֹא יוּעִיל לָךְ כְּלוּם, כִּי הַנְּשָׂמָה תִּרְדָּ. וְהוּא הִלֵּךְ וְלֹא חָזַר, וּבֵינָן כִּף הַגְּבִיּהוּ אֶת הַנְּשָׂמָה מֵעוֹלָם לְעוֹלָם, וְנִשְׁמַת רַבְּנוּ ז"ל כְּבָר צָרִיכָה לִירֵד לְזֵה הָעוֹלָם. וְהִנֵּה רַץ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עִם אִיזָה זְקֵן וְצַחְקוֹ וְצַחְקוֹ... וְאָמַר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם: יֵשׁ לִי עֲצָה, אִינְנִי מִפְּחַד מְרַבְּנוּ ז"ל. וְאָמְרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂזוֹ הָעֲצָה שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם — שְׂיִצְחָקוּ

מַעֲנִין רַבְּנוּ ז"ל, וַיֹּאמְרוּ בְּזוֹלוֹל: "אָה, זֶה גַם-פֶּן בְּרִסְלָכָר" וְכוּ', וְלוֹעֲגִים וְכוּ'.

וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ע'), שֶׁהַצְדִּיק יֵשׁ לוֹ כַח הַמּוֹשֵׁף, שֶׁיִּכּוֹל לְהַמְשִׁיף אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא יְכוֹל לְהַעֲלוֹת אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת בַּחֲזָרָה אֵלָיו תְּבַרַךְ; כִּי הַצְדִּיק יֵשׁ לוֹ כַח הַמּוֹשֵׁף, שֶׁיִּכּוֹל לְמַשֵּׁף אֶל עַצְמוֹ אֶת כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי הַצְדִּיק הֵנָּה הוּא בְּחִינַת עֶפֶר, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַח מַגְנֵטִי, כַח מְשִׁיכָה. וְהֵנָּה הֵנָּה רְאוּי, שֶׁיִּמְשְׁכוּ כָּל בְּנֵי-אָדָם לְזֶה הַצְדִּיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶפֶר, אֲךָ עַל-יְדֵי כַח הַמְּכָרִיחַ, מִפְּסִיקִים וּמְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ; הֵינּוּ שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם, שֶׁעַל-יְדֵי דְבוּרֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם, הֵם מְכָרִיחִים בְּנֵי-אָדָם לְהַפְסִיקֵם מִהַצְדִּיק, וּכְפִי כַח הַמְּכָרִיחַ, פֶּן מְרַחֲקִים מִהַצְדִּיק. הֵינּוּ מֵתוֹף תוֹף חֲדָרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, יֵשׁ שָׁם אֲנָשִׁים, שְׁלִיחֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם, שֶׁעַל-יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם וְדְבוּרֵיהֶם, גּוֹרְמִים לְהִתְרַחֵק מִהַצְדִּיק. וְלָכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמְּדוּת, אוֹת צְדִיק, סִימָן טט): מִי שָׂאוֹהֵב אֶת הַצְדִּיק, צָרִיף לְשֹׁמֵר שְׁלֵא יֵצֵא עָלָיו שֵׁם רַע; אֲסוּר לְהַשְׁתַּגֵּעַ וְלַעֲשׂוֹת דְּבָרִים שְׂגֵעוֹנִיִּים וְתַמְהוֹנִיִּים, לִילֵף עִם כְּפָה לְבָנָה וּפְאוֹת מְפִזְרוֹת, וּבְגָדִים קְרוּעִים וּמְלַכְלָכִים, וּלְהַקְרִיא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מְגַרְשִׁים וּמְרַחֲקִים אֲנָשִׁים מִרַבְּנוּ ז"ל. כִּי בְּזֶה שָׂאָדָם מִשְׁתַּלְּל בְּרַחֲבוּתוֹ, וְעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת, אֵינן זֶה כְּבוֹד לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲדַרְבֵּה! זֶה גּוֹרֵם שֶׁבְּנֵי-אָדָם יִתְרַחֲקוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה מְרָאֶה שֶׁהֵם שֹׂכִים לְזַקֵּן שְׂצוּחַק וְצוּחַק וְצוּחַק, וְהַכֵּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל, כְּדֵי לְרַחֵק אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִרַבְּנוּ ז"ל. כָּל-כֶּף הַרְבֵּה יְהוּדִים רוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הַרְבֵּה בַּחֲזָרָה יִשְׁכַּח מִשְׁתוֹקֵקִים לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל רוֹאִים מִשְׂגָּעִים וּמְטַרְפִּים שְׂרוּקָדִים בְּרַחֲבוּתוֹ, וְעוֹשִׂים כָּל מִינֵי שְׁטוֹת וְהַבֵּל, וְהוֹלְכִים קְרוּעִים וּבְלוּיִים, אֲזִי הַבְּרִיּוֹת אוֹמְרוֹת: אִם זֶה חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, אֵינָנו רוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֵלֵיהֶם! וּלְכוּ תִסְפְּרוּ לָהֶם, שֶׁאֵין לְאוֹתָם אֲנָשִׁים שׁוֹם שְׂכוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲדַרְבֵּה! הֵם כַּח הַמְּכָרִיחַ וְהַדּוֹחָה מִמֶּנּוּ ז"ל; כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד הַקְפִּיד לִילֵף בְּבְגָדִים נְקִיִּים, כְּמוֹכָא בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כט), שֶׁהַבְּגָדִים שֶׁל הָאָדָם

צְרִיכִים לְהִיּוֹת נְקִיִּים וְלִבְנִים, כִּי צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַבְּגָדִים שְׂלֵא יִבְזֶה אוֹתָם, רַק לְשֹׁמֵר כְּרֹאזִי, שְׂלֵא יִבּוֹא עֲלֵיהֶם שׁוֹם כְּתָם וְרָבֵב, וְכֹל מִי שֶׁהוּא גְדוֹל יוֹתֵר, צְרִיף לְשֹׁמֵר אֶת הַבְּגָדִים בְּיוֹתֵר, כִּי הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר מְדַקְדָּקִים עִמּוֹ יוֹתֵר. וְלִכֵּן אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְת קיג): תְּלַמֵּד חֲכָם שְׁנִמְצָא רָבֵב עַל בְּגָדוֹ — חֲזֵב מִיָּתָהּ; כְּמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכז): הַבְּגָדִים הֵם בְּסוּד הַחֲשָׁמַל, שֶׁהוּא שְׁמִירָה לְאָדָם, וְעַל-כֵּן הַבְּגָדִים יִהְיוּ שְׁלָמִים תְּמִיד וְלֹא קְרוּעִים. וְאָמַר, שֶׁהַבְּגָדִים בְּעֶצְמָם תּוֹבְעִים אֶת הָאָדָם, אִם אֵינוֹ נֹזֵהר בְּשְׁמִירָתָם לְשֹׁמֵרָם בְּנִקְיוֹת. וְלִכֵּן אֵל יִטְעוּ אֶתְכֶם לֹאמֹר, שֶׁחֲסִיד בְּרַסְלָב הֵינּוּ לִילָף בְּבְגָדִים קְרוּעִים וּבְכַפָּה לְבָנָה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת, וְלִקְפֹץ וְלִהַשְׁתַּלֵּל, אֱלוֹ הַנּוֹהֲגִים כֵּן, הֵם שְׁלִיחֵי הַסְּמ"ךְ-מ"ם, הַרוֹצִים לְגַרֵשׁ בְּנֵי-אָדָם מִרַבְּנוֹ ז"ל.

לִכֵּן, אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! בֵּאוּ רְאוּ מַה לְפָנֵיכֶם! מֵאַחַר שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּי כְּזֶה, אֶל קַדְשָׁה כְּזוֹ, לְמַה לֹּא נִתְחִיל מַעֲכָשׁוֹ לְהִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ?! לְמַה לֹּא נִתְחִיל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְלַמֵּד שְׁלִחַן עֲרוּף כְּסֻדְרָן, וְלֹא יַעֲבֹר עֲלֵינוּ יוֹם אֶחָד בְּלֵי לַמּוֹד שְׁלִחַן עֲרוּף. וְעַל כָּלֵם — לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְכְמוֹ שְׂאוּמֵר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׂכָלוֹ וְחֲכָמְתוֹ הֵם בְּתוֹף הַסִּפְרֵי. נִמְצָא, שֶׁכָּכֵל שְׁלוֹמֵד אֶת הַסִּפְרֵי שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁהוּא הַ"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, יוֹתֵר מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֶת רַבְּנוֹ ז"ל. וּבְזֶה רַק נִמְדָּד אִם מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל — כְּפִי הַבְּקִיאוֹת בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְלוּיָה הֵהִתְקַרְבוּת אֵלָיו ז"ל. עַל-כֵּן אֵל יִטְעוּ אֶתְכֶם, כְּאֵלוֹ הֵהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוֹ ז"ל תִּתְכֵּן בְּלֵי לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (אֲבוֹת ב, ה): "לֹא עִם הָאֲרָץ חֲסִיד"; אִם אֵתָּה רוֹצֶה לְהִיּוֹת חֲסִיד שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, תִּדַע קֵדָם מַה רַבְּנוֹ ז"ל רוֹצֶה מִמֶּךָ. וְלִדְאֲבוֹנְנוּ הַרֵב, אָנוּ רוֹאִים רַב בְּנֵי-אָדָם הַקּוֹרְאִים עֲצָמָם עַל שֵׁם רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵינָם לּוֹמְדִים סִפְרָיו. וְלִכֵּן יְכוּלִים לְהִטְעוֹתָם בְּכָל מִינֵי טְעִיּוֹת, כְּאֵלוֹ רַבְּנוֹ ז"ל אָמַר כֵּן אוֹ כֵּן, בְּמִקּוֹם שִׁפְתָחוּ אֶת הַ"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", וַיִּרְאוּ מַה רַבְּנוֹ ז"ל רוֹצֶה מֵאֵתָּנוּ.

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ רְגִילִים לֹאמֹר, כְּשִׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָם, מַה הֵהִנְהֵגָה

שֶׁל רַבְנוּ ו'ל? הֵם אוֹמְרִים: תִּפְתָּחוּ אֶת הַשְּׁלַחַן עֲרוּף, וְתִדְעוּ מַה הִנְהַגְתוּ ו'ל. הֵינּוּ לְלַמֵּד שְׁלַחַן עֲרוּף, וְכֵן לִידַע מַה רַבְנוּ ו'ל רוּצָה. לְכֵן אֲשֶׁרִי הַלּוּמֵד סִפְרֵי רַבְנוּ ו'ל, וְהוּא בְּקֵי בָהֶם, וְאִזּוּ יִהְיֶה הַכִּי מִצְלַח. אֲבָל בְּאִפְּן שְׁנוּזָה לְקַבֵּל מֵהַצְדִּיק הָאֵמֶת, צְרִיכִים נִקְדַּח הַחֶבֶר (לְקוּטֵי-מוֹהַר'ן, חֶלֶק א', סִמֵּן לא), שֶׁכֵּל אֶחָד הַרוּצָה לְקַבֵּל מֵהַצְדִּיק, צְרִיף לְרֵאוֹת לְקַבֵּל מֵהַחֶבֶר, וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין; כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד, מִסְבִּיר מוֹהַר'נ'ת ו'ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרֶפֶת-הַמְּזוּן, הַלְכָה ד'), יֵשׁ לוֹ נִקְדָּה אַחֲרַת שְׂאִין בְּחֶבְרוֹ, וְכֵל אֶחָד צְרִיף לְקַבֵּל מִזוּלָתוֹ מַה שְׂאִין בוֹ, וְלַחֲזוֹר וּלְשַׁנֵּן עִם הַחֶבֶר מַה שֶׁלָּמַד. לְכֵן צְרִיכִים חֶבֶר טוֹב — מִי שְׂרוּצָה לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְנוּ ו'ל, וּלְדַבֵּר יַחַד מַעֲצוֹת רַבְנוּ ו'ל. וְזֶה הִיָּה יְסוּד בְּחִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב, שֶׁבְּכֹל יוֹם וַיּוֹם יִתְקַבְּצוּ יַחַד שְׁנֵי חֲבֵרִים וַיַּחֲזְקוּ עִצְמָם.

לְכֵן, מֵאַחַר שְׂאֵנוּ זוֹכִים עַל-כָּל-פְּנִיִם פְּעַם בְּשָׁבוּעַ לְהַתְקַבֵּץ יַחַד, וּלְדַבֵּר מִרַבְנוּ ו'ל — אִיזוֹ זְכוּת הִיא זוֹ! וְעַל-כֵּן הַסֵּמ"ך-מ"ם אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, בְּכֹל מֵינֵי תְרוּצִים וּמְנִיעוֹת, שֶׁבְּדִיּוּק בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יֵשׁ לְאָדָם כָּל מֵינֵי עֲסָקִים וְעִנְיָנִים, הַעֲקָר שְׁלֹא יָבוֹא, כִּי יוֹדַע, שְׂאֵם נִזְנָה לְהַתְקַבֵּץ יַחַד, אִין לוֹ כָּבֵר מַה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ; כִּי אִם מִתְקַבְּצִים יַחַד עִם חֲבֵרִים טוֹבִים, וּמְדַבְּרִים מֵהַצְדִּיק, אֲזִי שׁוֹרְפִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, כִּי כָּל כַּחוֹ הַפֶּרֶד וּמְשַׁל', שֶׁמִּפְרִיד בֵּין אֲנָשִׁים, כְּדִי שְׂיוּכַל לְמַשַּׁל עֲלֵיהֶם. עַל-כֵּן אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו צְרִיכִים לְהַכְנִיס בְּעִצְמָם אֲהָבָה — לְאַהֲבָה זֶה אֶת זֶה, אֲשֶׁר זֶה עָקָר הַמְּלַחֲמָה כְּנִגְדּוֹ. וְכֵן אָמַר רַבְנוּ ו'ל (תִּי-מוֹהַר'ן, סִמֵּן רצב): הָעוֹלָם רְאוּי שְׂיִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֲהָבָה שְׂבִינִינוּ. וְלָכֵן, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הִיקְרִים! אִם אַתֶּם רוּצִים לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל רַבְנוּ ו'ל, אַתֶּם מְכַרְחִים לְהַתְקַבֵּץ יַחַד עַל-כָּל-פְּנִיִם פְּעַם בְּשָׁבוּעַ, וּלְדַבֵּר יַחַד מַעֲצוֹת רַבְנוּ ו'ל, שְׁעָה אַחַת בְּשָׁבוּעַ לְדַבֵּר מִרַבְנוּ ו'ל, הַמְתַּאֲרִים אַתֶּם מַה זֶה? ! וְכַמוֹבֵא (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִמֵּן נה): טוֹב לְבַלּוֹת זְמַן רַב, בְּשָׂכִיל שְׁעָה אַחַת שְׂיִתְקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק; מְבָלִים זְמַן רַב, עַד שְׂבָאִים וּמִתְקַבְּצִים, אֲבָל כְּדֹאֵי כָּל הַזְּמַן הַזֶּה, כְּדִי שְׁעָה אַחַת לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק. אִם נִהְיֶה מְקַרְבִּים שְׁעָה אֶל הַצְדִּיק, נִזְנָה אַחֲרֵי-כֵן לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים לְגַמְרֵי אֶל הַצְדִּיק.

וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל' (ספֿר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן נג): קִרְבַּת הַצַּדִּיקִים טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְלִכֵּן מִנְּחַח הַחֹזֵב עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שִׁפְעֵם בְּשָׁבוּעַ יִתְקַבְּצוּ יַחַד עַל-כָּל-פָּנִים שְׁעָה אַחַת, וַיִּדְבְּרוּ מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ו'ל', וְזוֹ טוֹבָה לְכֻלָּם. וּבִזְוָה תְּלוּיָה כָּל הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו ו'ל', כִּי יִתְקַבְּצוּ יַחַד הַחֲבֵרִים, וַיַּעֲזְרוּ זֶה לְזֶה, וּבִזְוָה שׁוֹרְפִים אֶת הַסֵּמֶף-ף־מ"ם לְגַמְרֵי, כִּי אֵינּוּ יָכוֹל לְסַבֵּל בְּשׁוּם פָּנִים אַחֲדוֹת שְׂיִישׁ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, לְזוֹאת גּוֹרֵם כָּל מִינֵי קִטְטוֹת וּמְרִיבוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי מִפְּחַד מְאֹד מִהֶאֱחָדוֹת וְהֶאֱהָבָה שְׁתַּהֲיָה בִּינֵיהֶם. וַיְכַמּוּ שִׁמְסַפֵּר רַבְּנוּ ו'ל' (ספֿר־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ג' מִהַחֲגוֹר), שְׁהַשְּׂדִים שְׁהֵם הַלִּיצָנִים, עוֹשִׂים כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שִׁבְעוֹלָם, שְׁלֹא יִשְׁקוּ אֶת הָאֵילָן, הֵם חוֹפְרִים וְחוֹפְרִים שְׁלֹא יִגִּיעוּ מִים לְאֵילָן. מִיְהוּ הָאֵילָן? הָאֲדָם, כְּדַכְתִּיב (לְקוּי־מִוֶּהֲרָו, חֶלֶק א', סִימָן יד): "כִּי הָאֲדָם עֵץ הַשְּׂדֵה", וְצִרְיָכִים לְהַשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, הֵינּוּ לְהַכְנִיס אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ו'ל' בְּעוֹלָם, לְחֻזֵּק וּלְעוֹרֵד אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁקוֹת הָאֲנָשִׁים בְּתוֹרַת רַבְּנוּ ו'ל', וּמָה עוֹשֵׂה הַסֵּמֶף-ף־מ"ם? חוֹפֵר וְחוֹפֵר וְחוֹפֵר וְחוֹפֵר עֶפְרָיִם, שְׁלֹא יִכְנָסוּ מִים אֶל הַנַּשְׁמוֹת הָאֵלוֹ, אֶל הָאֵילָנוֹת הַיְקָרִים הָאֵלוֹ, כִּי מְאֹד מִפְּחַד מִהֶאֱחָדוֹת. לִכֵּן עָלֵינוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ לְהַשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, לְקַרֵּב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ מַעֲיָנוּ שֶׁל חֲסִיד בְּרִסְלָב — אִם אֲנִי זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבִּי אֲמַת כְּזֶה, אִם אֲנִי זְכִיתִי לְהִתְוַדַּע מִרַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, עָלֵי לְפָרְסָמוֹ לְכֻלֵּי הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאֲנִי אֶלְחֵם נֶגֶד הַסֵּמֶף-ף־מ"ם וְלֹא אֶפְחַד מִמֶּנּוּ, כִּי כְּבָר תִּפְסֵם אוֹתִי בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית, אֲזִי אֶרְאֶה לוֹ, שְׂאוּצִיא מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית אֶת כָּל מִי שְׁלֹכְד, לְזוֹאת אָמַר רַבְּנוּ ו'ל': תִּקְוֹן לְפָגֵם הַבְּרִית — לְקַרֵּב בְּגִי-אֲדָם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; מִי שְׂיִוְדַע שְׁקַלְקַל בְּנַפְשׁוֹ, וְעָבַר עֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת וּמַעֲשִׂים מְגִינִים, עָלָיו לְקַרֵּב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עָלָיו לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו'ל' בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה.

לְזוֹאת, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים! קִבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם עֲכָשׁוּ לְצִאת בְּכָל יוֹם לְהַפְצָה, אִם אַתֶּם יוֹדְעִים שִׁחֲטַתֶּם בְּפָגֵם הַבְּרִית, בְּאֶסּוּר סְקִילָה, בְּאֶסּוּר שְׂרָפָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כְּמוֹ שִׁמְצוּי עֲכָשׁוּ, שְׂאִין

אָדָם שְׁלֹא עָבַר עַל אִיזוֹ עֲבָרָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְלִכְּן אִם אָנוּ רוֹצִים לְתַקֵּן אֶת זֹאת, עֲלֵינוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ לְמֵלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל. לִכְּן אֲבָקֵשׁ מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, מֵאַחַר שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתִי עִם הַחוֹבְרוֹת, הַקּוֹנְטְרָסִים, שֶׁהֵם תְּמִצִּית הַ"לְקוּי־מוֹהַר"ן, "סִפְרוֹרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי-הַמַּדּוֹת", "שִׁיחוֹת-הַר"ן", "חֵי־מוֹהַר"ן", תְּמִצִּית כָּל הַ"לְקוּי־הַלְכוֹת", תְּמִצִּית מֵאַמְרֵי חַז"ל בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ, וּבִכְתָּבֵי הַאֲר"י ז"ל, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזְר, שֶׁיֵּשׁ לָזֶה כַח הַמוֹשֵׁף, שֶׁבְּגִי-אָדָם מֵתְקַרְבִים עַל-יְדֵי-זֶה לְרַבְּנֵנוּ ז"ל, הַחֹב מְנַח עַל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְעִסְק בְּהַפְצָתָם, וּבְזֶה יִמְחַל לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵיהֶם; כִּי בְּזֶה שֶׁמְקַרְבִים עוֹד יְהוּדִים לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, גּוֹרְמִים צְרוּפִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת (לְקוּי־מוֹהַר"ן, חֵלֵק ב', סִימָן ח'), אֲבָל עַל זֶה צְרִיכִים אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה.

וְהִנֵּה נִתְבוֹנֵן בִּימֵי הַסְּפִירָה, יָמִים אֵלּוּ נִקְרָאִים יְמֵי אֲבָל, אֲסוּר לְשַׁמֵּעַ כְּלֵי זִמְרָה, אֲסוּר לְהַסְתַּפֵּר, אֲסוּר לְעַשׂוֹת חֲתָנוּת, כִּי רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה לוֹ עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלָף תְּלִמִידִים (בְּמֵאוֹת סב:), וְכָלֵם מֵתוֹ בְּפִרְק אֶחָד, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִהְגוּ כְּבוֹד זֶה בְּזֶה. הַתְּלִמִידִים לֹא כִּבְדוּ אֶחָד אֶת הַשָּׂנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה מֵתוֹ, שָׁזָה בְּחִינַת נְפִילָה, בְּחִינַת בְּטוּלָה, נִתְבַּטְּלוּ, בְּרַחוּ, לֹא נִשְׁאַר מֵהֶם כְּלוּם. וַיֵּשׁ עוֹד לְשׁוֹן בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה סא, סִימָן ג'): כָּלֵם בְּפִרְק אֶחָד מֵתוֹ, לְמָה? שֶׁהִיָּתָה עֵינֵיהֶם צָרָה אֵלּוּ בְּאֵלּוּ. לְמִדֵּים מִכָּאן גִּדְּל הַפְּגָם, שֶׁאִם אֵין אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה בֵּין תְּלִמִידֵי הַצַּדִּיק, שֶׁאֵינָם נוֹהֲגִים כְּבוֹד זֶה בְּזֶה, אוֹ עֵינָם צָרָה אֵלּוּ בְּאֵלּוּ, סִימָן שֶׁאֵינָם מְקַרְבִים אֶל הַצַּדִּיק.

לִכְּן, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! בֹּאוּ לֹא נִטְעָה אֶת עֵצְמֵנוּ, אִם אָנוּ שׁוֹנָאִים אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, סִימָן שֶׁאֵינָנוּ מְקַרְבִים אֶל הַצַּדִּיק, וְזֶהוּ שֶׁקָּר גְּדוּל; כִּי אִם בְּאַמֶּת הֵיינוּ מְקַרְבִים אֶל הַצַּדִּיק הַאֲמֵת, הֵיינוּ אוֹהֲבִים אֶת כָּל הַתְּלִמִידִים, וְאִם אָנוּ שׁוֹנָאִים אֶת פְּלוֹנִי אוֹ אֶת אֶלְמוֹנִי, סִימָן שֶׁאָנוּ שֶׁקְּרָנִים, וְאֵינָנוּ מְקַרְבִים לְרַבְּנֵנוּ ז"ל. וְזֶהוּ כָּלֵל — אִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עוֹשֶׂה מַחֲלָקָת, בְּסִימָן שֶׁאֵינוּ שׂוֹפֵף אֶל רַבְּנֵנוּ ז"ל. וְכֵן הָיוּ אוֹמְרִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אֶת הַכָּל רַבְּנֵנוּ ז"ל יָכוֹל

לְקַבֵּל, אֲכַל לֹא אֶת בַּעַל מַחְלָקָת, מִי שֶׁעוֹשֶׂה פְּרוּדִים בֵּין נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, אוֹתוֹ רַבְּנוּ ז"ל, אֵינוּ יָכוֹל לְקַבֵּל, כִּי הוּא
 חֲצוּף שֶׁפָּחֲצוּפִים. וְלָכֵן מִי שֶׁעוֹשֶׂה פְּרוּדִים בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֵין
 לוֹ שִׁיכוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, וְאֵף שִׁיאֲמְרוּ עָלָיו, שֶׁהוּא עוֹבֵד הַשֵּׁם וְלוֹמֵד
 בְּרַבִּים, אִם גּוֹרֵם לְפְרוּדִים בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, תִּדְעוּ לָכֵם שֶׁאֵינוּ
 מְקַרְבֵי לְרַבְּנוּ ז"ל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲיֵד, שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר עִם כָּלֶם, אוֹהֵב אֶת כָּלֶם,
 מָה אַעֲשֶׂה, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, וּמְדַבְּרִים עָלָי כָּל דְּבַר
 אֲסוּר, אֲנִי אֶפְרָסֶם אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם, כָּל זְמַן שֶׁאֲחִיָּה
 בְּנֵה הָעוֹלָם. לֹא רוֹצִים לְדַבֵּר אִתִּי?! לֹא רוֹצִים לַעֲמֹד בְּד' אֲמוֹתַי
 — מָה אַעֲשֶׂה?! אֲנִי עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּכָל יוֹם שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 יִמְחַל לִי! מָה אַעֲשֶׂה, שֶׁיֵּשׁ סֵמ"ךְ-מ"ם, שֶׁעוֹמֵד כְּנִגְדֵי וּמְדַבֵּר עָלָי,
 וַיִּשְׁנֶם אֲנָשִׁים שֶׁאֵינֶם מְכִירִים אוֹתִי, וּמְדַבְּרִים עָלָי כָּל דְּבַר אֲסוּר.
 וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסג): וַיֵּשׁ אָדָם שֶׁנֶּעֱשֶׂה
 מְכַלּוֹ וּמִמְנוּ דְבוּר, שֶׁנֶּעֱשֶׂה שִׁיחָה בְּפִי הַבְּרִיּוֹת, וְהַכֵּל דוֹבְרִים מִמְנוּ,
 וְנֶעֱשֶׂה נֶעַ וְנָד וּמִתְפַּזֵּר בֵּין כָּלֶם, וְאֶצֶּל כָּל אֶחָד שֶׁבָּא לְשֵׁם, יֵשׁ לוֹ
 צְרוּת; כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ פְּרָעָה — פְּהַרְעֵ, וְכָלֶם נוֹשְׁכִים אוֹתוֹ. מָה
 אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת?!

לְזוֹת, אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים! בָּאוּ עִתָּה נְשָׁלִים זֶה עִם זֶה.
 וְזָכְרוּ הַיֵּטֵב, אִם יֵשׁ אֶחָד שֶׁעוֹשֶׂה מַחְלָקָת, אֵינְנוּ מְקַרְבֵי אֶל רַבְּנוּ
 ז"ל. וְזֶה אֲנִי מוֹדִיעַ לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּיַבְנָאֵל, אִם יֵשׁ אֶחָד שֶׁעוֹשֶׂה
 שֵׁם מְרִיבוֹת וּתְכִכִּים, וּמְסִית וּמְדִיחַ לֹא לְדַבֵּר עִם פְּלוֹנִי אוֹ עִם
 אֶלְמוּנִי, תִּדְעוּ לָכֵם שֶׁאֵינְנוּ מְקַרְבֵי אֲלֵינוּ, וְאֵינְנוּ מְקַרְבֵי אֶל רַבְּנוּ ז"ל,
 כִּי מָה אִתָּה צְרִיף לַעֲשׂוֹת הַסְּתוֹת וּמַחְלָקָת?! וּמָה אִתָּה יוֹדֵעַ מָה
 עוֹבֵר עַל אָדָם פְּלוֹנִי?! כְּמוֹכָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א'): אֵיךְ
 יְכוֹלִים לְדוֹן אֶת הַשְּׁנִי? הֲרֵי בְּנֵה שְׁדָּנִים אֶת הַשְּׁנִי עוֹשִׂים רֹאשׁ
 הַשְּׁנָה, וְהַמְשַׁפֵּט לְאֵלָקִים, רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת
 מְשַׁפֵּט, רַק הַצְּדִיק הָאֵמֵת יָכוֹל לְשַׁפֵּט אֶת כָּל אֶחָד. וּכְמֵאֲמָרֶם ז"ל
 (אֲבוֹת ב'): "אֵל תְּדוֹן אֶת חֲבֵרוֹ, עַד שֶׁתִּגְיַע לְמִקְוֹמוֹ". וּמִי הוּא זֶה
 שֶׁיָּכוֹל לְהִגְיַע לְמִקְוֹם חֲבֵרוֹ? רַק מִי שֶׁנִּכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי

הוא יתברך מקומו של עולם ואין העולם מקומו. ולכן באו נתאחד יחד, ונעזור זה לזה, נקדם זה את זה, באו ונאהב זה את זה, נחדל מהמריבות והשטיות. וכן בכלליות אנשי שלומנו, עלינו לשמר מאד ממחלוקת, יש שועלים קטנים מחבלי כרמים, שועלים ערמומיים, הרוצים להיות ראש, והם גורמים את המחלוקת. כי בכל מחלוקת יש שקר, וזה מתחיל בק'נאה, ש'נאה, ר'שעות, ש'זה ראשי תבות: ש'ק'ר'. תחלה מקנא בשני, ש'זכה למה ש'זכה, ואני עדין פלום, ואחר-כך מתחיל לשנאו, ואחר-כך עושה לו עלולות.

לכן מאחר שעבר עלינו מה שעבר, ועובר עלינו מה שעובר, נפסיק מהשקר הזה, שהוא: ק'נאה, ש'נאה, ר'שעות, ונפסיק לקנא ולשנא ולעשות רשעות לשני, ונברח מהשקר.

אנשי שלומנו היקרים! הקדוש-ברוך-הוא עזר לנו, שזכינו להתקבץ יחד כְּבַר מְאֵה משפחות ביבנאל, ושם תהיה עיר ברסלב על אפס וחתם של מתנגדינו ושונאינו, בודאי קם עלינו הסמ"ך-מ"ם ורוצה לבלוענו, ומוסר אותנו בכל יום במסירות אחרות, אבל לא יוכל לנו כל זמן שתהיה בינינו אחדות ואהבה.

הנה נתחדש אצלנו מראש חדש איר פולל חדש שנקרא: "שומרים לבקר", פולל ותיקין, מי שרוצה להרשם לכולל בקר, פולל ותיקין הזה, שירשם תכף-וימך, כי כְּבַר ביום ראשון הזה מתחיל הכולל למשך שעתים בבקר, ומקבלים חמש-מאות שקלים, ויש נדיב שהוא ממון את זאת. לזאת כל האברכים מאנשי שלומנו! פדאי לכם להרשם לפולל הזה; ראשית, תזכו לקום מקדם ולהתפלל בנץ, ותיקין, אשר אין למעלה מזה, וכן תזכו ללמד אחר התפלה, ועוד תקבלו משכורת על זה. ואחר-כך כל היום שלכם — או ללמד לכולל אחר, או לצאת להפצה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנצליח בנה מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא עזר לנו, עבר זמן החרף, והיתה לנו ישיבה "נדמשק אליעזר", והצלחנו שם עם תלמידים יוצא מן הפלל, והתלמיד הראשון יצא ונעשה חתן ועומד להנשא בל"ג בעמר, ואנו

עתידיים להקים דורות ביבנאל עיר ברסלב, ואני רוצה להגדיל את הישיבה, שיהיו לנו לכל הפחות מאתיים בחורים, ואני מבטיח לכל הבחורים שאחתן אותם, אבל אני מבקש מכל אנשי שלומנו, מי שיכול לתרם מטות ומזרנים, שישתדל מה שיותר מהר לעזור, שיהיו לנו מספיק מטות ומזרנים, ובפרט מכונת כביסה, אשר נצרכת מאד מאד. ואיזו זכות היא זו! בחורים באים ללמד חוץ לעיר, חוץ לישוב, בחורים נחמדים מבתים טובים, כי אנו מקפידים מאד על הדרך-ארץ, על הלבוש, על הנקיון, על הלשון, נקיון הבגדים, נקיון המדות, איננו מכניסים לישיבה רק בחורים בעלי דרך ארץ. לזאת, אנשי שלומנו היקרים! כל מי שיכול לעזור לקדם את הישיבה "דמשק אליעזר" — תבוא עליו ברכה, ויתברך ממנו יתברך, מי שיכול לתרם מזרנים, מטות, מכונת כביסה — תבוא עליו ברכה.

ועכשו אבקש את אנשי שלומנו היקרים! הנה יעבר הקיץ, ואנו עושים הגרלה, וכלה קדש בעבור בנין בית-המדרש. לזאת אני מבקש מכל אנשי שלומנו היקרים! תקחו פנקסי הגרלות, ותמכרו את זאת, ועם הפסוף הזה אנו משלמים את החובות לאולם השמחות, וכבר מתקדמים להתחיל לבנות את בית-המדרש הגדול. לזאת אבקש את כל אנשי שלומנו, מי שרק יכול — ימסר נפשו למכר הגרלות, כדי שנוכל בפסוף הזה לשלם את החובות בעבור אולם השמחות, כי עדין איננו גמור, ויש בזה עבודה רבה, כדי שיהיה אולם מהדר ויפה, ועל-כן כל מי שרוצה לעזור, יתקשר לגבאי הצדקה ר' ... גרו יאיר, שהוא גבאי נאמן לצדקה בעבור בנין בית-המדרש, שישתדל לקחת פנקסי הגרלה ולמכרם, כדי שנוכל לשלם את כל החובות שלנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל על כל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים, שנוזפה למלא את הקיץ הזה עם הרבה התבודדות, להתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא, ונלמד הרבה שלחן ערוך, וגם נהיה כל היום בשמחה, ונקרב בני-אדם אל הקדוש-ברוך-הוא, נחזק ונעודד ונשמח אחד

אֶת הַשָּׁנִי, כִּי רַק בְּזֶה תְּלוּנָה הַגְּאֵלָה — כְּפִי הָאֲהָבָה וְהַאֲחָדוּת
שֶׁתְּהִיָּה בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כג תיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר קָרַח, כ"ט סִינּוֹן ה'תשנ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ" דֵּי בְּכָל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַנּוֹנֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל
צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זְכַנִּי בְּזִכְיוֹת חַנּוּם לְהִיּוֹת
אֶצְל צִיּוֹן רַבֵּנוּ וְ"ל, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד. וְרָצִיתִי עִכְשָׁו
לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר,
שְׂיִטוּ אֲזֵן וְיִקְשִׁיבוּ אֶת אֲשֶׁר אָמַר, כִּי זֶה נְחוּץ מְאֹד לְכָלֵל
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאִף שִׁיְהִיָּה בְּעֵינֵיכֶם קִצְת מַגִּזֵּם וּמַגְחָף, אָבֵל
כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, עֵקֶר הַבְּרִיאָה הִיָּה
בְּשִׁבִיל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְגַם בְּעוֹלָם הַזֶּה הִיָּה הַתְּכַלִּית בְּשִׁבִיל הָאֲנָשִׁים
הַפְּשׁוּטִים, כִּי זֶה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁכָּל מֵה שֶׁהַמְּדַרְגָּה יוֹתֵר פְּחוּתָהּ
וְיִרוּדָהּ, וְזוֹכִים לְהַפִּירוֹ מִן הַמְּדַרְגָּה הַזֶּה, זֶה עֵקֶר מַעֲלָתוֹ, יוֹתֵר מִכָּל
הַבִּילִי בְּלִיּוֹנִים מְלֵאכִים, שֶׁהֵם עַד אֵין סֹפֵר וּמִסְפָּר, וְאֵין יְכוּלִים
לְהַגְדִּיר כְּמָה מְלֵאכִים יֵשׁ לְמַעְלָה, עִם כָּל זֹאת, עֲזֹב הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אֶת כָּלָם, וְרָצָה שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם הַמְּלֵא הַסִּתְרוֹת, הַמְּלֵא הַעֲלָמוֹת
וְכִסּוּיִים, הַמְּלֵא תַאֲרוֹת וּמַדּוֹת רְעוּת, שֶׁקוֹץ, תַעֲוֹב וְזֵהוּם, הַמְּלֵא
לְכָלוֹף וְחֻשְׁף, יִמְצְאוּ פֹה אֲנָשִׁים שְׂיִזְכּוּ לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה עֵקֶר
הַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק בְּשִׁבִיל זֶה בָּרָא אֶת כָּל
הָעוֹלָמוֹת כָּלָם; כִּי אֵין לָכֶם מִשְׁג מֵה קוֹרָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה
בְּעוֹלָמוֹת, הַיְכָלוֹת לְרַבְבוֹת וּרְבֻבוֹת עַד אֵין סֹפֵר, שֶׁל נַשְׁמוֹת

קדושות, והכל לא בא אלא ששוע שיהקדוש-ברוך-הוא מקבל מכל יהודי שרק נמצא בזה העולם. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ז'): "ואות תהלה מגושי עפר ומקרוצי חמר", זה עקר הששוע של הקדוש-ברוך-הוא, שאנשים שנמצאים במקומות הכי מזהמים וירודים, זוכים להפירו יתברך. אבל יש המון מקטרגים שמקטרגים על כל אחד ואחד, כמאמרם ז"ל (ברכות ו): אלא היו נותנים רשות לעין לראות, היו רואים כמה אלפי אלפים ורב רבבות קלפות מסבבות את האדם; משמאלו — אלפי אלפים ומימינו — רבבות קלפות, אבל אין לעין רשות לראות את זאת, והכל הקדוש-ברוך-הוא רוצה, שאנחנו פה בזה העולם נזכה להפירו. ולא בחנם שיש דינים ומקטרגים על כל אחד ואחד מנשמות ישראל, ויש גזרות רעות, אף הכל יכולים להמתיק, אם נזכה אנחנו להתאחד יחד באחדות גדולה, באהבה יוצאת מן הפלל, אזי אנו יכולים להפוך את כל הקטרגים, ולהביא ישועה לכלל ישראל, ישועה שאנו מחפשים עליה כבר כמעט אלפים שנה, ודיקא אם נזכה לקבוץ בזה של אנשי שלומנו שיתאחדו יחד, נביא את הגאולה, בלי שום הגזמה, אבל זה תלוי רק בדבר אחד.

ידוע, שרבנו ז"ל מסר נפשו בשביל נשמות ישראל, וכל הענין שלו זה רק מסירות נפש, עד כדי כך, שפעם בכה מאד, ואמר אחר-כך לאנשי שלומנו: היום בכיתי להקדוש-ברוך-הוא הרבה, למה כל דבר קטן שאני צריך לעשות, בא לי במסירות נפש גדולה. והתרוץ לזה — כי הסמ"ך-מ"ם שונא מאד את רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל הוא בקוץ בעיניו.

אבל עכשו, מאחר שזכינו שנשמת רבנו ז"ל ירדה לזה העולם, הסמ"ך-מ"ם יכול לקפץ, ולא יעזר לו דבר, כלל נשמות ישראל משתוקק להקדוש-ברוך-הוא, כלל נשמות ישראל, רוצה לחזור בתשובה להקדוש-ברוך-הוא! הנה הסמ"ך-מ"ם רואה, שכלו כל הקצין, וחונרים בתשובה שלמה, היכן נראה בדבר הזה, שיותר ממליון יהודים יצביעו למען התורה?! והרי חצי מליון מהבותרים הם ילדים, ואם נצרפם, אזי יהיה כמעט מליון וחצי יהודים

שְׁמֵשׁתוֹקְקִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּמָה קוֹרָה עִתָּהּ? רוֹצִים לְסַתֵּם פִּיּוֹת עִם יִשְׂרָאֵל. לָכֵן מִנְחַח הַחֹבֵב עַל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּפָל, לְהִתְאַחַד יַחַד בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְעַלֵּינוּ לְרִצּוֹת תְּכֵלִית אַחַת — לְחַשֵּׁב מִחֻשְׁבוֹת אֵיךְ אָנוּ זֹכִים לְהָאִיר בָּנוּ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל!?! אֵיךְ אָנוּ מְקַבְּלִים עָלֵינוּ לְהִשְׁתַּנּוֹת מִסֵּדֵר הַיּוֹם שְׁלֵנוּ?! אֵיךְ אָנוּ מִתְחִילִים לְחַשֵּׁב מִהִתְכַּלִּית הַנִּצְחִית?! וְאַחֲרֵי-כֵן אֵיךְ אָנוּ יְכוּלִים לְהִכְנִיס זֹאת בְּכָלל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל?!

עַלֵּיכֶם לְדַעַת, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁבָנוּ תְלוּיָהּ עִתָּהּ כָּל הַגְּאֻלָּה! וְלֹא יִהְיֶה אֲצֻלְכֶם שׁוֹם גְּזֻמָּא אוֹ הַכְּלָגָה, אֲלֵא זֹה הָאָמֶת! הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אֶתְנוּ וְעִמָּנוּ וְאֲצֻלָּנוּ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְגַאֵל אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂנֵצֵא מִהַגְלוֹת שְׁלֵנוּ, אֲבָל זֶה תְלוּי רַק בְּתַנְאֵי אֶחָד — אִם נִתְאַחַד בְּיַחַד, וְנִכְנְסִים בָּנוּ הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — הֵן הַגְּבָרִים, הֵן הַנְּשִׁים וְהֵן הַיְלָדִים, יְדַבְּרוּ תָמִיד רַק מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל, מָה אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל?! וְאֵיךְ מְקִימִים אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל?! וְשׁוֹב — מָה הַרְצוֹן שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל?! אִם נִחְדָּיר דְּבַר זֶה הֵיטֵב בְּתוֹכֵנוּ, אֲזִי תִהְיֶה לָנוּ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד. וְהִישׁוּעָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר — אִם אָנוּ נִתְאַחַד יַחַד, אֲזִי נוֹכַל גַּם לְקָרֵב שְׁאֵר נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יֵשׁ לוֹ פְּחוֹת בְּלִתֵּי רַגְלִים, כִּי כָל יְהוּדִי יֵשׁ לוֹ פְּחוֹת עֲצוּמִים, כְּמֵאֲרָם ו"ל, שְׂנֵשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים בְּנֵי מְלָכִים, כָּל יְהוּדִי הוּא בֶן מֶלֶךְ, בֶּן שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. עַלֵּינוּ לְזַכֵּר הֵיטֵב, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל מֵאִד מֵאִד חֲשׁוּבִים בְּעֵינָיו יִתְבַּרַךְ, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה. לָכֵן הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן — עַלֵּינוּ לְהִכְנִיס בֵּינֵינוּ הֵיטֵב אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל! וּמֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צְרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל, וּלְחַזֵּק זֶה אֶת זֶה; צְרוֹת וְיִסּוּרִים עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֵינן אָדָם שְׁלֵא עוֹבֵר עָלָיו סָבָל, מִהֶעָשִׂיר הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר עַד הָעֲנִי הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר, יִסּוּרִים וְהִרְפָּתְקָאוֹת עוֹבְרִים עַל כָּלֵם. אֲבָל הַהִפְרָשׁ הוּא, שְׁעַל-יְדֵי הַעֲצוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, הַנְּהַגּוֹתָיו, דְּרָכָיו וְדַבּוּרָיו, יְכוּלִים לְהִמָּתִיק אֶת כָּל הַדֵּינִים בְּעַצְמֵנוּ. וְאִם נִזְכָּה לְהִמָּתִיק הַדֵּינִים מַעֲצָמֵנוּ, נוֹכַל לְהִמָּתִיקָם גַּם מֵעַל כָּלֵל

נשמות ישראל. על-כן עלינו להיות חזקים מאד בדבר רבנו ז"ל, להיות גאים בזה שאנו מקרבים לרבנו ז"ל, וזו צריכה להיות הגאון הכי גדולה שלנו!

מה היתה הגדלה של מוהרנ"ת ז"ל? לרבנו ז"ל היו תלמידים, שדברו עם מלאכים, כגון: ר' נפתלי, אשר לו נתן רבנו ז"ל את הענין לדבר עם המלאכים. תתארו לעצמכם, איש בזה העולם יכול לדבר עם מלאכי מעלה. ר' שמואל אייזיק עסק בתקוני נשמות, שמעו איך שבחדרו בוכים בלילה נשמות, מי שהיה בחדר שמע דפיקות על החלון, דפיקותיהן של הנשמות. ר' יצחק לייב היה יכול לשדד את הטבע, על-ידי מקלו עשה עגול, ועשה מקנה בתוך היער, וראה דברים נפלאים מאד. ר' יודל היה יכול לעלות לציון רבנו ז"ל, ולדבר עם רבנו ז"ל, ולשמע איך רבנו ז"ל עונה לו, על אחת כמה וכמה בקברי צדיקים אחרים. אם-כן מה היתה גדלתו של מוהרנ"ת ז"ל? כי מאחר שהיו אצל רבנו ז"ל תלמידים כל-כף גדולים, שאין לנו משג בהם, מכרח הוא, שמוהרנ"ת ז"ל היה מיחד במינו; מוהרנ"ת ז"ל היה היחיד מבין התלמידים, שהבין שדבר רבנו ז"ל אינו מצמצם במקום אחד ובאיש אחד, אלא רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל, ולא רק בתקופתו ובדורו אלא עד סוף כל הדורות. ובזה תלוייה כל הגאולה.

לכן, אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב! אם זכינו להתאסף עתה יחד כפשה, אבקש אתכם מאד, שתהיה לכם סבלנות, ולהקשיב אל דברי אלה, שהם דברים מועטים, אבל כלולים מכל העמיד של עם ישראל, והחוב מנח על כל אחד ואחד מאתנו, מי שרק רוצה להקרא על שם רבנו ז"ל, לשים לב אליהם.

בנדאי ישנם ליצנים, בנדאי יש שליחי הסמ"ך-מ"ם, אנשים קנטרנים, אנשים שלא יסכימו אל כל אשר אני עומד לומר, על-כן אני מכרח להקדים ולומר: אל אלו האנשים אינני מתכונן, חבל לי על הדבור, חבל על השיחה והמאמץ בעבורם, כי לא אל אלו האנשים אני מדבר ושח, ולא אל אלו האנשים אני כותב, כי לא

יועיל, ונחבל על היגיעה והטרחה, אני מדבר ושח וכותב אל אלו האנשים שפן מוכנים לשמע ולציית! ואם אזכה לקבץ עשרה בני בר-מצוה, ויקימו את אשר אבקש, אם אזכה לקבץ עשר בנות בת-מצוה, ותקימנה את אשר אבקש, אם אזכה לקבץ עשרה זוגות צעירים, ויקימו את אשר אבקש. אני מקוה להקדוש-ברוך-הוא, שנוכל לעשות נפלאות, פלאי פלאות. וזכרו היטב, כי יבוא היום, ותנכחו שלא סתם דברתי, אלא יש דברים געלמים ונסתרים, שעדין אין יכולים לדבר מהם, אבל אם יהיו לי אלו עשרה בני מצוה, עשר בנות מצוה, ועשרה זוגות צעירים — הן הבעל והן האשה שיקימו דברי, יכולים להמתיק את כל הדינים. כי יש דינים קשים, וצריכים להמתיקם ולהפכם, על אחת כמה וכמה אם כלל נשמות ישראל תעוררו, אין ערף לרשם שיעשה הדבר. על-כן הבה נתחיל.

הלא סוף פל סוף זו זכות גדולה לידע מרבנו ז"ל, אנשים פשוטים כמנו, שכל אחד ואחד מאתנו יודע באיזה מעמד ומצב רבנו ז"ל מצא אותו, באיזה בוץ ובאיזה לכלוף היה, ועדין נמצא, ואף-על-פי-כן רבנו ז"ל עוסק בפדיוננו. לזאת, באו ולא נמרה את דברי רבנו ז"ל. רבנו ז"ל אומר: "העולם יתמהו על גדל האהבה שיהיה ביניכם". ואנשי שלומנו אומרים, שדבור זה עדין לא נתקיים מאז שרבנו ז"ל אמרו, כי תמיד היו וכוותים ביניהם, אחד אמר יום, וזולתו לילה, אחד אמר לילה וזולתו יום, וכן הלאה, אף פעם לא הגיעו לעמק השונה וכו'. הראשון אומר לבן, והשני שחור וכו', וכו'. כל אחד מכרח לומר אחרת מחברו, מכרח להיות משנה מזולתו. וזו עקר הבעיה, שיש היום בין כלל נשמות ישראל, ואם לא די בקף, אזי מצוי דבר זה גם בין אנשי שלומנו, חסידי ברסלב, ואם לא די בקף, אזי מצוי גם בין אנשי שלומנו, חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדש", ואם לא די בזה, זה מצוי גם בין אנשי שלומנו, חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדש" הגרים ביבנאל; אם היינו מתאחדים ביחד, זורקים את השנאה והקנאה שיש בין אחד לשני, אינכם יכולים לתאר אילו ישועות היינו זוכים להמשיך על כלל נשמות ישראל בכלליות העולם. בכל יום ויום שומעים מקרים

מוֹעֲזָעִים, ילדים קטנים נחלים במחלה הממארת, בחורים ובחורות צעירים נחלים בה, אברכים צעירים, נשים צעירות, נחלים במחלה הזו, כל הבתי חולים מלאים בסובלי חלאים, חולים מסכנים, ואין איש שם על לב, לאף אחד לא אכפת מהזולת. ברגע שזה לא קרה במשפחתו, ואלו אנשים שאינו מכיר, הוא מהנהן בראשו — "מסכנים", ובזה מסתפק, ועובר לסדר היום. מה זאת אומרת?! הלא יהודי חולה, ילד חולה, אשה צעירה חולה, בחור צעיר חולה, היאך יתכן להמשיך בסדר היום?! אולי אני אשם, ואם לא אעשה משהו, מי יודע אם לא יבוא, חלילה וחס, הדבר אלי?! כף צריכים לחשב!

חכמינו הקדושים אומרים, שהיו שלשה דברים, שמשה רבנו נתקשה בהם: לא הבין איך עושים את המנוחה, איך מקדשים את החדש, ומה זה מחצית השקל?! ועל שלשתם אמר הקדוש-ברוך-הוא: "זה"; "זה" ראה וקדש, הראה לו על הלבנה, 'זה' יתנו על הפקודים — הראהו במחצית השקל, 'זה' תעשה כתיב במעשה המנוחה. הבה ונעבר מאחד למישנהו ונבין את הדברים.

ענין המנוחה היה קשה מאד להבין. מסביר מוהרנ"ת ז"ל, כי המנוחה עשויה מארבעים ותשעה חלקים נפרדים, קנים, פרחים, גביעים, כפתורים, ושאר מיני קשטים, והכל היה מאשד אחד של זהב, וכיצד אפשר לעשותה? כיצד אפשר לעשות ארבעים ותשעה דברים נפרדים מקשה זהב אחת, לחברם ביחד?! מסביר מוהרנ"ת ז"ל, מה היה קשיו של משה רבנו? אלא באותיות של ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר, זבולון, דן, נפתלי, גד, אשר, יוסף בנימין, ישנם ארבעים ותשע אותיות, כנגד ארבעים ותשעה חלקי המנוחה, כל שבט היה לו צבע אחר בדגלו, והדגל היה כפי הצבע של אבני החשן, על-כן איך יתכן, שראובן יחזיק כמו שמעון ושמעון כמו לוי, ולוי כיהודה וכו', הלא כלם מחלקים זה מזה?! בזה נתקשה משה רבנו, עד שהראהו הקדוש-ברוך-הוא, שיכול להיות!

כְּמוֹ-כֵן בְּמַחְצִית הַשֶּׁקֶל, כְּתוּב בּוֹ: "הֶעֱשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְהִדָּל לֹא יִמְעִיט", מִשֶּׁה רַבְּנוּ לֹא הִבִּין, מָה הָיָה קָשְׁיוֹ? מִסְבִּיר מוהרֵינ"ף ו"ל, מַחְצִית הַשֶּׁקֶל מְלַמֶּדֶת מוֹסֵר הַשֶּׁפֶל, שֶׁפֶל יְהוּדִי הוּא רַק חֲצִי, וְזָקוּק לִיהוּדֵי שְׁנֵי, כְּדֵי לְהַשְׁלִים עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת יְהוּדֵי שְׁלֹם, הֵינּוּ מְתִי נַעֲשֶׂה שֶׁקֶל שְׁלֹם? כְּשֶׁמְצַרְפִּים עוֹד יְהוּדִי! וְגַם דָּבָר זֶה לֹא הִבִּין מִשֶּׁה רַבְּנוּ, אֵיךְ יְכוּלִים לְאַחַד אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הֲלֹא כָּל אֶחָד מִחֲזִיק עֲצָמוֹ שֶׁהוּא הַמְּשָׁלֵם הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר, "אֲנִי אֵינִי צָרִיף תְּקוּן!" "בִּי תְלוּיִים כָּל הָעוֹלָמוֹת?" "דִּי בְּזָה שְׂאֲנִי דוֹאֵג לִי, לְאַשְׁתִּי, לִילְדֵי וְכוּ', אֲנִי צָרִיף לְדֹאֵג לְזוּלָת?!" עַל מָה וְלָמָּה?!" וְעַל-כֵּן לֹא הִבִּין מִשֶּׁה רַבְּנוּ, אֵיךְ יִתְכַּן עֲנִין שֶׁל מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, לְהַכְנִיס בְּכָל יְהוּדִי, שֶׁהוּא צָרִיף לְעוֹד יְהוּדִי.

קְדוּשׁ הַחֹדֶשׁ, הֵינּוּ כְּשֶׁרָאוּ נִקְדָּה אַחַת קִטְנָה קִדְשׁוֹ אֶת הַחֹדֶשׁ, גַּם זֹאת לֹא הִבִּין מִשֶּׁה רַבְּנוּ, אֵיךְ יִתְכַּן, שֶׁמִּנְקֵדָה אַחַת יְכוּלָה לְהִיּוֹת לְבִנָּה גְדוֹלָה עֲגֻלָּה וּמְאִירָה. אֵיךְ יְהוּדִי שְׂאִין לוֹ כְּלוּם, אֲמָלָל, הֲכִי רַחוּק, אֲבָל יֵשׁ לוֹ רַק נִקְדָּה אַחַת, וּמִהִנְקֵדָה הַקִּטְנָה הַזֶּה, יְכוּל לְהִתְעַלּוֹת וּלְהִיּוֹת לְבִנָּה שְׁלֵמָה הַמְאִירָה בְּתוֹף חֲשׂוֹת הַלִּילָה וּמְחִיכָת, לְכֵן שֶׁלֶּשֶׁה דְּבָרִים אֵלּוּ לֹא הִבִּין מִשֶּׁה רַבְּנוּ, עַד שֶׁהִרְאָהוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְהִסְבִּירוֹ, שְׂאֵם רַק מוֹצְאִים נִקְדָּה אַחַת קִטְנָה בְּאִיזָה בֵּר יִשְׂרָאֵל, מִהִנְקֵדָה הַזֶּה יְכוּלָה לְהִתְהַוּוֹת לְבִנָּה עֲגֻלָּה וּמְאִירָה וּגְדוֹלָה בְּתוֹף הַלִּילָה וְהַחֲשֶׁף. בְּזֶה הִרְאָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאֲפִלוּ הֲכִי גְרוּעַ, שְׂאִין לוֹ כְּלוּם, רַק נִקְדָּה אַחַת, יְכוּל לְעֵלוֹת וּלְהִגִּיעַ וּלְהַשִּׁיג, כֹּל-כֵּף חָשׁוּב כָּל יְהוּדִי. וְכֵן הִרְאָהוּ מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, לְרַמּוֹ, שֶׁפֶל יְהוּדִי יִחֲזִיק עֲצָמוֹ חֲצִי, וְזָקוּק לִיהוּדֵי שְׁנֵי, וּמְכָרַח לְעוֹד לִיהוּדֵי שְׁנֵי, וְלֹא יֵאמֵר: "אֲנִי נִפְשִׁי הַצֵּלָתִי, וְלֹא אֲכַפֵּת לִי מִהַזּוּלָת".

"אִם יְהוּדִי נִמְצָא בְּבֵית-חוּלִים, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵינְנִי יְכוּל לִישֵׁן וְלֹא לְאָכֹל, זֶה אַח שְׁלִי, אַחֹת שְׁלִי, הָאֵמָּא שְׁלִי, הֲבֵן אוֹ הֵבֵת שְׁלִי, כִּי־צַד, אִם-כֵּן, אוֹכֵל לְנוּחַ וְלִשְׁקוּט, כְּשֶׁעֲדִין מְנַחִים בְּבֵית-חוּלִים יְהוּדִים רַבִּים חוּלִים?!" וְכֵן הַמְּנֹרָה, אֵף שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד פְּרָצוּף אֶחָד וְדַעָה אַחֲרָת, כִּי כְּשֶׁם שֶׁפְּרָצוּפֵיהֶם שׁוֹנִים, כֵּן דַּעוּתֵיהֶם שׁוֹנוֹת, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב אַחֲרָת וּמִסְתַּפֵּל אַחֲרָת, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ רַעֲיוֹנוֹת

אחרים, אך כלם צריכים להתאחד באחדות אחת, זו מעלת המנוחה!
ושלשה דברים אלו לא הבינו משה רבנו, ולמדו הקדוש-ברוך-הוא
משמעותם.

ונחזור לגבינו; הלא אנו יודעים שכל אחד ואחד מאתנו, מלא
זבל וטנוף וצואה, ובל נטעה את עצמנו, אנו מפירים עצמנו היטב,
אמר רבנו ו"ל: אם הייתם יודעים באילו פנים אתם, כפי שאני מכיר
אתכם, הייתם רועדים מפחד; כל אחד חושב, מי יודע מהו, ואינו
יודע שהוא כלום. עם כל זאת, אם רק נמצא בעצמנו נקדה אחת
קטנה, כבר אנו יכולים להתעלות למדרגת לבנה, נהיה לא נקדה
קטנה, אלא נאיר כלבנה בתוך החשך. וכל אחד ואחד מאתנו יכול
לזכות להגיע לזה, כל אחד מאתנו צריך לדעת, שיש בכחו להאיר
את הגלות עם אור אין סוף ברוך הוא, כל יהודי צריך לדעת, שהוא
רק חצי, וזקוק לעוד יהודי כדי להשלים עצמו, עליו להתאחד עם
יהודי שני, על אשה להתאחד עם רעותה, ונתאחד באותה מנוחה
בצוואה! אם המסר הזה יעברו בנו, ונקבל על עצמנו דבורים אלו,
לא רק שנשתנה מהקצה אל הקצה, אלא נזכה לשנות את כלל
נשמות ישראל, ונזכה להביא את הגאולה.

אבל עלינו לקחת עצמנו בידנו. כל אלו אנשי שלומנו היקרים,
חסידי ברסלב, הקוראים עתה דברי, אליהם אני פונה, מבקש
ומתחנן, אם לא אפעל, רק אצל מנין אחד — די לי בזה! מנין
בחורים צעירים בני בר-מצוה, מנין בנות בת-מצוה, מנין אברכים
צעירים, ואשרי מי שידחה את ראשו להיות ביניהם, אז נוכל לשנות
את כל הגזרות רעות שעומדים לגזר עלינו, בר מנין. הלא אתם
רואים במו עיניכם את המצב, אבל אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא,
שנזכה להמתיק זאת. אינני רוצה כלום, רק תשמעו דברי, ומי
שיקיים — יהיה לו חלק בגאולה העתידה. עלינו לעשות דבר יוצא
מן הכלל, להתאחד יחד באחדות אחת.

לזאת, אבקש קדם כל את אנשי שלומנו הזוכים לגור ביבנאל.
תדעו לכם, מה שקורה ביבנאל יקרה בכל ארץ ישראל, ואנו עדים

לָזֶה. לְגַבִּי תוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם — עֲזָבוּ אוֹתָם, תֹּאמְרוּ: "בִּקְרָה טוֹב",
 "צְהַרִים טוֹבִים", "עָרֵב טוֹב", לְהַקְדִים שְׁלוֹם לְכָל אֶחָד, וְתוֹ לֹא!
 אֵינְנוּ מְצַפִּים מֵהֶם לְכָלוּם, הָעֶקֶר שֶׁלֹּא יִתְעַרְבוּ לָנוּ, וְאֵינְנוּ מִתְעַרְבִים
 בְּעֵינֵינוּ, אָנוּ מְקַדִּימִים שְׁלוֹם לְכָל־ם, אֵינְנוּ מְצַפִּים מֵהֶם מְאוּמָה,
 אֵינְנִי מְצַפֶּה מֵהֶם, שִׁיחֲזִיקוּ מֵאֲתָנוּ, אֶל־אֵל הַהֶפֶץ הוּא הַנִּכּוֹן, וְאֵין
 לְחַשֵׁשׁ מִזֶּה! הַסֵּמֶ"ף-מ"ם מְסִית וּמְדִית יוֹמָם וְלַיְלָה, הֵייתִי אוֹמֵר,
 בֹּאוּ נַעֲזֹב אֶת הַסֵּמֶ"ף-מ"ם! אֵין דְּרַכְנוּ דְרָף שֶׁל אֱלִימּוֹת, כְּפִי רַבּוּי
 הַתְּפִלוֹת שֶׁהִתְפַּלְלָנוּ עֲלֵינוּ, מִזְמַן הִזָּה צְרִיף לְהַתְּבַטֵּל, וְאִם עֲדִין הוּא
 מְסֻתָּבֵב, סִימָן שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מִשָּׁהוּ, הַנִּקְמָה הַכִּי גְדוֹלָה
 בְּעַבּוּרוֹ — כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהִגֵּה יִשְׁנֶה קִהְלָה קְדוּשָׁה עִם שְׁחִיטָה כְּשָׂרָה,
 עִם מְקוּהָ כְּשֶׁר, מִי מַעֲזֵן, עִם מוֹסְדוֹת חֲנוּף: כּוֹלָלִים, תְּלַמּוּד תּוֹרָה,
 בֵּית-סֵפֶר, גְּנִיּוֹם, פְּעוּטוֹן, וְכָל־ם מִתְקַיְמִים בְּדֶרֶךְ גַּם מִמֶּשׁ, אִף אֶחָד
 בְּעוֹלָם לֹא יֵאֱמִין, שֶׁהַקְהֵלָה שֶׁלָּנוּ בִּיבְנָאֵל עוֹמְדַת בְּגַם, רַק
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר עֲלֵינוּ! כָּל־ם מִבְּחוּץ חוֹשְׁבִים, שִׁישׁ אֵיזָה
 מְלִיוֹנֵר גְּדוֹל, שֶׁעוֹמֵד פֶּתַח זֹאת, וּמְחֲזִיק קִהְלָה שְׁלֵמָה וּמְגַבֵּשֵׁת,
 הַמְצַלִּיחָה וּמְשַׁגְּשֶׁת, לֹא וְלֹא! הַכֵּל בְּגַם קִים!

אֲנִי מְכַרְח לּוֹמֵר לָכֶם, אֲרַע לָנוּ מְקַרָּה, שֶׁלֹּא יִקְרָה יוֹתֵר, וְאֲנִי
 מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, צְרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים, לְהַשְׁגִּיחַ בְּמָה
 מְשַׁחֲקִים, לֹא לְתַת לָהֶם לְשַׁחַק בְּבִרְזוּלִים, בְּמַקְלוֹת וּבְשִׂאָר מִיָּנִי
 מְשַׁחֲתִית, וְאֶפְלוּ לְרַכֵּב עַל אֶפְנֵי־ם, זֶה מְסַפֵּן מְאֹד. קָרָה כָּבוֹד שֶׁיֵּלֵד
 שַׁחַק בְּבִרְזוּל, וְהַשְׁלִיכוּ לַגִּבָּה, וְנִפְצָעָה עֵינּוּ, אַתָּם יוֹדְעִים שֶׁסֶף הַכֵּל
 הַתְּרוּמָה מְחוּ"ל בְּכָל מְכַל כָּל, הַגִּיעָה בְּקִשֵׁי לְשַׁבְּעָה אֶלֶף דוֹלָר, אֲזִי
 כְּפִי שֶׁאֲנִי רוֹאֶה, רַב הַכֶּסֶף בָּא מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֵין זְכוּת לְאִף אֶחָד
 לְעֹזֵר, רַק לְאֲנָשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יְהוּדִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ לָהֶם לֵב
 פְּתוּחַ, רֹאשׁ פְּתוּחַ, בְּחוּ"ל כָּל הָרֹאשׁ רַק כֶּסֶף וְכֶסֶף, וּבְכֶסֶף אֵינָם
 רוֹאִים בְּרָכָה. וְהִגֵּה לְיֵלֵד עֲשׂוֹ גַתוּחַ, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הַצְּלִיחַ, אִף צְרִיף
 עֲדִין טְפוּלִים, אֲבָל חִבִּיבִים כֶּסֶף רַב לְרוּפֵא. וְהַכֶּסֶף נִכְנָס מֵאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל. לְזֹאת, הֵייתִי מְבַקֵּשׁ מְכַלֵּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, מִי שֶׁיִּכּוֹל לְעֹזֵר,
 אֲזִי מְצִיל נַפְשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל. וְהַתְּאַרִיף לְתַשְׁלוֹם פְּרַעוֹן לְרוּפֵא זֶה
 בְּעוֹד שְׁבוּעִים.

אני רוצה שגלמד מוסר השכל, אם קרה לנו מקרה כזה, עלינו לערוך חשבון הנפש, שילד יכול היה להתעורר בגשמיות, ועל אחת כמה וכמה גדולה סכנת הערור ברוחניות. וצריכים לחשב על מה ולמה זה קרה.

אני שוב מנסיעה ארצה מציון רבנו ו"ל, יומים הייתי בקברי צדיקים באוקריינה ובהונגריה, ואם לא פעלתי רק אצל מגנן אנשי שלומנו — די לי. הפריצות נוראה, הגויים והגזיות הולכים כחיות השדה ממש. לזאת אני אומר, כל אבא ואמא שאינם מסכימים אתי, ובעצם לא אתי, אלא עם השלחן ערוף, אני יש לי רק צרות, אני רוצה רק שיהיה טוב לכל יהודי, כל אבא ואמא שחולקים עלי בדבר זה, אני מכרח לומר לכם שהם רוצחים, מי שאינו מרחם על בניו ובנותיו לחתנם בגיל צעיר, הוא רוצח. ואל יאמר: אני חושש מה יגידו האחים, הגיסים וכו', ובין כך עוברים הילדים סבל נורא. עין אחת נפגעה בגשמיות; אני מכרח לומר לכם, המסירות נפש שעשיתי לילד הזה רק הקדוש-ברוך-הוא יודע, המסירות נפש שעשו בני ובתי שיחי, קפצו לים של צרות, איך בני שאין לו לפרנסתו, נטל על עצמו חוב העקר להציל את הילד, וכן בתי עשתה כל המאמצים למעלה מכחותיה להצילו, זה לגבי עין גשמית. תתארו לעצמכם מה זה להציל עין רוחנית, איזו זהמה מסתובבת ברחובות, לא פדאי לחיות, אם פגמו פעם אחת בפגם הברית, ההורים מאד פרמיטיביים, מאד נאיביים, אינם יודעים מה הילדים מסגלים לעשות אחורי גבם. לזאת, הורים שאינם מחתנים ילדיהם בגיל צעיר, אמר לכם דבר חריף מאד [אבל לפעמים צריך לשים באכל תבלין חריף, כדי להוסיף לו טעם], ההורים רוצחים ממש, לא אכפת להם מהעין של הבן או הבת. פי צריכים לשמר על הילדים!

לזאת אבקש את אנשי שלומנו; הגה הסמ"ך-מ"ם עומד עלינו, חורק שניו ולוטש עיניו, הבה נעזב אותו! אני רואה, שהנצחון שלנו עליו היא ההצלחה שלנו, וזו עקר מפתחו — כשמביט בפריחתנו. בואו נתן לו להתפוצץ מהצלחתנו, ומהי? שאנשי

שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנָאֵל יִתְאַחֲדוּ יַחַד, וַיֵּאָהְבוּ זֶה אֶת זֶה וַיַּעֲזְרוּ זֶה לְזֶה, וְלִדְעַת שְׁפָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲפֹלוּ שֶׁהוּא רַק נִקְדָּה קִטְנָה, שְׁכַמְעַט אֵינָה נִרְאִית, מִמֵּנוּ יְכוּלָה לְהִתְהוּוֹת לְבָנָה גְדוּלָה שְׁתֵּאִיר בְּתוֹךְ הַחֹשֶׁף, אִף פַּעַם אֲסוּר לְבַטֵּל שׁוֹם יְהוּדִי. כְּמוֹ-כֵן אָנוּ רַק חֲצִי יְהוּדִי, וְצָרִיכִים לִיהוּדֵי שְׁנֵי, וְכֵן אִף שְׁפָל אֶחָד חוֹשֵׁב אַחֲרַת, בְּאוּ נִהְיָה מְנוּרָה אַחֲדֵיהָ! וְזֹאת אָנִי מְדַבֵּר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנָאֵל, תְּפַסִּיקוּ עִם הַקְּנָאָה וְהַשְׁנֹאָה! בְּאוּ נַעֲזֹר אֶחָד לְשְׁנֵי! בְּאוּ נַחְנֹף אֶת יְלָדֵינוּ בְּחַנּוּף כְּזֶה לְאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיְהִיו עֲצֵמָאִים בְּגִיל צָעִיר, וְנוֹכַל לְחַתֵּן, אֲשֶׁר בְּעִירוֹת הַגְּדוּלוֹת לֹא הֵייתֶם יְכוּלִים לְהַשִּׁיג אֶת זֹאת.

לְזֹאת, הַחַנּוּף אָנִי רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה כְּפִי שְׁאַנִי מִבֵּין, וְאֵל יִתְעַרֵב זֶר בְּחַנּוּף, וְאִם זֶר מִתְעַרֵב — הוּא יַעֲזֹב אֶת יְבִנְאֵל. פֹּה זֶה עֲנֵן שֶׁל הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת, כְּמוֹ שְׁמִסְרֵתִי נִפְשִׁי בְּשָׁבִיל עֵין גְּשָׁמִית, לַעֲשׂוֹת נְתוּחַ וְלְהַצִּילָה בְּכָל מַחִיר, וְהַטְסֵתִי אֶת הַיָּלֵד עַד הַרֹפֵא הַגְּדוֹל בְּיֹתֵר בְּעוֹלָם בְּשָׁבִיל עֵין אַחַת, כְּמוֹ-כֵן וַיֹּתֵר אָנִי רוֹצֶה לְהַצִּיל אֶת יְלָדֵינוּ, אֶת עֵינֵיהֶם הַרוֹחֲנִיּוֹת. הֲלֹא הַגּוֹיִים וְהַגּוֹיּוֹת מְסַתּוֹבְבִים עֲרָמִים, אֵל תְּהִיוּ נְאִיבִים, וְכִי בְּנִיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם עֲשׂוּיִים מְקַרְשִׁים, מְפַלְדָּה, מְאַבְנִים?! הֵם סֵף הַכֵּל בְּשׂוֹר וְדָם, וְאִם מְסַתּוֹבְבִים בְּמִקְוֹמוֹת הַמְטַנְפִים, בָּאִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵן, לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה וּשְׂאָר מִיַּי טַנּוּף וְזֶהוּם וְכוּ'. אֵל תֵּאמְרוּ: "לֹא, הֲבֵן שְׁלִי קִטָּן, אֵינְנוּ מִבֵּין, הַבַּת קִטְנָה, לָמָּה לְדַבֵּר אִתָּם?! הֵיכֵן שְׁכַלְכֶם? דַּעֲתֶכֶם?! בְּאוּ נַצִּיל אֶת הַיָּלָדִים שְׁלָנוּ! יְלָדִים 'שְׁלָנוּ' אֵין דְּבָר כְּזֶה, אֶלָּא יְלָדִים 'שְׁלִי', אוֹמֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עִם יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּאוּ נַצִּיל אֶת הַעֵינַיִם שְׁלָנוּ! מַה יְהוּדִי שֶׁהִתְחַתֵּן, וַיֵּשׁ לוֹ אִשָּׁה וַיְלָדִים, צָרִיף רַחֲמִים רַבִּים לַעֲבֹר כְּבִישׁ, מַה אִתָּם רוֹצִים מִיְלָדֵיכֶם?! הַחַנּוּף צָרִיף לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ מְעִיגֵינוּ. הַסְמִ"ךְ-מ"ם יְהִיָּה הַכְּפָרָה שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל, הוּא יִתְפַּגֵּר בְּמִילָא, בְּרֵאוֹתוֹ הַצֵּלְחָתְנוּ. מַהִי הַהַצֵּלְחָה? כְּשֶׁנִּהְיָה מְאַחֲדִים. תְּפַסִּיקוּ עִם הַלְשׁוֹן-הַרַע, הַרְכִילוֹת וְהַלִּיצְנוֹת זֶה עַל זֶה. הַחַנּוּף אָנִי לוֹקֵחַ בְּיָדִי, וְאֵנִי רוֹאֶה שְׁכַף צָרִיף לְהִיּוֹת. וְאִם מְשִׁינִים

— אָנִי מְשַׁנָּה, וַיֵּשׁ לִי בְּזֶה חֲשָׁבוֹן, אָנִי רוֹצֵה לְהַצִּיל אֶת הַיְלָדִים שְׁלִי, הַיְלָדִים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַיְלָדִים שֶׁל כְּלָנוּ!

הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹכְשׁוּ בּוֹנִים אֶת הַפְּעוּטוֹן. לְצַעֲרָנוּ הָרַב, אָנוּ עֹדִין בְּגִלוּת גְּדוּלָה, אָבֵל אָנִי מִבְּטִיחָכֶם, שֶׁפֶל הַמְּבֻנִים הֵיכֵן שְׂיֵשׁ עֹכְשׁוֹ קְרֵאוֹנִים, יִהְיוּ מִבְּנֵי קִבְעָה לְתַלְמוּד תּוֹרָה, לְבֵית-סֵפֶר, לַפְּעוּטוֹן עֲנָקִי, שְׂיִכִּיל בְּזֶה יוֹתֵר מֵאֲלֶף פְּעוּטוֹת. אָבֵל לַעֲת עֲתָה אֲנַחְנוּ זֹכִים, וְהִנֵּה אָנוּ פּוֹתְחִים פְּעוּטוֹן מֵהַצַּד הַשֵּׁנִי, כִּי אָנִי רוֹצֵה שֶׁכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַרוֹצֵה לְהַכְנִיס יְלָדָיו בְּפְעוּטוֹן, יִהְיֶה לוֹ קֵל. אָבֵל אָנִי זְקוּק לְעֲזוּרַתְכֶם, עֲזְרוּ לִי! הַכֵּל עוֹלָה כֶּסֶף, יוֹתֵר מִחֲמָשִׁים אֲלֶף ש"ח מִסְתַּכְמוֹת הַהוֹצָאוֹת. נִשְׁאַרוּ חֲמֵשׁ-מֵאוֹת פְּנֻקְסֵי קִבְלָה בְּעִבּוּר בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, אוֹלֵם הַשְּׂמֻחוֹת, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְעוֹר. הִנֵּה יֵשׁ לָכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעָה, לָמָּה לָכֶם לְלַכֵּת בְּקִטְנוּת וּבְדַחְקוֹת?! רַק תִּצְאוּ זִיגוֹת זִיגוֹת אוֹ בְּהַפְצָה מְרֻכְזוֹת, וַיֵּשׁ לָכֶם בְּשִׁפְעָה. כָּל זֹאת אָנִי מְדַבֵּר עִתָּה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנָאֵל, שְׁעוֹמְדֵת עֲלֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם שֶׁל כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבְכָל הָעוֹלָם.

עִתָּה אָנִי מְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִחוּץ לְיִבְנָאֵל. בּוֹנִים עִתָּה כְּשֵׁשִׁים יְחִידוֹת דִּיור קִצֵּת רְחוֹקוֹת מֵהַבֵּית-הַקְּנֵסֶת, כְּעֶשְׂרִים דְּקוֹת הַלִּיכָה, דִּירוֹת פָּאָר, שְׁאֵפְשֵׁר לְקִנּוּתָן בְּתוֹר הַשְּׂקֵעָה. וְנִבְנָה שֵׁם בֵּית-הַקְּנֵסֶת, וּכְשֵׁלָא אֶהְיֶה — יִתְפַּלְלוּ שֵׁם, וּכְשֵׁאָבוּא — יָבוּאוּ לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ הַגְּדוֹל. וְכֵן נִבְנָה עוֹד שְׁכוּנוֹת שְׁכוּנוֹת. לְזֹאת, אֵל תְּהִי בְּטָלְנִים, וְתִהְיֶה בְּקֶשֶׁר עִם ר' ... גְּרוּ יְאִיר, וְר' ... גְּרוּ יְאִיר, וְצִרְיָכִים רַק לְתַן מְקַדְמָה, וַיֵּשׁ עַל זֶה הַבְּטָחָה שֶׁזֶּה הַשְּׂקֵעָה נִפְלְאָה מְאֹד, כִּי כָּל מָה שֶׁתְּכַנְּסוּ עֹכְשׁוֹ — יִכְפַּל כְּפוּל וּמְכַפַּל.

עִתָּה אֲדַבֵּר לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. עִם יִשְׂרָאֵל צְמֵאִים לְדַבֵּר ה', וְרוֹצִים מְאֹד מְאֹד לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, מְחַפִּים לְשִׁמְעָה אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֹהִים, לְזֹאת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דִּי בְּכָל אֶתֶר וְאַתֶּר, תִּתְחִילוּ לְצֵאת יוֹתֵר לְהַפְצָה, תְּפִיצוּ יוֹתֵר בְּמֶרְץ, יִשְׁנֵן חוֹבְרוֹת צְבָעוֹנִיּוֹת עִם כָּל מִינֵי תְּמוּנוֹת מוֹשְׁכוֹת אֶת הָעֵינַיִם, וְשִׁמוֹת מוֹשְׁכִים אֶת הַלֵּב, וּמִי שֶׁרַק קוֹרָא אֶת הַחוֹבְרָת, יָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה

שְׁלֵמָה, וַיֵּשׁ עַל זֶה הַבְּטָחָה! לְזֹאת, צְרִיכִים לְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל עִם חוֹבְרוֹת, לְפַעֲמִים נוֹתְנִים לְאֶחָד חוֹבְרֵת, וְהוּא מַעֲבִירָה
 הַלְאָה בְּמִשְׁפַּחְתּוֹ, עַד שְׁמַגִּיעָה לְמָקוֹם הַנְּכוּן, וְעוֹשֶׂה פְּעֻלָּתָהּ, וְזֶה
 יָבִיא לָכֶם גַּם פְּרֻנְסָה; תִּפְסִיקוּ לִהְיוֹת עֲנִיִּים! תִּפְסִיקוּ לִהְיוֹת בְּעֲנִיּוֹת
 וּבְדַחְקוֹת! תִּתְחִילוּ לְצִאת מֵעֲצָמְכֶם! כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יָכוֹל
 לִהְיוֹת הַעֲשִׂיר הַכִּי גָדוֹל, אִם רַק יֵצֵא לְהַפְצָה, וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁ מֵאַף אֶחָד,
 הֲלֹא הוּא עוֹסֵק בְּקָרוֹב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

לְזֹאת, אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, בְּאוֹ
 תִּפְרָסְמוֹ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַק בְּזֶה תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה, אִם נִגְלָה וַיִּפְרָסֵם
 אֶת רַבְּנוּ ז"ל!

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָנוּ אֶת הַחַיִּים, וְנִנְזָה וְנִבּוֹא לְרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּמָה שְׂיִוִּתֶר אֲנָשִׁים יָבוֹאוּ, וְזֶה יַעֲשֶׂה מִהַפְּכָה
 אֲצֵל כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְאֲצֵל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. הֲלֹא מְצַפִּים
 לְגְדוּלוֹת, אֲבָל זֶה תְּלוּי כָּפִי הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כָּפִי רַבּוּי הָאֲנָשִׁים
 שְׂיָבוֹאוּ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

וְאִם מְדַבְּרִים עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֵל תִּהְיוּ בְּטֻלְנִים גַּם בְּזֶה!
 צְרִיכִים לְנִסֵּעַ בְּדֶרֶךְ הַכִּי קֵלָה וְנוֹחָה. לְפַעֲמִים, בְּשִׁבִיל חֲמָשִׁים דּוֹלָר
 שְׁמֵרוּיָחִים, סוֹבְלִים סֶבֶל בְּזֶה שְׁלֹא מַגִּיעִים לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְעוֹד
 נַעֲשִׂים חוֹלִים וְכוּ' וְכוּ' מִטְּלִטּוּלֵי הַדֶּרֶךְ. הֲלֹא יִשְׁנֶן טִיסוֹת מְסֻדְרוֹת
 וּסְדִירוֹת, וְלֹא כְּדָאֵי כָּל הַטְּלִטּוּל וְהַבְּלָבוּל, כְּדֵי לְהַרְוִיחַ כַּמָּה עֲשָׂרוֹת
 דּוֹלָרִים. כָּל מִי שְׂיִכּוֹל לְנִסֵּעַ בְּדֶרֶךְ טוֹבָה וְנוֹחָה — יִסַּע בָּהּ, הֵיוּ
 טִיסוֹת שֶׁהֲצָרְכוּ לְהַטְלִיט לְבֶהֱן שְׁלֵשָׁה יָמִים, כְּדֵי לְהַרְוִיחַ חֲמָשִׁים
 דּוֹלָר! לָמָּה לָכֶם כָּל זֹאת?! בְּעֲנַן נִסִּיעָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל צְרִיכִים
 לְקַמֵּץ?! כְּדָאֵי לְנִסֵּעַ בְּדֶרֶךְ הַבְּטוּחָה וְהַקֵּלָה! עַל-כָּל-פְּנִים בְּזֶה
 שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְאַחֲדוּ יַחַד בְּאַחֲדוֹת אַחַת, וַיִּפְרָסְמוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל
 בְּעוֹלָם, בְּזֶה תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה! וְאַף אֶחָד אֵינּוּ יָכוֹל לְפַטֵּר עֲצָמוֹ לֹמַר:
 "אֲנִי לּוֹמֵד בְּכוּלָּל, בִּישִׁיבָה וְכוּ' וְאֵין לִי זְמַן" וְכַדּוּמָה כָּל מִינֵי
 תְּרוּצִים, כִּי יָכוֹל בְּכָל מִינֵי אָפְנִים לְפָרֵסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל; הֲלֹא
 נוֹסְעִים לְקַבְרוֹת צְדִיקִים, אֲזוּ מְדוּעַ לֹא לְהַפִּיץ שָׁם אֶת הַקּוֹנְטְרַסִּים,

מה יש להתבייש? אדרבה! זו הגאונה וזה הגאון שלנו! שאנו יודעים מרבי אמת כזה!

באו נתאחד יחד כלל אנשי שלומנו, נשתדל שיהיה שלום בינינו, אל תסתכלו על אלו שמדברים על הזולת, הרע ממילא יפל, וישאר רק הטוב. באו נכרח ממחלקת ומריבות, ונחיה בשלום עם כלל נשמות ישראל! פוליטיקה זה שקר, פוליטיקה זה חשף, פוליטיקה זו עבודה זרה, ואיננו בנויים לזה, ברוך השם, אנו רוצים דבר אחד — לגלות ולפרסם את הקדוש-ברוך-הוא בכל העולם כלו, זה בראש מעינינו!

ואבקש את כלל אנשי שלומנו, באו נתחיל ממחר להפיץ את אור רבנו ו"ל! באו ביחד נבנה עיר על שם רבנו ו"ל. כל אלו מאנשי שלומנו הגרים חוץ ליבנאל, תרשמו לשכונה זו, ואני מבטיח לכם, שיהיה לכם בחזרה הכסף פעמים. הנה אנשי שלומנו קנו דירות בשבעים אלף דולר, ויכולים עתה למכרן במאה וחמשים אלף דולר. אזי הנה יש לכם הודמנות פז, להרשם לדירות ולתן מקדמה, וישנן משפנות מאד מאד נמוכות, תקפצו על זה! אף שזה קצת רחוק, אף באמצע השבוע — אין בעיה, ובשבת נעשה שם מנינים, וכף נבנה שכונות, שכונות, עד שהפל יהיה עיר ברסלב. עם תושבי המקום אין לנו שום בעיה, נקדים להם שלום, כי יש להקדים בשלום כל יהודי, ותו לא! הסמ"ך-מ"ם עושה את שלו, מוסר אותנו, מציק לנו, הוא ממילא יפל! כמאמר ו"ל: אתה רואה שכור — אל תדחף אותו, הוא במילא יפל; לא גלף אתו באלימות, אם הוא עדין חי, זה רק פדי שיראה הצלחתנו ויתפוצץ ויתבטל, לנו אסור לגע בשום יהודי, אבקש את כלל אנשי שלומנו — תעזבו את השכור והרשע הזה, שלא יהיה לנו שום עסק אתו ועם תושבי המקום. נוכחנו בבחירות, כל ההשקעה שהשקענו ירדה לטמיון. עלינו רק לדאג לקהלתנו, ואז ממילא נצליח. על-כן אבקש מאד את אנשי שלומנו, אינני רוצה לשמע לשון-הרע זה על זה, מספיק כבר מכל התככים!

אני מתכנן, בעזרתו יתברך, לפתח חֲבֵרַת הַצֵּלָה, צְרִיכִים עֲשֶׂרָה גְבָרִים שִׁיְהִיו מוֹכְנִים לְלַמַּד אֶת הָעַנְיָן שֶׁל הַצֵּלָה, וְנִהְיֶה בְקִשְׁר אַתָּם. אֲנִי רוֹצֵה לְקַנּוֹת אֲמִבּוּלֵנֶס, וְכֵן מִיִּנְיּוּס, שִׁיְהִיָּה לְשֵׁרוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שִׁיּוֹכְלוּ לְנִסֵּעַ פֶּעַם בַּיּוֹם לְטְבִרְיָה, פֶּעַמִּים בַּיּוֹם לְבִנְי-בְּרַק וְלִירוּשָׁלַיִם, וּבְשֵׁלֵב מְאַחַר יוֹתֵר גַּם לְאַשְׁדּוֹד, וְכֵף תִּהְיֶה לָנוּ תַּחֲבוּרָה מִשְׁלָנוּ. וְכֵף אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו לֹא יִצְטָרְכוּ זֶה לְזֶה, אֲלֵא תִּהְיֶה הַסֵּעָה מְרֻפֹּת. אֲבָל לְזֶה אֲנִי זְקוּק לְאַחֲדוֹת. וְכֵן בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֶט, וּבְפֶרֶט בְּעוֹנֵי חַתּוּנוֹת, כֹּל דְּבַר שִׁיְהִיָּה בְּהַצָּנַע וּבְהַעֲלֵם, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, אֵין הַבְּרָכָה מְצוּיָה, אֲלֵא בְּדַבַּר הַסְּמוּי מִן הָעֵינַן, אֵין צְרִיף לְרַעַת בַּחוּץ מֵהַ שְׁנַעֲשֶׂה בַּפְּנִים. אִם מִתְּוֹדַע — מִתְּוֹדַע, אָנוּ מִמִּילָא מִתְּנַהֲגִים רַק עַל-פִּי הַתּוֹרָה, וְאֵין לָנוּ מֵהַ לְהַתְּבַיֵּשׁ.

עֲתָה בְּעַנְיָן הַלְמוּד; רַבְּנוּ ז"ל רָצָה עֲשִׂיָּה, לַעֲשׂוֹת — הֵינּוּ לְלַמַּד תּוֹרָה, יֵשׁ לָנוּ, בְּרוּף הַשֵּׁם, כּוֹלָל וְתִיקוּן, אֲנִי רוֹצֵה לְחַזְקוֹ, שֶׁהָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים יִהְיוּ בְּכוֹלָל זֶה, וְכֵן כּוֹלָל כֹּל הַיּוֹם וְכוֹלָל עָרֵב, יִמְשִׁיכּוּהוּ הַלְּאָה, וְכֵן כּוֹלָל חֲצוֹת. יֵשׁ לָנוּ, בְּרוּף הַשֵּׁם, יְשִׁיבָה שֶׁל בַּחוּרִים, רְצִיָּתִי שֶׁתּוֹרְתָם תִּהְיֶה אֲמִנּוּתָם. אֵינֵנִי רוֹצֵה שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם אֵיזוֹ שְׂכִיחוֹת לְאַלִּימוּת, לֹא בְּשִׁבִיל זֶה בְּאֵנוּ לִיבְנָאֵל, אֲלֵא עִסְקָם יִהְיֶה רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה, לְקוּם בְּחֲצוֹת, לְהַתְּפַלֵּל בְּהַתְּלַחְבוֹת. חֲסָרִים לָנוּ סִפְרֵי תּוֹרָה. הֵנָּה שְׁנַיִם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו כּוֹתְבִים סִפְרֵי תּוֹרָה, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם, יִהְיוּ לָנוּ אַרְבָּעָה סִפְרֵי תּוֹרָה, וְעוֹד מְעַט גַּתְחִיל לְבָנוֹת אֶת הַבֵּית-מִדְרָשׁ וְיִהְיוּ מְקוּמוֹת לְכֻלָּם, לְאֲבָרְכִים יִהְיֶה מְגֻזֵּן נִפְרָד, לְבַחוּרִים מְגֻזֵּן נִפְרָד, לְיַלְדֵיכֶם מְגֻזֵּן נִפְרָד, וְאֶחָד לֹא יִפְרִיעַ לְזוּלָתוֹ, שִׁיְהִיָּה מְקוּמֵנו מְקוּם תּוֹרָה וְתַפְלָה. וְהַעֲקָר מְקוּם שֶׁל חֶסֶד, וְרַק בְּזֶה נִצְלִיחַ!

אֲבָל רְצִיָּתִי מְאֹד לְבַקֵּשׁ אֶת כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, הֵנָּה סִימְתִי אֶת הַמְּכַתֵּב, בְּוִדָּאֵי זֶה יִהְיֶה מְדַפֵּס, וְתוֹכְלוּ לְקַרְא שׁוּב וְשׁוּב, וְלַחֲשֵׁב פֶּעַמִּים וְשִׁלֵּשׁ מֵהַ דְּבָרֵתִי, וְתוֹכְחוּ שֶׁבְּדַבְרֵי אֱלוֹ תְלוּיָה כֹּל הַגְּאֻלָּה לְכָלֵל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאֵל תַּחֲזִיקוּ עֲצָמְכֶם לְקַטְנִים, לומר: "מֵהַ, אָנוּ נִבְיָא אֶת הַגְּאֻלָּה? ! עַל יְדֵינוּ יִהְיֶה סוּף וְקֵץ לְכָל הַצְּרוּת? ! בְּנוּ תְלוּי הַכָּל? ! " אֵל תִּהְיוּ עַנּוּיִם, אוֹמֵר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע,

מֵרַב עֲנוּהַ שֶׁל הָאָדָם, הוּא מְאֹד הַכֵּל! וְרַבֵּנּוּ ז"ל מְסַפֵּר בְּסִפּוּרֵי-
 מַעֲשֵׂיֹת (מַעֲשֵׂה יג) מִהַנָּשֶׁר הַגָּדוֹל, שֶׁבָּא וְדָפַק עַל הַמַּגְדָּל וְצָעַק:
 "תִּפְסִיקוּ לֵהִיֹּת עֲנִיִּים, הַשְׁתַּמְשׂוּ בְּאוֹצְרוֹת שְׁלָכֶם!" וְכֵן אָנִי צוֹעֵק
 לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "יֵשׁ לָכֶם כַּח עֲצוּם, הַפְּסִיקוּ לֵהִיֹּת עֲנִיִּים
 בְּעִינֵיכֶם". זֶה הִיָּה פָּגַם הַמְרַגְלִים, שֶׁאָמְרוּ: "וְהֵינּוּ בְּעִינֵינוּ
 כַּחגָּבִים", אִין זֹו עֲנוּהַ, אֶלָּא קִטְנוֹת הַדַּעַת; כֵּן, כֵּן! עַל-יְדֵי אִנְשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ הַגֵּרִים בִּיבְנָאֵל, עַל יְדֵם תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה! לְכֵן לֹא בַחֲנָם, שֵׁישׁ
 לְנוּ פֹה אֶת הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֲצָמוֹ, בְּלִי שׁוּם לְבוּשִׁים. אָבֵל
 הִבָּה לֹא נִתְגַּרָה בּוֹ, נִעֲזַב אֶת הַשְׁמָאָה הַזֹּו. עַלֵינוּ רַק לְבָנוֹת וְלְבָנוֹת
 וְלְבָנוֹת, וְהוּא מְמִילָא יִתְבַּשֵּׁל מֵרַב קִנְאָה — הוּא וַיִּגְדָּא דִּילָהּ —
 אִם תִּהְיֶה אַחֲדוֹת אֲמַתִּית בֵּין אִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנָאֵל, אַחֲדוֹת וְשְׁלוֹם
 עִם פֹּה, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נו), שְׁלוֹם עִם פֹּה
 הֵינוּ שְׁלוֹם רַגִּיל, אָנִי בְשְׁלוֹם עִם הַזּוּלָת, עַל-כֵּן אָנִי מְדַבֵּר אֵתוֹ,
 אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל זֶהוּ בֵּן-אָדָם, כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר עִם זוּלָתוֹ, אָבֵל שְׁלוֹם
 בְּלִי פֹה, זֶה חֲזִיהַ בְּדַמוֹת אָדָם, כִּי חֲזִיהַ אִין לָהּ פֹּה לְדַבֵּר. אוֹמֵר
 רַבֵּנוּ ז"ל, יֵשׁ אִנְשִׁים שְׁאוּמְרִים שְׁלוֹם לַזּוּלָת, אָבֵל אִינִם יְכוּלִים
 לְדַבֵּר עִמָּהֶם, זֶה שְׁלוֹם שֶׁל חֲזִיהַ, כִּי גַם הַחַיּוֹת גְּרוֹת בִּיחַד, וְאִינֵן
 מְדַבְּרוֹת זֹו עִם זֹו.

הִבָּה לֹא נִהְיֶה חַיּוֹת, אֶלָּא בְּנֵי-אָדָם! וְנִתְחִיל לְאַהֵב זֶה אֶת זֶה,
 וְלִעֲזֹר זֶה לְזֶה, כִּי עוֹד מְעַט נִהְיֶה מְשַׁפְּחָה אַחַת. מִי שֶׁלֹּא רוֹצֵה
 לְהִתְאַחַד בֵּינֵינוּ, מְמִילָא יִפֹּל וַיֵּצֵא מִהַמַּעֲגָל, אָבֵל אִנִּי מְבַטֵּיחְכֶם,
 עַל כָּל מְשַׁפְּחָה שֶׁתֵּצֵא מִיבְנָאֵל, תִּכְנַסְנָה עֶשֶׂר אַחֲרוֹת. הִבָּה נִעֲזַב
 אֶת כָּל קִטְנוֹת הַמַּחֲזִין וְהַשְּׁטִיֹּת וְכוּ'.

וְלֵאחֲרַי קִבַּלְתִּי הַמְּכַתֵּב, אֶבְקֵשׁ אֶת אִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִינֵנִי רוֹצֵה
 לְקַבֵּל פְּקֻסִים, מְכַתְּבִים אוֹ טִלְפוֹנִים: מוֹהֲרָא"ש, אָבֵל זֶה, אָבֵל זֶה,
 אָבֵל שְׁכַחְתֶּם לְכַתֵּב מִזֶּה וּמִזֶּה וְכוּ', לֹא שְׁכַחְתִּי כְּלוּם! לִי הוּלָהּ
 בַּחַיִּים שֶׁיְהִיָּה טוֹב לְכָל עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁיְהִיָּה טוֹב לְיִלְדֵים שְׁלָכֶם,
 תִּרְחַמוּ עֲלֵיהֶם, תִּרְאוּ מִה קוֹרָה בַחוּץ, כָּל הַזָּבֵל וְהַזְּהָמָה, נִכְנָסִים
 בְּכָל יוֹם יוֹם מֵאוֹת גּוֹיִים וְגוֹיֹת, כָּל יוֹם יוֹם מְגִיעִים מְטוֹסִים עִם
 גּוֹיִים הַהוֹלְכִים בְּשַׁקּוּץ, תַּעֲזוּב, זֶהוּם וְטַנוּף, וּמָה יְהֵא עַל הַנֶּעֶר

שָׁלְנוּ. שָׁמוּ שָׁמַיִם! מַה יִּהְיֶה עִם הָאֲנָשִׁים הַחֲרָדִים לְדָבַר ה', מַה יִּהְיֶה עִם בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם?! הֵיכֵן יֵשׁ מַחְשָׁבוֹת בְּעֵבוֹר דִּירוֹת וְאוֹלְמוֹת שֶׁל פָּאָר?! בְּנֵינוּ פֹה אוֹלָם, וַיְכוּלִים לְקִנּוּת דִּירוֹת בְּזִיל הַזּוֹל, וְהַהֲשָׁקְעָה טוֹבָה מְאֹד.

כְּמוֹ-כֵן אֲבָקֶשׁ מְאֹד אֶת הָאֲבָרְכִים, תִּשְׁמְרוּ עִצְמְכֶם מִחֻבוֹת, מִהַפְקָרוֹת, מִי שְׂיוּצָא לְהַפְצָה, יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׂיִהְיֶה לוֹ תְּמִיד כְּסֶף בְּפִים. תִּפְסִיקוּ עִם הַהֲלֹאוֹת, זֶה מִחֲלָה שְׁמֵבִיאִים מִן הַחוּץ, מִסְתַּוְבָּכִים בְּיַגְנוֹ כַּמָּה אֲנָשִׁים מִפְּקָרִים, שְׁלֹוִים כְּסֶף מְזֶה לְזֶה וּמְזֶה לְזֶה, וְאַחַר-כֵּן אֵינֶם מְשֻׁלְּמִים, שְׁעַל זֶה נֶאֱמַר: לְזֶה רָשַׁע וְלֹא יִשְׁלָם, תִּפְסִיקוּ! אַל תִּתְחִילוּ חַיִּיכֶם עִם הַלְּאוֹת, אַל תִּהְיוּ עֲצָלָנִים! יִשְׂרָאֵל רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים, רוֹצִים לַעְזֹר זֶה לְזֶה, אִם רַק תִּצְאוּ, תִּרְאוּ אֵיךְ יַעֲזְרוּ לָכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲזְרוּ לָהֶם — בְּזֶה שְׁתַּפִּיצוּ אוֹר רַבְּנוּ וְ"ל. וְהַעֲקֹר — שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת בְּיַגְנוֹ.

וְהַיּוֹצֵא מִכָּל דְּבָרֵינוּ שְׂדַבְרָנוּ עַד כּוּה, שְׁעַלִּיכֶם לְזַכֵּר, אֲשֶׁר בְּכֶם תְּלוּיָה כָּל הַגְּאֻלָּה! אִם תִּחְזִיקוּ עִצְמְכֶם בְּיַחַד, תַּעֲזְרוּ אֶחָד לְשֵׁנִי, תַּעֲזְרוּ לְחֻנּוֹף, תַּעֲזְרוּ לִי לְחֻנּוֹף בְּנֵי וּבְנוֹתֵי, אַל תִּקְשׁוּ קִשְׁיוֹת: לָמָּה כָּךְ?! לָמָּה אַחֲרֵת?! אֲנִי רוֹצֶה הֵכִי טוֹב לְבִנְיָכֶם וְלְבְנוֹתֵיכֶם, וּמִי שְׂאֵינוֹ רוֹצֶה — יֵשׁ לוֹ בְּרִיָּה! אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַדְּבוּרִים הַיְקָרִים שְׂדַבְרַתִּי אֲלֵיכֶם, יִכְנָסוּ הַיֵּטֵב לְלִבְכֶם.

הֵייתִי אֲצַל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, אֲנִי מְכַרְח לּוֹמֵר לָכֶם, אַרְךָ לִי יוֹתֵר מִשְׁעָה וְחֲצִי לְהַזְכִּיר אֶת כָּל שְׁמוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִקְשָׁתִי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי, שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִמְתְּקוּ מִכֶּם כָּל הַדִּינִים. וְרִצִּיתִי שֶׁתִּבְקָשׁוּ בְּעֵבוֹרֵי, שְׂאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחוֹת שְׁלָכֶם, בְּשִׂמְחוֹת שֶׁל יְלָדֵיכֶם, בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם, שְׂזוֹ הַשְּׂמִחָה שְׁלִי. תִּחְשְׁבוּ הַיֵּטֵב מַה יִּשְׂאָר מִכֶּם? רַק יְלָדֵיכֶם, הָאֵינְכֶם רוֹצִים שְׂיִהְיֶה לָכֶם נַחַת מֵהֶם?! הָאֵם לֹא כְּדָאִית הַהֲשָׁקְעָה בְּמִשְׁךָ שְׁנָה, שְׂנַתִּים וְשָׁלֶשׁ, וְאַחַר-כֵּן תִּרְאוּ נִכְדִים, נִינִים, וּבְנֵי נִינִים, וְזוֹ לֹא גְזָמָא, אֲבָל אֲנִי צָרִיךְ אֶת עֲזֹרַתְכֶם! הַעֲקֹר תִּחְזִיקוּ עִצְמְכֶם בְּיַחַד! וְלֹהֲשִׁמְר

מִבְּקֶרֶת, תַּעֲזֹבוּ אֶת הַבְּקֶרֶת זֶה עַל זֶה, נִתְאַחַד יַחַד, וְתִרְאוּ אִיךָ נֹזֶכֶה
 לְהִמָּתִיק אֶת הַדֵּינִים, וְכִלְלֵן נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִוָּכְלוּ לְשִׁמְעַע דְּבוּרִים שֶׁל
 אָמֶת. וּפְתָאֵם תִּכְנֹס רוּחַ קִדְשָׁה וְטָהָרָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַשְּׂמֵאל
 יִהְיֶה יָמִין, וְכֻלָּם יִתְאַחְדוּ בְּיָמִין. וּמָה זֶה יָמִין? אֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל:
 יָמִין זֶה חֶסֶד, לְעֹזֵר זֶה לְזֶה. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁנֵחֲזִיק
 מֵעַמָּד, וְאֵז נֹזֶכֶה וְנִרְאָה בִּישׁוּעָתָן וּבְגֹאֲלָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְּנוּ לְסִיִּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
 ק"א וְזַכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עַכְשָׁיו לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ ק"ב לְהַגְדִּיל
 תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תִּכְוֵן הָעֵינַיִם

חֵלֶק ק"א

פְּתַח דְּבַר ג

הַקְדָּמָה ה

כג קמט יא

מכתב ארץ ונפלא עד מאד, ובו יגע כמעט בכל הנקודות המקיפות בעבודת השם של האיש הישראלי, ויחזק על תפלה במנין, וענן בית מדרשו של רבנו ז"ל, וידבר מלמוד התורה וישוב הדעת בתפלה, והתנהגות נאותה, ותפלה בכונה, וקרבת אלקים, ומדת השמחה וכו' וכו'.

כג קנ יב

מכתב ארץ ונפלא, תוכו רצוף אהבה להקדוש-ברוך-הוא והסתכלות על הבריאה כראוי, להיות מעולם התקין של ברכה ולא קללה, חס ושלום, והתעוררות נוראה ונפלאה לכון בברכות הנהנין ובתפלה, וידבר מאד מהתכלית הנצחית ומשמחת המצוות — ציצית ותפילין וברכת המזון וכו', ויחזק מאד על תפלה במנין, ועל אהבת ישראל, ועוד פרטים רבים, שיש בהם מוסר רב לקדש עצמו כראוי בימי חיותו וכו'.

כג קנא כב

התעוררות גדולה באריכות נפלאה ביום ההלדת של רבנו ז"ל לכלל אנשי שלומנו, בו יבקש מפל אחד ואחד להיות לעזר בהדפסת הקונטרסים, ויארץ בדבר זה ובענין מה שקורה ביבנאל סעיף אחר סעיף, וידבר מענין ההתקרבות אל רבנו ז"ל וציוות לדבריו הקדושים וההפצה שלמדנו ממוהרנ"ת ז"ל לפני הסתלקותו ובשעה שאסרו אותו, וידבר מאיזה קונטרס מסים ומתמימות אחינו הספרדים, ועוד כמה ענינים נחוצים, ויעורר על ההתקרבות המחדשת ברצינות והתבודדות וכו'.

כג קנב לו

יִחֹזַק אֶת כָּל־לֵיזוֹת אָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּדְבֹר מֵעֲנִין הַתּוֹרָה לִ"ד — לֹא מִצִּית לְמַעַבְד כְּעוֹבְדֵי דָאבָא אוֹמְנָא, וַיִּמְעַנֵּן חֹמֶר שְׁנֵאת חַנָּם, וְשָׁלְכַל אֶחָד יֵשׁ שְׁלִיחוֹת בְּעוֹלָם, וְהַתְּרַפּוֹת שׁוֹכְרוֹת לְבוֹ שֶׁל אָדָם, וּמַחְלָקַת עַל אָנָשִׁי הַצְּדִיק הִיא עַקֵּב הַמַּחְלָקַת שְׁבִינִיָּהֶם, וַיִּדְבֹר מֵאֲהָבָה עֲצוּמָה שְׁבִין אָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּגְלֶה שְׁעַל כָּל אֶחָד לְשִׁמְחָה עִם הַנְּקֻדָּה שְׁלוֹ, וַיִּזְרֹז אֶת כָּל אָדָם, שְׁתִּהְיֶה לוֹ בְּקִיאוֹת בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וּמְנַהֵג אָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהַתְּקַבֵּץ לְדַבֵּר מְרַבְּנֵי ו"ל, וַיִּגְלֶה עֲנִין מְשִׁיחַ, וְהַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה ב' עַל־פִּי מַעֲשֵׂה נוֹרָא, וְעֲנִין יְחוּדִים, וַיִּבְאֵר עַל־פִּי זֶה אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל פְּרָשַׁת מִקֵּץ, וַיִּחֹזַק עַל הַפְּצָה, וְעַל אֲהָבָה שְׁבִין אָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל לְמוֹד הַתּוֹרָה, וְעוֹד כַּמָּה עֲנִינִים אַרְבָּעִים בְּלִשׁוֹן חוֹצְבַת לְהַבּוֹת א"ש דְּקֻדְשָׁה.

כג קנג לו

יִשְׂפַח אֶת הַמוֹדְעָה שֶׁל הָרֵב.

כג קנד לו

יִדְבֹר מֵעֲנִין שְׁמִירָה עַל הַיְלָדִים, וַיִּמָּה שְׁנֵדְבֹר בְּשִׁבְתָּהּ, וַיִּזְהִיר לְלַמֵּד הַלְכוֹת הַחַג.

כג קנה לו

יִגְלֶה שְׁהַעֲקֵר בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא הַתְּחִיבּוֹת, וְזֶה לְכֹלֵם מֵהַגְּדוֹל שְׁבַּגְדוֹלִים עַד הַכִּי קָטָן, וַיִּדְבֹר מֵהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּזְרֶה לְנַמְעֵן לְהַסְתַּפֵּל עַל הַחֲסִידִים שְׁעוֹשֵׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וַיִּלְכַּבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ.

כג קנו לו

יִדְבֹר מֵעֲנִין הַזְּמָנָה לְחִלּוּקַת מִצְוֹת שְׁלוֹ, וַיִּדְבֹר מֵעֲנִין צְדָקָה וְהַתְּכַלִּית הַנְּצַחִית.

כג קנז מ

יִדְבֹר מֵקִנְיַת אֵיזָה מִכְּשִׁיר פֶּקֶס, וַיִּמְעַנֵּן הַסְּפָרִים שְׁנֵדְפָסוּ בְּקֶרֶן הַדְּפָסָה שְׁלָנוּ.

כג קנח מב

יִחֹזַק אֶת אֶחָד הַעֲסָקִינִים לְמַעַן הַחַנּוּךְ בְּיַבְנָאֵל, שְׁמַתְאוּנָה עַל הַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים שְׁעוֹשִׂים לוֹ, וַיִּבְהִירוֹ, שְׁמִי שְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי רַבִּים, עוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, וַיִּדְבֹר מִכְּשֶׁר הַשְּׂרָדוּתָהּ שֶׁל הַמְּנַהֵלֶת.

כג קנט מג

יִדְבֹר מֵעֲנִין שְׁלוֹם־בַּיִת, וַיִּחֹזַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְשִׁמְחָה אֶת כָּל הַמְּשַׁפְּחָה.

- מג** כג קט
 יצמצם התלהבות המדפסים, וינדבר מחזונו להדפסים רבבות וכו'.
- מד** כג קסא
 יעורר לבדק תפלין של בחור שסובל, ויחזק פנגד המשגיחים שאין
 מבינים בחורים.
- מה** כג קסב
 ידבר מענין ההדפסה, וישבח את הוצאת הספרים היפים של הוצאתנו,
 וידבר מכמה ספרים מיחדים, ויבשר על חבורו של הקונטרס "בין
 הזמנים".
- מו** כג קסג
 ידבר מכמה ענינים הנוגעים למערכות הקהלה שלנו בהתהוותה.
- מז** כג קסד
 ידבר מענין רשע אחד שרודה אותו שבע שנים, וממעלת הפצת
 הקונטרסים.
- מט** כג קסה
 יחזק מאד יתומה שעובר עליה מה שעובר, ויחזקה לדבר אליו יתברך.
- נ** כג קסו
 מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו על ימי ניסן הקדושים, ימי האמונה
 הקדושה.
- נא** כג קסז
 יחזק את הנמצנת באמונה פשוטה בו יתברך.
- נב** כג קסח
 ידבר מנדבה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, וירגיל במדת הסבלנות.
- נג** כג קסט
 ידבר מענין מרא דאתרא האמתי ל"יבנאל עיר ברסלב".
- נד** כג קע
 ידבר מעסק ההדפסה, ומשגי קונטרסים נפלאים שהדפסים.
- נה** כג קעא
 ידבר מענין שהשקר והטמאה מתגברים, ויש גדלה לכן העבד וכו'.

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

- נד** **כג קעב**
 יִדְבַר מִבְטוּל הַרְשָׁעוֹת.
- נה** **כג קעג**
 יִבְיַע צַעְרוֹ בַקְצָרָה.
- נה** **כג קעד**
 יִדְבַר מֵעֲנִין חֲמִירָא סְכֵנְתָא מֵאִיסוּרָא.
- נו** **כג קעה**
 יִדְבַר מֵעֲנִין סְכֵנְתַּנְּךָ וְנִפְשׁוֹת וּמְכִירַת חֲמִין.
- נו** **כג קעו**
 יִתֵּן תְּקוּן לְאָדָם, וְיַחֲזִקוּ עַל זֶה, וְיִצְרֹף כְּמָה הַדְּרָכוֹת נְכוֹנוֹת לְמִשְׁפָּחָא כָּל הַשָּׁנָה.
- נח** **כג קעז**
 יִגְלֶה מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְמִלְאוֹת אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה עִם הַקּוֹנְטְרָסִים הַקְּדוּשִׁים.
- נח** **כג קעח**
 יִדְבַר מֵעֲנִין יְמֵי הַפֶּסַח שְׁמֵתִקְרְבִים וְהוֹלֵכִים, וּמֵעֲנִין הַסְּבָלָנוֹת, וּיְבַקֵּשׁ תְּפִלַּת רַבִּים לִישִׁיבָתוֹ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה.
- נט** **כג קעט**
 יִחַזַק בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִבּוֹא עֲלֵיהֶם שְׂפַע גְּדוֹל, וְיַעֲזֹרֵר עַל לְמוּד בְּיַחַד וְעַל לְמוּד הַתְּלָכוֹת, וְסַפּוֹר סַפּוֹרֵי צְדִיקִים וְהַפְּצָה.
- פ** **כג קפ**
 יִדְבַר מִשְׁמַחַת בְּחַג הַחֲרוּת, וְיִבְאֵר עֲנִין שְׂעָרַת הַחַיִּית מִקְבָּלִים מֵהַצְּדִיק.
- פא** **כג קפא**
 יִדְבַר מֵעֲנִין חֲלָקַת עוֹפוֹת לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.
- פב** **כג קפב**
 יוֹרֶה לְאַסֵּף אֶת הַיְלָדִים בְּיַמֵּי הַחֹפֶשׁ.
- פב** **כג קפג**
 יִדְבַר מִמַּעֲלַת מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם.

- כג קפד** **פג**
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַרְצָאוֹת עַל־פִּי סִפְרֵי הַשִּׁיחוֹת, וַיִּגְלֶה מַעַלְת הַזּוֹכָה לְעֹזֵר
 לְיִלְדֵי יִשְׂרָאֵל לְנַצֵּל אֶת זְמַנָּם.
- כג קפה** **פד**
 יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְעֹזֵר לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
- כג קפו** **פד**
 חֲזוֹק אֶת מִי שְׁנָדַב לְעֹזֵר וְסִיּוּעַ לְקַמְחָא דְפִסְחָא שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ
 הָעֲנִינִים וְהַאֲבִיּוֹנִים.
- כג קפז** **פה**
 יְבִיעַ תּוֹדָתוֹ לְמִנְהֻלַּת אֲרָגוֹן מְסִים עַל הַרְמַת הַסִּיּוּעַ שֶׁלָּהּ לְעֲנֵי אֲנָשִׁי
 שְׁלוּמְנוּ.
- כג קפח** **פו**
 יִפְלִיג בְּמַעַלְת זְכוֹת הַמְדַפִּיס וַיַּחְזְקוּ מְאֹד.
- כג קפט** **פו**
 חֲזוֹק אֶת אֶחָד מִגְּאוּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַל יְשִׁית לְבוֹ לְמַתְנַגְדֵּינוּ, וַיִּפְאַר קֶרֶן
 יִשְׂרָאֵל.
- כג קצ** **פז**
 חֲזוֹק אֶחָד שֶׁעָשָׂה חֶסֶד, וְהוּא בְּעֵצְמוֹ סוֹבֵל צָרוֹת וַיִּסְוֶרִים, וַיִּגְלֶה לוֹ
 מַעַלְת אַמּוֹנֵת חַכְמִים, וַחֲשִׁיבוֹת כָּל דְּבוּר אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ.
- כג קצא** **פח**
 יִפְלִיג בְּמַעַלְת הַפְּצַת דַּעַת רַבְּנוּ וַיִּלְכֹּד בְּעוֹלָם.
- כג קצב** **פט**
 יִבְקֹשׁ הַלְבָּשָׁה בְּעַד בַּחוּרִים מְעוּטֵי יְכֻלָּת.
- כג קצג** **פט**
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן שֶׁהָיָה בַּחַג הַפִּסְחָא אֲצֵל הַהוֹרִים, וְעֲנֵן הַשְּׁעוּר וְהַבְּאָתוֹ
 לְדָפוּס.
- כג קצד** **צ**
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן מְשֻׁלּוּחַ וְהַפְּצַת דַּעַת רַבְּנוּ וַיִּלְכֹּד.
- כג קצה** **צא**
 שׁוֹרָה קָצְרָה שֶׁל אַחוּל הַחֲלֻמָּה מִהִירָה.

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

- כג קצו** צא
יביע שאיפתו לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם.
- כג קצז** צא
יבקש להיטיב לאותם האנשים שבחרו בהם, והיטיבו לקהלתנו בשעה הקשה.
- כג קצח** צב
שורה של רצון טוב לידידי הקהלה עם אחול לחג שמח.
- כג קצט** צב
יחזק מאד את המדפיס על עבודתו הנפלאה בחובות עצומים פלי עזר פרוטה מאף אחד, ויחזקו שענגן "היכל הקדוש" הוא ענגן ברסלב, ואי אפשר להפריד ביניהם, ועל-כן צריך לפרסם זאת על גבי הספרים וכו'.
- כג ר'** צד
ידבר מרצונו שיקרא בפועל המשוק על-ידי אנשי שלומנו "עוף ברסלב" דיקא.
- כג רא** צד
ידבר מענגן הנזהר ממשוהו חמץ בפסח, שנשמר כל השנה מחטאים, ויבארו על-פי ענגן רבנו ז"ל, ויחזרו על כמה וכמה חדושים שנתחדשו לו בעת עריכת הספר על סימני הסדר, וידבר מענגן ובנאל שעתידה להתפשט ולגדל, ומעלת קהלתנו ורצונו שתהיה אהבה בינינו, ועל-ידי זה ימשך שפע גדול עלינו.
- כג רב** צה
מכתב פללי בו ידבר ממהות ועבודת ערב פסח, ויחזק על שמחה ואהבה ושלום בבית.
- כג רג** צו
יביע תודתו לזה שבדק החמץ בביתו שבבנאל, ויוציא רמזים מענגן בדיקת חמץ, ויגלה מעלת המתנגע בחלוקת מצרכים.
- כג רד** צז
ידבר מענגן התפשטות הקונטרסים בין הבחורים שמסתובבים ברחוב.
- כג רה** צז
מכתב פללי לאנשי שלומנו היקרים, בו יבארו מעלת אכילת מצה,

תְּכֵן הַעֲנִינִים

7

וַיִּחְזַקְם עַל הַיּוֹתָם יְהוּדִים, וְשָׁלַא עֲשָׂנוּ גוֹי, וַיִּרְשָׁם כַּמָּה חֲדוּשִׁים
מִפְּלָאִים, הַפְּלָא וּפְלָא שְׁנַתְּחַדְּשׁוּ בְּלִיל הַסֶּדֶר.

כג רו קא

יִחְזַק אֶת הַשֶּׁמֶשׁ עַל יְרֵאָתוֹ הַגְּדוֹלָה, שְׂדֵי־קָא אָדָם כְּזֶה צְרִיף לְשֶׁמֶשׁ
בְּכַהֲנָה זו.

כג רז קב

יִתְפַּלֵּל לְמַפְלַת הַרְעָה וְהַחֲשָׁד, וְלִהְתַּבְּטְלוֹת הַשְּׂמָאָה מִן הָעוֹלָם.

כג רח קג

יְדַבֵּר מִעֲנִין לַיְדָה בְּלִי־אָדוּ, וַיִּבְקַשׁ שִׁיעֲשׂוּ עִמָּהֶם חֶסֶד.

כג רט קג

יִשְׁבַּח אֶחָד שְׁיֵשׁ לוֹ יְכַלֵּת לְחִזֵּק יְלָדִים וּלְלַמְּדֵם תּוֹרָה.

כג רי קד

יְדַבֵּר מִעֲנִין עֲזָרָה לְאִיזוֹ אִשָּׁה יוֹלְדָת בְּמִצַּב מִיָּחָד.

כג ריא קה

יְדַבֵּר מִעֲנִין הַחֶסֶד שֶׁעָשׂוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וּמִעֲנִין קְהֵלְתָנוּ, שֶׁמְשַׁתַּחֲתָ עַל
צְדָקָה.

כג רבי קה

יְדַבֵּר מִעֲנִין הַקּוֹנְטְרַס "בֵּין הַזְּמַנִּים", שֶׁהוּא זָפוּי הַרְבִּים זָכוּי, וַיִּפְּלִיג
בְּמַעֲלָתוֹ מְאֹד.

כג ריג קו

יֵאָחַל "מְזֵל טוֹב" לְהַלְדָת הַבֶּן, וַיִּצְעַן אִיזָה שֵׁם לַתָּן.

כג ריד קז

יְגַלֶּה מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְשֶׁמֶר עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וְשִׁוְהוּ תַקוּן הַבְּרִית.

כג רטו קז

מִכְתָּב כְּלָלִי לְאַחַר הַפֶּסַח, וַיְבוּ יִחְזַק עַל הַתְּנַהּגוֹת נְאוֹתָה בֵּין אִישׁ
לְזוּלָתוֹ, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין עֲצַת הַהִתְקַשְּׁרוֹת שְׁגָלָה רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּחְזַק עַל
הַאֲהָבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיִּזְכִּירָה מִן הַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית.

כג רטז קיא

יִחְזַק מְאֹד אֶת הַגִּמְעָן עַל מַה שֶּׁקָּרָה לוֹ, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין עֲבוּרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה,
שְׁיֵשׁ לוֹ חוּשׁ לִילָדִים וּמְסָגֵל לְהַעֲלוֹתָם.

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

- כג ריז** קיב
 יחזק באמונה פשוטה, ויעורר לקרב את התלמידים לאמונה.
- כג ריח** קיג
 יחזק על למוד עם תינוקות של בית רבן, ויגלה נעם חלקנו, שאנו יודעים מרבנו ו"ל, וידבר מהדבקות בו יתברך.
- כג ריט** קיד
 ידבר מענין אמונה בו יתברך, ויחזק מאד להחדיר ידיעות אלו בתלמידים.
- כג רכ** קטו
 יחזק שלום ביתו של אדם, ויעורר על החזקת השעור גמרא בכל יום, וידבר מענין הפצת אור רבנו ו"ל, ויחזק להיות בשמחה.
- כג רכא** קטז
 יחזק אחד שהיה מחזקו בנעוריו, ויגלה לו שעקר המתקת דיניו הוא על-ידי שישמש בצנור החסד.
- כג רכב** קיז
 ידבר מענין דחיקת השעה, ומענין התבודדות ומדת השמחה.
- כג רכג** קיח
 ידבר מענין שדוכים, ויחזק לקיים את מצוותיו יתברך בהדור.
- כג רכד** קיח
 יחזק חוזר בתשובה על השמחה שלא עשנו גוי, וידבר מקיים המצוות הפרטיות, וממעלת מדת ההתחזקות.
- כג רכה** קיט
 ידבר מענין התמימות והפשיטות של רבנו ו"ל, שאין להלבישה בשפות מודרניות וכו', כי אם מי שמבטל ישותו, יכול להתחזק בהם, וידבר מענין להתחזק לשם שמים, ומסדר דרך הלמוד.
- כג רכו** קכא
 יחזק לאים על מי שיצביע נגד התלמוד תורה, שמרה תהיה באחריותו.
- כג רכז** קכב
 ידבר מענין כבוד אס, ולילך לשיבה דיקא ללמד.

כג רכב **קכב**
 יַדְבֵּר מֵעֲנִין פְּרָנְסָה לְנִמְעָן, וַיַּחֲזֵק עַל לַמּוֹד הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא עֵקֶר
 הַהֲצִלָּחָה, וַיַּחֲזִקֵם לְגוֹר יַחַד בְּאַהֲבָה.

כג רכט **קכג**
 יַחֲזֵק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל מִדַּת הָאֲהָבָה וְשִׁמְרָהּ מִכַּפֵּס, וַיַּחֲזֵק בְּאַמּוּנָה
 פְּשׁוּטָה בּוֹ יַתְבַּרְךָ.

כג רל **קכה**
 יַדְבֵּר מִכִּמְהָ עֲנִינִים פְּרָטִיִּים שֶׁל בֶּן הַנִּמְעָן שְׁלוֹמֵד אֲצִלוֹ, וַיַּחֲזֵק עַל שְׂדוּף
 לַבַּת, וּפְרָנְסָה בְּנִקְל, וְהוֹלִדָּה בְּנִקְל.

כג רלא **קכה**
 יוֹדִיעַ עַל קְבֻלַּת הַסְּפָרִים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַחֲדָשִׁים, שֶׁיֵּצְאוּ אֶז לְאוֹר,
 וַיִּגְלֶה שֶׁחֵלֵק לְכָל תַּלְמִיד אֶחָד, וַיִּפְאֵר גְּדֹל יָפִי הַהוֹצָאָה וְכוּ'.

כג רלב **קכו**
 יַדְבֵּר מֵעֲנִין יְצִיאָה לְמַסַּע הַדְּפָסָה שֶׁל סִדְרַת תְּשׁוּבָה-עֶשֶׂר פְּרָכֵי
 הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַמְּפֹאָרִים שֶׁבְּהוֹצָאָת הַ"הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ".

כג רלג **קכז**
 יַחֲזֵק בְּחוֹר לְלַמֵּד בִּישִׁיבָה בְּכַפֵּר חֲסִידִים, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעֲלַת בְּחוֹר צְעִיר
 שִׁיּוֹשֵׁב וְהוֹגָה בַּתּוֹרָה בְּהַתְמַדָּה, וַיַּחֲזִקוּ גַם עַל גְּרֵסַת מַשְׁנֵיאוֹת.

כג רלד **קכז**
 יַחֲזֵק אֶחָד הַשְּׂכָנִים שְׁלוֹ בִּיבְנָאֵל עַל בְּרִיאוֹתוֹ הַשְּׁלֵמָה.

כג רלה **קכח**
 יַדְבֵּר מֵעֲנִין הַפְּצַת הַסְּפָרִים שֶׁנִּדְפְּסוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְנִשְׁלְחוּ אֵלָיו
 לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, וַיִּגְלֶה מַעֲלָתָם וְיִפְּסֵם, וַיַּדְבֵּר מֵעֲנִין הַדְּפָסַת הַ"לְקוּטֵי-
 הַלְכוֹת".

כג רלו **קכט**
 יַדְבֵּר מֵעֲנִין הַכְּנַעַת רְשָׁעִים וְזוֹדִים.

כג רלז **קכט**
 יַדְבֵּר מֵעֲנִין אִיזוֹ עֲצָה טוֹבָה בְּשִׁתְּפוֹת שֶׁל הַנִּמְעָן.

כג רלח **קל**
 מִכְּתָב כְּלָלִי בּוֹ יַדְבֵּר מֵעֲנִין יְמֵי הַסְּפִירָה הַקְּדוּשִׁים, יְמֵי רְפוּאָה וְהַכְּנַעַת

רְשָׁעִים, וּמַעֲנִין לְנֶהֱג כְּבוֹד זֶה בְּזֶה וְאֵהָבָה שֶׁבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּדְבֵּר
בְּאֲרִיכוֹת מִמֶּאֱמָרוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹנָתָן אֵיִיבִישִׁיץ, שֶׁעָקַר הָעֵבֹדָה בְּדוֹר
הָאֲחֵרוֹן הוּא חֶסֶד, בְּסוּד: "בְּךָ חוֹתְמִין", וַיִּחַזַּק עַל זֶה מְאֹד.

כג רלט קלב
יחזק את המדפיס על עבודתו הנפלאה, וידבר משלשה קונטרסים.

כג רמ קלג
יחזק את המדפיסים על העבודה, וידבר מאיזה ענין בהדפסה.

כג רמא קלד
ידבר ממעלת הדפסת ספריו הקדושים שמחיים אנשים, ויחזק להכניס
בבית אורה של שמחה.

כג רמב קלד
ידבר מענין הפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם, שגה תקון נפלא.

כג רמג קלה
ידבר ממעלת הדפסת הקונטרסים, ויבשר על שמכין כמה קונטרסים
המתאימים לבחורי ישיבה.

כג רמד קלו
ידבר מענין קניית משות בעבור הכנסת אורחים.

כג רמה קלו
יחזק את האמא והחמות שתעשה מאמצים, שבתה שגפרדה מבעלה,
תשוב אליו, ויעשו שלום ביניהם.

כג רמו קלז
זרו את האשה שלא תשאיר את המצב ההרוס של הבית, אלא תשתדל
לחזור לבעלה, ויבטיח את עזרתו בתקון שלום ביתם.

כג רמז קלט
ישבח הנמצען שלקח על עצמו ללמד עם הבחורים פעם בשבוע
"לקוטי-מוהר"ן."

כג רמח קמ
יגלה, שפאשר יש לאדם ישוב הדעת, זוכה לשלום-בית מעצמו, וידבר
משמחה וממצאית נקודות טובות, ועל-ידי-זה נפתח לבו לדבר אליו
תברך, וידבר מהשתטחות על קבר התנא הקדוש רבי חייא.

כג רמט קמא
 ידְבַר מַעֲנֵן תְּשֻׁלוּם עַל הַבֶּשֶׁר, וּמַעֲנֵן שְׂדוּךְ לְבֵן הַנִּמְעָן.

כג רנ קמב
 ידְבַר מִיִּקְרַת הַדְּבוּרִים שְׁעוֹד יִתְגַּעְגַּעוּ אַתְרֵיהֶם, וְעַל-כֵּן רָאוּי לְקַבְּעָם בְּכֶתֶב, וּמַעֲנֵן שְׁלֵמוֹת הַצְּרוֹת שְׁסוּבֵל מִמְּסִירוֹת, זוֹכָה שְׁבִית-הַחֲרָשֶׁת שֶׁל הַפְּצַת הָאֲמוּנָה, פּוֹעֵל בְּמֵלֵא הַעֵז.

כג רנא קמג
 ידְבַר מַעֲנֵן בַּחזֵר צָעִיר בְּלִשׁוֹן בְּשִׂדּוּכִים, שְׁאֲסוּר לְהִלְחִיצוֹ, וַיַּעֲזוּר שְׁלֵא לִילֵךְ בַּפְּזִיזוֹת, וּמַמְעַלֵּת הַזּוֹכָה לְחֻטֵּף עַל-כָּל-פָּנִים שְׁעָה אַחַת בְּבֵית-הַמְדָּרֶשׁ בְּקוֹל גָּדוֹל.

כג רנב קמד
 ידְבַר מַמְעַלֵּת הַהֶדְפְּסָה, וַיִּדְבַר מַעֲנֵן בְּנֵי הַשְּׂפָחָה, אֲשֶׁר רוֹצִים לְהַפְרִיעַ לָזָה, וְלֹא יוּכְלוּ לָנוּ כָּלֵל.

כג רנג קמה
 ידְבַר מַמְעַלֵּת הַקּוֹנְטְרָס "סְדֵר הַיְשִׁיבָה", וּמְזֻכּוֹת הַמְדַּפְּסִים אֶת הַסְּפָרִים.

כג רנד קמז
 ידְבַר מִתְגַּוְּבַת הַמַּעֲרֶכֶת נֶגֶד זֶה שֶׁקָּנוּ אוֹתוֹ בְּפֶסֶת נֵיר, וּמִשְׁבָּרוֹן רוּחוֹ עֵקֶב הַמְּסִירוֹת, וְעוֹד מְאֲמִינִים לוֹ, וַיַּחֲתִיחַ עֲצָמוֹ אִזְ דֵּי פֶּאֶבְרִיק אַרְבַּעַט וַיִּיטַעַר.

כג רנה קמח
 יִחְזַק אֶחָד שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְרוֹצֵה לְזַנֵּחַ אֶת עֵסְקוֹ בְּצִרְכֵי צְבוּר, וַיִּגְלֶה לוֹ אֶת הַלֵּךְ מִחֻשְׁבוֹתָיו, וַיַּעֲזוּדוּ שְׂאֲדָרְבָה וְכו' וְכו'.

כג רנו קמט
 מִכְּתָב כָּלְלִי בּוֹ יִדְבַר מַעֲנֵן נְחִיצוֹת הַהֶתְחַזְקוֹת, וְאוֹתָהּ אֶפְשָׁר לְמַצֵּא בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וַיִּדְבַר מֵהַתְחַזְקוֹת הַנּוֹרָאָה שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּמָה שְׁעֹבֵר עָלָיו, וַיִּדְבַר מַעֲנֵן שְׁלוּם-בֵּית, שְׁלִפִי דַעַת רַבְּנֵי ז"ל הִיא נְחִיצָה בִּיּוֹתֵר, וַיַּחֲזֵק וַיֵּאמֶץ מְאֹד עַל כַּמָּה עֲנִינִים.

כג רנז קנ
 ידְבַר מַעֲנֵן הַתְּחַזְקוֹת בְּלִמּוּד בְּיוֹם אֵידָם, וּמַעֲנֵן שְׁלִפְעָמִים חֲקֵי סְדוּם פּוֹעֲלִים כְּנֶגְדָם, וַיַּחֲזֵק מְאֹד.

- כג רנח** קנ
 ידבר מהתורה של ישוב הדעת, וממרכבות רוח האדם.
- כג רנט** קנא
 יגלה חיותו וחסותו המיוחדת לקונטרסים שנתחברו בשביל בחורי
 ישיבה, ומענין קונטרסים של ל"ג בעמר.
- כג רס** קנב
 יגלה, שעקר חיותו היא טובת יבנאל וכו', ויפליג במעלת המחזיק
 מעמד במה שעובר עליו.
- כג רסא** קנג
 יביע שאיפתו לעסק תמיד בהפצת דעת רבנו ז"ל בעולם.
- כג רסב** קנג
 ידבר מאיזה ענין בהדפסה, ומקונטרס "קדשת ל"ג בעמר".
- כג רסג** קנד
 יעץ בענין נתינת ויחזק על זה, ויזרו לסייע לרבנו ז"ל.
- כג רסד** קנד
 ידבר מענין שהרשע מתפרע כשמגיע סופו, ויגלה ההתייחסות לחלולי
 שבת, ויחזק מאד.
- כג רסה** קנה
 כמה הוראות של שליחיות ושליחת מכתבים והתנהלות מול אחרים.
- כג רסו** קנו
 יזהיר ויזכיר שלא יהיו מישוהו לעשות הפגנות של שבת, כי אין זו
 דרכנו.
- כג רסז** קנז
 יחזק מאד בהשגחה פרטי פרטית ובאמונה, וידבר מענין פחד, איך
 אפשר להנצל ממנו בזכות האמונה, וידבר מענין ההתנהגות עם
 השונאים ביבנאל, ויחזק מאד.
- כג רסח** קנט
 ידבר מהקונטרס "ל"ג בעמר" עם התפלה השכינת לזה, ומחשיבות
 הספרים שנחטפים — עין לא ראתה.

כג רסט קס
 יוכיח אַחַד שְׁאִינוּ בָּא לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ, וַיְדַבֵּר מִשְׁכְּרוֹן לְבוֹ, וַיַּחֲזִקוּ מְאֹד,
 וַיְדַבֵּר מִשְׁדוּף.

כג ער קס
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן אִיזוֹ טוֹבָה פְּרֻטִית לְנִמְעָן.

כג רעא קסא
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן מוֹסְדוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים בִּיבְנָאֵל.

כג ערב קסא
 יְבַאֵר עֲנֵן מַה שְׁאָמַר רַבְּנֵי ו"ל לְמוֹהַרְנֵי"ת ו"ל בְּעַת שְׁהַדְפִּים אֶת
 הַלְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, וַיּוֹכִיחַ אֶת הַמְדַפְּסִים שֶׁל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים עַל שֶׁהוּא
 שְׂבוּר, בְּשַׁעַה שְׂזוּכָה לְהַדְפִּים סְפָרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ.

כג רעג קסב
 יִזְהִיר לְהַשְׁמֵר מִרוּפְאִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַתַּחֲזָקוֹת, וַיַּחֲזֵק אֶת אֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמְנוֹ.

כג רעד קסג
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וַיַּמְעִבּוּדְתוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל שֶׁהִיָּתָה
 בְּדֶרֶךְ פְּרֹאֲסֻטִיק.

כג ערה קסד
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן קְשִׁיּוֹת עָלָיו יְתַבְרָךְ, וַיַּעֲזֹר לְצַעַק הַרְבֵּה אֵלָיו יְתַבְרָךְ.

כג רעו קסה
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן צְדָקָה, שֶׁהִיא תְּקוּן הַבְּרִית, וְהַזְכִּיָּה לְהַדְפִּים אֶת כָּל סְפָרֵי
 רַבְּנֵי ו"ל.

כג רעז קסו
 יְגַלֶּה שְׁעַר הַהִתְקַרְבוּת לְרַבְּנֵי ו"ל הִיא לְקִים אֶת כָּל מַה שְׁאוּמַר בְּסִפְרָיו
 הַקְּדוּשִׁים וּבְשִׁיחֻתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְלֹא עַל־יְדֵי רִיצָה לְזַקֵּן פְּלוּגֵי וְכוּ'.

כג רעה קסז
 יַחֲזֵק מְאֹד לְעִשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וַיְדַבֵּר מִהַעֲנֵשִׁים הַרְאוּיִים לְבוֹא עַל עוֹבְרֵי
 רְצוּנוֹ, וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל מִדַּת הַתְּשׁוּבָה שֶׁמִּתְקַבְּלַת, וַיְדַבֵּר מִהֲזָכוֹת לְבוֹא
 אֶל צִיּוֹן רַבְּנֵי ו"ל.

- כג רעט** קסט
 ?תזק ויעורר מאד על למוד ח"י פּרָקִים מְשֻׁנוֹת בְּכָל יוֹם, וְעַל
 לַמּוֹד דֵּף הַיּוֹמִי בְּכָל יוֹם.
- כג רפ** קע
 ?דבר מענין בזיונות ושפיכות דמים, ואשרי השותק להם, ומזהבדבור של
 הבעל-שם-טוב הקדוש על שאדם סובל מילדיו — עקב דבורו ומעשיו.
- כג רפא** קעא
 ?דבר מענין הפצה, שהיא מועלת מאד לפרנסה.
- כג רפב** קעב
 ?דבר מענין שהודי הוא אף פעם לא לבד, ותמיד אפשר לדבר אליו
 ?תברך.
- כג רפג** רעג
 ?דבר מדברי הרמב"ם ורבנו ז"ל בענין אכילת דברים טובים ובריאים,
 שאינם מדיקים לו.
- כג רפד** קעה
 ?דבר מענין הנחת תפלין, ומענין רופא, ויתזק באמונה פשוטה בו
 ?תברך.
- כג רפה** קעה
 ?דבר מענין מזוזות והנחת תפלין.
- כג רפו** קעו
 ?אחל רפואה שלמה בלי רופאים, ויורה לאשה כשרה ללמד על בעלה
 זכות, וירגיל לדבר אליו ?תברך.
- כג רפז** קעז
 ?תזק לדבר דבורי אמונה ודבורי רבנו ז"ל, ויגלה שעל-ידי-זה מקימים
 מצות אהבת השם ויחוד השם, ויתזק להיות בשמחה ולהתחזק, ולידע
 שבכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ויעורר מאד לדבר הרבה
 אליו ?תברך בכל יום.
- כג רפח** קעח
 ?דבר עם מורה ממתנכות בית חנוף לבנות שביבנאל על כך שהחלה
 ללמד ספר משלי.

כג רפט **קעט**
 יַדְרִיף מְסַנְכֶת אִיף לְחַנֵּף אֶת הַתְּלִמִּידוֹת שֶׁלָּנוּ לְצַנִּיעוֹת, בְּשָׂרוֹת וַיִּרְאֵת
 שְׂמִים.

כג רצ **קפ**
 יְדַבֵּר עִם אִם תְּלִמִּיד עַל הַצֵּרֶף שֶׁיִּלְמַד בֵּינָתִים בְּרָמָה נְמוּכָה, וַיְכַדְּאֵי
 לְקַבֵּל אֶת זֶה וְכוּ' לְמַעַן צְמִיחַתוֹ הַרוּחָנִית.

כג רצא **קפ**
 יְדַבֵּר מַעֲנִין סְמִיכָה לְרַבְנוֹת, וַיַּחֲזֵק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יַתְבָּרֵךְ, וַיַּגְלֶה
 זְכוּת הַנִּמְעָן שֶׁהוּא מַחֲזִיק אֶת הַתְּלִמִּידִים שְׁעוֹד יִתְגַּדְּלוּ.

כג רצב **קפא**
 יַחֲזֵק נַעַר צָעִיר עַל עֲלִיתוֹ וְשִׁקִּידתוֹ בַּתוֹרָה.

כג רצג **קפב**
 יְדַבֵּר מַעֲנִין שְׂאָסוֹר לְהַצְטַעַר עַל הַחֶלֶב שֶׁנִּשְׁפָּף, וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת
 "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שֶׁנִּדְפַס בְּהַדוּר כְּזֶה, וַכִּנְרָאָה הַבַּעַל-דְּבַר נוֹקֵם, וַיַּחֲזֵק
 עַל הַהִדְפָּסָה.

כג רצד **קפג**
 יְדַבֵּר מַעֲנִין בַּת-מַצּוּה, וַיַּחֲזֵק שְׂאִין לָנוּ אֵלָּא זֶה שְׂאֵנוּ זוֹכִים לְשִׁמֵּשׁ אֶת
 רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲוֹרֵר לְחֹשֶׁב תְּמִיד מִפְּנֵי יַתְבָּרֵךְ.

כג רצה **קפד**
 יַחֲזֵק אִשָּׁה בְּשָׂרָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ עַל כַּבּוֹד בַּעֲלָהּ, וְעַל שְׂתַתְּרֵם מִנְּקֻדָּתָהּ
 לְחֹזֵק אֶת נְשׁוֹת אֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

כג רצו **קפה**
 יְדַבֵּר מַעֲנִין הַתְּקַרְבוֹתָנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל, וְשְׂאָסוֹר לְהַסִּיחַ דַּעַת מִפְּנֵי יַתְבָּרֵךְ,
 וַיַּחֲזֵק לְהַחֲזִיק עֲצָמָנוּ בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה כְּמוֹ תְּלִמִּידֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי,
 וַיַּעֲוֹרֵר לְדַבֵּר כָּל אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת שְׂמִים.

כג רצז **קפז**
 יְדַבֵּר מֵהַזְכוּת לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל וּמַעֲנִין 'כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל', וַיַּחֲזֵק
 מְאֹד.

כג רחצ **קפח**
 יְדַבֵּר מַעֲנִין הַפְּקַת לִוּחַ שָׁנָה, וְאַמִּירַת תְּפִלַּת הַשֵּׁל"ה עַל צִיוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ.

- כג רצט** קפו
 ידבר מענין שאסור להפר הסכם, וצריך להיות עומד בדבורו.
- כג ש** קפט
 יגלה מה צריך לעשות כשאחד אינו עומד בדבורו ובהסכמו, ויחזק ששום דבר בעולם אסור שישבור.
- כג שא** קפט
 ידבר מענין שאסור לחיות תחת טרור, וחישיבות חנוף הבנות.
- כג שב** קצ
 מכתב כללי בו יחזק את האהבה שבין אנשי שלומנו, וידבר מחזוק המנינים שבזמן מקדם, ויגלה מעלת ישראל, שאי אפשר להטעותם בענין צדיקים.
- כג שג** קצב
 ידבר ממעלת הנשים שמתאספות יחד, ומחזקות את עצמן, ושכרן הגדול שמחזקות את בעליהן ללמד תורה.
- כג דש** קצג
 מכתב לתלמידי התלמוד-תורה קדם חג מתן תורתנו, וידבר מענין מצוות שבין אדם לחברו ובין אדם למקום, וענין האחדות, ויעורר על מצות כבוד אב ואם.
- כג שה** קצד
 ידבר מענין שמחה, ומתפלת ותיקין.
- כג שו** קצה
 ידבר מענין המורות, ויחלק לכל אחת התפקיד הראוי לה.
- כג שז** קצו
 ידבר מענין מורה המחזיקה אמונת חכמים בפנות.
- כג שח** קצו
 חזק לאחת המורות פנ"ל.
- כג שט** קצז
 חזק והדרכה לאחת המורות פנ"ל.
- כג שי** קצז
 יורה הסדר בין המורות.

- כג שיא ידבר מענין הסדור בין המורות כנ"ל. קצח
- כג שיב ירחיק מרגשות אשמה, ויחזק לדבר דבורי אמונה עם כל המפרים. קצט
- כג שיג ידבר מענין החדרת אמונת חכמים בצעירות. ר
- כג שיד ידבר מענין מוסדות חנוף הבנות ביבנאל, ומענין טפול במרידה בין הבנות. ר
- כג שטו יחזק את אנשי שלומנו לקבלת התורה בענין פיו ולבו שוים, וענין תפלה במנין. רב
- כג שטז ידבר מענין בעל שאינו מתנהג בדרכי התורה. רג
- כג שיז ידבר מענין שכירות מחסן, וענין הגהת "לקוטי־הלכות". רד
- כג שיח יבאר החזוק שיש בסדרת ספרי "אשר בנחל", וידבר מענין קניית ספרים. רד
- כג שיט יורה על שכר המחזיק תלמוד־תורה, ובענין טבח מחלל שבת. רה
- כג שכ ידבר עם מנהלת המעון, שלא תנהג ביד קשה ובקשיחות עם הנשים הבאות לשם. רו
- כג שכא יחזק אודות האחדות שבין נשות אנשי שלומנו. רז
- כג שכב ידבר חזוק לאיזה זוג שבאים לציון רבנו ז"ל להתפלל בעבור ילדים. רח
- כג שכג ידבר מענין המעון והאי נעימות שהיתה בה, ויגלה מעלת תפלת הנשים. רט

תִּכְן הָעֲנִינִים

- כג שכד רי
 ידבר מענין סדר במעון פנ"ל.
- כג שכה רי
 יגלה לאשה שפל הרוחניות של הפעל תלויה בה, ויחזקה מאד, שלא תתגרש ממנו.
- כג שכו רבי
 ידבר מענין זהירות מוכותים אודות ברכוב, ויחזק מאד על שמירת היתהרות.
- כג שכז רבי
 ימן איזו סגלה, וידבר מסגלת אמירת תהלים.
- כג שכה ריג
 מכתב ארץ של תוכחה לנשים על הפרוד לבבות שביניהן, על דברים לא עקרוניים, ויחזקן על מדת האהבה והשלום ביניהן.
- כג שכט ריז
 ידבר מענין קפות צדקה בשביל המקנה.
- כג של ריח
 יחזק את המדפיס על שעוסק בצרכי צבור.
- כג שלא ריט
 ידבר מהנפלאות שעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא, וידבר ממלמד אחד שמנשק את הילדים, והוציאו עליו שם רע.
- כג שלב ריט
 ידבר מחנוף ומאמונה ומספורי צדיקים.
- כג שלג רכ
 ידבר מהפצה ומענין שפשעובר על האדם מה שעובר, אזי צריך להפיל לגמרי בו יתברך, וכל ההשפעות באות בזכות האשה.
- כג שלד רכא
 ידבר מאחדות אנשי שלומנו, ומענין עצה נגד רשעים, ולמוד זכות על מלמד, שמנשק את הילדים מאהבה טהורה.
- כג שלה רכב
 יחזק להיות בשמחה, וידבר אליו יתברך.

- כג שלו יְדַבֵּר מַצְעֵד מִתְקַן — לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין הַנָּשִׁים.
- כג שלז יְדַבֵּר מֵעֵינַי הַדְּפֶסֶת הַסְּפָרִים וּמְקוֹנְטֵרַס "מְצִיאַת-הַזְּוִיג".
- כג שלח יְדַבֵּר מֵהַשְׁקַטַּת עֲנִינִים בְּלִמְיָ רְצוּיִים.
- כג שלט יְדַבֵּר מִכַּמָּה מְנַהֲגֵי קִדְשׁ, וּמֵעֵינַי פִּיּוֹט 'יְגִדֵּל', וְהַנְּגִינָה שֶׁמִּתְעַלֶּה בְּשִׁבְתּוֹ, וְהַסְּפָר 'חֲמֻדַּת הַיָּמִים', וְהַרְבֵּ הַקְּדוּשׁ מְקַאמְרָנָא, אִם הוּא חֵלֶק עַל רַבְּנֵי ו'ל, וְאַמִּירַת "לְדוֹד ה' אֹרֵי וְיִשְׁעֵי" בְּאֵלּוּל, וּבְכָלֵל מְנַהֲגֵי בְּרֶסֶלֶב.
- כג שמ יִשְׁבַּח אֶת עֲבוֹדַת הַמִּדְּפִיסִים, וְיְדַבֵּר מֵעֵינַי סִדְרַת "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים".
- כג שמא יְדַבֵּר נֶגֶד אֵיזוֹ הַצָּנֶה, וְיִחְזַק מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.
- כג שמב יִחְזַק אֶת הַמְּלַמֵּד שֶׁמִּשְׁפִּיעַ חַם וְאַהֲבָה עַל הַיְלָדִים.
- כג שמג יְדַבֵּר מֵעֵינַי נְתִינַת שֵׁם לַבַּת.
- כג שדמ יְדַבֵּר מֵעֵינַי מִפְּלִתָם שֶׁל רְשָׁעִים.
- כג שמה יְדַבֵּר מֵעֵינַי שְׁלוֹם בֵּין נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ.
- כג שמו מִכְּתָב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, בּוֹ יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְיְדַבֵּר מֵעֵינַי הָאֲהָבָה שְׂרוּאִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל.
- כג שמז מִכְּתָב אִישֵׁי לְיוֹם הַהֲלָדוֹת שֶׁל תְּלַמִּידָה צְעִירָה בְּבֵית הַחֲנוּפֵי שְׁלֹנּוֹ.
- כג שמח יוֹרָה דְרָף הַטְּפוּל בְּרִשְׁעֵי אֶחָד.

- כג שמט** רלג
 ידבר מענין רשע שמצור לתלמוד-תורה, ודרך הטפול בו.
- כג שנ** רלד
 יחזק את אנשי שלומנו בענין האהבה שפיניהם.
- כג שנא** רלה
 ישבח מאד את מלמד התלמוד-תורה על התנהגותו האבהית לילדים, ויחזק מאד שימשיך בדרךכו.
- כג שנב** רלו
 ימסר דרישת שלום מהבנים שלומדים אצלו.
- כג שנג** רלז
 יגלה מעלת העוסק בצרכי צבור באמונה, וידבר מענין שמירה על עזרת הנשים לרוחת המתפללות.
- כג שנד** רלח
 ידבר מענין התקשרות טלפונית עם הנהג באומן.
- כג שנה** רלח
 ידבר מזכות הרפסת "לקוטי-מוהר"ן", ומענין שגי תקונים בספר "פעלת-הצדיק".
- כג שנו** רלט
 יורה על למוד זכות ואהבה ואחדות, ויעורר להכיר טובה לנה שלומד עם הילדים, ויחזק מאד.
- כג שנוז** רמא
 ידבר מענין פשרות המאכלים ששולח לצרכי שבת.
- כג שנח** רמב
 יחזק להיות בשמחה, ולעשות בבית אורה של שמחה.
- כג שנט** רמג
 יביע בנחרצות סרובו לקבל לישיבתו בחור ששנה נמצא בלי מסגרת, ויורה להכניסו תחלה במסגרת.
- כג שס** רמג
 יביע שמחתו מהדיעות מיבנאל, וידבר מאמירת מזמור תהלים

לְהַצְלִיחַת הַקְּהָלָה כְּנֶגֶד הַרְשָׁעִים, וַיְדַבֵּר מִתְמִיכָה בְּאִיזָה אַבְרָהָה הַתּוֹרֵם לְקַהֲלָתָנוּ.

כג שסא רמה

יְבָאָר חֲשִׁיבוֹת שְׂתוּף פְּעֵלָה עִם הַהוֹרִים, וְעֲנִין מִשְׁפָּרַת טוֹבָה לְמַלְמֵד.

כג שסב רמה

וַיְגַלֶּה הַיְכָן מִרְמֹז שְׁוִיוֹן זְכוֹת בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיַּפְלִיג בְּמַעֲלַת רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא פֶּלֶא נוֹרָא וְנִפְלֵא, וַיִּמְלִיץ שְׁלֵא יִחָשֵׁב כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מַעֲצָמוּ.

כג שסג רמו

וַיְדַבֵּר מִעֲנִין אֶהְבֵּה וְאַחֲוָה בֵּין בְּנֵי הַזּוּיג, וַיְגַלֶּה לָהֶם הַטַּעַם שֶׁהִסְמִיךְ- מ"ם רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת בְּיַיְהוּיָהֶם פְּרוּדִים, וַיְדַבֵּר עַל לֵב הַבַּעַל, שֶׁיִּכְבֹּד אֶת אִשְׁתּוֹ, וְעַל לֵב הָאִשָּׁה שֶׁתְּכַבֵּד אֶת בַּעְלָהּ, וְתֵצֵא מֵהֶם נְשָׁמָה קְרוֹשָׁה מֵאֵד.

כג שסד רמו

וַיְדַבֵּר מִעֲנִין חֲזוּק שְׁבַקְשׁ הַנִּמְצֵן, וַיְגַלֶּה לוֹ עַל הַחֲזוּק הַגְּדוֹל שֵׁישׁ בְּ"אֲשֶׁר בְּנַחַל" וּבְ"אוֹצֵר-הַקּוֹנְטְרָסִים".

כג שסה רמו

יִתֵּן עֲצָה בְּעֲנִין נְסִיעֵתוֹ לְקַבְרֵי הַצַּדִּיקִים בְּרוּסְיָה וּבְאוּקְרַאִינָה, שֶׁהִגּוּי לֹא יִסְחֹט אוֹתָם.

כג שסו רמח

וַיְדַבֵּר מִעֲנִין הָעֶרֶב שְׁמַקִּים בִּיבְנָאֵל, שְׂאִינוּ רוֹצֵה שְׂיִהְיֶה עֶרֶב פּוֹלִיטִי.

כג שסז רמט

נְבִיעַ תּוֹדָתוֹ לְאִשָּׁה אַחַת, שֶׁבְּזִכּוֹתָהּ עוֹמֵד כָּל הַבַּיִת-סֶפֶר בְּהַדְרֹו וְכֵן הַתְּלִמּוּדֵי-תוֹרָה, וַיִּחְזַק שְׁלֵא תִהְיֶה לָּהּ שׁוּם חִלְשׁוֹת הַדַּעַת.

כג שסח רמט

וַיְדַבֵּר מֵאַהֲבַת חֲבָרִים וּמַמְדַת הַרְחֻמָּנוּת, וַיְבַקֵּשׁ מִכָּל-לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיַבְנָאֵל, שֶׁיִּדְאָגוּ שֶׁהַמְּקוֹם יִהְיֶה מְשַׁכֵּן לְשִׁכְיָנָה וְלַצַּדִּיק, וְכָל הַשׁוֹהֵה בּוֹ יִזְכֶּה לְהַתְּבַשֵּׁם בְּאוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּחְזַק עַל תּוֹרָה וְתַפְלָה.

כג שסט רנב

וַיְדַבֵּר מִעֲנִין הַתְּגַלּוֹת הַמְּשִׁיחַ, שְׂאָסוּר לִירֵד לְפָרְטִים בְּזָה, וְעַם כָּל זֹאת מִרְמֹז בְּדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁמְקוֹם הַתְּגַלּוֹתוֹ הוּא בְּסִבִּיבוֹת הָעִיר יַבְנָאֵל.

- כג שע** דְּבַר מַעֲנֵן הָעוֹן הַחֲמוּר שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה.
- כג שעא** זְהִיר לְבָדֵק הֵיטֵב עַל מוֹרָה שְׂוֹכְנֶסֶת לְלַמֵּד אֶצְלָנוּ, שְׁלֵא תִהְיֶה קֶלֶת דַּעַת וְכוּ', שְׁלֵא תִקְלַקֵּל אֶת הַבְּנוֹת.
- כג שעב** יְגֵלָה, שְׁעֲלֵי־יָדַי שְׁמִירַת הַדְּבוּר, לֹא יְבוֹא לִיְדֵי נִסְיוֹנוֹת שֶׁל מַחְלָקַת בְּבִיתוֹ.
- כג שעג** דְּבַר מַעֲנֵן רְפוּאָה, וַיַּעֲזֹר לְהַרְבּוֹת תְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.
- כג שעד** דְּבַר מַעֲנֵן נְחוֹת דְּרָגָא וַיְנַסִּיב אֵיתָתָא, שְׁאָסוּר לְהִיּוֹת בְּרִרְן וְלְדַחֹת אֶת זְוִיגוֹ.
- כג שעה** דְּבַר מַעֲנֵן חֲשֹׁבֵן הַנֶּפֶשׁ וְהַתְּבוּדוֹת.
- כג שעו** דְּבַר נִפְלְאוֹת מַמְדַת הַתְּמִימוֹת שֶׁל רַבְנֵי י"ל.
- כג שעז** יְגֵלָה, שְׁעַקֵר הַהֲתַקְרָבוֹת לְחִסְדֵיּוֹת בְּרִסְלָב, הִיא עַל־יְדֵי לַמּוֹד "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן.
- כג שעח** יְגֵלָה צָרַת הָאָדָם שְׁאִינוּ בְּשִׂמְחָה, וְדִיקָא עַל־יְדֵי־זֶה עוֹבֵר עָלָיו מָה שְׁעוֹבֵר, וַיְגֵלָה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מַמְדַת הַשְּׂמִחָה.
- כג שעט** חֲדִיר וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּמַדַת הַלְמוּד, וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִין כְּסִדְרָן.
- כג שפ** חֲזוֹק עַל קְבִיעַת עֵתִים לַתּוֹרָה וְהַתְּמַדַת הַלְמוּד.

- כג שפא** רסג
 ?יחזק להיות בשמחה, שְׁעַל־יְדִי־זָה יזכה לשוח כל אשר עם לבבו אליו
 יתברך.
- כג שפב** רסד
 ?יחזק בת ישראל להיות בשמחה, אָפְלוּ בַמְסִירוֹת נַפְשׁוֹ.
- כג שפג** רסה
 ?יחזק מאד על שעורים קבועים בתורה.
- כג שפד** רסו
 ?דבר ממצלת הרצון אליו יתברך.
- כג שפה** רסה
 ?כִּשְׁרֵר עַל תְּפִלָּתוֹ בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל על הנמצנים.
- כג שפו** רסה
 ?כִּשְׁרֵר עַל תְּפִלָּתוֹ בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל על המרפיסים, שְׂיִזְכּוּ לְסִיִּים אֶת
 ה"לקוטי־הלכות", ויחזקם על הרפסת "אשר בנחל".
- כג שפז** רסט
 ?דבר מענין תפלתו על הנמצנים, שְׂיִזְכּוּ לְפָנֵינוּ וכו'.
- כג שפח** רסט
 ?כִּשְׁרֵר עַל תְּפִלָּתוֹ בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל על הנמצנים, שְׂיִזְכּוּ לְהַפְקֵד בְּכָל מְלֵי
 דְמִיטָב.
- כג שפט** ער
 ?יחזק על למוד התורה בבית־המדרש ולהיות בשמחה.
- כג שצא** ער
 ?כִּשְׁרֵר לְהוֹרִים עַל שְׁמִטַּפֵּל בְּכַנָּם וְעַל הַתְּכֵנִית בְּשִׁבְלֹו, שְׂיִהְיֶה עֶסוּק
 בתורה ובעבודה.
- כג שצא** רעא
 ?יחזק על למוד בחברותא, וְלַחֲזֹק אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ.
- כג שצב** ערב
 ?יבר מענין שמחת החיים, וְלַצֵּאת מִכָּל מִינֵי צְמָוִמִים.
- כג שצג** ערב
 ?דבר מתפלתו על זוג שיהיה ביניהם כבוד והבנה הדדית.

- כג שצד** יבִּשֶׁר עַל תְּפִלָּתוֹ כַּנֹּ"ל, וַיֵּאחַל וַיִּחְזַק.
- כג שצה** מִכְּתָב כָּלְלֵי אֶרֶץ וְנִפְלָא עַד מְאֹד, הַמְדַבֵּר אוֹדוֹת הַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית וְאֲמִירַת קְרִיאַת שְׁמֵעַ שְׁעַל הַמַּטָּה, וְעִנְיָן הַצְדִּיק וּמַהוּת הַצְדִּיק וְעִבּוּדַת הַצְדִּיק, וְעִנְיָנוּ עִם אֲנָשָׁיו, וַיְדַבֵּר מֵעִנְיָן הַפְּצָה, וַיְנַדְּבָה לְהַדְפֹּסָה, וַיֵּאָרִיף לְדַבֵּר מֵעִנְיָן רַבָּנוּ ז"ל, וְלַמּוֹד הַתּוֹרָה, וְאַהֲבַת חֻבְרַיִם, וְעוֹד כַּמָּה עֲנִינִים כָּלְלִיִּים וּפְרָטִיִּים.
- כג שצה** יְדַבֵּר מִמַּדַּת הַהַתְחַזְקוֹת, וַיְרַחֵק מֵאֹשׁ, וַיִּחְזַק עַל סֵדֶר דְּרָף הַלְמוּד.
- כג שצו** יְדַבֵּר מִמַּדַּת הַשְּׁתִיקָה עַל הַבְּיוֹנוֹת, וַיִּחְזַק עַל לְמוֹד גְּמָרָא.
- כג שצז** יִחְזַק וַיֵּאמֶץ בְּעַל אֵיף יִתְנַהֵג עִם אִשְׁתּוֹ בְּאִפְסוֹן שְׂיֵהִיָּה לָהֶם שְׁלוֹם-בֵּית בְּהַתְיַחֵס אֶל טַבְעָה שֶׁל הָאִשָּׁה.
- כג שצח** יִחְזַק וַיֵּאמֶץ עַל הַפְּלַגַת מַעֲלַת מִצּוֹת אֲכִילַת מִצָּה בַקְדֻשָּׁה וּבְטַהֲרָה וּבְשִׂמְחָה, אֲשֶׁרֶי הַזּוֹכֶה לָזֶה.
- כג שצט** יְדַבֵּר מֵעִנְיָן הַכָּלָל הַגָּדוֹל, שֶׁצָּרִיף תְּמִיד לְהַתְחִיל מִחֲדָשׁ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם וְתִבְרָף.
- כג ת** יְדַבֵּר מֵעִנְיָן צְדָקָה, שֶׁהִיא תְּקוּן הַבְּרִית, וּבַפְּרָט כְּשֶׁהַצְּדָקָה הוֹלֵכֶת לְהַחֲיוֹת נַפְשׁ כָּל חַי, עַל-יְדֵי הַדְּפֹסַת סְפָרִים הַמְחַיִּים נַפְשׁוֹת.
- כג תא** יְדַבֵּר מִשְׁמִירַת הַבְּרִיאוֹת, מִשְׁמַחַת הַמִּצְוֹת, וּמִשְׁמִירַת הַזְּמַן.
- כג תב** יוֹכִיחַ אִשָּׁה שֶׁלֹּא תַעֲשֶׂה צַעַד פְּזִיז בְּשִׁבְלֵי גֵט, מִחֲמַת הַסֵּתֶת הַגִּיּוֹסִים שְׁלָהּ, וַיִּגְלָה לָהּ גִּדְלֵי הַטְּעוֹת שֶׁבָּנָה.
- כג תג** יֵאָרִיף לְתֹאֵר חֲמַר הַפָּגֶם שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְגִדְלֵי הַזְּזוּק שֶׁעוֹשֶׂה

בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, וַיַּעֲתִיק קָטַע אֶרֶץ מִסְפָּר הַבְּרִית בְּעֲנִינּוֹ, הַכֹּל כְּדִי
לְהוֹכִיחַ אֶת זֹאת שְׁחוֹשֵׁב שְׂאֵינָה עֲבָרָה מִמֶּשׁ.

כג תד רחצ
יִבְקֹשׁ עֲזָרָה וְסִיּוּעַ בַּהֲדַפְּסַת סִפְרָיו "אֲשֶׁר בִּנְחַל" ו"שִׁפְתַּי הַנְּחַל".

כג תה שג
יִחְזַק שְׁלֵא לִפְלֵ בַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וּבְקַטְנוֹת הַמַּחֲזִין.

כג תו דש
יַעֲזֹר וְיִחְזַק לְהַסְתַּמֵּר בְּצַל כְּנַפְיוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת.

כג תז דש
יִדְבֹר מְאֻמָּנָה וּבִטְחוֹן, וַיַּעֲזֹר לְחֹזֵר הָאֲמוּנָה בְּפֶה כְּפֶה פְּעָמִים בַּיּוֹם.

כג תח שה
יִתֵּן עֶצֶה וְתְבוּנָה אִיךָ לְצִאת מֵהַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְאִיךָ לְהַמְשִׁיךְ עַל
עֲצָמוֹ שְׂמִחָה וְחֻדוּהָ אֲמִתִּית.

כג תט שו
יִרְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לִישׁוּב הַדַּעַת, וְיִחְזַק
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיִּגְלֶה שְׂאֵלוֹ שְׁנֵי הַדְּבָרִים תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה.

כג תי שו
יִדְבֹר מִחוּבַת הַהוֹרִים לְשִׁפְךְ תַּפְלוֹת עַל הַצְּלַחַת בְּנֵיהֶם.

כג תיא שח
יִדְבֹר מֵעֵינַן הַתְּכָלִית הַנּוֹצְחִית וְאִפְסִיּוֹת הַחַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְזִכּוֹת
הַחוּטָף טוֹב אֲמִתִּי וְנֹצְחִי תָמִיד, וְשַׁעֲוִירִים כְּסֻדְרָן וְכוּ', וּבִפְרָט צְדָקָה
וְחֻסֵּד.

כג תיב שח
יַעֲזֹר לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל מָה שְׂצָרִיכִים רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא בְּעַל-הַבַּיִת
שֶׁל הָעוֹלָם, וַיִּזְהֵר מִחֲנֻפָּה, וְיִחְזַק עַל מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת.

כג תיג שט
יִדְבֹר מֵעֵינַן בְּרִיאוֹת שְׂמֵתִקְלָקְלָת, עַל-יְדֵי דְאָגוֹת, וְיִחְזַק עַל תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה, וְלִשְׂמֹחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּמָה שְׁיָכוֹל.

כג תיד שי
יִרְגִיל בְּעֵינַן הַתְּבוּדוֹת, בַּהֲתַחֲלָה לְהַתְּבוּדַת חֲמֵשׁ דְּקוֹת בְּכָל פַּעַם,
וְאַחֲרֵי-כֵן יוֹתֵר וְכוּ'.

כג תטו שי

מכתב פללי ארף ונפלא עד מאד, ובו ידבר מכמה וכמה ענינים הנוגעים להתקרבות לרבנו ז"ל, כגון: למוד ספריו הקדושים, התבודדות פרצונו ז"ל, ולמוד שעורים בסדרן, ואהבה ואחדות בין אנשיו, והתנגדות 'ברסלבר חסיד' ב'שוב הדעת, ולא כאותם חדשים מקרוב באו וכו', ויבקש כמה דברים בעניני רבנו ז"ל השייכים לעתיד קהלתנו.

כג תטז שיא

מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יבא, שאין שום עצה להנצל מן העמל של העולם הזה והיסורים והמשברים העוברים על כל אדם, אלא על-ידי בריחה אל הקדוש-ברוך-הוא ואל התורה הקדושה, ויעורר על התעוררות מן השנה ולשיח בינו לבין קונו, וללמד שלחן ערוך בכל יום, אשר אלו שני היסודות בחסידות ברסלב: בחינת הלכה ובחינת קבלה. ויבאר שהצדיק יש לו כח המושף, שיכול להמשיך את כל עם ישראל אליו ותברך, ויפליג במעלת הפצה, אשר היא תקון הברית, ומעלת האחדות והשלום.

כג תיז שכז

מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו, בו יעוררם על אחדות ואהבה ולהרבות בקדושה, אשר בזה תלויה הגאולה, וכן לקיים בשלמות את עצות רבנו ז"ל, כי כל יהודי עוברים עליו צרות ויסורים, ועל-ידי עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל יכולים להמתיק את כל הדינים, ויבאר ענין המנוחה שהיתה עשויה מחלקיקים, ומשה רבנו היה צריך לעשותה מקשה אחת, וכן יבאר אודות כך את ענין מתצית השקל, שכל יהודי הוא רק חצי וזקוק ליהודי שני, וצריך לראות להתאחד עמו, אשר זה סוד הגאולה.